

ARDYNAS

YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTO „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUOJAMAS PLĖTOTI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRAI“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANAS

STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA

2023 m. spalio

**YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTO „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUOJAMAS PLĖTOTI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRAI“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANAS
STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITA**

		Planavimo organizatorius Lietuvos Respublikos energetikos ministerija Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius	
		Vystymo plano rengėjas UAB „Ardynas“ Gedimino 47, LT-44242 Kaunas	
 		SPAV rengėjai: UAB „Ardynas“ Gedimino 47, LT-44242 Kaunas VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas Vilhelmo Berbomo g. 10-201, 92221 Klaipėda	
Įmonė	Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas
UAB „Ardynas“	Teritorijų planavimo vadovė	Zita Labanauskienė	
	Projekto vadovas	Darius Šaliūnas	
PTPI	Direktorė	Rosita Milerienė	
2023 m.			

TURINYS

IVADAS.....	9
1 INFORMACIJA APIE STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO RENGĖJUS.....	11
2 VYSTYMO PLANO PAGRINDINIAI TIKSLAI IR UŽDAVINIAI.....	13
2.1 Rengiamo teritorijų planavimo dokumento pavadinimas.....	13
2.2 Planavimo pagrindas.....	13
2.3 Planavimo tikslai.....	13
2.4 Planavimo uždaviniai.....	13
3 VYSTYMO PLANO ŠĄSAJA SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIS.....	15
3.1 Strateginio planavimo dokumentai	15
3.2 Kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai	18
4 ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIKŠMINGAI PAVEIKTOS, APLINKOS CHARAKTERISTIKOS.....	40
4.1 Nagrinėjama teritorija	40
4.1.1 Jūrinė dalis.....	40
4.1.2 Žemyninė dalis.....	41
4.2 Jūrinės dalies teritorijos aprašymas.....	42
4.2.1 Esamas teritorijos naudojimas	42
4.2.2 Jūros dugnas, reljefas, gyliai	54
4.2.3 Hidrometeorologinės sąlygos	59
4.2.4 Saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos	64
4.2.5 Biologinė įvairovė.....	68
4.2.6 Kraštovaizdis.....	75
4.2.7 Kultūros paveldas.....	76
4.2.8 Informacija apie aplinkinėse teritorijose vykdomą ir numatomą analogišką veiklą	78
4.3 Žemyninės dalies teritorijos aprašymas	79
4.3.1 Esamas teritorijos naudojimas (funkcinis zonavimas) žemyninėje dalyje	79
4.3.2 Inžinerinė infrastruktūra.....	86
4.3.3 Paviršiniai ir požeminiai vandens telkiniai.....	91
4.3.4 Pelkės ir durpynai.....	94
4.3.5 Saugomos teritorijos.....	95
4.3.6 Miškai	98
4.3.7 Kraštovaizdis.....	100
4.3.8 Gamtinis karkasas	100
4.3.9 Naudingų iškasenų telkiniai.....	104
4.3.10 Kultūros paveldas.....	105
4.3.11 Rekreacija, turizmas	119
5 SU VYSTYMO PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMAS.....	122
6 INFORMACIJA APIE VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ JUNGČIŲ IR KITOS SUSIJUSIOS INFRASTRUKTŪROS VIETOS ĮRENGIMO ALTERNATYVŲ PASIRINKIMĄ. PASIRINKTŲ VYSTYMO PLANO ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS.....	123
6.1 Jungties koncepcijos alternatyvų pradžia, išėjimas į krantą ir pabaiga	123
6.2 Jungties koncepcijos alternatyvų žymėjimas	124
6.3 Elektros linijų trasų technologiniai sprendiniai ir pločiai jūroje.....	125
6.4 Elektros linijų trasų technologiniai sprendiniai ir pločiai žemyninėje dalyje.....	130
6.5 Transformatorių pastočių ir kitų reikalingų įrenginių vietos įrengimo alternatyvos	135
6.6 Nagrinėjamos infrastruktūros koridorių vietos alternatyvos jūrinėje dalyje.....	138
6.7 Nagrinėjamos infrastruktūros koridorių vietos alternatyvos žemyninėje dalyje.....	143
7 TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS IR NACIONALINIŲ LYGMENIŲ NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU VYSTYMO PLANU.....	159
8 GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI IR ĮTAKOJANČIŲ VEIKSNIŲ TARPUSAVIO SĄVEIKA 164	
8.1 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės aplinkos komponentams	164
8.1.1 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės visuomenės sveikatai	164
8.1.2 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės saugomoms teritorijoms, miškams ir biologinei įvairovei.....	177

8.1.3	<i>Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės vandeniui .....</i>	189
8.1.4	<i>Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės žemės gelmėms ir naudingosioms iškasenoms.....</i>	190
8.1.5	<i>Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui .....</i>	192
8.1.6	<i>Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės kultūros paveldui.....</i>	193
8.1.7	<i>Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės klimatui .....</i>	196
8.1.8	<i>Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės materialiajam turtui, socialinei-ekonominei aplinkai.....</i>	197
8.2	Tarpvalstybinis poveikis	202
8.3	Pasekmės nacionalinio saugumo aspektu.....	204
8.4	Kaštų naudos analizė.....	208
8.5	Daugiakriterinė analizė ir prioritetinių alternatyvų išskyrimas	212
8.6	Teritorijų, kuriose galima transformatorių pastočių ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, įvertinimas	217
9	PRIEMONĖS VYSTYMO PLANO ĮGYVENDINIMO REIŠKMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI.	221
10	VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS (TECHNINIUS TRŪKUMUS ARBA NEPAKANKAMAS PRAKTINES ŽINIAS IR ĮGŪDŽIUS), SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS	225
11	NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS.	226
12	IŠVADOS.....	227
13	VISUOMENĖS INFORMAIVIMAS.....	230
14	NETECHNINĖ SANTRAUKA	231
15	PRIEDAI	266
1 Priedas	Žemyninės dalies ir jūrinės dalies koncepcijos alternatyvų brėžiniai	266
2 priedas	Numatomų priemonių reikšmingoms neigiamoms pasekmėms išvengti lokalizacija.....	266
3 priedas	SPAV subjektų išvados dėl SPAV apimties nustatymo dokumento.....	266
4 Priedas	SPAV subjektų išvados dėl SPAV ir šių išvadų įvertinimo pažyma (pildoma gavus išvadas).....	266
5 Priedas	Visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažyma, viešo svarstymo protokolas (pildoma po viešo svarstymo).....	266
6 Priedas	Tarpvalstybinės konsultacijos. Raštai.....	266

NAUDOJAMOS SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

Ataskaitoje naudojamos sąvokos apibrėžiamos pagal:

Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatymą Nr. VIII-512:

Lietuvos Respublikos jūros rajonas – Lietuvos Respublikos jūros rajono vidaus vandenu, Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos vanduo, jūros dugnas ir po juo esantis gruntas.

Lietuvos Respublikos teritorinė jūra (toliau – **teritorinė jūra**) – Lietuvos Respublikos pakrantės 12 jūrmlių pločio Baltijos jūros vandenu juosta, išskiriama nuo bazinės linijos, jungiančios labiausiai į jūrą nutolusius jūrų uostų molų taškus, kuri yra sudedamoji Lietuvos Respublikos teritorijos dalis ir kurios ribas su kaimyninėmis valstybėmis nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, visuotinai pripažinti tarptautinės teisės principai ir normos.

Lietuvos Respublikos išskirtinė ekonominė zona (toliau – **išskirtinė ekonominė zona**) – už teritorinės jūros ribų esanti Baltijos jūros dalis, kurioje Lietuva turi tam tikras suverenias teises, jurisdikciją ir pareigas, nustatytas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir tarptautinius susitarimus, ir kurios ribas su kaimyninėmis valstybėmis nustato Lietuvos Respublikos tarptautiniai susitarimai ir visuotinai pripažinti tarptautinės teisės principai ir normos.

Lietuvos Respublikos jūros rajono vidaus vandenys (toliau – **jūros rajono vidaus vandenys**) – vandenys, esantys į sausumos pusę nuo bazinės linijos, nuo kurios išskiriama teritorinė jūra, iki sausumos. Lietuvos Respublikos jūros uostų akvatorijos yra jūros vidaus vandenu dalis.

Priekrantė – Pajūrio juostos dalis, apimanti Lietuvos Respublikos teritorinių vandenu Baltijos jūros akvatoriją iki 20 m gylio izobatos. Lietuvos Respublikos jūros rajono ribos yra nustatytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 10 d. nutarimu Nr. 1597 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros, gretutinės zonos, išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo ribų patvirtinimo ir pavedimo ministerijoms ir Vyriausybės įstaigoms parengti reikiamus teisės aktus“. Baltijos jūros Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos (IEZ) plotas yra apie 4564 km².

Teritorinė jūra užima 1814 km². Lietuva turi jūrinės sienas su Latvijos Respublika šiaurėje, su Rusijos Federacija pietuose ir su Švedijos Karalyste vakaruose.

Elektrinė – elektros energijos gamintojo nuosavybės ar kita teise valdomi vienas ar daugiau tarpusavyje technologiškai susijusių įrenginių ir jų technologinių priklausinių elektros energijai gaminti ar elektros ir šilumos energijai gaminti bendrosios gamybos būdu.

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą Nr. I-1120:

Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai – teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatomos tam tikroms veikloms planuojamų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonės.

Specialusis teritorijų planavimas – teritorijų planavimas tam tikroms veikloms reikalingų teritorijų ir saugomų teritorijų naudojimo, tvarkymo ir (ar) apsaugos priemonėms nustatyti.

Inžinerinė infrastruktūra – įvairių veiklos sričių, aprūpinančių ūkį ir gyventojus, objektai: inžineriniai tinklai, susisiekimo komunikacijos ar aplinkos kokybei gerinti reikalingi objektai.

Inžinerinės infrastruktūros vystymo planas – specialiojo teritorijų planavimo dokumentas, kuriame numatomas inžinerinės infrastruktūros objektų išdėstymas, šių objektų, gretimų teritorijų naudojimo ir apsaugos priemonės.

Inžinerinių komunikacijų koridorius – žemės juosta, skirta centralizuotiems inžinerinės infrastruktūros tiesiniams įrengti ir eksploatuoti.

Lietuvos Respublikos energetikos įstatymą Nr. IX-884:

Energetika – valstybės ūkio šaka, apimanti energetikos veiklą.

Energetikos įrenginiai – techninės konstrukcijos, tarp jų mechanizmai, mašinos, aparatai, linijos, jų pagalbiniai įtaisai ir technologiniai priklausiniai, skirti energijos ištekliams ir (ar) energijai žvalgyti, išgauti, perdirbti, gaminti, laikyti, transportuoti, perduoti ir (ar) skirstyti.

Energetikos objektai – elektrinės ir katilinės; elektros tinklai ir jų technologiniai priklausiniai; magistraliniai dujotiekiai, gamtinių dujų sistemos, gamtinių dujų saugyklos, suskystintų gamtinių dujų terminalai ir saugyklos; magistraliniai naftotiekiai (produktotiekiai); naftos perdirbimo įrenginiai, naftos ir naftos produktų terminalai ir saugyklos, suskystintų naftos dujų įrenginiai; šilumos perdavimo tinklai ir jų technologiniai priklausiniai.

Energija – elektros energija ir (ar) šilumos energija. Energija yra laikoma preke.

Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymą Nr. VIII-1881:

Elektros energetikos sistema – visuma tarpusavyje suderintu režimu veikiančių elektros įrenginių, skirtų elektros energijai gaminti, perduoti ir skirstyti.

Elektros energija – aktyvioji elektros energija, kuria teisės aktų nustatyta tvarka prekiaujama tarp elektros energijos rinkos dalyvių ir kuri yra skirta galutiniam suvartojimui, patiekiant ją kaip prekę vartotojui.

Elektros tinklai – elektros energijos perdavimo ir (ar) skirstomieji tinklai, tai yra visuma tarpusavyje suderintu režimu veikiančių elektros įrenginių, skirtų elektros energijai perduoti ir (ar) skirstyti.

Perdavimas – elektros energijos persiuntimas perdavimo tinklais įskaitant teikiamas sisteminės paslaugas, išskyrus tiekimą.

Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą Nr. XI-1375:

Atsinaujinančių išteklių energija – energija iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių: vėjo, saulės energija, aplinkos energija, geoterminiai, hidroterminiai ištekliai ir vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neiškastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija.

Atsinaujinančius energijos išteklius naudojanti elektrinė – nuosavybės ar kita teise valdoma visuma tarpusavyje technologiškai susijusių elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių ir jų technologinių priklausinių, skirtų elektros energijai gaminti ar elektros ir šilumos energijai gaminti bendrosios gamybos būdu.

Energijos gamybos įrenginio pajėgumas – elektros, šilumos ar vėsumos energijos gamybos įrenginio galimybė pasiekti tam tikrą galią įprastomis darbo sąlygomis, neatsižvelgiant į laiko ribojimus ar trumpalaikius nuokrypius.

Vėjo energija – oro judėjimo energija, naudojama energijai gaminti.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą Nr. I-2223:

Aplinka – gamtoje funkcionuojanti tarpusavyje susijusių elementų (žemės paviršiaus ir gelmių, oro, vandens, dirvožemio, augalų, gyvūnų, organinių ir neorganinių medžiagų, antropogeninių komponentų) visuma bei juos vienijančios natūraliosios ir antropogeninės sistemos.

Aplinkos apsauga – aplinkos saugojimas nuo fizinio, cheminio, biologinio ir kitokio poveikio ar pasekmių, atsirandančių įgyvendinant planus ir programas, vykdant ūkinę veiklą ar naudojant gamtos išteklius.

Ūkinė veikla – ūkinė ir kitokia veikla.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas – tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, kurio metu rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, teikiamos konsultacijos, atsižvelgiama į vertinimo bei konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo.

Planai ir programos – nacionalinio, regioninio ar vietinio lygmens planavimo dokumentai (veiksmų planai ir programos, plėtros planai (programavimo dokumentai), ūkio šakų vystymo planai ir programos, strategijos, koncepcijos, teritorijų planavimo dokumentai ir kt., įskaitant planus bei programas, prie kurių finansavimo prisideda Europos Sąjunga), kurie rengiami, tvirtinami ir (arba) priimami pagal galiojančius teisės aktus ar pagal kompetenciją įgyvendinant viešąjį administravimą ir kurių įgyvendinimo pasekmės gali būti reikšmingos aplinkai, įskaitant tokių planų ir programų visiškus ar dalinius pakeitimus.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą Nr. I-301:

Saugomos teritorijos – sausumos ir (ar) vandens plotai nustatytomis aiškiais ribomis, turintys pripažintą mokslinę, ekologinę, kultūrinę ir kitokią vertę ir kuriems teisės aktais nustatytas specialus apsaugos ir naudojimo režimas (tvarka).

Saugomų teritorijų planavimo dokumentai – saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, nustatantys saugomų teritorijų sistemą arba jos dalis, saugomų teritorijų ribas, funkcinio prioriteto ir (ar) kraštovaizdžio tvarkymo zonas, patikslinantys apribojimus bei nustatantys priemonės gamtos ir (ar) kultūros paveldo teritoriniams kompleksams ir objektams (vertybėms) išsaugoti, atkurti ir racionaliai naudoti, rekreacijai, ypač pažintiniam turizmui, organizuoti, gamtos paveldo objektų schemas, taip pat strateginio planavimo dokumentai, nustatantys veiksmus bei tvarkymo priemones, jų įgyvendinimo eiliškumą, lėšų poreikį ir atsakingas institucijas.

Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas – Vyriausybės patvirtintas dokumentas, kuriuo numatomi kraštovaizdžio tvarkymo zonų, nustatomų rengiant valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus), draustinių ir pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planus, kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimai.

Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą Nr. I-1495:

Planuojama ūkinė veikla – numatoma ūkinė veikla, apimanti statybą, statinių rekonstravimą, gamybą, technologinės įrangos ir gamybos proceso diegimą, modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio ar rūšies keitimą, žemės gelmių išteklių gavybą ir ertmių naudojimą, kitų gamtos išteklių naudojimą, žemėtvarkos, miškotvarkos, vandentvarkos projektuose numatomą veiklą ir kitą galinčią daryti poveikį aplinkai ūkinę veiklą.

Numatomas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai – aplinkos, jos elementų, juos vienijančių natūralių ir antropogeninių sistemų kiekybinis ir (arba) kokybinis pokytis, siekiant kurio išvengti, jį sumažinti, kompensuoti ar likviduoti jo padarinius būtina numatyti atitinkamas priemones.

„Natura 2000“ teritorijos artima aplinka – planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo vietovė, tiesiogiai besiribojanti su „Natura 2000“ teritorija arba esanti netoli nuo jos, jeigu dėl gamtinių ryšių tarp vietovių arba dėl planuojamos ūkinės veiklos masto tikėtina, kad planuojama ūkinė veikla gali neigiamai paveikti „Natura 2000“ teritorijos vientisumą ar joje saugomas natūralias buveines ar rūšis.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą Nr. XIII-2166:

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos – šiame įstatyme nustatyti nurodytose teritorijose taikomi ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai, priklausantys nuo geografinės padėties, gretimybių, pagrindinės žemės naudojimo paskirties, žemės sklypo naudojimo būdo, vykdomos konkrečios veiklos, statinių, nekilnojamojo kultūros paveldo ir aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, valstybės saugumo ir viešojo intereso poreikių.

Apsaugos zona – šiame įstatyme nurodytų objektų apsaugai skirta teritorija, kurioje turi būti taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Elektros kabelių povandeninė linija – elektros tinklų dalis, skirta elektrai persiųsti vandens telkinyje įrengtais kabeliais, įskaitant kabelius, įrengtus po vandeniu esančiuose inžineriniuose statiniuose.

Elektros kabelių požeminė linija – elektros tinklų dalis, skirta elektrai persiųsti po žeme įrengtais kabeliais, įskaitant kabelius, įrengtus po vandens telkinio dugnu, ar kabelius, įrengtus po vandens telkinio dugnu esančiuose inžineriniuose statiniuose.

Elektros oro linija – elektros tinklų dalis, skirta elektrai persiųsti prie atramų pritvirtintais laidais.

Skirstykla – teritorija, statinys ar patalpa, kurioje įrengti elektros priėmimo ir skirstymo įrenginiai, turintys komutavimo aparatus, magistralines ir jungiamąsias šynas, pagalbinius įrenginius (kompresorius, akumulatorius ir kt.), taip pat apsaugos ir automatikos įtaisus ir matavimo prietaisus.

Srovės keitimo stotis – teritorija, statinys ar patalpa, kurioje įrengti pirminės ir antrinės komutacijos elektros įrenginiai ir kiti elektros įrenginiai, skirti nuolatinei elektros srovei keisti kintamąja ir priešingai.

Transformatorių pastotė – teritorija, statinys ar patalpa, kurioje įrengti 35 kV ir aukštesnės įtampos galios transformatoriai ir kiti elektros įrenginiai, skirti elektros energijai skirstyti ir jos parametrams keisti.

NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

LR	Lietuvos Respublika
LR BP	Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas
LRV	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
ES	Europos Sąjunga
EK	Europos Komisija
EPL	Elektros perdavimo linija
AM	Aplinkos ministerija
AAA	Aplinkos apsaugos agentūra
SAM	Sveikatos apsaugos ministerija
VSTT	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba
PŪV	Planuojama ūkinė veikla
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
GIS	Geografinė informacinė sistema
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
TP	Transformatorių pastotė
BAST	Buveinių apsaugai svarbi teritorija
PAST	Paukščių apsaugai svarbi teritorija
KMB	Kertinė miško buveinė
SAZ	Sanitarinė apsaugos zona
AZ	Apsaugos zona
AJ	Apsaugos juosta
SRIS	Saugomų rūšių informacinė sistema
AEI	Atsinaujinantys energijos ištekliai
ŠESD	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
IEZ	Išskirtinė ekonominė zona
JVEVP	Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planas

ĮVADAS

Atsinaujinančios energetikos plėtra ir su ja susijęs teritorijų planavimas

Pastaraisiais metais Lietuvoje itin didelis dėmesys skiriamas elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybai, didinamas elektros energijos vartotojų, galinčių pasigaminti elektros energiją savo reikmėms skaičius.

Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje¹ numatyti ambicingi siekiai atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, padidinti iki:

- 45 proc. iki 2030 m;
- 80 proc. iki 2050 m.

Šių tikslų siekiama skatinant atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą elektros, šilumos ir transporto sektoriuose.

Atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtra Baltijos jūroje – vienas iš svarbiausių Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytų projektų, kuris padidins vietinės elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybą ir sumažins priklausomybę nuo elektros importo.

Siekiant sudaryti sąlygas elektros energijos gamybai iš atsinaujinančių išteklių Baltijos jūroje ir taip didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse yra patvirtintas *Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planas*². JVEVP numatytų atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių parkų prijungimui prie Lietuvos elektros perdavimo tinklų, vadovaujantis LRV 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 640 „Dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“ yra rengiamas „Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas (toliau – Vystymo planas).

Vadovaujantis LRV 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467 patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau – SPAV aprašas) 6.1 p. nuostatomis rengiamas Vystymo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau – SPAV).

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimas, jo tikslai ir vertinimo principai

SPAV – tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo, galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, kurio metu rengiami SPAV dokumentai, konsultuojamasi, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir/arba tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir/arba tvirtinimo.

¹ Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija. Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. XIII-1288 redakcija). <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.E151BC09AE62/asr>.

² Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. lapkričio 18 d. įsakymas Nr. 1-377 “Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano patvirtinimo”

SPAV metu siekiama:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Vystymo plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
- konsultuotis su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir visuomene;
- užtikrinti, kad organizatorius gautų išsamią informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgtų į ją.

SPAV ataskaitoje nagrinėjama galima Vystymo plano sprendinių įgyvendinimo įtaka gamtinei, socialinei, ekonominei aplinkai ir įvertintos galimos reikšmingos Plano įgyvendinimo pasekmės planuojamai teritorijai. SPAV metu įvertinami Vystymo plano koncepcijos alternatyvų privalumai ir trūkumai, leisiantys patobulinti plano sprendinius.

SPAV ataskaita rengiama vadovaujantis SPAV aprašo nustatytais reikalavimais bei su SPAV subjektais suderintu SPAV apimties nustatymo dokumentu.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dalyviai

Vadovaujantis SPAV aprašu vertinimo proceso dalyviai yra:

- Vystymo plano rengimo organizatorius: Lietuvos Respublikos energetikos ministerija;
- Vertinimo subjektai*:
  - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija;
  - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija;
  - Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
  - Lietuvos Respublikos kultūros ministerija.
- Visuomenė**.

* Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo subjektas (toliau – vertinimo subjektas) - valstybės ar savivaldybės institucija, įstaiga, nagrinėjanti plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai atrankos, vertinimo apimties nustatymo dokumentus, vertinimo ataskaitas ir pagal kompetenciją teikianti išvadas. Vertinimo subjektai nustatomi pagal SPAV aprašą atsižvelgiant į teritorijų planavimo dokumento lygmenį. Valstybės lygmens Vystymo planui taikomas IV skyriaus 7.2.1 punktas.

** Apie teritorijų planavimo dokumento įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai vertinimo procesą visuomenė informuojama ir jame dalyvauja Teritorijų planavimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka – t. y. remiantis Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais (patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079).

Remiantis LR aplinkos ministerijos 2023 m. birželio 26 d. raštu Nr. D8(E)-3864, parengus SPAV ataskaitą (ir išvertus SPAV santrauką į anglų kalbą) bus inicijuojamos tarpvalstybinės konsultacijos su Latvijos Respublika.

1 INFORMACIJA APIE STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO RENGĖJUS

Užsakovas:

Įstaigos pavadinimas	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
Adresas	Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius
Tvartos energetikos politikos grupės patarėja	Jevgenija Jankevič
Telefonas	+370 5 203 4696, +370 602 47 359
El. paštas	info@enmin.lt; jevgenija.jankevic@enmin.lt

SPAV ataskaitos rengėjai:

Įmonės pavadinimas	UAB „Ardynas“
Adresas	Gedimino g. 47, LT-44242 Kaunas
Projekto vadovas	Darius Šaliūnas
Telefonas, el.paštas	+370 37 323209, +370 616 37145, d.saliunas@ardynas.lt
Teritorijų planavimo vadovė	Zita Labanauskienė
Telefonas, el.paštas	+370 37 323209, +370 616 86916, z.labanauskiene@ardynas.lt
GIS specialistė	Kristina Vaitkevičė
Telefonas, el.paštas	+370 37 323209, +370 606 01578, k.vaitkevice@ardynas.lt
Įmonės pavadinimas	VšĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas (PTPI)
Adresas	V. Berbomo g.10-201, LT-92221 Klaipėda
Direktorė	Rosita Milerienė
Telefonas, faksas, el.paštas	+370 46 390 818; +370 682 39537, rosita@corpi.lt, info@corpi.lt
Jūrinės dalies tyrimai	Nerijus Blažauskas
Telefonas, el.paštas	nb@corpi.lt
Įmonės pavadinimas	UAB „Energetikos projektavimo institutas“
Adresas	Islandijos pl. 67, LT-49171 Kaunas
Direktorius	Martynas Petravičius
Telefonas, el.paštas	+370 652 77031, info@e-pi.lt
Techninis konsultantas	Karolis Misius
Telefonas, el.paštas	+370 629 29564, karolis.misius@e-pi.lt

SPAV DOKUMENTO RENGĖJAI

Įmonė	Atsakingas rengėjas	Parengtos SPAV dalys
UAB „Ardynas“	Darius Šaliūnas	Projekto vadovas. SPAV rengimo koordinatorius, pasekmių vertinimas, visos SPAV dalys.
	Zita Labanauskienė	Teritorijų planavimo vadovė. Visos SPAV dalys.
	Kristina Vaitkevičė	SPAV rengėja, GIS specialistė. Visos SPAV dalys, grafinės dalies rengimas.
	Jolanta Paplauskienė	SPAV rengėja. Visos SPAV dalys žemyninėje Vystymo plano dalyje.
VŠĮ Pajūrio tyrimų ir planavimo institutas	Rosita Milerienė	SPAV rengėja. Visos SPAV dalys jūrinėje Vystymo plano dalyje.
	Nerijus Blažauskas	SPAV rengėjas. Jūros tyrimai, pasekmių įvertinimas jūroje. Visos SPAV dalys jūrinėje Vystymo plano dalyje.
	Jurgita Suzdaleva	Jūrinė Vystymo plano dalis: aplinkos apsaugos tikslai, pasekmės klimatui
	Robertas Staponkus	Jūrinė Vystymo plano dalis: pasekmės biologinei įvairovei (žuvis, žinduoliai, saugomos vertybės), pasekmės žvejybai
	Sabina Solovjova	Jūrinė Vystymo plano dalis: pasekmės biologinei įvairovei (bentosui)
	Sergej Suzdalev	Jūrinė Vystymo plano dalis: pasekmės vandeniui
UAB „Energetikos projektavimo institutas“	Karolis Misius	Techninis konsultantas
	Andrius Baltakojis	Techninis konsultantas
	Doc. dr. Gintautas Zabiela	Pasekmės kultūros paveldui

2 VYSTYMO PLANO PAGRINDINIAI TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

2.1 Rengiamo teritorijų planavimo dokumento pavadinimas

Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas.

2.2 Planavimo pagrindas

LRV 2022 m. birželio 15 d. nutarimas Nr. 640 „Dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“;

Planavimo darbų programa patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. 1-233 „Dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano planavimo darbų programos patvirtinimo“.

2.3 Planavimo tikslai

- Nustatyti teritorijas, reikalingas atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių, planuojamų plėtoti LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos dalyje (dalyse), prijungimo prie elektros perdavimo tinklo sausumoje jungtims (toliau - Jungtys) ir susijusiai infrastruktūrai.
- Užtikrinti elektros energijos, pagamintos atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiose elektrinėse, planuojamose plėtoti LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos dalyje (dalyse), perdavimo į elektros perdavimo tinklą sausumoje galimybes, siekiant įgyvendinti strateginį tikslą – didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse ir mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro importo.

2.4 Planavimo uždaviniai

- identifikuoti Jungčių ir susijusios inžinerinės infrastruktūros įrengimui reikalingas teritorijas;
- parengti inžinerinės infrastruktūros vystymo koncepciją. Parengti ne mažiau kaip 2 koncepcijos alternatyvas (viena iš jų turi vertinti inžinerinės infrastruktūros koridoriaus (Jungtims) gretinimo su tarpvalstybinei nuolatinės srovės elektros jungčiai tarp Lietuvos ir Lenkijos „Harmony Link“ suplanuotu koridoriumi galimybes) atsižvelgiant į esamos būklės analizės rezultatus, Planavimo organizatoriaus, planavimo subjektų, visuomenės siūlymus ir remiantis geofiziniais jūros dugno paviršiaus tyrimais, kurių tikslas – nustatyti jūros dugno reljefo ypatumus (parengti jūros dugno batimetriją ir identifikuoti objektus, galinčius turėti įtakos inžinerinių infrastruktūros koridorių vietos parinkimui), atliekant juos apimtimi, kuri reikalinga parengti Planui ir (arba) jo strateginį pasekmių aplinkai vertinimą ;
- koncepcijos alternatyvas įvertinti nacionalinio saugumo, gamtinės, socialinės ir ekonominės aplinkos aspektais;

- siekiant parinkti optimalią alternatyvą, atlikti koncepcijos alternatyvų palyginimą naudojant kaštų ir naudos analizės metodus, tačiau neapsiribojant jais;
- vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto LRV 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka atlikti Plano koncepcinėms alternatyvoms SPAV ir konkretizuoti optimalius plano sprendinius;
- numatyti inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitutus;
- numatyti inžinerinės infrastruktūros statinių ir (ar) teritorijų apsaugos zonas, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;
- numatyti motyvuotai pagrįstas teritorijas, kuriose žemė turi būti paimama visuomenės poreikiams;
- numatyti motyvuotai (t. y. projektiniais pasiūlymais) pagrįstas teritorijas esamos inžinerinės infrastruktūros rekonstravimui, kurių trasas kirstų Jungtims ir susijusiai infrastruktūrai planuojamos teritorijos;
- numatyti teritorijas miško žemės pavertimui kitomis naudmenomis ir valstybinės reikšmės miškų plotų schemų tikslinimui.

3 VYSTYMO PLANO SĄSAJA SU KITAIŠ PLANAIŠ IR PROGRAMOMIŠ

3.1 Strateginio planavimo dokumentai

Nagrinėjamoje teritorijoje galiojantys strateginio planavimo dokumentai pateikiami 3.1.1 lentelėje.

3.1.1 lentelė. Strateginio planavimo dokumentai

Eil. Nr.	Strateginio planavimo dokumentas
1.	Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus AB „Amber Grid“ dešimties metų (2020 - 2029 m.) tinklo plėtros planas
2.	Nacionalinės elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo planas, patvirtintas LRV 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 746
3.	Nacionalinė klimato kaitos valdymo darbotvarkė, patvirtinta LR Seimo 2021 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XIV-490
4.	LR energetikos sistemos 400 -110 kV tinklų plėtros planas 2022-2031 m.
5.	AB „Energijos skirstymo operatoriaus“ parengtas 2021 - 2030 m. investicijų planas
6.	Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta LR Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 (Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. birželio 21 d. nutarimo redakcija Nr. XIII-1288)
7.	Elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto įgyvendinimo ir elektros energetikos sistemos saugumo ir patikimumo stiprinimo veiksnių ir priemonių planas, patvirtintas LRV 2019 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 918 (LRV 2021 m. gruodžio 30 d. nutarimo redakcija Nr. 1142)
8.	2021-2030 metų plėtros programos valdytojos LR energetikos ministerijos energetikos plėtros programa, patvirtinta LRV 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. 1064
9.	Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626
10.	LR Nacionalinės energetikos ir klimato srities veiksnių planas 2021-2030 m.
11.	Nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategija, patvirtinta LR Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375
12.	Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta LRV 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160

Lietuvos Respublikos energetikos sistemos 400--110 kV tinklų plėtros planas 2022--2031 m.

Vadovaujantis LR elektros energetikos įstatymu, elektros perdavimo sistemos operatorius yra atsakingas už elektros energetikos sistemos darbo stabilumą ir patikimumą, nacionalinės balansavimo funkcijos atlikimą ir sisteminių paslaugų teikimą LR teritorijoje, elektros energetikos sistemos perdavimo tinklo ir jungiamųjų linijų su kitų šalių elektros energetikos sistemomis eksploatavimą, priežiūrą, valdymą bei plėtrą, mažinant pralaidumo perdavimo tinkluose apribojimus ir atsižvelgiant į elektros energetikos sistemos bei elektros tinklų naudotojų poreikius. Elektros perdavimo sistemos operatorius taip pat privalo prognozuoti ilgalaikę elektros energetikos sistemos galios balansą ir teikti rinkos dalyviams informaciją apie prognozuojamos generuojamos ar perdavimo galios trūkumą arba ribojimus.

Elektros energetikos sistemos darbo stabilumas, patikimumas, galių ir energijos balansai priklauso ne tik nuo rinkos dalyvių elgsenos, bet ir nuo prijungiamų elektrinių darbo tinkamų parametru nustatymo, elektrinių darbo koordinavimo bei laiku vykdomos plėtros. Todėl LITGRID, kaip Lietuvos perdavimo sistemos operatorius, privalo ne tik tinkamai valdyti elektros perdavimo tinklą, bet ir rūpintis visa elektros energetikos sistema: planuoti elektros energetikos sistemos veikimą ilguoju laikotarpiu, įvertinant elektros energijos tiekimo ir saugumo patikimumo, kokybės, efektyvumo, vartojimo, vadybos ir aplinkos apsaugos reikalavimus. Tam yra rengiamas dešimties metų Lietuvos elektros energetikos sistemos 400–110 kV tinklų plėtros planas, kurio pagrindinis tikslas – įvertinti esamą elektros

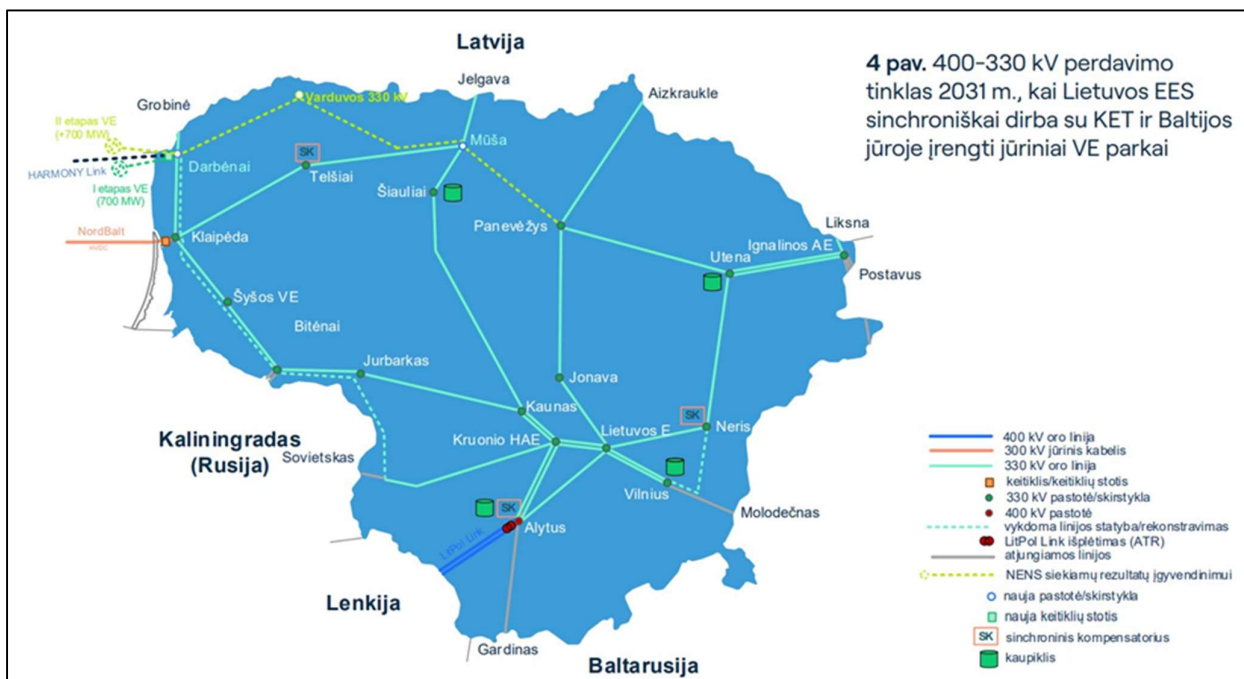

energetikos sistemos būklę bei numatyti galimus elektros energijos ir galios poreikių, generuojančių galių ir generavimo pasikeitimus, sistemos adekvatumo užtikrinimo galimybes ilgalaikėje perspektyvoje, numatyti perdavimo tinklo plėtros kryptis, atstatymo apimtis, nustatyti orientacines investicijas tinklo plėtrai ir atstatymui, paruošti reikiamus duomenis Europos elektros tinklų perdavimo sistemos operatorių organizacijos (ENTSO-E) rengiamam dešimties metų tinklo plėtros planui (angl. Ten Year Network Development Plan, TYNDP).

Atsižvelgiant į 2018 m. patvirtintą Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją ir joje pateiktus siekiamus tikslus bei rezultatus, planuojama, kad po 2025 m. jūrinės teritorijos dalyje gali būti numatyta vėjo elektrinių (toliau – VE) parkų, kurių galingumas nuo 700 MW iki 1400 MW, plėtra (3.1.1 pav.)

Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorė „Litgrid“ įgyvendina sinchronizacijai su kontinentinės Europos tinklais skirtus projektus, kurie integruos 1400 MW galios jūrinio vėjo elektrinių parkus :

- 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba – iki 2025 m. pabaigos;
- 330 kV linijos Darbėnai – Bitėnai apimtyje rekonstruojama dalis esamos 330 kV orinės linijos Klaipėda-Grobinė – iki 2025 m. pabaigos.

3.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos elektros energetikos sistemos 400-110kV tinklų plėtros plano 2022-2031 m. (Šaltinis: https://www.litgrid.eu/uploads/files/dir618/dir30/dir1/15_0.php)

Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija

Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje (toliau – Strategija) nustatoma Lietuvos energetikos sektoriaus vizija, jos įgyvendinimo principai, strateginės kryptys, tikslai ir uždaviniai.

2020 ENERGETIŠKAI SAUGI VALSTYBĖ	2030 KONKURENCINGA ENERGETIKA	2050 ENERGETIŠKAI DARNI IR SAVARANKIŠKA VALSTYBĖ
Tikslai:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Energetikos sistemos integracija į ES energetikos sistemą 2. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas 3. Subalansuota ir tvari atsinaujinančių energijos išteklių plėtra 4. Energetikos infrastruktūros optimizavimas ir modernizavimas 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energijos kaina pramonės srityje bus mažiausia regione (palyginti su kitomis Baltijos valstybėmis, Skandinavijos bei Vidurio ir Rytų Europos šalimis); gyventojams – mažėjanti išlaidų už energiją dalis palyginti su vidutinėmis gyventojų pajamomis 2. Sklandus perėjimas nuo iškastinių energijos išteklių prie atsinaujinančių energijos išteklių 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 80 proc. šalies energijos poreikio pagaminama iš netaršių (mažo išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir aplinkos oro teršalų kiekio) išteklių 2. 100 proc. bendrai suvartojamos šalies elektros sudaro pagaminta vietinė elektros energija
Uždaviniai:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos elektros energetikos sistemos sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros energetikos sistema 2. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas (įgyvendinti ES teisės aktuose išskirti tikslai) 3. Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra – didžiausias dėmesys energiją gaminančių vartotojų, biokuro ir vėjo energetikos plėtrai, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimas centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai ir šilumos gamybai namų ūkiuose 4. Lietuvos ir Lenkijos dujotiekių jungties statyba ir sprendimas dėl ilgalaikio suskystintų gamtinių dujų importo į Lietuvą užtikrinimo 5. Subalansuotas vietinių energijos gamybos, rezervavimo ir balansavimo pajėgumų užtikrinimas, iki 2018 metų pabaigos atlikus sąnaudų ir naudos analizę, Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės plėtra 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas (energijos intensyvumas neviršys ES valstybių narių energijos vartojimo vidurkio) 2. Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra – didžiausias dėmesys energiją gaminančių vartotojų ir vėjo energetikos plėtrai ir tolesniam atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai diegiant efektyvią biokuro kogeneraciją ir šilumos gamybai namų ūkiuose 3. Alternatyvių degalų naudojimas ir elektrifikacija transporto sektoriuje 4. Sąlygų, reikalingų netaršios energijos gamybos būdų plėtrai, kūrimas. Mažų ir lanksčių vietinės energijos generacijos vienetų plėtojimas 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sukurtos reikalingos netaršios energijos gamybos būdų plėtros sąlygos 2. Efektyvių ir netaršių energijos gamybos, tiekimo, saugojimo (kaupimo) ir vartojimo technologijų plėtra

3.1.2 pav. Strategijos tikslai ir uždaviniai (Ištrauka iš Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos,

šaltinis: https://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/Nacionaline%20energetines%20nepriklausomybes%20strategija_2018_LT.pdf)

3.2 Kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai

Nagrinėjamoje teritorijoje galiojantys kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai pateikiami 3.2.1 lentelėje.

3.2.1 lentelė. Galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sąrašas

Eil. Nr.	Teritorijų planavimo dokumentai
Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai	
1.	LR teritorijos bendrasis planas, patvirtintas LRV 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789
2.	LR teritorijos bendrojo plano dalis „Jūrinės teritorijos“, patvirtintas LR Seimo 2015 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. XII-1781 (T00076281)
3.	Kretingos rajono savivaldybės bendrasis planas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 13 d. sprendimu Nr. T2-178 (T00086222)
4.	Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimas suplanuotos teritorijos dalyje, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T2-63 (T00089038)
5.	Palangos miesto bendrasis planas, patvirtintas Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. T2-317 (T00046543)
Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai	
1.	Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 (T00077225)
2.	Klaipėdos apskrities miškų tvarkymo schema, patvirtinta LR aplinkos ministro 2018 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. D1-889 (T00082739)
3.	Pajūrio regioninio parko susisiekimo sistemos bei inžinerinės infrastruktūros vystymo planas, patvirtintas Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. T11-413 (T00029636)
4.	Pajūrio regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, patvirtintas LRV 2016 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 838 (T00079028)
5.	Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2020 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. D1-28 (T00084341)
6.	Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. T2-182 (T00086297)
7.	110 kV elektros perdavimo linija Kretinga – Benaičiai specialusis planas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2014 m. gegužės 29 d. sprendimu Nr. T2-184 (T00072311)
8.	Kretingos r. sav. teritorijos vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo išsidėstymo žemėtvarkos schema, patvirtinta Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2009 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T2-193 (T00082023)
9.	Kretingos rajono dviračių takų infrastruktūros specialusis planas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2014 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. T2-114 (T00082017)
10.	Kretingos rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schema, patvirtinta Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2005-07-28 sprendimu Nr. T2-212 (T00034665)
11.	Kretingos rajono savivaldybės nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2009 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. IV-290 (T00052659)
12.	Palangos miesto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas (T00040735)
13.	Palangos I, II, III, Šventosios, Nemirsetos ir Palangos miesto nuotekų valymo įrenginių Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų specialusis planas (T00046531)
14.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas, nustatant prioritетines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas (T00089595)
15.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas K4 rajone (T00089012)
16.	Palangos miesto Šilumos ūkio specialiojo plano atnaujinimas (T00087575)
17.	Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link“ jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas, patvirtintas LRV 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 720 (T00086748)
18.	Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „330 kV elektros perdavimo linijos Darbėnai–Bitėnai statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas, patvirtintas LRV 2021 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr.369 (T00086250)
19.	LR teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planas, patvirtintas LR energetikos ministro 2022 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr.1-377 (T00088446)

3.2.2 lentelė. Rengiamų teritorijų planavimo dokumentų sąrašas

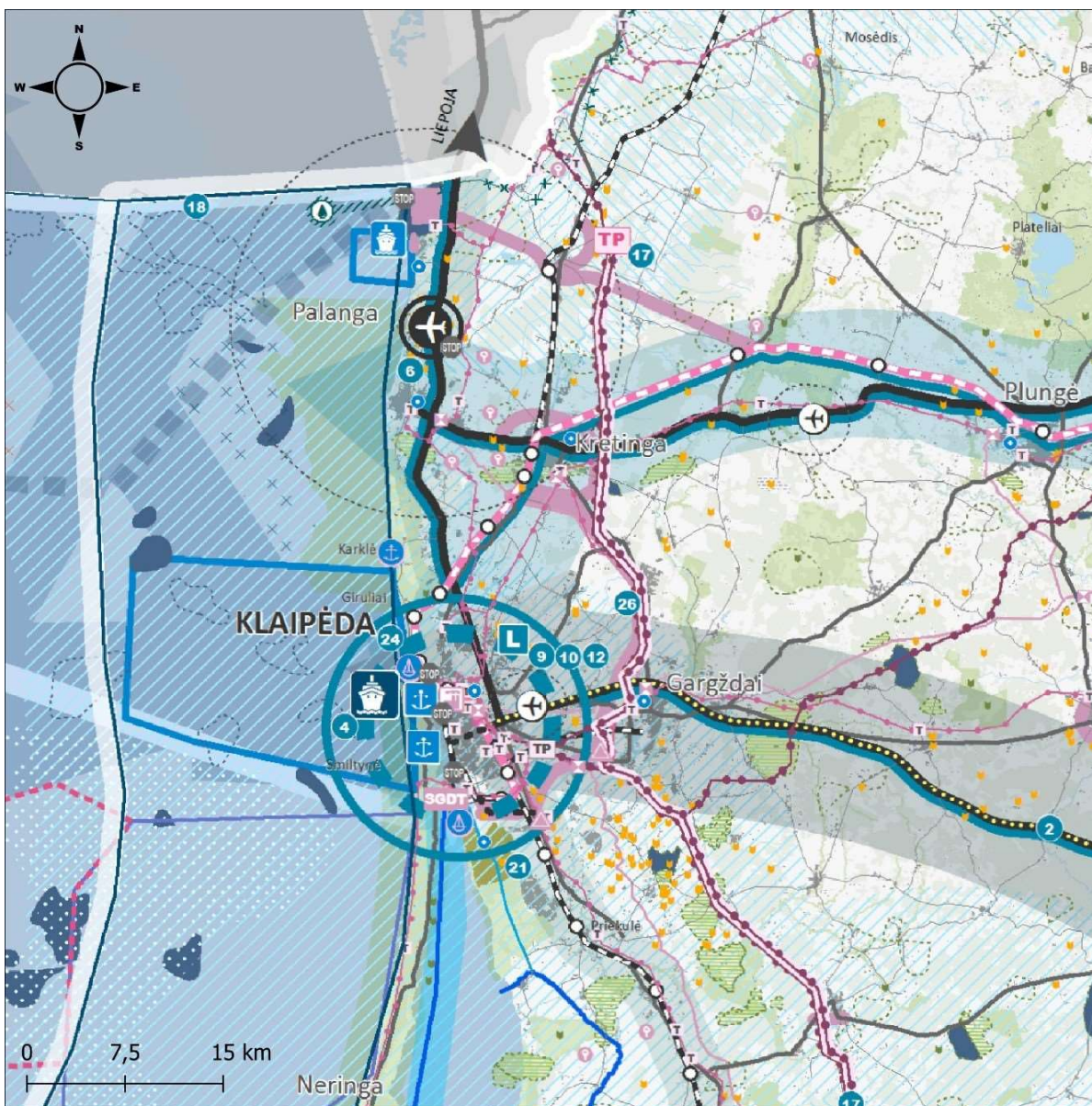
Eil. Nr.	Teritorijų planavimo dokumentai
1.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas (B1 rajone) (TPD Nr. K-RJ-25-21-725)
2.	Palangos miesto savivaldybės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planas (TPD Nr. S-RJ-25-23-346)
3.	Pajūrio regioninio parko tvarkymo plano korektūra (TPD Nr.S-RJ-55-22-942)
4.	Pajūrio regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano korektūra (TDP Nr.S-RJ-55-22-940)
5.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas Š1, Š2, Š4, Š5 rajonuose (TPD Nr.K-RJ-25-20-85)
6.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas (P2 rajone) (TPD Nr.K-RJ-25-21-56)
7.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas (M1 rajone) (TPD Nr.K-RJ-25-23-370)
8.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas (Š3 rajone) (TPD Nr.K-RJ-25-23-371)
9.	Palangos miesto bendrojo plano koregavimas (B10 rajone) (TPD Nr.K-RJ-25-23-679)

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas

LR BP prioritetai ir nuostatos inžinerinėms sistemoms pateikti kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje (3.1.1 pav.)

LR BP numatyta vystyti atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių parkų jūroje įrengimą ir elektros perdavimo tinklo plėtrą šių parkų prijungimui prie sausumos tinklų. Perdavimo tinklo, susijusio su vėjo elektrinių (toliau – VE) jūroje statyba, plėtrą vystyti atsižvelgiant į konkrečių statomų VE galingumus, techninius ir elektros rinkos skaičiavimus, perdavimo tinklo stiprinimo alternatyvų analizę. Numatyti galimybę prie Danijos, Lenkijos, Švedijos ir Vokietijos VE tinklo prijungti ir Lietuvos bei kitų Baltijos šalių jūros teritorijose planuojamus parkus.

Atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrai – užtikrinti reikiamos Lietuvos energetikos sistemos galių adekvatumą, elektros energijos sistemos balansavimo, rezervavimo ir kitas sistemines tinklo paslaugas, kurias teikti turėtų ir energijos iš atsinaujinančių išteklių (toliau – AEI) gamintojai.

Sutartiniai žymėjimai

	Esamas oro uostas		Preliminarios teritorijos, infrastruktūros koridoriai, rezervuojami valstybės poreikiams
	Esamas civilinis aerodromas	Susisiekimo sistema	
	Oro uosto ar aerodromo apsaugos zona (E ar D)		Tarptautiniai susisiekimo koridoriai
	Valstybinio jūrų uosto išorinis reidas		Nacionaliniai susisiekimo koridoriai
	Esamas ir planuojamas bendro naudojimo laivybės kelias		Regioniniai susisiekimo koridoriai
	Eksploatuojami vidaus vandens keliai		Prioritetinė teritorija jūroje atsinaujinančių išteklių energetikai vystyti, kurioje griežtai ribojamas vėjo elektrinių įrengimas
	Esami vidaus vandens keliai		Planuojama 110 kV įtampas elektros perdavimo linija
	Infrastruktūros koridorius jūroje		Preliminari inžinerinio koridoriaus trasa jūroje. Tikslinti atlikus tyrimus
Elektros infrastruktūra			Planuojama 330 kV įtampas elektros skirstytkla
	330 kV įtampas elektros perdavimo linija		
	110 kV įtampas elektros perdavimo linija		

3.2.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinio (Šaltinis: www.tpdr.lt)

LR BP numatyti inžinerinės ir susisiekimo infrastruktūros plėtros prioritetai jūroje:

Atsinaujinančios energetikos objektų statybai ir įrengimui numatomos trys prioritetinės teritorijos – teritorinėje jūroje ties Palanga tarp Baltijos jūros talasologinio draustinio ir laivybos kelio, kurioje griežtai ribojamas vėjo elektrinių įrengimas, į šiaurę nuo Klaipėdos esanti 20–50 m gylių zona – Klaipėdos–Ventspilio pakiluma ir toliau vakaruose – Klaipėdos banka, kuriose ribojimų vėjo elektrinių įrengimui nėra. Pirmojoje teritorijoje prioritetas teikiamas atsinaujinančių išteklių energetikos vystymui, kuri nepažeidžia teritorijoje numatytų apribojimų (bangų, srovių, saulės ir kt.). Visi objektai nurodytose teritorijose turi atitikti nacionalinio saugumo ir aplinkosaugos reikalavimus. Siekiant sumažinti VE vizualinę įtaką jūriniam kraštovaizdžiui VE statybos galimos už teritorinės jūros ribų (apie 30 km nuo kranto).

Energijai, gautai iš atsinaujinančių energijos šaltinių, perduoti formuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai, prioritetiškai panaudojant jau esamos infrastruktūros trasas ir nustatytus infrastruktūros koridorius. Kabelių trasos ir parkų priežiūrai būtini laivų judėjimo koridoriai tikslinami, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, įvertinus esamą ir planuojamą jūros naudojimą ir aplinkosauginius reikalavimus.

Vystantis atsinaujinančių energetinių išteklių technologijoms, energetinių parkų įrengimas gali būti planuojamas ne tik zonose, kuriose prioritetas teikiamas VE statybai, bet ir kitų jūrinių veiklų plėtrai rezervuotose teritorijose, esant aplinkosauginiam pagrindimui ir atsižvelgus bei įvertinus jūrinių teritorijų poreikius kitų veiklų plėtros reikmėms.

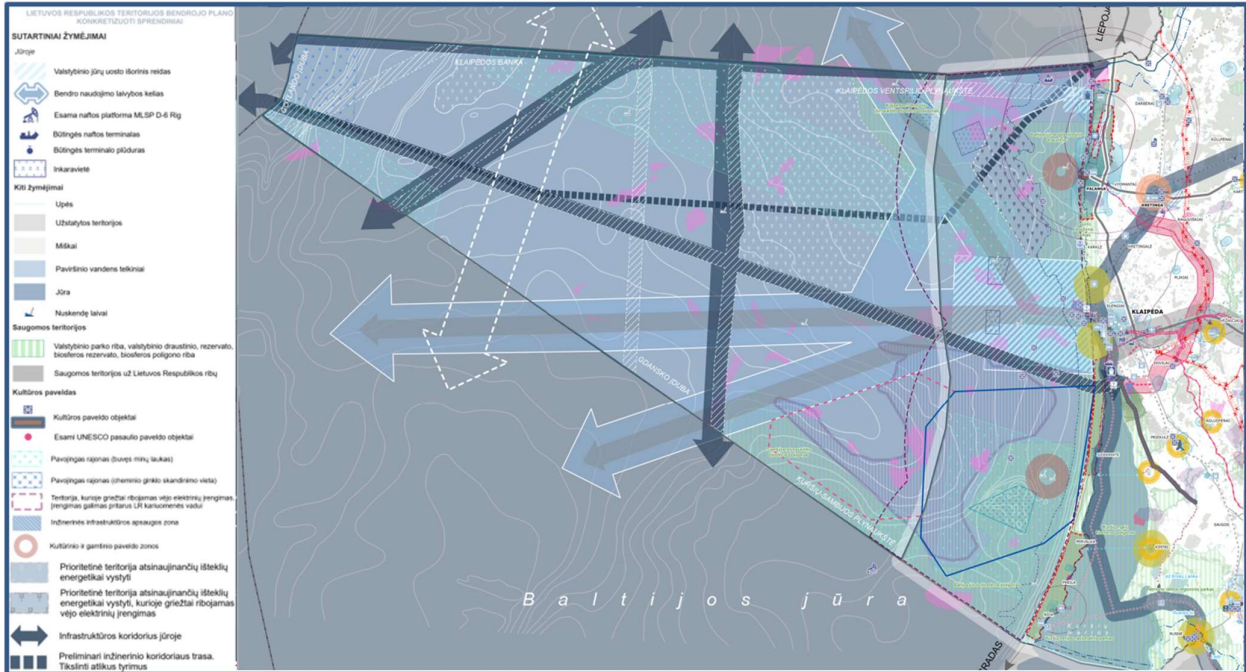
Siekiant tausoti jautrias jūros dugno ekosistemas inžinerinės infrastruktūros trasos jungiančios jūroje esančius objektus su sausuma ir sausumoje esančius objektus per jūrą su kita sausuma (tarp jų ir kitoje valstybėje) įrengiamos numatytuose inžinerinės infrastruktūros koridoriuose, esamų inžinerinių kabelių trasose. Inžineriniai koridoriai tikslinami vadovaujantis ekosistemomis pagrįsto metodo ir atsargumo principais, ištyrus ir įvertinus galimą neigiamą LR jūros rajono geros aplinkos būklės savybėms. Nuostata taikoma visoje akvatorijoje.

Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalis „Atsakingai naudojama jūra ir pakrantė“

Lietuvos jūrinės teritorijos (pajūrio, atviros jūros) darniai plėtrai būtinos sąlygos ir bendrajame plane keliami tarpvalstybiniai siekiai ir tikslai: saugus, švarus ir efektyvus jūrinis transportas; nuosekli energijos politika; sveika jūrinė aplinka; viena iš esminių sąlygų – gera aplinkos būklė, padedanti palaikyti turimų gamtinių ir kultūrinių išteklių kokybę; tvari žuvininkystė ir akvakultūra, atsparumas klimato kaitos poveikiui.

LR BP funkcinio zonavimo vienetų sistemoje išskiriamos dvi funkcinio prioriteto sritys:

- PAJŪRIO. Esamą naudojimą formuoja rekreacija, tausūs miškų ir žemės ūkis, žvejyba, prioritetinės naudojimo formos – rekreacija, konservacija ir žvejyba, taip pat transportas.
- ATVIROS JŪROS. Zona, kur susikerta gamtosauginiai interesai ir galimybė plėsti kitas veiklos sritis, prioritetas teikiamas gamtos apsaugai ir tausiam naudojimui.

3.2.2 pav. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano dalis „Atsakingai naudojama jūra ir pakrantė“

Plėtojant Lietuvą kaip jūrinę valstybę atsižvelgiama į tarptautinius įsipareigojimus ir ekologinius šiandienos iššūkius jūroje (žuvų išteklių kritinis mažėjimas, užterštumas), todėl prioritetas teikiamas jūrinės aplinkos ir išteklių gerai būklei pasiekti taikant ekosistemomis pagrįstą metodą ir vadovaujantis atsargumo principu. Siekiant išvystyti konkurencingą mėlynąją ekonomiką ypatingai svarbu plėtoti jūrines ir su jūra susijusias veiklas.

Sprendinių galiojimo laikotarpiu prioritetas teikiamas darniam naujų veiklų (atsinaujinanti energetika, akvakultūra, naudingųjų iškasenų gavyba, žuvų perdirbimas ir kt.) vystymui ir esamų veiklų darniai plėtrai (rekreacijai, turizmui, žvejybai, laivybai (jūros ir vidaus vandenų, krovininių ir žmonių), susisiekimo infrastruktūros plėtrai (vandens ir sausumos), laivų statybai, antrinėms susijusioms veikloms).

Išnaudojant geografinę išskirtinumą ir esamą veiklų specifiką skatinti jūrinių veiklų plėtrą–sukurti teisinės prielaidas infrastruktūros, akvakultūros, atsinaujinančios energijos išteklių, nemetalinių ir naftos išteklių išgavimo ir kt. objektų įrengimui jūroje, užtikrinti sklandų esamų veiklų augimą.

Inžinerinės infrastruktūros tiesimo, grunto šalinimo, žemės gelmių išteklių paieškos, žvalgybos ir gavybos darbai, kita veikla, pažeidžianti dugno paviršių, negalima gamtos vertybių teritorijose, nuskendusiu laivų ir kito povandeninio kultūros paveldo buvimo vietose bei teisės aktų nustatyta tvarka neištirtose planuojamos teritorijos vietose, kuriose aptikta istorinių ar archeologinių objektų, kol šie radiniai neištirti.

Akvatorijoje esančio povandeninio paveldo apsauga ir prieinamumas viešajam pažinimui užtikrinami, plečiant tyrimų duomenimis ir mokslinėmis žiniomis pagrįstų vertybių atranką ir jų įtraukimą į Kultūros vertybių registrą, parengiant specialias povandeninio paveldo apsaugos programas ir priemones. Vertingiausiomis gamtinio–saugomo kultūrinio kraštovaizdžio teritorijomis pripažįstami senųjų Baltijos jūros krantų reliktai ties Juodkrante 27–30 m gyliuose ir prie Palangos apie 15 m gylyje esantys povandeniniai kanjonai.

Atsižvelgiant į esamą Baltijos jūros ekologinę būklę susisiekimo, inžinerinės infrastruktūros, kitų objektų ir veiklų plėtrai prioritetas teikiamas inovatyviems, gamtai draugiškiems sprendimams, taip užtikrinant darnų veiklų vystymą ir mėlynąją ekonomiką. Jūrinėje teritorijoje inžinerinės sistemos planuojamos numatytuose infrastruktūros koridoriuose, statiniai ir objektai įrengiami tausojant jūros

išteklis ir dugno sandarą. Pažymėtina, kad šiaurinės jungties koridoriaus alternatyvos patenka į BP sprendiniais suplanuotą inžinerinės infrastruktūros koridorių jūroje.

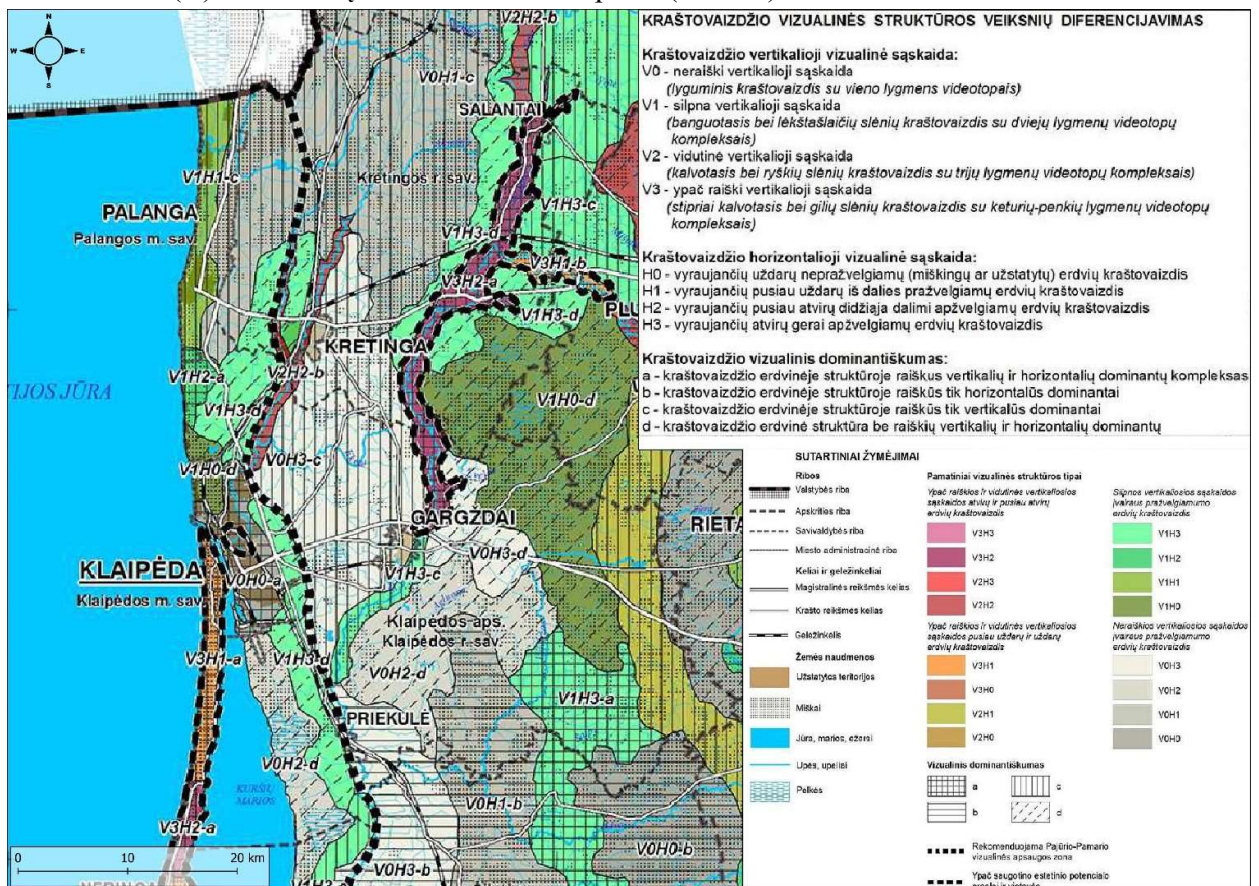
Planuojant veiklas pavojinguose rajonuose (buvę minų laukai, cheminio ginklo palaidojimo rajonas), kiekvienu konkrečiu atveju turi būti įvertinta rizika ir užtikrintas veiklos saugumas.

Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas

Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane yra nustatyti kraštovaizdžio vizualinę struktūrą, jos informacinį – estetinį potencialą formuojantys kertiniai teritorinio pasiskirstymo veiksniai:

- 1) vertikaloji sąskaida – apsprendžianti kraštovaizdžio erdvinį despektiškumą, t. y. įvairaus lygmens apžvalgos lygmenų (despektų) buvimo galimybes;
- 2) horizontalioji sąskaida – apsprendžianti kraštovaizdžio erdvinį atvirumą, t. y. jo videotopų (vientisai suvokiamų erdvių) pražvelgimo, matomumo ir suvokimo galimybes;
- 3) vizualinis dominavimas kraštovaizdyje – apsprendžiantis kraštovaizdžio erdvinę kompozicinę išraišką, t. y. vertikaliųjų (iškylančių aukštų statinių, kalvų) bei horizontaliųjų (suvokiamų upių juostų, ežerų vandens paviršių) vizualinių dominančių ar jų kompleksų buvimą.

Šalies kraštovaizdžio vizualinės raiškos ypatumai pateikiami Kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinyje (žr. 3.2.3 pav.), apibendrinančiame išvardintus vizualinius veiksnius, pristatančiame pamatinius kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipus, nustatytus pagal vertikalią (V) ir horizontalią (H) erdvinę sąskaidą išraiškos laipsnio (0-1-2-3) derinius.

3.2.3 pav. Ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano Kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinio (Šaltinis: www.e-tar.lt)

Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, siekiant formuoti ir palaikyti optimalią kraštovaizdžio struktūrą, išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

Kraštovaizdžio tvarkymo zona – nustatytomis ribomis apibrėžtos paskirties teritorija, turinti jai nustatytas apsaugos ir naudojimo sąlygas (reglamentą) bei joms adekvačias kraštovaizdžio atkūrimo, formavimo ir kitas tvarkymo priemones. Kiekviena tvarkymo zona yra atraminis teritorinis vienetas, kuriam tos zonos ribose nustatoma kraštovaizdžio formavimo politika, galimų veiklos rūšių prioritetai, apibrėžiamos principinės nuostatos neleistinoms veiklos rūšims ir (ar) jų kryptims vykdyti. Atsižvelgiant į skirtingą kraštovaizdžio pobūdį, tvarkymo zonos nustato diferencijuotą žemės naudmenų grupių ūkinį tvarkymą, skirtą siekiamai tikslinei ir (ar) optimaliai erdvinei kraštovaizdžio struktūrai formuoti, tinkamai kraštovaizdžio būklei palaikyti.

Nacionaliniame (valstybės) lygmenyje tvarkymo zonų sistemos kūrimo metodinį pamatą formuoja 5 principinės planuojamo kraštovaizdžio kategorijos:

- 1) intensyviai keičiamas (urbanizuojamas, technogenizuojamas) kraštovaizdis, patenkantis į urbanistinio karkaso įtakos arealus ir juostas;
- 2) vyraujančio intensyvaus ūkinio naudojimo prioriteto agrarinių ir miškingų teritorijų kraštovaizdis;
- 3) vyraujančio tausojančio naudojimo prioriteto agrarinių ir miškingų teritorijų kraštovaizdis gamtinio karkaso arealuose;
- 4) sudėtingos (mišrios) funkcinio naudojimo struktūros kraštovaizdis urbanistinio ir gamtinio karkaso ašių sankirtos arealuose;
- 5) vyraujančio konservacinio naudojimo prioriteto kraštovaizdis arealuose su gausiais konservacinę vertę ir atitinkamą teritorinės apsaugos statusą turinčiais gamtiniais ir (ar) kultūriniais teritoriniais kompleksais.

Išskirtos kraštovaizdžio tvarkymo zonos pateiktos Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinyje (žr. 3.2.4 pav.).

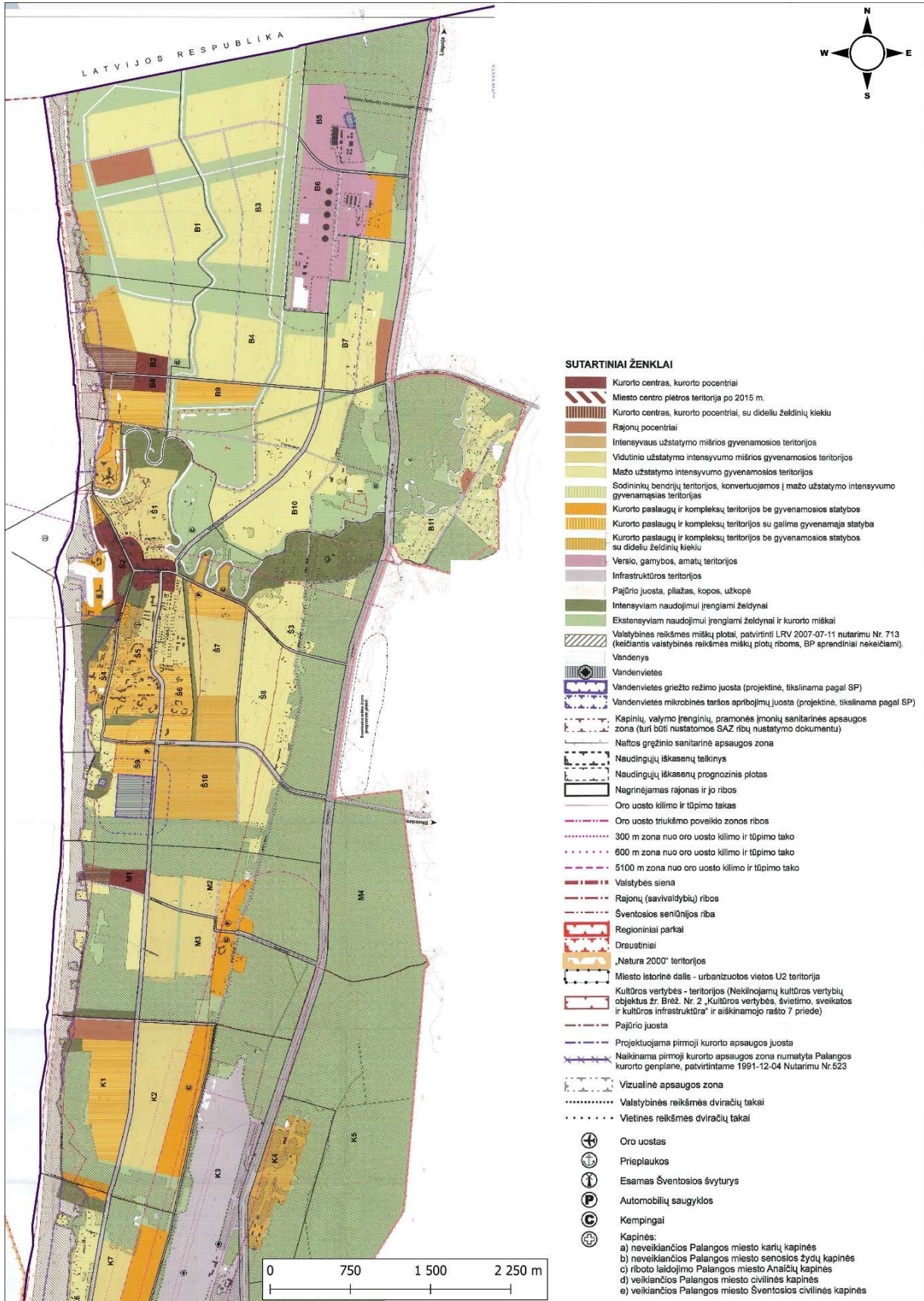

3.2.4 pav. Ištrauka iš Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinio (Šaltinis www.e-tar.lt)

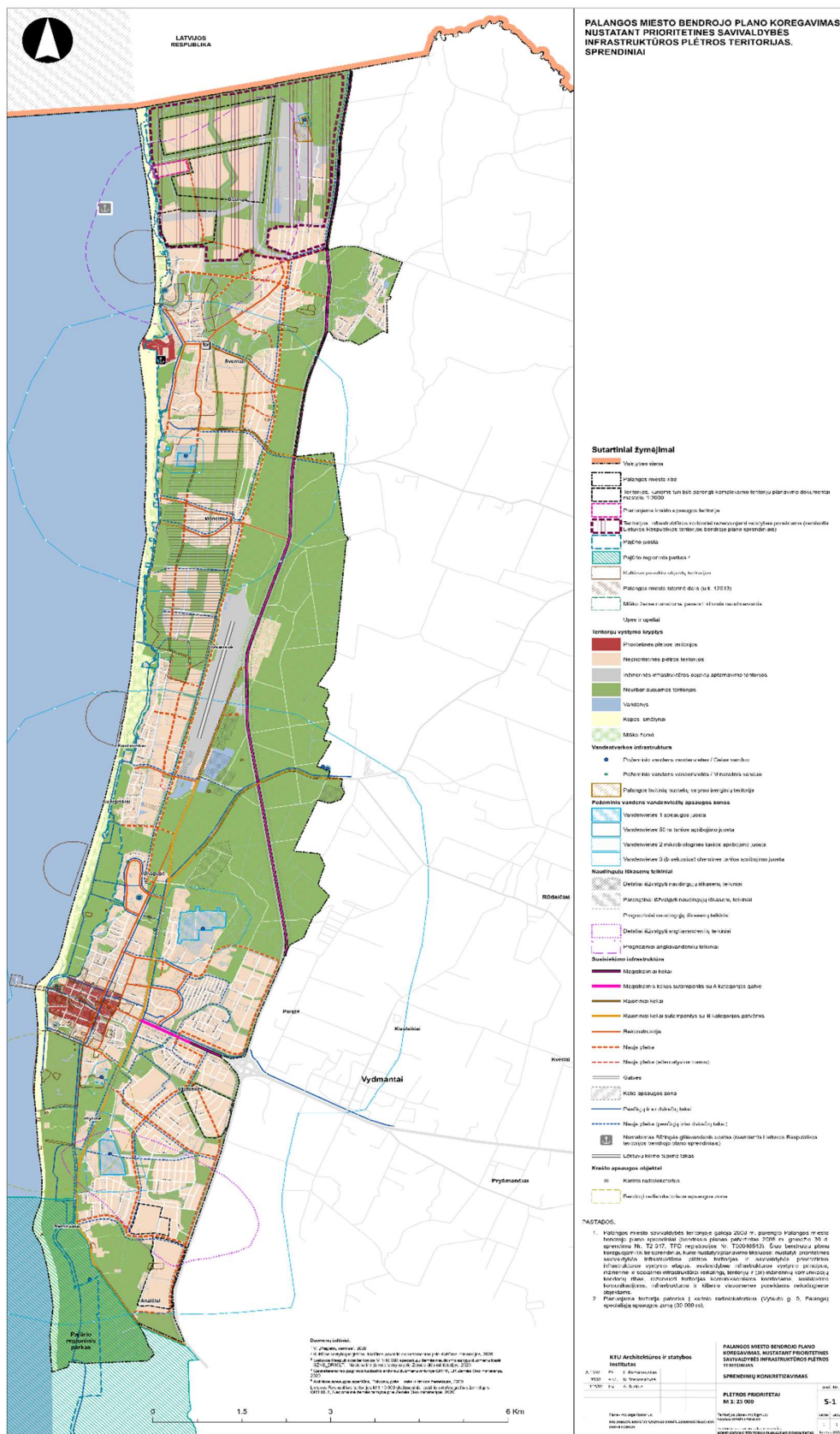
Palangos miesto bendrasis planas

Palangos miesto bendrajame plane (toliau BP) yra numatyti:

- teritoriniai reglamentai, kuriuose nurodyti žemės naudojimo apribojimai planuojamai veiklai (žr. 3.2.5 pav.);
- urbanistinio ir gamtinio karkaso formavimo principai (urbanizuojamos ir neurbanizuojamos teritorijos žr. 3.2.6 pav.);
- architektūrinės erdvinės kompozicijos formavimo (aukštingumo ir užstatymo intensyvumo) reglamentai;
- rekreacinės, poilsavimo infrastruktūros, verslo ir gamybos teritorijų naudojimo ir tvarkymo reglamentai.

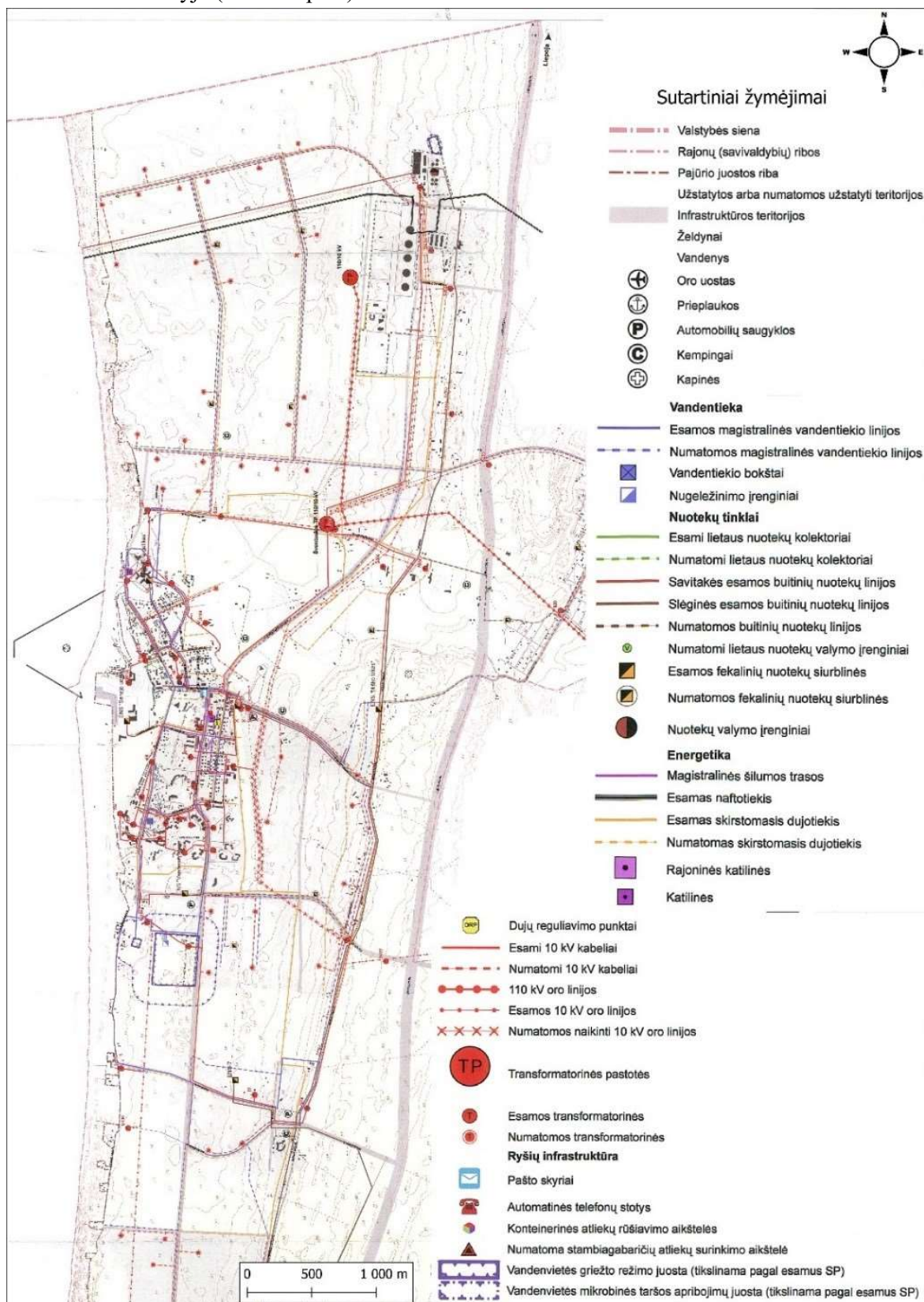

3.2.5 pav. Ištrauka iš Palangos miesto bendrojo plano Pagrindinio brėžinio (Šaltinis: www.tpdpr.lt)

3.2.6 pav. Palangos miesto bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritėtines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, brėžinys (Šaltinis: www.tpdr.lt)

Palangos miesto BP inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendiniai numatyti Inžinerinės infrastruktūros brėžinyje (žr. 3.2.7 pav.).

3.2.7 pav. Ištrauka iš Palangos miesto bendrojo plano Inžinerinės infrastruktūros brėžinio (Šaltinis www.tpdrlt)

Kretingos rajono savivaldybės teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrasis planas

Kretingos rajono savivaldybės teritorija bendrajame plane skirstoma į neurbanizuojamas teritorijas bei urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas (žr. 3.2.8 pav.). Šios teritorijos zonuojamos nustatant atskiras funkcines zonas. Funkcinės zonos išskirtos pagal vyraujančią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį bei konkrečius teritorijos panaudojimo tikslus.

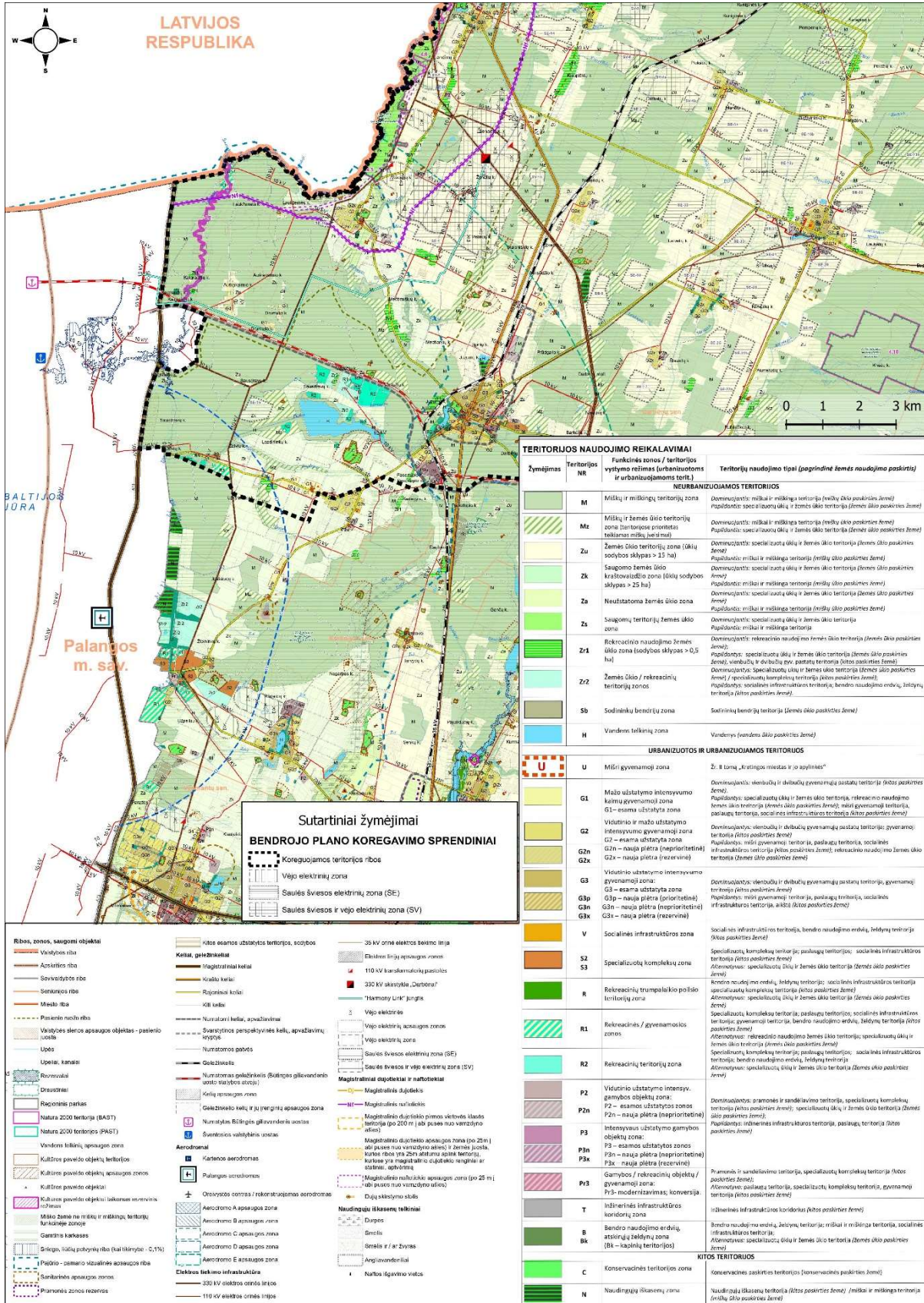
Inžinerinė infrastruktūra (žr. 3.2.9 pav.) gali ir privalo užtikrinti darnų šiuolaikinių gyvenamųjų vietovių funkcionavimą, didele dalimi įtakoja aplinkos kokybę, gyventojų sveikatą. Tik gerai išvystyta moderni inžinerinė infrastruktūra gali užtikrinti gyventojų bei rajono svečių buitinių poreikių ir gamybinių reikmių tenkinimą, komfortą. Nuo inžinerinės infrastruktūros išvystymo taip pat priklauso Kretingos rajono investicinis patrauklumas.

Inžinerinė infrastruktūra apima techninės infrastruktūros sritis:

1. ekoinžineriją;
2. energetiką;
3. ryšių ir telekomunikacijų sistemą;
4. atliekų tvarkymo sistemą.

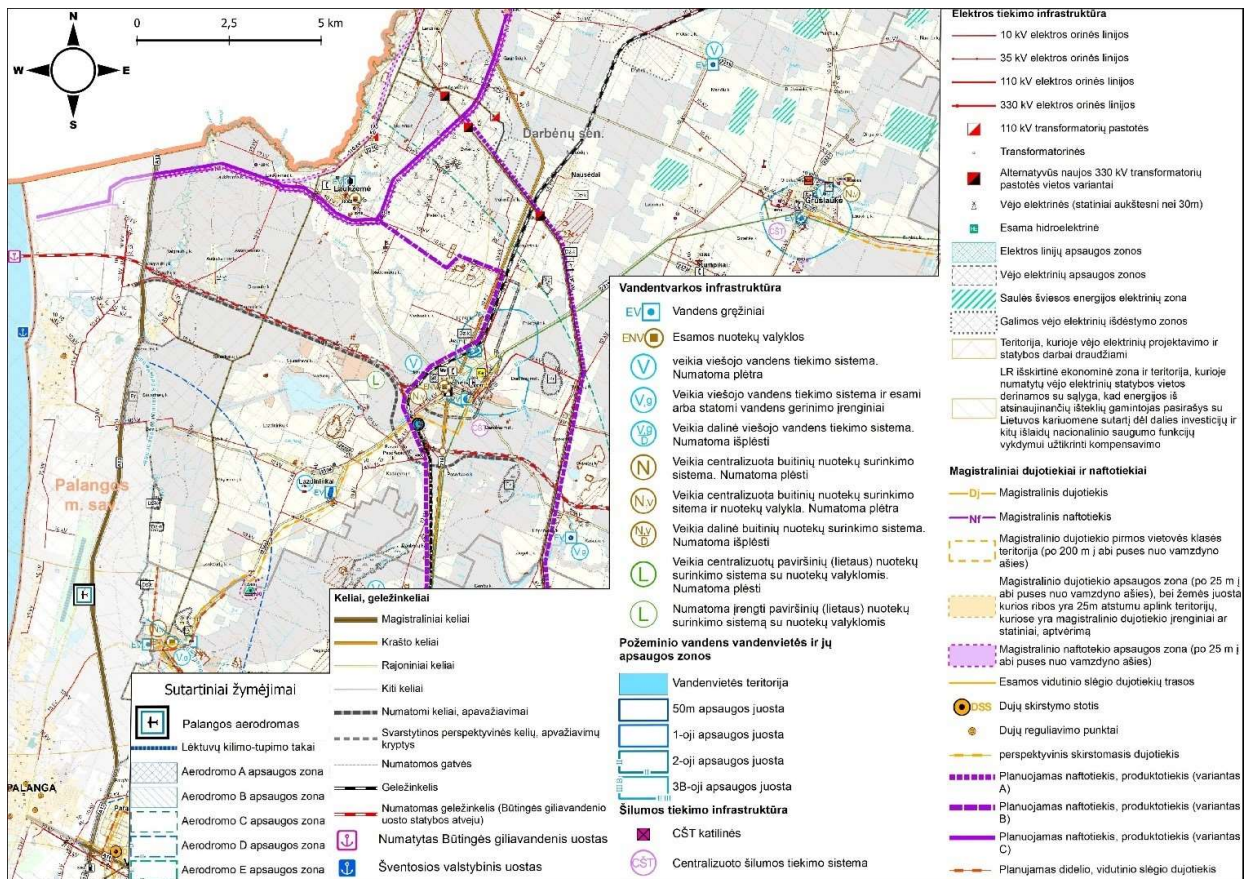
Inžinerinės infrastruktūros vystymo tikslas – įvertinus rajono inžinerinių sistemų dabartinę būklę, jos kitimo tendencijas ir reikmes, numatyti šių sistemų tobulinimo, modernizavimo galimybes, siekiant vartotojų komfortinių sąlygų ir aplinkos kokybės gerinimo, sistemų ekonomiškescnio eksploatavimo, galimybių efektyviai užgesinti kilusius gaisrus sudarymo. Svarbi užduotis – numatyti inžinerinių komunikacijų koridorius, rezervuoti žemės juostas, reikalingas šių sistemų įrengimui ir saugiam eksploatavimui.

Inžinerinių tinklų zonos ir koridoriai turi būti formuojami rengiant detaliuosius ir (ar) specialiuosius planus.

3.2.8 pav. Ištrauka iš Kretingoja rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingoja miesto bendrojo plano koregavimo Pagrindinio brėžinio (Šaltinis www.tpr.lt)

3.2.9 pav. Ištrauka iš Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano Inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinio (Šaltinis www.tpdn.lt)

Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas

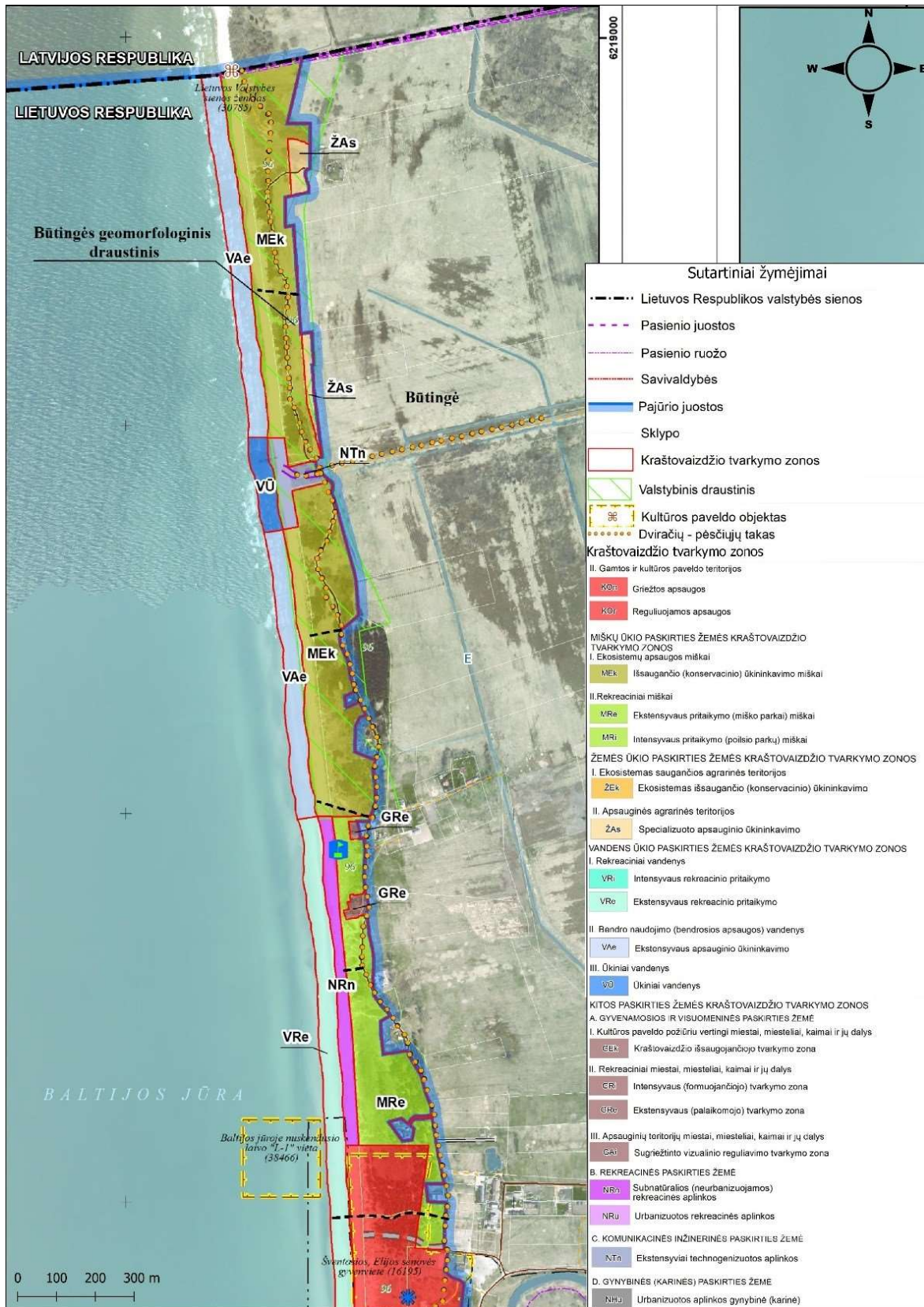
Patvirtintas Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo specialusis planas yra pagrindinis planavimo dokumentas, reglamentuojantis pajūrio juostos žemyninės dalies teritorijos vystymo, tvarkymo, naudojimo ir apsaugos kryptis, priemones ir reikalavimus, kuriuo privaloma vadovautis rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo ir strateginius dokumentus.

Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo specialiajame plane pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus LRV 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996, yra nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupės ir kraštovaizdžio tvarkymo zonos (žr. 3.2.10 pav.).

Atsižvelgiant į Baltijos jūros aplinkos apsaugos komisijos (HELCOM) rekomendaciją 15/1 „Dėl kranto linijos apsaugos“, kurioje 1992 m. Helsinkio konvenciją dėl Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos apsaugos ratifikavusioms šalims rekomenduojama bendrai saugomą kranto juostą įsteigti už miesto teritorijų ir esamų gyvenviečių ribų, nusidriekiančią mažiausiai 100 metrų nuo vidutinės vandens linijos į sausumos ir jūros pusę, ir siekiant įgyvendinti Pajūrio juostos įstatymo nuostatas, kurios nustato, kad pajūrio juostai priskiriama ne siauresnė kaip 100 m nuo jūros kranto linijos sausumos teritorija, patikslinti pajūrio juostos ribas nustatant visuose pajūrio juostos ruožuose minimalų ne mažesnę kaip 100 m pajūrio juostos plotį.

Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planas numato, kad pajūrio juostoje planuojant valstybinės reikšmės ūkines veiklas, kurių įgyvendinimas numatytas valstybės strateginiuose planuose, turi būti rengiami specialieji infrastruktūros plėtros planai (komunikacinių koridorių, inžinerinių tinklų ir kt.).

Nauji inžineriniai tinklai, jų jungtys pajūrio juostą gali kirsti teritorijų planavimo dokumentuose numatytais infrastruktūros koridoriais. Konkrečios šių objektų statybos vietos parenkamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, įvertinant poveikį pajūrio kraštovaizdžiui, estetiniams, rekreaciniams, gamtiniams pajūrio ištekliams.

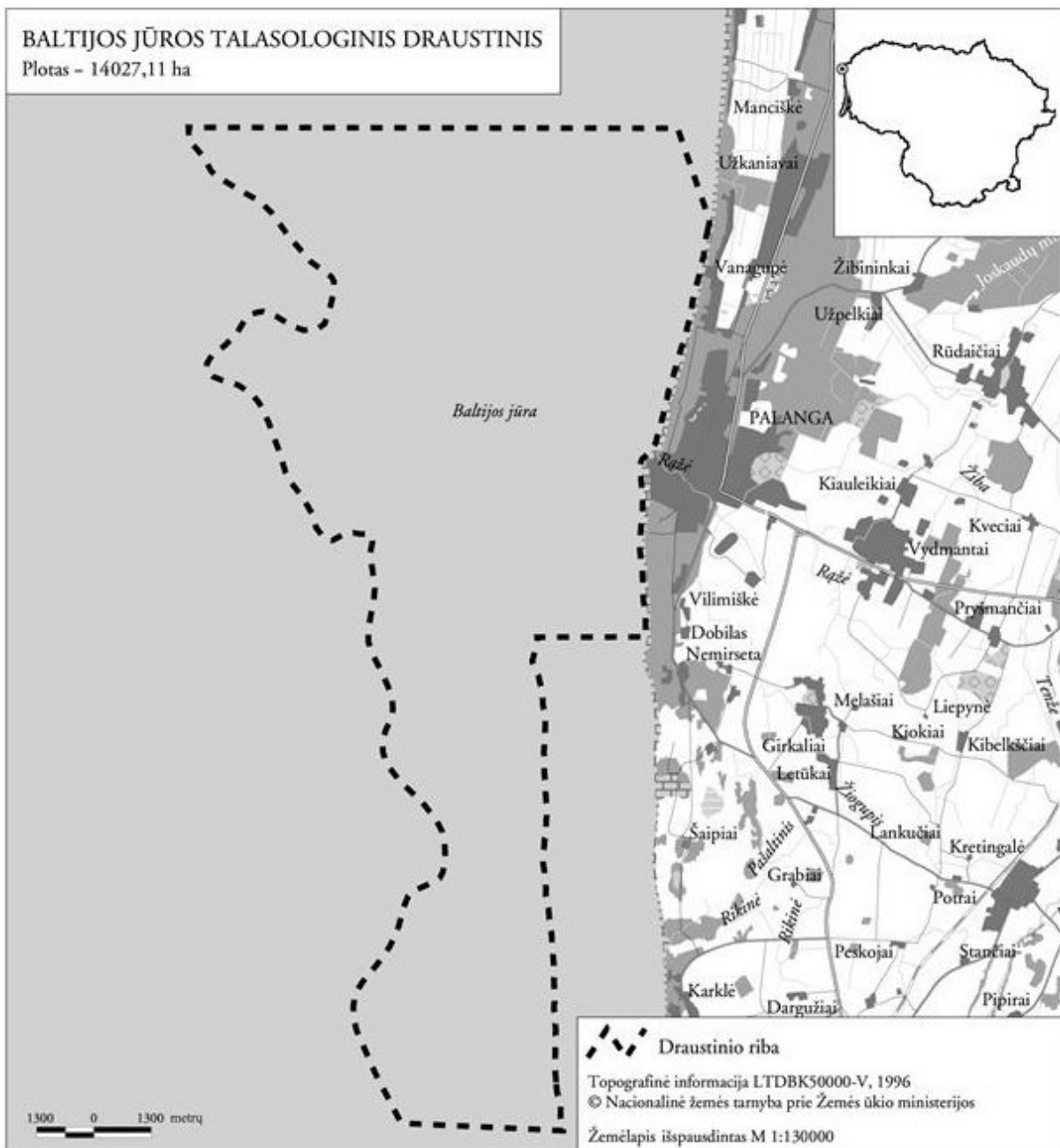

3.2.10 pav. Ištrauka iš Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo specialiojo plano korektūros Sprendinių brėžinio (Šaltinis: www.tpdrlt)

Baltijos jūros talasologinio draustinio ribų planas

Valstybinio Baltijos jūros talasologinio draustinio nuostatai nustato valstybinio Baltijos jūros talasologinio draustinio steigimo tikslus, išskirtinę vertę, apsaugos, tvarkymo ir valdymo organizavimo ypatumus. Veiklą draustinyje reglamentuoja LR saugomų teritorijų įstatymas, LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, LR nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas bei Valstybinio Baltijos jūros talasologinio draustinio nuostatai.

Baltijos jūros talasologinio draustinio ribos pavaizduotos 3.2.11 pav.

3.2.11 pav. Baltijos jūros talasologinio draustinio ribos (Šaltinis: e-seimas.lrs.lt)

Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas

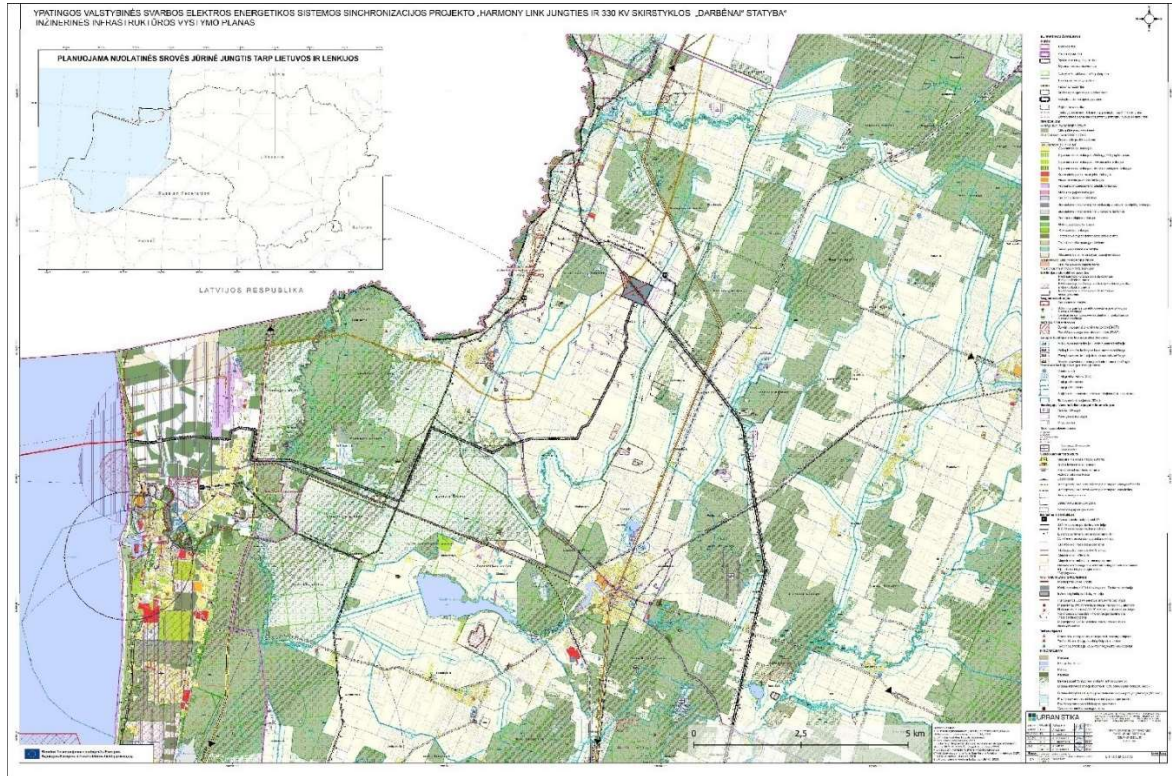
„Harmony Link” jungtis - elektros energijos perdavimo trasa, kurią sudarys du identiškai galios kabeliai ir vienas optinis kabelis Baltijos jūroje ir žemyninėje dalyje nuo Baltijos jūros iki keitiklių stoties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“.

„Harmony Link” jungties kabelių įtampa sprendinių rengimo metu nėra nustatyta, tačiau nurodytame vystymo plane preliminariai numatyta, kad ji sieks 320 kV – 400 kV.

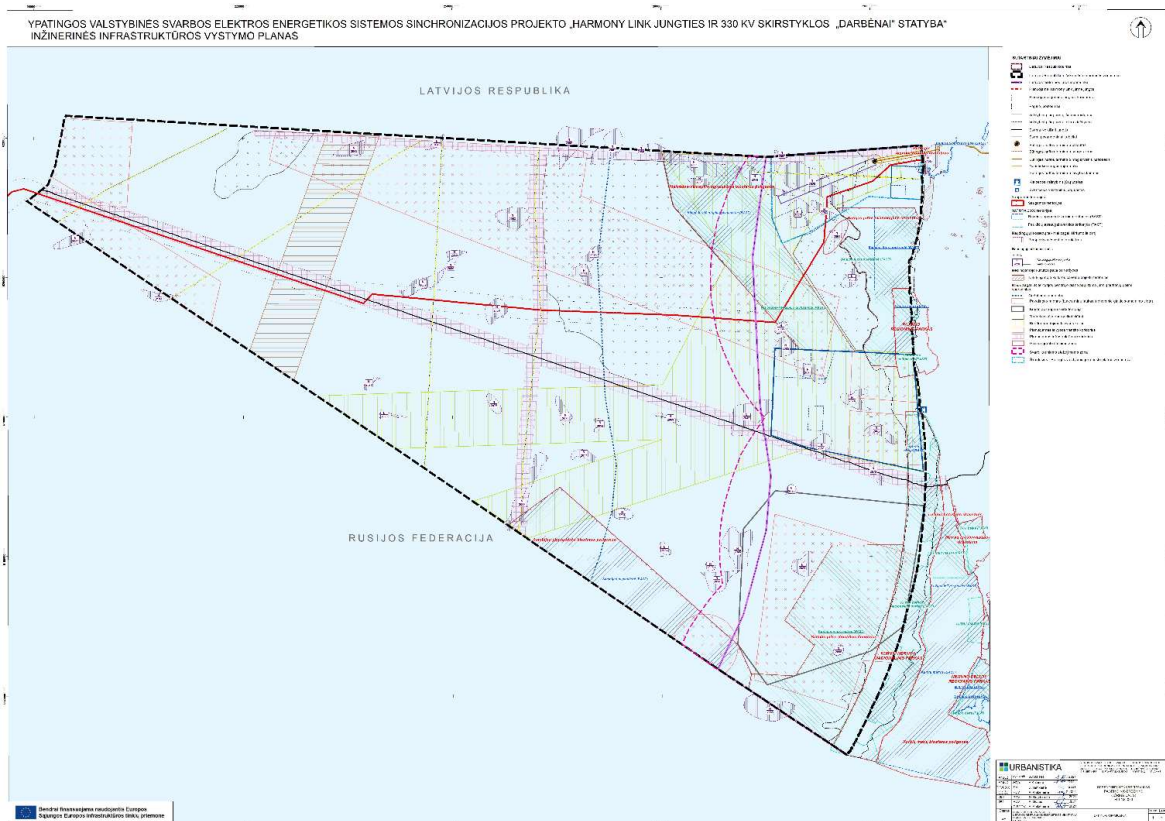
Žemyninėje dalyje „Harmony Link” jungties trasos pradžia Palangos miesto savivaldybės teritorijoje Šventosios seniūnijos šiaurinėje dalyje ties Būtinge, pabaiga - keitiklių stoties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ teritorija, kuri suplanuota Žynelių k., Darbėnų seniūnijoje, Kretingos savivaldybėje. Preliminarus trasos ilgis apie 16,53 km., iš jų trasos ilgis Palangos miesto savivaldybės teritorijoje 3,995 km ir Kretingos savivaldybėje – 12,535 km. „Harmony Link” jungtis bus tiesiama po žeme, poveikis gyventojų sveikatai nenumatomas.

„Harmony Link” jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ vystymo plano sprendiniuose parinktas inžinerinės infrastruktūros koridorius požeminio kabelio įrengimui, optimizuojamas trasos ilgis ir posūkio taškų skaičius bei numatytas kuo mažesnis kertamas žemės sklypų skaičius. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje inžinerinės infrastruktūros koridorius pagal galimybę maksimaliai pritrauktas prie gatvių raudonųjų linijų, kurios suplanuotos Palangos miesto transporto organizavimo ir gatvių raudonųjų linijų specialiojo plano sprendiniuose. Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje inžinerinės infrastruktūros koridorius suplanuotas Kalgraužių, Aušrakaimio, Drumilio, Medomiškių, Pelėkių ir Žynelių kaimų teritorijose bei gyvenamosioms teritorijoms nepriskirtose teritorijose.

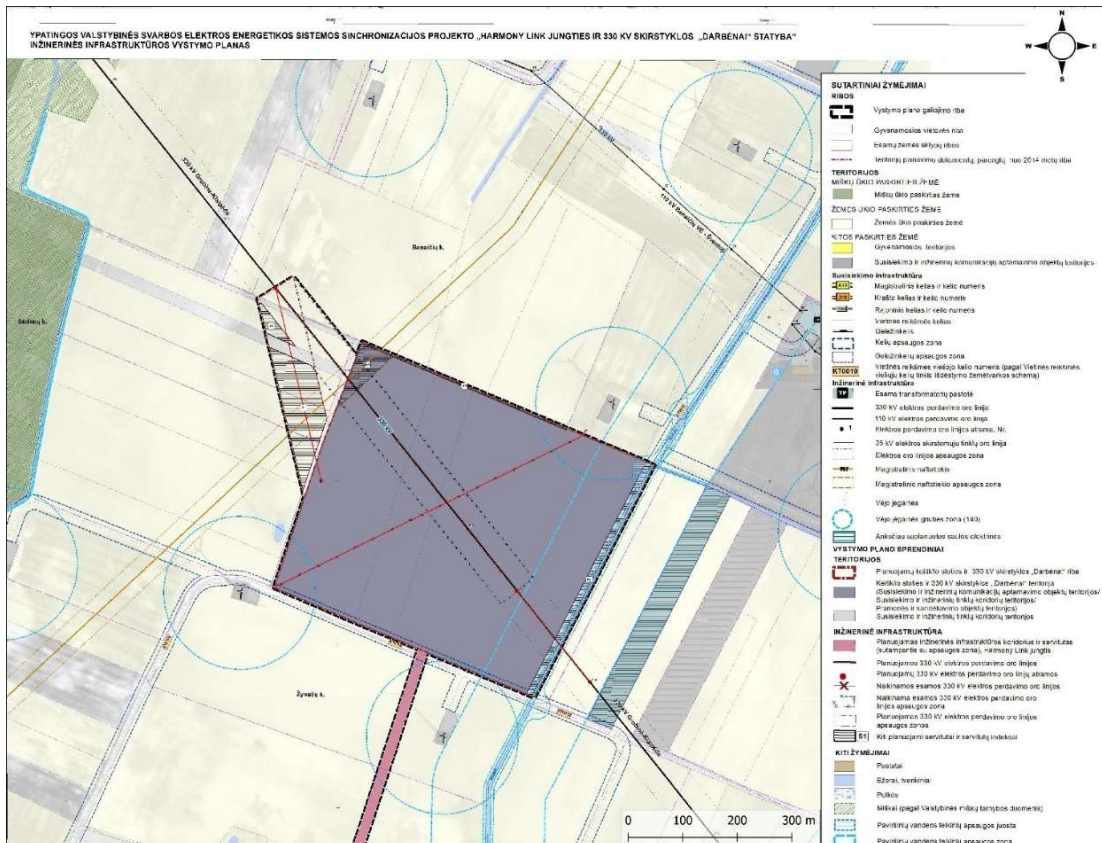
Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link” jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano brėžiniai pateikti 3.2.12 pav., 3.2.13 pav., keitiklio stoties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ teritorijos brėžinys pateiktas 3.2.14 pav.

3.2.12 pav. Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ pagrindinis brėžinys (žemyninė dalis) (Šaltinis www. tpd.r.lt)

3.2.13 pav. Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ pagrindinis brėžinys (jūrinė dalis) (Šaltinis www. tpd.r.lt)

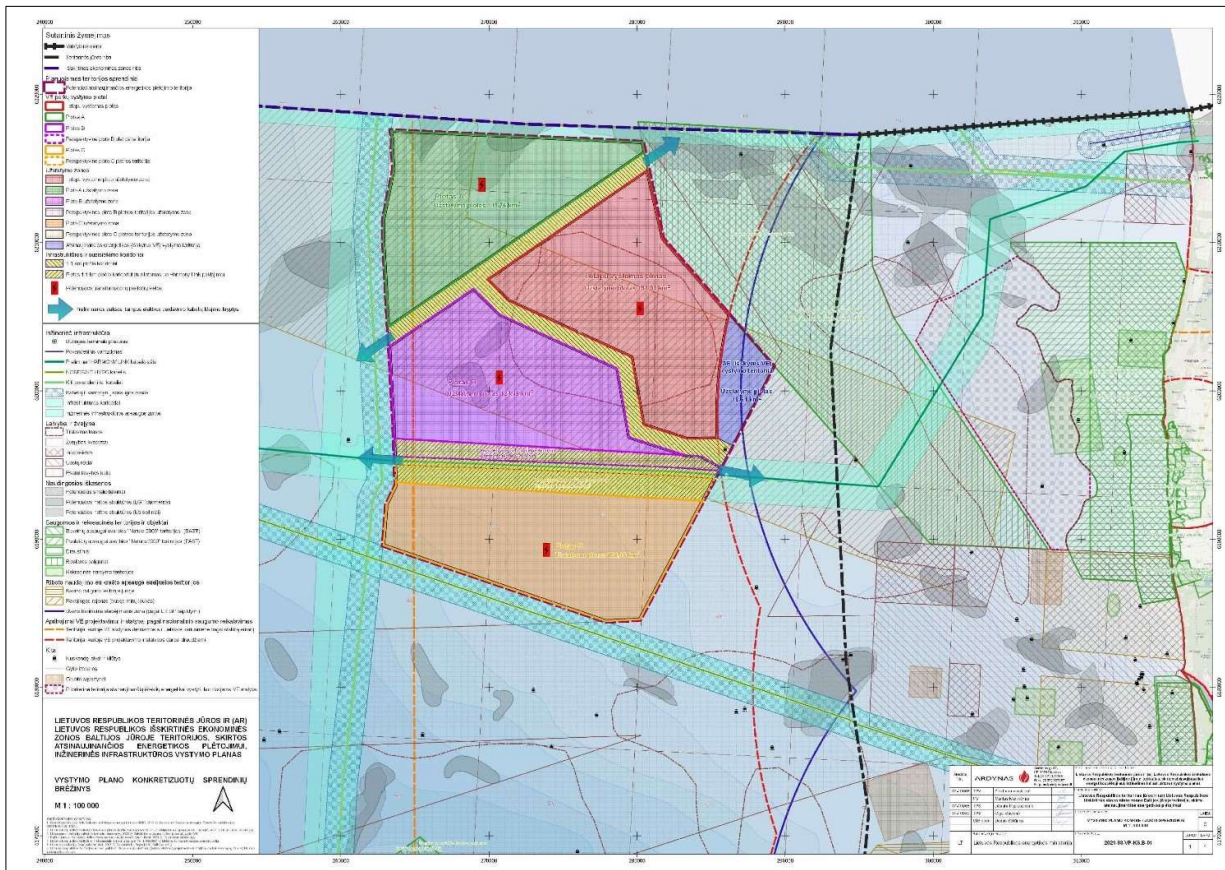

3.2.14 pav. Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ pagrindinis brėžinys (keitiklio stoties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ teritorija) (Šaltinis www. tpdr.lt)

Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planas

Vadovaujantis LR energetikos ministro 2020 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. 1-253 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“ inicijuotas specialusis teritorijų planavimo dokumentas, skirtas sudaryti sąlygas elektros energijos gamybai iš atsinaujinančių energijos išteklių (prioritetą teikiant vėjo energetikai) Baltijos jūroje ir taip didinti AEI dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse. JVEVP yra patvirtintas LR energetikos ministro 2022 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. 1-377 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano patvirtinimo“.

JVEVP konkretizuotuose sprendiniuose teritorija, apibrėžta LR BP kaip prioritetinga atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorija, suskirstyta į atskirus plotus, kuriuose numatoma etapiškai vykdyti AEI naudojančių objektų vystymas (3.2.15 pav.).

3.2.15 pav. Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plano konkretizuoti sprendiniai

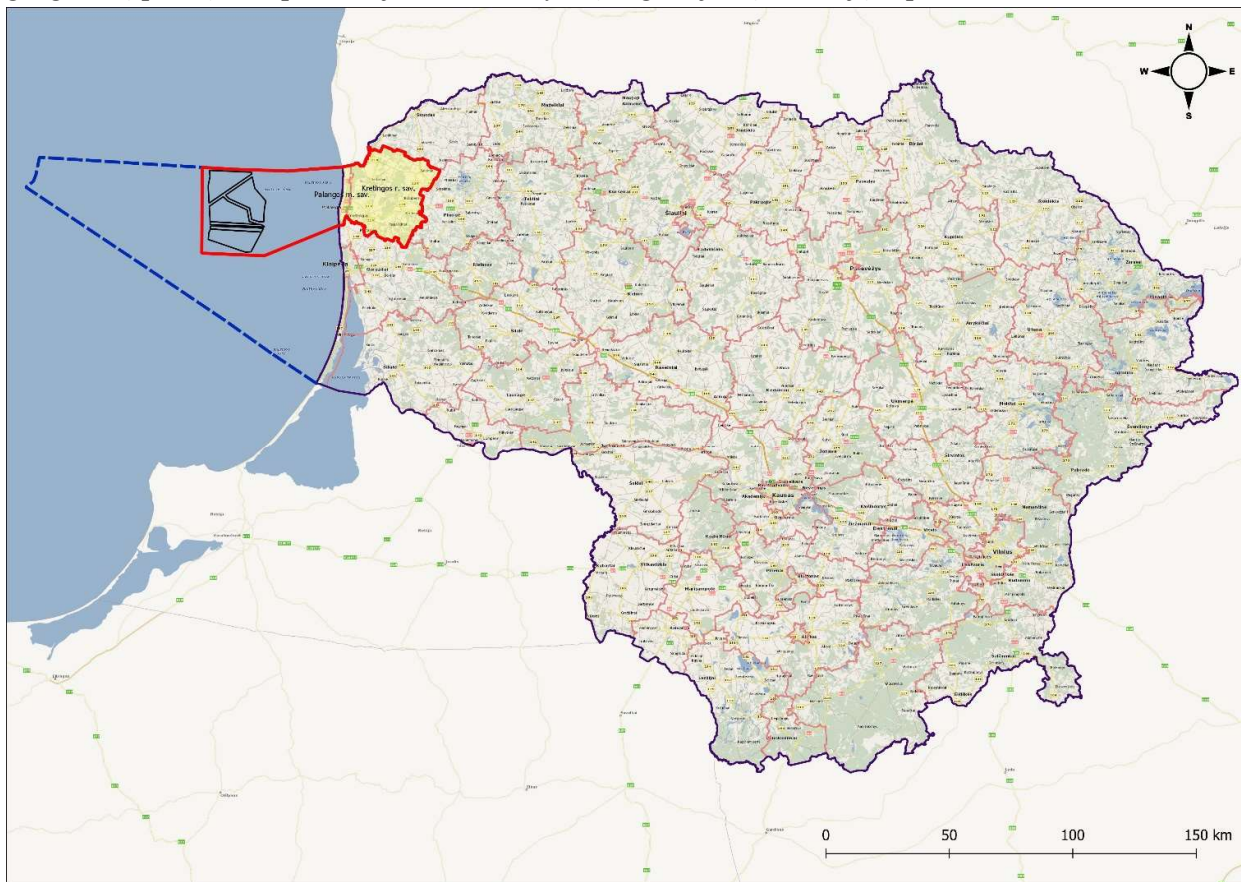

4 ESAMA APLINKOS BŪKLĖ IR TERITORIJŲ, KURIOS GALI BŪTI REIŠMINGAI PAVEIKTOS, APLINKOS CHARAKTERISTIKOS.

4.1 Nagrinėjama teritorija

Nagrinėjama teritorija - LR išskirtinė ekonominė zona (toliau - IEZ) ir teritorinės jūros dalis Baltijos jūroje, Palangos miesto savivaldybė, Kretingos rajono savivaldybė.

Atsižvelgiant į planuojamus Jungčių išėjimo į krantą taškus ir Darbėnų 330 kV skirstyklos geografinę padėtį, Klaipėdos rajono savivaldybė į nagrinėjamą teritoriją nepatenka.

4.1.1 pav. Nagrinėjama teritorija

Vystymo plano koncepcijoje jūrinėje dalyje planuojamos A ir B alternatyvos, žemyninėje dalyje – C alternatyva (žr. 6.2.1 pav.). Alternatyvų aprašymas pateiktas 6.6 ir 6.7. skyriuose.

4.1.1 Jūrinė dalis

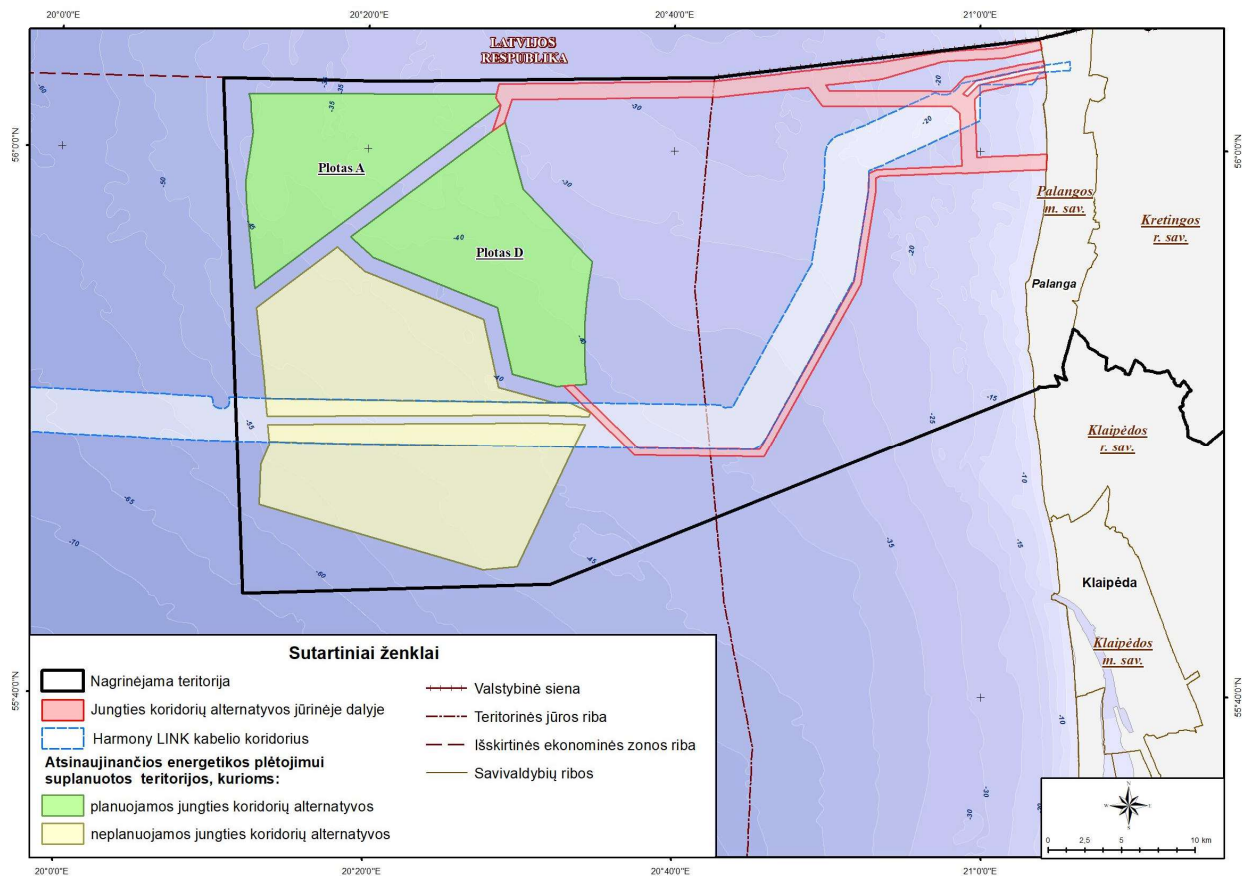
Vystymo plano koncepcijoje analizuojamos LRV nutarimuose^{3,4} dėl elektrinių plėtros vietų ir galių numatytų dviejų jūrinių vėjo elektrinių (toliau - JVE) parkų jungčių ir kitos susijusios infrastruktūros vietos įrengimo alternatyvos. JVEVP pažymėti planuojami „Ploto D“⁵ ir „Ploto A“ JVE

³ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr>

⁴ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

⁵ „Plotas D“ atitinka Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. lapkričio 18 d. įsakymu Nr. 1-377 įvardintą „I etapu vystomą plotą“.

parkai (žr. 4.1.1.1 pav.) bei numatomi infrastruktūros koridoriai (elektros perdavimo kabelių trasos) užima dalį Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės ir pereina į Gdansko įdaubos šlaitą.

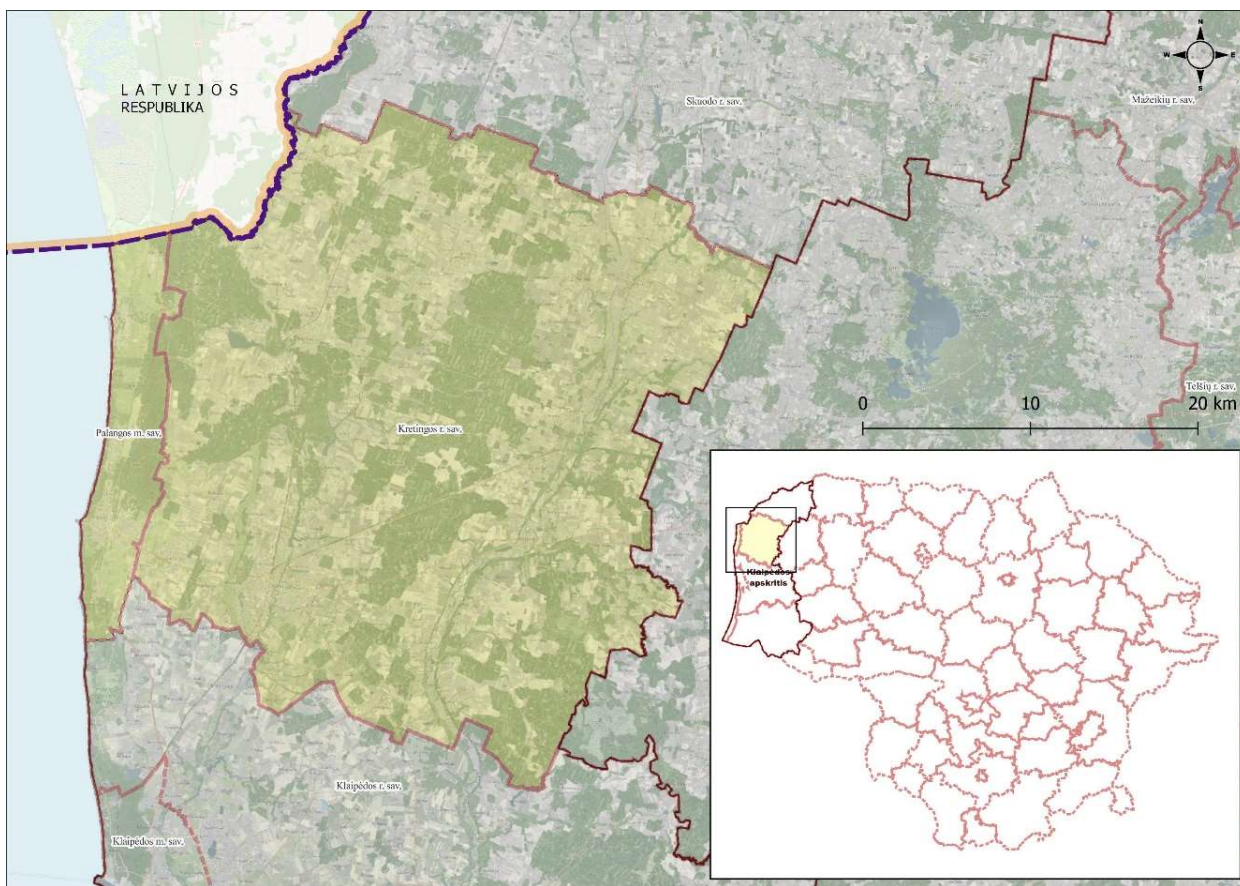

4.1.1.1 pav. Nagrinėjama teritorija jūrinėje dalyje

4.1.2 Žemyninė dalis

Kretingos rajono savivaldybės vakarinė dalis yra Pajūrio žemumoje, rytinė – Vakarų Žemaičių plynaukštėje. Aukščiausia vieta (108 m) yra šiaurės rytuose, prie Žeimių, žemiausia (7 m) – prie Palangos miesto ribos. Per savivaldybės teritoriją eina geležinkelis Vilnius – Klaipėda. Sausio vidutinė temperatūra – 3,5 °C, liepos – 16,7 °C. Per metus iškrinta 823–839 mm kritulių. Vidaus vandenys užima 2,25 proc. rajono savivaldybės teritorijos. Savivaldybės pietrytine dalimi teka Minija, šiaurės rytine – jos intakas Salantas, vidurine – Akmena, pasienyje su Latvija į Baltijos jūrą įteka Šventoji, telkšo Kašučių ežeras ir 30 tvenkinių, iš jų didžiausias – Lazdininkų tvenkinys. Kretingos rajono savivaldybei priklauso Salantų regioninio parko dalis, Sūdėnų botanikos zoologijos draustinis, Grūšlaukės kraštovaizdžio draustinis, Kartanelės entomologinis draustinis, Minijos ichtiologinis draustinis.

Palangos miesto savivaldybė nusidriekusi palei Baltijos jūros pakrantę nuo Palangos pietinių priemiesčių iki Latvijos sienos šiaurėje. Per savivaldybę iš pietų į šiaurę eina kelias A13 (Klaipėda–Liepoja). Palangos miesto savivaldybė yra Pajūrio žemumoje. Per savivaldybę teka Šventoji, Ražė.

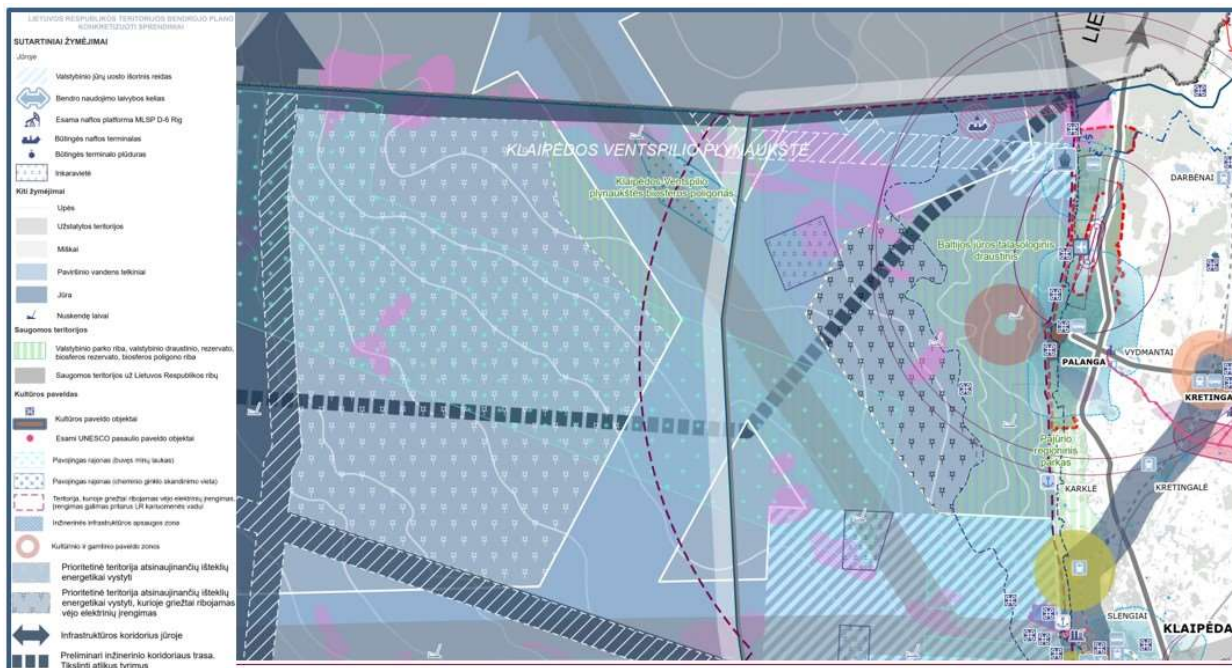
4.1.2.1 pav. Nagrinėjama teritorija žemyninėje dalyje. Palangos m., Kretingos r. savivaldybių išsidėstymas

4.2 Jūrinės dalies teritorijos aprašymas

4.2.1 Esamas teritorijos naudojimas

Nagrinėjamoje jūrinėje teritorijoje praeina tarptautiniai laivybos keliai į/iš Klaipėdos ir Šventosios uostus ir Būtingės naftos terminalą, didelę dalį teritorijos užima uostų reidai ir juose esančios inkaravietės. Vykdoma priekrantės ir atviros jūros verslinė žvejyba, teritoriją kerta įvairios paskirties inžinerinių komunikacijų (elektros ir telekomunikacijos kabeliai bei naftotiekis) trasos, nustatytos galimos jūrinio kultūrinio paveldo ir rekreacinio nardymo zonos bei pavienių nuskendusiu laivų vietos. Nagrinėjamoje teritorijoje nustatyta potencialių naftos struktūrų, dalis teritorijos rezervuota smėlio kasimui (išskirtinai paplūdimių papildymui). Be to, didelė dalis teritorijos patenka į istorinių minų laukų zonas.

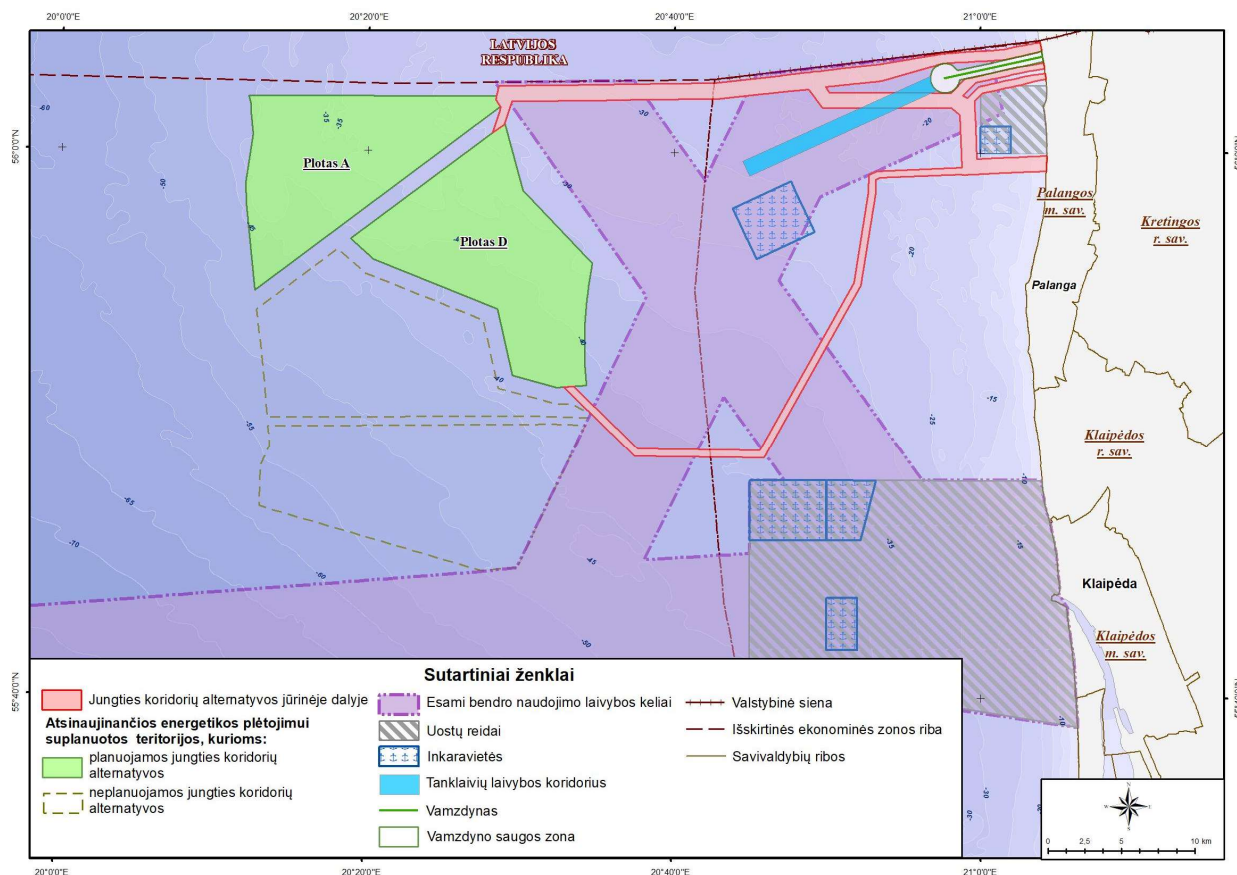
Žemyninė Lietuvos pajūrio dalis ypač populiari rekreacijai, turi didelį jūrinio turizmo potencialą. Ženklią jūros akvatorijos dalį užima saugomos ir Europinės svarbos „Natura 2000“ teritorijos.

4.2.1.1 pav. Dabartinis ir planuojamas Lietuvos Baltijos jūros rajono naudojimas (pagal galiojantį LR BP „Atsakingai naudojama jūra ir priekrantė“ brėžinį).

Laivyba

Nagrinėjama teritoriją kerta 4 jūrmylių pločio navigacijos keliai, kurie buvo patvirtinti 2001 m. HELCOM Kopenhagos deklaracijoje bei oficialiai kartografuoti. Lietuvos jūros rajone intensyviausiai naudojamos dvi pagrindinės laivybos trasos: tai navigacinė linija į/iš Klaipėdos uosto ir į/iš Būtingės naftos terminalo. Būtingės terminale aptarnaujami tik tanklaiviai, jų kiekis, lyginant atplaukusių į Klaipėdos uostą tanklaivių skaičiumi, yra nedidelis ir sudaro apie 90–100 laivų kasmet. Todėl, be bendro naudojimo kelio nustatyto į/iš Būtingės terminalą, akvatorijoje nustatytas ir specialus – tanklaivių priplaukimo koridorius, kuris skirtas tanklaivių švartavimuisi prie naftos perdavimo plūdurių jūroje. Planuojant kabelių trasų koridorius, atsižvelgta į teritorijoje esančius uostų reidus, nustatytas inkaravietės (4.2.1.2 pav.). Greta planuojamų VE parkų ir numatomų infrastruktūros koridorių yra Klaipėdos uosto reide nustatytos inkaravietės (įskaitant specialios – suskystintų gamtinių dujų paskirties inkaravietę dujovežiams), Šventosios uosto reide ir Būtingės naftos terminalo inkaravietės. Trasų parinkimui, aktualiausias yra Būtingės naftos terminalo tanklaivių inkaravietė ir Šventosios uosto reidas su joje pažymėta inkaraviete.

4.2.1.2 pav. Laivybos keliai, uostų reidai ir inkaravietės

Inžineriniai įrenginiai

Nagrinėjamoje teritorijoje identifikuotos dvi inžinerinės infrastruktūros įrenginių rūšys – vamzdynų kompleksas su Būtingės terminalo plūduru (toliau - SPM) bei povandeniniai kabeliai. Būtingės naftos terminalo 7,3 km ilgio vamzdynas, jungiantis požeminį kranto vamzdyną su tanklaivių švartavimosi plūduru, naudojamas AB „Orlen Lietuva“ naftos produktų krovai. Būtingės terminalo akvatorija – vandens teritorija 1000 metrų spinduliu aplink SPM plūdūrą ir po 300 metrų į abi puses nuo naftotiekio saugos rajono ribų. Plūduro, jo saugumo zonos, naftotiekio, naftotiekio saugos rajono koordinatės yra nurodytos Būtingės naftos terminalo laivybos taisyklėse⁶ (taisyklių 1 priede).

Laivų plaukiojimas, manevravimas, žvejyba ar kita veikla, nesusijusi su terminalo operacijomis, jo akvatorijoje, laivybos kanale ar inkaravietėje yra draudžiama, išskyrus laivus, plaukiančius į Terminalą pakrauti ar iškrauti krovinį ar plaukiančius iš jo bei juos aptarnaujančius.

LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas nustato šias magistralinių naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonas ir jų dydžius:

1. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdyno apsaugos zona – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus į abi puses nuo vamzdyno ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos ir po ja.

2. Apsaugos zona talpyklos kondensatui laikyti ir dujoms iš jo pašalinti – 50 metrų pločio žemės juosta aplink talpyklą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.

⁶ Patvirtintos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2000 m. rugsėjo 18 d. įsakymas Nr. 248 „Dėl Būtingės naftos terminalo laivybos taisyklių patvirtinimo“.

3. Kitų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnostavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona – žemės juosta, kurios ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.

LR teritorinėje jūroje esančių magistralinių naftotiekių (produktotiekių) ir susijusios infrastruktūros apsaugos zonų planas yra patvirtintas LR energetikos ministro 2023 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr.1-102⁷.

Teritoriją kerta povandeninių kabelių linijos: 2 telekomunikacinių kabelių trasos, kurių išeities taškas yra Šventojoje, priklauso AB „Telia Sonera“ (pagal: International Cable Protection Committee⁸), tai:

- 218 km ilgio BCS East-West interlink trasa (naudojama nuo 1997 m.), jungianti Šventąją su Katthammarsvik Švedijoje;
- 97,8 km ilgio BCS East (paruošta naudojimui nuo 1995 m.), jungianti Šventąją su Liepoja Latvijoje).

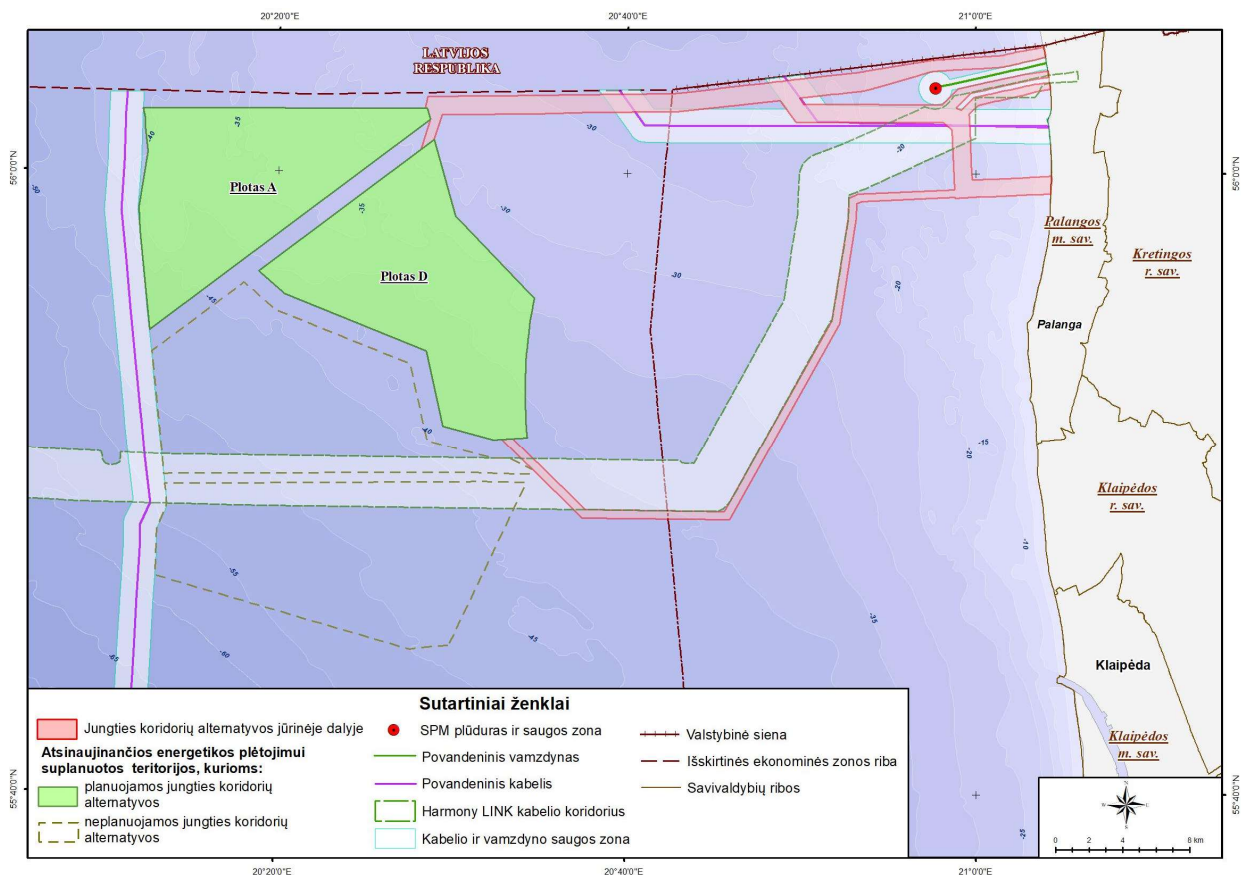
Planuojamos teritorijos pietuose nutiesta NORDBALT jungtimis – 450 km ilgio, 700 MW galios aukštos įtampos nuolatinės srovės povandeninis kabelis (su nustatyta 100 m į abi puses apsaugos zona). Vakaruose, teritorija ribojasi su dar vienu povandeniniu kabeliu besidriekiančiu link Liepojos (Latvijoje) ir Pioniersko (Rusijos Federacijoje). Visų šių kabelių pagrindu yra LR BP yra suformuoti 2 km pločio bendros paskirties infrastruktūros koridoriai.

LRV 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 720⁹ patvirtino ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planą, kuriame yra suplanuota „Harmony Link“ jūrinės jungties trasa.

⁷ <https://enmin.lrv.lt/uploads/enmin/documents/files/EM%20isak%20Orlen%20Sweco%20J%C5%ABrinio%20naftotiekiu%20planas.pdf>

⁸ <https://www.iscpc.org/information/cable-data/>

⁹ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimas Nr. 720 dėl ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano patvirtinimo. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/876d697011ff11ec9f09e7df20500045>

4.2.1.3 pav. Esami ir planuojami inžineriniai įrenginiai jūros akvatorijoje

Žvejyba

Pagal Tarptautinės jūros tyrimų tarybos skirstymą planuojama jūrinė teritorija patenka į 26-ojo ICES žvejybos rajono 41H10, 40H10 statistinius kvadratus, kuriuose žuvis gaudoma traluojant ir statomaisiais tinklais. Remiantis 2013–2018 m. duomenimis planuojamoje teritorijoje aktyviai žvejota dugniniais tralais su kėtoklėmis (angl. *bottom otter trawl*, OTB), taip pat mažo intensyvumo žvejyba vykdyta įvairių tipų tralais su kėtoklėmis (angl. *midwater otter trawl*, OTM) ir statomais žiauniniais tinklais (angl. *set gillnets*, GNS).

Nuo 2019 m. liepos 23 d. Europos Komisijai uždraudus komercinę menkių žvejybą Baltijos jūros dalyje (ICES 24–26 pakvadračiai), žvejybos intensyvumas planuojamoje teritorijoje kardinaliai pasikeitė - žvejyba dugniniais tralais sustojo, o 2021 m. teritorijoje sugautų žuvų laimikyje vyravo tik pelaginės rūšys – Baltijos silkė (strimelė) ir atlantinis šprotas.

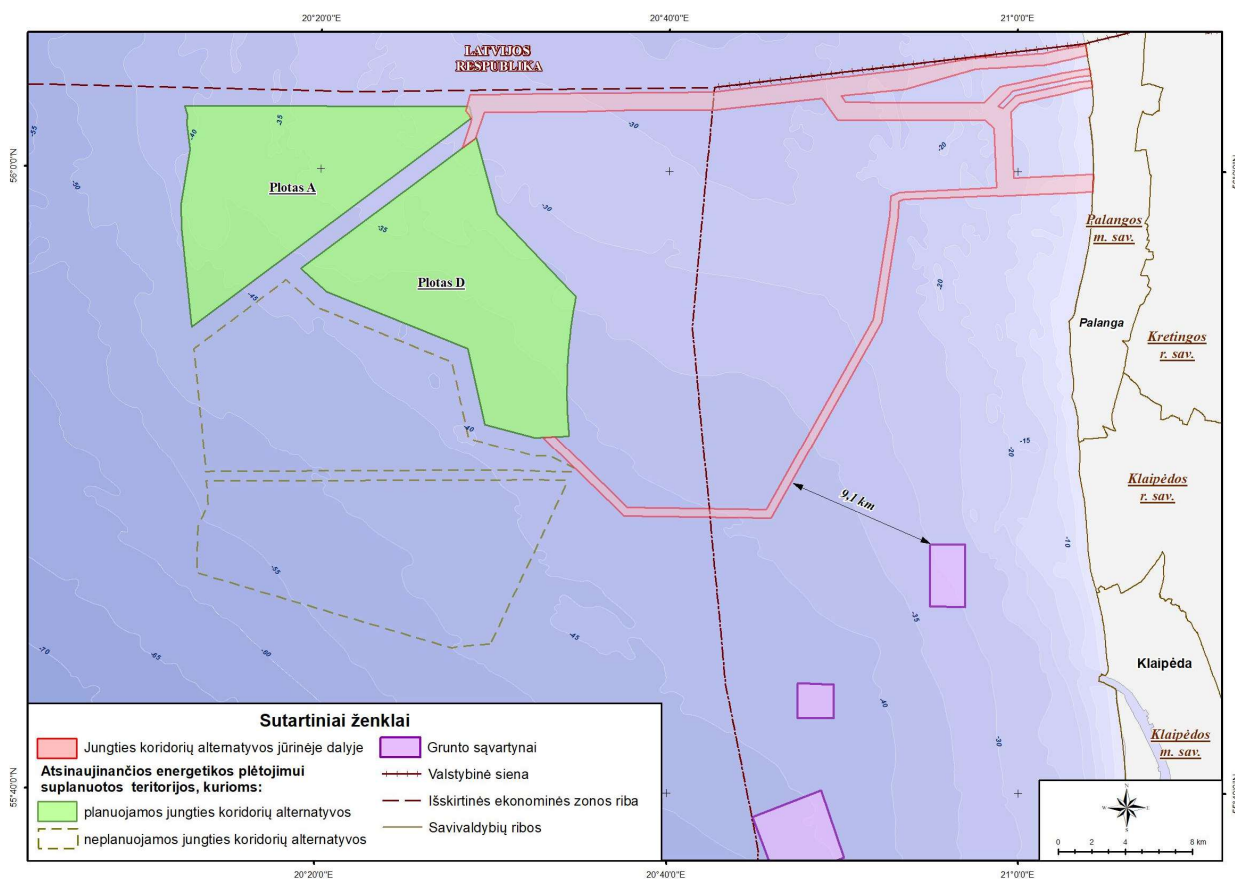
Priekrantės žvejybos rajono riba išvesta ties 20 m izobata apibrėžia labai nevienodo pločio priekrantės akvatoriją. šiauriau Klaipėdos ši zona vietomis prasiplečia net iki 7 jūrmilių. Lietuvos priekrantė suskirstyta į 29 žvejybos barus. Priekrantės žvejybos barai yra padalinti žvejų įmonėms. Mažesniame kaip 20 m gylyje naudoti tralus, porinius tralus ir kitus tralinius ar velkamuosius tinklus draudžiama. Žvejojama tinklais, strimėlių, stintų bei grundalų gaudyklėmis.

Lietuvos priekrantėje jūrinės pramoginės žvejybos verslo organizavimo srityje žengiami tik pirmieji žingsniai. Remdamiesi kitų šalių pavyzdžiu žvejai verslininkai savo perspektyvas vis labiau sieja su galimybe organizuoti pramoginę žvejybą priekrantėje. Pramoginė arba rekreacinė žvejyba yra santykinai nauja sąvoka mūsų žvejybiniame ir pramogų verslo žodyne, bet, atsižvelgiant į mėgėjiškos žvejybos išduotų Klaipėdos regione leidimų kitimo tendencijas, sparčiai vystosi. Lietuvos pajūryje įvairiais metų laikais labai populiarūs jūrinių mažo druskingumo žuvų strimelių, upinių plekšnių, vasaros laike – kuojų, žiobrių, rečiau ešerių, starkių bei juodažiočių grundalų meškeriojimas.

Grunto gramzdinimas jūroje

Grunto kasimo ir šalinimo jūroje tvarką Lietuvoje apibrėžia grunto kasimo jūrų ir jūrų uostų akvatorijose ir iškastų gruntų tvarkymo taisyklės (LAND 46A-2002), kurios buvo patvirtintos LR aplinkos ministro 2002 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 77. Pagal jas leidimą grunto kasimo ir grunto tvarkymo darbams išduoda LR aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas, įvertinęs grunto kiekį, savybes, kenksmingų medžiagų koncentracijas, darbų vykdymo laiką, grunto kasimo ir tvarkymo aplinkosaugines sąlygas. Grunto šalinimas jūroje nereiškia smėlio išpylimo jūroje, įgyvendinant krantotvarkos priemonę, kuria siekiama papildyti priekrantės ir paplūdimių sąnašų atsargas.

Planuojamoje teritorijoje nustatyta viena grunto šalinimo vieta. Šiauriau Klaipėdos esantis dampungo rajonas skirtas smėlingam gruntui (smulkiam ir aleuritingam smėliui) šalinti. Jis yra 6 jūrmylių atstumu į ŠV nuo uosto vartų 25-30 m gylyje. Šis dampungo rajonas patvirtintas Aplinkos ministro aktu dėl dampungo vietos parinkimo (1996-04-12). Nuo 1994 iki 2000 m. artimojoje dampungo vietoje palaidota apie 1 mln. m³ smėlio (4.2.1.4 pav.).

4.2.1.4 pav. Grunto gramzdinimo jūroje vietos.

Riboto naudojimo rajonai jūroje

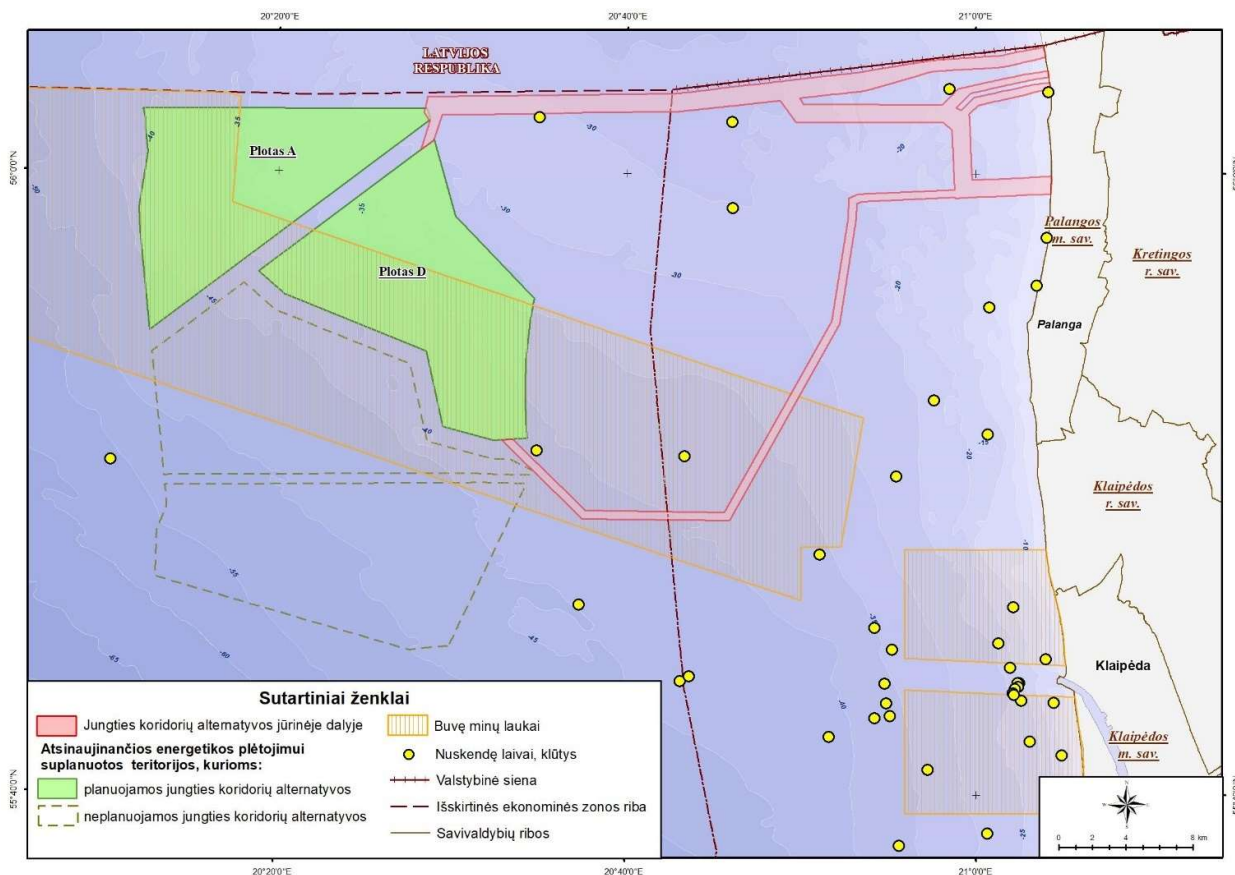
Riboto naudojimo rajonai planuojamoje teritorijoje yra susiję su buvusiais minų laukais ir paskendusiais laivais (4.2.1.5 pav.). Remiantis istoriniais duomenų šaltiniais apie II pasaulinio karo amuniciją, didelė LR Baltijos jūros dalis identifikuota kaip pavojinga. Kaip potencialiai pavojingi yra išskirti buvę minų laukai. Šie plotai užima didelę dalį LR IEZ. Siekiant vystyti kitas ekonomines veiklas šiose teritorijose būtina atlikti detalius dugno tyrimus, ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus. Sprogmenys, ypač rajonuose su nuskandinta 2-ojo pasaulinio karo ginkluote bei buvusių minų laukų ir artimiausiose teritorijose, yra judrūs. Povandeninės

srovės kartu su smėlio ir grubesniais nešmenimis išjudina nuskandintus sprogmenis ir dugnu ridena juos gana dideliais atstumais, todėl ir išvalytose teritorijose po keletu metų arba po smarkesnių audrų gali būti surandamos naujos minos ar kiti sprogmenys. Todėl išskiriamos esamos ir potencialios konfliktinės zonos, kuriose net po valymo išlieka nesprogusių sprogmenų aptikimo tikimybė. Vieną tokių zonų kerta pietinė jungties kabelių koridoriaus alternatyva, kurią pasirinkus būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus.

Planuojamoje teritorijoje yra nuskendusiu laivų. Didžiąją nuskendusiu laivų dalį sudaro pramoninio tipo laivai, tačiau atrasta ir moksliniu požiūriu itin vertingų medinių laivų liekanų. Apie juos yra nustatytos saugos zonos, kur veiklos yra ribojamos. Taip pat yra rasti keli vertingi kultūrinio kraštovaizdžio po vandeniu arealai su gamtiniais reliktais, medžių liekanomis. Pagal esamą informaciją apie nuskendusius laivus (oficialūs šaltiniai – Lietuvos saugios laivybos administracija, Kultūros paveldo departamentas) LR IEZ yra pažymėtos keliasdešimt nuskendusiu objektų radavietės. Iš jų septynių laivų nuskendimo vietos yra įrašytos į kultūrinių vertybių registrą.

Povandeninio paveldo apsaugą reglamentuoja UNESCO Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencija. Lietuvos Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvenciją ratifikavo 2006 m. birželio 12 d. Joje povandeninis kultūros paveldas apibrėžtas kaip vandenyje esantis, istorinę bei kultūrinę reikšmę turintis, akivaizdžiais pavyzdžiais žmonijos istoriją liudijantis paveldas.

4.2.1.5 pav. Buvę minų laukai ir nuskendę laivai

Rekreaciniai ištekliai

Vadovaujantis LR turizmo įstatymu rekreaciniai ištekliai – gamtinės, kultūrinės aplinkos savybės, tinkamos žmonių visaverčiam fiziniam ir dvasiniam poilsiui organizuoti. Pajūris - viena labiausiai lankomų Lietuvos rekreacinių teritorijų. Pažymėtina, kad Baltijos pajūriui, užimančiam tik 0,8 %

Lietuvos rekreacinių teritorijų ploto, tenka daugiau kaip 15 % viso lankomumo. Tarptautinio turizmo požiūriu Lietuva pripažįstama kaip naujas turistinis regionas ir kartu – Baltijos jūros valstybių turistinio regiono dalis. Lietuvos Baltijos jūros kranto zona, kaip Pajūrio arealas, priskirta labai didelio potencialo rekreacinių arealų grupei. Kaip teigiama LR BP, pagal gamtos ir kultūros paveldo išteklių turtingumą ir aplinkos sveikumą Pajūrio arealas užima pirmą vietą.

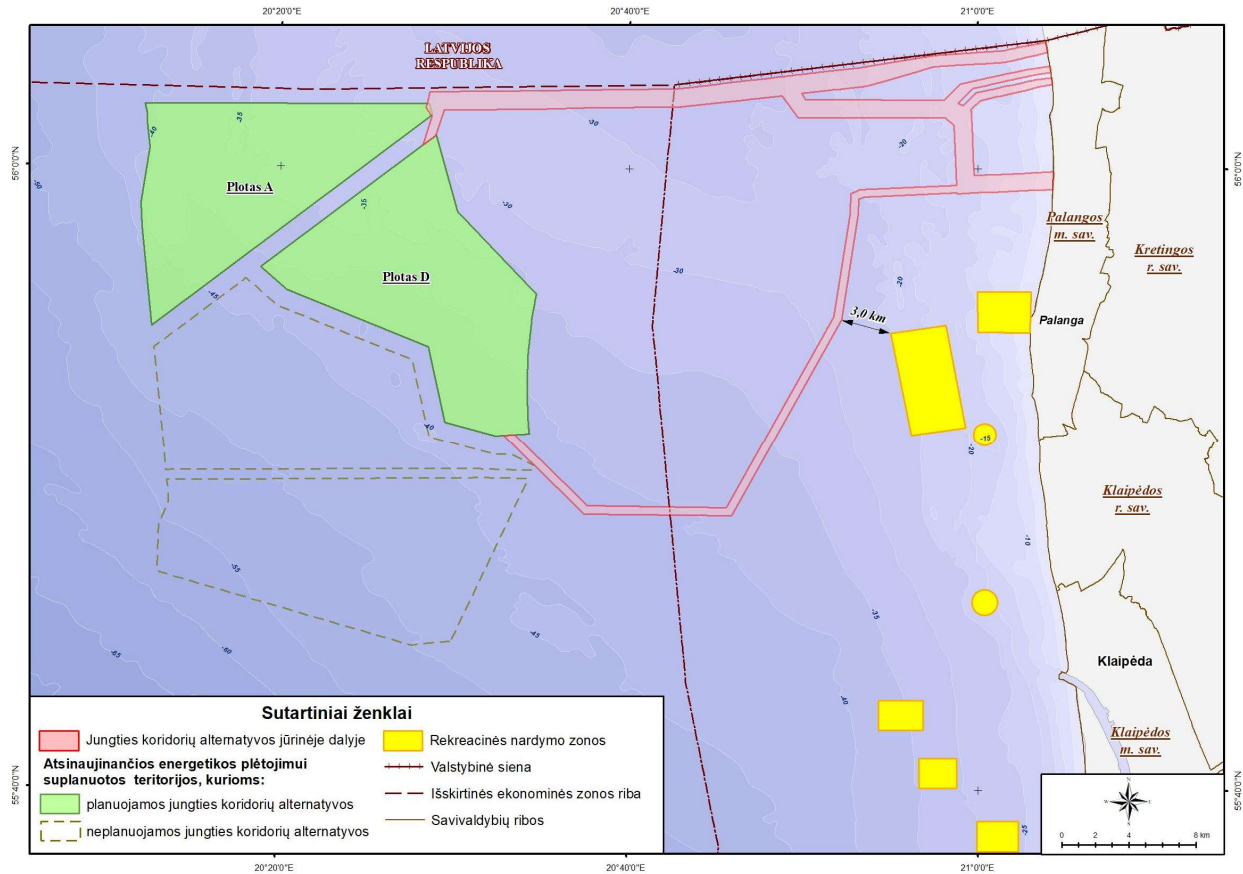
Svarbiausi rekreaciniai ištekliai yra smulkaus smėlio paplūdimiai, vandens erdvė, smėlio kopų kraštovaizdis, užkopės pušynai ir mišrūs miškai, uosto ar infrastruktūros įrenginiais neužstatytos teritorijos. Kranto zonos rekreaciniai ištekliai saugomi Pajūrio juostos įstatymu. Siekiant kuo efektyviau išnaudoti Baltijos jūros potencialą, būtina plėtoti vandens turizmą Baltijos jūroje. Galima išskirti šias tinkamas plėtoti pramogų formas: iškylas jūroje; rekreacinę žvejybą; nardymą; sporto pramogas jūroje; paukščių stebėjimą ir kt.

Lėkšti, smėlėti paplūdimiai yra patogūs, lengvai pritaikomi rekreacijai (tiek pasyviai poilsiui, tiek „pliažo“ sportui). Santykinai lėkšta, smėlinga povandeninio kranto šlaito viršutinė dalis yra patogi bei mažai pavojinga maudymuisi. Paplūdimius įrengia ir eksploatuoja savivaldybių administracijos. LR Planuojamos teritorijos pajūrio zonoje išskirtini poilsiui tinkami paplūdimiai bei lankytinas Pajūrio regioninis parkas. Tinkamiausiomis rekreacijos fizinėmis savybėmis pasižymi Šventosios pietinės dalies paplūdimiai ir nuo Birutės kalno iki Pajūrio regioninio parko ribos besidriekiantys paplūdimiai. Čia jie yra platūs, padengti smulkiu ir vidutiniu smėliu. Geros paplūdimių savybės taip pat yra ruože nuo Šventosios iki pat Ražės upės.

Žemyninio kranto ruožas traukia ne vien savo paplūdimiais, bet ir kitų rekreacijos formų pasiūla. Vienas iš kriterijų – paplūdimių aptarnavimo infrastruktūra, kuri asocijuojasi su maitinimo paslaugų teikimu. Barai, kavinės siejami ir su pramogų vieta, dėl to dauguma atostogaujančių šių faktorių laiko gan svarbiu, tad atsiranda poreikis formuoti zonas, kurios tenkintų šiuos poilsiautojų poreikius.

Pajūrio regioninis parkas - saugoma Lietuvos pajūrio teritorija tarp Klaipėdos ir senosios Palangos. Parko plotas – 5033 ha. Maždaug pusė parko teritorijos yra jūroje (apie 30 km²). Šios saugomos teritorijos paskirtis – turistų poilis, kraštovaizdžio, gamtinio bei kultūros paveldo išsaugojimas.

Baltijos jūros vanduo ne toks skaidrus kaip šiltose ir sūriose jūrose, gyvūnijos pasaulis - palyginus skurdus. Povandeninės archeologijos objektai taip pat neįvairūs, nardymo sezonas trumpas. Todėl nardymo mėgėjams Lietuvos Baltijos jūros priekrantė nėra labai patraukli, tačiau yra nustatytos kelios intensyvaus nardymo zonos, kurios svarbios tiek pažintiniam tiek sportiniam nardymui (4.2.1.6 pav.).

4.2.1.6 pav. Nardymo zonos

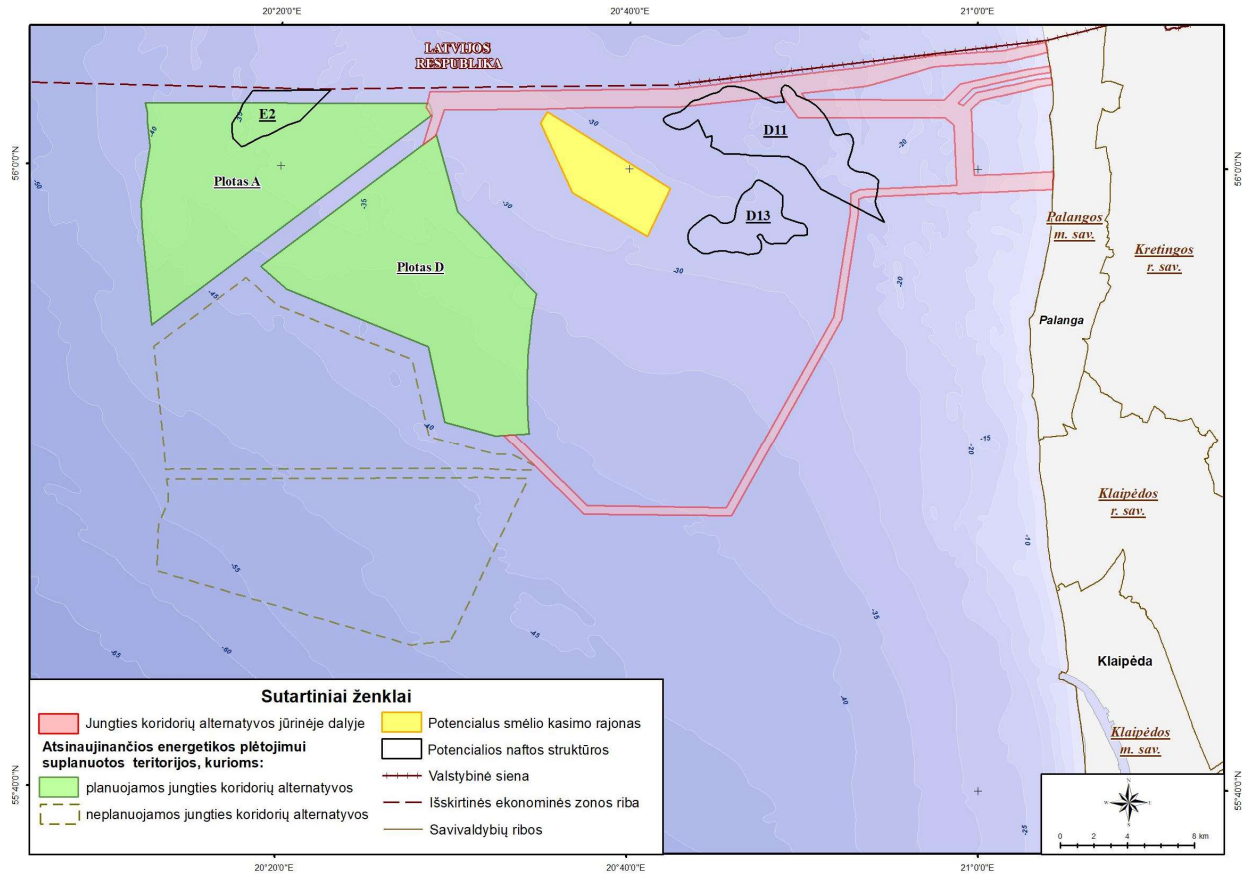
Žemės gelmių išteklių

Nafta. Pagal Lietuvos geologijos tarnybos informaciją apie Lietuvos jūrinėje dalyje esančias perspektyvias naftai struktūras, Lietuvos IEZ gali slūgsoti apie 40–80 mln. tonų naftos. Po naujausių geofizinių tyrimų (2022 m. Jūros dugno (geofiziniai ir geotechniniai) tyrimai Lietuvos Jūrinėje teritorijoje, kurioje tikslinga organizuoti Konkursus vėjo elektrinių plėtrai ir eksploatacijai: I dalis “Giluminiai geofiziniai-seisminiai tyrimai”) buvo patikimai patvirtintos tik 3 potencialios naftos struktūros (E2, D11 ir D13, žr. 4.2.1.7 pav.).

LR BP 2030 sprendinių aštuntojo skirsnio „Išteklių apsauga ir naudojimas, bioproductinio ūkio vystymas“ 465 punkte nurodoma, kad turi būti numatytas naftos išteklių vystymo jūrinėje dalyje reguliavimas, derinant su kitomis veiklomis (vėjo energetika, laivyba ir kt.), skatinamas ir stiprinamas vidinis, tarpsektorinis bei tarptautinis bendradarbiavimas. Nepaisant to, kad potencialios naftos struktūros slūgso giliuose geologiniuose sluoksniuose, planavimo metu svarbu numatyti, kad galima naftos gavybos infrastruktūra nekonfliktuotų su VE parko priklausiniais (kabeliais ir pastotėmis).

Smėlis ir žvyras. LR IEZ smėlio ir žvyro išteklių nėra išžvalgyti ir neįtraukti į valstybinį žemės gelmių registrą kaip naudinga iškasena. Tačiau potencialios šių išteklių sancaupos yra nustatytos atliekant jūros dugno geologinį kartografavimą. Didžiausias smėlio paplitimas yra nustatytas aktyvios hidrodinaminės apykaitos zonoje iki 20 m. Tačiau šios zonos smėlis palaiko kranto dinaminę pusiausvyrą, maitina paplūdimius ir negali būti eksploatuojamas dėl aplinkosauginių ir krantosauginių apribojimų. Kitas aktualus smėlio paplitimo arealas nustatytas Liepojos pakilumos pietrytiniame šlaite – Klaipėdos–Ventspilio plynaukštėje. Smėlio ir stambianuotrupinės medžiagos formavimasis yra siejamas su Baltijos jūros transgresijų-regresijų metu susiformavusiais priekrantiniais dariniais. Dažnai šios senosios nuogulos yra padengtos šiuolaikiniais jūriniais smėliais. Tokių smėlių storis gali siekti 5 ir

daugiau metrų. Potencialiai tinkamo krantų papildymui smėlio sluoksnio storis čia gali siekti 1 ir daugiau metro.

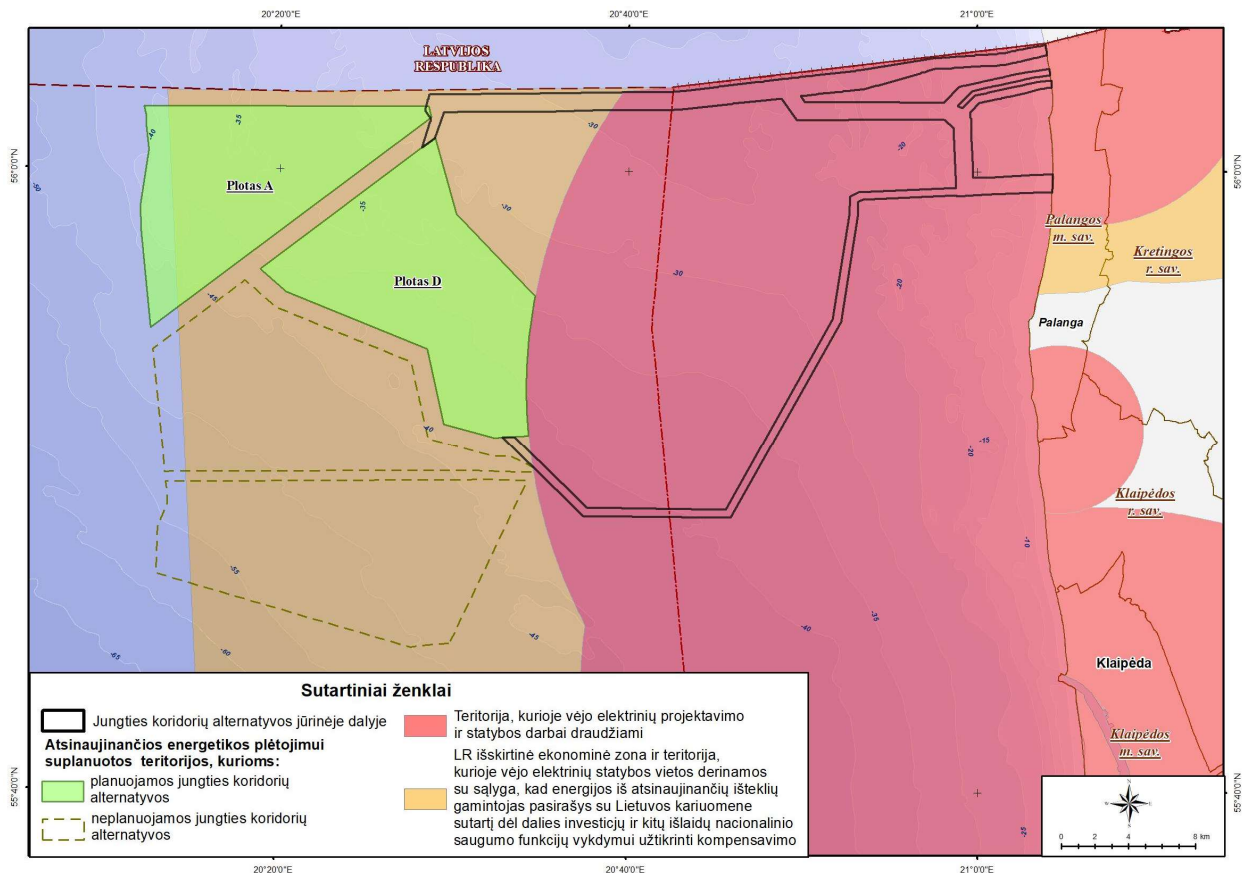
4.2.1.7 pav. Potencialios naftos struktūros ir smėlio kasimo rajonas

Nacionalinio saugumo reikalavimai ir apribojimai

Nacionalinio saugumo reikalavimai ir apribojimai taikytini tik stacionariems planuojamų JVE parkų infrastruktūros elementams, kurie yra iškilę virš vandens lygio. Kabelių trasų išdėstymui žemiau aptartos nuostatos netaikytinos.

Pagal LR teritorijų, kuriose gali būti ribojami VE (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapi¹⁰ planuojama teritorija patenka į teritorijas, kuriose VE statybos vietos derinamos su sąlyga, jog energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas pasirašys su Lietuvos kariuomene sutartį dėl dalies investicijų ir kitų išlaidų (4.2.1.8 pav.).

¹⁰ patvirtintas Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapio patvirtinimo“.

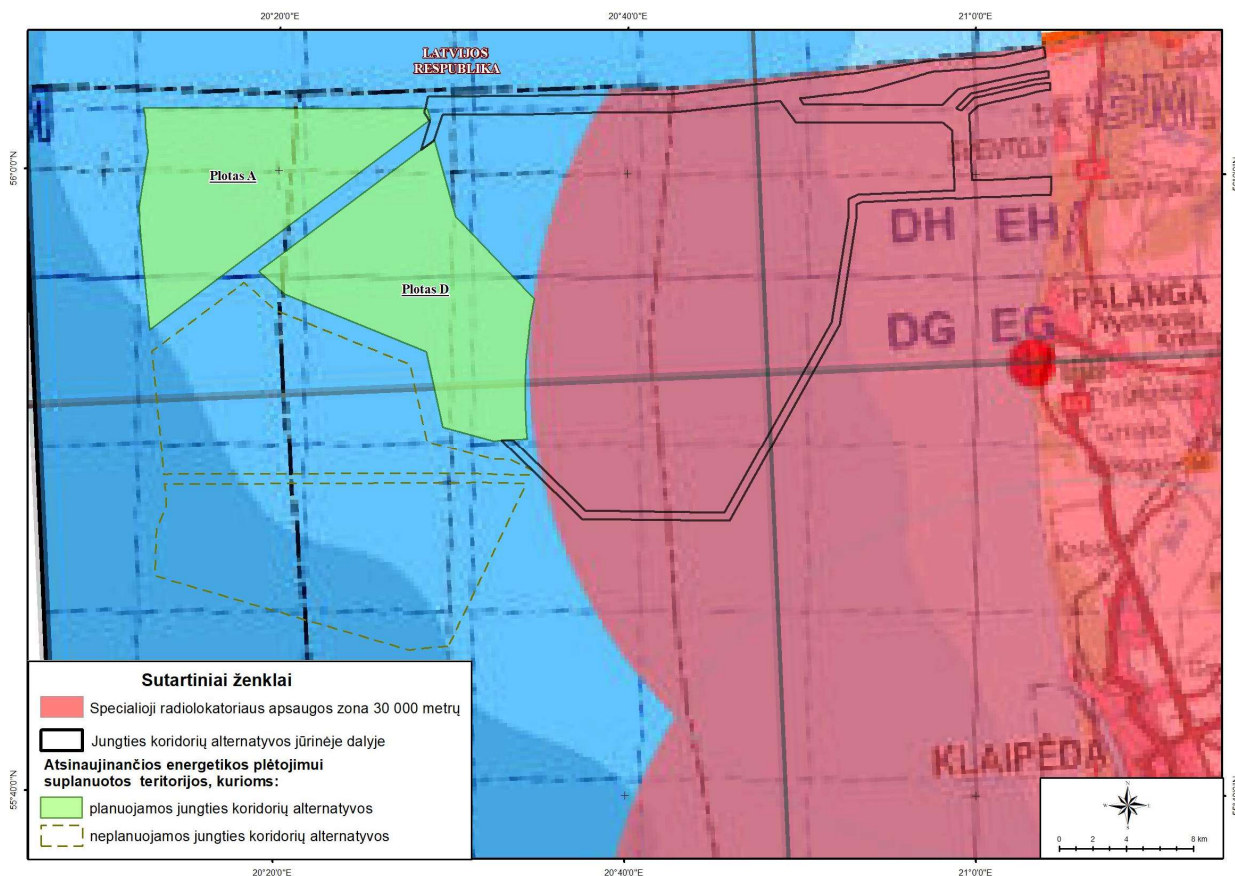

4.2.1.8 pav. Nustatyti nacionalinio saugumo reikalavimai (pagrindas: Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami VE (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapis)

Pagal LR atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 str. 19 dalies nuostatas: „Vėjo elektrinių statybos vietos teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo klausimus, taikomos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kurios iš anksto, teritorijų planavimo metu, o kai teritorijų planavimo dokumentas nerengiamas, – iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo, Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytais terminais, derinamos su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis institucijomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. VE statybos vietoms nepritariama, jeigu planuojamų statyti VE keliamų trukdžių negalima išvengti panaudojant papildomas priemones. Jeigu nustatoma, kad planuojamų statyti VE keliamų trukdžių galima išvengti panaudojant papildomas priemones, VE statybos vietos derinamos su sąlyga, kad statyti ar įrengti elektrinę planuojantis asmuo ne vėliau kaip iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo derinimo išvadoje nurodytai institucijai pateiks patvirtintą statybos projektą ir su šia institucija pasirašys sutartį dėl kompensacijos, skirtos daliai investicijų ir kitoms išlaidoms, kurios reikalingos nacionalinio saugumo funkcijų atlikimui užtikrinti, atlyginti, sumokėjimo ir pateiks šios prievolės įvykdymo užtikrinimą. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas dauginant leidime plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus iš atsinaujinančių energijos išteklių ar leidime plėtrai ir eksploatacijai, kai elektrinė plėtojama jūrinėje teritorijoje, numatomų įrengti elektrinės pajėgumų dydį (kW) iš 18 eurų už 1 kW. Kompensacijų mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė. Kompensacijos naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka kaip kitos biudžetinių įstaigų lėšos, kurios nėra gautos kaip valstybės biudžeto asignavimai.

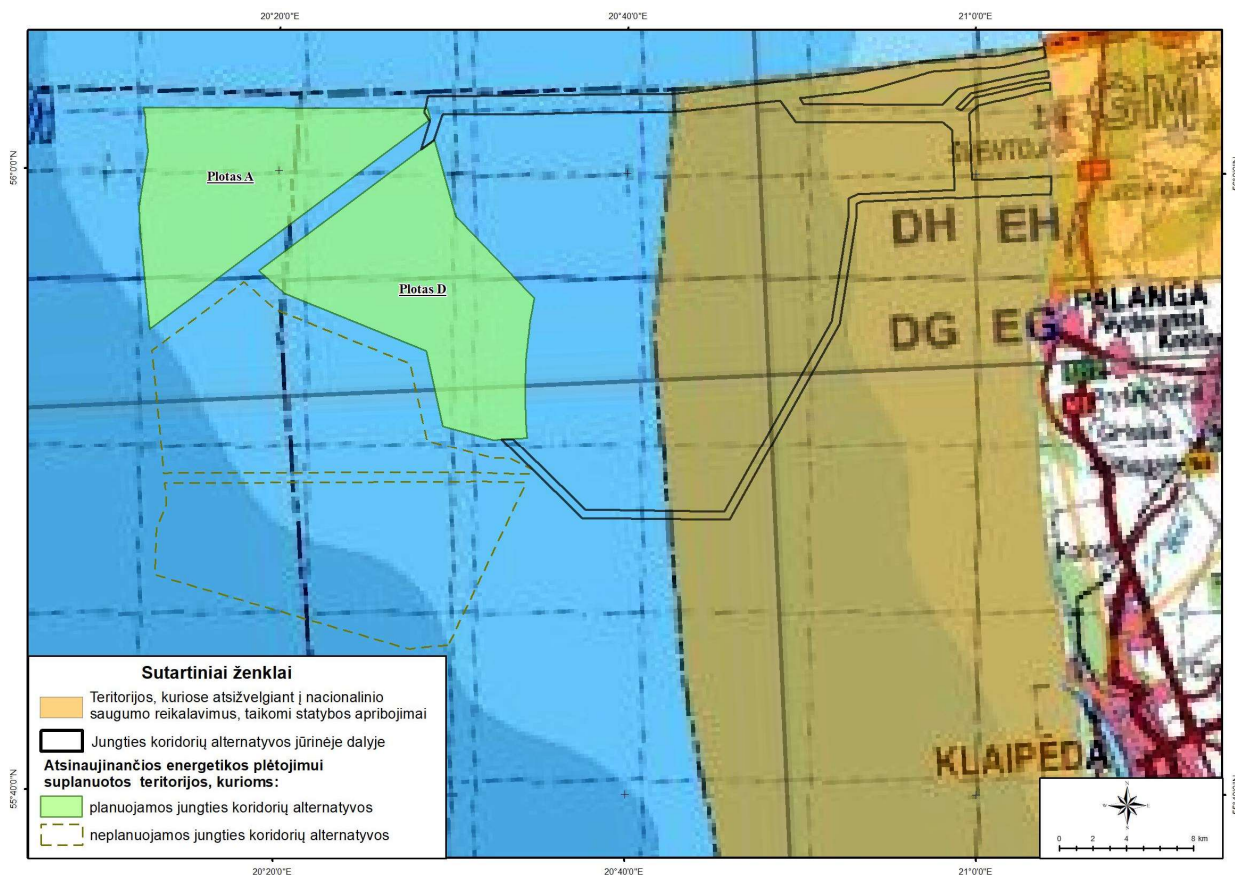
2022 metų lapkričio mėnesį yra parengtas Lietuvos kariuomenės vado įsakymas „Dėl teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, ir karinių

radiolokatorių apsaugos zonų žemėlapių patvirtinimo¹¹, kuriuo numatoma tvirtinti teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, ir karinių radiolokatorių apsaugos zonų žemėlapius. Planuojamoje teritorijoje suplanuotos VE įrengimo vietos nepatenka į žemėlapiuose numatytą karinių radiolokatorių apsaugos zoną (žr. 4.2.1.9 pav.), tačiau dalis infrastruktūros koridorių patenka į numatytas teritorijas, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai (žr. 4.2.1.10 pav.).

4.2.1.9 pav. Nagrinėjamos teritorijos išsidėstymas numatomų radiolokatorių apsaugos zonų atžvilgiu

¹¹ <https://kariuomene.lt/teisine-informacija/apribojimu-statyboms-zemelapiai/zemelapiai/25027>

4.2.1.10 pav. Nagrinėjamos teritorijos išsidėstymas numatomų teritorijų, kuriose atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai

Pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 135 straipsnio 1 dalį teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, Vyriausybės nustatyta tvarka negavus Lietuvos kariuomenės vado ir kitų nacionalinį saugumą užtikrinančių institucijų pritarimo (derinimo) projektui, draudžiama statyti, rekonstruoti ar įrengti vėjo elektrines. Tokiu būdu jūrinių VE parko ploto dalyje, patenkančioje į teritorijas, kuriose atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus taikomi statybos apribojimai, VE įrengimui turės būti gaunamas Lietuvos kariuomenės vado ir kitų nacionalinį saugumą užtikrinančių institucijų pritarimas (derinimas). Vėjo elektrinių statybos vietų su Lietuvos kariuomenės vadu ir kitomis nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis derinimo sąlygos nustatytos Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme.

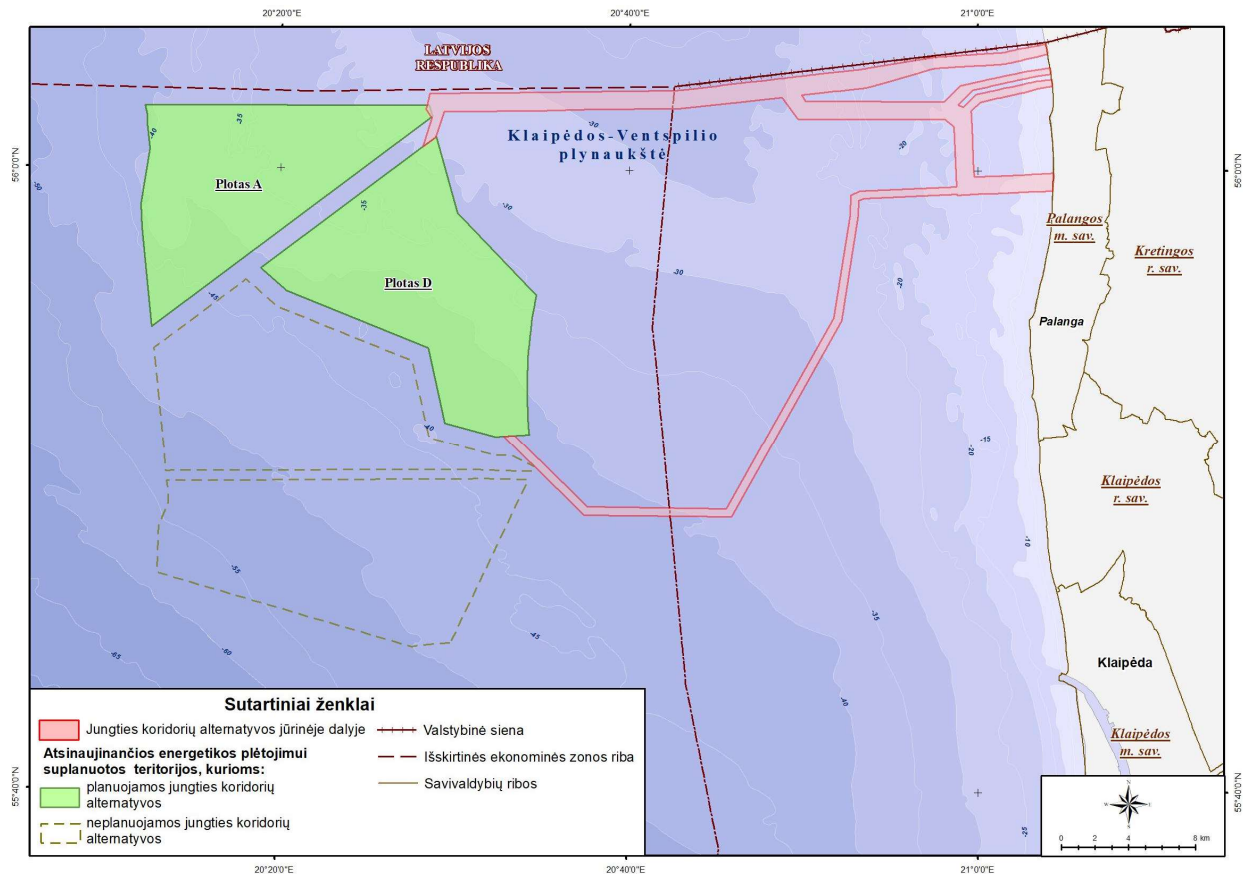
4.2.2 Jūros dugnas, reljefas, gyliai

Baltijos jūra susiformavo, atsitraukus paskutiniam ledynui maždaug prieš 12000 metų. Dabartinė Baltijos jūra susiformavo per keletą stadijų, keičiantis vandens lygiui. Dabartinius savo kontūrus Lietuvos Baltijos jūros krantai įgavo maždaug prieš 5000 m.

Planuojamoje teritorijoje didelę dugno ploto dalį užima Klaipėdos-Ventspilio plynaukštė bei Gdanko įdaubos link besileidžiantys jos šlaitai (4.2.2.1 pav.). Klaipėdos-Ventspilio plynaukštė prasideda nuo Rygos įlankos ir driekiasi išilgai kranto, o maždaug Liepojos platumoje pasuka į pietvakarius, įsiterpdama tarp Gotlando ir Gdanko įdaubų. Įsiterpimo vietoje yra ir ryškesnių pakilimų. Vienas iš labiausiai suskaidyto reljefo rajonų yra Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės pietinė dalis, ties Šventąja – Palanga pasiekianti priekrantės zoną ir ties Giruliais prisišliejanti prie kranto. Šiame rajone yra daug skirtingo reljefo sąskaidos plotų. Atskirų formų santykinis aukštis čia dažniausiai siekia 4–5 m, o kartais 6–8 m aukščiau.

Žemyninio kranto priekrantės reljefas yra sudėtingas. Kranto povandeniniame šlaite esanti bangų perklostomo smėlio zona čia yra siaura ir suskaidyta ledyninės kilmės reljefu, kurio gūbriai vietomis iškyla 5–7 m virš vidutinės dugno profilio linijos. Didžiausia ledyninio reljefo sąskaida pasižymi Olando kepurės – Palangos ruožas.

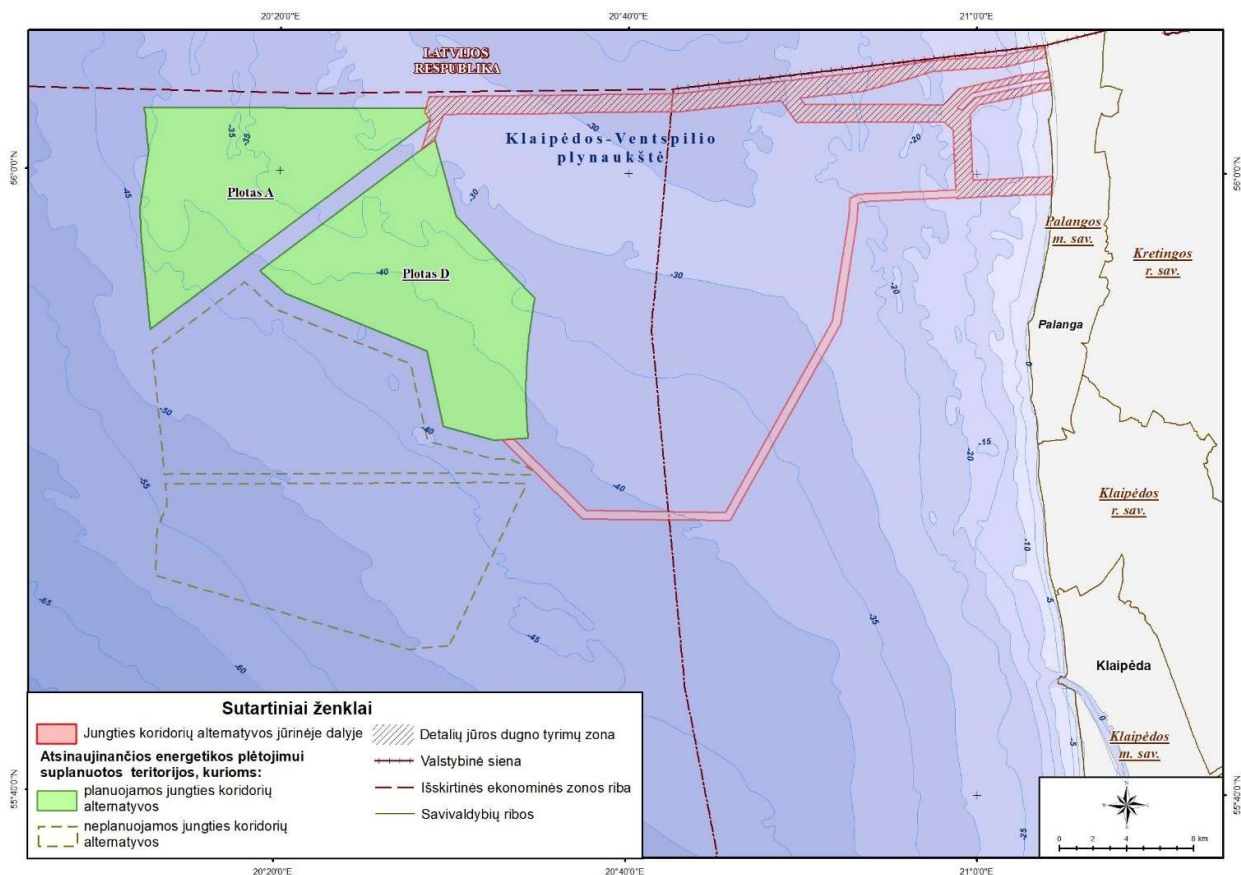
Planuojamoje teritorijoje jūros gylis kinta nuo 55–60 m pietvakarinėje dalyje, kur stebimas teritorijos nuolydis Gdansko įdaubos link (šlaitas), Klaipėdos-Ventspilio plynaukštėje gyliai nesiekia 30–40 m, o priekrantėje turim plačiai išreikštą dinaminę, iki 20 m gylių zoną su susiformavusių sėklių sistema. 10 m izobata nuo kranto nutolusi nuo 1,5 km šiaurėje ir 4,5 km ties Palanga.

4.2.2.1 pav. Jūros gylis

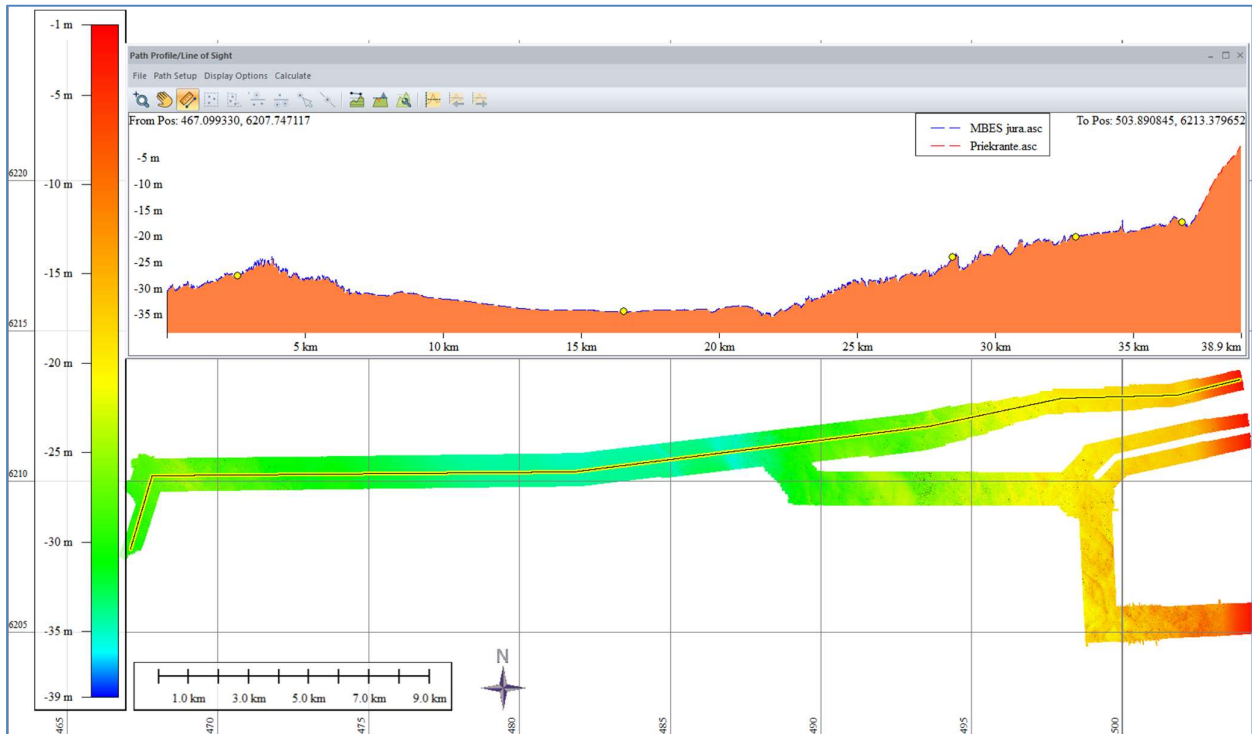
Atlikus detalius jūros dugno tyrimus pasirinktuose trasų šiaurinių alternatyvų koridoriuose (4.2.2.2 pav.), buvo detalizuotas jūros dugno reljefas ir gyliai - sudaryta jūros gylių (batimetrijos) schema (4.2.2.3 pav.). Atkreipiame dėmesį, kad pietinė kabelių koridoriaus alternatyva atsižvelgiant į techninę specifikaciją parinkta sugretinant su „Harmony Link” koridoriumi, kurio dalyje buvo atlikti jūros dugno tyrimai.

4.2.2.2 pav. Detalių jūros dugno tyrimų zonos

Tyrimams pasirinktuose koridoriuose jūros gylis svyruoja nuo 0 (sąlytyje su krantu) iki ~39 m giliausioje (centrinėje) zonos dalyje.

4.2.2.3 pav. Jūros gylių schema ir išilginis reljefo profilis

Morfologiškai, dugną galima suskirstyti į keturias charakteringas dalis:

- Vakarinė –Klaipėdos-Ventspilio moreninės pakilumos ir jos šlaitų reljefas su charakteringu-ruplėtu išdūlėjusios morenos paviršiumi;
- Centrinė – gana vienalytis, tolygus lyguminis reljefas su maža sąskaida ir nežymiu šlaito polinkiu. Charakteringai lygus paviršius- būdingas moreninėms lygumoms, stebimi pavieniai akmenys ir ryški erozinėmis rėvomis rytinėje atkarpos dalyje;
- Rytinė – sudėtingos morfologijos zona, su moreninio pagrindo išplovų žymėmis, smėlio ir gargždo ruzgų laukais ir išraiškingomis reliktnių moreninių gūbrių (drumlinų) zonomis (pavieniai ir drumlinų laukai);
- Priekrantė – tolygiai seklėjanti kranto link, gana tolygi smėlinga lyguma su dinamiška, ties kranto linija susiformavusia neaukštų (0,5-1 m aukščio) sėklių zona.

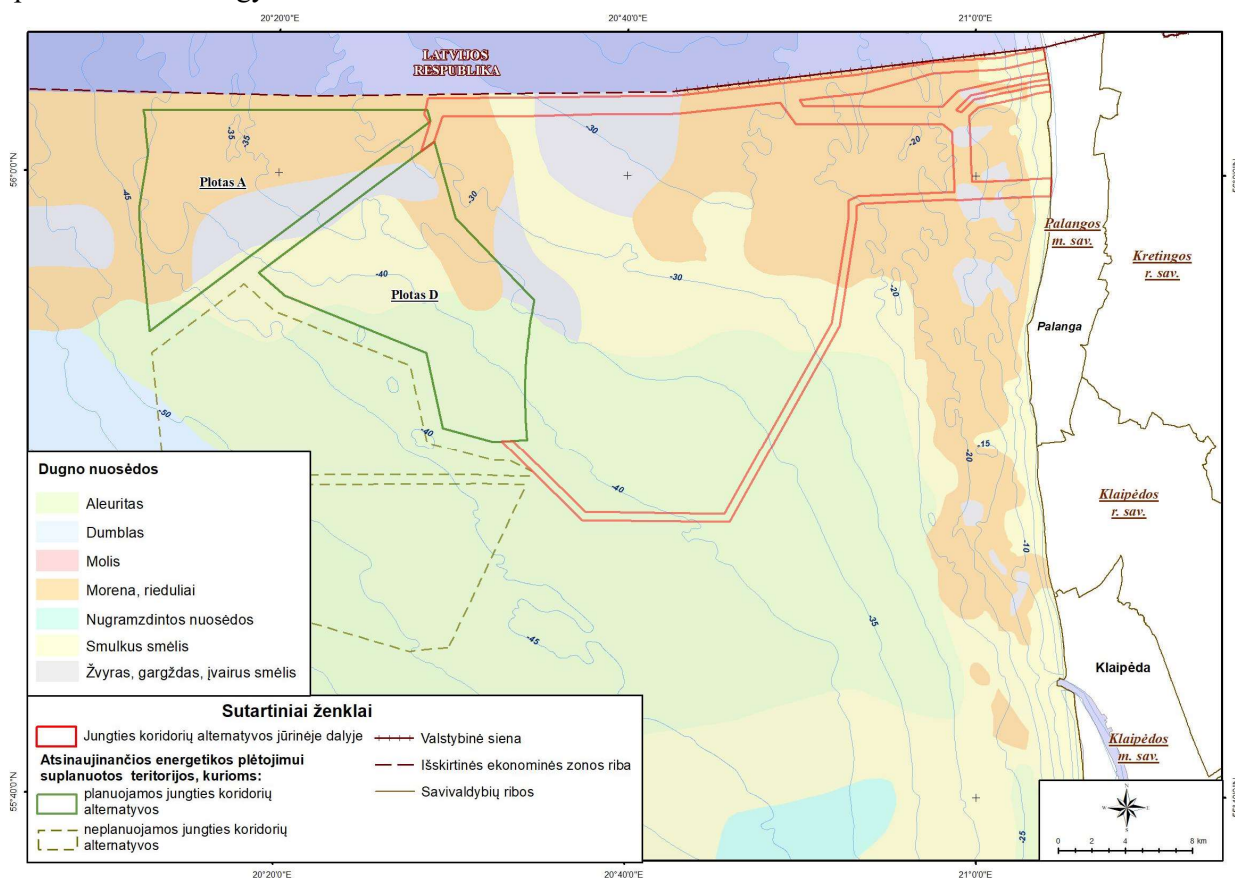
Baltijos jūros dugne aptinkamos įvairaus amžiaus, kilmės ir sudėties nuosėdos. Priklausomai nuo sedimentacinių procesų intensyvumo kai kur dugne šiuolaikinių nuosėdų formavimasis nevyksta ir atsidengia ankstesniais geologiniais laikotarpiais susiformavusios nuogulos ir uolienos. Lietuvos akvatorijoje nuosėdinių uolienuų storumė yra apie 2 km storio.

Viršutinę geologinio pjūvio dalį sudaro kvartero nuogulos. Kvartero nuogulų storis gana įvairus ir gali kisti nuo 5–10 m plynaukštėse iki daugiau kaip 100 m paleojėžuose. Po kvartero nuogulomis slūgso vidurinio ir viršutinio devono (smiltainis, aleurolitas, dolomitas), permio (dolomitinės klintys), apatinio triaso (molis, molingas aleuritas ir mergelis), vidurinės ir viršutinės jūros (argilitas) bei apatinės ir viršutinės kreidos (terigeninis molis, aleuritas, glaukonitinis-kvarcinis smėlis) dariniai.

Kvartero storumę sudaro trys pagrindiniai litostratigrafiniai kompleksai: pleistoceno ledyninės nuogulos (vyrauja moreniniai priemoliai ir priesmėliai), įvairių Baltijos jūros raidos stadijų metu (vėlyvajame ledynmetyje ir holocene) susiklosčiusios nuosėdos (moliai, smėliai) bei šiuolaikinės jūrinės nuosėdos (smėlis, aleuritas, dumblas). Pirmųjų dviejų litostratigrafinių kompleksų nuogulos bei

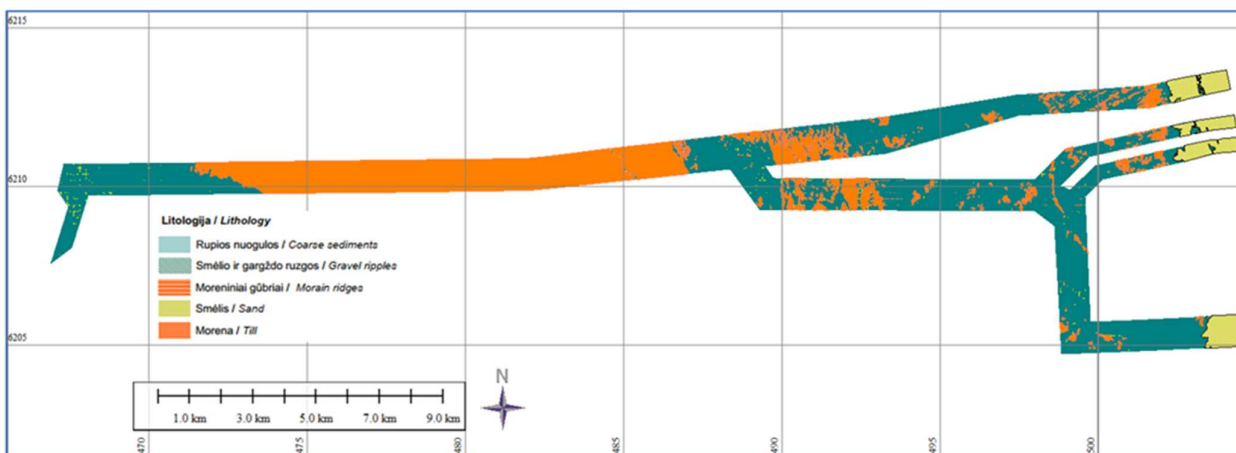
nuosėdos dar vadinamos reliktinėmis nuogulomis bei nuosėdomis. Jos slūgso hidrodinamiškai aktyviose jūros dugno vietose, kuriose šiuolaikinių nuosėdų kaupimasis nevyksta arba net pasireiškia dugno ardymas.

Reliktinės nuogulos ir nuosėdos dengia Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės paviršiuje (4.2.2.4 pav.). Reliktines nuogulas sudaro įvairios sudėties morenos (priesmėliai, priemoliai) ir iš jų išskalauta medžiaga (rieduliai, žvirgždas, gargždas). Toks riedulynas Lietuvos žemyninio kranto priekrantę skiria nuo atviros jūros. Jo paplitimo ribos: ties Giruliais – 14–18 m, Karklininkais – 16–20 m, Olando kepure – 5–25 m, Nemirseta – 10–22 m, Palanga – 4–23 m, Šventaja – 17–29 m, Būtinge – 21–32 m. Gilesnėse jūros dalyse plynaukštės paviršius yra mažiau paveiktas ardymo procesų. Jūros dugne atsidedgia ledyninės ir vėlyvojo ledynmečio nuogulos. Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės šlaite, giliau 80 m, slūgso ankstyvųjų Baltijos jūros raidos stadijų moliai. Įvairaus rūpumo smėlio, žvirgždo ir gargždo mišiniai aptinkami iki 75 m gylio.

4.2.2.4 pav. Dugno nuosėdų litologinė sudėtis

Po atliktų detalių dugno tyrimų pasirinktuose koridoriuose (4.2.2.2 pav.) buvo sudaryta preliminarinė litologinė schema (4.2.2.5 pav.). Joje galima išskirti tris pagrindines nuosėdų grupes (gali būti tikslinama atlikus geologinius tyrimus priekrantėje iki maždaug 14-16 m gylio driekiasi smulkaus ir vidutinio rūpumo smėlio sluoksnis (geltona spalva); visa rytinė tyrimų ploto zona užpildyta ledyninės kilmės moreninėmis (priesmėlis ir priemolis, oranžinė spalva) ir įvairaus rūpumo smėlio, žvirgždo, gargždo ir riedulių laukai (žalia spalva), kurie susidarė dūlant morenai ir veikiant ledyno tirpsmo vandenims.

4.2.2.5 pav. Preliminari jūros dugno paviršiaus litologinė schema

4.2.3 Hidrometeorologinės sąlygos

Vėjas

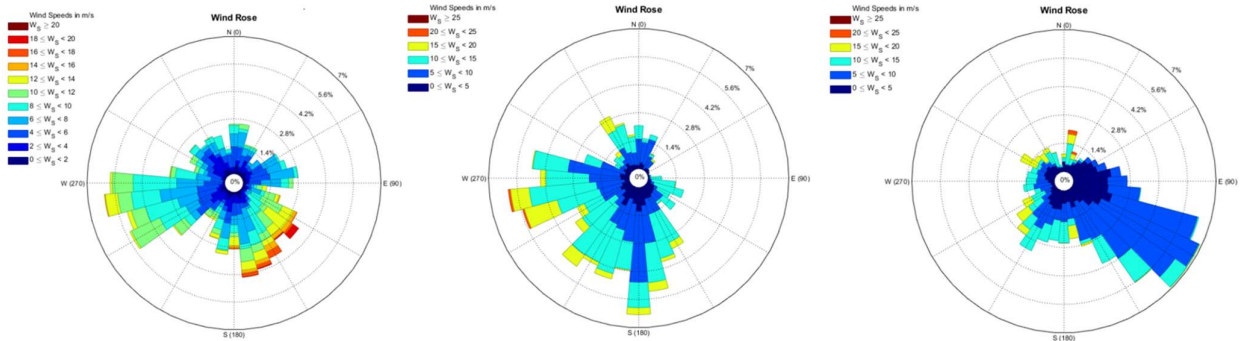
Pajūryje dažniausi vakarų rumbų, t. y. ŠV–V–PV vėjai. Remiantis apibendrintais duomenimis, vidutinis vėjo greitis jūroje (Lietuvos IEZ) stiprėja tolstant nuo kranto ir keičiasi nuo 7 iki 10 m/s. Pagal statistikos duomenis, silpni vėjai (2–3 m/s) bendroje visų vėjų imtyje sudaro iki ~15 % per daugiamečių laikotarpį. Dažniau stebimi 6–7 m/s greičio vėjai, kurie sudaro apie 27 %. Be to, vis dažnesni yra ekstremalūs vėjai (uraganiniai). Iš tokių paminėtini 2005 m. „Ervino“ uraganas, kurio metu maksimalus vėjo greitis siekė 28 m/s, o 33 val. laikotarpiu vidutinis vėjo greitis buvo 8–18 m/s. 2007 m. sausio mėn. 14–15 d. „Pero“ uragano metu vėjo greitis gūsių metu siekė 29 m/s, o „Kirilo“ metu (sausio 21 d.) – 21 m/s.

Srovių bei bangų formavimosi procesui jūros priekrantės zonoje didžiausią įtaką turi stiprūs, pakankamai ilgos trukmės ir pastovios krypties vėjai. Pagal Lietuvoje priimtą klasifikaciją stipriais vadinami tokie vėjai, kurių greitis ≥ 15 m/s, štorminiais, kai vėjo greitis ≥ 20 m/s. Stipresni nei 30 m/s vėjai jau vertinami kaip uraganiniai. Pagal daugiamečius stebėjimus, Klaipėdos pajūryje per metus vidutiniškai 88 dienas stebimi stipresni nei 14 m/s vėjai, o 17 dienų – stipresni nei 20 m/s vėjai. Stipriems vėjams būdingas ryškus sezoniškumas – jie dažniausiai stebimi rudens–žiemos mėnesiais. Pagal vyraujančias kryptis štorminiai vėjai skiriasi nuo vidutinių. Tarp stiprių vėjų ryškiai išsiskiria P–V sektoriaus vėjai: PV krypties vėjai sudaro 37,6 %, V – 28,3 %, P – 13,3 % ir ŠV – 11,2 %.

4.2.3.1 lentelė. Vėjo greičių pasikartojimas (%) Klaipėdoje per 1999–2007 m. (pagal Hidrometeorologijos tarnybos duomenis)

Vėjo greitis m/s	Mėnesiai												Metai
	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
Tyka													1,7
0–1	7,4	10,0	9,7	11,7	11,5	11,5	16,5	13,0	11,2	7,0	5,4	8,5	10,0
2–3	15,9	21,4	23,5	30,3	30,3	32,6	34,0	32,1	31,2	23,7	17,8	15,3	26,2
4–5	21,2	21,0	27,9	28,4	28,6	24,8	24,3	26,4	23,7	21,6	22,5	17,9	24,0
6–7	34,7	27,6	27,5	23,4	25,3	23,9	21,9	22,0	26,8	31,0	37,2	34,4	27,0
8–9	9,9	10,5	6,8	4,5	3,1	4,5	2,5	4,3	5,6	8,5	9,9	12,6	6,5
10–11	5,5	4,3	2,1	1,4	1,0	1,5	0,5	1,5	1,2	4,4	3,4	4,0	2,3
12–13	2,3	2,3	1,6	0,1	0,2	0,8	0,2	0,2	0,2	2,0	2,5	3,0	1,3
14–15	2,2	1,7	0,2	0,2		0,4	0,1	0,2	0,1	0,9	1,0	2,4	0,7
16–17	0,5	0,3	0,4					0,1		0,3	0,4	0,8	0,2
18–20	0,4		0,4								0,2	0,6	0,1
21–23												0,4	0,03
24–25												0,1	0,01

Pagal naujausius tyrimus atliktus atviroje jūroje (2022 m. meteorologinių stebėjimų duomenys (Eolos, 2022(a), (b), (c), (d) ir (e)12), planuojamų VE parkų vietoje 150 metrų aukštyje vasaros metu vyravo V–PV ir PR, rečiau ŠR kryptių vėjai, rudens metu vyraujantys buvo P, V ir PV vėjai, gruodį – pagrindinė fiksuota PR vėjo kryptis (4.2.3.1 pav.)

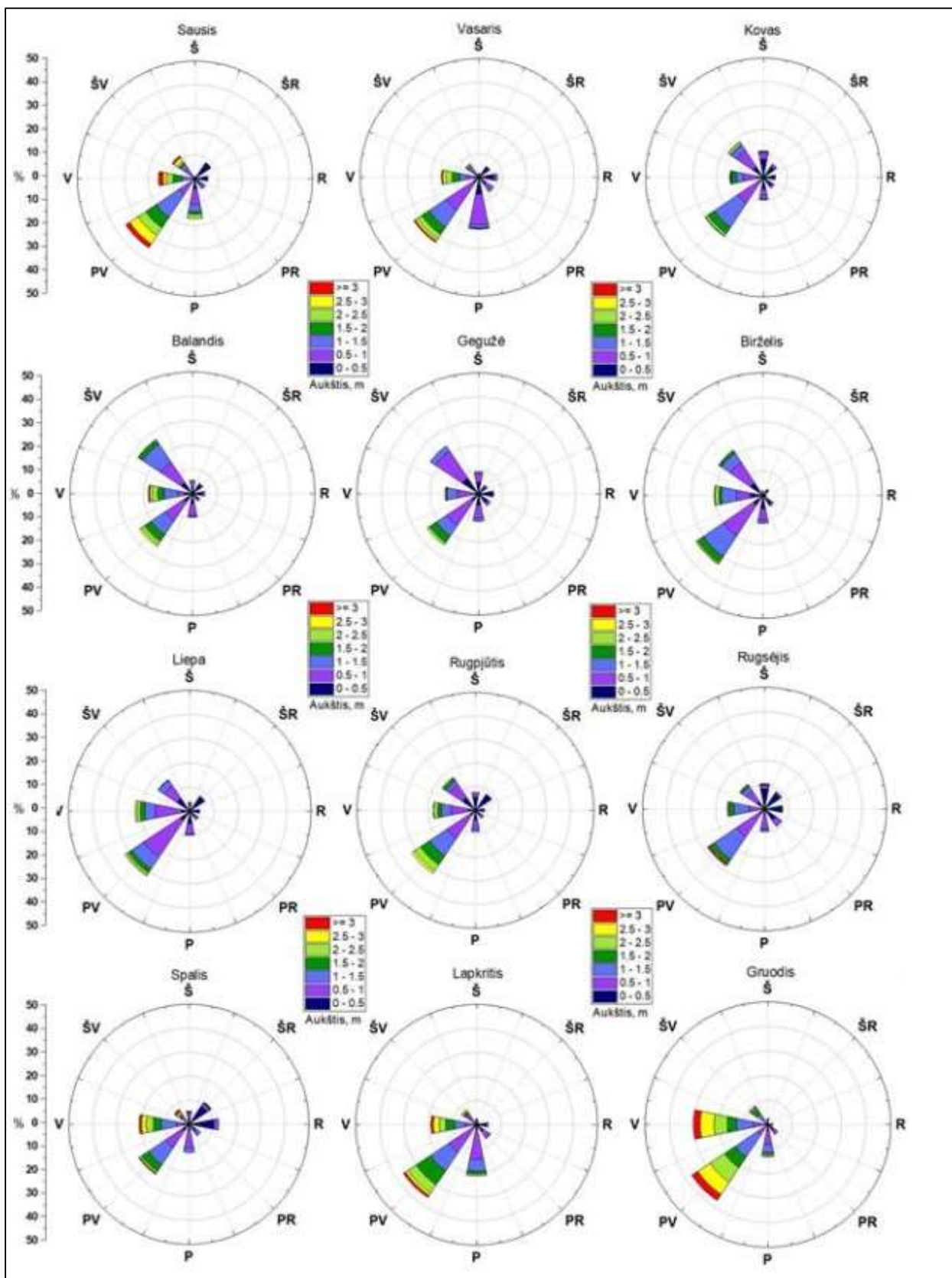
4.2.3.1 pav. Vėjų rozės vasaros (kairėje), rudens (viduryje) ir gruodžio (dešinėje) mėnesiais (pagal Eolos 2022 m. E01 stebėjimo stoties duomenis).

Bangos

Baltijos jūroje vyrauja vėjinės bangos, todėl bangavimo režimas tapatus vėjų režimui.

Priekrantėje vyrauja vakarų kryptių bangos (4.2.3.2 pav.). Ties Lietuvos priekrante metinis vidutinis bangų aukštis siekia apie 0,7 m, iš kurių 50 % – bangos iki 0,6 m, o 90 % bangų yra iki 2 m aukščio. Mažiausios bangos stebimos gegužės–rugpjūčio mėnesiais, o didžiausias bangavimas (bangų aukštis >2,5 m) dažniausiai stebimas šaltuoju metų periodu (nuo spalio iki vasario mėnesio, ypač – gruodį), kuomet vyrauja stiprūs VPV ir V krypties vėjai, sukeltys aukščiausių bangavimą. Santykinai mažiausios yra rytinių kryptių bangos, daugumoje atvejų jos yra tik iki 0,5 m aukščio. Toks būdingas bangų režimas charakteringas priekrante iki 20–25 m. gylio. Be to, gana dažnai stebimas mišrus bangavimas – 2–3 m aukščio bangos ir siūba.

¹² Eolos, 2022(a). Klaipeda Project: monthly data report - month 1, EOL-KLA09.
 Eolos, 2022(b). Klaipeda Project: monthly data report - month 2, EOL-KLA12.
 Eolos, 2022(c). Klaipeda Project: monthly data report - month 3, EOL-KLA14.
 Eolos, 2022(d). Klaipeda Project: monthly data report - month 4, EOL-KLA16.
 Eolos, 2022(e). Klaipeda Project: monthly data report - month 5, EOL-KLA17.

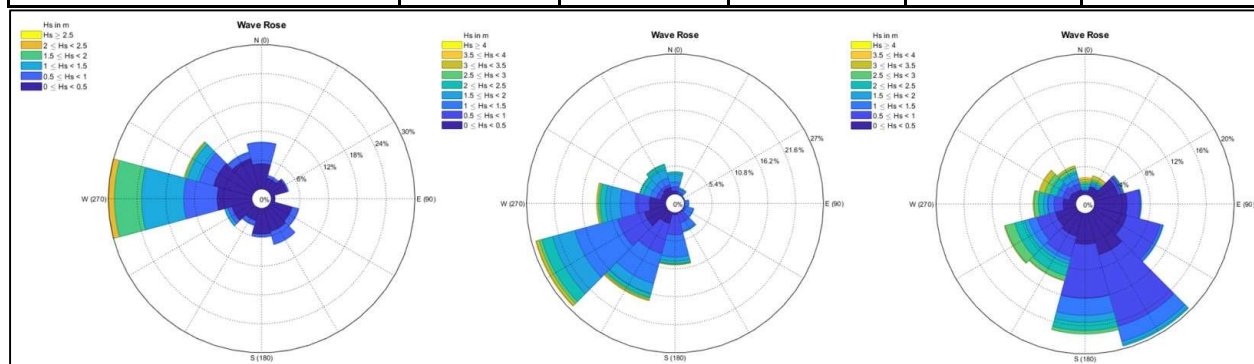

4.2.3.2 pav. Bangavimo režimas priekrantėje (pagal 2012–2017 m. duomenis)

Atviroje jūroje, kur taip pat kaip ir priekrantėje didžiausias bangas formuoja vyraujantys vakarų krypties vėjai, o vidutinis vyraujančių PV–ŠR krypties bangų aukštis PŪV rajone vidutiniškai gali siekti 0,8–0,9 m ir daugiau metrų. Naujausiais duomenimis (2022 m) nustatyta, kad toliau nuo kranto, planuojamų VE įdiegimo vietoje, didžiausios bangos užfiksuotos rugsėjo–spalio mėnesiais (maksimaliai siekė 6,69 m). Palyginimui, vasaros metu bangų aukštis siekė maksimaliai iki 3,77 m liepą, o didžiausios stebėtos bangos aukštis rugpjūtį siekė 5,5 m. Nustatyta, kad didžiausias bangavimas buvo rugsėjo ir gruodžio mėnesiais, mažiausias – liepą–rugpjūtį (4.2.3.2 lentelė). Pastebėtina, kad vasaros metu aukščiausias bangas sukėlė vakarų, rudenį – pietvakarių, o gruodį – pietų–pietryčių krypties vėjas (4.2.3.3 pav.).

4.2.3.2 lentelė. Bangų režimas atviroje jūroje antrą 2022 m. pusmetį

H(max), m	Liepa- Rugpjūtis	Rugpjūtis- Rugsėjis	Rugsėjis- Spalis	Spalis- Lapkritis	Lapkritis- Gruodis
Vidurkis	1,01	1,64	1,98	1,74	1,58
Maksimumas	3,77	5,29	6,69	5,51	6,65
Minimumas	0,09	0,14	0,17	0,28	0,14
Standartinis nuokrypis	0,81	1,04	1,07	0,95	1,30

4.2.3.3 pav. Vyraujančių didžiausių bangų (Hs) rožės vasaros (kairėje), rudens (viduryje) ir gruodžio (dešinėje) mėnesiais.

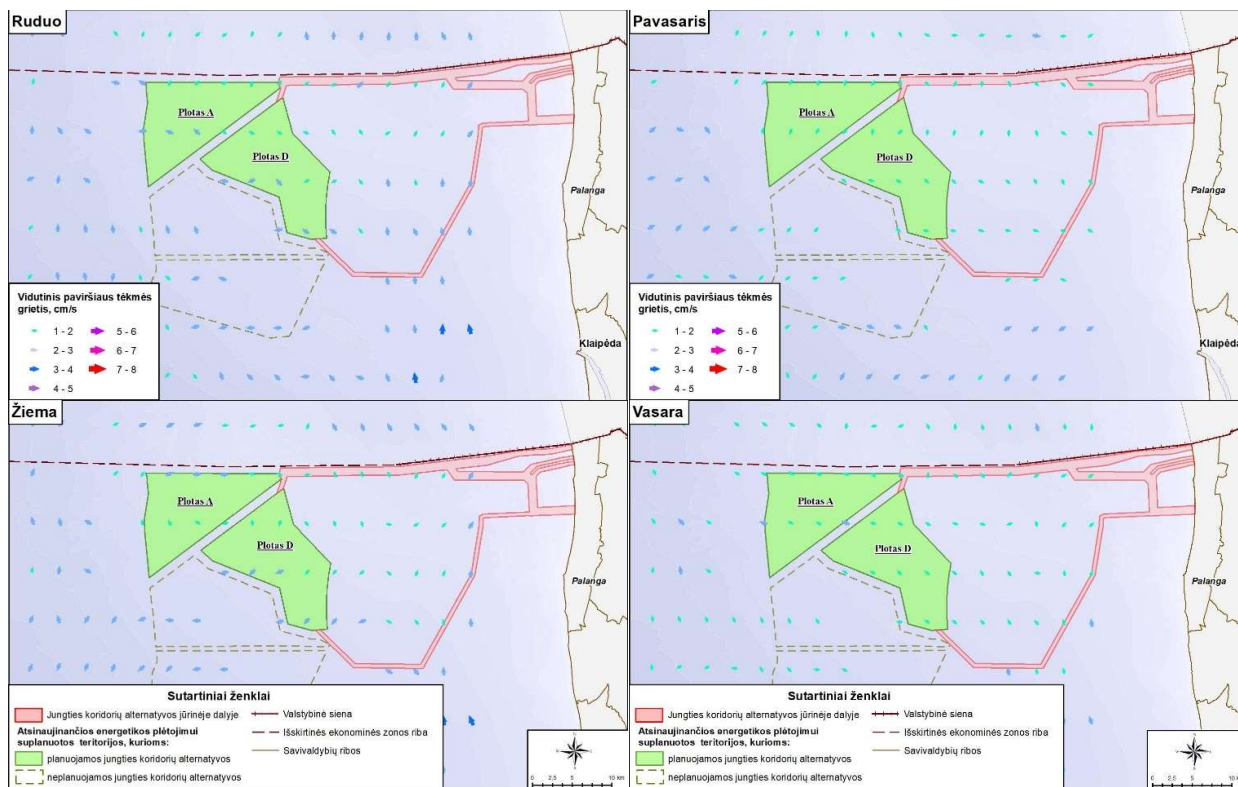
Tėkmės

Lietuvos akvatorijai būdinga “cikloninė” Baltijos jūros tėkmių kryptis (prieš laikrodžio rodyklę), formuojanti vyraujančią vandens masių pernašą išilgai kranto iš pietų į šiaurę. Atmosferos procesų sąveika su inertiška vandens mase sukuria sudėtingą paviršinių ir gilesnių tėkmių struktūrą. Skirtingas atmosferinių procesų virš Baltijos jūros aktyvumas skirtingu metų laiku, atsispindi ir tėkmių greičių metinėje kaitoje. Stebima, kad mažiausi tėkmių greičiai būdingi pavasario–vasaros sezonui, o didžiausi – rudens–žiemos sezonui. Be to, vėjo sukeltų tėkmių greičiai leidžiantis gilyn mažėja.

Jūros paviršiniame 0–10 m sluoksnyje vyrauja silpnos ir vidutinės tėkmės, kurių greitis dažniausiai neviršija 0,20 m/s. Akvatorijoje iki 35 m izobatos vyrauja į šiaurę nukreiptos tėkmės. Gerokai rečiau tėkmės nukreiptos pietų kryptimi, o rečiausiai – pietvakarių. Šiauriau Klaipėdos, iš Kuršių marių ištekantis gėlo vandens srautas taip pat įtakoja tėkmių kryptį (formuoja santykinai pastovų šiaurės krypties srautą). Toliau nuo kranto esančioje 35–45 m gylių zonoje, vyrauja pietvakarių, pietų ir vakarų tėkmių kryptys. Dar toliau, t. y. už 45 m izobatos, tėkmės nukreiptos į rytus ir šiaurės rytus.

Tarpiniame (10–30 m) vandens sluoksnyje formuojasi skirtingi tėkmių režimai. Akvatorijoje iki 35 m gylio, kaip ir paviršiniame sluoksnyje, vyrauja šiaurės krypties tėkmės. Rečiau tėkmės nukreiptos į pietus ir vakarus. Už 45 m izobatos vyrauja šiaurės ir šiaurės rytų tėkmės. Tarpiniame sluoksnyje tėkmės greitis siekia 0,11–0,14 m/s.

Priedugnio sluoksnyje dažniausiai vyrauja silpnos 0,07–0,09 m/s greičio tėkmės (4.2.3.4 pav.). Akvatorijoje iki 35 m izobatos vyrauja šiaurės vakarų ir pietryčių tėkmės kryptis, tarp 35–45 m – šiaurės vakarų, vakarų ir pietvakarių kryptis, o už 45 m – šiaurės.

4.2.3.4 pav. Vidutinis tėkmių greitis ir kryptis priedugniniame sluoksnyje (pagal SMHI 2012–2016 m duomenis)

Temperatūra, druskingumas

Lietuvos Baltijos jūros akvatorija yra palyginti sekli, todėl jos vandens terminis režimas labai greitai reaguoja į sezoninę klimatinių sąlygų kaitą. Vanduo labiausiai atvėsta vasario mėnesį (iki $-0,5^{\circ}\text{C}$ žemiau nulio), o daugiausiai išyla liepos–rugpjūčio mėnesiais (iki $28,2^{\circ}\text{C}$).

Baltijos jūros priekrantėje, teritoriniuose vandenyse ir atviroje jūroje atskirais metais yra būdingas ne tik savitas vandens temperatūros horizontalus pasiskirstymas, bet ir tam tikra vertikali vandens stratifikacija, susijusi su temperatūros skirtumais. Jūros paviršiuje iki 10 m gylio visais sezonais formuojasi homotermiškas konvekcinių ir turbulentinės sąmaišos sluoksnis. Vasaros termoklinas (šuoliškas temperatūros mažėjimo sluoksnis) formuojasi 10–40 m gylyje, ir vandens temperatūros gradientas šiame sluoksnyje yra $0,5\text{--}1,0^{\circ}\text{C}/\text{m}$. Termoklinas atskiria paviršinę, šiltą vandens masę nuo tarpinio šalto pasluoksnio. Tuo metu skirtumai tarp vandens temperatūros priekrantėje ir giluminiuose rajonuose gali siekti 15 ir daugiau laipsnių. Haloklino srityje ir giliau temperatūros svyravimai metu bėgyje nereikšmingi. Rudenį atviros jūros vandenys persimaišo ir vienodą termiką išlaiko iki 40 m gylio.

Druskingumo pokyčiai priklauso nuo gėlų upinių vandenų prietakos ir centrinės Baltijos druskingumo kaitos. Lietuvos akvatorijoje vidutinis vandens druskingumas yra apie 7 ‰. Lietuvos IEZ vakarinė dalis yra priskiriama Centrinės Baltijos rajonui, kuriam būdinga dvisluoksnė vandens struktūra. Viršutiniame sluoksnyje (nuo 0 m iki maždaug 60 m gylio) druskingumas yra 6–8 ‰. Šis sluoksnis nuo druskingesnio giluminio vandens atskirtas pastovaus haloklino.

Priekrantėje ir atviroje jūroje iki 55–60 m gylio aiškios ir pastovios stratifikacijos dėl druskingumo nesudaro ir vyrauja homogeniška gerai išmaišyta vandens masė.

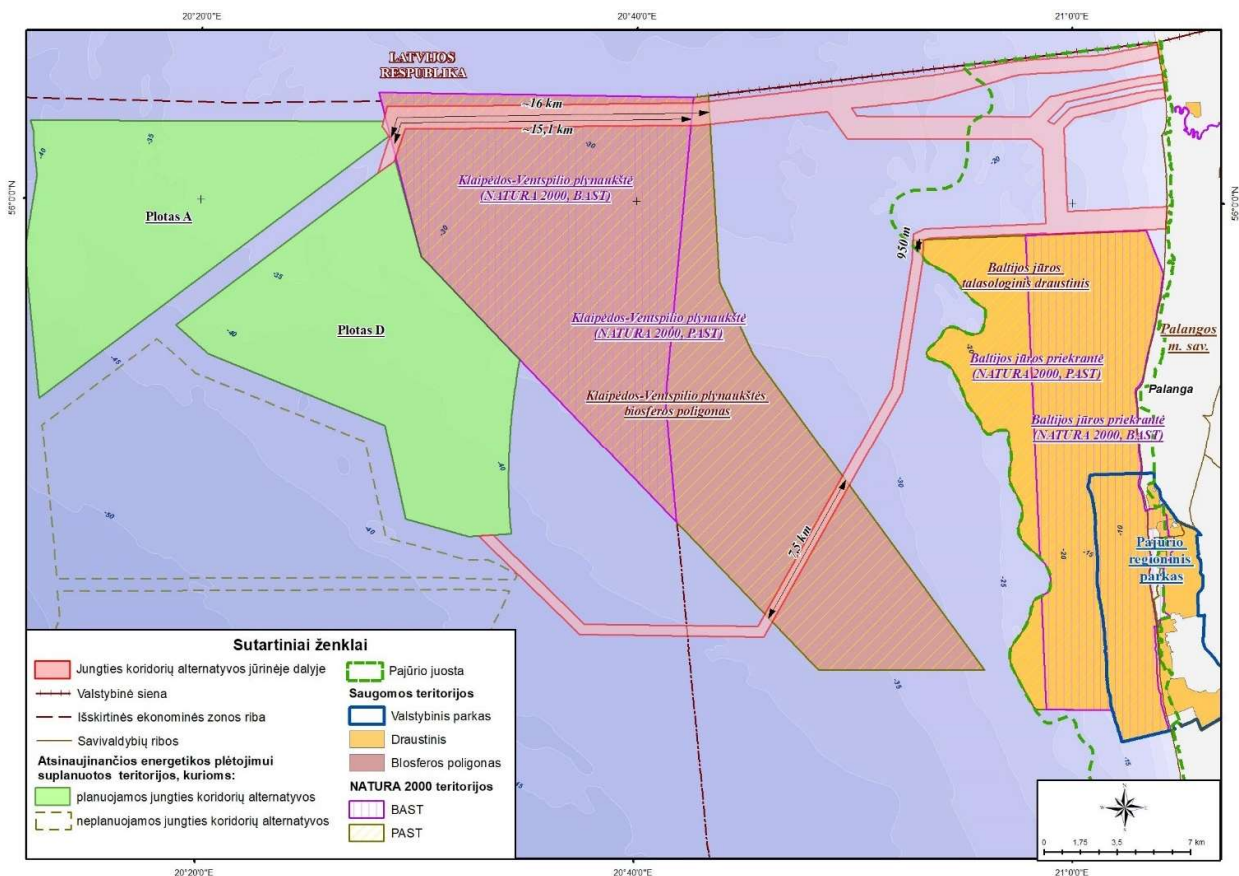

Ledo danga

Lietuvos Baltijos jūros dalyje pastovi ledo danga nesusidaro. Jūros priekrantėje vidutinėmis ir šaltomis žiemos susiformuoja nuo kelių metrų iki kelių kilometrų pločio priešalas. Jį dažniausiai sudaro prie kranto vėjo ir vandens srovių suneštos ir sugrūstos ledo lytys, kurios stabilios išlieka tik vyraujant ramiems ir šaltiems orams. Ledo danga gali susiformuoti iki 1,5 km nuo kranto atstumu. Dreifuojančios ledo lytys, kurių storis siekia iki 10 cm, formuoja ledų sangrūdas iki 7 km atstumu nuo kranto. Klimato kaita labiausiai sušvelnino žiemas, todėl yra stebimas dienų su ledo reiškiniais Baltijos jūroje mažėjimas.

4.2.4 Saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos

Planuojamoje teritorijoje yra išskirtos saugomos teritorijos bei Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos: Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės biosferos poligonas bei paukščių ir buveinių apsaugai išskirtos svarbios teritorijos (4.2.4.1 pav.).

4.2.4.1 pav. Saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos.

4.2.4.1 lentelė. Planuojamoje teritorijoje įsteigtos saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos

Saugoma teritorija	Plotas, ha	Steigimo tikslas, saugomos vertybės	Atstumas iki nagrinėtų alternatyvų, m
Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligonas	31949,31	Išsaugoti vertingą Baltijos jūros ekosistemos dalį Klaipėdos – Ventspilio plynaukštėje, ypač siekiant išsaugoti: Europos Bendrijos svarbos natūralios jūrų buveinės – 1170 rifų – plotus ir užtikrinti palankią buveinės apsaugos būklę; saugomų Europos Bendrijos svarbos žiemojančių vandens paukščių – nuodėgulių (<i>Melanitta fusca</i>) reguliarių sankaupų vietą ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę; alkų (<i>Alca torda</i>), ledinių ančių (<i>Clangula hyemalis</i>) populiacijas jų žiemojimo ir migracinių sankaupų vietoje ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę; vykdyti natūralios buveinės ir saugomų rūšių, nurodytų Nuostatų 3.1 punkte, stebėseną (monitoringą), su saugomų vertybių apsauga susijusius mokslinius tyrimus, kaupti informaciją apie jų būklę; analizuoti žmogaus veiklos poveikį jūros ekosistemai; užtikrinti, kad gamtos ištekliai būtų naudojami tvariai; propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus	kerta
„Natura 2000“ PAST Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė	31949,31	Žiemojančių nuodėgulių (<i>Melanitta fusca</i>) sankaupų vietų apsaugai	kerta
„Natura 2000“ BAST Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė	17948,50	1170 Rifai	kerta
„Natura 2000“ PAST Baltijos jūros priekrantė	17096,70	Sibirinė gaga (<i>Polysticta stelleri</i>), Klykuolė (<i>Bucephala clangula</i>), Didysis dančiasnapis (<i>Mergus merganser</i>), Mažasis kiras (<i>Larus minutus</i>)	kerta
„Natura 2000“ BAST Baltijos jūros priekrantė	12633,57	1170 Rifai, Upinė nėgė	ribojasi
Baltijos jūros talasologinis draustinis	14027,10	Išsaugoti rudakaklių narų, sibirinių gagų, klykuolių, didžiųjų dančiasnapių ir mažųjų kirų žiemojimo ir migracinių sankaupų vietą	kerta

Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės biosferos poligonas

Remiantis Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės biosferos poligono nuostatais (patvirtinti LR aplinkos ministro 2015 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. D1-333) ūkinė ir kita veikla, vykdoma biosferos poligone, negali bloginti nuostatų steigimo tiksluose nurodytų saugomų vertybių palankios apsaugos būklės. Visame biosferos poligone draudžiama:

- vykdyti ūkinę ar kitą veiklą, jeigu tai pakeistų cheminę vandens sudėtį, ilgalaikius hidrodinaminius procesus (išskyrus atvejus, kai šiuos procesus sukelia vandens keliais judantys laivai), povandeninių buveinių sąlygas ar kitaip reikšmingai pablogintų žiemojančių vandens paukščių rūšių populiacijų, natūralios buveinės apsaugos būklę;
- tvarkyti ir ardyti jūros dugną, vykdyti grunto gramzdinimo darbus ar kitaip keisti buveines, jeigu tai reikšmingai pablogintų saugomų vertybių apsaugos būklę;
- medžioti vandens paukščius;
- statyti viršvandeninius ir povandeninius statinius, jeigu tai reikšmingai pablogintų saugomų vertybių būklę;

Biosferos poligono dalyje, patenkančioje į LR teritorinę jūrą, draudžiama žvejoti:

- dugniniais tralais;
- paviršiniais tinklaičiais, kurių akies dydis – 50 mm ir daugiau, nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 30 d.;
- dugniniais tinklaičiais, kurių akies dydis – 50 mm ir daugiau, tokiaame gylyje, kai nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra daugiau kaip 20 metrų. Šis apribojimas taikomas nuo lapkričio 1 d. iki balandžio 30 d.

Biosferos poligono dalyje, patenkančioje į LR IEZ, saugomų vertybių apsaugos tikslais privaloma laikytis Europos Komisijos nustatytų apribojimų žvejybai ar kitai ūkinei veiklai.

„Natura 2000“ paukščių apsaugai svarbi teritorija Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė (ES kodas LTPALB002).

Įsteigta LR aplinkos ministro 2015 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. D1-530. Ribos sutampa su Klaipėdos – Ventspilio plynaukštės biosferos poligono ribomis. Saugomos teritorijos priskyrimo Natura 2000 tinklui tikslas – žiemojančių nuodėgulių (*Melanitta fusca*) sankauptų vietų apsauga.

Bendrieji veiklos reglamentai teritorijoje nustatomi vadovaujantis LRV 2004 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ 2 priedu:

Rudakaklių narų (*Gavia stellata*), juodakaklių narų (*Gavia arctica*), laibasnapių narūnėlių (*Uria aalge*), alkų (*Alca torda*), mažųjų dančiasnapių (*Mergus albellus*), didžiųjų dančiasnapių (*Mergus merganser*), žilųjų ančių (*Aythya marila*), ledinių ančių (*Clangula hyemalis*), nuodėgulių (*Melanitta fusca*) sankauptų vietose (III skyrius 14 punktas):

- negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, kurių akutės 50 milimetrų ir didesnės, Baltijos jūroje gruodžio–balandžio mėnesiais (šis reikalavimas netaikomas, kai nurodyto akytumo tinklai Baltijos jūroje nuleidžiami į tokį gylį, kad atstumas nuo viršutinės tinklo ribos iki vandens paviršiaus būtų ne mažesnis kaip 15 metrų, arba visais atvejais, kai nurodytais tinklais žvejojama po ledu);
- negali būti tvarkomas jūros dugnas, vykdomi grunto gramzdinimo darbai (išskyrus paplūdimių maitinimą smėliu) ar kitaip transformuojamos buveinės, jeigu tai pablogintų jų būklę.

„Natura 2000“ buveinių apsaugai svarbi teritorija Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė (ES kodas LTPAL002). Įsteigta LR aplinkos ministro 2016 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. D1-418.

Bendrieji veiklos reglamentai teritorijoje nustatomi vadovaujantis LRV 2004 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“ 1 priedu:

1170 Rifų buveinėse nekeičiamas dugno reljefas, nevykdoma kita veikla, jeigu tai pažeistų hidrologinį režimą ir cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų buveinių būklę.

Baltijos jūros priekrantė apima du jūros draustinius – Valstybinį Baltijos jūros talasologinį draustinį ir Karklės talasologinį draustinį. Šiai teritorijai, apjungiančiai du minėtus draustinius, LRV 2006 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 819 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimo Nr. 399 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo“ pakeitimo“ suteiktas paukščių apsaugai svarbios teritorijos statusas (kodas: LTPALB001), o jos daliai LR Aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių

buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos komisijai, patvirtinimo“ – vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, statusas (kodas: LTPAL0001). Tuo būdu, aprašoma teritorija priskirta Europiniam ekologiniam tinklui „Natura 2000“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, visais atvejais būtina įvertinti/nustatyti ar įgyvendinant bet kokią planuojamą ūkinę veiklą nepablogės natūralių buveinių ar rūšių, randamų įsteigtose ar potencialiose „Natura 2000“ teritorijose, apsaugos būklė ir ar nebus neigiamai paveiktas nagrinėjamų teritorijų vientisumas.

Baltijos jūros talasologinis draustinis

Įsteigtas LRV 2005 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 561. Pagal nutarimo 4 punktą Baltijos jūros talasologinio draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą Baltijos jūros priekrantės tarp Girulių ir Manciškių ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti:

4.1.1. rudakaklių narų (*Gavia stellata*), sibirinių gagų (*Polysticta stelleri*), klykuolių (*Bucephala clangula*), didžiųjų dančiasnapių (*Mergus merganser*) ir mažųjų kirų (*Larus minutus*) populiacijas jų žiemojimo ir migracinių sankaujų vietoje, užtikrinti palankią jų apsaugos būklę;

4.1.2. Europos Bendrijos svarbos natūralios jūros buveinės – 1170 Rifų – plotus ir užtikrinti palankią natūralios buveinės apsaugos būklę;

4.2. sudaryti sąlygas saugomų rūšių ir natūralios buveinės, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, stebėsenai, moksliniams tyrimams, informacijai apie rūšių įvairovę kaupti;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui.

Pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 82 straipsnį talasologiniuose draustiniuose draudžiama:

1) statyti statinius, išskyrus hidrotechnikos statinius, būtinus saugiai laivybai užtikrinti, krantodaros procesams stabilizuoti;

2) tvarkyti jūros dugną, transformuoti saugomų augalų ir gyvūnų rūšių bei natūralias buveines, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų šių buveinių būklę;

3) išleisti nuotekas;

4) medžioti vandens ir pelkių paukščius;

5) statyti 55 milimetrų ir didesnio akytumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16 d. iki balandžio 15 d. tokiaame gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15 metrų;

6) vilkti inkarus, grandines, atlikti kitus jūros dugną ardančius veiksmus;

7) rinkti moliuskus ir jūros dumblius, išskyrus mokslo tiriamųjų darbų atvejus.

LR Pajūrio juostos įstatymas apibūdina pajūrio juostos nustatymo tikslus, jos sudedamąsias dalis, nustato pajūrio kraštovaizdžio apsaugą ir naudojimą, žemės ir jūros akvatorijos naudojimo sąlygas bei ūkinės veiklos apribojimus. Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų Baltijos jūros akvatorija iki 20 m gylio izobatos yra sudedamoji Pajūrio juostos dalis.

Pajūrio juostos nustatymo tikslai yra:

1) racionaliai naudojant išsaugoti Kuršių nerijos, įrašytos į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą, žemyninio pajūrio kraštovaizdį, retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų rūšių buveines ir kitus gamtos išteklius;

2) užtikrinti pajūrio juostos subalansuotą naudojimą valstybės bei visuomenės reikmėms;

3) užtikrinti kraštovaizdžio gamtos ir kultūros vertybių apsaugos priemonių įgyvendinimą;

4) sudaryti sąlygas visuomenei naudotis pajūrio juostos rekreaciniais ištekliais.

Pajūrio juostai priskirta jūros akvatorija išimtinė nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai.

4.2.5 Biologinė įvairovė

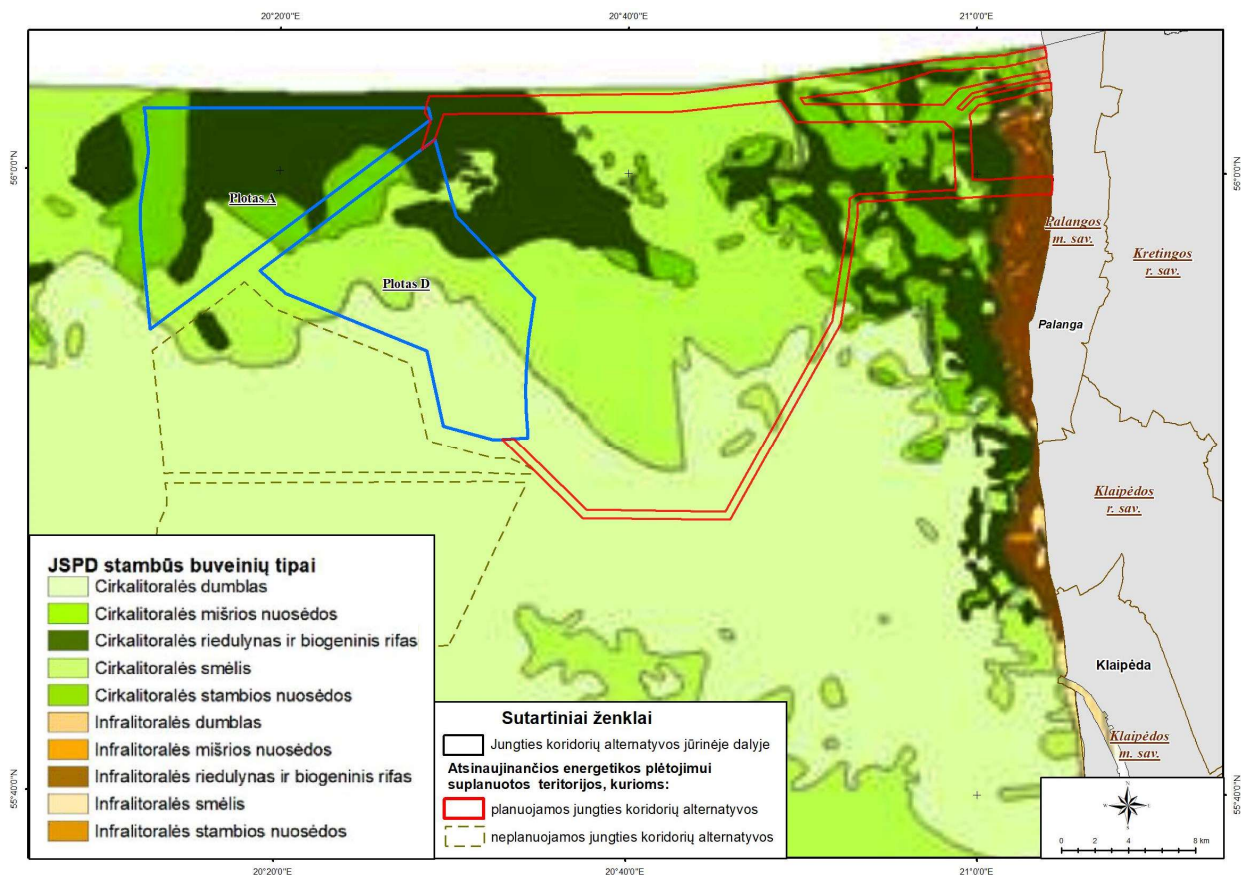
Dugno buveinės

Dugno faunos rūšių skaičius, gausumas ir biomasės dėsniai mažėja Rytų Baltijos povandeniniame šlaite didėjant gyliui. Iki 30 m gylio būdinga didžiausia rūšių įvairovė. Giliau, 30–50 m gyliuose, sąlygos jau nėra tinkamos seklių vandenų rūšims, tačiau dar nepalankios ir giliavandeniams organizmams – ledynmečio reliktais. Pastarieji, dažniausiai judrūs, priedugniniame sluoksnyje gebantys laisvai plaukianti organizmai, nuolat sutinkami tik didesniuose nei 60 m gyliuose, kur vandens druskingumas didesnis¹³.

Pagal Europos Komisijos sprendimą (ES) 2017/848¹⁴ Lietuvos jūrinių vandenų dugno buveinės priskiriamos 13-ai stambių buveinių tipų, atitinkančių EUNIS klasifikacijos 2 lygmenį (4.2.5.1 pav.). Planuojamoje teritorijoje vertingiausia yra cirkalitoralės ir infralitoralės uolos (riedulynas) ir biogeninio rifo buveinė.

¹³ Daunys D., Šiaulys A., Zaiko A. 2012. Lietuvos Baltijos jūros aplinkos būklė: preliminarus vertinimas. Lietuvos Baltijos jūros aplinkos apsaugos valdymo stiprinimo dokumentų parengimas. Sudarytojai Olenin. S, Daunys D., Bučas M., Bagdanavičiūtė I. KU leidykla, Klaipėda.

¹⁴ Komisijos sprendimas (ES) 2017/848 (2017 m. gegužės 17 d.) kuriuo nustatomi geros jūrų vandenų aplinkos būklės kriterijai ir metodiniai standartai, stebėsenos ir vertinimo specifikacijos ir standartizuoti metodai ir panaikinamas Sprendimas 2010/477/ES. Europos sąjungos oficialus leidinys L125, 2017 05 18, 43-74).

4.2.5.1 pav. Dugno buveinių pasiskirstymas Lietuvos jūriniuose vandenyse.

Rytų Baltijos dugne randama daugiau kaip 50 makrofaunos rūšių, priklausančių tokiems tipams kaip duobagyviai (*Coelenterata*), nemertinos (*Nemertini*), nariuotakojai (*Arthropoda*), moliuskai (*Mollusca*), žieduotosios kirmėlės (*Annelida*) ir kt. Priklausomai nuo aplinkos sąlygų dugne dėsningai randamos 11 dugno faunos bendriųjų, nors plačiai paplitusių nėra daug – puriose dugno nuosėdose jas formuoja paviršiniame sluoksnyje užsirausiantis dvigeldis moliuskas *Macoma balthica*, o riedulynuose – kolonijas sudarantys midijos *Mytilus edulis trossulus* bei ūsakojai vėžiagyviai *Amphibalanus improvisus*.

Pagal 1993–2007 metais atliktų inventorizacijų rezultatus Lietuvos teritorinėje jūroje skiriamos 7 pagrindinės buveinės (4.2.5.1 lentelė). Didžiausia buveinių įvairovė Lietuvos priekrantėje būdinga Karklės–Palangos ruožui, kur povandeninis šlaitas viršutinėje sublitoralėje labiau apsaugotas nuo bangų poveikio dėl dugno geomorfologinių savybių. Remiantis esamais duomenimis, mažiau nei 20 % teritorinės jūros ploto užima moreninio dugno (riedulynai, gargždas, žvirgždas) buveinės, kuriose randama apie pusė visų dugno makrofaunos rūšių ir randamos visos registruotos dugno augalų rūšys.

4.2.5.1 lentelė. Lietuvos teritorinės Baltijos jūros buveinių sąrašas ir paplitimas (*- rifams priskiriamos dugno buveinės)

Buveinės pavadinimas	Plotas (ha)	Užimama teritorinės jūros dalis (%)
Atviras bangoms moreninis dugnas su <i>Furcellaria lumbricalis</i> *	2 343	1,3
Atviras bangoms moreninis dugnas su <i>Amphibalanus improvisus</i>	10 757	6,1
Atviras bangoms moreninis dugnas su <i>Mytilus edulis trossulus</i> ir <i>Amphibalanus improvisus</i> *	17 494	9,9
Atviri bangoms moreniniai gūbriai su <i>Mytilus edulis trossulus</i> ir <i>Amphibalanus improvisus</i> *	43	<0,1
Atviras bangoms smėlėtas dugnas su <i>Macoma balthica</i>	138 497	78,1
Atviras bangoms smėlėtas dugnas su <i>Pygospio elegans</i> ir <i>Marenzelleria neglecta</i>	7 879	4,4
Atviras bangoms smėlėtas dugnas su rieduliais ir judriomis šoniplaukėmis*	377	<0,1

Iš septynių teritorinėje jūroje inventorizuotų dugno buveinių keturios yra klasifikuojamos kaip rifai (pagal Buveinių Direktyvos I priedo buveinių tipus). Šios buveinės (rifai) užima apie 20 tūkst. ha plotą, tačiau biologiniu požiūriu vertingiausi rifai, kuriuose dominuoja daugiamečiai raudondumbliai *F. lumbricalis*, yra paplitę tik 1 % visos teritorinės jūros. Geomorfologiniu požiūriu svarbiausi rifai yra moreniniai gūbriai su *Mytilus edulis trossulus* ir *Amphibalanus improvisus*, kurių radimvietė Lietuvos teritorinėje jūroje ties Palanga šiuo metu yra vienintelė Baltijoje.

Vienuolika dugno faunos rūšių rytų Baltijoje žinomos kaip dominuojančios dugno faunos bendrijose. Dauguma jų yra prisitaikiusios gyventi puriose nuosėdose ir tik dvi rūšys, *Mytilus edulis trossulus* ir *Amphibalanus improvisus*, dominuoja kietame substrate. Labiausia tikėtinos dugno faunos rūšys planuojamoje teritorijoje yra:

Marenzelleria spp. bendrija formuojasi visoje priekrantėje nuo 3 iki 30 m. gylio smėlėtose dugno nuosėdose. Sutinkama 12 dugno faunos taksonų, tarp jų didžiausias sutinkamumas būdingas *Bathyporeia pilosa* ir *Hediste diversicolor* seklumose, o giliau – *Pygospio elegans* ir *Oligochaeta*.

Macoma balthica bendrija yra labiausiai centrinės Baltijos smėlėtame ir dumblėtame dugne paplitusi bendrija, kurioje yra registruotos visos šiam rajonui žinomos infauninės ir judrios rūšys. Priklausomai nuo gylio skiriamos keturios šios bendrijos formos, nors visose *M. balthica* dominavimo laipsnis gana didelis ir dažniausiai viršija 70–80 %. Sekliajai povandeninio šlaito daliai iki maždaug 30 m gylio būdinga didesne dugno faunos įvairove pasižyminti bendrijos forma, kadangi čia sutinkamos daugelis seklumų rūšių, tokių kaip *Mya arenaria*. Giliau bendrijos biomasė ženkliai išauga, dažnai viršija 100 g m⁻² dominuoja stambūs *M. balthica* individai, nors bendrijos rūšinė sudėtis skurdesnė, o jos pastovių narių, tokių kaip *Halicryptus spinulosus* arba *Bylgides sarsi* skaičius nedidelis.

Pontoporeiidae bendrijos formuojasi apie 50 m gylyje. Sekliau dominuoja *Monoporeia affinis*, jos bendrijoje vidutiniškai randamos 8 rūšys, tuo tarpu giliau dominuoja *Pontoporeia femorata* ir rūšių skaičius ženkliai mažesnis – kinta nuo 2 iki 4 rūšių. Abi rūšys žinomos Baltijoje kaip dominantinės giliuose dumblėtuose rajonuose. Šoniplaukų dominavimo laipsnis visais atvejais nėra didelis ir dažniausiai neviršija 50 % bendros dugno faunos biomasės. Tai patvirtina, jog bendrija nėra pastovus darinys povandeniniame šlaite ir ją dažniausiai sudaro atsitiktinis toje aplinkoje galinčių išgyventi rūšių rinkinys.

Žuvys

Baltijos jūros Lietuvos vandenyse registruotos 67 apskritažiomenių ir žuvų rūšys, tarp jų 21 gėlavandenė, 35 jūrinė ir 11 migruojančių. Apie 19 apskritažiomenių ir žuvų rūšių yra saugomos pagal Buveinių direktyvą, Berno arba CITES (Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos) konvencijas, 5 įtrauktos į Lietuvos Raudonąją knygą, o 18 yra laikomos labai retomis (4.2.5.2 lentelė). Iš visų Baltijos jūros Lietuvos vandenyse registruotų rūšių dalis žuvų rūšių sutinkamos labai

dažnai, tuo tarpu kai kurios rūšys (durklažuvė, ančiuvis, jūrų laputė) tebuvo registruotos vieną ar keletą kartų.

Baltijos strimelė (*Clupea harengus membras*), Baltijos menkė (*Gadus morhua callarias*) ir upinė plekšnė (*Platichthys flesus*) vienos iš gausiausių žuvų Lietuvos ekonominėje zonoje, todėl yra intensyviai žvejojamos. Baltijos strimelių nerštas stebimas šiaurinėje Lietuvos priekrantėje akmenuotame dugne su povandenine augmenija, taip pat ant Klaipėdos uosto vartų bangolaužių 2–5 m gylyje.

Tiek Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rajone, tiek nuo jo į šiaurę iki Šventosios gausios praeivės ir gėlavandenės žuvys. Praeivėms priskiriamos stintos, žiobriai, lašišos, šlakiai, sykai, perpelės, unguriai ir upinės nėgės. Dauguma praeivių žuvų rūšių laikosi netoli krantų, dažniausiai iki 20 m gylio, tačiau lašišos migruoja labai dideliais atstumais. Dažniausiai tik priekrantėje sužvejojamos gėlavandenės žuvys – karšiai, storkiai, plakiai, meknės, kuojos, aukšlės, salačiai, ešeriai, pūgžliai ir trispyglės dyglės.

Vasarą jūroje dominuoja jūrinės ir praeivės žuvų rūšys, tačiau priekrantėje (ypač netoli Klaipėdos) gausu ir iš Kuršių marių atplaukusių gėlavandenių žuvų. Rudenį, rugsėjo–spalio mėn., Baltijos jūros priekrantėje daug praeivių žuvų rūšių, plaukiančių neršti į upes – žiobrių, lašišų, šlakių, jūrinių sykų, stintų. Lapkričio mėn., nukritus vandens temperatūrai, priekrantėje pagausėja strimelių, daug upinių plekšnių, pasirodo ir menkės.

Remiantis paskutinių 10-ties metų žuvų duomenimis (DENOFLIT, tarptautinių tyrimų tralais Baltijos jūroje 2013-2023 (angl. Baltic International Bottom Trawl Survey, BITS)), planuojamos teritorijos atviroje jūros dalies, apimančioje Klaipėdos-Venspilio plynaukštę, žuvų bendriją sudaro 15 žuvų rūšių: Baltijos menkė (*Gadus morhua callarias*), atlantinis šprotas (*Sprattus sprattus*), paprastasis builis (*Myoxocephalus scorpius*), Baltijos upinė plekšnė (*Platichthys flesus*), jūrinė plekšnė (*Pleuronectes platessa*), Baltijos silkė/strimelė (*Clupea harengus membras*), paprastoji gyvavedė vėgėlė (*Zoarces viviparus*), trispyglė dyglė (*Gasterosteus aculeatus*), europinė stinta (*Osmerus eperlanus*) ir paprastasis otas (*Scophthalmus maximus*), didysis tobis (*Hyperoplus lanceolatus*), Atlantinė perpelė (*Alosa fallax*) ciegorius (*Cyclopterus lumpus*), smėlinis grundalas (*Pomatoschistus minutus*) ir juodažiotis grundalas (*Neogobius melanostomus*).

Taip pat nurodoma, kad 2011-2013 akustinių tyrimų Baltijos jūroje metu sugauta upinė nėgė (DENOFLIT ataskaita). Upinė nėgė yra prasčiausia plaukikė tarp Lietuvos ekonominėje zonoje aptinkamų migruojančių žuvų rūšių, o jos aptikimas pelagialėje yra mažai tikėtinas. Upinės nėgės sugavimas pelagialėje gali būti tik susietas nebent su dideliu santykiniu Baltijos upinės plekšnės gausumu fiksuotu pelagialėje, kurios yra vienos iš pagrindinių upinių nėgių mitybos objektų jūroje. Vis dėlto vėliau upinių nėgių sugavimų planuojamoje atviroje jūros dalyje nefiksuota. Apie nėgių paplitimą atviroje Baltijos jūroje duomenų yra mažai. Sprendžiant iš verslinės žvejybos laimikių priekrantėje, jos pasirodo rudens pradžioje ir nuo spalio mėn. iki gruodžio mėn. iš priekrantės aktyviai migruoja į upes. Upinės nėgės kitaip nei dauguma praeivių žuvų negrįžta nerštui į gimtąsias upes, o nerštui renkasi pirmąsias migracijos metu aptiktas upes. Nustatyta, kad Lietuvos pakrantėje ir Latvijos pakrantės dalyje nuo Lietuvos sienos iki Kolkos rago aptinkamos nėgės priklauso tai pačiai populiacijai. Atsižvelgiant į tai, kad nėgės pasižymi elektrosreceptija, intensyvus EML šaltinis gali veikti kaip fizinis barjeras perskiriamas nėgių populiaciją. Toks poveikis didžiausias būtų upinių nėgių akumuliacijos priekrantėje ir aktyvios migracijos į upes metu. Populiacijų perskyrimas gali būti vienos ar abiejų subpopuliacijų būklės prastėjimo priežastimi, dėl skirtingų jų eksploatacijos masto Lietuvoje ir Latvijoje bei klimatinio ir hidrologinio skirtumų regionuose.

Šioje teritorijoje dominuojančioms žuvų rūšims priskiriamos trys pagrindinės verslinių žuvų rūšys: Baltijos silkė, Baltijos menkė, Baltijos upinė plekšnė, o taip pat sezoniškai pagal biomassą dominuojantis paprastasis builis.

4.2.5.2 lentelė. Baltijos jūros Lietuvos ekonominėje zonoje sužvejotų ir iširtų apskritažiomenių ir žuvų rūšių sąrašas (+ – retos, ++ – dažnos, +++ – labai dažnos rūšys)

Rušys	Rūšių dažnumas	Statusas	
Jūrinė nėgė	<i>Petromyzon marinus</i> L.	+	RK (1), BK, BD*
Upinė nėgė	<i>Lampetra fluviatilis</i> (L.)	++	BK, BD
Alsė	<i>Alosa alosa</i> (Lacepede)	?	BK
Perpelė	<i>Alosa fallax</i> (L.)	++	RK (5), BD
Strimelė	<i>Clupea harengus membras</i> L.	+++	
Bretlingis	<i>Sprattus sprattus balticus</i> (Schneider)	+++	
Anėiuvis	<i>Engraulis encrasicolus</i> (L.)	+	
Sturys	<i>Acipenser sturio</i> L.	?	RK (0), BK, BD
Lašiša	<i>Salmo salar</i> L.	++	RK (4), BK, BD
Šlakys	<i>Salmo trutta trutta</i> L.	++	SR
Vaivorykštinis upėtakis	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum)	+	IN
Baltijos sykas	<i>Coregonus lavaretus balticus</i> (Thienemann)	++	BK, SR
Stinta	<i>Osmerus eperlanus</i> (L.)	+++	
Ungurys	<i>Anguilla anguilla</i> (L.)	++	
Lydeka	<i>Esox lucius</i> L.	+	
Kuoja	<i>Rutilus rutilus</i> (L.)	++	
Meknė	<i>Leuciscus idus</i> (L.)	++	
Rainė	<i>Phoxinus phoxinus</i> (L.)	+	
Raudė	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (L.)	+	
Salatis	<i>Aspius aspius</i> (L.)	+	BK, BD, SR
Gružlys	<i>Gobio gobio</i> L.	+	
Ūsorius	<i>Barbus barbus</i> L.	+	BD, SR
Paprastoji aukšlė	<i>Alburnus alburnus</i> (L.)	++	
Plakis	<i>Blicca bjoerkna</i> (L.)	++	
Karšis	<i>Abramis brama</i> (L.)	++	
Sparis	<i>Abramis ballerus</i> (L.)	+	RK (0), BK
Žiobris	<i>Vimba vimba</i> (L.)	+++	SR
Ožka	<i>Pelecus cultratus</i> (L.)	+	BK, SR
Sidabrinis karosas	<i>Carassius auratus gibelio</i> (Bloch)	+	IN
Menkė	<i>Gadus morhua callarias</i> L.	+++	
Ledjūrio menkė	<i>Pollachius virens</i> (L.)	+	
Juodadėmė menkė	<i>Melanogrammus aeglefinus</i> (L.)	+	
Keturūsė vėgėlė	<i>Rhinonemus cimbricus</i> (L.)	++	
Vėgėlė	<i>Lota lota</i> (L.)	+	
Vėjažuvė	<i>Belone belone</i> (L.)	++	
Gyvavedė vėgėlė	<i>Zoarces viviparus</i> (L.)	+++	SR
Trispyglė dyglė	<i>Gasterosteus aculeatus</i> L.	+++	
Jūrinė dyglė	<i>Spinachia spinachia</i> L.	+	
Jūrų adata	<i>Syngnathus typhle</i> L.	++	
Jūrų yla	<i>Nerophis ophidion</i> (L.)	++	
Jūrų buivolai	<i>Taurulus bubalis</i> (Euphrasen)	+	
Builis	<i>Myoxocephalus scorpius</i> L.	+++	
Jūrų laputė	<i>Agonus cataphractus</i> (L.)	+	
Ciegorius	<i>Cyclopterus lumpus</i> L.	++	
Gleivys	<i>Liparis liparis</i> (L.)	+	
Nėginis liumpenas	<i>Lumpenus lampretaeformis</i> (Walbaum)	+	SR
Ešerys	<i>Perca fluviatilis</i> L.	++	
Starkis	<i>Sander lucioperca</i> (L.)	++	
Pūgžlys	<i>Gymnocephalus cernuus</i> (L.)	+	
Taukžuvė	<i>Pholis gunellus</i> (L.)	+	
Didysis tobis	<i>Hyperoplus lanceolatus</i> (Le Sauvage)	++	

	Rūšys	Rūšių dažnumas	Statusas
Mažasis tobis	<i>Ammodytes tobianus</i> L.	+++	
Juodasis grundalas	<i>Gobius niger</i> L.	+	
Smėlinis grundalas	<i>Pomatoschistus minutus</i> (Pallas)	++	BK
Paplūdimių grundalas	<i>Pomatoschistus microps</i> (Kroyer)	++	BK
Juodažiotis grundalas	<i>Neogobius melanostomus</i> (Pallas)	+	IN
Skumbrė	<i>Scomber scombrus</i> L.	+	
Durklažuvė	<i>Xiphias gladius</i> L.	+	
Limanda	<i>Limanda limanda</i> (L.)	+	
Upinė plekšnė	<i>Platichthys flesus trachurus</i> Duncker	+++	
Baltijos plekšnė	<i>Pleuronectes platessa</i> L.	+	
Otas	<i>Psetta maxima</i> (L.)	+++	SR
Jūrų liežuvis	<i>Solea solea</i>		
Paprastasis vilkešeris	<i>Dicentrarchus labrax</i>	+	
Ragys	<i>Trigloporus quadricornis</i>	+	
Gelsvasis jūrgaidis	<i>Chelidonichthys lucerna</i>	+	
Paprastasis merlangas	<i>Merlangius merlangus</i>	+	

Išilgai visos Baltijos jūros LR IEZ pakrantės tęsiasi sėklių zona. Tai pakraštinė Baltijos jūros ir Kuršių marių ekosistemų dalis. Trumpalaikiai fizinių aplinkos veiksnių, kaip vėjas, bangos aukštis bei šviesa, svyravimai čia formuoja unikalias žuvų bendrijas, kurios neaptinkamos nei vienoje, nei kitoje jas supančiose ekosistemose. Seklūs priekrantės vandenys tarnauja kaip labai svarbi daugelio žuvų jauniklių augykla. Čia atsigano daugelio jūrinių (upinių plekšnių, otų, strimelių, bretlingių), o taip pat praevių (stintų, sykų, žiobrių, perpelių, lašių, šlakių) ir netikrųjų praevių (starkių, ešerių, kuojų, karšių) žuvų jaunikliai.

LR IEZ, ypač priekrantė, labai svarbi eilės verslinių žuvų išteklių reprodukcijai. Čia yra vertingų žuvų – strimelių ir otų nerštavietės (strimelių nerštavietės Baltijos jūroje yra tik Kaliningrado srities (Rusija) ir Lietuvos priekrantėse), jūrinių, gėlavandenių, praevių ir pusiaupraevių žuvų mitybos rajonai, praeina daugelio žuvų migracijos keliai. Čia neršia ir kai kurios neveršlinės, tačiau svarbios verslinių žuvų mitybai, žuvys: grundalai, tobiai, ciegoriai, trispyglės dyglės ir kt. Lietuvos priekrantė labai svarbi ir bretlingių išteklių atsistatymui. Čia randama daug bretlingių ikrų ir lervučių, ypač šiauriau Palangos. Apie 20 % bretlingių šiųmetukų biomasės rytų Baltijoje aptinkama būtent LR IEZ (likusi dalis paplitusi Rusijos ir Latvijos IEZ). Taip pat svarbu pažymėti, kad LR IEZ yra ties šiaurine menkių paplitimo Baltijos jūroje riba.

Jūros žinduoliai

Baltijos jūroje gyvena ir veisiasi trys ruonių rūšys: pilkasis arba ilgasnukis ruonis (*Halichoerus grypus macrorhynchus*), žieduotasis ruonis (*Phoca hispida botnica*) ir rytų Atlanto paprastasis ruonis (*Phoca vitulina vitulina*). Į Lietuvos faunos sąrašą įtraukta tik viena rūšis – ilgasnukis ruonis. Ši gyvūnų rūšis yra įtraukta ir į Lietuvos raudonąją knygą. Kitos dvi rūšys neminimos Lietuvos gyvūnų sąraše, nors jų buvimo atvejai Lietuvos teritoriniuose vandenyse yra užfiksuoti. Lietuvos teritorinėje jūroje ruoniai aptinkami reguliariai, dažniausiai registruojami šaltuoju metų laiku ir atplaukia kartu su migruojančiomis žuvimis, tačiau tikslus gyvūnų skaičius nėra žinomas.

Baltijos vandenyse gyvena dvi skirtingos paprastųjų jūrų kiaulių populiacijos. Viena veisiasi Beltų, Zundo, Kategato, Skagerako vandenyse. Kita populiacija, sutinkama ties Vokietijos, Lenkijos ir rytinės Švedijos krantais, centrinėje dalyje. Gyvūnams būdingos sezoninės migracijos – žiemą jie pasitraukia piečiau. Dažniausiai nardo 20–60 m gylyje, tačiau gali panerti ir 200 m gylį. Maitinasi dažniausiai naktį, o maitinimosi vietas priklauso nuo grobio migracijų. Lietuvos jūriniai vandenys nepatenka tarp svarbių jūros kiaulių mitybai teritorijų, o tikimybė aptikti jūrų kiaules skirtingais metų sezonais skiriasi. Didžiausia vidutinė tikimybė aptikti jūros kiaules planuojamoje teritorijoje žiemos

sezonu iki 11 %, o mažiausia vasaros sezonu iki 5 %. Jūros kiaulių gausumas ir aptikimo tikimybė Lietuvos ekonominėje zonoje, lyginant su kitomis akvatorijomis Baltijos jūroje yra nedidelė. Iki šiol surinkti pasyvių akustinių stebėjimų duomenys rodo, jos planuojamoje atviros Baltijos teritorijoje jūros kiaulių pasirodo žiemos metu.

Paukščiai ir šikšnosparniai

Lietuvos Baltijos jūros rajonas vandens paukščių atžvilgiu yra ištirtas netolygiai. Geriausiai ištirta yra jūros priekrantė ir dalis Lietuvos teritorinių vandenų. Šioje teritorijoje reguliariai sutinkama virš 20 jūros paukščių¹⁵ rūšių.

Lietuvos Baltijos jūra svarbiausia yra žiemojantiems jūros paukščiams. Lietuvoje yra aptinkamos skaitlingos nuodėgulių (*Melanitta fusca*), ledinių ančių (*Clangula hyemalis*), alkų (*Alca torda*), laibasnapių narūnėlių (*Uria aalgea*), rudakakių narų (*Gavia stelatta*), ausuotojų kragų (*Podiceps cristatus*) ir kitų rūšių paukščių sankaupos tiek priekrantės vandenyse, tiek atviroje jūroje. Bentoso organizmais besimaitinantys paukščiai (nardančios jūros antys) aptinkami gyliuose nuo 5 iki 35 m. Virš tinkamų maitinimui buveinių jų skaitlingumas yra didelis. Pelaginiai paukščiai, tokie kaip narai, alkos gali nardyti iki 50–60 m gylio, reguliariai maitinasi apie 20–30 m gylyje, todėl naudojamos teritorijos mitybai yra labiau nutolusios nuo kranto.

Baltijos jūra yra svarbi vieta migruojantiems paukščiams, kurie skrenda į žiemojimo ar perėjimo vietas. Virš Lietuvos teritorinių vandenų intensyviai migruoja žąsiniai, gerviniai, nariniai, žvirbliniai ir kiti paukščiai. Priklausomai nuo rūšies paukščiai skrenda arba virš vandens paviršiaus, arba aukštai iki kelių šimtų metrų aukštyje.

4.2.5.3 lentelė. Paukščių rūšių/grupių dieninių migracijų laikotarpiai Lietuvos pajūryje

Paukščių grupės ar rūšys	Mėnesių dekados (dešimtadieniai)																		
	Kovas			Balandis			Gegužė			Rugpjūtis	Rugsėjis			Spalis			Lapkritis		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Narai																			
Kragai																			
Kormoranai																			
Gulbės																			
Žąsys																			
Antys																			
Plėšrieji paukščiai																			
Gerviniai paukščiai																			
Stambūs tilvikiniai paukščiai																			
Kirai (išskyrus mažuosius kirus)																			
Mažieji kirai																			
Žuvėdros																			
Karveliniai paukščiai																			
Smulkūs žvirbliniai paukščiai																			
Varnėnai																			
Varniniai paukščiai																			

Vasaros metu Lietuvoje teritoriniuose vandenyse lieka nežymus paukščių skaičius: intensyviausiai priekrantės vandenis naudoja vietiniai perintys didieji kormoranai (*Phalacrocorax carbo*) ir upinės

¹⁵ „jūros paukščių“ sąvoka čia apima visus paukščius, naudojančius jūros aplinką įvairiais savo gyvenimo etapais – tikruosius jūros paukščius, kragus, narus, jūros antis, kai kuriuos tilvikus.

<https://www.bats.org.uk/our-work/national-bat-monitoring-programme/surveys/national-nathusius-pipistrelle-survey>

žuvėdros (*Sterna hirundo*), kelių rūšių kirai: sidabriniai (*Larus argentatus*), paprastieji (*Larus canus*), rudagalviai (*Chroicocephalus ridibundus*) ir balnuotieji (*Larus marinus*). Atviroje jūroje aptinkami pavieniai laibasnapiai narūnėliai ar alkos.

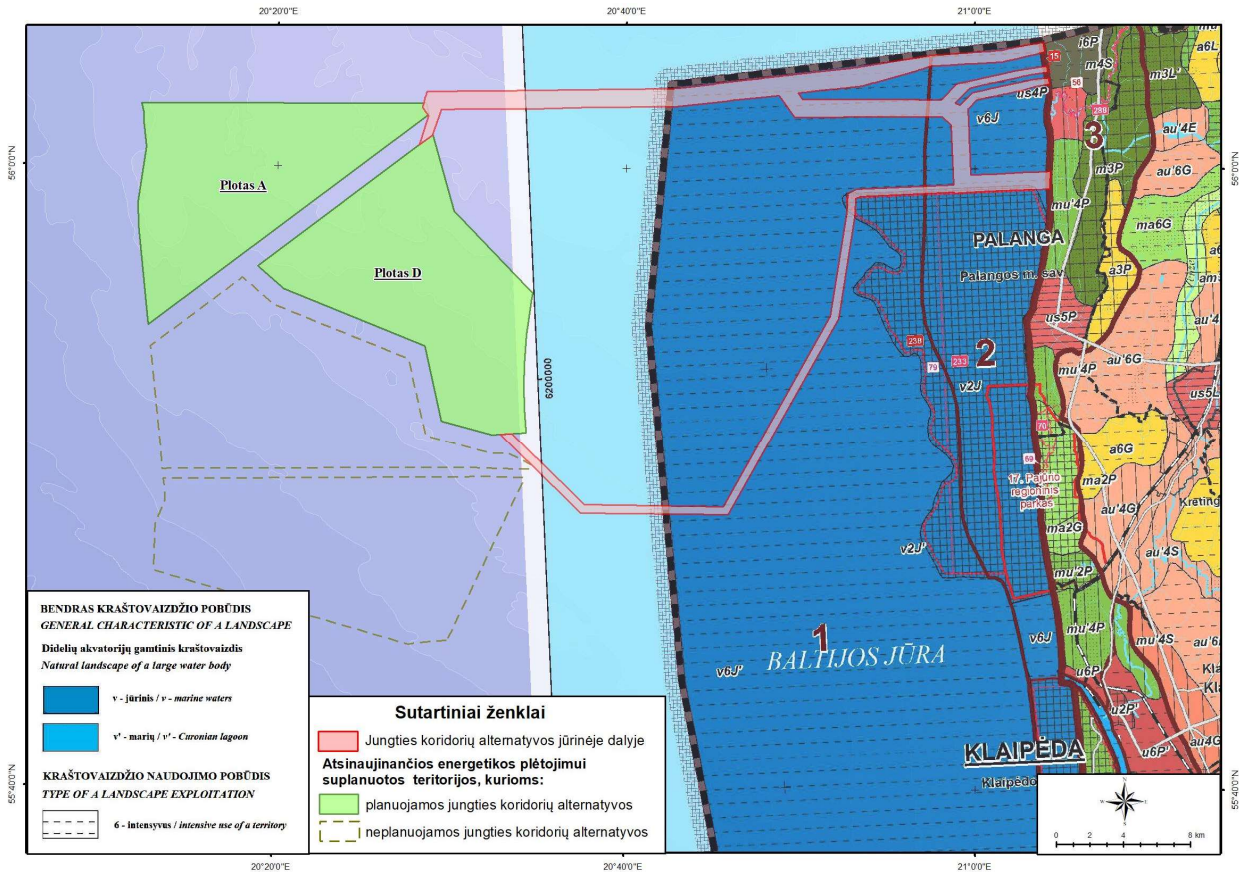
Rudeninės migracijos metu virš pakrantės ir vakarų Lietuvos žemyninėje dalyje iki ~70 km į sausumą nuo jūros yra nustatyta intensyvi šikšnosparnių migracija. Yra žinoma, kad Lietuvoje žieduoti Natuzijaus šikšniukai buvo aptikti žiemojantys Jungtinėje Karalystėje (toliau – JK). Tam, kad pasiektų JK šikšnosparniai turėjo praskristi virš Šiaurės jūros. Yra žinoma, kad dalis šikšnosparnių migruoja į JK iš Olandijos, Belgijos, todėl yra didelė tikimybė, kad virš Baltijos jūros (Lietuvos IEZ dalyje), netoli kranto, esant tinkamoms gamtinėms sąlygoms į žiemojimo vietas gali migruoti šikšnosparniai. Europoje Natuzijaus šikšniukas migruoja labai plačiu frontu ir apima pajūrio teritorijos ir skrenda virš jūros iš kontinentinės Europos į Angliją. Pajūriu arti kranto linijos vyksta labai intensyvi šikšnosparnių migracija, tačiau tolstant nuo kranto apie 5–7 km atstumu ji labai stipriai (daugiau kaip 10 kartų) sumažėja.

4.2.6 Kraštovaizdis

Pagal LR BP Jūrinės teritorijos dalį, jūrinio gamtinio karkaso, formuojamo atsižvelgiant į akvalinių kraštovaizdžių ypatumus, vertingiausių biologinės įvairovės rajonų pasiskirstymą, sedimentacines ir hidrodinamines sąlygas, pagrindą sudaro 3 geomorfologiškai skirtingos zonos, pasižyminčios savitu gamtinių procesų pobūdžiu, gamtinių vertybių pasiskirstymu ir jautrumu ir iš viso užimančios 38 % Lietuvos akvatorijos ploto:

1. Žemyninio kranto priekrantė – povandeninis šlaitas ir seklioji jūros akvatorijos dalis (iki 20 m gylio) yra svarbi jūros ir sausumos sąveikos zona, aktyvūs hidrodinaminiai procesai, išsidėstę pagrindinės gamtinės vertybės;
2. Klaipėdos Ventspilio pakiluma, kur santykinai mažesnis jūros gylis atokesnėse nuo kranto jūros akvatorijos dalyse. Čia palankios gamtinės sąlygos vertingoms dugno buveinėms formuotis;
3. Gdansko įdaubos šlaitas – giliausia planuojamos teritorijos dalis.

Pagal kraštovaizdžio morfologinį rajonavimą nagrinėjama teritorija patenka į Rytų Baltijos sekliosios jūros ruožo (A) Pietryčių Baltijos jūros povandeninių plynaukščių srities (I) Kuršių-Vakarų Žemaičių Baltijos jūros priekrantės povandeninių plynaukščių ir luomų rajoną (1) (4.2.6.1 pav.).

4.2.6.1 pav. Kraštovaizdžio erdvinė struktūra bei naudojimo pobūdis

Pagal Pajūrio juostos žemyninės dalies paplūdimių rekreacijos plano (patvirtintas LR aplinkos ministro 2015 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. D1-204) sprendinius bendro naudojimo plažai, žemyninėje kranto dalyje, užima 30,1 km kranto linijos, tai sudaro 76,4 % nuo viso žemyninio kranto ilgio. Pagal LR aplinkos ministro 2011 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. D1-601 patvirtintą Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo specialųjį planą žemyninėje Baltijos jūros kranto dalyje yra išskiriamos septynios regyklos, skirtos vertingų panoramų ar išskirtinių kraštovaizdžių, gamtos ir kultūros paveldo objektų stebėjimui. Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano¹⁶(toliau-NKTP) kraštovaizdžio tvarkymo sprendinius, nagrinėjama teritorija, esanti LR jūros rajono IEZ, nepatenka į NKTP apibrėžtas bendro kraštovaizdžio pobūdžio ribas.

Pagal NKTP Lietuvos Baltijos pajūrio krantas (jūros kranto paplūdimys ir kopagūbris) yra vertinamas kaip Lietuvos mastu didelio estetinio potencialo erdvė, kurios didžiausios vertės yra Karklės (Olando kepurės) ruože. Pajūrio žemumoje plyti labai skirtingo pobūdžio ir maži, Lietuvoje reti kraštovaizdžio rajonai, iš kurių aktualiausia nagrinėjamoje teritorijoje - urbanizuota miškinga Baltijos pakrantės lyguma (sudaranti 0,27 % Lietuvos teritorijos).

4.2.7 Kultūros paveldas

Jūrinio kultūros paveldo apsauga yra svarbi planuojant veiklas jūros akvatorijoje. Lietuvos teritorinėje jūroje bei pajūryje esantis kultūros paveldas yra LR Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos, Saugomų teritorijų, Pajūrio juostos, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, UNESCO Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijos, Europos architektūros paveldo apsaugos, Europos archeologijos paveldo apsaugos, Europos kraštovaizdžio konvencijų, kitų tarptautinių

¹⁶ Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas LR Aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703

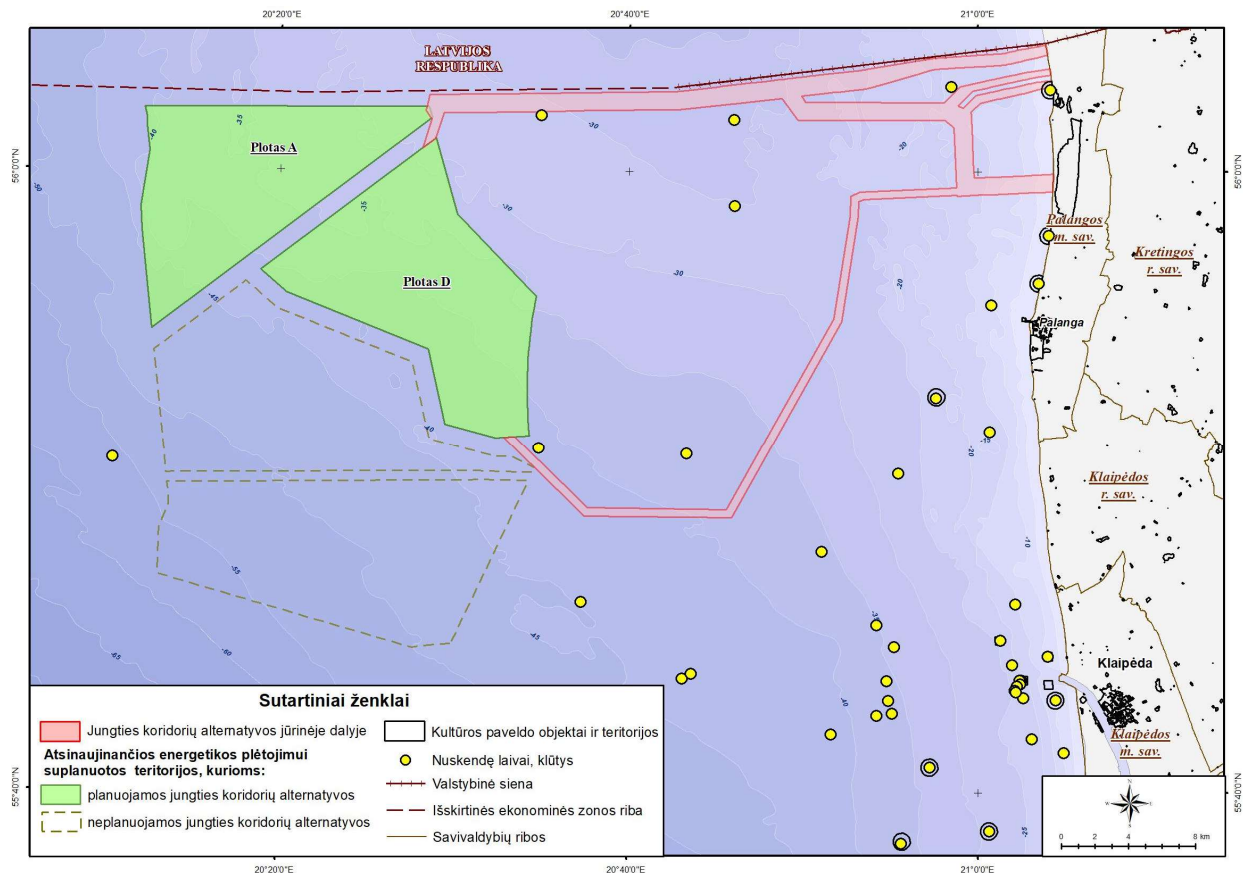
susitarimų ir įsipareigojimų reglamentavimo objektai. Vienas pagrindinių dokumentų reglamentuojančių povandeninio kultūros paveldo apsaugą yra Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencija, ratifikuota LR 2006 m. kovo 30 d. įstatymu Nr. X-539 dėl Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencijos ratifikavimo.

Povandeninio paveldo apsaugą reglamentuoja UNESCO Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencija. Lietuvos Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvenciją ratifikavo 2006 m. birželio 12 d. Joje povandeninis kultūros paveldas apibrėžtas kaip vandenyje esantis, istorinę bei kultūrinę reikšmę turintis paveldas, akivaizdžiais pavyzdžiais liudijantis žmonijos istoriją.

Pagal esamą informaciją apie nuskendusius laivus (oficialūs šaltiniai – Lietuvos saugios laivybos administracija, Kultūros paveldo departamentas) LR IEZ yra pažymėtos keliasdešimt nuskendusiu objektų radimvietės (4.2.7.1 pav.). Didžiąją nuskendusiu objektų dalį sudaro industrinio tipo laivai, tačiau atrasta ir itin vertingų moksliniu požiūriu medinių laivų liekanų. Taip pat yra rasti keli vertingi kultūrinio kraštovaizdžio po vandeniu arealai su gamtiniais reliktais, medžių liekanomis dalis jų yra įrašytos į kultūrinių vertybių registrą. Kultūros paveldo vertybių yra ir pajūrio juostoje.

4.2.7.1 lentelė. Į planuojamą teritoriją ar jos artimą aplinką patenkančių kultūros paveldo objektų sąrašas

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
38466	Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vieta	nagrinėjamos alternatyvos A3, A6 ir B3 patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją	Statusas: Registrinis Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Povandeninis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - laivo liekanos (medinio, 23,2 m ilgio ir 7 m pločio laivo liekanos, esančios 2,5-3 m gylyje; korpusas užneštas smėliu; FF Nr. 1-3; TRP; priedas 4; 2019 m.)

4.2.7.1 pav. Nuskendę laivai ir kultūros paveldo apsaugos zonos

4.2.8 Informacija apie aplinkinėse teritorijose vykdomą ir numatomą analogišką veiklą

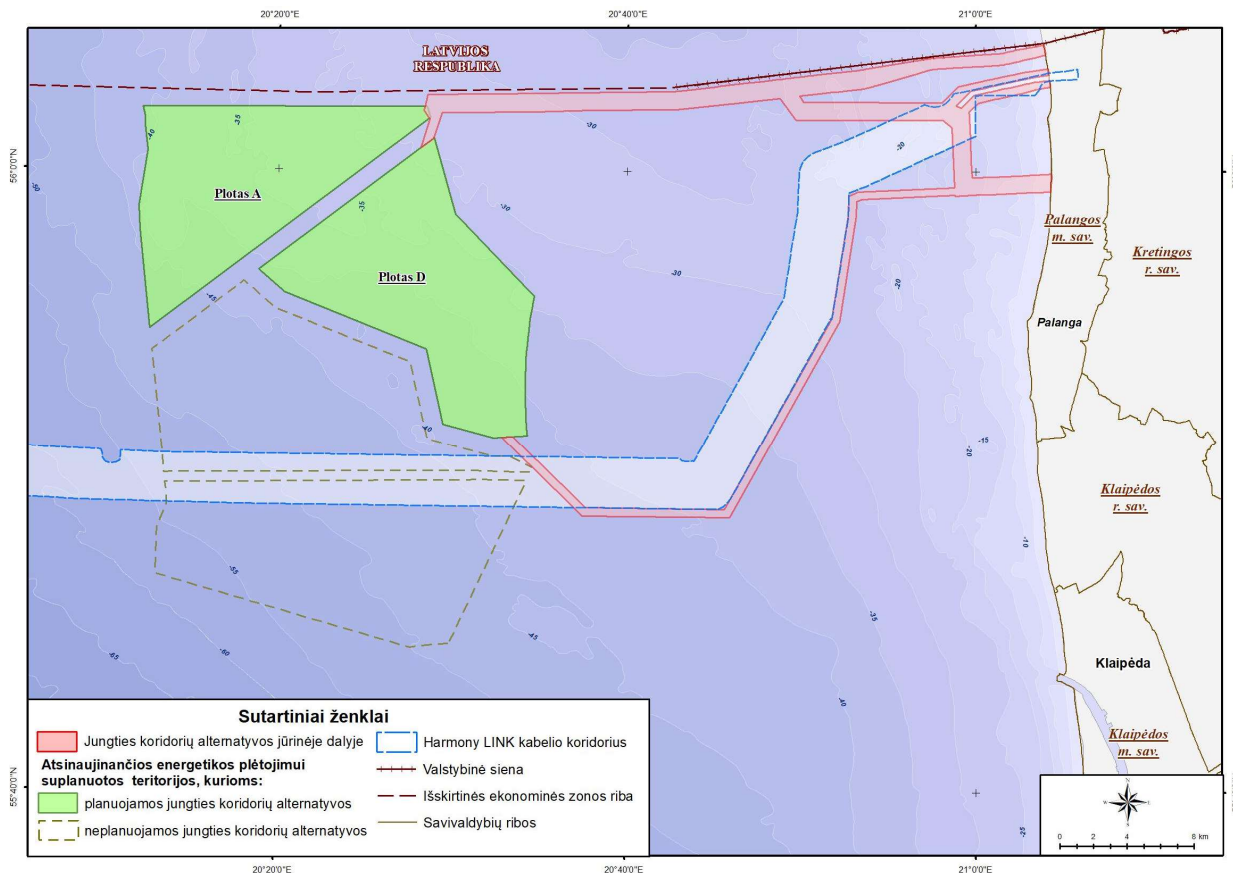
Planuojama teritorija apima dvi iš keturių LRV nutarimais^{17,18} numatytų vystyti VE parkų teritorijas, suplanuotas AEI plėtrai JVEVP, todėl tikėtina, jog bus siekiama vystyti ir kitas JVEVP numatytas AEI objektų plėtrai skirtas teritorijas. Be to, AAA 2022 m. balandžio 4 d. priėmė sprendimą Nr. (30.2)-A4E-3820 dėl VE parko įrengimo ir eksploatacijos Baltijos jūros Lietuvos akvatorijoje galimybių poveikio aplinkai vertinimo sprendimo galiojimo pratęsimo UAB AVEC planuojamam VE parkui gretimoje jūrinėje teritorijoje (neišinančioje iš JVEVP apimtyje suplanuotos VE plėtos teritorijos ribų).

Planuojamą teritoriją kerta ir „Harmony Link“ - Lietuvos ir Lenkijos jūrinio aukštos įtampos nuolatinės srovės (HVDC) kabelio koridorius. LRV 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 720¹⁹ patvirtino ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planą, kuriame yra suplanuota teritorija „Harmony link“ jungčiai (4.2.8.1 pav.).

¹⁷ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

¹⁸ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr>

¹⁹ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimas Nr. 720 dėl ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano patvirtinimo. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/876d697011ff11ec9f09e7df20500045>

4.2.8.1 pav. Planuojami vėjo elektrinių parkai ir „Harmony Link“ koridorius

4.3 Žemyninės dalies teritorijos aprašymas

Atsižvelgiant į planuojamus Jungčių išėjimo į krantą taškus ir Darbėnų skirstyklos geografinę padėtį, Jungčių alternatyvos žemyninėje dalyje planuojamos Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijoje, todėl Klaipėdos r. sav. teritorijos analizė neatliekama.

4.3.1 Esamas teritorijos naudojimas (funkcinis zonavimas) žemyninėje dalyje

Palangos m. sav. teritorija

Palangos miesto savivaldybės teritorijos plotas sudaro 10976 ha. Iš šio ploto sausumos teritorijos dalis (neįskaitant Baltijos jūros) – 7950 ha. 2008 m. parengto bendrojo plano sprendimais numatytas bendras urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos plotas sudaro 3061 ha. 2020 m. duomenimis Palangos miesto teritorijoje yra užstatyta apie 36 % viso bendro urbanizuoto ir galimo urbanizuoti teritorijų ploto. Iš bendro urbanizuoto ir galimo urbanizuoti teritorijų ploto 65 % teritorijų dalis jau yra užstatyta ar suplanuota užstatymui, kuris galimas pagal parengtus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus (žr. 4.3.1.1 pav.).

Savivaldybės infrastruktūros vystymui nustatomi teritorijų naudojimo reikalavimai ir principai. Miesto teritorija ir savivaldybės infrastruktūra vystoma laikantis šių principų ir reikalavimų:

1. Naujos urbanistinės plėtros realizavimas.
2. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymas.
3. Socialinės infrastruktūros plėtojimas prioritetinės ir neprioritetinėse plėtros teritorijose.
4. Susisiekimo infrastruktūros vystymas.

5. Visuomenės poreikiams ir valstybei svarbių objektų teritorijų formavimas:

- Bendrajame plane dalį urbanizuojamų teritorijų numatoma skirti kurorto infrastruktūros vystymui – numatyti teritorijas sveikatingumo kompleksams, hidroparkams Užkanavėje, Nemirsetoje, Monciškėse, atrakcionų ir sporto aikštynų zonai Šventosios prieigose, golfo laukų, parodų ir kitų masinių renginių erdvei Nemirsetos prieigose prie magistralinio kelio į Klaipėdą, kt.;
- Bendrajame plane numatoma rezervuoti urbanizuojamas teritorijas Būtingėje, kurios Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatytos valstybei svarbiems objektams;
- Bendrajame plane yra išskirta teritorija krašto apsaugos poreikiams šiaurinėje savivaldybės teritorijos dalyje.

Įvertinus esamą Palangos miesto teritorijos naudojimą ir infrastruktūros išvystymą, išskiriami 6 infrastruktūros rajonų tipai:

1. Esamos užstatytos teritorijos – tai teritorijos išsidėsčiusios Senojoje Palangoje, Šventojoje. Taip pat joms priskiriamos Palangos aerouosto ir Būtingės naftos terminalo teritorijos. Šių teritorijų užstatymas yra intensyvus ir išbaigtas ar beveik išbaigtas. Inžinerinė ir socialinė infrastruktūra yra išvystyta. Teritorijose išlaikomas esamas panaudojimo lygis. Palaikomas saugojimo, atkūrimo režimas kultūros paveldo objektų teritorijose. Palaikoma taršių, apleistų teritorijų konversija į gyvenamąsias, gyventojų aptarnavimo objektų, poilsio, želdynų teritorijas.

2. Vystomos, dalinai užstatytos teritorijos. Tai teritorijos, kurios pastaruoju metu yra sparčiai vystomos. Didžioji šių teritorijų dalis išsidėsčiusi Kunigiškėse, Monciškėse, Šventojoje, Senosios Palangos prieigose, taip pat buvusiose sodininkų bendrijų teritorijose. Teritorijose yra išvystyta inžinerinė infrastruktūra, tačiau jos įrengimas nėra pilnas. Socialinė infrastruktūra teritorijose nėra išplėtotą. Teritorijose reikalinga formuoti komunikacijų koridorius, įrengti inžinerinius tinklus, įrengti gatves. Teritorijose tikslingas naujų kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų parengimas įvertinantis esamų žemės sklypų pertvarkymą ir reikiamos urbanistinės struktūros suformavimą.

3. Dalinai vystomos teritorijos. Tai naujai plėtrai skirtos teritorijos, kurios fragmentiškai užstatinėjamos. Jose nėra išvystytos visos reikiamos inžinerinės infrastruktūros. Taip pat teritorijose nėra įrengta socialinės infrastruktūros. Teritorijose reikalinga formuoti komunikacijų koridorius, įrengti inžinerinius tinklus, įrengti gatves. Taip pat teritorijose reikalinga suformuoti atskirųjų želdynų sklypus, vadovaujantis LR Želdynų įstatymu.

4. Nevystomos ar dalinai vystomos teritorijos. Tai naujai plėtrai skirtos teritorijos, kurios nepradėtos vystyti. Teritorijose yra fragmentiškai parengti teritorijų planavimo dokumentai. Teritorijose nėra įrengta inžinerinė infrastruktūra. Dalyje teritorijų reikalinga parengti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus masteliu 1:2000 inžinerinės infrastruktūros koridorių išskiriami, atskirųjų želdynų ir bendro naudojimo teritorijų suformavimui.

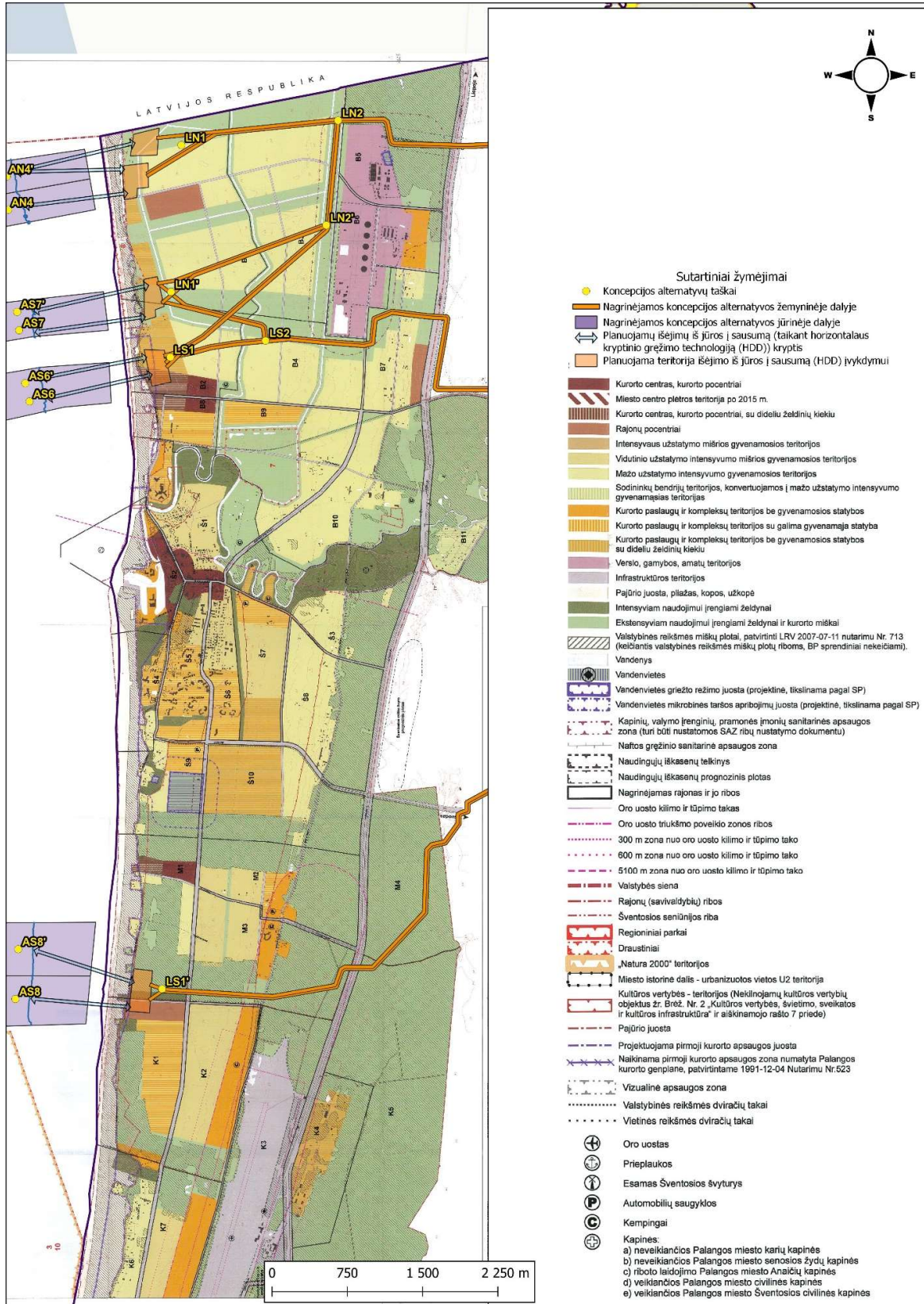
5. Nevystomos teritorijos. Tai naujai plėtrai rezervuotos teritorijos, kuriose nepradėtas teritorijų vystymas. Teritorijoms reikalinga parengti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus masteliu 1:2000, numatant esančių žemės sklypų pertvarkymą (atliekant žemės sklypų pertvarkymą apjungiami visi teritorijoje esantys žemės sklypai). Kompleksiniuose teritorijų planavimo dokumentuose turi būti išskirti inžinerinės infrastruktūros koridoriai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų teritorijos. Kol teritorijoms nebus parengti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai masteliu 1:2000, teritorijos nevystomos.

6. Neurbanizuojamos teritorijos. Tai miškų ir miškingų teritorijų zonos, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų teritorijos, taip pat kopų parkų, plažų zonos. Teritorijose yra įrengta savivaldybės

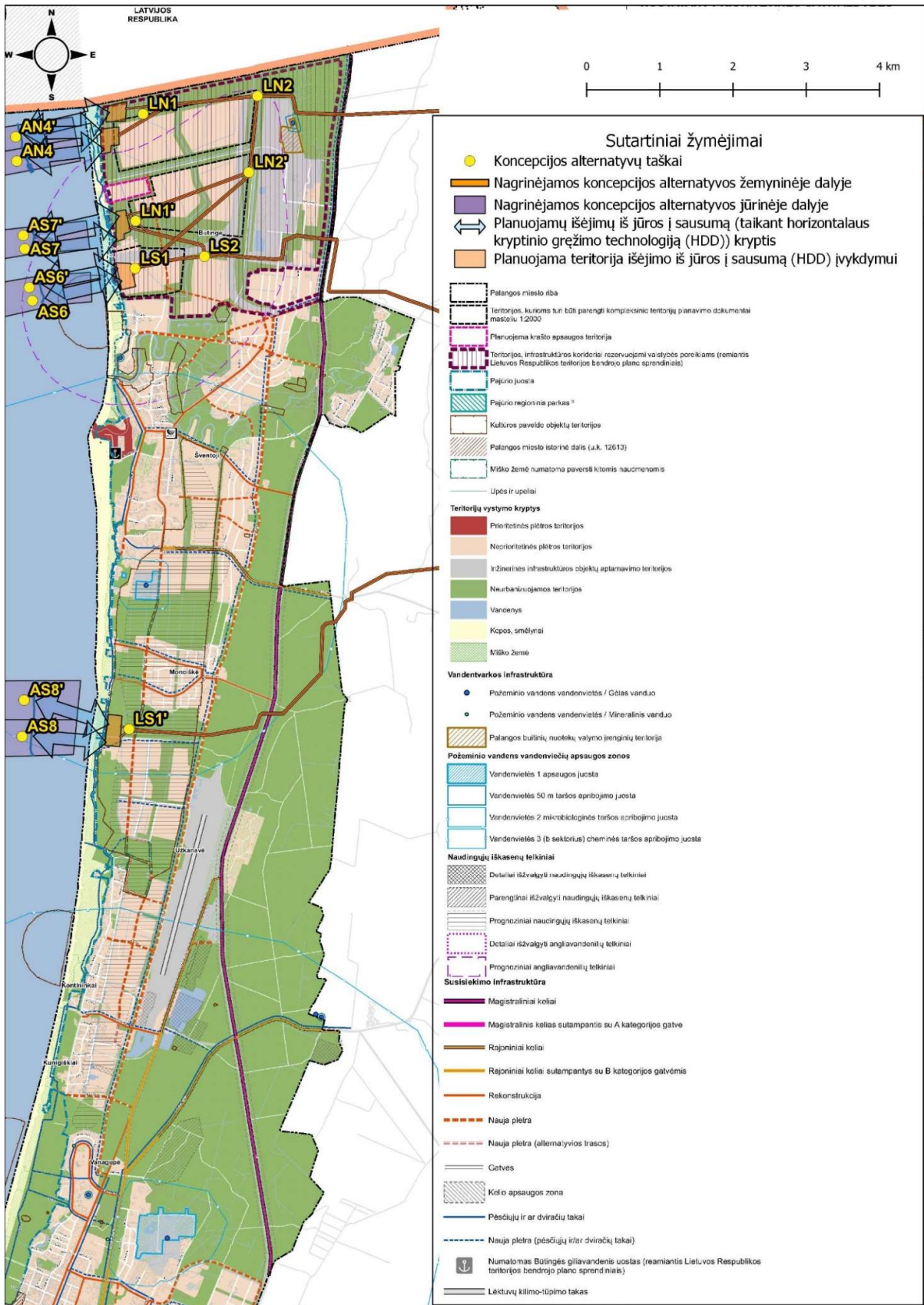
inžinerinė infrastruktūra. Ji plėtojama atsižvelgiant į besikeičiančius poreikius ir savivaldybės galimybes.

Planuojamos alternatyvos kerta mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąsias teritorijas bei ekstensyviai naudojimui įrengiamų želdynų teritorijas, taip pat valstybinės reikšmės miškus.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, plano sprendiniuose šios teritorijos pažymėtos kaip neprioritinės plėtros bei neurbanizuojamos teritorijos (žr. 4.3.1.2 pav.).

4.3.1.1 pav. Ištrauka iš Palangos m. sav. bendrojo plano Pagrindinio brėžinio su nagrinėjamomis alternatyvomis (Šaltinis: www.tpdri.lt)

4.3.1.2 pav. Palangos miesto bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritетines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, brėžinys su nagrinėjamos alternatyvomis (Šaltinis: www.tpd.r.lt)

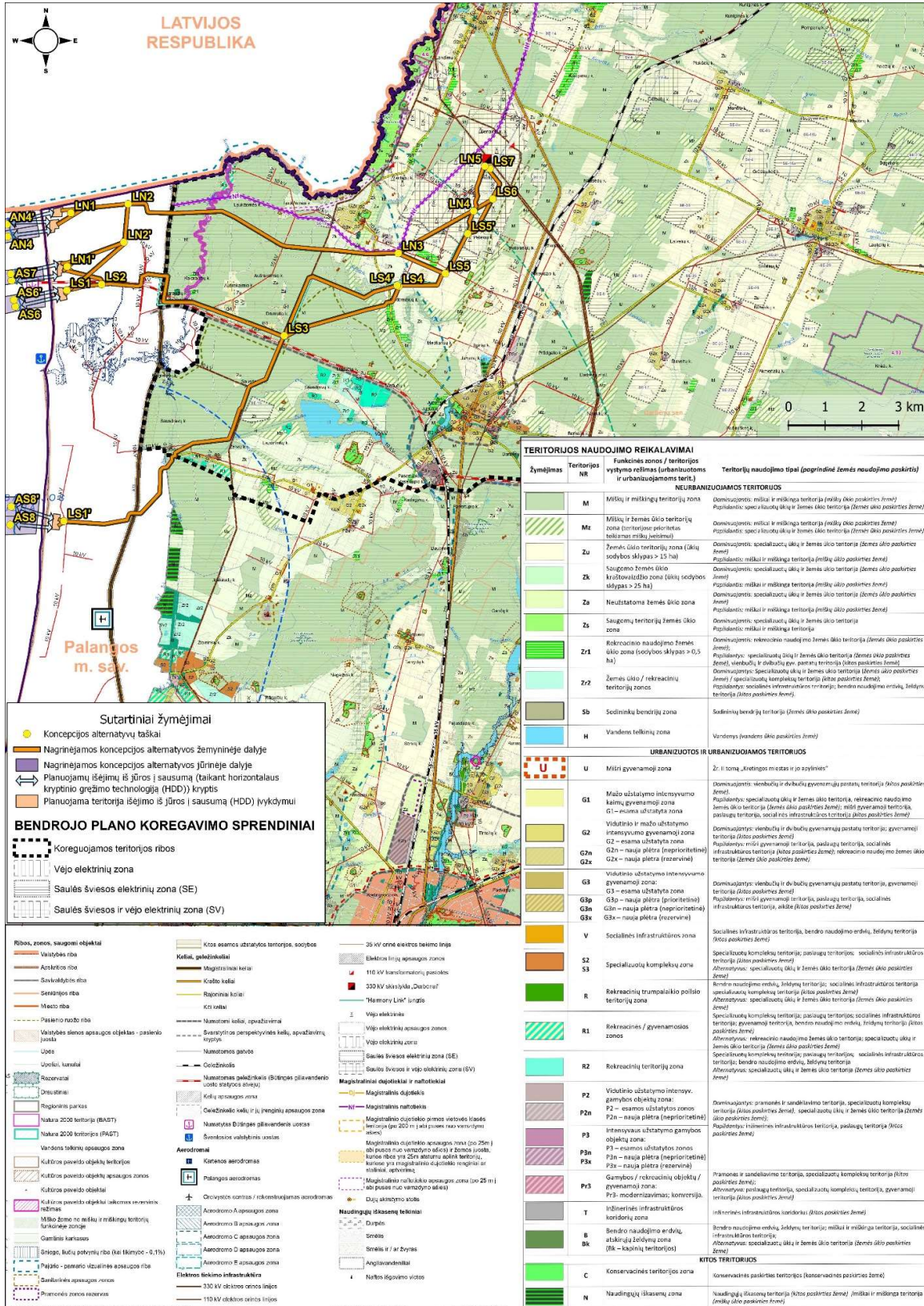
Kretingos r. sav. teritorija

Kretingos rajono savivaldybės teritoriją sudaro 98,9 tūkst. ha plotas. Didžiausią rajono savivaldybės teritorijos dalį sudaro žemės ūkio paskirties žemė – 57 %. Toliau seka – miškų ūkio paskirties žemė – 36 %, kitos paskirties žemė – 4,9 %, vandens ūkio paskirties žemė – 0,8 % ir konservacinės paskirties žemė – 0,5 %.

Prioritetine žemės naudojimo veikla rajono savivaldybės teritorijoje išlieka žemės ūkis ir miškų ūkis. Kretingos rajono savivaldybės teritorija bendrajame plane skirstoma į neurbanizuojamas teritorijas, urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas bei kitas teritorijas. Šios teritorijos zonuojamos nustatant atskiras funkcines zonas. Funkcinės zonos išskirtos pagal vyraujančią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį bei konkrečius teritorijos panaudojimo tikslus (žr. 4.3.1.3 pav. Ištrauka iš Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano koregavimo Pagrindinio brėžinio (Šaltinis www.tpdr.lt)).

Visose funkcinėse zonose galimi tokie teritorijų naudojimo tipai, kaip: inžinerinės infrastruktūros koridorių; inžinerinės infrastruktūros teritorijos; vandenviečių; bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorijos; aikštės (gyvenamosiose teritorijose). Visose funkcinėse zonose turi būti įvertinami esami kultūros paveldo objektai, taip pat visose funkcinėse zonose galimi nauji kultūros paveldo objektų sklypai. Į visas funkcines zonas gali įeiti miško žemės sklypai.

Planuojamos alternatyvos numatytos miško žemėje bei Kretingos miesto bendrojo plano sprendiniuose pažymėtose Zk, Zu funkcinėse zonose. Šiose zonose galimos susisiektimo ir inžinerinės infrastruktūros objektų, inžinerinių tinklų koridorių, energijos tiekimo infrastruktūros objektų teritorijos.

4.3.1.3 pav. Ištrauka iš Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano koregavimo Pagrindinio brėžinio su nagrinėjamos alternatyvomis (Šaltinis www.tpd.lt)

4.3.2 Inžinerinė infrastruktūra

Palangos m. sav. teritorijoje

Keliai. Palangos miesto savivaldybės teritorijos susisiekimo tinklo struktūrą sudaro valstybinės reikšmės bei vietinės reikšmės kelių tinklas. Valstybinės reikšmės keliai priklauso AB Lietuvos automobilių kelių direkcijai ir yra tvarkomi pagal LR susisiekimo ministerijos patvirtintą kelių tvarkymo programą. Vietiniai keliai priklauso Palangos miesto savivaldybei ir yra tvarkomi savivaldybės biudžeto lėšomis. Esamų geležinkelių savivaldybės teritorijoje nėra, tačiau yra numatomas naujas geležinkelis Būtingėje, kuris būtų atvestas į perspektyvinį giliavandenį uostą.

Statistikos departamento duomenimis 2019 metų pabaigoje Palangos miesto savivaldybės ribose automobilių kelių ilgis sudarė 250 km: iš jų valstybinės reikšmės keliai 38 km. (15,2 %), vietinės reikšmės keliai 212 km (84,8 %). Gatvių tankis – 3 km/km².

Palangos miesto savivaldybės teritorijoje gatvių tinklo karkasas tankiausiai išvystytas dviejose teritorijose: Palangoje ir Šventojoje, o tarp šių centrų susisiekimas vyksta valstybinės reikšmės keliais Nr. A13 ir Nr. 2336.

Dviračių takai, turizmo trasos. Pagal Nacionalinio lygmens autoturizmo specialiojo plano sprendinius, Palangoje susikerta 3 nacionalinio lygmens autoturizmo trasos: Gintaro kelias, Kuršių kelias ir Žemaitijos kelias. Pro Palangos miestą praeina EuroVelo10 ir EuroVelo13 dviračių takai. Aktyviam poilsiui Palangoje tarnauja esamos dviračių trasos, nuomojami velomobilai ir elektromobilai, organizuojamas pasiplaukiojimas laivu Baltijos jūroje, numatyti baidarių ir kanojų maršrutai.

Tarptautinis Palangos oro uostas. Palangos oro uostas yra išsidėstęs centrinėje savivaldybės teritorijos dalyje ties Kunigiškių ir Užkanavės gyvenvietėmis, prie magistralinio kelio A13. Aerodromo kilimo-tupimo tako ilgis apie 2,28 km, plotis 45 m. Palangos oro uostui yra nustatytos visos aerodromo apsaugos zonos – A, B, C, D ir E. Oro uostas turi išvystytą kelių susisiekimą su svarbiausias regiono miestais bei kaimyninėmis valstybėmis.

Jūrų uostai. Prieklauskos. Palangos miesto savivaldybėje yra Šventosios valstybinis jūrų uostas. Šventosios uostas yra Prieklauskos g. (Prieklauskos g. 26), Šventosios upės žiotyse, prie Baltijos jūros. Jo teritorija sudaro apie 16 ha. 2006 m. lapkričio 16 d. buvo priimtas LR Šventosios valstybinio jūrų uosto įstatymas, kuris numatė uosto atkūrimą. 2011 m. uostas buvo atidarytas, tačiau dalis uosto akvatorijos užnešta smėlio ir uostas tinkamai nefunkcionuoja. Šiuo metu yra paruoštas uosto atstatymo projektas. Atstačius uostą, būtų sudarytos sąlygos laivybai vystytis.

Vandens transporto susisiekimo sistemos vystymui taip pat svarbus yra Palangos tiltas, prie kurio yra įrengta prieklauka.

Vandens tiekimas. Visoje Palangos miesto teritorijoje veikia išvystyta viešojo vandentiekio sistema. Vartotojams tiekiamas tik geriamos kokybės vanduo, iš požeminių vandens sluoksnių 5-se vandenvietėse išgaunamas arteziniais gręžiniais. Išgaunamame vandenyje yra padidinta geležies koncentracija, todėl jis gerinamas nugeležinimo įrenginiuose. Vartotojams tiekiamo vandens kokybė atitinka Lietuvos HN 24:2017 (Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimus). Vandenvietės yra pajėgios tenkinti ateityje išaugiančias vandens reikmes.

Vandentiekio linijose yra sumontuoti priešgaisriniai hidrantai ir atjungimo armatūra. Padavimo - suvartojimo išlyginimui ir gaisrų gesinimui reikalinga vandens atsarga laikoma vandens rezervuaruose ir vandentiekio bokšte.

Buitinių nuotekų tvarkymas. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje veikia išvystyta centralizuoto buitinių nuotekų tvarkymo sistema. Iš visos Palangos nuotekos yra suvedamos į pagrindines nuotekų siurbines, o iš jų patenka į 2xd500 mm skersmens magistralines slėgines linijas, kuriomis - į Palangos buitinių nuotekų valyklą. Mechanškai ir biologiškai išvalytos nuotekos yra

išleidžiamos į atvirą jūrą. Dalis buitinio nuotakyno savitakinių vamzdynų nėra sandarūs, dėl ko vyksta gruntinių ir polaidžio vandenų infiltracija, kas didina nuotekų tvarkymo kainą.

Paviršinių (lietaus) nuotekų tvarkymas. Palangos pagrindinėse ir svarbiose gatvėse, įskaitant ir Šventosios gyvenvietę be to – dalyje kvartalų yra pakloti paviršinių nuotekų bei drenažinių vandenų surinkimo ir nuvedimo tinklai. Pagrindiniai paviršinių nuotekų kolektoriai yra pakloti svarbiausiose gatvėse.

Paviršinės nuotekos kolektoriais nuvedamos į atvirojus vandens telkinius. Didelės Šventosios teritorijos dalies paviršiniai vandenys nuvedami į melioracijos griovį, iš jo siurbliais persiurbiami į Šventosios upę.

Sveikatingumo centras „Energetikas“ turi atskirą paviršinių nuotekų surinkimo sistemą su išleistuvu į Šventosios upę.

Elektros energijos tiekimas. Šventosios gyvenvietės teritorijoje yra labai gerai išvystyta elektros energijos tiekimo sistema, 100% patikimai reikiama įtampa šia energija aprūpinanti visus vartotojus.

Elektros energija yra tiekama iš dviejų 110/10 kV elektros pastočių, kas sudaro didelį nenutrūkstamo tiekimo patikimumą. Didelė elektros tiekimo linijų dalis yra paklotos požeminiais kabeliais, tuo sudarant elektros tiekimo patikimumą ir gerą estetinį kurortinės teritorijos vaizdą.

Palangos miesto savivaldybės teritorijoje galioja draudimai ir apribojimai VE statybai, remiantis Lietuvos kariuomenės (LK) vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (VE) (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapių patvirtinimo“ patvirtintu žemėlapiu. Vykdam užinę veiklą, būtina vadovautis aktualia žemėlapių redakcija.

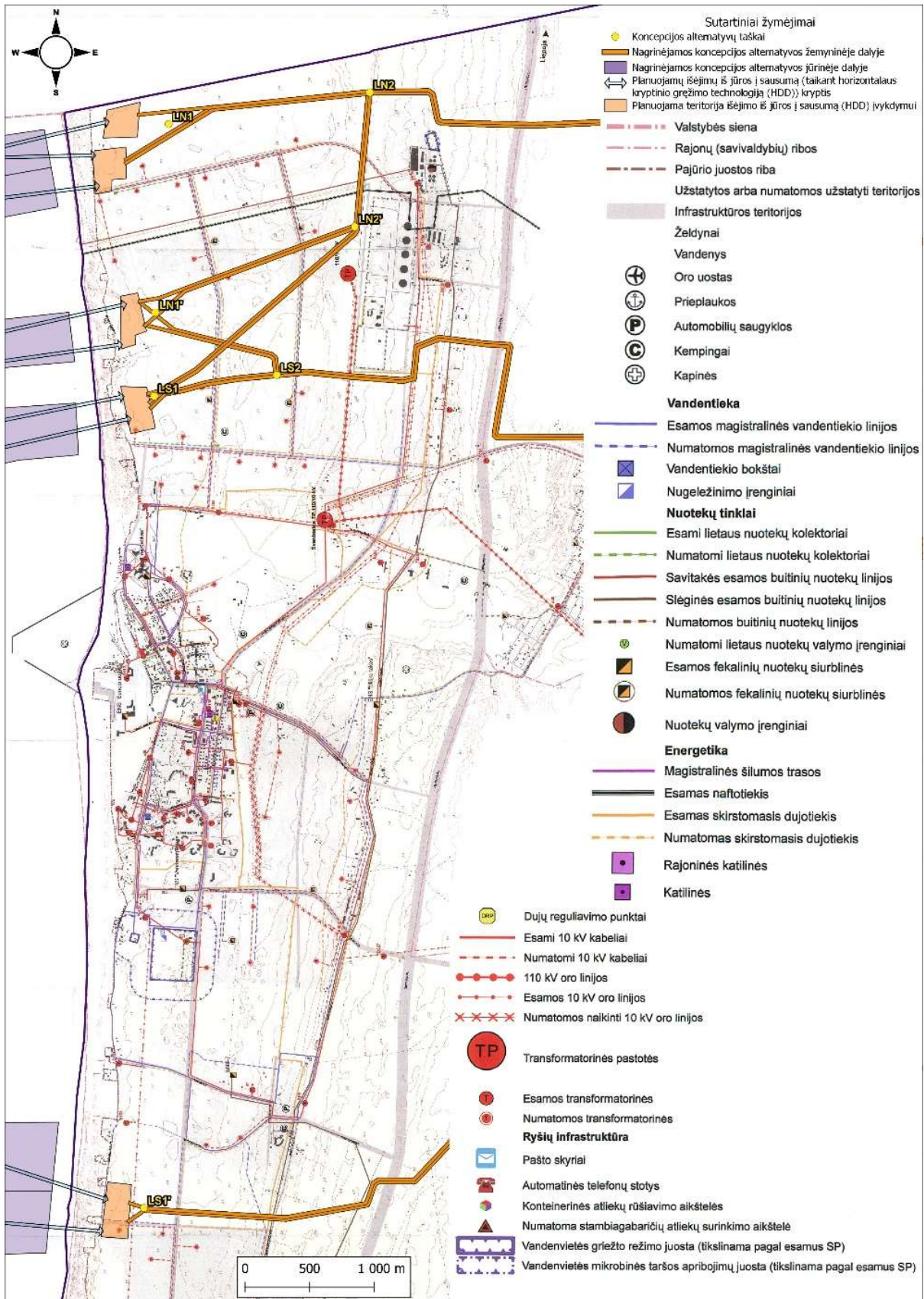
Gamtinių dujų tiekimas. Palangos miesto savivaldybės teritorijoje yra išvystyta gamtinių dujų skirstomojo dujotiekio sistema. Gyventojai dujas naudoja maisto gamimui ir namų šildymui, šiam tikslui šiluminę energiją ruošdami individualiuose dujiniuose katiluose. Reikšmingiausios dujų vartotojos yra UAB “Palangos šilumos tinklai” centralizuoto šilumos teikimo katilinės ir sveikatingumo centro „Energetikas“ katilinė.

Šilumos tiekimas. Šventosios gyvenvietės teritorijoje centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistema yra įrengta tik jos centrinėje dalyje. Šiluminė energija generuojama Mokyklos g. esančioje dujinio kuro katilinėje. Autonominę katilinę turi sveikatingumo centras UAB “Energetikas”. Kuras – irgi dujinis. Gyventojai šilumos gamybai naudoja autonominius dujinius katilus.

Ryšiai ir telekomunikacijos. Ryšių infrastruktūrai priskiriama telekomunikacijų infrastruktūra ir paštas. Palangoje yra pakankamai išplėtotą telekomunikacijų infrastruktūrą ir apima visą savivaldybę. Yra nutiestas plačiajuosčio interneto kabelio tinklas.

Naftos terminalo vamzdynai ir talpyklų parkas. Šiaurinėje Palangos miesto savivaldybės teritorijos dalyje, netoli Latvijos Respublikos sienos yra nutiesti naftos terminalo vamzdynai, jungiantys jūrinį vamzdyną su naftos talpyklų parku Būtingėje. Be to, šiaurės rytinėje šios teritorijos dalyje yra paklota magistralinio naftotiekio į Mažeikių naftos produktų perdirbimo įmonę dalis. Šis objektas nėra susijęs su Palangos miestą aptarnaujančia inžinerine infrastruktūra.

4.3.2.1 pav. Ištrauka iš Palangos m. sav. bendrojo plano Inžinerinės infrastruktūros brėžinio su nagrinėjamosiomis alternatyvomis (šaltinis: www.tpd.lt)

Kretingos r. sav. teritorijoje

Keliai. Kretingos rajone pagal VŠĮ Transporto kompetencijų agentūros duomenis iš viso yra 391,54 km valstybinės reikšmės kelių, iš kurių 36,13 km – magistraliniai keliai, 77,57 km – krašto keliai, likę 277,84 km – rajoniniai keliai. Pro Kretingos rajoną praeina magistralinis kelias A11 Šiauliai–Palanga, taip pat vakarinėje rajono dalyje magistralinis kelias A13 Klaipėda–Liepoja. Taip pat rajono teritorija praeina 6 krašto keliai bei 41 rajoninis kelias. 2015 m. VŠĮ „Transporto kompetencijų agentūros“ duomenimis, 118,75 km rajoninių Kretingos rajono savivaldybės kelių buvo žvyro dangos, 159,09 km – asfalto dangos. Žvyro dangos keliai Kretingos rajone sudaro 57,3 % visų teritorijos rajoninių kelių ilgio. Vietinės reikšmės bendras viešųjų kelių ilgis – 715,10 km.: su žvyro danga buvo 432,7 km, su grunto danga – 203,8 km, su asfaltbetonio danga – tik 20,0 km.

Bendras eismo intensyvumas Kretingos rajone nėra didelis, o didesni transporto srautai pastebimi tik kai kuriose rajono vietovėse. Intensyviausias eismas Kretingos rajono savivaldybėje buvo magistraliniuose keliuose. 2015-2017 metų duomenimis yra pastebimas bendras eismo intensyvumo didėjimas. Pastebėtina, kad per šį laikotarpį sumažėjo tik sunkiasvorio transporto eismo intensyvumas krašto keliuose.

Elektros energijos tiekimas. Visoje Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje yra labai gerai išvystyta elektros energijos tiekimo sistema, užtikrinanti patikimą ir kokybišką elektros tiekimą vartotojams. Rajono teritorijoje esančios 3 didelės galios 110 kV transformatorių pastotės sudaro galimybę 35 kV ir 10 kV elektros tiekimo linijomis per transformatorines reikiama įtampa tiekti vartotojams reikiamą elektros energijos kiekį. Transformatorių pastotės turi galios rezervus. Tai sudaro gamybinių įmonių su didelėmis elektros energijos reikmėmis plėtros ir naujų įkūrimo galimybę. Kretingos rajono teritorijoje yra nutiestos 330 kV, 110 kV, 35 kV, 10 kV ir 0,4 kV orinės elektros tiekimo linijos. Rajono teritorijoje vykdoma ir elektros energijos gamyba – veikia VE.

Geležinkelis. Pro Kretingos r. sav. teritoriją praeina du plačios vėžės geležinkelio ruožai: geležinkelio ruožas Radviliškis–Šiauliai–Klaipėda ir geležinkelio ruožas Kretinga–Skudodas (nenaudojamas). Jų bendras ilgis rajone sudaro apie 59,7 km. Geležinkelio ruožas Radviliškis–Šiauliai–Klaipėda yra geležinkelio linijos Vilnius–Klaipėda (nuo valstybės sienos pro Vilnių, Kaišiadoris, Šiaulius, Telšius į Klaipėdą) dalis. Ši geležinkelio linija Vilnius–Klaipėda sudaro Europos transporto IX geležinkelių koridoriaus atšaką IXB. Jos bendras ilgis – 412,4 km. Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje yra trys geležinkelio stotys: Kretingos, Darbėnų ir Kūlupėnų. Keleivių geležinkelio stotis šiuo metu veikia tik Kretingoje.

Oro transportas. Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje yra Kartenos aerodromas. Kartenos aerodromas yra 6 km atstumu į rytus nuo Kartenos miestelio, pietinėje magistralinio kelio A11 pusėje, Dauginčių kaime. Kartenos aerodromu naudojasi Klaipėdos sklandymo klubas.

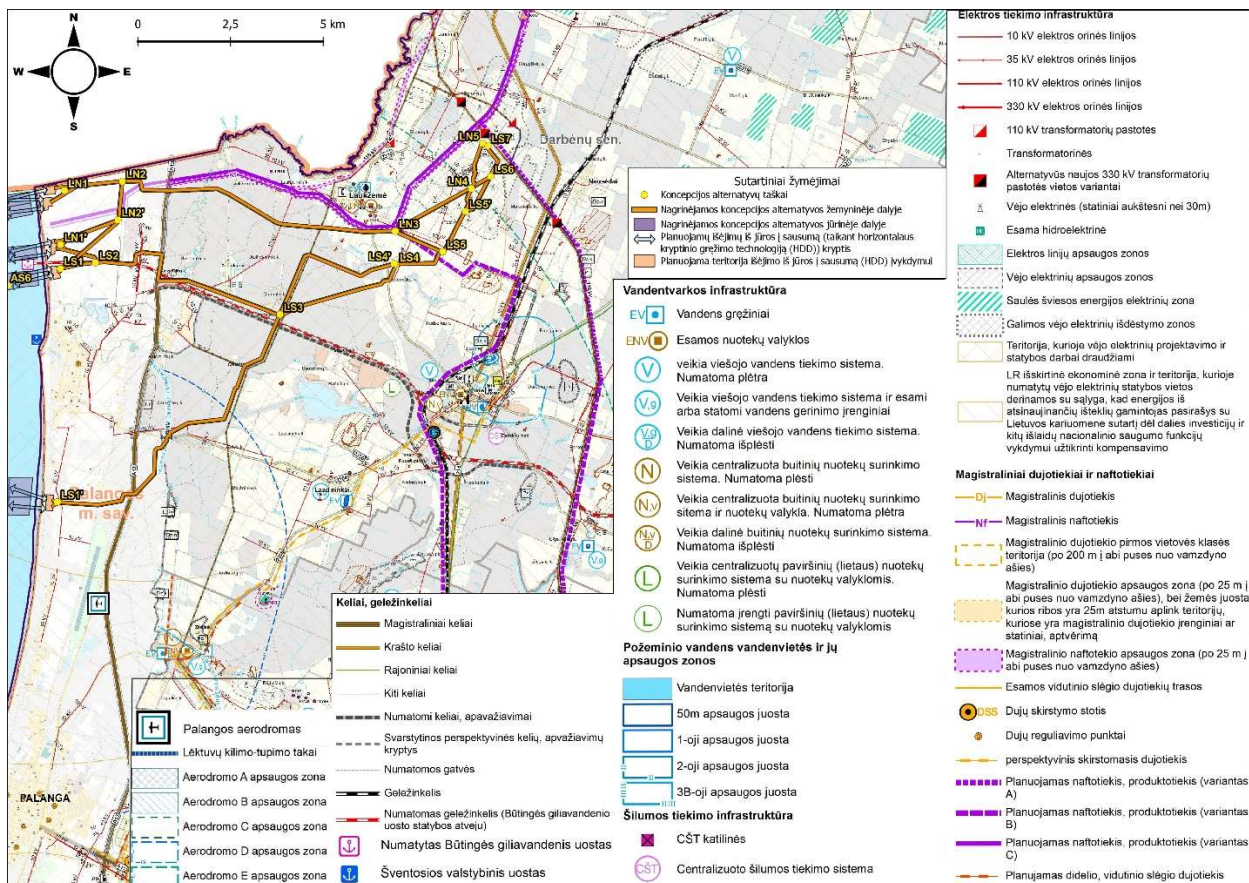
Dviračių transportas. Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengta apie 32 km pėsčiųjų ir dviračių takų. Dauguma dviračių takų yra įrengta tik kai kuriose gatvių ruožuose, taip pat takai įrengti atskirose gyvenamosiose vietovėse nėra sujungti į vieną sistemą. Kretingos rajono savivaldybės teritorija patenka į nacionalinių dviračių trasų tinklą: pagrindinę nacionalinę dviračių trasą pro Kretingą ir nacionalinių dviračių trasų tinklo atkarpa.

Vandens tiekimas. Kretingos rajono teritorijoje geriamojo vandens išgavimo, jo gerinimo ir centralizuoto tiekimo funkciją vykdo UAB „Kretingos vandenys“. Bendrovė rajone eksploatuoja 41 vandenvietę. 76,8 % bendro vandens kiekio tiekama Kretingos miesto ir Kretingos rajono gyventojams, 23,2 % – pramonei, įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms. Vanduo tiekiamas ir gaisrų gesinimo reikmėms. Eksploatuojamų vandentiekio tinklų ilgis Kretingos mieste yra 102,5 km. Vandentiekio tinkluose yra sumontuoti priešgaisriniai hidrantai ir reikiama atjungimo įranga. **Nuotekų šalinimas.** Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje buitinių nuotekų centralizuoto surinkimo, nuvedimo ir tvarkymo funkciją vykdo UAB „Kretingos vandenys“. Bendrovė rajone eksploatuoja 14 buitinių

nuotekų valyklų. 76,8 % bendro nuotekų kiekio yra surenkama iš Kretingos miesto ir Kretingos rajono gyventojų, 23,2 % – iš pramonės, įmonių įstaigų ir organizacijų.

Ryšiai ir telekomunikacijos. Ryšių infrastruktūrai priskiriama telekomunikacijų infrastruktūra ir paštas. Lietuvoje yra pakankamai išplėtotą telekomunikacijų (fiksuitojo ir judriojo telefoninio ryšio, interneto, televizijos tinklo, signalizacijos linijų) infrastruktūra, kuri apima visą šalies teritoriją, taigi, ir Kretingos rajoną. Rajono teritorijoje veikia plačiaujustis internetas (PI), įrengtos viešosios nemokamo interneto prieigos. Yra sumontuoti ir naudojami judriojo (mobiliojo) ryšio bokštai. Ryšių tinklai Kretingos rajone yra gerai išvystyti, tačiau reikalingas šios infrastruktūros srities modernizavimas. Dabartiniu metu Kretingos rajono ryšių sistemoje vyksta spartus naujų informacinių technologijų diegimo procesas.

Magistralinis naftotiekis. Šiaurinėje Kretingos rajono savivaldybės teritorijos dalyje yra paklotos magistralinis naftotiekis. Magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) vamzdyno apsaugos zona nustatyta pagal LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus 5 skirsnio, 27 straipsnį – išilgai vamzdyno trasos esanti žemės juosta, kurios ribos yra po 25 metrus abipus vamzdyno ašies, virš šios juostos esanti oro erdvė, po šia juosta esanti žemė bei vanduo virš šios juostos ir po ja. Kitų magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) įrenginių ir statinių (stočių, uždarymo įtaisų, valymo ir diagnostavimo įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų, slėgio ribojimo mazgų) apsaugos zona – žemės juosta, kurio ribos yra 25 metrų atstumu aplink teritorijos, kurioje yra šie įrenginiai ar statiniai, aptvėrimą, virš šios juostos esanti oro erdvė ir žemė po šia juosta.

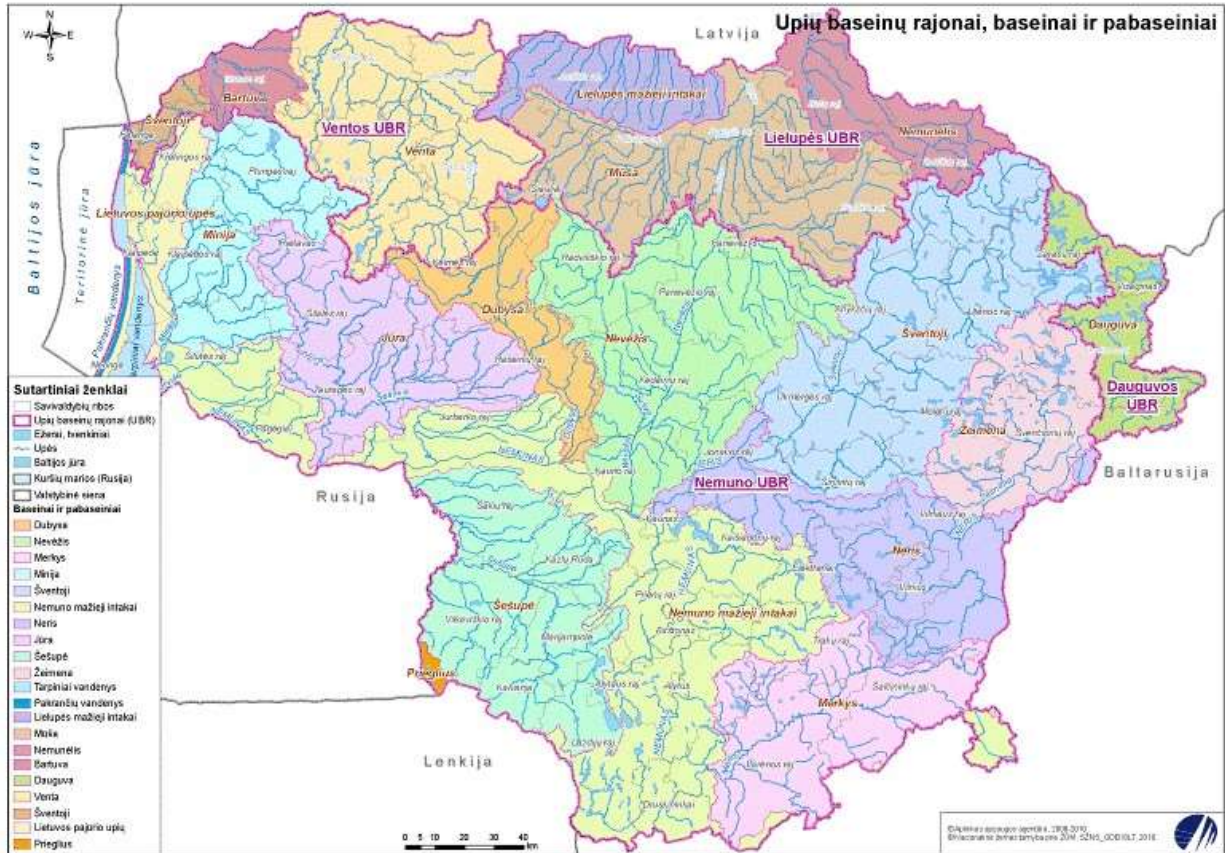
4.3.2.2 pav. Ištrauka iš Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano Inžinerinės infrastruktūros vystymo brėžinio su nagrinėjamomis alternatyvomis (Šaltinis www.tpdr.lt)

4.3.3 Paviršiniai ir požeminiai vandens telkiniai

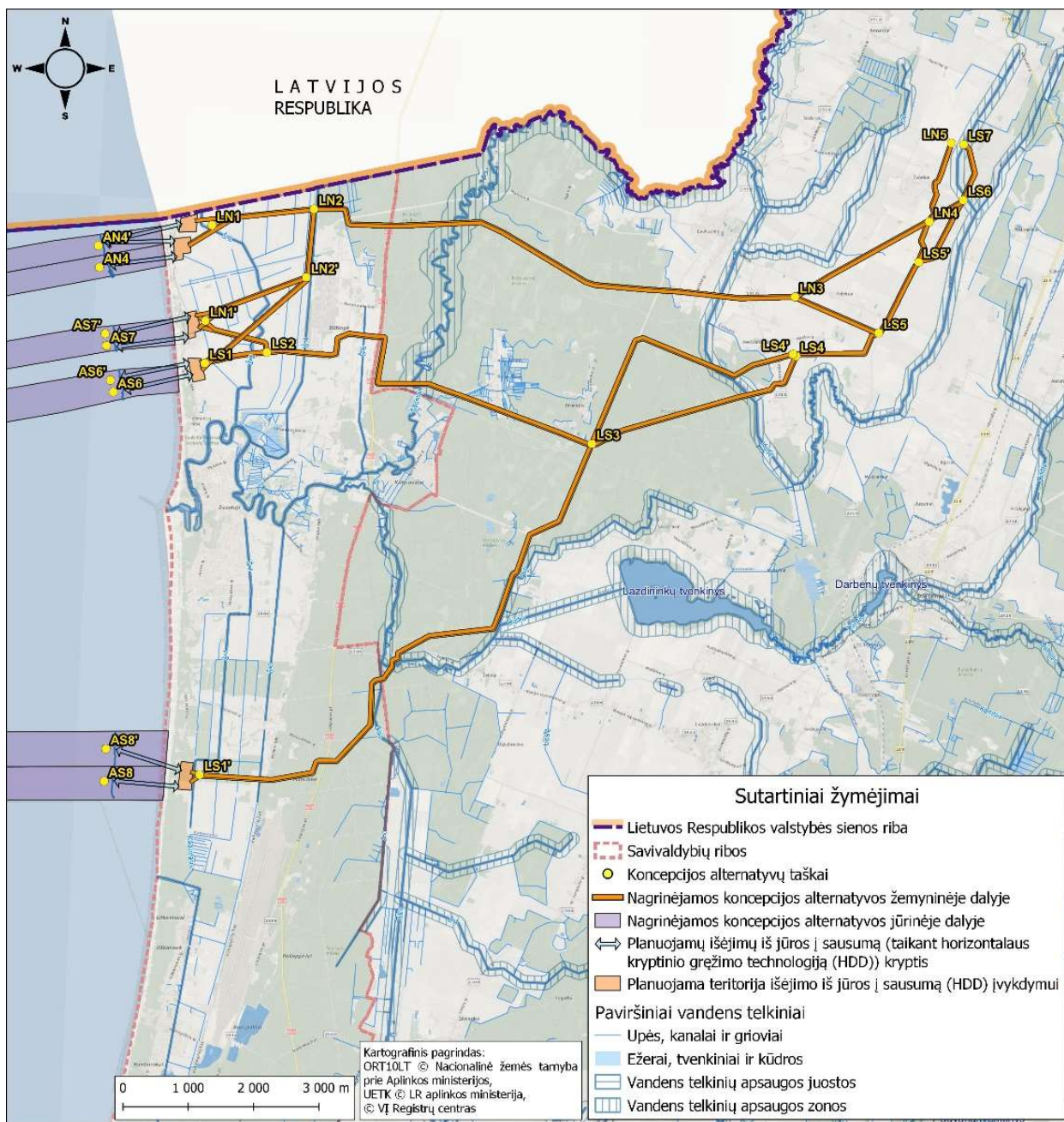
Per planuojamą teritoriją tekančios upės priklauso Šventosios baseinui (Šventoji), Lietuvos pajūrio upių baseinui (Danė – Akmena), Nemuno upių pabaseiniui (Minija).

4.3.3.1 pav. Šventosios baseinas (Šaltinis: Aplinkos apsaugos agentūra, nuoroda: <https://vanduo.old.gamta.lt/cms/index?rubricId=a03a7b2e-d79e-4619-aff2-62683dbd9915>)

4.3.3.2 pav. Lietuvos Respublikos teritorijoje išskiriami upių baseinų rajonai, baseinai ir pabaseiniai (Šaltinis: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.417035?jfwid=>)

4.3.3.3 pav. Paviršiniai vandens telkiniai

4.3.3.1 lentelė. Alternatyvomis kertamų upių sąrašas

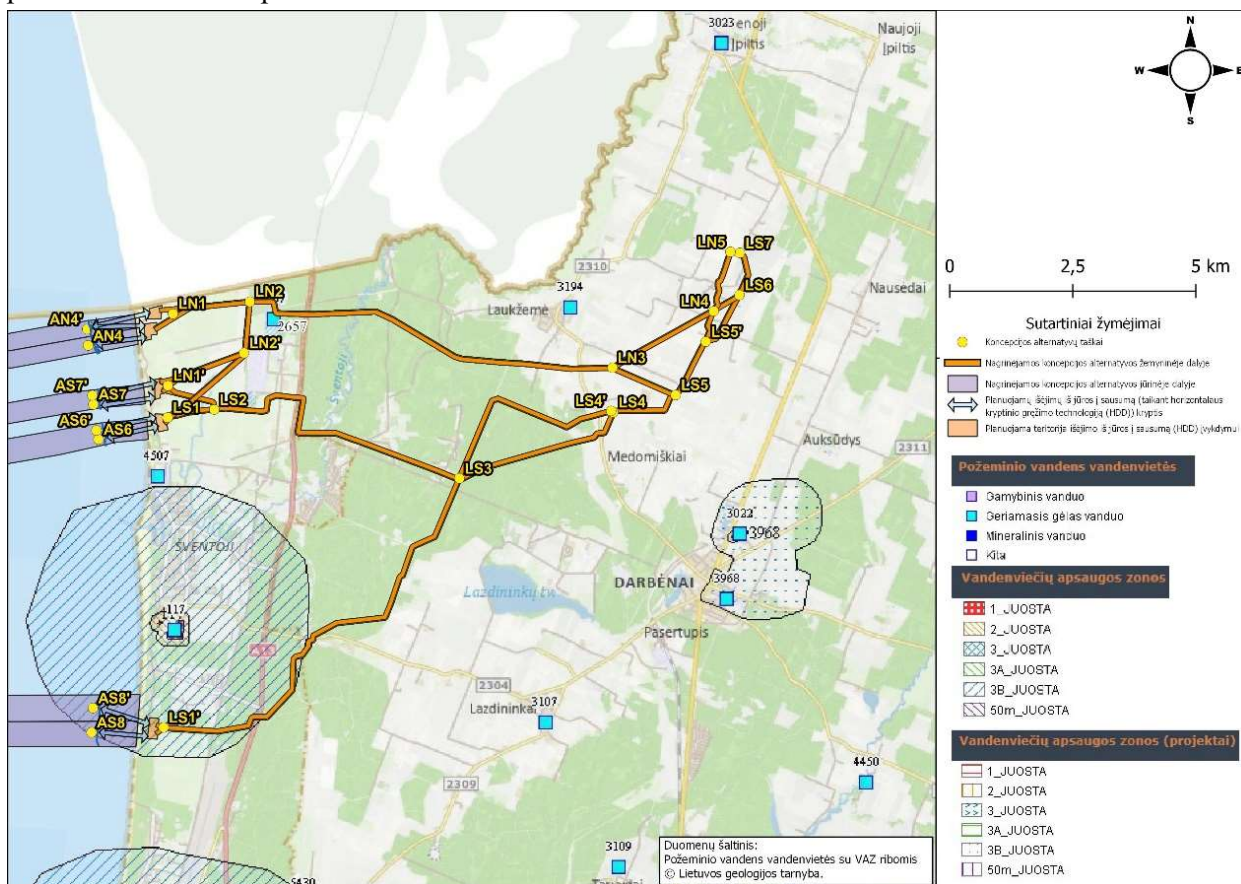
Eil. Nr.	Upės pavadinimas	Kadastro identifikavimo kodas
1.	Š-1	20010180
2.	Š-2	20010210
3.	Š-3	20010170
4.	Š-4	20010190
5.	Š-6	20010130
6.	Šventoji	20010810
7.	Kulšė	20010121
8.	Darba	20010140
9.	Žiba	20010145
10.	Šaltupis	-

Vykdamas požeminio vandens išteklių įvertinimo ir naudojimo geriamajam vandeniui tiekti 2007–2025 m. programoje numatytas priemonės, kurios buvo finansuojamos iš valstybės biudžeto, o panaikinus programą, iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšų, nustatyta, kad šalies turimi požeminio vandens ištekliai sudaro 3,72 mln. m³/parą.

Vadovaujantis Žemės gelmių įstatymu, žemės gelmių išteklius galima naudoti tik nustatyta tvarka juos ištyrus, aprobavus ir įvertinus jų gavybos poveikį aplinkai. Požeminio vandens išteklius aprobeuoja Lietuvos geologijos tarnyba jos nustatyta tvarka.

Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis šiuo metu Lietuvoje yra 1780 vandenviečių įregistruotų Žemės gelmių registre, o ištirtus ir aprobeuotus išteklius naudoja 39 % vandenviečių.

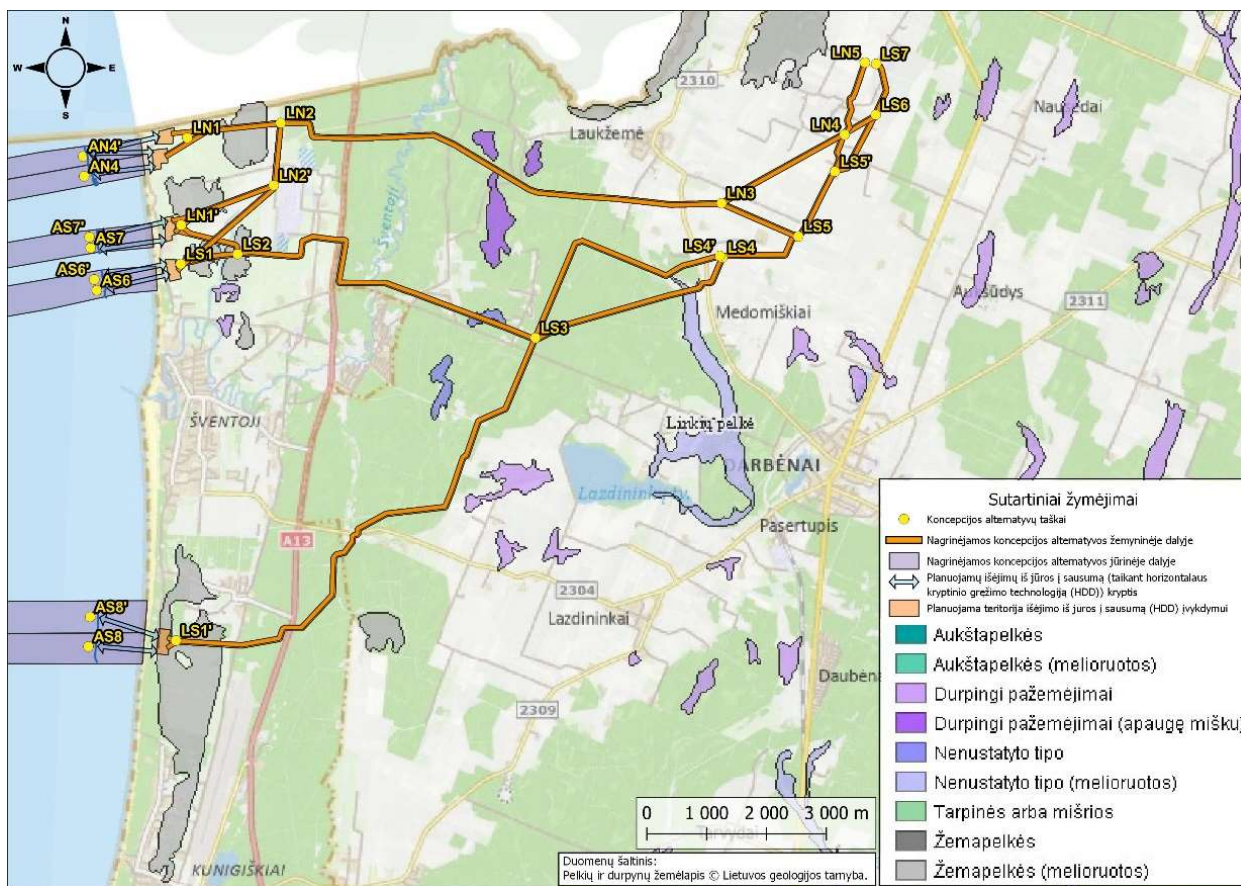
Požeminio vandens vandenviečių išsidėstymas Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijose pavaizduotas 4.3.3.4 pav.

4.3.3.4 pav. Požeminio vandens vandenvietės (Šaltinis: www.lgt.lt)

4.3.4 Pelkės ir durpynai

Pelkė-drėgmės pertekliaus plotas sausumoje, kuriam būdinga specifinė augalija. Pelkėse, laikui bėgant, iš augalijos liekanų susidaro durpių klodai. Pelkės skirstomos į aukštapelkes, tarpines pelkes ir žemapelkes. Informacija apie Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijas, kuriose vyksta pelkėjimo procesas, pateikta 4.3.4.1 pav.

4.3.4.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos pelkių ir durpynų žemėlapis (Šaltinis: www. lgt.lt)

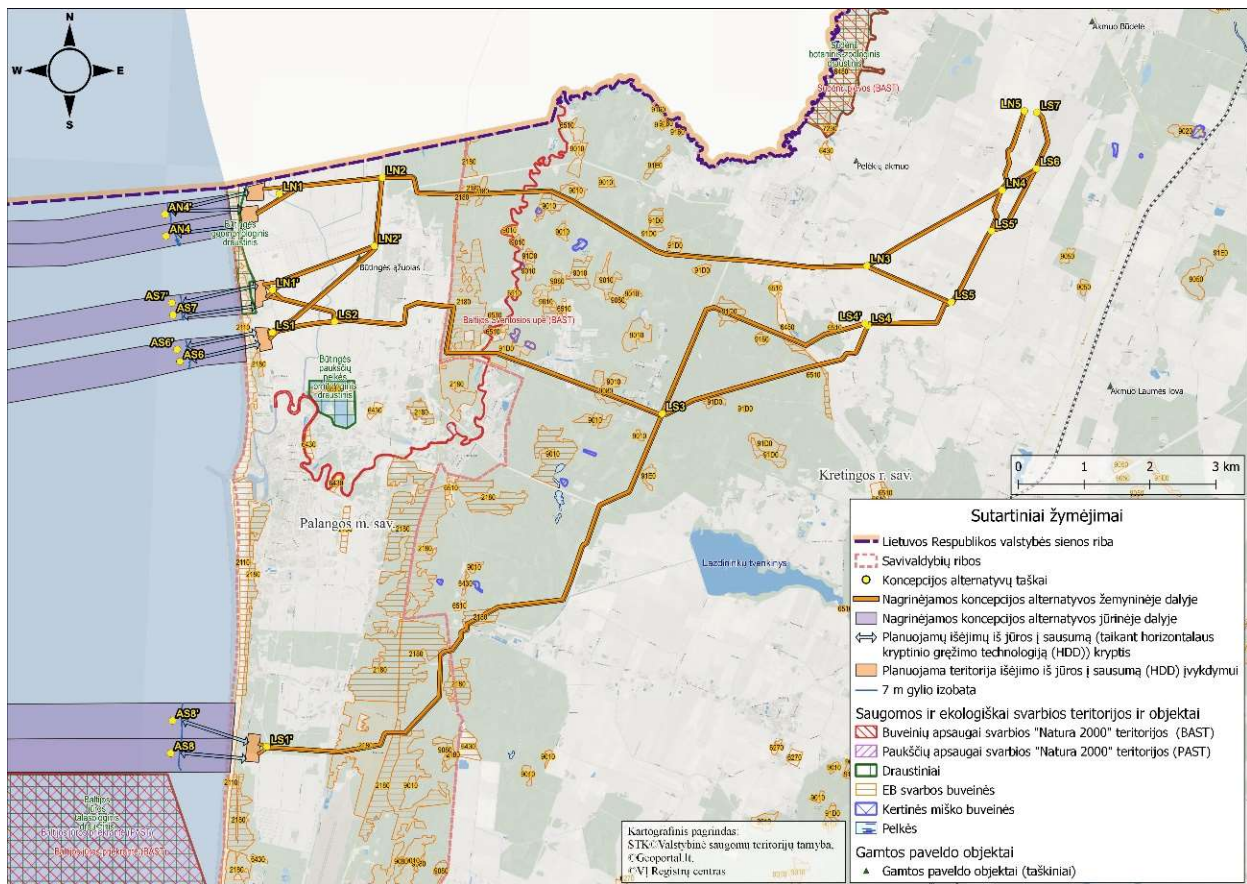
4.3.5 Saugomos teritorijos

Saugomų teritorijų sistemą ir su ja susijusius visuomeninius santykius, saugomų teritorijų nustatymo ir steigimo, ribų keitimo, statuso pakeitimo, apsaugos, tvarkymo ir kontrolės teisinius pagrindus, reglamentuoja veiklą jose, taip pat nustato tarptautinės svarbos teritorijų, tarp jų Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, bei gamtinio karkaso kūrimą ir veiklos juose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas.

Saugomų teritorijų apsaugai ir racionaliam tvarkymui organizuoti yra tvarkomas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastrė kaupiami ir saugomi, sisteminami, apdorojami duomenys apie nurodytas teritorijas ir jose saugomas gamtos ir nekilnojamosios vertybes.

Į planuojamą teritoriją ar jos artimą aplinką patenkančių regioninės, nacionalinės arba Europos Bendrijos svarbos teritorijos ar jų dalys pateikiamos 4.3.5.1 pav., jų sąrašai pateikiami 4.3.5.1-4.3.5.5 lentelėse.

4.3.5.1 pav. Saugomos teritorijos (Šaltinis: www.stk.am.lt)

Alternatyvos C1–C4, C7–C10, C13–C16 (žr. 4.1.2 pav., 6.7.1 lentelę) suplanuotos per Būtingės geomorfologinį draustinį.

Visos alternatyvos kerta tam tikras EB svarbos buveinių teritorijas (2180 – medžiais apaugusios pajūrio kopos, 9080 – pelkėti lapuočių miškai, 91D0 – pelkiniai miškai, 9010 – vakarų taiga, 6450 – aliuvinės pievos, 6510 – šienaujama mezofitų pievos, 2110 – užuomazginės pustomos kopos).

Alternatyvos C1–C20 kerta Baltijos Šventosios upės buveinių apsaugai svarbią teritoriją (BAST). Nagrinėjamos vietos alternatyvos nekerta kertinių miško buveinių.

Nagrinėjamos vietos alternatyvos nekerta gamtos paveldo objektų. Artimiausias gamtos paveldo objektas – Būtingės ažuolas iki nagrinėjamų alternatyvų atkarpos LN1'–LN2' nutolęs apie 75 m, o iki atkarpos LS1–LN2' nutolęs apie 48 m. Kitas gamtos paveldo objektas – Pelėkių akmuo iki nagrinėjamų alternatyvų atkarpos LN3–LN4 nutolęs apie 1,4 km atstumu, iki LS5–LS5' nutolęs apie 2,4 km.

4.3.5.1 lentelė. Į nagrinėjamą teritoriją patenkančių saugomų teritorijų kadastro objektų Kretingos r. sav. sąrašas

Eil. Nr.	Saugoma teritorija ar jos dalis	Plotas, ha	Plotas Kretingos r. sav. teritorijoje, ha	Artimiausias atstumas iki nagrinėjamo alternatyvų, km
Botaniniai - zoologiniai				
1.	Sudėnų botaninis-zoologinis draustinis	110.395	110.378	2,0
Genetiniai				
Saugomos teritorijos tipas: Natura 2000 teritorijos				
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)				
2.	Baltijos Šventosios upė	27.138	8.898	kerta
3.	Sudėnų pievos	110.395	110.378	2,0

4.3.5.2 lentelė. Į nagrinėjamą teritoriją patenkančių saugomų teritorijų kadastro objektų Palangos m. sav. sąrašas

Eil. Nr.	Saugoma teritorija ar jos dalis	Plotas, ha	Plotas Palangos m. sav. teritorijoje, ha	Artimiausias atstumas iki nagrinėjamo alternatyvų, km
Saugomos teritorijos tipas: Draustiniai				
Geomorfologinis				
1.	Būtingės geomorfologinis draustinis	34.478	34.449	kerta
Zoologinis - ornitologinis				
2.	Būtingės paukščių pelkės ornitologinis draustinis	38.845	38.845	0,9
Saugomos teritorijos tipas: „Natura 2000“ teritorijos				
Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)				
3.	Baltijos jūros priekrantė	12633.566	0.54	1,0
4.	Baltijos Šventosios upė	27.138	18.24	0,2*
Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)				
5.	Baltijos jūros priekrantė	17096.698	0,540	1,0

* Baltijos Šventosios upės (BAST) teritoriją nagrinėjamos alternatyvos kerta Kretingos r. sav. teritorijoje, Palangos m. sav. teritorijoje nagrinėjamos alternatyvos šios teritorijos nekerta.

4.3.5.2 lentelė. Į nagrinėjamą teritoriją patenkančių gamtos paveldo objektų Palangos m. sav. sąrašas

Eil. Nr.	ID	Pavadinimas	Apimtis, m	Aukštis, m	Artimiausias atstumas iki nagrinėjamo alternatyvų, km
Saugomos teritorijos rūšis: Botaniniai					
Saugomos teritorijos porūšis: Medžiai ir krūmai					
1.	0310505010192	Būtingės ąžuolas	3.9	19	0,5

4.3.5.4 lentelė. Į nagrinėjamą teritoriją patenkančių gamtos paveldo objektų Kretingos r. sav. sąrašas

Eil. Nr.	ID	Pavadinimas	Apimtis, m	Aukštis, m	Ilgis, m	Plotis, m	Perimetras, m	Artimiausias atstumas iki nagrinėjamų alternatyvų, km
Saugomos teritorijos rūšis: Geologiniai								
<i>Rieduliai</i>								
1.	0310100010023	Akmuo Būdelė	-	1.5	5.15	3.5	14.86	2,7
2.	0310100010024	Akmuo Laumės lova	-	1.31	2.96	2.66	8.27	1,7
3.	0310100010025	Pelėkių akmuo	-	1.5	6.65	5.06	17.69	1,4

4.3.5.5 lentelė. Į nagrinėjamą teritoriją patenkančių saugomų teritorijų kadastro objektų Lietuvos teritoriniuose vandenyse sąrašas

Eil. Nr.	Saugoma teritorija	Artimiausias atstumas iki nagrinėjamų alternatyvų, km
1.	Baltijos jūros talasologinis draustinis	1,0
2.	Baltijos jūros priekrantė (PAST)	1,0
3.	Baltijos jūros priekrantė (BAST)	1,0

4.3.6 Miškai

Pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą, miškas – ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, apaugęs medžiais, kurių skalsumas ne mažesnis kaip 0,3 ir kurių aukštis natūralioje augavietėje brandos amžiuje siekia ne mažiau kaip 5 metrus, ir kita miško augalija, taip pat ne mažesnis kaip 0,1 hektaro žemės plotas, kuriame medynas išretėjęs ar dėl žmonių veiklos ar gamtinių veiksnių jame laikinai medžių nėra (želdintinos miško aikštės, kirtavietės, žuvę medynai).

Pagal ūkininkavimo tikslus, ūkininkavimo režimą ir pagrindinę funkcinę paskirtį miškai skirstomi į grupes:

I grupė – rezervatiniai miškai. Tai yra valstybinių gamtinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijose esančių gamtinių rezervatų ir rezervatinių apyribių miškai. Miško kirtimai, išskyrus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme ir rezervatų nuostatuose numatytus atvejus, draudžiami.

II grupė – specialios paskirties miškai. Joje skiriami:

- 1) A – ekosistemų apsaugos miškai. Kraštovaizdžio, telmologinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių-zoologinių draustinių miškai ar jų dalys, priešeroziniai miškai.
- 2) B – rekreaciniai miškai. Tai yra miško parkai, miestų miškai, valstybinių parkų rekreacinių zonų miškai, rekreaciniai miško sklypai ir kiti poilsiui skirti miškai.

III grupė – apsauginiai miškai. Tai yra genetinių, geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, kultūrinių draustinių ar jų dalių, kultūrinių rezervatų miškai, atkuriamųjų ir genetinių sklypų, miško sėklinių medynų, laukų apsauginiai, apsaugos zonų miškai.

IV grupė – ūkiniai miškai. Tai yra miškai, nepriskirti I, II, III miškų grupėms. Šioje miškų grupėje skiriami:

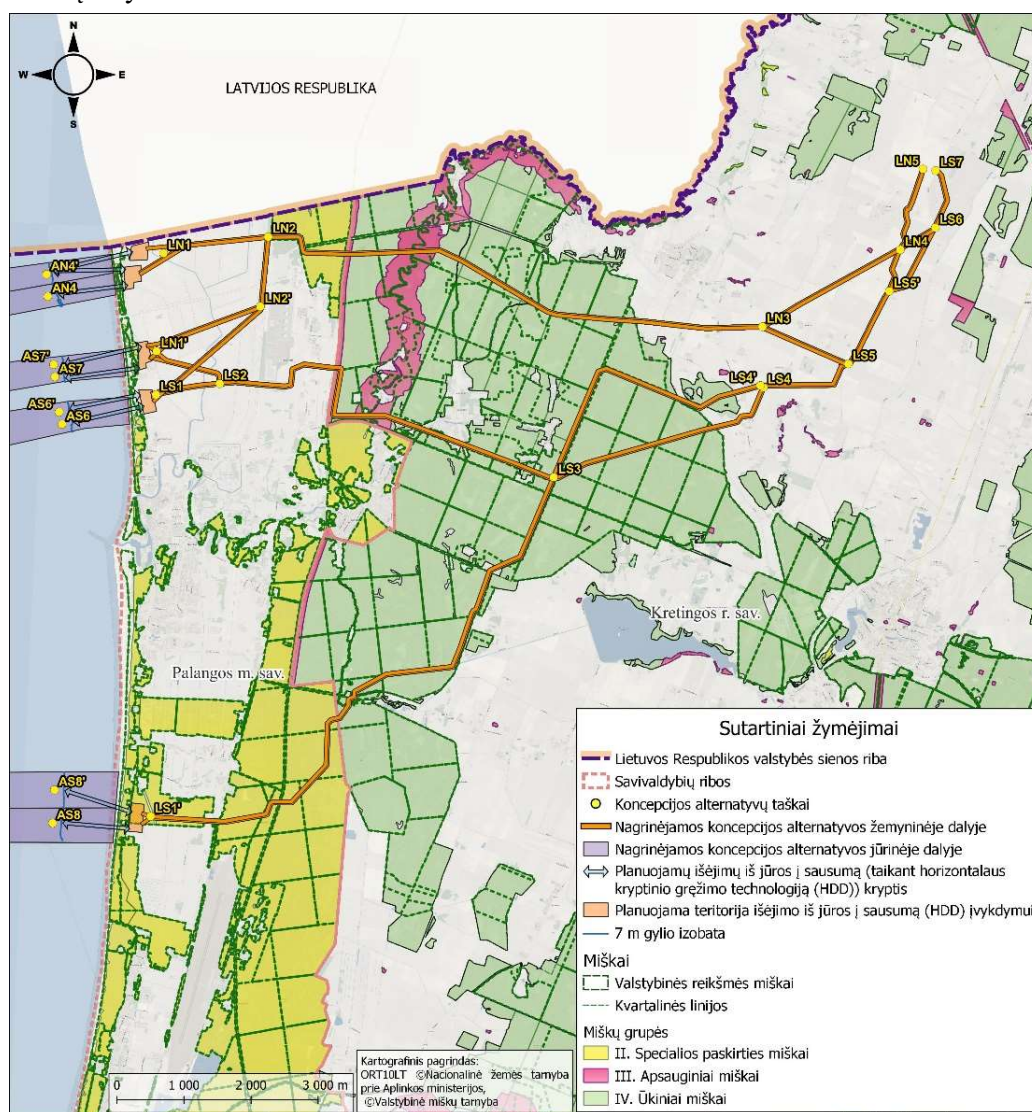
- 1) A – normalaus kirtimo amžiaus ūkiniai miškai.
- 2) B – trumpo kirtimo amžiaus plantaciniai miškai.

Palangos teritorijoje miškai ir miško žemė pagal miesto žemėnaudas sudaro 3243 ha, t. y. apie 41 % miesto savivaldybės ploto ir apie 90 % visų saugomų teritorijų. Atlikdami apsaugines, stabilizacines

ir kompensacines funkcijas, jie palaiko miesto ekologinį balansą. Miškų masyvai bei juose įsiterpę ne miško paskirties žemės sklypai apjungti į intensyvią ir ekstensyvią naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų funkcines zonas. Visi miškai yra valstybinės reikšmės ir priklauso II grupės specialiosios paskirties miškams.

Kretingos r. sav. teritorijoje miško žemės plotas yra 34,2 tūkst. ha ir užima 35 % viso rajono teritorijos. Valstybiniai miškai Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje sudaro 16,41 tūkst. ha, t. y. 47 % visų rajono miškų. Privačių miškų plotas sudaro 43 %, dar apie 10 % Kretingos rajono miškų yra rezerve. Didžiausi valstybinių miškų plotai šiuo metu yra Valstybinių miškų urėdijos Kretingos regioninio padalinio Šventosios, Vaineikių, Grūšlaukės, Mikoliškių, Darbėnų girininkijose (Grūšlaukės, Drumulio, Kašucių, Kūlupėnų ir kitose kaimų gyvenamosiose vietovėse). Kretingos rajone pagal miškų grupes vyrauja IV grupės ūkiniai miškai, kurie sudaro apie ¾ visų rajono miškų.

Miškų grupės nurodytos Palangos miesto savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms plane, patvirtintame LR aplinkos ministro 2019 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. D1-323 ir Kretingos rajono savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms plane, patvirtintame LR aplinkos ministro 2019 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. D1-323.

4.3.6.1 pav. Miškų kadastro duomenys Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijose. Nagrinėjamos vietos alternatyvos kerta specialiosios paskirties, apsauginius bei ūkinius miškus.

4.3.7 Kraštovaizdis

Pagal Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 nagrinėjama teritorija patenka į tris skirtingus kraštovaizdžio morfologinius rajonus:

- Palangos m. savivaldybės teritorija ir vakarinė Kretingos rajono savivaldybės teritorijos dalis patenka į Vakarų Pabaltijo žemumų ruožo (B) Pajūrio žemumos srities (II) mažai urbanizuotą miškingą Kuršių nerijos rajoną;
- centrinė ir didžioji dalis Kretingos rajono savivaldybės teritorijos patenka į Kuršo-Žemaičių aukštumų ruožo (C), Vakarų Žemaičių žemumos srities (III), Vakarų Žemaičių siaurinės miškingos, mažai urbanizuotos agrarinės lygumos rajoną;
- rytinė Kretingos rajono savivaldybės teritorijos dalis, už Minijos ir Salanto upių, patenka į Kuršo-Žemaičių aukštumų ruožo (C), Žemaičių aukštumos srities (V), Vakarų Žemaičių miškingos agrarinės plynaukštės rajoną.

Palangos miesto teritorijos kraštovaizdis pagal bendrą pobūdį vertinamas įvairiai. Šiaurinė miesto dalis patenka į industrinę technologizuotą, urbanizuotą upėtą (su Šventosios upės slėniu) ir miškingą kraštovaizdžius. Pietinė miesto dalis patenka į urbanizuotą upėtą kraštovaizdį, miškingą agrarinį ir miškingai mažai urbanizuotą kraštovaizdžius. Palangos miesto centrinė dalis patenka į miškingą mažai urbanizuotą ir miškingą kraštovaizdžius.

Pagal pamatinį vizualinės struktūros tipą Palangos miesto teritorija priskirta silpnai vertikaliosios sąskaidos vyraujančių pusiau uždarų iš dalies pražvelgiamų erdvių kraštovaizdžio tipui su indeksu V1H1-c ir silpnai vertikaliosios sąskaidos vyraujančių pusiau atvirų didžiaja dalimi apžvelgiamų erdvių kraštovaizdžio tipui su indeksu V1H2-a.

Kretingos rajono savivaldybės kraštovaizdžio vizualinės sąskaidos savitumai yra skirtingi. Raiškios ir vidutinės vertikaliosios sąskaidos atvirų ir pusiau atvirų erdvių kraštovaizdžio teritorijos sudaro ypatingai aukšto estetinio potencialo teritorijas Salanto ir Minijos upių aplinkoje, taip pat Akmenos (Danės) bei Tenžės upių slėnių bei šlaitų aplinkoje (V3H2-a, V3H1-b).

Pietvakarinės bei rytinės savivaldybės teritorijos išskiriamos kaip silpnos vertikaliosios sąskaidos (V1) įvairaus pražvelgiamumo erdvių kraštovaizdis, o didžioji centrinė rajono dalis išskiriama kaip neraiškios (V0) vertikaliosios sąskaidos įvairaus pražvelgiamoms erdvių kraštovaizdis.

4.3.8 Gamtinis karkasas

Gamtinis karkasas - tai bendra kraštovarkos ekologinio kompensavimo zonų sistema, jungianti visas gamtinio pobūdžio saugomas ir kitas ekologiškai svarbias bei pakankamai natūralias teritorijas, garantuojančias ekologinį kraštovaizdžio stabilumą.

Gamtinio karkaso paskirtis:

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoeologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti natūralų kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

Gamtinį karkasą sudaro:

1) geoekologinės takoskyros – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąjį gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

2) geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys – teritorijos, galinčios pakeisti šoninių nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms;

3) migraciniai koridoriai – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

Gamtinio kraštovaizdžio ekologinio stabilizavimo teritorijos nustatytos LR teritorijos bendrajame ir lokalizuotos stambesniame mastelyje atskirų savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose.

Gamtinį karkasą Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje sudaro regioninės svarbos Pamario geoekologinė takoskyra, rajoninės reikšmės Šventosios migracijos koridorius, vietinės reikšmės mažųjų upelių migraciniai koridoriai, kuriuose vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija, tai pat rajoninės reikšmės Laukžemės, Darbėnų vidinio stabilizavimo arealai bei vietinės reikšmės vidinio stabilizavimo arealai.

Visos nagrinėjamos vietos alternatyvos Kretingos rajono savivaldybėje kerta T0 (T – regioninės reikšmės geologinės takoskyros, 0 – patikimas/išlaikomi ir saugomi gamtinio karkaso elementai) ir m2 (m – rajoninės ir vietinės reikšmės migracijos koridoriai, 2 – silpnas/atkuriami kraštovaizdžio natūralumo elementai) gamtinio karkaso teritorijas (žr. 4.3.8.1 pav.).

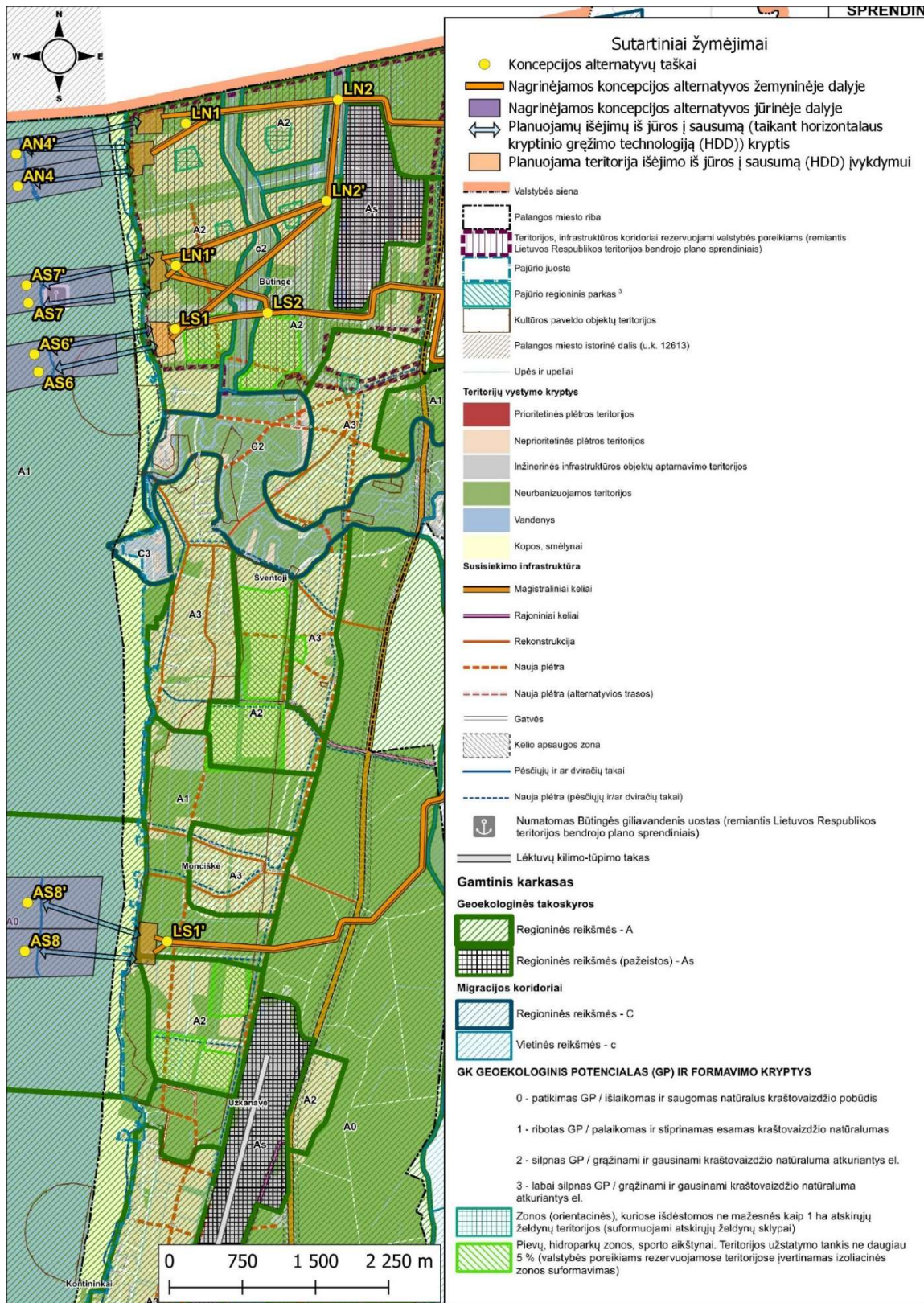
4.3.8.1 pav. Ištrauka iš Kretingos r. teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo Gamtinės aplinkos brėžinio su nagrinėjamomis alternatyvomis (Šaltinis: www.tpdr.lt)

Gamtinį karkasą Palangos miesto savivaldybės teritorijoje sudaro regioninės svarbos Pamaro geokologinė takoskyra, apimanti visą savivaldybės teritoriją, išskyrus jau urbanizuotas ir numatomas urbanizuoti teritorijas, taip pat migraciniai koridoriai, esantys Šventosios, Ražės slėniuose ir kitose teritorijose, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija. Šventosios upės slėnyje esantis migracinis koridorius – regioninės svarbos.

Nagrinėjamos vietos alternatyvos C1- C20 (žr. 6.7.1 pav., 6.7.1 lentelę) Palangos miesto savivaldybėje kerta A0, A1, A3, C0 ir C2 gamtinio karkaso teritorijas, o alternatyvos C21-C24 kerta A0, A3 bei C1 gamtinio karkaso teritorijas (žr. 4.3.8.2 pav. ir 4.3.8.1 lentelę).

4.3.8.1 lentelė. Vietos alternatyvomis kertamų gamtinio karkaso teritorijų sąrašas Palangos m. sav.

Eil. Nr.	Žymėjimas Palangos m. sav. bendrojo plano gamtinio karkaso brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorija	Funkcinio potencialo kategorija
1.	A0	Geokologinės takoskyros	patikimas
2.	A1	Geokologinės takoskyros	ribotas
3.	A3	Geokologinės takoskyros	labai silpnas
4.	C0	Migracijos koridoriai	patikimas
5.	C1	Migracijos koridoriai	ribotas
6.	C2	Migracijos koridoriai	silpnas

4.3.8.2 pav. Ištrauka iš Palangos m. bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, gamtinio karkaso brėžinio su nagrinėjamos alternatyvomis (Šaltinis: www.tpdr.lt)

4.3.9 Naudingų iškasenų telkiniai

Vadovaujantis LR kietųjų naudingųjų iškasenų išteklių klasifikacija, patvirtinta Lietuvos geologijos tarnybos prie LR aplinkos ministerijos direktoriaus 1999 m rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. 39, yra išskirti svarbiausi naudingųjų iškasenų išteklių tyrimo ir vertinimo etapai:

- geologinis tyrimas;
- naudojimo galimybių tyrimas;
- ekonominės vertės nustatymas.

Šie etapai sudaro vieningą trimatę išteklių tyrimo ir vertinimo sistemą. Pagal ekonominės vertės, naudojimo galimybių ir geologinių tyrimų seką naudingųjų iškasenų ištekliai yra identifikuojami triženkliai skaitiniu kodu. Pirmas kodo ženklas rodo jų ekonominę vertę, o antras ir trečias – naudojimo galimybių ir geologinio tyrimo detalumą. Kodo ženklas 1 rodo didžiausią tyrimų detalumą ir patikimumą bei vertę.

Prognoziniai ištekliai – tai tikėtini perspektyvių teritorijų arba plotų naudingųjų iškasenų ištekliai. Jie skirstomi į spėjamus ir aptiktus.

Parengtiniai išžvalgyti ištekliai – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu atlikti pirminį poveikio aplinkai vertinimą ir apskaičiuoti ekonominę jų vertę. Pagrindiniai šių išteklių parametrai, kurie lemia kasybos ir naudingosios iškasenos perdirbimo būdo pasirinkimą, nustatomi retu (taisyklingu arba netaisyklingu) tinklu atliekant tiesioginius matavimus ir tyrimus, taip pat naudojant ekstrapoliaciją, pagrįstą kitų tiesioginių bei distancinių tyrimų duomenimis arba analogija su detaliais išžvalgytais telkiniais.

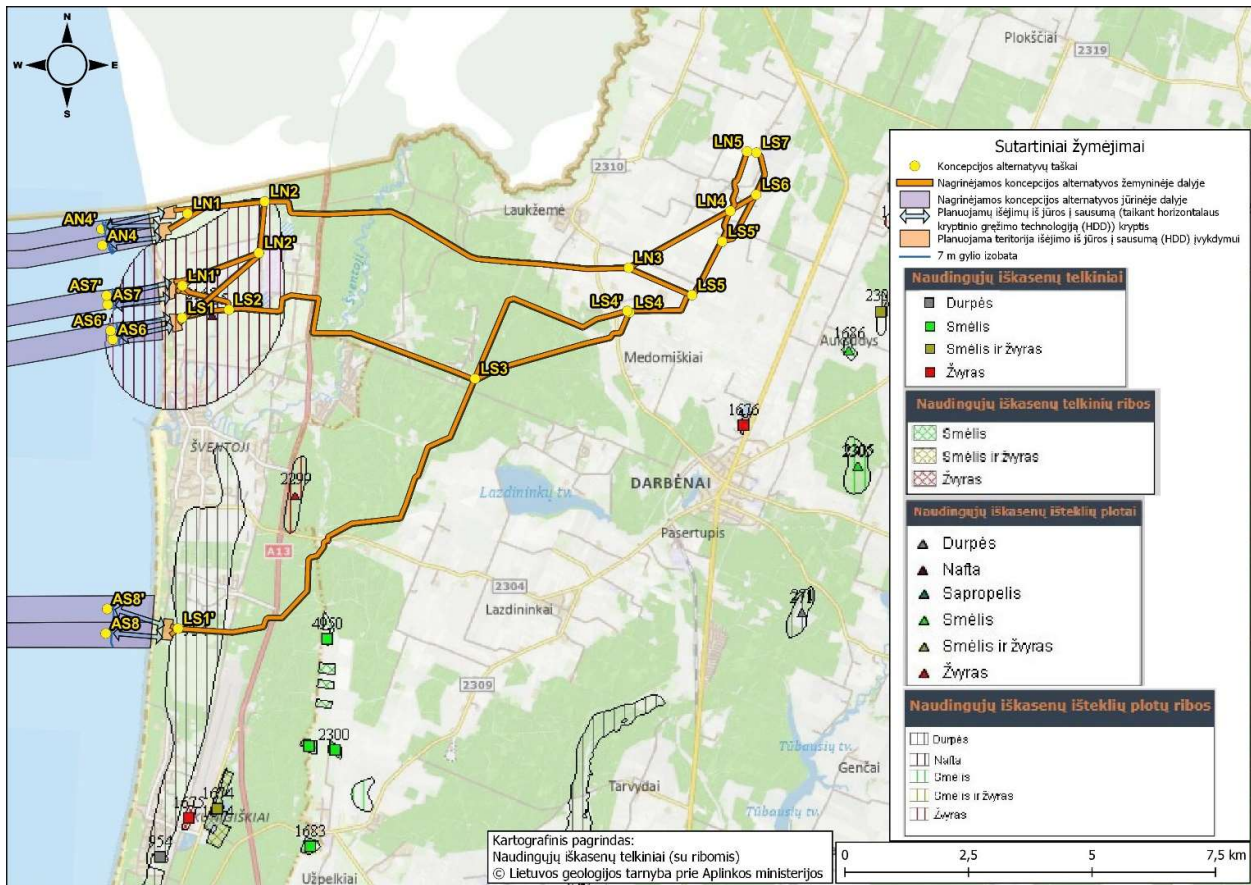
Detaliai išžvalgyti ištekliai – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos slūgsojimo sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu sudaryti naudojimo projektą. Pagrindiniai detaliai išžvalgytų išteklių parametrai, naudojami naudingosios iškasenos kasybos ir perdirbimo objektų statybos projektiniams sprendimams priimti bei atlikti planuojamos gavybos poveikio gamtinei aplinkai vertinimą, nustatomi tiesioginiais matavimais ir tyrimais atitinkamu tinklu bei naudojimo klodo ribose naudojant ribotą ekstrapoliaciją, pagrįstą geologiniais, geofiziniais, geocheminiais ir kitais duomenimis.

Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijose vyrauja smėlio, žvyro, durpių ir naftos telkiniai. Naudingųjų iškasenų pasiskirstymas Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijose pateiktas 4.1.1.1 pav.

Nagrinėjamos alternatyvos patenka į prognozių naudingųjų iškasenų išteklių plotų ribas (žr. 4.3.9.1 lentelę).

4.3.9.1 lentelė. Naudingųjų iškasenų išteklių plotų ribos, į kurias patenka nagrinėjamos alternatyvos

Eil. Nr.	Telkinio kodas	Telkinio pavadinimas	Išteklių rūšis	Geologinio tyrimo etapas
1.	2165	Šventosios	Nafta	prognoziniai ištekliai
2.	954	Vanagupė (Pajūris)	Durpės	prognoziniai ištekliai

4.3.9.1 pav. Naudingųjų iškasenų išteklių plotai (Šaltinis: www.lgt.lt)

4.3.10 Kultūros paveldas

Igyvendinant Vystymo plano sprendinius būtina vadovautis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, kultūros paveldo objektų ir vietovių Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais bei naujausia nuolat atnaujinama Kultūros vertybių registro informacija, pateikta internetinėje svetainėje <http://kvr.kpd.lt>

Iš kultūros paveldo objektų, kaip kultūriniam kraštovaizdžiui reikšmingiausi, išskiriamos buvusių dvarų sodybų, piliakalnių teritorijos. Itin reikšmingas yra Kretingos dvaro sodybos kompleksas (unik. k. 318).

Kretingos rajone yra daug archeologinio paveldo objektų, alkviečių, akmenų. Čia nemažai istorinės pagarbos vietų paveldo – senųjų kapinių, mažosios architektūros objektų – koplytėlių.

Iš jų gali būti išskirti urbanistinio paveldo objektai: Kretingos senjojo miesto vieta (unik. k. 12310), Kretingos miesto istorinė dalis (unik. k. 17091), Darbėnų miestelio istorinė dalis (unik. k. 17076), Salantų miesto istorinė dalis (unik. k. 17104) ir kt. Reikšmingi sakraliniai objektai – Kretingos bernardinų vienuolyno ir Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčios statinių kompleksas (unik. k. 1429), Salantų Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia (unik. k. 30631) ir kt.

Visi šie ir kiti kultūros paveldo objektai yra reikšmingi Kretingos rajono erdvinės struktūros elementai.

Prioritetiniai Palangos miesto nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorinės apsaugos objektai yra miesto istorinė dalis – urbanizuotos vietos U2 teritorija, Palangos dvaro sodyba G117K, senovės gyvenvietės, vilų kompleksai ir dominuojančios medinės architektūros paveldo teritorijos centrinėje miesto dalyje.

4.3.10.1 lentelė. Į planuojamą teritoriją ar jos artimą aplinką patenkančių kultūros paveldo objektų sąrašas

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
23593	Laukžemės Šv. apaštalo Andriejaus bažnyčios statinių komplekso Šv. apaštalo Andriejaus bažnyčia	0,8 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris, aukštų išplanavimas, fasadų architektūrinis sprendimas, konstrukcijos, patalpų architektūrinės detalės, interjeras
23594	Laukžemės Šv. apaštalo Andriejaus bažnyčios statinių komplekso Šv. apaštalo Andriejaus varpinė	0,8 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris; aukštų išplanavimas; fasadų architektūros tūrinės detalės; konstrukcijos; įmontuojama įranga.
29860	Lazdininkų kaimo etnoarchitektūrinės sodybos klėtis	2,7 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k., Naujo Gyvenimo g. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris; aukštų išplanavimas; fasadų architektūros tūrinės detalės; konstrukcijos.
29865	Benaičių kaimo etnoarchitektūrinės sodybos klėtis	1,9 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Benaičių k., Benaičių g. 1 Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris; aukštų išplanavimas; fasadų architektūros tūrinės detalės; konstrukcijos, grindų danga.
29864	Benaičių kaimo etnoarchitektūrinės sodybos trobos dalis	2,0 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Benaičių k., Benaičių g. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris; kapitalinės sienos, konstrukcijos.
29866	Benaičių kaimo etnoarchitektūrinės sodybos tvartas	1,9 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Benaičių k., Benaičių g. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką) Vertingosios savybės: tūris; kapitalinės sienos, fasadų architektūros tūrinės detalės; konstrukcijos.
29859	Lazdininkų kaimo etnoarchitektūrinės sodybos troba	2,7 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k., Naujo Gyvenimo g. 36 Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris; aukštų išplanavimas; fasadų apdaila ir puošyba; konstrukcijos; lubų, sienų apdaila.
30774	Monumentalus kryžius su Nukryžiuotojo skulptūra	2,2 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Aukštūdžio k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Dailės (lemiantis reikšmingumą tipišką) Vertingosios savybės: vairios išraiškos formos - medinis kryžius, darytas Albino Griciaus (g. 1928 m.) XX a. 8 deš. su dievdirbio Juozapo Paulausko (1860-1945) iš Grūšlaukės k. XX a. 3 deš. drožta Nukryžiuotojo skulptūra 2003; (būklė patenkinama; FF Nr. 1, 2, 3).
33675	Lazdininkų k. antrosios etnoarchitektūrinės sodybos namas	2,6 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			Vertingųjų savybių pobūdis: Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką) Vertingosios savybės: tūris; aukštų išplanavimas; fasadų architektūrinis sprendimas; konstrukcijos; pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis – gyvenamoji.
31207	Koplytėle su Švč. Mergelės Marijos Maloningosios skulptūra	2,9 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Auksūdžio k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Vietinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Dailės (lemiantis reikšmingumą tipišką); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipišką) Vertingosios savybės: Dailės (lemiantis reikšmingumą tipišką); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipišką).
33676	Lazdininkų k. antrosios etnoarchitektūrinės sodybos svimas	2,6 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką) Vertingosios savybės: tūris; kapitalinės sienos; fasadų apdaila ir puošyba; konstrukcijos. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis – ūkinė.
33690	Lazdininkų k. antrosios etnoarchitektūrinės sodybos tvartas su daržine	2,6 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką) Vertingosios savybės: tūris; kapitalinės sienos; konstrukcijos. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis - ūkinė.
30785	Lietuvos Valstybės sienos ženklas	0,3 km	Statusas: Registrinis Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: <ul style="list-style-type: none"> • aikštelės - ant kopos suformuota betono aikštelė (-; būklė gera; TRP; 2006 m.); • nišos - pietinėje sienoje - niša sienos pažymėjimo lentai (pati lenta neišlikusi); (būklė patenkinama; FF Nr. 1-4; 2006 m.); • konstrukcijos - gelžbetonis, būklė patenkinama; FF Nr. 1-6; 2006 m.); • įvairios išraiškos formos - smailėjantis keturių briaunų stulpas :(būklė patenkinama; FF Nr. 1-4; 2006 m.).
16194	Šventosios, Janmarienburgo senojo miesto vieta	1,0 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (gana lygi teritorija Šventosios žemupyje, jos kair. krante ir Šventosios vaga; P teritorijos dalis užstatyta, Š dalis - dirvuojuja; FF Nr. 1-6; TRP; 2015 m.); kultūrinis sluoksnis (iki 1,5 m storio sluoksnis su archeologiniais radiniais, pastatų liekanomis; dalis kultūrinio sluoksnio sunaikinta ar sužalota įvairių statybų metu, 1985 m. ištirtas 538,5 kv. m plotas, 2011 m. - 16 kv. m plotas; 2015 m.).
16195	Šventosios, Elijos senovės gyvenvietė	0,4 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (smėlingas, banguotas Baltijos jūros krantas, anksčiau buvęs pustomas, dabar dalis dirvuojuja, dalis apaugusi pušynu, V dalis užstatyta laikiniais poilsiniais nameliais, V pakraštyje yra pliažas; ŠR dalis užstatyta ir čia yra įrengtas sporto aikštynas; FF Nr. 1-10; TRP; 2015 m.); kultūrinis sluoksnis (iki 1 m storio tamsaus smėlio sluoksniai su archeologiniais radiniais, pastatų liekanomis, esantys po 0,6-1,2 m, o arčiau jūros ir iki 1,7 m storio supustyto ar užplauto smėlio sluoksniais; dalis kultūrinio sluoksnio nuplauta jūros, dalis sunaikinta ar sužalota įvairių statybų metu, dalis kultūrinio sluoksnio ištirta archeologinių tyrimų metu; 2015 m.)
39190	Šventosios senovės gyvenvietė III	1,1 km	Statusas: Registrinis Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - dabartinis ir senasis reljefas (buvusio neolitinio ežero duburys ir jo krantai, dabar tai Šventosios upės

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			vaga ir jos pakrantės; didžioji dalis dirvonuoja - plyti nešinaujamos pievos, Šventosios pakrantės apaugę krūmynais, XXI a. pr. Š dalyje, kair. Šventosios krante iškastas tvenkinys, vidurinėje dalyje kair. Šventosios krante po naujų statybų pakrantė užstumdyta statybinėmis atliekomis ir užsėta veja, P gale deš. krante teritorija išstumdyta; FF Nr. 1-7, TRP; 2015 m.); kultūrinis sluoksnis (sluoksnis su archeologiniais radiniais ir žvejybinėmis konstrukcijomis; kultūrinis sluoksnis Š dalyje sunaikintas iškasus tvenkinį, P dalyje sužalotas žemės darbų metu, stumdamant žemės paviršių ir kasant griovius, čia dabar įrengta elektros kabelio skydinė; 2015 m.).
1292	Namas	1,6 km	Statusas: Registrinis Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m., Miško tak. 47 Objekto reikšmingumo lygmuo: Vietinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas) Vertingosios savybės: tūris, aukštų išplanavimas, fasadų architektūrinis sprendimas-tradicinis liaudiškas; konstrukcijos, lubų apdaila, buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos, pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis – gyvenamoji; faktai apie įvykius - pietinėje sklypo dalyje stovėjo svimas, kurio vietoje šiuo metu išlikę padriki pamatų akmenys.
38470	Baltijos jūroje nuskenkusio laivo "L-13" vieta	2,3 km	Statusas: Registrinis Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Povandeninis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - laivo liekanos (apie 15 m ilgio ir iki 6,3 m pločio medinio burinio laivo liekanos, esančios apie 2 m gylyje; korpusas gerokai užneštas smėliu; FF Nr. 1; TRP; priedas 4; 2019 m.).
1813	Šventosios senovės gyvenvietė	patenka C21-C22-C23-C24 alternatyvos	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - kultūrinis sluoksnis (įvairaus storio sluoksnis su archeologiniais radiniais; kultūrinis sluoksnis sužalotas melioracijos, statybų metu, nuo 1966 m. iširtas virš 15 tūkst. kv. m plotas; 2014 m., 2018 m.); dabartinis ir senasis reljefas (buvęs Palangos lagūninis ežeras ir jo pakrantės, senovinių upių, protakų duburiai; didžiojoje dalyje yra pievos, dalis apaugusi krūmais, dalis jau užstatyta; FF Nr. 1-15; TRP; 2014 m., 2018 m.).
39191	Būtingės senovės gyvenvietė II	0,7 km	Statusas: Registrinis Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (nežymi laukų pakiluma; vidurinėje ir šiaurinėje dalyse PV-ŠR kryptimi iškastas melioracijos griovys; teritorija ilgą laiką buvo dirbama; FF Nr. 1-4, TRP; 2015 m.); kultūrinis sluoksnis (smėlingas pilkas sluoksnis su archeologiniais radiniais, gyvulių kaulais; kultūrinis sluoksnis sužalotas melioracijos ir arimo metu; priedas 4; 2014 m.).
15198	Dekoratyvinė skulptūra „Žvejo dukros“	2,1 km	Statusas: Registrinis Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m., Prieplaukos g. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris, forma, meninė išraiška - ant pamato su stačiakampio formos plane betoniniu postamentu trys lietos bronzinės moterų skulptūros (pamatas netyrinėtas; būklė gera; IKONOGR Nr. 1-3; FF Nr. 1-19; 2016 m.);
36442	Švč. Mergelės Marijos, Jūrų Žvaigždės koplyčia	2,2 km	Statusas: Registrinis Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m., Paupio g. 30 Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas) Vertingosios savybės: tūrinė erdvinė kompozicija; aukštų išplanavimas; fasadų architektūrinis sprendimas; konstrukcijos, koplyčios įranga. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis – sakralinė.
38379	Šventosios senovės gyvenvietė II	1,7 km	Statusas: Registrinis Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (gana lygus, smėlingas Šventosios upės kair. krantas; V dalis dirvonuoja, R dalis apaugusi pušynu, kuriame yra įrengtos Šventosios gyventojų kapinės, dalis teritorijos užlaidota; FF Nr. 1-6; TRP; 2014 m.); kultūrinis sluoksnis (juosvo ir rudo smėlio 30-40 cm storio sluoksnis su archeologiniais radiniais, vietomis siekiantis 1,15 m gylį nuo dabartinio paviršiaus; dalis kultūrinio sluoksnio sužalota ar sunaikinta anksčiau ariant teritoriją ir įrengus kapines, 1967 m ištirtas 28 kv. m plotas, o 2013 m. - 12 kv. m plotas; 2013 m.).
24223	Laukžemės kaimo antrosios senosios kapinės, vad. Maro kapeliais	0,3 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - Laukžemės kaimo gyventojų palaikai (XIX a. - XX a. pr. laidoti savižudžiai ir nekrikštyti kūdikiai; 2014 m.); reljefas (Kulšės u. slėnio šlaitas; kapinėse stovėjo medinė koplytelė su šventųjų skulptūromis ir keli aukšti kryžiai, kurie XX a. pradžioje sunyko, kapines juosė krautų lauko akmenų tvora, kurią 1939 m. ūkininkai nuardė, o akmenis išvežė Šventosios uosto statybai, paviršius apaugęs lapuočiais medžiais, krūmais, iškasinėtas, matyti buv. bulviarūšių duobės; TRP 1; IKONOG Nr. 1-2; FF Nr. 1-3; 2014 m.)
1467	Magazinas	1,4 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k., Ilgoji g. 20 Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris; aukštų išplanavimas, konstrukcijos. Artimiausios kultūros paveldo objekto teritorija supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - Laukžemės dvaro sodybos fragmentai (u.k. 319) į P nuo magazino (TRP; 2021 m.)
5208	Lazdininkų, Kalnalaukio kapinynas	2,9 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (Darbos u. kair. kranto, dabar Lazdininkų tvenkinio, gana masyvi, lėkštašlaitė, aukštuma, ir nuo jos į R plytinti nežymi lomelė, su už jos kylančios gretimos aukštos V šlaitu; teritorija apardyta ilgalaikių arimų, išvažinėta lauko kelių, teritorijos centrinėje dalyje XX a. 4 deš. pastatyti gyvenamieji ir ūkiniai pastatai, nutiestos įvairios komunikacijos, 1976 m. teritorijos P dalyje pastatytas Lazdininkų Mažučių gyvenulinkystės kompleksas, 1940, 1958, 1976, 1978-1982, 1991-1993, 1996-1998, 2000-2003, 2006-2009 ir 2011 m teritorijoje ir jos artimiausioje aplinkoje ištirtas bendras virš 5300 kv. m plotas, šiuo metu dalis teritorijos dirbama, užsėta javais, dalis - dirvonuoja, P dalyje išlikę fermų griuvėsiai, centrinėje stovi gyvenami ir ūkiniai pastatai, iškastas prūdas; TRP; FF Nr. 1-6; 2014 m.); kapai (griautiniai žmonių kapai su įkapėmis apjuosti akmenų vainikais, bei vėlyvesni griautiniai ir degintiniai žmonių kapai su įkapėmis be akmenų vainikų, bei simboliniai žirgų kapai; kapai apardyti įvairių žemės judinimo darbų metu, archeologinių tyrimų metu aptikta virš 500 kapų; 2014 m.); kultūrinis sluoksnis (kapinyno Š dalyje fiksuojamas apardytas iki 40 cm storio kultūrinio sluoksnio horizontas su stulpavietėmis, laužavietėmis, įvairios paskirties duobėmis, akmenų konstrukcijomis, molio tinku, gargažėmis, geležies šlaku, bei kitais archeologiniais radiniais; kultūrinis sluoksnis vietomis apardytas įrengiant kapinyną, vėliau - ariant; 2014 m.).
1438	Lazdininkų k. antroji etnoarchitektūrinė sodyba	2,6 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Kompleksas Vertingųjų savybių pobūdis: Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas) Vertingosios savybės: teritorijos planavimo sprendiniai; žemė ir jos paviršiaus elementai; takai, keliai ar jų dalys, dangos; želdynai ir želdiniai. Pirminė ir istoriškai susiklosčiusi paskirtis - gyvenamoji, ūkinė. Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas - kompleksas rytinėje pusėje ribojasi su Lazdininkų k. etnoarchitektūrine sodyba u.k.1439 (2010 m.).
32574	Būtingės evangelikų liuteronų bažnyčia	1,1 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m., Liepojos pl. 8E Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūrinė erdvinė kompozicija; aukštų išplanavimas; fasadų architektūrinis sprendimas; konstrukcijos; patalpų architektūrinės detalės. 7.3. pirminė ir istoriškai susiklėsčiusi paskirtis- sakralinė.
30296	Benaičių senovės gyvenvietė	2,5 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Benaičių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (Šventosios kair. kranto ir bevardžio upeliuko santakoje esančios aukštumos PV šlaitas, iš V pusės juosiamas Šventosios u. slėnio, iš P - bevardžio upelio griovos, iš Š ir R pusių toliau besitęsiančios aukštumos; teritorija apardyta ilgalaikių arimų, iškasinėta duobėmis, jos P kraštas sužalotas įrengus nedidelę žvyruobę, 2000, 2002-2004 m teritorijoje iširtas bendras 515,9 kv. m plotas, šiuo metu teritorija dirvonuoja; TRP; FF Nr. 1-3; 2014 m.); kultūrinis sluoksniu (šviesiai ar tamsiai rudos, smėlingos, iki 60 cm storio žemės su išsiskiriančiais trimis kultūriniais horizontaliais sluoksniais su degėšiais, molio tinku, degusiais akmenimis, akmenų grindiniais, ūkinėmis duobėmis, stulpavietėmis, gyvulių kaulais, geležies gargažėmis ir šlaku, židiniams bei kitais archeologiniais radiniais; sužalotas ilgalaikių arimų, kitų žemės judinimo darbų metu; 2014 m.); kapai (griautiniai ir degintiniai žmonių kapai su įkapėmis ar be jų; kapai apardyti ilgalaikių arimų, kasant žvyrą, 2000, 2002-2004 m tyrimų metu aptikti 3 degintiniai ir 2 griautiniai kapai; 2014 m.)
37619	Auksūdžio kaimo antrosios senosios kapinės	0,9 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Auksūdžio k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Vietinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (lėkštašlaitės aukštumos kampo aukštesnis iškyšulys, iš V, PV ir P juosiamas Kulšės slėnio, o iš ŠV - negilios lomos; paviršius ilgai buvo ariamas, dabar Š dalis dirvonuoja, o P - ariama, ties viduriu auga viena pušis, kapinių teritoriją maždaug RPR-VŠV kryptimi kerta dabar nenaudojamas lauko kelias; FF Nr. 1-4; priedas 4; TRP; 2014 m.); kapai (nedegintų mirusiųjų, manoma, kad Pelėkių k. gyventojų, kurių bent jau dalis laidota karstuose, kapai; dalis kapų, suardyta ariant, kasant duobes; priedas 4; 2014 m.)
5204	Pilkapiai, vad. Kūlių pilale	2,7 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Auksūdžio k. Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas
319	Laukžemės dvaro sodybos fragmentai	1,0 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Komplexas Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipišką) Vertingosios savybės: planavimo sprendiniai. artimiausios kultūros paveldo objekto teritorija supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio vertingosios savybės - magazinas (u.k. 1467) į Š nuo Laukžemės dvaro sodybos fragmentų, prie kelio į Lenkimus, P pusėje, prie kelio į Darbėnus - Laukžemės Šv. apaštalo Andriejaus bažnyčios statinių kompleksas (u.k. 1468) (TRP; 2009, 2021 m.); Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - Laukžemės dvaras istoriniuose šaltiniuose minimas nuo XVI a. Tuomet jis buvo Palangos (Darbėnų) dvaro ūkiniu padaliniu, o XVII a. tapo savarankišku ūkiniu-administraciniu vienetu ir priklausė didikams Sapiegos. XVIII a. dvaras perėjo Palangos seniūnijos valdytojams. XIX a. pr. jį valdė vokiečių didikai: baronai Mirbachai, Medemai, vėliau Georgijus von Štempelis, kilęs iš Kuršo gubernijos vokiečių didikų. 1913 m. Laukžemės dvarą nusipirko žymus to meto dvasininkijos ir visuomenės veikėjas prelatas Konstantinas Olšauskas (1867-1933) kartu su daktaru Jonu Ipolitu Stonkumi. 1944 m. dvaras nacionalizuotas, rūmuose veikė kolūkio valdybos būstinė, vėliau - sandėliai. 1959 m. atliktas rūmų kapitalinis remontas ir įkurdinta Laukžemės aštuonmetė mokykla. Nuo 1982 m. pastatas nenaudojamas, apleistas.
32946	Laukžemės dvaro sodybos fragmentų svirnas	1,1 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k., Saulėtekio g. 10 Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			Vertingosios savybės: tūris, aukštų išplanavimas, fasadų apdaila ir puošyba, konstrukcijos.
32945	Laukžemės dvaro sodybos fragmentų rūmai	1,1 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k., Saulėtekio g. 8 Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris, aukštų išplanavimas, fasadų architektūros tūrinės detalės, konstrukcijos.
32947	Laukžemės dvaro sodybos fragmentų rūšys	1,1 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k., Saulėtekio g. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: tūris, aukštų išplanavimas, fasadų architektūros tūrinės detalės, konstrukcijos.
32950	Laukžemės dvaro sodybos fragmentų parkas	1,0 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: į kompleksą įeinantis Vertingųjų savybių pobūdis: Kraštovaizdžio; želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas) Vertingosios savybės: planavimo sprendiniai; žemės ir jos paviršiaus elementai; takai, keliai ar jų dalys, dangos; želdynai ir želdiniai; upės, natūralūs vandens telkiniai ir hidrotechniniai įrenginiai.
24209	Senosios Įpilties kaimo senosios kapinės, vad. Maro kapeliais, Senkapiais	2,7 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Senosios Įpilties k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos; žemės ir jos paviršiaus elementai.
1468	Laukžemės Šv. apaštalo Andriejaus bažnyčios statinių kompleksas	0,8 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Komplexas Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: planavimo sprendiniai; įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos; žemės ir jos paviršiaus elementai; želdynai ir želdiniai. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - apie Romos katalikų parapijos atsiradimą Laukžemėje rašė vyskupas Motiejus Valančius (1801-1875). "Žemaičių Vyskupystėje" rašydamas apie XVII a. Žemaitijos bažnyčias jis minėjęs, jog čia 1639 m. stovėjo jokio turto neturėjusi ir tiksliai neapibūdinta koplyčia. Žemaičių stalininkas Andriejus Aleksandras Radziminis apie 1645 m. Laukžemėje pastatė naują bažnyčią. Pradžioje ji buvo Palangos filija, tačiau XVIII a. pab. vyskupas Antanas Tiškevičius suteikė Laukžemei parapijos teises. 1752 m. dvarininkas Karolis Kondrotas fon den Korfas skyrė bažnyčios išlaikymui žemės ir kito turto. Vėliau bažnyčios priežiūra rūpinosi Laukžemės dvarą valdžiusi baronų Mirbachų giminė. 1754 m. Palangos seniūno karolio Mirbacho iniciatyva Laukžemėje buvo pastatyta nauja šventovė, į kurią buvo pernešti senieji altoriai. Dar viena fundacija bažnyčiai buvo suteikta generolo adjutanto Henriko Mirbacho. Jo rūpesčiu bažnyčios pastatas buvo suremontuotas, o parapijiečiai įrengė dar du naujus altorius. Apie 1850 m. parapijos klebono Srebalavičiaus rūpesčiu buvo pastatyta dabartinė neobaroko ir neoklasicizmo bruožų turinti medinė bažnyčia, kurią 1852 m. liepos 24 d. konsekrovo vyskupas Motiejus Valančius. Greta bažnyčios stovi 1864 m. statyta, XX a. pr. perstatyta varpinė, į kurią buvo atkeltas 1740 m. Jozefo Litvinovičiaus lietas varinis varpas. Laukžemės bažnyčioje taip pat yra XV a. datuojama medinė Dievo Motinos statula, kuri šiuo metu restauruojama.
24213	Sūdėnų ir Žynelių kaimų senosios kapinės, vad. Maro kapeliais	1,5 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Sūdėnų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - Sūdėnų ir Žynelių kaimų gyventojų palaikai (XIX a. - XX a. pr. laidoti savižudžiai ir nekrikštyti kūdikiai; 2014 m.); reljefas (nedidelė pakiluma; paviršius dirvonuoja, XX a. I p. kapinių PV pakraštyje buvo kasamas smėlis; TRP I; FF Nr. 1-6; 2014 m.).

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
37960	Laukžemės kapinynas II	13 m	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Medomiškių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (lygus laukas su vos žymia lėkšta pakiluma iš V pusės ribojamas Laukžemės-Darbėnų kelio, iš kitų pusių dirbamų laukų; teritorija apardyta ilgalaikių arimų, XX a. pab. tiesiant naftotiekį, šiuo metu teritorija ariama; TRP; FF Nr. 1-2; 2014 m.); kapai (atsitiktiniai archeologiniai radiniai iš suardytų degintinių žmonių kapų; kapai apardyti įvairių žemės judinimo darbų metu, 2011 m. teritorijoje surinkta atsitiktinių archeologinių radinių; 2014 m.).
13076	Sūdėnų akmuo su plokščiadugniu dubeniu	1,9 km	Statusas: Paminklas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - žmogaus apdorotas riedulys (akmuo rausvas stambiagrūdis granitas, netaisyklingo cilindro formos, maždaug 1,25-1,3 m skersmens ir 0,6 m aukščio, žemesniu V kraštu, su akmens viršutinėje plokštumoje, kiek arčiau V krašto esančiu maždaug 34 cm skersmens viršuje ir 29 cm skersmens apačioje, bei iki 9 cm gylio dubeniu iš kurio maždaug V kryptimi nueina apie 20 cm ilgio, iki 3 cm pločio ir apie 1 cm gylio laukas; akmuo apkerpėjas ir apsamanojė; TRP; FF Nr. 2-5; 2013 m.); reljefas (akmuo su plokščiadugniu dubeniu guli Kulšės u. deš. kranto šlaite, maždaug 2,3 m į P nuo jo yra kitas netaisyklingos trikampės, užapvalintais galais, formos, rausvo stambiagrūdžio granito akmuo, maždaug 1,2x0,8 m dydžio ŠR-PV kryptimi, kurio beveik centrinėje dalyje yra išgręžta apie 2,5 cm skersmens ir iki 11 cm gylio duobutė, bei už maždaug 6 cm esanti apie 4 cm ilgio pjovimo žymė; šiuo metu teritorija tvarkoma, šienaujama, pastatyta informacinė lenta, 2012 m. akmens vizualinės apsaugos zonoje buvo iširtas bendras 13 kv. m plotas, aptikta XIX-XX a. būdingų radinių iš čia stovėjusio vandens malūno; FF Nr. 1, 6; 2013 m.). Faktai apie svarbius tautosakos, literatūros ar kitus meno kūrinius, netradicinius ieškojimus, kurie susiję su objektais ar vietovėmis - pasakojimai jog ant akmens senovėje pagonyš aukoję aukas, kad baudžiatvos laikais nedarbingiems baudžiauninkams ant akmens nukirdavo galvas, ar kad akmuo - tai buvusio malūno gimos (2013 m.);
1439	Lazdininkų kaimo etnoarchitektūrinė sodyba	2,6 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Lazdininkų k., Naujo Gyvenimo g. 36 Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Komplexas Vertingųjų savybių pobūdis: Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: teritorijos planavimo sprendiniai; žemė ir jos paviršiaus elementai; takai, keliai ar jų dalys, dangos; želdynai ir želdiniai.
25503	Būtingės sodybviētė, vad. Būtingės karčema, Dvaro karčema	1,7 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Kalgrauzių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (gana lygi pakiluma, nusileidžiantį ŠR ir R kryptimi į Darbos slėnį; dalis dirvonuoja, dalis, ypač ŠR ir R šlaitai, apaugusi medžiais ir krūmais, anksčiau čia buvo kalvelė, jos viršus išstumdytas ir nulygintas XX a. 10 deš.; FF Nr. 1-6; TRP; 2012 m., 2018 m.); kultūrinis sluoksnis (įvairaus storio tamsios žemės sluoksnis su pastatų liekanomis, archeologiniais radiniais; 1990 m. ir 1996 m. iširtas apie 280 kv. m plotas; dalis kultūrinio sluoksnio sunaikinta 1996 m. nustumdžius kalvelės paviršius, iškasus didžiulę iškasą ir vėliau ją užlyginus; 2012 m.).
5239	Benaičių akmuo, vad. Kūlių bobele	1,7 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Benaičių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - natūralus riedulys (akmuo rausvas stambiagrūdis granitas, iš šono netaisyklingos piramidės, o iš priekio - stačiakampio formos, maždaug 4,5 m ilgio Š-P kryptimi ir apie 3,15 m pločio, bei iki 1,55 m aukščio; viršutinėje akmens briaunoje, arčiau P galo yra apie 95 cm ilgio ir iki 15 cm gylio iškirtimas, akmuo apkerpėjas ir apsamanojė; FF Nr. 2-4; 2013

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			m.); reljefas (Kulšės u. kair. kranto lygus laukas, anksčiau buvusi užliejama pieva, vad. Leikna; šiuo metu akmens aplinka tvarkoma, jis aptvertas tvorele, per Kulšės u. įrengtas tiltukas pasiekti akmenį, pastatytas informacinis stendas; TRP; FF Nr. 1; 2013 m., 2018 m.). Faktai apie svarbius tautosakos, literatūros ar kitus meno kūrinius, netradicinius ieškojimus, kurie susiję su objektais ar vietovėmis - pasakojimai apie akmeniui pavirtusią raganos trobelę (priedas Nr. 5; 2013 m.
25502	Būtingės dvarvietė	1,2 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (nežymi Šventosios deš. kranto smėlėta pakiluma; didžioji dalis dirvonuoja, dalis apaugusi medžiais ir krūmais, P dalis iškasinėta; FF Nr. 1-5; TRP; 2012 m.); kultūrinis sluoksnis (iki 40 cm storio pilko smėlio sluoksnis su pastatų liekanomis, archeologiniais radiniais; dalis kultūrinio sluoksnio sunaikinta XX a. 7-me deš. dvarvietės P dalyje pradėjus kasti ir vėliau kasant smėlį statyboms, 1991-1992 m. iširtas 164 kv. m plotas; 2012 m.).
37959	Laukžemės kapinynas	0,8 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (atskira, maždaug 100 m skersmens ir 2-3 m aukščio, kiek aukštesniu P galu, lėkštašlaitė kalvelė, iš R pusės ribojama nežymaus bevardžio upeliuko, iš V ir Š pusių - žemesnių, vos pelkėtų, mišku apaugusių, daubų; kalvelė apardyta ilgalaikių arimų, iškasinėta duobėmis, jos P pakraščiu praeina Laukžemės-Būtingės kelias, 2011 m. kalvelės ŠV dalyje iširtas 10 kv. m plotas, šiuo metu teritorija dirvonuoja, tik ŠR dalis apaugusi pušynu; TRP; FF Nr. 1-3; 2014 m.); kapai (atsitiktiniai archeologiniai radiniai iš suardytų griautinių žmonių kapų; kapai apardyti įvairių žemės judinimo darbų metu; 2014 m.).
24204	Mažučių dvaro evangelikų liuteronų senosios kapinės	1,4 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Mažučių k Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - baronai fon Rucenai Mažučių dvarą valdė nuo jo įkūrimo dienos. Išlikę užrašai ant antkapinių paminklų ir kryžių (kurių nebeliko) leidžia manyti, kad dvaro kapinės buvusios įkurtos 19 a. Jose laidoti Mažučių dvaro savininkai baronai fon Rucenai, dvare gyvenę ir mirę jų giminaičiai bei artimieji šeimos nariai, išpažinę evangelikų liuteronų tikėjimą. Pokario metais kapinės buvo išniekintos. Vietos žmonių liudijimu sribai nugriovė kapinių koplyčią, išvartė ir sušaudė kryžius bei antkapinius paminklus, kurių būta nemažai. Kryžiai buvę metaliniai, su vokiškais užrašais. Kapinių naikinimas tęsėsi ir vėlesniais sovietmečio laikais.
24219	Auksūdžio kaimo senosios kapinės	1,1 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Auksūdžio k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos; žemės ir jos paviršiaus elementai.
24188	Sausdravų kaimo senosios kapinės	1,0 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Sausdravų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - Sausdravų, Sereikių ir Mažučių kaimų gyventojų palaikai; reljefas (kalvelė apaugusi medžiais ir krūmais; antkapinių paminklų neišliko; TRP; FF Nr. 1-4; 2015 m.).
24222	Laukžemės žydų senosios kapinės	0,3 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: įvairios išraiškos formos; žemės ir jos paviršiaus elementai. Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas - objektą supantis miškas.

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			Faktai apie svarbius visuomenės istorijos įvykius - nuo XIX a. pr. šiose kapinėse buvo laidojami Laukžemės k. žydų tautybės žmonės.
12775	Auksūdžio akmuo, vad. Velnio akmeniui	0,9 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Dabėnų sen., Maloniškių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - natūralus riedulys (akmuo pilkas stambiagrūdis granitas, netaisyklingo ovalo formos, kiek įdubusiu viršumi, maždaug 3,65 m ilgio Š-P kryptimi ir apie 3 m pločio, bei iki 0,55 m aukščio nuo dabartinio žemės paviršiaus, su akmens viršutinėse P ir R plokštumose pastebimais įvairaus dydžio, nuo 4x5 cm iki 23x17 cm dydžio, bei nuo 1 iki 3 cm gylio natūraliais įdubimais, kartais laikomais žmogaus, arklio, kiaulės ar velnio pėdomis; akmuo apkerpėjęs ir apsamanojęs, jo PR galas kiek nuskeltas; TRP; FF Nr. 1-4; 2015 m.). Faktai apie svarbius tautosakos šaltinius, kurie susiję su objektu - pasakojimai jog prie akmens pasirodydavo Velnias (priedas Nr. 5; 2015 m.).
28710	Sūdėnų kapinynas II	2,5 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Dabėnų sen., Sūdėnų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - reljefas (Šventosios kair. kranto slėnio, R pakraščio, nežymi maždaug 40x20 m dydžio, kiek pailga Š-P kryptimi ir iki 1 m aukščio pakiluma; teritorija iškasinėta duobėmis, 1982, 1984-1985 m teritorijoje ištirtas bendras 381 kv. m plotas, šiuo metu teritorija neardoma, apaugusi jaunais berželiais; TRP; FF Nr. 1-4; 2014 m.); kapai (degintiniai žmonių kapai urnose ar supilti į nedideles duobutes laidoti pilkapiuose su akmenų vainikais, bei vėlyvesni griautiniai žmonių kapai su įkapėmis ar be jų juosiami įvairių akmenų konstrukcijų; kapai apardyti įvairių žemės judinimo darbų metu, dalis akmenų nurinkta, 1982, 1984-1985 m. archeologinių tyrimų metu aptikti 26 degintiniai bei 23 griautiniai kapai; 2014 m.); kultūrinis sluoksnis (atsitiktiniai titnaginiai dirbiniai iš suardyto kultūrinio sluoksnio; kultūrinis sluoksnis apardytas įrengiant pilkapyną ir kapinyną, bei kitų vėlyvesnių žemės judinimo darbų metu; 2014 m.).
5242	Pelėkių akmuo su dubenėliais	1,4 km	Statusas: Paminklas Adresas: Kretingos rajono sav., Dabėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai. Faktai apie svarbius tautosakos, literatūros ar kitus meno kūrinius, netradicinius ieškojimus, kurie susiję su objektais ar vietovėmis - pasakojama, kad ant akmens naktimis šoka Velniai, pasirodo šmėklos, jog pagonių laikais ant jo vaidilutės kūrendavo ugnį ir aukodavo aukas dievams (žr. Nr. 13.6, 13.7; 2013 m.)
24205	Ežkepių kaimo senosios kapinės, vad. Markapiai	2,4 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Dabėnų sen., Auksūdžio k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos; žemės ir jos paviršiaus elementai.
1466	Benaičių kaimo etnoarchitektūrinė sodyba	1,9 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Dabėnų sen., Benaičių k., Benaičių g. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Komplexas Vertingųjų savybių pobūdis: architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Vertingosios savybės: planavimo sprendiniai; žemės ir jos paviršiaus elementai; želdynai ir želdiniai.
24221	Laukžemės kaimo pirmosios senosios kapinės, vad. Maro kapiais	0,4 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Dabėnų sen., Laukžemės k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Pavienis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai - Laukžemės kaimo gyventojų palaikai; reljefas (nedidelė, stačiais šlaitais kalvelė; nuo seno kapinėse stovėjo medinė koplytėlė su šventųjų skulptūromis ir du kryžiai, viskas XX a. 8 d-

Kodas	Pavadinimas	Atstumas iki artimiausios alternatyvos	Trumpas kultūros vertybės aprašymas
			metyje sunyko, vėliau vienas medinis kryžius atstatytas, kapinių paviršius apaugęs išretintu mišku; TRP 1; IKONOGR Nr. 1-2; FF Nr. 1-5; 2014 m.).
24697	Benaičių kalno ir akmens kompleksas	1,8 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Benaičių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Komplexas Vertingųjų savybių pobūdis: Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai. Faktai apie tautosakos šaltinius, kurie susiję su objektu - pasakojama, jog ant kalno prie akmens būdavo deginamos aukos ar kad kalne yra stovėjusi bažnyčia kuri skradžiai žemę prasmegusi ir pan. (2018 m.).
37961	Pelėkių kaimavietė	0,5 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Pelėkių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai.
24212	Juzumų kaimo evangelikų liuteronų senosios kapinės	3,0 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Juzumų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos; žemės ir jos paviršiaus elementai.
13002	Būtingės senovės gyvenvietė	1,3 km	Statusas: Paminklas Adresas: Palangos miesto sav., Palangos m. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai.
6253	Sūdėnų kapinynas, vad. Vaidavingiu	2,6 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Sūdėnų k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai.
12069	Auksūdžio kapinynas, vad. Pilale	1,4 km	Statusas: Paminklas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Auksūdžio k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai.
12068	Auksūdžio kapinynas II, vad. Leišio kalneliu	1,0 km	Statusas: Paminklas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Auksūdžio k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Nacionalinis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą) Vertingosios savybės: žemės ir jos paviršiaus elementai.
31114	Mažučių dvaro parko fragmentai	1,6 km	Statusas: Registrinis Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Mažučių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Vietinis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas) Vertingosios savybės: planavimo sprendiniai; žemės ir jos paviršiaus elementai; želdynai ir želdiniai; Artimiausios supančios aplinkos kultūrinio kraštovaizdžio autentiškumas - kultūrinis kraštovaizdis, supantis dvaro sodybą iš R (FF Nr. 16; TRP; 2006 m.).
24197	Benaičių kaimo senosios kapinės	2,0 km	Statusas: Valstybės saugomas Adresas: Kretingos rajono sav., Darbėnų sen., Benaičių k. Objekto reikšmingumo lygmuo: Regioninis Vertybė pagal sandarą: Paviennis objektas Vertingųjų savybių pobūdis: Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) Vertingosios savybės: įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai ir vaizduojamojo meno formos; žemės ir jos paviršiaus elementai. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos įvykius - palaidoti nuo maro ir epidemijų mirę žmonės.

Artimiausios registruotos ir neregistruotos kultūros vertybės

Šiaurinių alternatyvų C1-C12 trasos į vakarus nuo taško LN3 prie Laukžemės kaimo praeina 3 m atstumu į pietus nuo Laukžemės kapinyno II (37960) ribų ir kerta platų Kulšės slėnį. Laukžemės kapinynas II (37960) identifiкуotas 2011 m. pagal jam būdingus radinius²⁰, plačiau netirtas, saugoma teritorija nustatyta preliminariai, vizualiai lygiuose laukuose neišsiskiria (žr. 4.3.10.1 (a) pav.) Kulšės senslėnio pakrantės yra tinkamos senosioms gyvenvietėms (4.3.10.1 (b) pav.).

Toliau į vakarus Laukžemės ir Būtingės miškai lygūs, žemi, Šventoji įsigraūžusi į smėlėtą lygumą, kuri tęsiasi iki melioruotų Būtingės pelkių – buvusio lagūninio ežero. Jo vieta niekuomet nebuvo tyrinėta, nes po melioracijos čia platesnės žmonių veiklos nevykdėta. Vieta užaugusi vešlia žole, tačiau rytiniame krante senųjų gyvenviečių būta. 1995 m. dabartinio Būtingės terminalo vietoje aptiktos 2 suardytos akmens amžiaus gyvenvietės, įvardytos kaip Būtingė 3 ir 4²¹. 2013 m. G. Piličiauskas į šiaurę nuo Būtingės naftos terminalo ir Kregždžių gatvės bei į rytus nuo rytinio kanalo aptiko titnaginių dirbinių. Vieta įvardyta kaip Būtingės radimvietė 7 (4.3.10.1 (c) pav.)²². Ši vieta yra į rytus nuo tarp dviejų kanalų praeinančios alternatyvos. Būtingės buvusio lagūninio ežero vakariniame krante yra pajūrio kopos su plačiu smėlėtu krantu, kuriame dabar žmogaus gyvenimo žymių nėra, tačiau anksčiau būta Nidos kaimo sodybų, žymimų XIX a. pabaigos žemėlapyje, iš kurių pajūryje 2011 m. fiksuotas šulinys ir įkasta statinė, buvo randama įvairių radinių²³. Čia ankstesnių gyvenviečių vietos gali būti užpustytos vėlesnių kopų (4.3.10.1 (d) pav.).

Centrinės alternatyvos (C13-C24) nuo 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ iki taško LS4 Medomiškių kaime eina lygiais melioruotais laukais gana toli nuo registruotų kultūros vertybių. Arčiausiai jos (per 0,5 km į pietryčius) prieina Pelėkių kaimavietė (37961). Toliau į vakarus alternatyvos kerta gana platų, tačiau mažiau gilų Kulšės – Šaltupio slėnį netoli jų santakos (4.3.10.1 (e) pav.). Slėnio krantai ir tarpupis tinkami senosioms gyvenvietėms. Mažučių – Kalgraužių miškas iki pat Šventosios lygus, vietomis drėgnas. Šventosios vakarinis krantas aukštesnis, smėlėtas (4.3.10.1 (f) pav.). Čia alternatyvos aplinkoje abipus jos 2017 m. G. Piličiauskas aptiko Kalgraužių akmens amžiaus gyvenvietes 1 ir 3²⁴. Melioruotos Būtingės pelkės – buvęs lagūninis ežeras – lygios, užžėlusios aukšta žole (4.3.10.1 (g) pav.), netyrinėtos, tačiau rytiniame krante senųjų gyvenviečių būta (plačiau apibūdintos ties šiaurine alternatyva), o į pietų pusę jų gausėja. Čia 450–800 m atstumu į pietus nuo alternatyvos jau yra ir saugomos archeologinės vertybės – Šventosios, Elijos senovės gyvenvietė (16195) ir Būtingės senovės gyvenvietė II (39191). Po pajūrio kopomis buvusio lagūninio ežero vakariniame krante anksčiau irgi būta Nidos kaimo sodybų.

Pietinės alternatyvos (C21-C24) nuo taško LS4 Medomiškių kaime kerta platų, tačiau sekloką Kulšės slėnį su senųjų gyvenviečių tikimybe jo krantuose ir toliau eina lygiais vietomis šlapiais Mažučių – Kalgraužių miškais iki Darbos ir Žibos upelių santakos, kirsdama jas abi. Darbos krantai čia irgi

²⁰ Šaltinis: Vaitkevičius V. Projektuojamo dujotiekio dvejose alternatyviose trasose Klaipėdos ir Kretingos rajonuose 2011 m. archeologinių žvalgomųjų tyrimų ataskaita. T. 2, Būtingės variantas, Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas, f. 1, b. 5851, p. 27–28, 58, 184 pav. 150; Vaitkevičius V., Zabiela G., Bukantaitė V. Archeologijos vertybės projektuojamo dujotiekio trasoje Klaipėdos ir Kretingos rajonuose, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2011 metais*. Vilnius, 2012, p. 591.

²¹ Šaltinis: Zabiela G. Būtingės (Palanga – Šventoji) naftos terminalo pagrindinės statybos aikštelės 1995 m. žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų ataskaita, Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas, f. 1, b. 2417, p. 19–24.

²² Šaltinis: Piličiauskas G. Šventosios senovės gyvenvietės (1813) ir jo aplinkos 2013 m. archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų ataskaita, Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas, f. 1, b. 6748, p. 195–196, 200, 242–243; Piličiauskas G., Kuilienė A., Vengalis R. Žvalgomieji tyrimai Šventojoje, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2013 metais*. Vilnius, 2014, p. 37, 39.

²³ Šaltinis: Vaitkevičius V. Projektuojamo dujotiekio dvejose alternatyviose trasose Klaipėdos ir Kretingos rajonuose 2011 m. archeologinių žvalgomųjų tyrimų ataskaita. T. 2, Būtingės variantas, Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas, f. 1, b. 5851, p. 28–29, 58–59; Vaitkevičius V., Zabiela G., Bukantaitė V. Archeologijos vertybės projektuojamo dujotiekio trasoje Klaipėdos ir Kretingos rajonuose, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2011 metais*. Vilnius, 2012, p. 591.

²⁴ Šaltinis: Piličiauskas G. Klaipėdos, Kretingos, Skuodo r. ir Palangos m. sav. teritorijų archeologinių žvalgomųjų tyrimų 2013 m. ataskaita, Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas, f. 1, b. 8593, p. 29–30, 40–41, 52, 54, 61, 84, 86; Piličiauskas G., Žvalgomieji tyrimai pajūryje, *Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2017 metais*. Vilnius, 2018, p. 44–45.

aukštoki, smėlėti, su tikimybe būti senosioms gyvenvietėms (4.3.10.1 (i) pav.). Žiba kanaluota. Už Žibos vėl panašūs lygūs daugumoje pušų miškai kone iki pat saugomos Šventosios senovės gyvenvietės (1813) rytinės ribos (Paliėgirių kelio). Milžinišką 587,5 ha ploto akmens amžiaus gyvenvietę (tikrovėje – apie 60 gyvenviečių kompleksą) alternatyvos kerta beveik centrinėje saugomos teritorijos dalyje tarp rytinio kanalo ir kopų – viso apie 1,23 km ilgio ruože. 1966 m. identifikuotos gyvenvietės kone kasmet tyrinėjamos iki dabar, plačiai žinomos Lietuvoje ir regione. Šių tyrimų bibliografiją sudaro šimtai pozicijų, tarp kurių galima paminėti tik vieną, apibendrinančią iki 1998 m. atliktus tyrimus ir suteikiančią pakankamą įsivaizdavimą apie šias gyvenvietes - Rimantienė R. *Akmens amžiaus žvejai prie Pajūrio lagūnos*. Vilnius, 2005 528 p. (atskira knyga – vertimas į vokiečių kalbą). Vietoje, kur numatomas elektros kabelio koridorius (jį daugumoje apaugusi mišku) (4.3.10.1 (j) pav.) archeologiniai tyrimai nevykdyti, jai artimiausi (keliasdešimt metrų į pietus) atlikti 2013 m., kur surasta 49 radimvietė, buvusi ežero sąsiauryje²⁵. Nuo jos labiau į vakarus yra buvęs gėlavandenis ežeras, kuriame aptinkama paskirų archeologinių radinių ar struktūrų. Sprendžiant iš publikuotų duomenų²⁶, atrodo, kad alternatyva kerta ir 1967 m. rastą tiksliau nelokaliuotą Šventosios 19 radimvietę, kuri turėtų būti jau į rytus už saugomos teritorijos ribų. Dabar čia yra miškas. Gyvenvietės vakariniame krašte yra senosios upės senvagė su archeologiniais radiniais pakrantėse, kurią sklype labiau į pietus nuo numatytų koridorių siūlyta saugoti vietoje ir tik išimtiniais atvejais iširti²⁷. Pajūryje žmogaus veiklos pėdsakų nepastebėta, čia yra gana aukštos kopos (4.3.10.1 (k) pav.). Kitokių nei archeologinis paveldas paveldo grupių elektros perdavimo tinklų jungties preliminarių alternatyvų vietose ir jų artimoje aplinkoje nefiksuota.

²⁵ Šaltinis: Piličiauskas G. Šventosios senovės gyvenvietės (1813) ir jo aplinkos 2013 m. archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų ataskaita, Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas, f. 1, b. 6748, p. 183, 197–199, 201, 242; Piličiauskas G., Kuilienė A., Vengalis R. Žvalgomieji tyrimai Šventojoje, Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2013 metais. Vilnius, 2014, p. 36, 39)

²⁶ Šaltinis: Rimantienė R. Šventoji Pamarių kultūros gyvenvietės. V., 1980, p. 70; Rimantienė R. Akmens amžiaus žvejai prie Pajūrio lagūnos. V., 2005, p. 419.

²⁷ Šaltinis: Juškaitis V. Šventosios senovės gyvenvietės (1813), Palangos m., sklypuose Ošupio tako 25, 25A, 25B, 25C, 27, 27A, 27B, 27C 2015 m. vykdytų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, Lietuvos istorijos instituto Rankraštynas, f. 1, b. 6527, p. 73, 82; Juškaitis V., Paseckas K., Piličiauskienė G., Piličiauskas G. Žvalgomieji tyrimai Šventojoje, Ošupio take, Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2015 metais. Vilnius, 2016, p. 39.

a) Laukžemės kapinyno II vieta šiaurės vakarų

b) Kulšės senslėnis iš šiaurės rytų

c) Būtingės radimvietės 7 vieta iš rytų

d) Kopus Būtingės pakrantėje iš pietų.

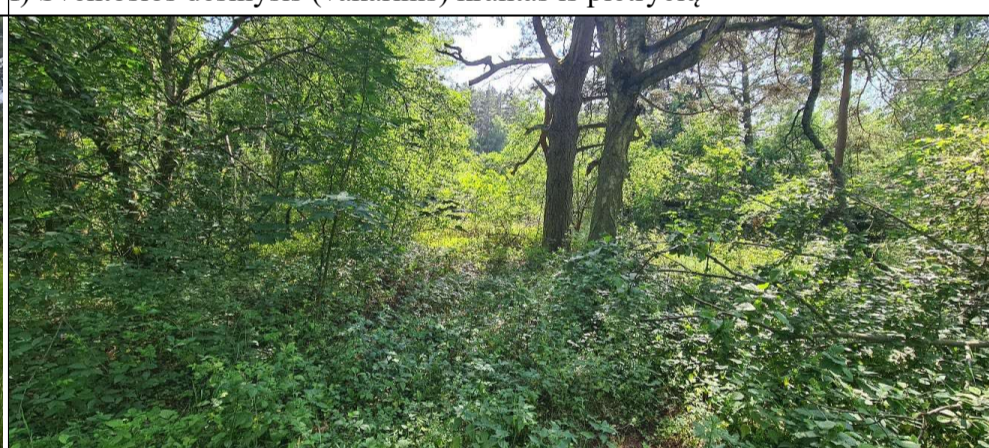
e) Kulšės senslėnis iš šiaurės rytų

f) Šventosios dešinysis (vakarinis) krantas iš pietryčių

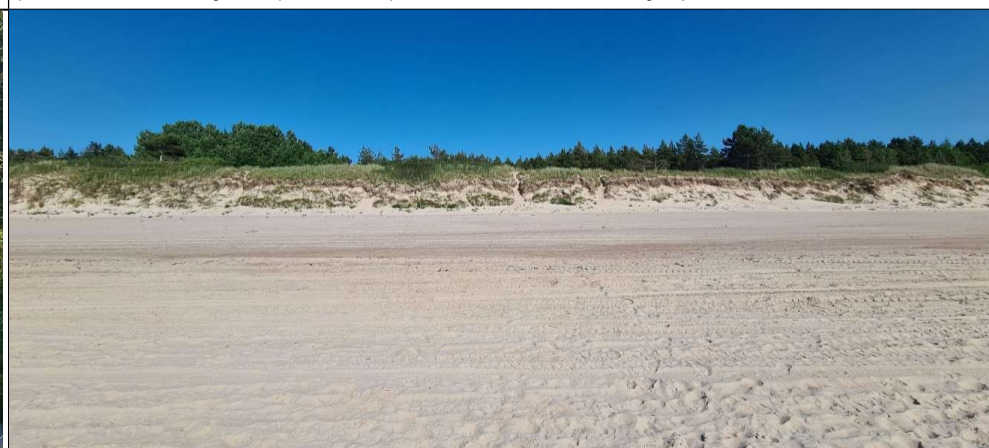
g) Būtingės lagūninio ežero vieta iš vakarų

i). Darbos dešinysis (šiaurinis) krantas iš šiaurės rytų

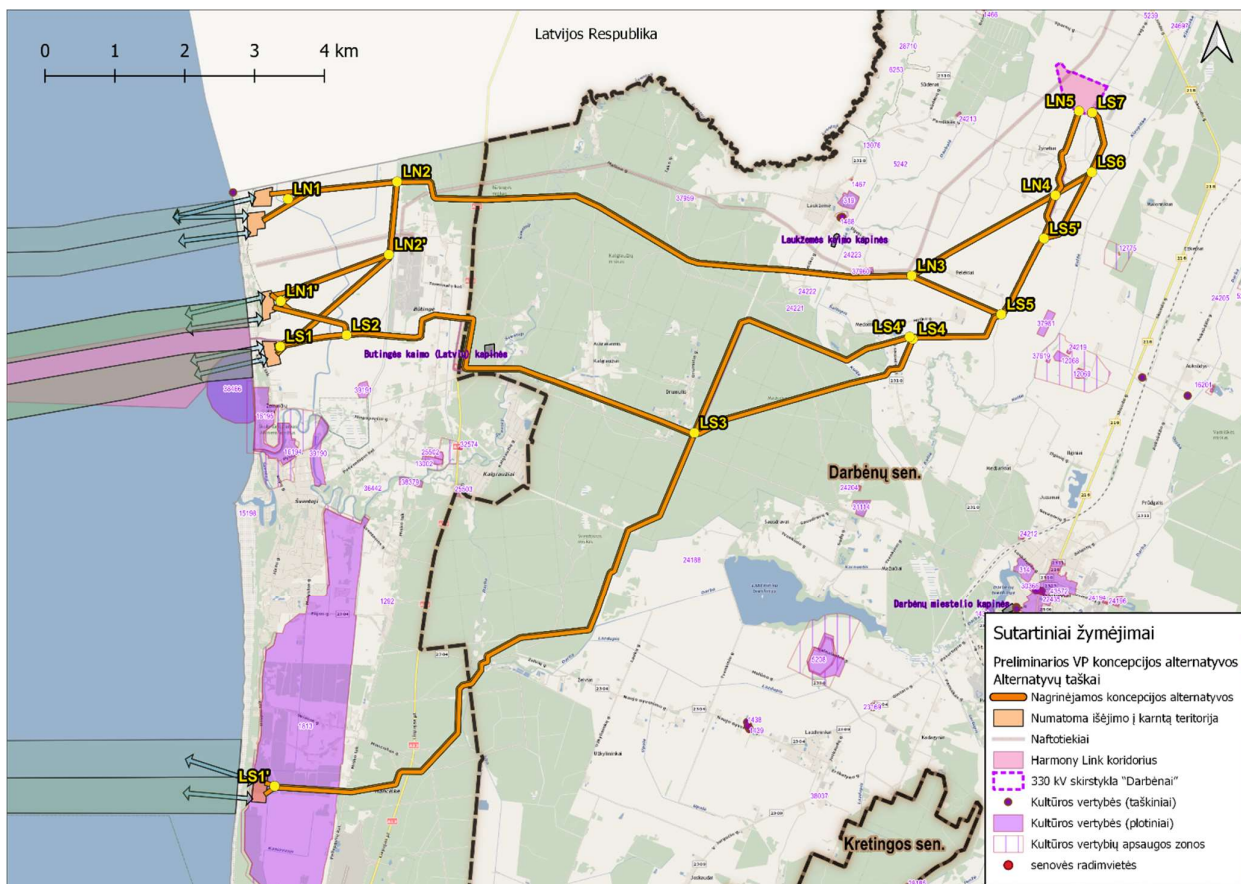
j) Šventosios senovės gyvenvietės rytinio krašto vaizdas iš rytų

k) Pajūrio kopos į vakarus Šventosios senovės gyvenvietės iš vakarų

4.3.10.1 pav. Planuojamų elektros jungčių aplinkoje identifikuotos registruotų ir neregistruotų (vertingųjų savybių turinčių) kultūros vertybių teritorijos

Kultūros paveldo objektų ir senovės radimviečių išsidėstymas nagrinėjamų alternatyvų atžvilgiu pateiktas 4.3.10.2 pav.

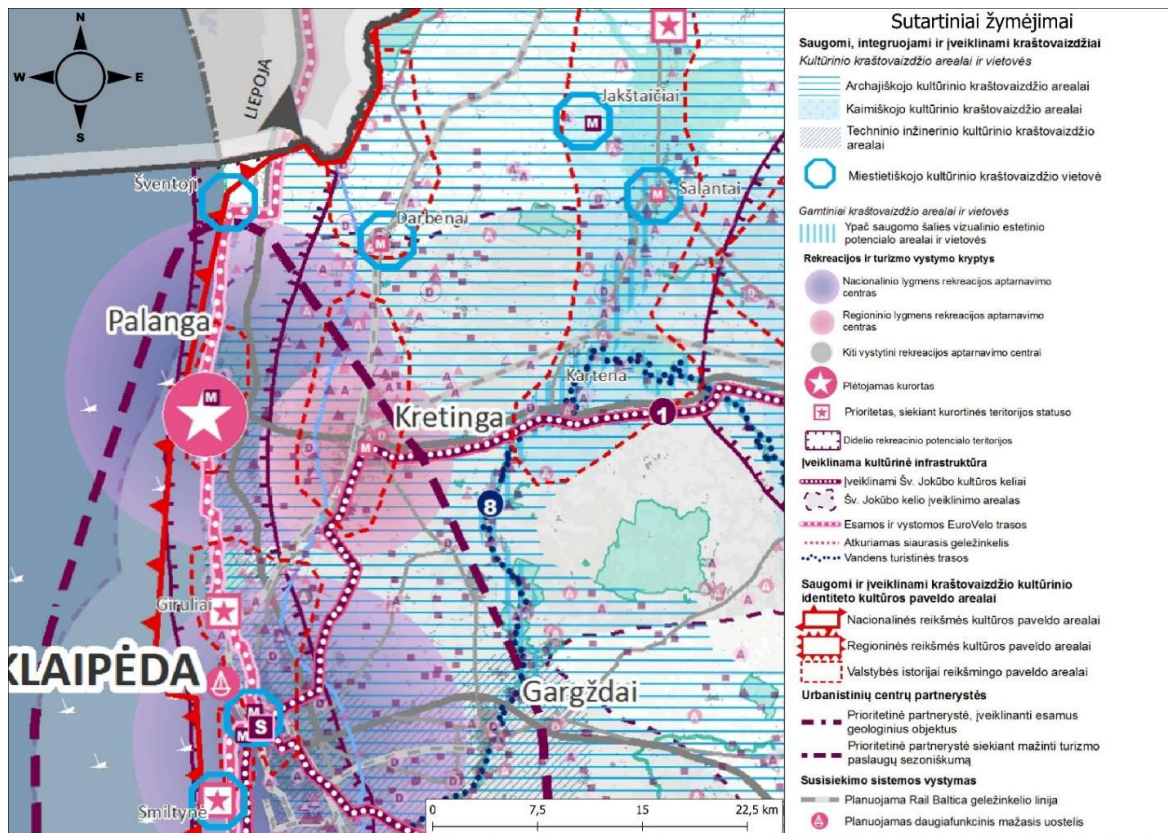

4.3.10.2 pav. Kultūros vertybių registro duomenys (Šaltinis: www.geoportal.lt)

4.3.11 Rekreacija, turizmas

Palanga yra vienas svarbiausių Lietuvos kurortų. Pagrindines kurorto funkcijas sudaro sveikatinimas panaudojant klimatinis veiksnis, poilsis ir rekreacija gamtinėje aplinkoje. Palanga priskiriama nacionalinio lygmens rekreacijos aptarnavimo centrai, kaip plėtojamas kurortas (žr. 4.3.11.1 pav.). Palangos miesto savivaldybėje vystoma rekreacinė infrastruktūra - vystomos EuroVelo trasos, plėtojamas nacionalinio lygmens rekreacijos aptarnavimas.

4.3.11.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos Bendrojo plano Kultūros politikos ir rekreacijos brėžinio (Šaltinis: www.tpd.lt)

Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje, įvertinant jos geografinę situaciją, gali būti formuluojami du svarbiausi rekreaciniai tikslai. Pirmasis - žemyninės rajono savivaldybės dalies pažinimas bei jos teikiamų rekreacinių išteklių naudojimas, antrasis - pajūrio zonos panaudojimas kurortinio pobūdžio aplinkos formavimui. Antrasis rekreacijos ir turizmo tikslas taikytinas vakarinės Kretingos rajono savivaldybės zonos teritorijoms.

Įvertinant savivaldybės gamtinės bei kultūrinės aplinkos rekreacinį potencialą, išskirtini turizmo paslaugų centrai: Kretinga, Darbėnai, Salantai, Kartena, Nasrėnai, Senoji Įpiltis, Vydmantai. Šiuose turizmo paslaugų centruose numatoma atvykstančiųjų turistų bei vietos poilsiautojų infrastruktūros įrengimas: automobilių aikštelės, viešieji tualetai, informaciniai stendai, turistinių maršrutų trasos, vietinės pėsčiųjų, dviračių takų sistemos plėtojimas, prieigų suformavimas prie lankytinų objektų, patrauklios gamtinės aplinkos elementų (vandens telkinių, šlaitų), poilsiaviečių, atokvėpio aikštelių įrengimas.

Rekreacinės funkcijos prioriteto vietovėse siūlomas įvairių turizmo ir rekreacijos objektų bei viešosios rekreacinės infrastruktūros plėtojimas.

Kretingos r. sav. teritorijoje išskirtos rekreacinės vietovės bei rekreacinio funkcinio prioriteto vietovės pažymėtos Kretingos r. sav. teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano Kultūros paveldo, turizmo, rekreacijos brėžinyje (žr. 4.3.11.2 pav.). Bendrojo plano sprendiniuose numatytos atskiros rekreacinės teritorijos, kuriose galima rekreacinių objektų, tokių kaip poilsio, sporto, sveikatingumo pastatai, statyba.

Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje yra įrengta apie 32 km pėsčiųjų ir dviračių takų. Dauguma dviračių takų yra įrengta tik kai kuriuose gatvių ruožuose, taip pat takai įrengti atskirose gyvenamosiose vietovėse nėra sujungti į vieną sistemą.

Kretingos rajono savivaldybės teritorija patenka į nacionalinių dviračių trasų tinklą: pagrindinę nacionalinę dviračių trasą pro Kretingą ir nacionalinių dviračių trasų tinklo atkarpas.

5 SU VYSTYMO PLANU SUSIJUSIOS APLINKOS APSAUGOS PROBLEMOS

Vystymo planu planuojamų elektros kabelių jungties ir susijusios infrastruktūros alternatyvų parinkimą lėmė rengiamų ir galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, rekreacinės, inžinerinės infrastruktūros teritorijos, bei saugomos teritorijos, „Natura 2000“ teritorijos, Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, naudingų iškasenų telkiniai, miškai ir kiti objektai.

Vystymo plano įgyvendinimo pasekmės aplinkai ir aplinkosaugos problemos yra susijusios su jūros ir žemės naudojimo pokyčiais ir atsirandančiais apribojimais vystyti tam tikrą veiklą įgyvendinus Vystymo plano sprendinius.

Jūrinėje teritorijos dalyje labiausiai aktualūs aplinkos komponentai, kuriems svarbu įvertinti pasekmes – jūros dugnas, biologinė įvairovė, vandens kokybė, jūrinio povandeninio kultūros paveldo apsauga. Itin svarbus jūroje vykdomų ir planuojamų veiklų –žvejyba, laivyba, žemės gelmių išteklių gavyba – tarpusavio suderinamumas.

Kranto zonoje kabelio eksploatacijos periodu reikšmingos neigiamos pasekmės aplinkai ar žmonių sveikatai nenumatomos. Vystymo plano įgyvendinimas gali turėti tam tikrą, tačiau nereikšmingą neigiamą psichoemocinį poveikį žmonėms. Kiek didesnis neigiamas psichoemocinis poveikis ir poveikis dėl triukšmo galimas nuo susijusios infrastruktūros (transformatorių pastočių, šunto reaktorių ar privažiavimo kelių) įrengimo. Atsižvelgiant į tai, parenkant galimas teritorijas TP statybai, nuo gyvenamųjų pastatų ar teritorijų atsitraukiama per 200 m (žr. 8.1.1 sk. ir 8.6 sk.).

Įgyvendinant sprendinius galimi su statyba susiję neigiami poveikiai. Reikšmingoms pasekmėms aplinkai ir žmonių sveikatai išvengti ar sumažinti numatomos aplinkosauginės priemonės (žr. 9 skyrių) ir stebėseną (žr. 11 skyrių) statybos darbų ir eksploatacijos periodu.

6 INFORMACIJA APIE VĖJO ELEKTRINIŲ PARKŲ JUNGČIŲ IR KITOS SUSIJUSIOS INFRASTRUKTŪROS VIETOS ĮRENGIMO ALTERNATYVŲ PASIRINKIMĄ. PASIRINKTŲ VYSTYMO PLANO ALTERNATYVŲ APRAŠYMAS

6.1 Jungties koncepcijos alternatyvų pradžia, išėjimas į krantą ir pabaiga

Jungties koncepcijos alternatyvų pradžia

Vystymo plano koncepcijoje planuojamos ir analizuojamos atsinaujinančių išteklius naudojančių elektrinių, LRV nutarimuose numatytų dviejų JVE parkų jungčių ir kitos susijusios infrastruktūros vietos įrengimo alternatyvos.

Atsižvelgiant į patvirtinto JVEVP sprendinius, Vystymo plano koncepcijos alternatyvos numatytos LR BP palei šiaurinę Lietuvos IEZ ribą pažymėtame inžineriniame infrastruktūros koridoriuje bei greta planuojamos elektros jungties „Harmony Link“ koridoriaus.

Jungties išėjimas į sausumą

Atsižvelgiant į patvirtinto JVEVP sprendinius, horizontalaus kryptinio gręžimo technologijos (žr. 6.3 skyrių) ypatumus bei situaciją priekrantėje ir krante (esamą ir planuojamą infrastruktūrą, saugomas teritorijas, kultūros paveldą, užstatymą ir pan.), ataskaitoje numatytos keturios JVEVP pažymėtų ir LRV nutarimuose^{28, 29} numatytų VE parkų jungčių išėjimo iš jūros vietos. Trys vietos numatytos šiaurinėje Palangos miesto savivaldybės dalyje: viena prie Būtingės, kita – prie suplanuoto tarpvalstybinės nuolatinės srovės elektros jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos „Harmony Link“ infrastruktūros koridoriaus. Trečia vieta numatyta pietinėje „Harmony Link“ kabelio koridoriaus dalyje ir žemiau Šventosios uosto išorinio reido. Ketvirta Jungčių išėjimo į sausumą vieta nutolusi apie 6 km į pietus nuo trečios vietos (į Palangos m. pusę), išėjimo taškas planuojamas priešais Šventosios kultūrinio paveldo zoną.

Povandeninių kabelių išėjimo taškai sausumoje numatomi preliminariai 200 m – 350 m atstumu nuo jūros kranto.

Prijungimas prie elektros perdavimo tinklų

JVE parkai bus prijungti prie esamo elektros perdavimo tinklo sausumoje sistemos – 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ teritorijoje, Kretingos r. sav., Darbėnų sen., Žynelių k. 9.

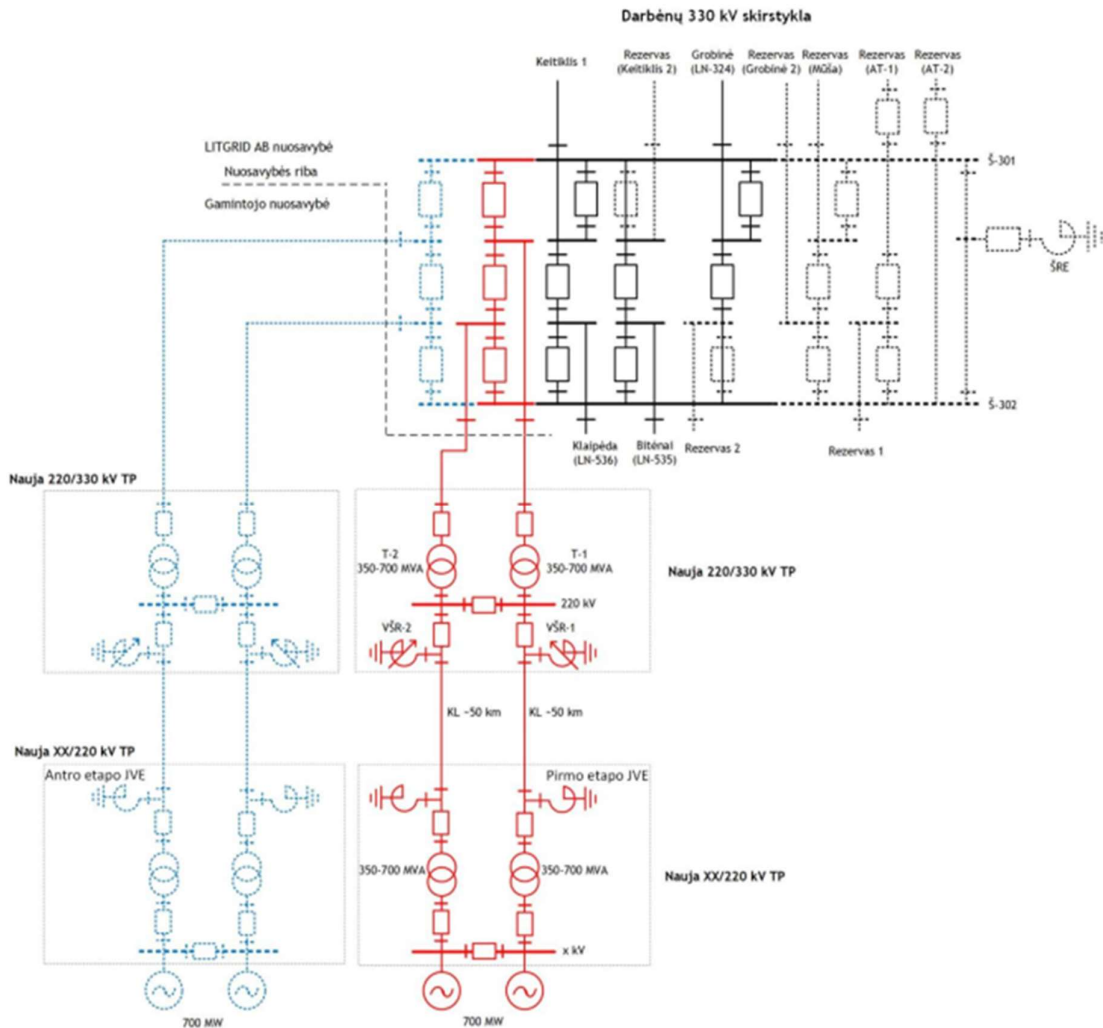
Litgrid AB išduotose išankstinėse prijungimo sąlygose vėjo elektrinių jūrinėje teritorijoje prijungimui prie elektros perdavimo tinklo³⁰ nurodytos dviejų JVE parkų prijungimo vietos. Abiejų JVE parkų jungtys suplanuotos taip, kad vieno parko jungtis netrukdytų kito parko prijungimui skirtų įrenginių statybai.

²⁸ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr;>

²⁹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

³⁰ https://www.litgrid.eu/uploads/files/dir675/dir33/dir1/3_0.php,
https://www.litgrid.eu/uploads/files/dir670/dir33/dir1/12_0.php

1 schema. Preliminari planuojamų elektrinių prijungimo prie elektros perdavimo tinklo principinė schema

Pastabos:
1. Raudona linija parodyti elementai, kuriuos reikia įrengti dėl pirmo etapo jūros vėjo elektrinių (JVE) prijungimo. Pirmo etapo JVE prijungimui skirtų įrenginių išdėstymas Darbėnų skirstykloje turi būti suplanuotas taip, kad neužkirstų kelio antro etapo JVE prijungimui skirtų įrenginių statybai esamo žemės sklypo (unikalus Nr.4400-5892-6779) ribose.

6.1.1 pav. Preliminari planuojamų JVE prijungimo vietų Darbėnų 330 kV skirstykloje schema

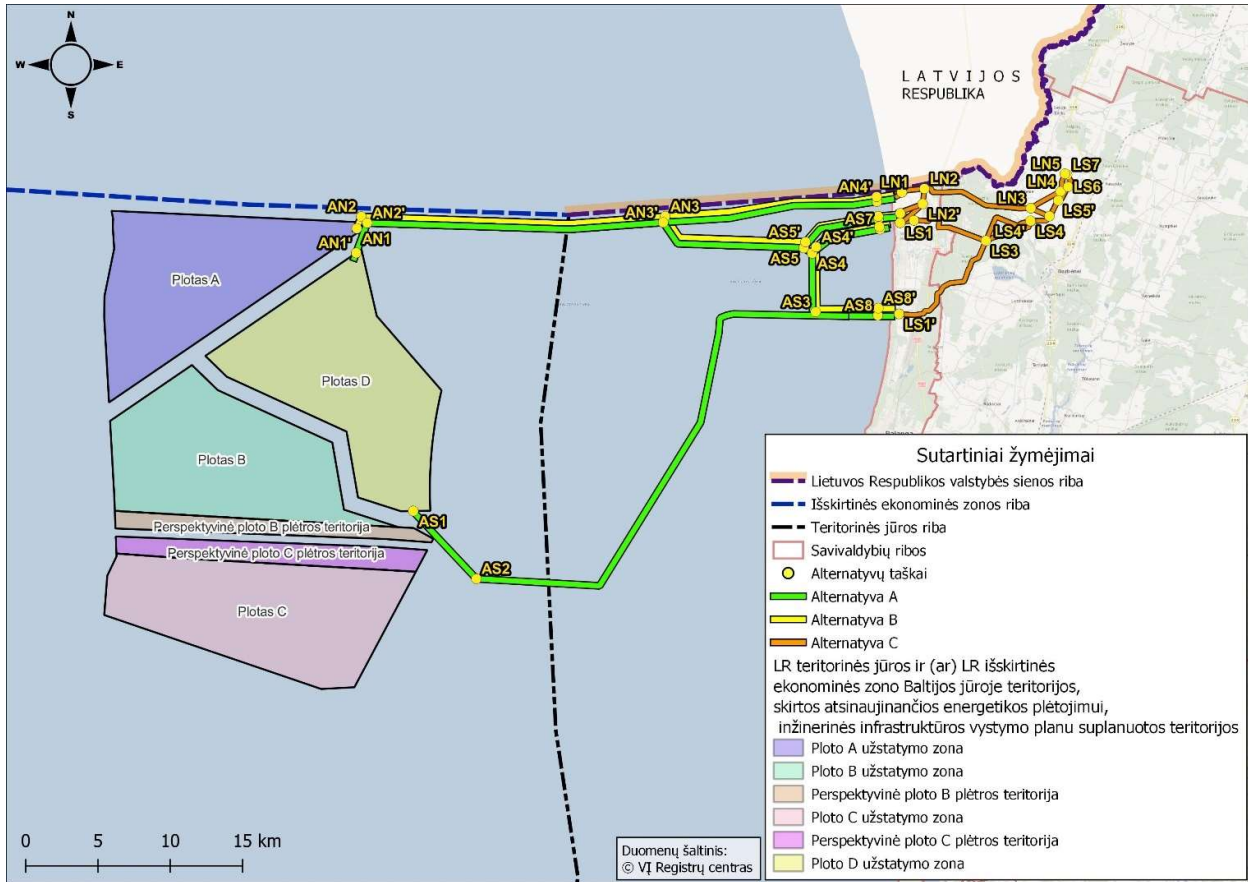
6.2 Jungties koncepcijos alternatyvų žymėjimas

Jūrinėje dalyje „Ploto D“ JVE parko sujungimui su elektros perdavimo tinklais nagrinėjamos alternatyvos (žr. 6.2.1 pav.) žymimos kaip A alternatyvos (A1-A7 alternatyvos), o „Ploto A“ sujungimui žymimos kaip B alternatyvos (B1 – B4 alternatyvos). Žemyninėje dalyje visos alternatyvos įvardintos kaip C alternatyvos (C1-C24 alternatyvos).

Jūrinėje dalyje suformuoti septyni vieno JVE parko (6.6.1 pav. „Plotas D“) jungčių prie elektros perdavimo tinklų kabelių trasų koridoriaus A alternatyvos variantai ir keturi kito JVE parko (6.6.1.pav. „Plotas A“) jungčių prie elektros perdavimo tinklų koridoriaus B alternatyvos variantai.

Žemyninėje dalyje nagrinėjami dvidešimt keturi C alternatyvos variantai.

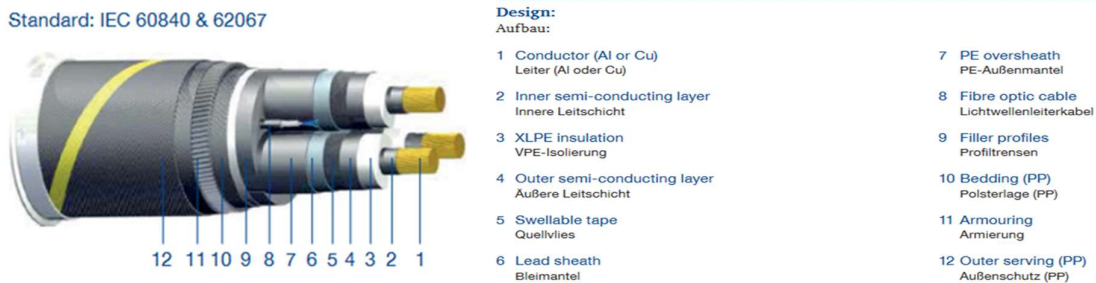
Alternatyvų variantų aprašymai pateikti 6.6 ir 6.7 skyriuose.

6.2.1 pav. JVE parkų prijungimo prie sausumos tinklų alternatyvos A, B (jūrinėje dalyje) ir C (žemyninėje dalyje)

6.3 Elektros linijų trasų technologiniai sprendiniai ir pločiai jūroje

Planuojama, kad iš atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių parkų bus tiesiami 220 kV įtampos kintamos srovės tiekimo elektros kabeliai. Kiekvienam JVE parkui prijungti prie Lietuvos elektros perdavimo tinklų suformuojamas trims 350 MW (ar didesnės galios) kabeliams³¹ nutiesti ir eksploatuoti reikalingo pločio infrastruktūros koridorius.

6.3.1 pav. Jūrinio elektros kabelio sandara

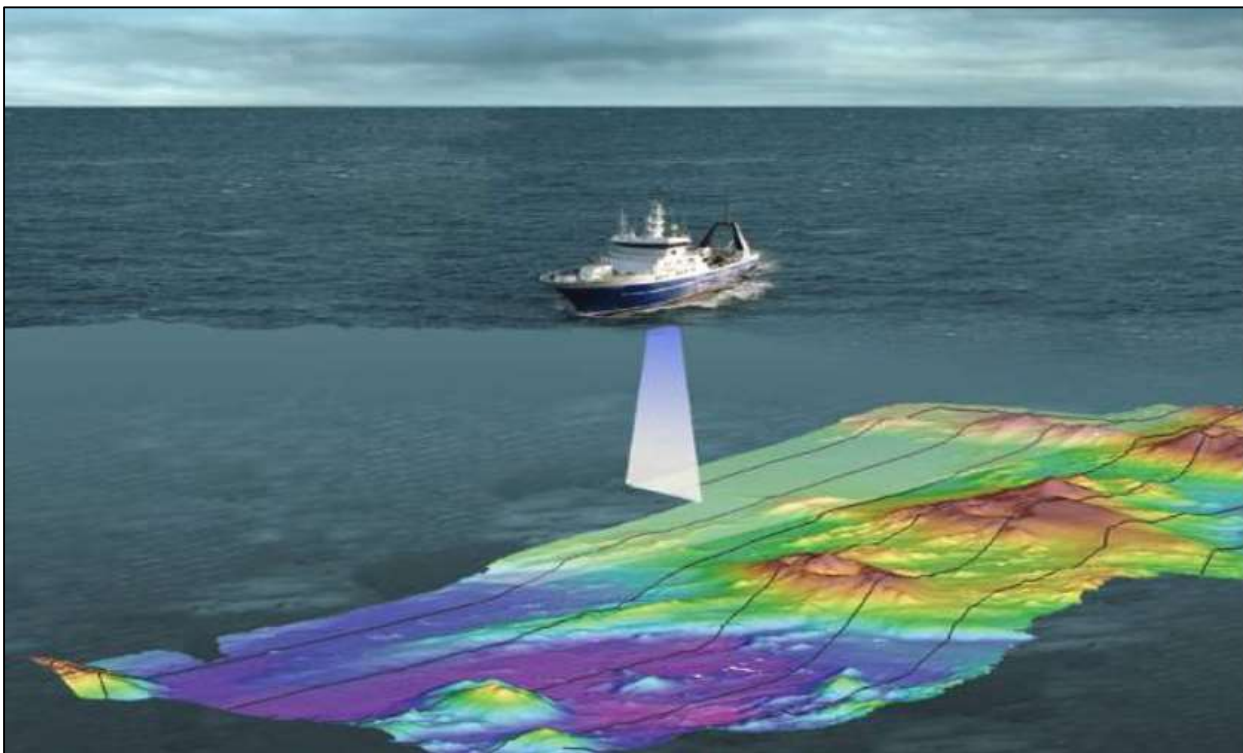
Minimalūs atstumai tarp jūrinių elektros kabelių labai priklauso nuo kabelio tipo, dugno geofizikinių savybių ir reljefo, naudojamos klojimo technologijos ir kt.

Kabelių linijų statyba jūrinėje dalyje

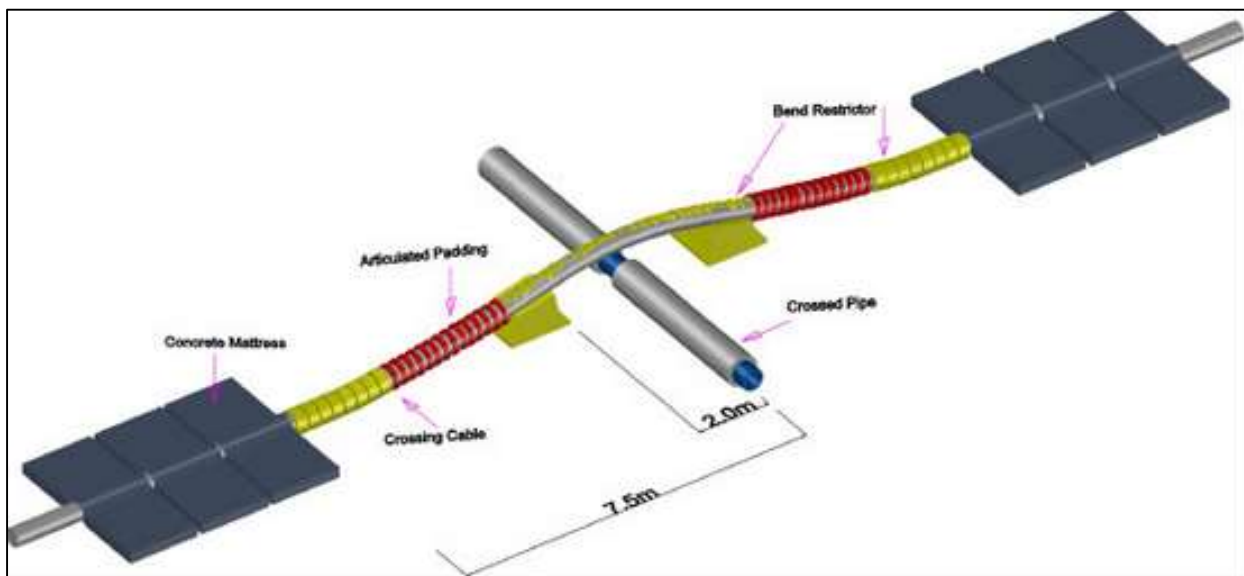
³¹ tikslų elektros kabelių skaičių nustatys JVE parko vystytojas. 3 kabelių sprendinys parinktas siekiant optimaliai parinkti jungties koridoriaus plotį ir įvertinti galimus jungties įrengimo kaštus.

Vykdamant kabelių statybą jūroje, prieš pradėdant darbus, atliekami paruošiamieji darbai: inžineriniai tyrinėjimai, trasos parinkimas, kabelių klojimo būdo parinkimas, jūros dugno trasos vietoje valymas, susikirtimų su kitomis komunikacijomis paruošimas. Povandeniniai kabeliai gali būti klojami naudojant įvairius laivus. Kabelio įgilinimo darbai gali būti atliekami klojant kabelį arba paklojus kabelį ant jūros dugno ir vėliau jį įgilinant. Kabelio klojimo metu kabelio įgilinimas apriboja paklojimo greitį, todėl dažniausiai kabeliai iš pradžių klojami ant jūros dugno ir vėliau atskiras laivas yra naudojamas kabelių tiesimui tranšėjose jūros dugne. Jeigu kabelio klojimo metu jūros dugne atsiranda kliūčių, kliūčių apėjimai planuojami koridoriaus ribose.

Preliminariai numatoma, kad kabeliai bus įgilinami ne mažiau nei 1 m į dugną. Kabelių įgilinimo/apsaugos būdas priklausys nuo tokių faktorių kaip žvejybos zonos, laivybos keliai, nuo jūros dugno geologinių savybių, dugno reljefo ypatumų ir gylio. Sankirtose su jūros dugne esančiais kabeliais gali būti naudojama apsauga užpilant skaldą arba klojant apsauginį sluoksnį, t. y. apsaugines plokštes ir kt.

6.3.2 pav. Inžineriniai tyrinėjimai, jūros dugno tyrimai [ilustr. Iš „About Submarine power Cables – 2006-2011 International cable Protection Committee Ltd“]

6.3.3 pav. Kabelio klojimas virš infrastruktūros objektų [šaltinis: [Guidelines for safe cable crossing over a pipeline – Ahmed Reda](#)]

Kabelių klojimo ir apsaugojimo metodai parenkami projektavimo etapo metu pagal dugno sąlygas: tranšėjos kasimas sekliuose vandenyse, tranšėjos suformavimas žemsiurbe, tranšėjos „arimas“ „plūgu“, išplovimas aukšto slėgio vandens srove.

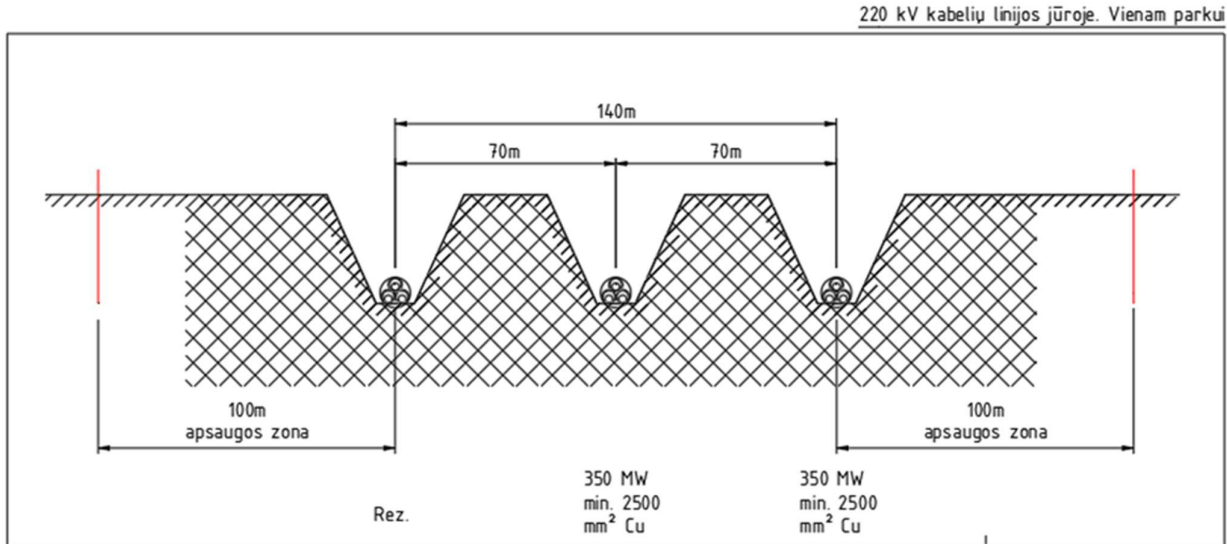
Paklojus kabelius atliekamas atlikto paklojimo įvertinimas, atliekami jūrinių kabelių susikirtimų su kitomis komunikacijomis apsaugojimo darbai, pakrantės vamzdžių su įvertais kabeliais užpildymas šilumai laidžia medžiaga. Atkurama pakrantės zona, kur buvo vykdomi darbai, atliekamas bandymas.

6.3.4 pav. Kabelio klojimo technologijų jūroje pavyzdžiai

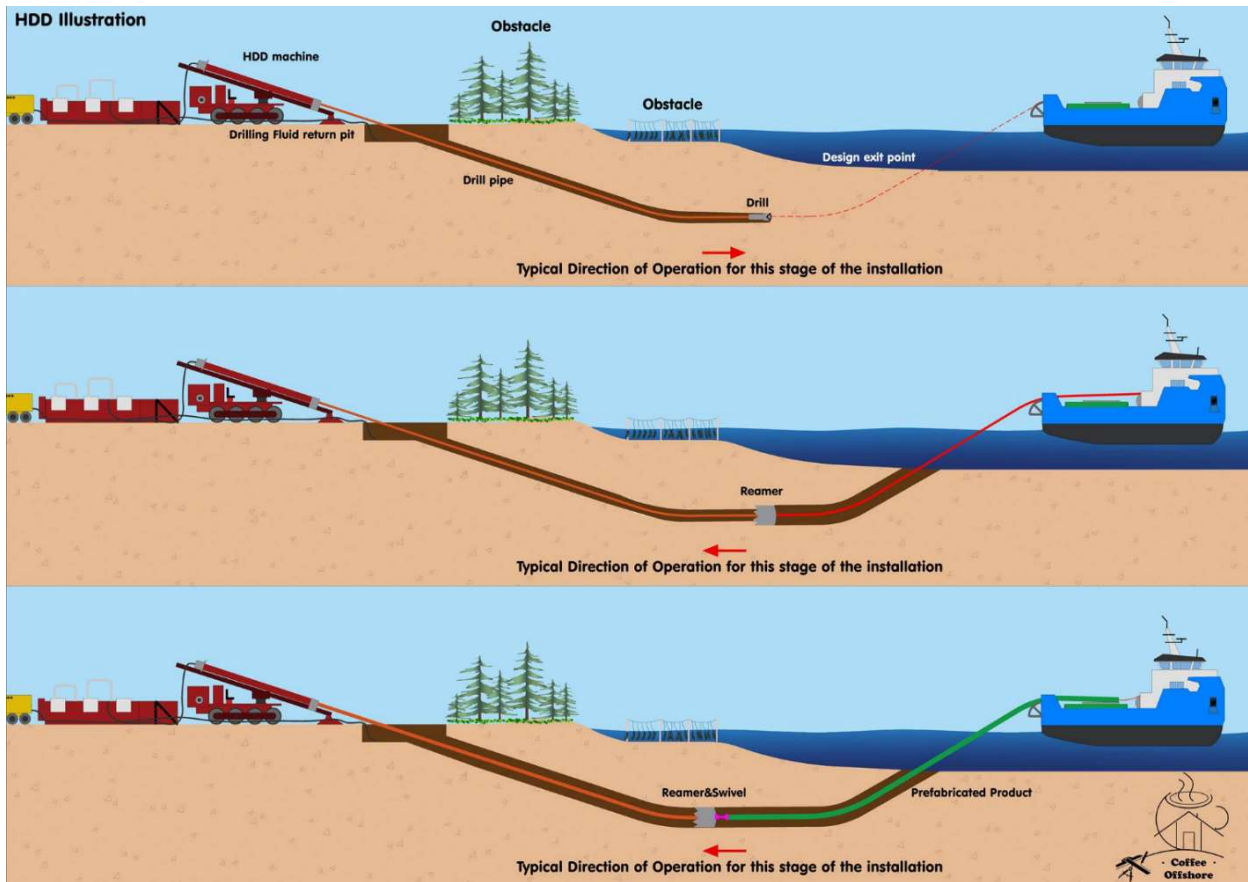
Vystymo plane, atsižvelgiant į esamus gylius, galimą kabelių skaičių (tikslų kabelių skaičių nustatys JVE parko vystytojas), skirtingas galimas kabelio jūroje klojimo technologijas, numatoma, kad vieno JVE parko prijungimo prie sausumos tinklų kabelių koridoriaus plotis sieks apie 140 m neskaitant pagal Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nustatytą 100 m zonų abipus kabelių. Atsižvelgiant į tai, ataskaitoje numatoma, kad vieno JVE parko prijungimo prie sausumos tinklų kabelių koridoriaus plotis bus 340 m.

6.3.5 pav. Jūroje klojamų elektros kabelių koridoriaus, preliminarus profilis vienam JVE parkui³²

Kabelių tiesimui Lietuvos pajūrio zonoje (iš jūros išėjimui į sausumą) planuojama naudoti horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (toks technologinis būdas vadinamas *HDD horizontal directional drilling*). Taikant šią technologiją specialūs mechanizmai po žeme išgręš reikiamo diametro tunelius ir įtrauks naujus vamzdžius ir atitinkamo dydžio kabelius. Gręžimo metu operatorius zondo pagalba gali reguliuoti gręžimo kryptį ir gylį. Numatoma, kad HDD technologija bus naudojama ir žemyninėje dalyje kertant Šventosios upę ir jos slėnį, bei pagal poreikį linijinius infrastruktūros objektus (naftotiekį ir valstybinės reikšmės kelius). Bendras (sausumoje ir jūroje) HDD numatomas gręžinių ilgis priklausys nuo naudojamos technologinės įrangos ir gali siekti apie 1,5 km ir daugiau.

³² tikslų kabelių skaičių nustatys JVE parko vystytojas

6.3.6 pav. horizontalaus kryptinio gręžimo technologija
(šaltinis <https://www.linkedin.com/company/coffeeoffshore/>)

HDD technologijos trumpas aprašymas:

HDD įrenginių atliekamą darbą galima suskirstyti į tris pagrindinius etapus.

Pradinis gręžimas. Tai ypač svarbus darbo etapas, nuo kurio labai priklauso galutinis rezultatas. Jis atliekamas specialia kūgine gręžimo galvute su integruotu siūstuvu. Tuščiaviduris tokios gręžimo galvutės korpusas tvirtinamas prie specialių spyruoklinio plieno, 600–4600 mm ilgio, 34–125 mm skersmens strypų, kurie tarpusavyje jungiami srieginiais sujungimais. Tai leidžia koreguoti įrankio trajektoriją, apeiti kelyje pasitaikiusias požemines kliūtis bet kuria kryptimi. Gręžimo galvutėje yra kiaurymės, pro kurias į gręžinį pumpuojamas specialus skystis, sudarantis suspensiją su susmulkinta uoliena. Tai mažina gręžimo galvutės ir strypo trintį, aušina įrankius, apsaugo gręžinį nuo griūties, padeda skaldyti uolienas ir valo gręžinį, iškeldamas gruntą į paviršių. Bandomasis gręžimas baigiamas, kai gręžimo galvutė išlenda iš po žemės numatytoje vietoje.

Antras etapas – gręžinio plėtimas specialiu plėstuvu, kuris juda priešinga kryptimi, nei gręžimo galvutė t. y. link HDD įrenginio. Šis procesas kartojamas tol, kol gręžinys padidinamas iki reikiamo skersmens, kuris paprastai būna 20–50 proc. didesnis nei pratraukiamo vamzdžio skersmuo.

Trečias etapas – vamzdžio (ar įdėklo) įtraukimas į gręžinį. Vamzdį į gręžinį traukia šarnyrine jungtimi su juo sujungtas plėstuvai.

HDD technologijos privalumai:

- naudojant modernią, dideliu skvarbos greičiu pasižyminčią įrangą, 5 ir daugiau kartų sutrumpėja statybos darbų laikas;
- gerokai mažesnės statybos darbų išlaidos, esant sudėtingoms sąlygoms, nes ženkliai mažiau naudojama sunkiosios žemės darbų technikos, specialios įrangos ir darbo jėgos;

- mažesnė avarinių situacijų atsiradimo rizika;
- nebūtina naudoti išoriniais energijos šaltiniais – gręžimo įrenginiai yra autonominiai;
- nereikia daug išlaidų reikalaujančių papildomų darbų (nusausinimo, krantų tvirtinimo, sprogdinimo darbų ir t.t.);
- nereikia atkurti sugadintų ar išardytų infrastruktūros objektų (kelių, geležinkelių, želdinių ir t.t.);
- išsaugomas natūralus kraštovaizdis, minimalus technogeninis poveikis augmenijai, gyvūnijai, aplinkai).

6.4 Elektros linijų trasų technologiniai sprendiniai ir pločiai žemyninėje dalyje

Žemyninėje dalyje, prieš klojant elektros linijų trasas, bus atliekami darbai:

- atliekamas kabelių linijų trasos nužymėjimas;
- projekte numatytose vietose paklojami vamzdžiai horizontalaus kryptinio gręžimo metodu;
- iškasama tranšėja, išsaugant augalinį gruntą;
- projekte numatytose vietose įrengiamas smėlio paklotas kabeliams;
- paklojami vamzdžiai sankirtose su keliais ir sankirtose su komunikacijomis, uždengiant gelžbetonio plokštėmis;
- paklojami aukštos įtampos kintamos srovės kabeliai, užpilami smėlio arba kitos smulkios frakcijos grunto sluoksniu, paliekant neužpiltus keletą metrų prie galinių ir jungiamųjų movų;
- sumontuojamos jungiamosios movos ir galinės movos;
- užpilama smėlio arba kitos smulkios frakcijos grunto sluoksniu prie galinių ir jungiamųjų movų. Kabeliai užpilami gruntu, sutankinama;
- tranšėja užpilama mineraliniu gruntu, kartu vykdant grunto sutankinimą;
- ant suplanuoto žemės paviršiaus paskleidžiamas augalinis sluoksnis;
- atliekami bandymai pagal gamintojų reikalavimus ir „bandymo normas“;
- kabelių linijos prijungiamos prie narvelių.

Užbaigus žemės darbus, žemės paviršiaus lygis turi būti toks, koks buvo iki darbų pradžios, arba pakeistas pagal statinio projekto sprendinius. Atliekamas gruntas turi būti išvežtas.

Pagal statybų technologiją, vieno JVE parko požeminių kabelių klojimui sausumoje reikalingas apie 20,0 m pločio koridorius (4.2.2, 4.2.3 paveikslai). Kabeliai turi būti klojami taip, kad jų apsaugos zona neišeitų iš suplanuoto 20 m pločio koridoriaus ribų. Reikalingas trasos plotis gali būti tikslinamas sprendinių konkretizavimo metu.

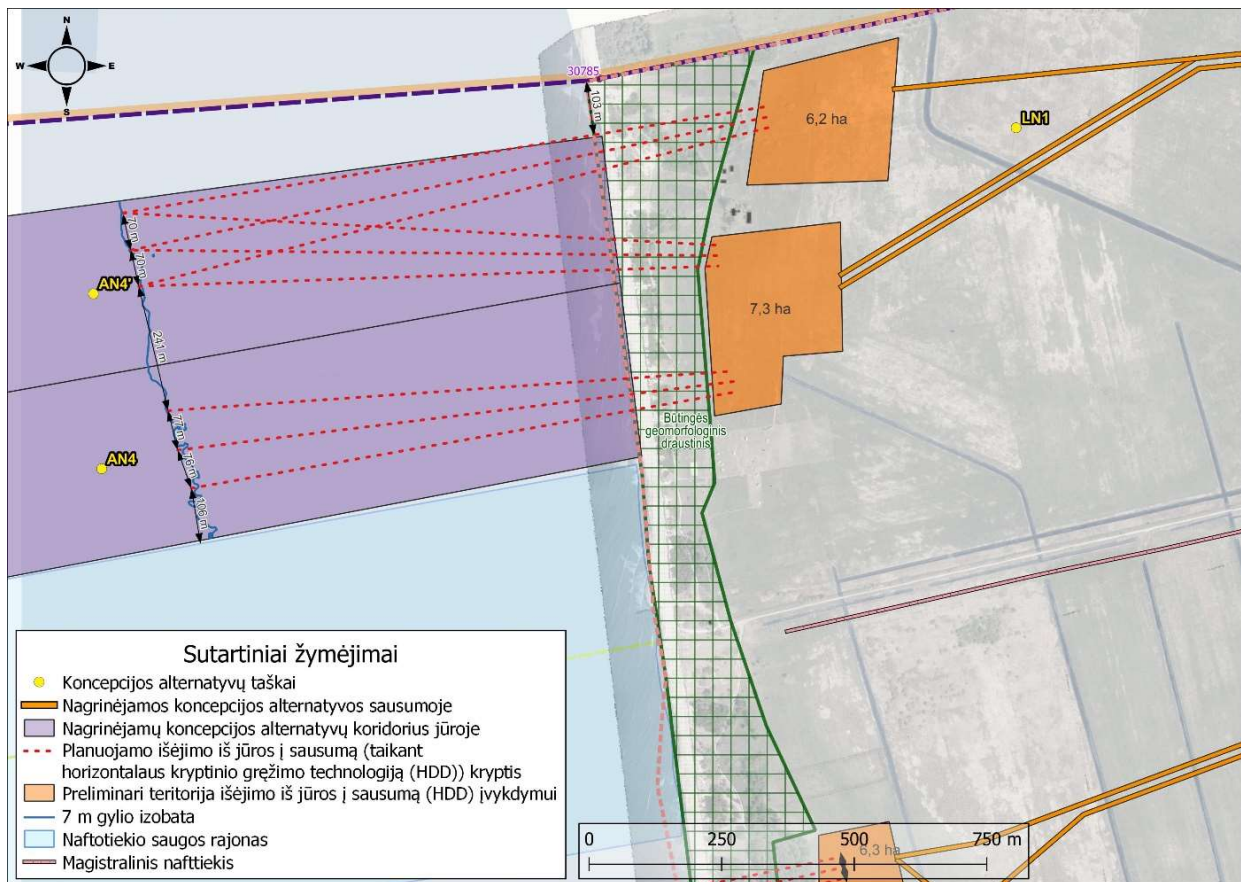
Planuojama, kad iš VE parkų iki naujai sausumoje įrengiamos TP (plačiau žr. 6.5 skyriuje) bus tiesiami 220 kV įtampos kintamos srovės tiekimo elektros kabeliai. Labai tikėtina, kad nuo HDD technologijos panaudojimo vietos (taškų LN1, LN1[‘], LS1 ar LS1[‘]) iki naujai sausumoje įrengiamos TP 220 kV kabeliai būtų įrengiami atviru būdu kasant tranšėją, tik vietoj trigyslių jūrinių kabelių Vystytojas pasirinks naudoti vienos šerdies kabelius, taip palengvinant ir atpiginant darbų atlikimą.

Kabelių tiesimui Lietuvos pajūrio zonoje (išėjimui iš jūros į sausumą) planuojama naudoti HDD technologiją. Vieno JVE parko kabelių paklojimą atliekant HDD būdu reikalingas apie 140 m x 140 m sklypo/teritorijos plotas. Preliminarūs galimi kryptiniam gręžimui reikalingų aikštelių plotai parodyti 6.4.1 pav., 6.4.2 pav., 6.4.3 pav. Paveiksluose įvertinta situacija, kuomet klojami 3 jūriniai kabeliai³³, tarp kurių atstumas žemyninėje dalyje 20 m, o jūrinėje (ties 7 m gylio izobata) 70 m. Paveiksluose pateiktos kabelių vietos yra pavaizduotos nukreipiant į numatytus koridorius jūroje.

Kaip parodyta 6.4.1 pav. elektros jungties atkarpa tarp taškų AN4 (AN4[‘]) ir LN1 (alternatyvos A1 ir B1 jūrinėje dalyje bei C1, C2, C7, C8 žemyninėje dalyje), kryptinio gręžimo būdu gali būti išpildyta

³³ Pastaba: Vystytojas gali pasirinkti ir kitą kabelių skaičių

gręžiantis atsitraukiant nuo Lietuvos-Latvijos sienos kabelio apsaugos zonos (100 m) atstumu (siauriausioje jūros vietoje), arba gręžiantis piečiau esamų pastatų adresu Kuršių tak. 62 ir Kuršių tak. 64, Palangoje. Elektros jungties atkarpa tarp taškų AN4 ir LN1 (alternatyvos C1, C2, C7, C8) išpildyta atsitraukiant per 100 m nuo Būtingės naftotiekio saugos rajono ribų. Tarp dviejų jungčių (atkarpos AN4' - LN1 ir AN4 – LN1) jūroje išliks didesnis nei 200 m atstumas, tai reiškia, jog dviejų JVE parkų pajungimo jungčių kabelių apsaugos zonos nepersidengs.

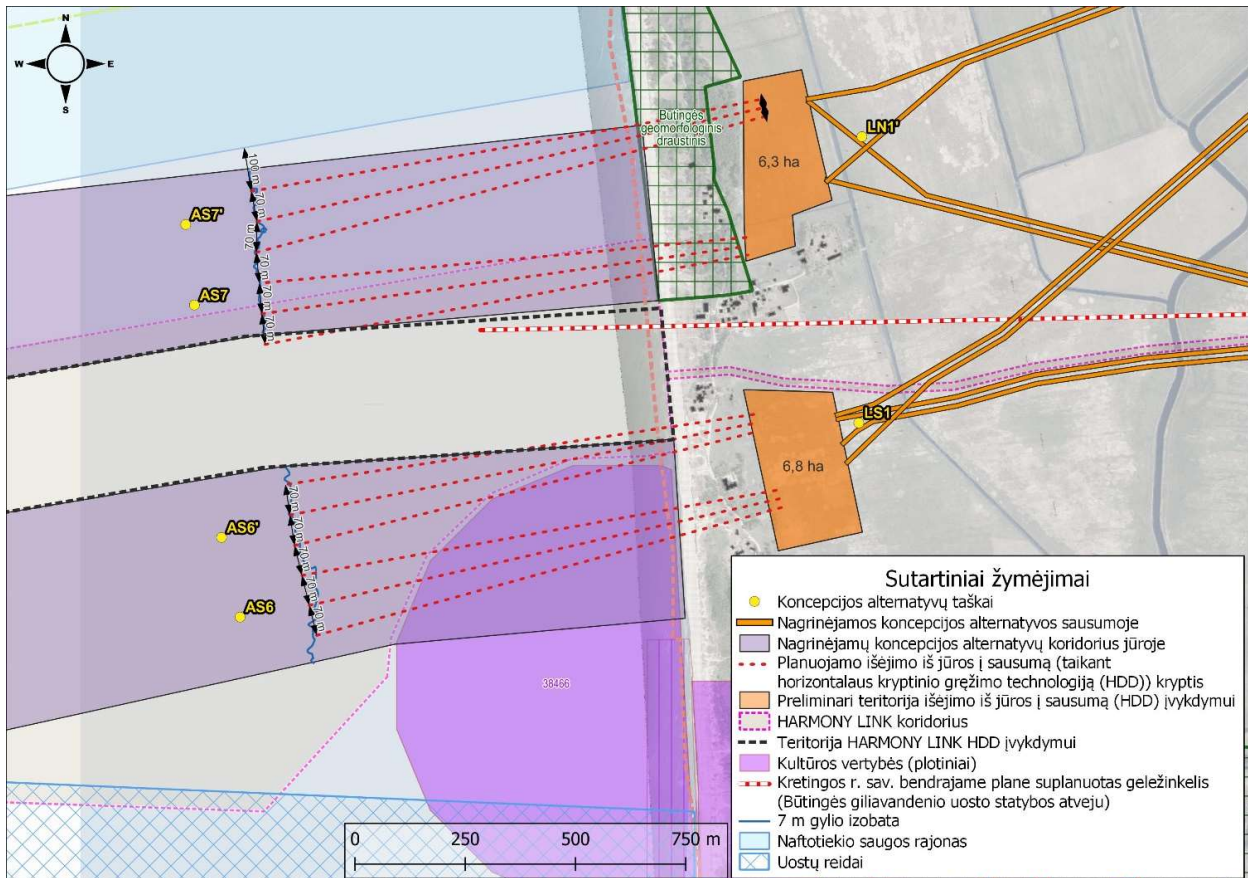
6.4.1 pav. Planuojamų išėjimų iš jūros į sausumą schema tarp taškų AN4 (AN4') ir LN1 (alternatyvos A1 ir B1 jūrinėje dalyje bei C1, C2, C7, C8 žemyninėje dalyje)

Kaip parodyta 6.4.2 pav. elektros jungties atkarpa tarp taškų AS7' ir LN1' (alternatyvos C3, C4, C9, C10, C13, C14, C15, C16 žemyninėje dalyje), kryptinio gręžimo būdu gali būti išpildyta atsitraukiant per 100 m nuo Būtingės naftotiekio saugos rajono ir per kiek daugiau nei 100 m nuo „Harmony Link“ koridoriaus. Tuo tarpu atkarpa AS7 - LN1' kirsis/persidengs su „Harmony Link“ koridoriumi priartės per 50 metrų prie LR teritorijos bendrajame plane numatyto geležinkelio į LR teritorijos bendrajame plane numatytą Būtingės giliavandenį uostą, o tarp skirtingų JVE parkų kabelių išlaikyti 200 m atstumą neįmanoma. Vertinant apibendrintai, atkarpų AS7 - LN1' ir AS7'- LN1' ruože būtų galimas tik vieno kurio nors JVE parko jungties įgyvendinimas (alternatyvos A2 ir A7 arba B2 jūrinėje dalyje) kabelius įrengiant šiauriau (atkarpa AS7'-LN1').

Elektros jungties atkarpa AS6 (AS6') - LS1 (alternatyvos C5, C6, C11, C12, C17, C18, C19, C20 žemyninėje dalyje) patenka į „Harmony Link“ jungties koridorių. Abi atkarpos taip pat kirstų Baltijos jūroje nuskenkusio laivo "L-1" vietą, kuri įtraukta į kultūros vertybių registrą (kodas 38466). Kadangi šioje vietoje būtų naudojama HDD technologija, reikšmingos neigiamos pasekmės kultūros paveldui

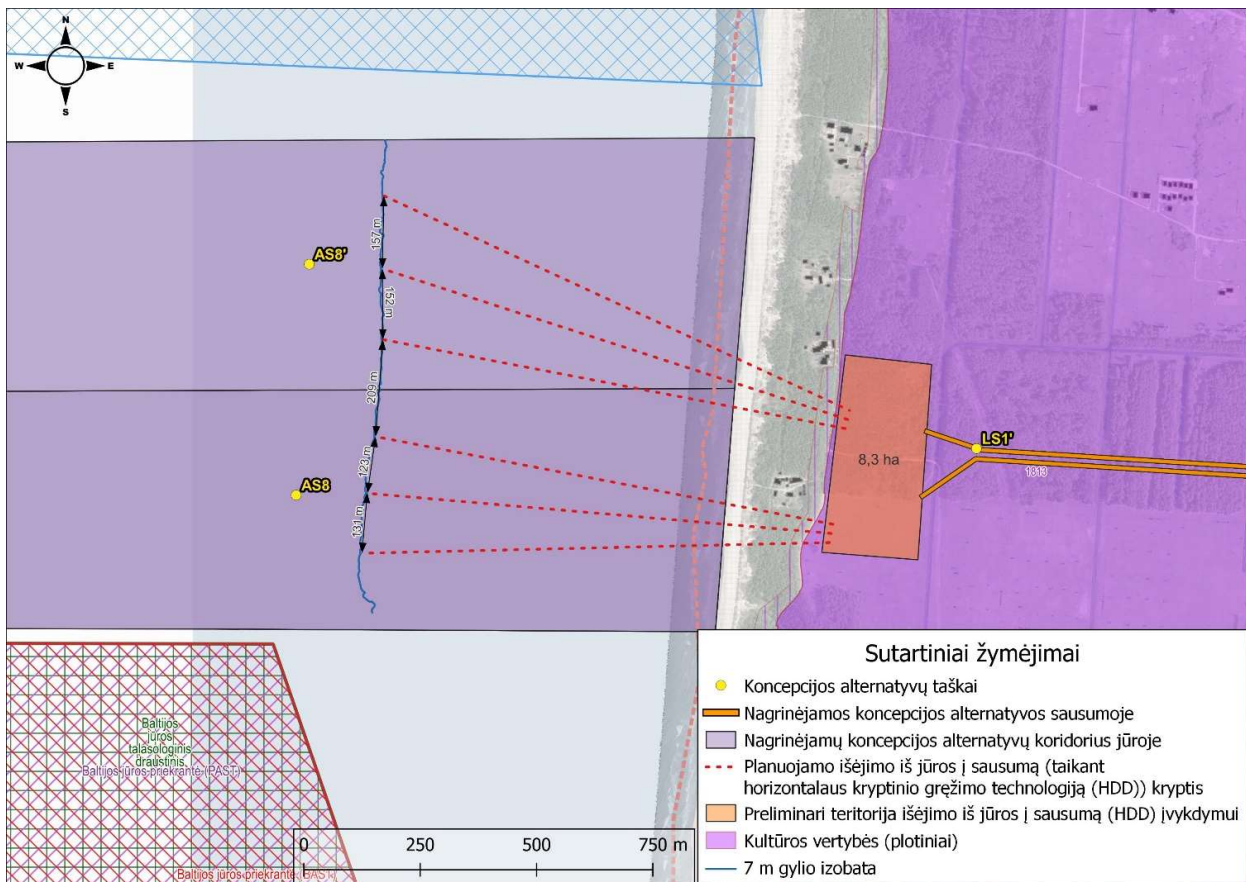
nenumatomos, tačiau rizikai minimizuoti, gali būti poreikis kabelį įrengti tam tikrame, su Kultūros paveldo departamentu suderintame gylyje. Vertinant apibendrintai atkarpa AS6' - LS1 tikėtina, kad trukdys kryptinio gręžimo būdu įrengti „Harmony Link“ kabelius, todėl nėra priimtina. AS6 - LS1 atkarpa yra kiek palankesnė „Harmony Link“ elektros jungties įrengimo aspektu, tačiau, kol nėra įrengta „Harmony Link“ jungtis, nėra galimybės užtikrinti, kad projektai vienas kitam netrukdytų. Atsižvelgiant į tai AS6 (AS6') - LS1 atkarpos įrengimas, kol nėra įrengta „Harmony Link“ jungtis, nėra galimas.

Jei būtų patvirtintos koncepcijos alternatyvos, kurių atkarpos kerta „Harmony Link“ koridorių, numatant jungties klojimą „Harmony Link“ koridoriaus ribose, techninio projekto rengimo metu bus reikalinga gauti LITGRID AB sąlygas.

6.4.2 pav. Planuojamų išėjimų iš jūros į sausumą schema tarp taškų AS7 (AS7') ir LN1' (Alternatyvos A2, A7, B2 jūrinėje dalyje bei C3, C4, C9, C10, C13, C14, C15, C16 žemyninėje dalyje), o taip pat taškų AS6 (AS6') - LS1 (Alternatyvos A3, A6, B3 jūrinėje dalyje bei C5, C6, C11, C12, C17, C18, C19, C20 žemyninėje dalyje)

Kaip parodyta 6.4.3 pav. elektros jungties atkarpoms AS8(AS8') - LS1' (alternatyvos A4, A5 ir B4 jūrinėje dalyje bei C21, C22, C23, C24 žemyninėje dalyje), įgyvendinti yra pakankamai vietos, tačiau šiuo atveju HDD technologinės aikštelės turėtų būti įrengtos miške ir kultūros paveldo teritorijoje – Šventosios senovės gyvenvietėje (kodas 1813). Tokiu atveju be miško kirtimo darbų dar reikėtų atlikti papildomus brangius ir galimai laike iššėstus archeologinius tyrimus.

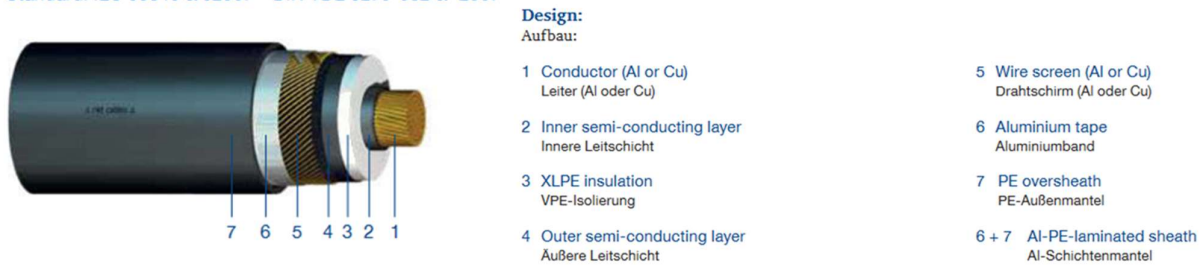

6.4.3 pav. Planuojamų išėjimų iš jūros į sausumą schema tarp taškų AN8 (AN8') ir LS1' (alternatyvos A4, A5 ir B4 jūrinėje dalyje bei C21, C22, C23, C24 žemyninėje dalyje)

HDD technologija taip pat bus naudojama klojant elektros kabelius per Šventosios upę bei magistralinį kelią A13 Klaipėda - Liepoja. Per kitus kelius ir kitus vandens telkinius (upes, upelius, griovius) kabeliai, tikėtina, būtų įrengiami atviru būdu kasant tranšėją.

Ataskaitoje numatoma, kad nuo naujai įrengiamos TP iki Darbėnų skirstyklos elektros energija bus perduodama 330 kV įtampos, kintamos srovės požemine kabelių linija. Ataskaitoje vertinama, kad linija bus sudaryta iš keturių grandžių po 350 MW, kurių dvi bus darbinės ir dvi rezervinės. Kiekvieną grandį sudarys trys viengysliai kabeliai.³⁴

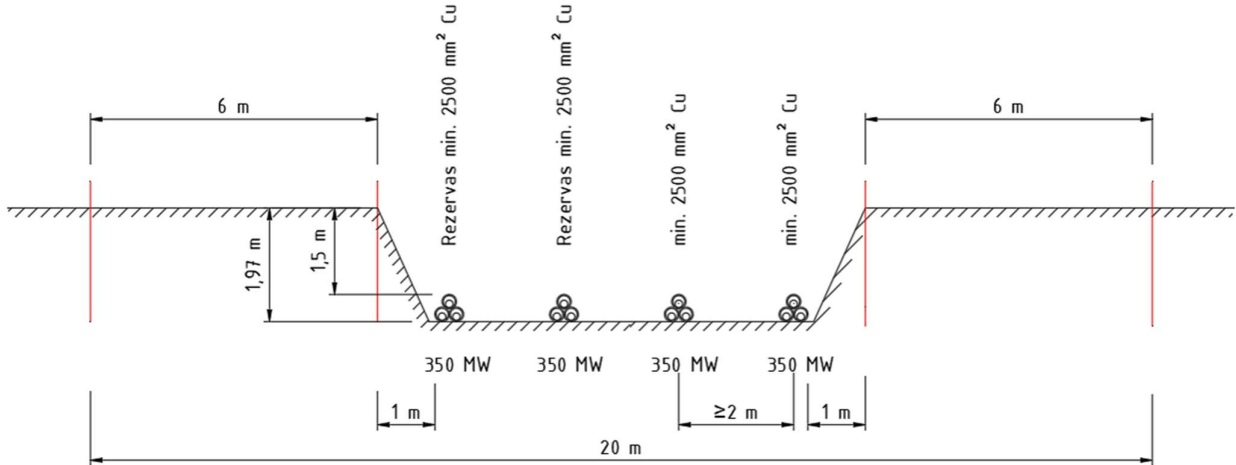
Standard: IEC 60840 & 62067 – DIN VDE 0276-632 & -2067

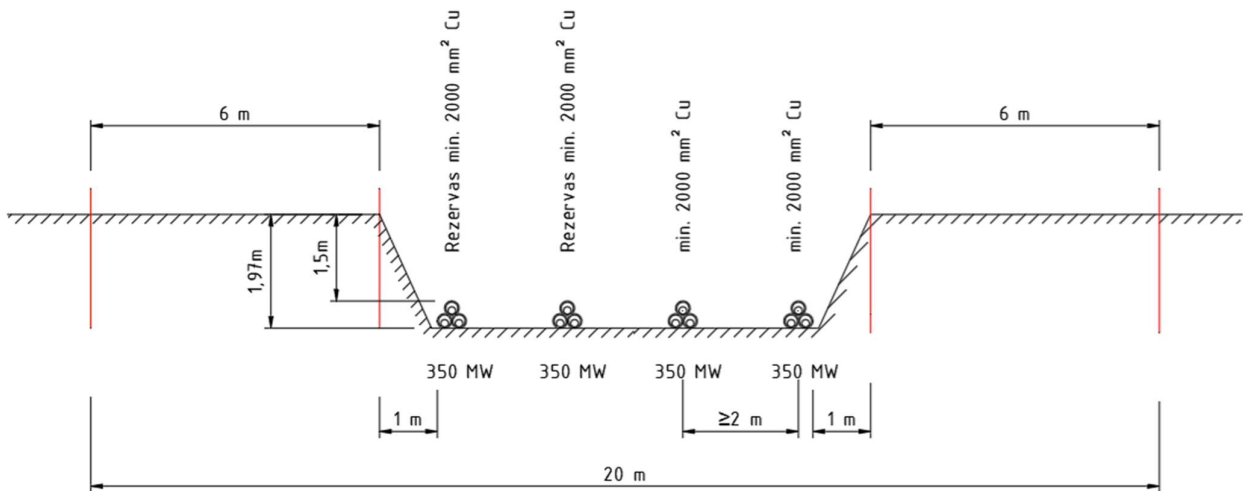
6.4.4 pav. Žemyninėje dalyje naudojamo elektros kabelio sandara

³⁴ Pastaba: kabelių skaičių ir techninius parametrus pasirinko Vystytojas. Ataskaitoje 4 kabelių sprendinys parinktas siekiant optimaliai parinkti jungties koridoriaus plotį ir įvertinti galimus jungties įrengimo kaštus.

Atsižvelgiant į galimą kabelių linijų skaičių, reikalingą išlaikyti atstumą tarp kabelių bei reikalingą aptarnavimo zonos plotį (viso 18 m (žr. 6.4.5 pav. ir 6.4.6 pav.)), o taip pat atsižvelgiant į kabelių sujungimui reikalingų jungčių įrengimą bei galimas netipines sąlygas, kur bus reikalingas koridoriaus išplatinimas, ataskaitoje numatoma, kad vieno JVE parko koridoriaus plotis, klojant 220 kV įtampos elektros kabelius ir klojant 330 kV įtampos elektros kabelius, bus 20 m.

6.4.5 pav. 220 kV įtampos klojamų elektros kabelių koridoriaus preliminarus profilis

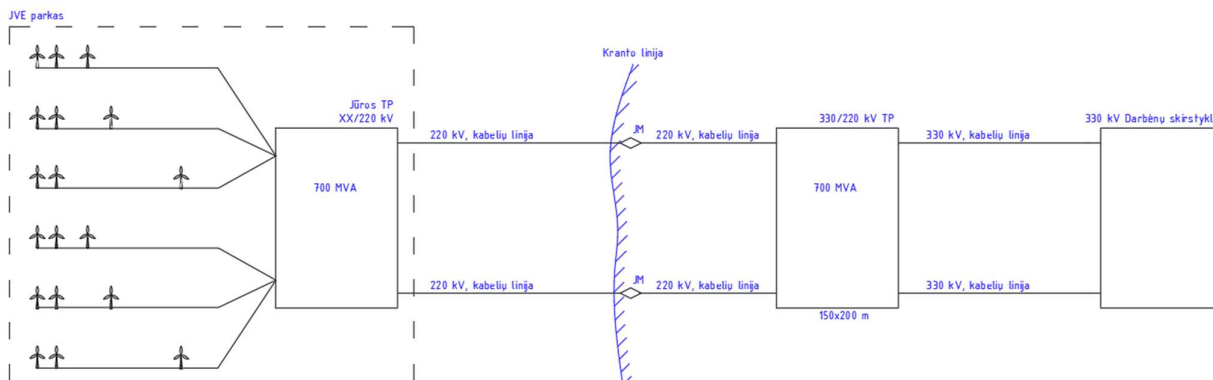
6.4.6 pav. 330 kV įtampos klojamų elektros kabelių koridoriaus preliminarus profilis

6.4.7 pav. Kabelio klojimas atviru būdu

6.5 Transformatorinių pastočių ir kitų reikalingų įrenginių vietos įrengimo alternatyvos

Atsižvelgiant į atstumą iki žemyninės dalies, pasaulyje esamas technologijas ir vyraujančią praktiką, numatoma, kad iš vėjo elektrinių parkų povandeniniais kabeliais bus tiekama 220 kV įtampos kintamos srovės elektros energija. Žemyninėje dalyje ji, įrengus transformatorių pastotes, turės būti pakelta iki 330 kV įtampos ir tik po to bus galima prijungti prie elektros perdavimo tinklo 330 kV skirstykloje “Darbėnai”. JVE parkų pajungimo į Darbėnų skirstyklą schema pateikta 6.5.1 pav.

6.5.1 pav. Jūrinių vėjo elektrinių parko pajungimo į 330 kV skirstyklą “Darbėnai” schema

Atskirus JVE parkus gali valdyti skirtingi valdytojai, todėl kiekvieno iš dviejų VE parko prijungimui turės būti numatomos atskiros transformatorių pastotės su reikalinga įranga. Preliminariai numatoma, kad TP užims ~ 3 ha teritoriją (abiem VE parkams būtų reikalinga ~ 6 ha teritorija). Pažymėtina, kad tikslūs plotai, reikalingi TP ir kitai reikalingai inžinerinei infrastruktūrai įrengti bei privažiavimo keliams nutiesti priklausys nuo konkrečios vietovės ir numatomų Vystytojų parenkamų techninių sprendinių. Šiuo Vystymo planu išskirtos teritorijos, kur TP statyba galima.

TP statybai galimos teritorijos išskirtos (žr. 6.5.2 pav.) atsižvelgiant į: parengtus ir rengiamus teritorijų planavimo dokumentus, esamą ir planuojamą infrastruktūrą³⁵, saugomas teritorijas³⁶, gyvenamąsias teritorijas³⁷, kultūros ir gamtos paveldo objektus³⁸, vandens telkinius³⁹, miškus⁴⁰ bei kitus TP statybą ribojančius veiksnius.

Išskirtų TP statybai galimų teritorijų įvertinimas pateiktas 8.6 skyriuje.

---

³⁵ Be pačios inžinerinės infrastruktūros (naftotiekis, vėjo ir saulės elektrinės, įvairūs statiniai) išskirtos 50 m zonos nuo naftotiekio ir 168 m saugos zonos nuo esamų iki 140 m aukščio vėjo elektrinių. Pastaba: planuojant TP teritoriją Vystytojas turėtų įsivertinti ir specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nuo linijinių objektų (pvz. kelių ir elektros linijų).

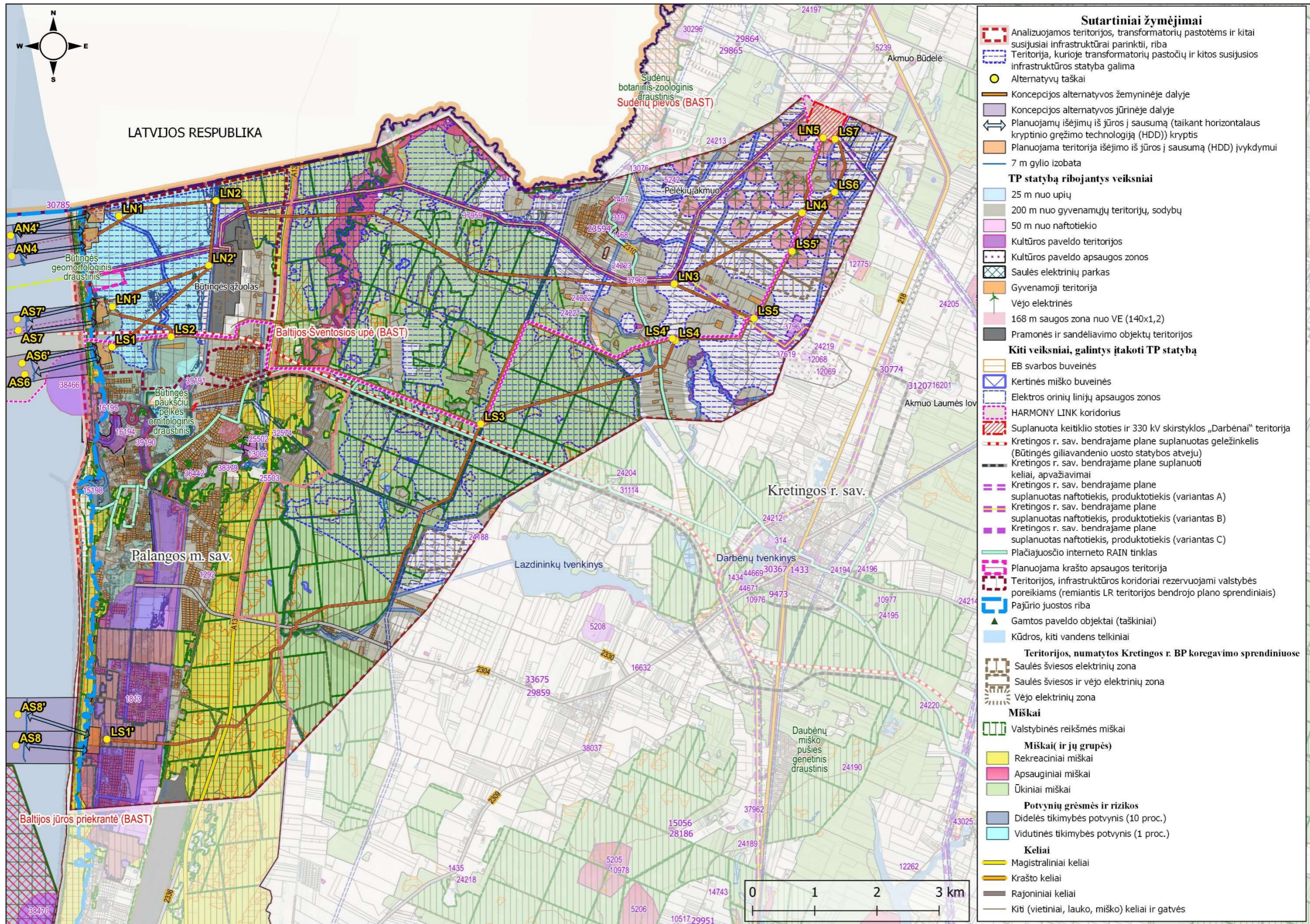
³⁶ Saugomose teritorijose TP statyba negalima

³⁷ atsižvelgiant į galimą triukšmo poveikį TP eksploataavimo metu išskirtos 200 m zonos aplink gyvenamąsias teritorijas ir sodybas.

³⁸ TP statyba gamtos ar kultūros paveldo teritorijose ar jų apsaugos zonose negalima (ar kai kuriais atvejais nepageidaujama).

³⁹ Remiantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, draudžiama važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ir jas statyti arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio kranto, todėl išskirtos 25 m pločio juostos aplink juos

⁴⁰ Ribojimų ūkinei veiklai lygmuo miško žemėje priklauso ir nuo grupės, kuriai miškas yra priskirtas.

6.5.2 pav. Išskirtos teritorijos, kuriose galima transformatorių pastočių ir kitos susijusios infrastruktūros statyba

6.6 Nagrinėjamos infrastruktūros koridorių vietos alternatyvos jūrinėje dalyje

Planuojant atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių parkų prijungimo prie 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ jungtis, nėra žinomi tikslūs techniniai sprendiniai, todėl elektros linijų koridorių pločiai jūroje parenkami atsižvelgiant į planuojamų - VE parkų leistiną generuoti galią^{41, 42} JVEVP patvirtintus sprendinius (kabelius į žemyninę dalį tiesti greta Harmony Link kabelio ir/ arba šiaurinių infrastruktūros koridorių), esamas kabelių ir jų įrengimo technologijas, o taip į maksimalų tikėtiną kabelių (įskaitant rezervinius kabelius) skaičių.

Preliminarios jungties koridorių alternatyvos jūroje pateiktos 6.6.1 paveiksle.

Parinkant alternatyvas jūrinių kabelių klojimui, atsižvelgiama į kelis esminius planavimo principus bei techninės specifikacijos reikalavimus:

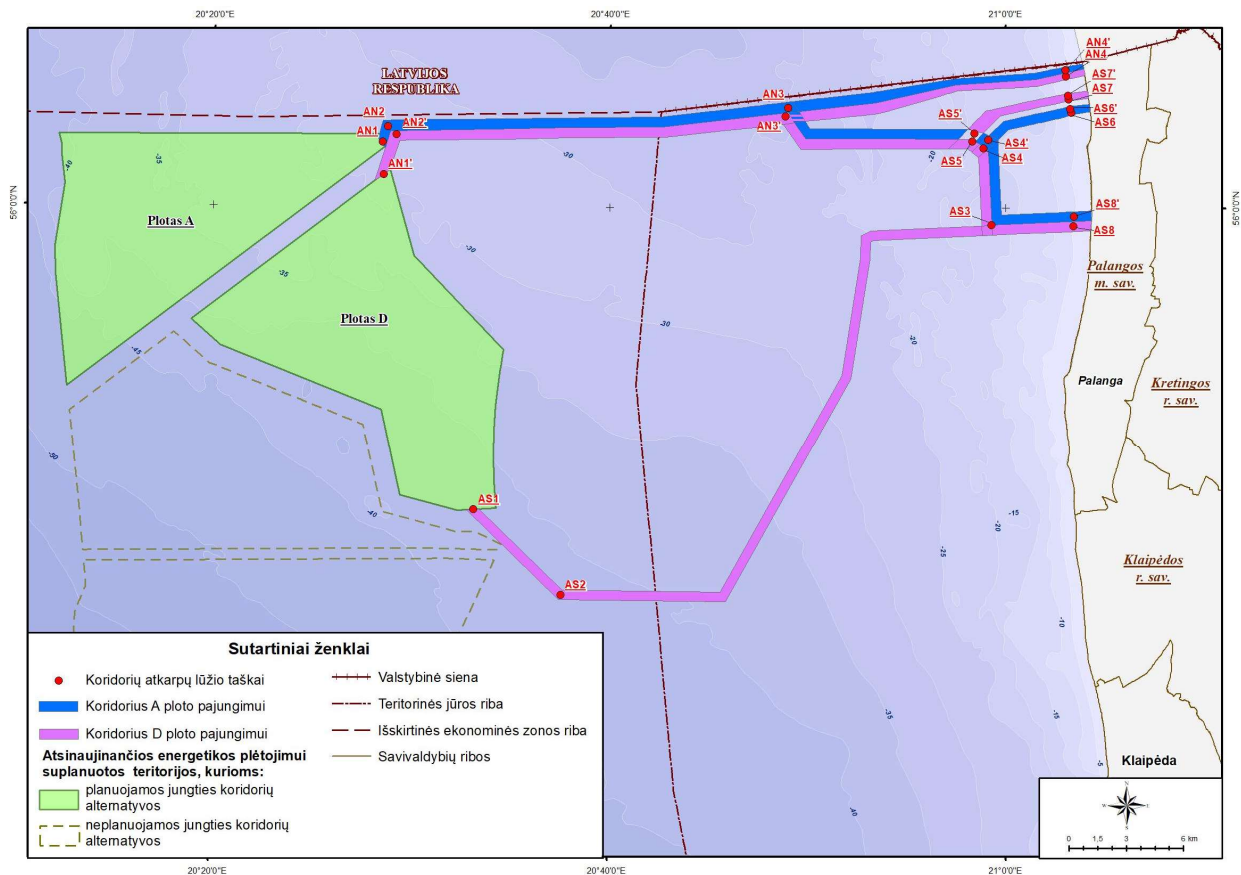
- Planuojamo vieno parko infrastruktūros koridoriaus minimalus plotis jūroje (pajungimui naudojant 3 elektros kabelius) – 340 m ;
- Jūros dugnas ištirtas taip, kad vieno parko koridoriaus parinkimui būtų išžvalgyta apie 500 m pločio trasa, o gretinant abiejų kabelių koridorius – maksimalus tyrimų trasos plotis (kur įmanoma) būtų 1000 m;
- Maksimaliai išnaudoti LR BP⁴³ siūlomų infrastruktūros koridorių trasas bei kitų esamų kabelių jūroje koridorius;
- Įvertinti galimybę kabelius kloti greta „Harmony Link“ (aukštos įtampos nuolatinės srovės (High-voltage direct current, toliau -HVDC) kabelio) jungčiai suplanuoto koridoriaus;
- Vengti kabelių trasų formavimo JVEVP suplanuotose atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorijose, išnaudojant tik planuojamų JVE parkų aptarnavimo/buferines zonas;
- Minimizuoti galimų kitų kabelių/vamzdynų susikirtimų skaičių;
- Vengti žinomų ir potencialių povandeninio kultūrinio paveldo objektų zonų ir kitų žinomų kliūčių bei jų saugos zonų;
- Kadangi planuojami dviejų potencialių JVE parkų pajungimai, alternatyvos taip pat formuojamos taip, kad pagal technines ir erdvinės galimybes, gretimai būtų galima sutalpinti abiejų planuojamų JVE parkų elektros kabelių trasas.

Atsižvelgiant į aukščiau paminėtus principus, suformuotos septynios vieno JVE parko (6.6.1 pav. „Plotas D“) prijungimo kabelių trasų koridoriaus alternatyvos ir keturios kito JVE parko (6.6.1 pav. „Plotas A“) koridoriaus alternatyvos.

⁴¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr;>

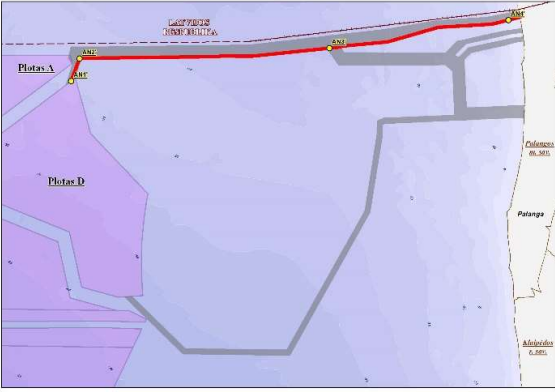
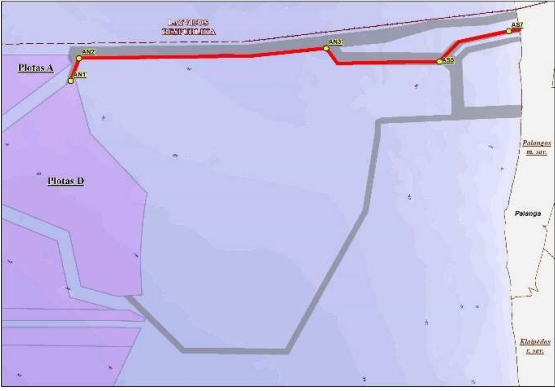

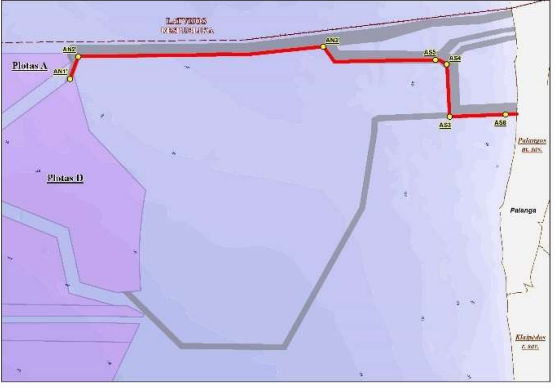
⁴² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

⁴³ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/563c5570267011ecad73e69048767e8c> .

6.6.1 pav. Preliminarios kabelių trasos alternatyvos jūrinėje dalyje

6.6.1 lentelė Preliminarių „Ploto D“ kabelių trasos alternatyvų jūrinėje dalyje aprašymas

Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
A1	AN1'-AN2'-AN3'-AN4' 37 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi; AN1'-AN3' atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3'-AN4' atkarpoje kertamas dar vienas telekomunikacinis kabelis</p>
A2	AN1'-AN2'-AN3'-AS5-AS7 38,5 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi ir vieno iš komunikacinių kabelių apsaugos zona ir dalinai „Harmony Link“ suformuotu infrastruktūros koridoriumi; AN1'-AN3' atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3'-AS7 atkarpa kerta dar vieną telekomunikacinį kabelį, pereina į vieno iš komunikacinių kabelių ir šiaurinę „Harmony Link“ kabelio koridoriaus dalį bei kerta Būtingės terminalo tankerių priplaukimo farvaterį;</p>
A3	AN1'-AN2'-AN3'-AS5-AS4-AS6 38,5 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi ir vieno iš komunikacinių kabelių apsaugos zona bei „Harmony Link“ suformuotu infrastruktūros koridoriumi; AN1'-AN3' atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3'-AS6 atkarpa kerta dar vieną telekomunikacinį kabelį, pereina į vieno iš komunikacinių kabelių ir pietinę suplanuoto „Harmony Link“ kabelio koridoriaus dalį bei kerta Būtingės terminalo tankerių priplaukimo farvaterį ir Šventosios uosto reidą;</p>
A4	AN1'-AN2'-AN3'-AS5-AS4-AS3-AS8 42 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi ir vieno iš komunikacinių kabelių apsaugos zona bei kerta „Harmony Link“ suformuotą infrastruktūros koridorių, išėjimą į sausumą planuojant piečiau Šventosios uosto reido; AN1'-AN3' atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3'-AS8 atkarpa pereina į vieno iš komunikacinių kabelių koridoriaus dalį, kerta Būtingės terminalo tankerių priplaukimo farvaterį, numatomą „Harmony Link“ HVDC kabelį bei 3 kartus kerta esamų komunikacijų kabelių trasas. Sausumos išėjimo taškas planuojamas priešais Šventosios kultūrinio paveldo zoną (sausumoje).</p>

Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
A5	AS1-AS2-AS3-AS8 46 km		<p>Alternatyva formuojama greta „Harmony Link“ koridoriaus (piečiau) išėjimą į sausumą planuojant piečiau Šventosios uosto reido; AS1–AS2 atkarpa kerta „Harmony Link“ kabelio koridorių; AS2–AS3 atkarpa kerta „Natura 2000“ PAST; AS2–AS8 atkarpoje, kuri eina piečiau „Harmony Link“ kabelio koridoriaus, kritinių susikirtimų su kita dugno infrastruktūra nenumatoma.</p>
A6	AS1-AS2-AS3-AS4-AS6 50 km		<p>Alternatyva formuojama greta „Harmony Link“ koridoriaus (piečiau) Išėjimą į sausumą planuojant Būtingės-Šventosios zonoje, piečiau planuojamo „Harmony Link“ koridoriaus/kabelio; AS1–AS2 atkarpa kerta „Harmony Link“ kabelio koridorių; AS2–AS3 atkarpa kerta „Natura 2000“ PAST; AS3–AS4 atkarpoje pereinama į „Harmony Link“ koridorių ir kertami du telekomunikaciniai kabeliai; AS4–AS6 atkarpoje kertamas Šventosios uosto reidas;</p>
A7	AS1-AS2-AS3-AS4-AS7 52 km		<p>Alternatyva formuojama greta „Harmony Link“ koridoriaus (piečiau) Išėjimą į sausumą planuojant Būtingės-Šventosios zonoje, šiauriau planuojamo „Harmony Link“ kabelio; AS1–AS2 atkarpa kerta „Harmony Link“ kabelio koridorių; AS2–AS3 atkarpa kerta „Natura 2000“ PAST; AS3–AS4 atkarpoje pereinama į „Harmony Link“ koridorių ir kertami du telekomunikaciniai kabeliai; AS4–AS7 atkarpoje kertamas suplanuotas „Harmony Link“ kabelis.</p>

6.6.2 lentelė Preliminarių „Ploto A“ kabelių trasos alternatyvų jūrinėje dalyje aprašymas

Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
B1	AN1-AN2-AN3-AN4 35,5 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi; AN1-AN3 atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3-AN4 atkarpoje kertamas dar vienas telekomunikacinis kabelis</p>
B2	AN1-AN2-AN3-AS5'-AS7' 37 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi ir vieno iš komunikacinių kabelių pagrindu ir dalinai „Harmony Link“ suformuotu infrastruktūros koridoriumi; AN1-AN3 atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3-AS7' atkarpa kerta dar vieną telekomunikacinį kabelį, pereina į vieno iš telekomunikacinių kabelių ir šiaurinę „Harmony Link“ kabelio koridoriaus dalį bei kerta Būtingės terminalo tankerių priplaukimo farvaterį;</p>
B3	AN1-AN2-AN3-AS5'-AS4'-AS6' 37 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi ir vieno iš komunikacinių kabelių pagrindu bei „Harmony Link“ suformuotu infrastruktūros koridoriumi; AN1-AN3 atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3-AS6' atkarpa kerta dar vieną telekomunikacinį kabelį, pereina į vieno iš telekomunikacinių kabelių ir pietinę „Harmony Link“ kabelio koridoriaus dalį bei kerta Būtingės terminalo tankerių priplaukimo farvaterį ir Šventosios uosto reidą;</p>
B4	AN1-AN2-AN3-AS5'-AS4'-AS8' 40,5 km		<p>Alternatyva formuojama LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi ir vieno iš komunikacinių kabelių pagrindu bei kerta „Harmony Link“ infrastruktūros koridorių, išėjimą į sausumą planuojant piečiau Šventosios uosto reido; AN1-AN3 atkarpoje: kertama „Natura 2000“ BAST, „Natura 2000“ PAST ir 1 telekomunikacinis kabelis; AN3-AS8' atkarpa pereina į vieno iš telekomunikacinių kabelių koridorių ir kerta numatomą „Harmony Link“ HVDC kabelį, dorius dalį, kerta Būtingės terminalo tankerių priplaukimo farvaterį bei 3 kartus kerta esamų telekomunikacijų kabelių trasas. Jungties išėjimo taškas planuojamas priešais Šventosios kultūrinio paveldo zoną (sausumoje).</p>

6.7 Nagrinėjamos infrastruktūros koridorių vietos alternatyvos žemyninėje dalyje

Planuojamų elektros linijų trasų alternatyvos

JVE parkų prijungimui prie 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ sausumoje planuojami 220 kV (iki naujai įrengiamos TP) ir 330 kV kintamos srovės elektros linijų inžinerinės infrastruktūros koridoriai. Į 330 kV skirstyklą „Darbėnai“ planuojama jungti du VE parkus, kurių kiekvieno maksimali į tinklą perduodamos elektros energijos galia sieks 700 MW.

Planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai nuo Baltijos jūros pakrantės iki Darbėnų 330 kV skirstyklos kirs šalia Palangos miesto ir Kretingos rajono savivaldybių ribos augantį mišką, taip pat upes, upelius ir melioracijos griovius. Prieš klojant tinklus miškuose, miško žemė turės būti paverčiama kitomis naudmenomis teises aktų nustatyta tvarka. Planuojant inžinerinės infrastruktūros koridorius pirmenybė teikiama tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku ar joje yra išretėję medynai. Visais atvejais atsižvelgiama į grupę, kuriai miškas yra priskirtas.

Elektros linijų trasų alternatyvos planuojamos stengiantis apeiti kultūros paveldo vertybių teritorijas, saugomas teritorijas ar kitas gamtiškai ir socialiai jautrias teritorijas. Esant neišvengiamumui planuoti inžinerinės infrastruktūros koridorius per saugomas teritorijas ar kitas jautrias teritorijas, SPAV ataskaitoje yra numatytos priemonės reikšmingų neigiamų pasekmių išvengimui, sumažinimui ar kompensavimui.

Alternatyvų parinkimo metu atsižvelgiama į esamas ir suplanuotas gyvenamąsias teritorijas, t. y. siekiama išlaikyti kuo didesnę atstumą nuo esamų gyvenviečių bei pavienių sodybų, taip pat naujai suplanuotų gyvenamųjų teritorijų.

Renkant alternatyvų trasas, vertinami planuojamų elektros linijų trasų ilgiai, susikirtimai su esamais ir planuojamais inžineriniais tinklais ir susisiekimo komunikacijų objektais, taip pat vertinamas kertamų žemės sklypų skaičius.

Nuo povandeninių kabelių išėjimo į sausumą vietų, elektros linijų trasų alternatyvos planuojamos atsižvelgiant į Palangos miesto bendrojo plano sprendinius, Kretingos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, kitus parengtus bei rengiamus teritorijų planavimo dokumentus.

Povandeninių kabelių išėjimo į sausumą trasa šiaurinėje Palangos miesto savivaldybės dalyje (prie Būtingės) uždaru būdu (naudojant HDD technologiją) kirstų Būtingės geomorfologinį draustinį, o taip pat turėtų būti kertamos ties Būtinge išsidėsčiusios melioruotos žemapelkės.

Labiausiai į pietus nutolusi kabelių išėjimo į sausumą alternatyva kirs registruotą kultūros paveldo vertybę - Šventosios senovės gyvenvietę (1813), kur bus reikalinga atlikti archeologinius tyrimus.

Šiauriausia elektros linijų trasų alternatyva, pagal AB „Orlen Lietuva“ sąlygas, numatoma atsitraukiant ne mažiau nei 50 m atstumu nuo magistralinio naftotiekio (magistralinio naftotiekio apsaugos zona yra po 25 m į abi puses nuo vamzdyno ašies). Šia jungtimi siekiama suformuoti trumpiausią įmanomą ir gamtinei bei socialinei aplinkai palankią jungties alternatyvą, kuri neturėtų įtakos esamo ir planuojamo⁴⁴ magistralinių naftotiekių saugai dėl klaidžiojančių srovių atsiradimo.

Kita trasos alternatyva numatyta šalia „Harmony Link“ koridoriaus. Trasa parenkama valstybinės reikšmės magistralinio kelio A13 Klaipėda - Liepoja gretimybėje, toliau - lygiagrečiai Pylimo g. tęsiniai iš Šventosios link Darbėnų miestelio. Šioje vietoje Kretingos rajono savivaldybės bendrojo plano

⁴⁴ Kretingos r. sav. teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros brėžinyje yra numatyta naftotiekio - produktotiekio plėtra - nuo Mažeikių naftos perdirbimo produktų gamyklos iki Būtingės terminalo naftotiekis - produktotiekis numatytas į šiaurę nuo esamo magistralinio naftotiekio vamzdyno. VE parkų jūroje prijungimui prie esamo elektros perdavimo tinklo trasa planuojama pietinėje esamo magistralinio naftotiekio pusėje, tokiu būdu neužkertant naftos produktų ir / ar naftos transportavimo vamzdyno plėtros ir nedarant įtakos jo saugumui dėl klaidžiojančių srovių atsiradimui.

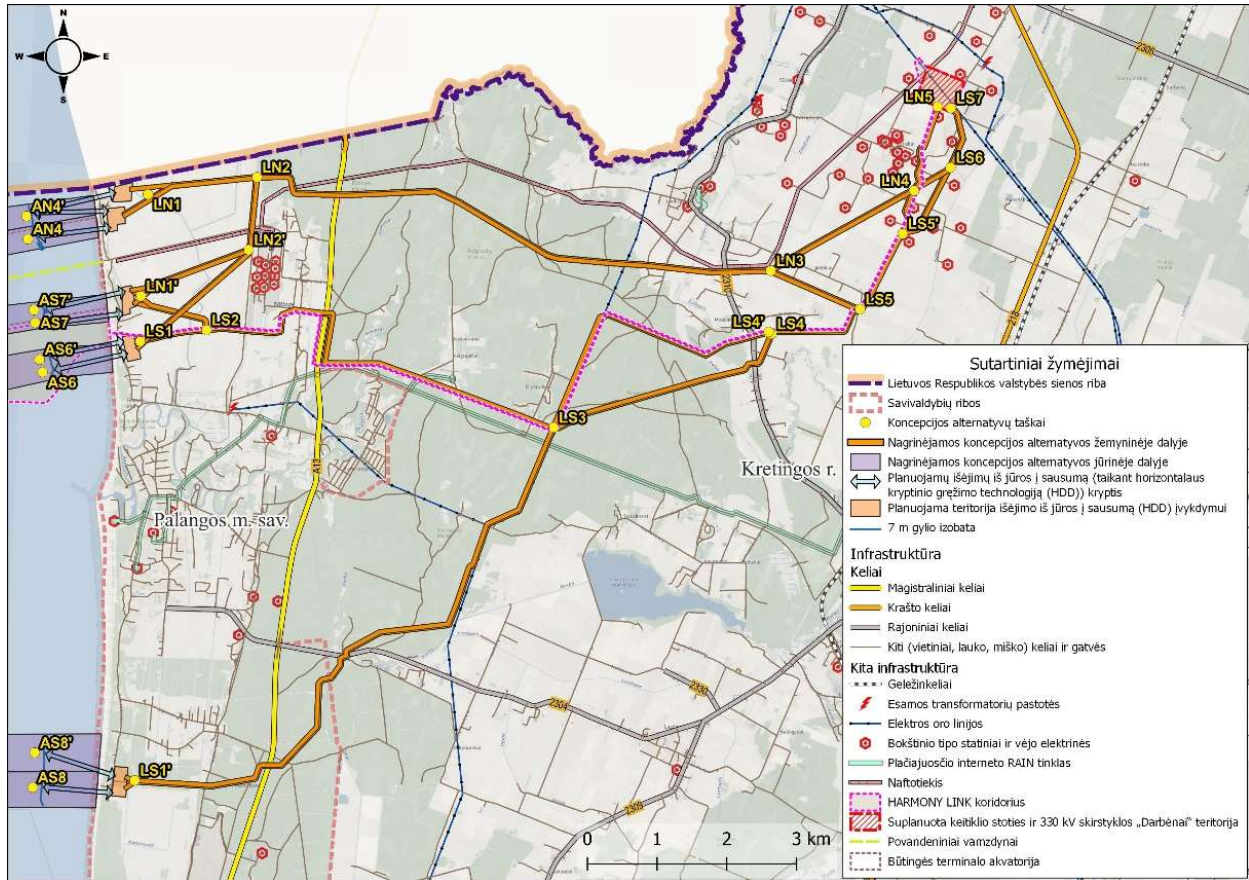

sprendiniuose numatytas kelio su asfalto danga įrengimas, geležinkelio atšakos iš Darbėnų mstl. plėtra, taip pat lygiagrečiai esamai gatvei yra nutiestas plačiajuosčio interneto tinklas.

Prie Darbėnų 330 kV skirstyklos elektros linijų alternatyvos patenka į esamą VE parką. Esamos VE yra nuo 50 m iki 140 m aukščio. Pagal tuo metu galiojusius teisės aktus VE statybai parengtuose detaliuose planuose buvo numatytos sanitarinės apsaugos zonos nuo 38 m iki 90 m.

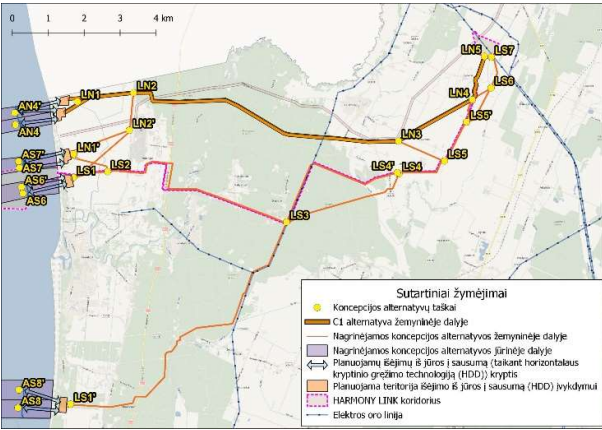
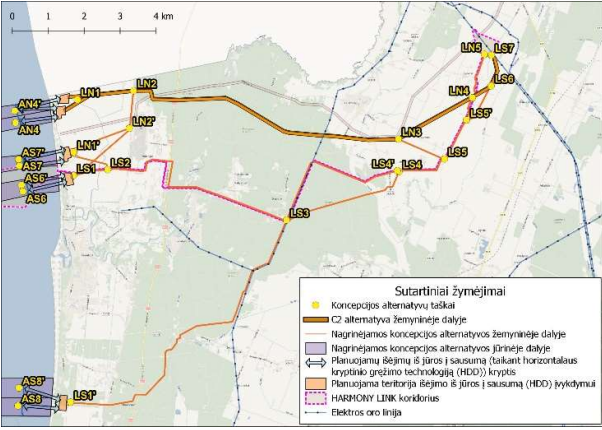
Alternatyvos parenkamos, kad kuo mažiau darytų įtaką elektros linijos ir VE veiklai ir būtų užtikrinami visi teisės aktų ir saugumo reikalavimai. Elektros linijų koridoriai parenkami atsižvelgiant į esamą žemės sklypų ribas, esamus lauko keliukus.

Planuojant infrastruktūros koridorių miškuose esamų orinių linijų apsaugos zonų ribose, miškuose jau yra proskynos ir yra galimybė pasinaudoti šių proskynų dalimi, taip sumažinant kertamo miško plotą.

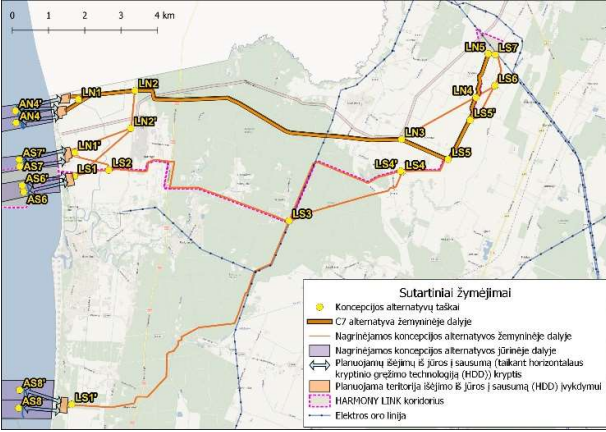
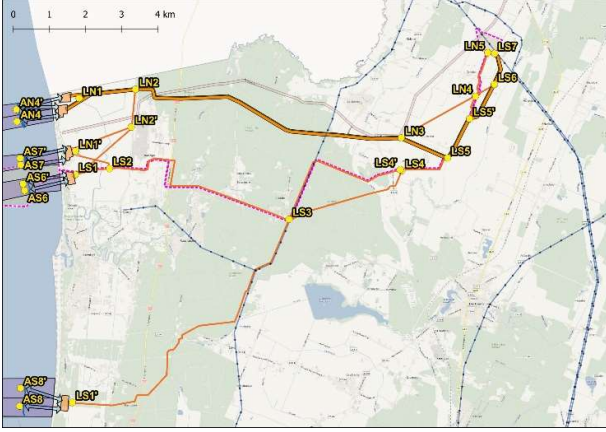
6.7.1 pav. Konceptijos alternatyvos žemyninėje dalyje

6.7.1 lentelė. Konceptijos alternatyvų aprašymas priekrantėje ir sausumoje

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
C1	AN4 (AN4')-LN1-LN2-LN3-LN4-LN5 13,5 km	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> Konceptijos alternatyvų taškai C1 alternatyva žeminybinėje dalyje Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminybinėje dalyje Planuojamų šėjimų iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (HDD)) kryptis Planuojama teritorija šėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui HARMONY LINK koridorius Elektrų oro linija 	<p>AN4(AN4')-LN1-LN2-LN3-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 13,5 km; atkarpa AN4 (AN4') LN1 priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją; numatyta LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi jūroje; 3,4 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (numatyta kirsti HDD būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.1 pav.); apie 2,5 km kerta melioruotas žemapelkes bei Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; 1 kartą kerta magistralinį naftotiekį; 1 kartą kerta 110 kV EPL; kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; kerta Šventosios upę uždaru būdu; kerta Kulšės upę, 10 griovių; kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 5,6 km žemės ūkio paskirties žemės; kerta 2,2 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); kerta 68 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> o 48 žemės ūkio paskirties, o 5 kitos paskirties, o 15 miškų ūkio paskirties; žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; atkarpos LN4 - LN5 suplanuotos šalia „Harmony Link“ koridoriaus; 1 kartą kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C2	AN4 (AN4')-LN1-LN2-LN3-LN4-LS6-LS7 13,8 km	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> Konceptijos alternatyvų taškai C2 alternatyva žeminybinėje dalyje Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminybinėje dalyje Planuojamų šėjimų iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (HDD)) kryptis Planuojama teritorija šėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui HARMONY LINK koridorius Elektrų oro linija 	<p>AN4(AN4')-LN1-LN2-LN3-LN4-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 13,8 km; atkarpa AN4 (AN4') LN1 priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją; numatyta LR BP sprendiniu suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriumi jūroje; 3,4 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.1 pav.); apie 2,5 km kerta melioruotas žemapelkes bei Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; 1 kartą kerta magistralinį naftotiekį; 1 kartą kerta 110 kV EPL; kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; kerta Šventosios upę uždaru būdu; kerta Kulšės (x3) upę, 10 griovių; kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties s koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 5,8 km žemės ūkio paskirties žemės; kerta 2,3 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); kerta 73 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> o 53 žemės ūkio paskirties, o 5 kitos paskirties, o 15 miškų ūkio paskirties; žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; 1 kartą kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto

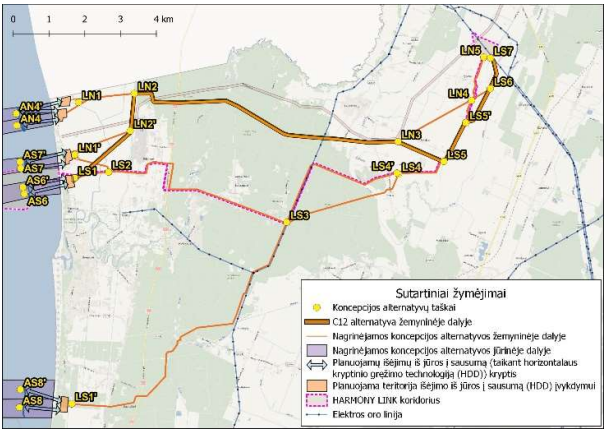
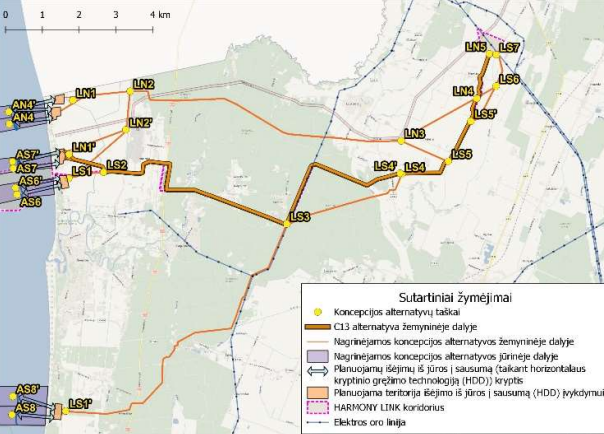
Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
C3	AS7 (AS7 [*])-LN1 [*] -LN2 [*] -LN2-LN3-LN4-LN5 14,4 km		<p>bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.</p> <p>AS7(AS7[*])-LN1[*]-LN2[*]-LN2-LN3-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 14,4 km; • atkarpa AS7(AS7[*])-LN1[*] priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žemyninėje dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 3,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 0,8 km kerta melioruotas žemėlapes bei apie 1,5 km Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; • 2 kartus kerta magistralinį naftotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės upę, 10 griovių; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,1 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 71 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 48 žemės ūkio paskirties, ○ 8 kitos paskirties, ○ 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorių , turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • atkarpos LN4 - LN5 suplanuotos šalia „Harmony Link“ koridoriaus; • 1 kartą kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C4	AS7 (AS7 [*])-LN1 [*] -LN2 [*] -LN2-LN3-LN4-LS6-LS7 14,7 km		<p>AS7(AS7[*])-LN1[*]-LN2-LN3-LN4-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 14,7 km; • atkarpa AS7(AS7[*])-LN1[*] priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žemyninėje dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 3,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 0,8 km kerta melioruotas žemėlapes bei apie 1,5 km Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; • 2 kartus kerta magistralinį naftotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės (x3) upę, 11 griovių; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,8 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,2 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 76 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 53 žemės ūkio paskirties, ○ 8 kitos paskirties, ○ 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorių , turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • 1 kartą kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> • yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C5	<p>AS6 (AS6')-LS1-LN2'-LN2-LN3-LN4-LN5 14,7 km</p>		<p>AS6 (AS6')-LS1-LN2'-LN2-LN3-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 14,7 km; • atkarpa AS6(AS6')-LN1' priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje - žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietą; • 3,9 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymu (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 1,1 km kerta Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • 2 kartus kerta magistralinį naftotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės upę, 12 griovių; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,4 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 73 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 48 žemės ūkio paskirties, ○ 10 kitos paskirties, ○ 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridoriaus, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • atkarpos LN4 - LN5 suplanuotos šalia „Harmony Link“ koridoriaus; • 2 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C6	<p>AS6 (AS6')-LS1-LN2'-LN2-LN3-LN4-LS6-LS7 15,0 km</p>		<p>AS6 (AS6')-LS1-LN2'-LN2-LN3-LN4-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,0 km; • atkarpa AS6 (AS6')-LN1' priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje - žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietą; • 3,9 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 1,1 km kerta Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • 2 kartus kerta magistralinį naftotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės (x3) upę, 9 griovius; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,7 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 78 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 53 žemės ūkio paskirties, ○ 10 kitos paskirties, ○ 15 miškų ūkio paskirties;

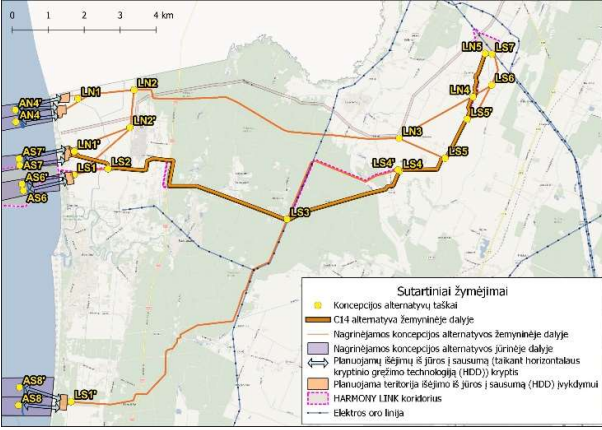
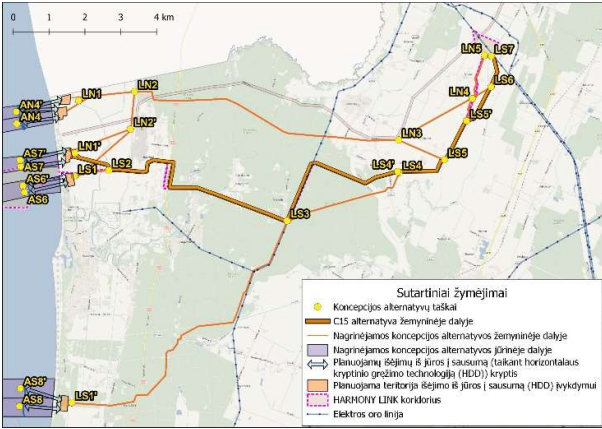
Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; 2 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C7	<p>AN4 (AN4')-LN1-LN2-LN3-LS5'-LN4-LN5 14,5 km</p>		<p>AN4(AN4')-LN1-LN2-LN3-LS5'-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 14,5 km; atkarpa AN4 (AN4') LN1 priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją; numatyta LR BP sprendinių suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriui jūroje; 3,4 km kerta LR BP Komplexinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.1 pav.); apie 2,5 km kerta melioruotas žemėlapes bei Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; 1 kartą kerta magistralinį naftotiekį; 1 kartą kerta 110 kV EPL; kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; kerta Šventosios upę uždaru būdu; kerta Kulšės upę, 8 griovius; kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 6,6 km žemės ūkio paskirties žemės; kerta 2,2 km kitos žemės (pelkės ir durpiniai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; kerta 75 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> 55 žemės ūkio paskirties, 5 kitos paskirties, 15 miškų ūkio paskirties; žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; atkarpos LS5-LS5'-LN4-LN5 suplanuotos šalia "Harmony Link" koridoriaus; 3 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C8	<p>AN4 (AN4')-LN1-LN2-LN3-LS5'-LS6-LS7 14,7 km</p>		<p>AN4(AN4')-LN1-LN2-LN3-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 14,7 km; atkarpa AN4 (AN4') LN1 priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją; numatyta LR BP sprendinių suformuotu šiauriniu (Lietuvos-Latvijos pasienio) infrastruktūros koridoriui jūroje; 3,4 km kerta LR BP Komplexinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.1 pav.); apie 2,5 km kerta melioruotas žemėlapes bei Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; 1 kartą kerta magistralinį naftotiekį; 1 kartą kerta 110 kV EPL; kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; kerta Šventosios upę uždaru būdu; kerta Kulšės (x3) upę, 8 griovius; kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 6,7 km žemės ūkio paskirties žemės;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> • kerta 2,3 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 82 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 62 žemės ūkio paskirties, ○ 5 kitos paskirties, ○ 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • atkarpa L55-L55' suplanuota šalia "Harmony Link" koridoriaus; • 1 kartą kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zona.
C9	<p>AS7 (AS7')-LN1'-LN2'-LN2-LN3-L55-L55'-LN4-LN5 15,4 km</p>		<p>AS7(AS7')-LN1'-LN2'-LN2-LN3-L55-L55'-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,4 km; • atkarpa AS7(AS7')-LN1' priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 3,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridoriaus, rezervuojamus valstybės poreikiams; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymu (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 0,8 km kerta melioruotas žemėlaukus bei apie 1,5 km Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; • 2 kartus kerta magistralinį naftotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės upę, 10 griovių; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 6,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,1 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 78 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 55 žemės ūkio paskirties, ○ 8 kitos paskirties, ○ 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • atkarpos L55-L55'-LN4-LN5 suplanuotas šalia "Harmony Link" koridoriaus; • 3 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zona.

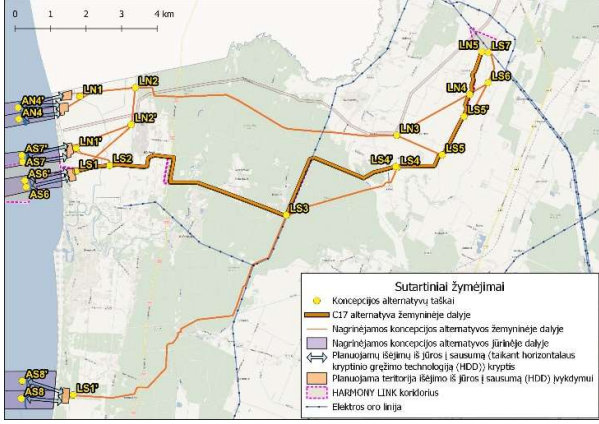
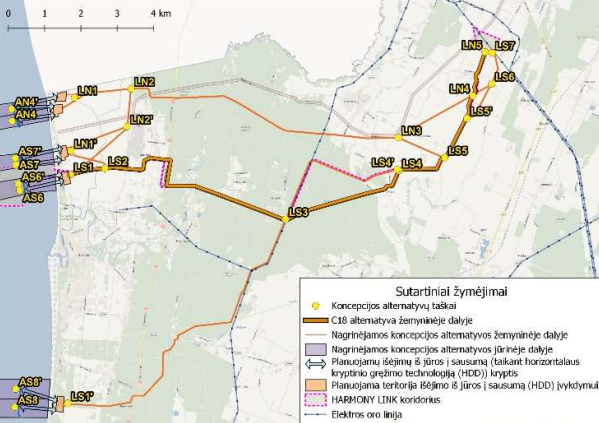
Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
C10	AS7 (AS7')-LN1'-LN2'-LN3-LS5-LS5'-LS6-LS7 15,6 km		<p>AN4(AN4')-LN1-LN2-LN3-LS5-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,6 km; • atkarpa AS7(AS7')-LN1' priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žemyninėje dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 3,6 km kerta LR BP Komplexinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymu (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 0,8 km kerta melioruotas žemėlaukus bei apie 1,5 km Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją; • 2 kartus kerta magistralinį naftotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės (x3) upę, 10 griovių; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 6,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,3 km kitos žemės (pelkės ir durpiniai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 85 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> o 62 žemės ūkio paskirties, o 8 kitos paskirties, o 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridoriaus, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • atkarpa LS5-LS5' suplanuota šalia „Harmony Link“ koridoriaus; • 1 kartą kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C11	AS6 (AS6')-LS1-LN2'-LN2-LN3-LS5-LS5'-LN4-LN5 15,7 km		<p>AS6 (AS6')-LS1-LN2'-LN2-LN3-LS5-LS5'-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,7 km; • atkarpa AS6 (AS6')-LS1 priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žemyninėje dalyje - žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietą; • išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • 3,9 km kerta LR BP Komplexinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 1,1 km kerta Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • 2 kartus kerta magistralinį naftotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės upę, 8 griovius; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 6,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,4 km kitos žemės (pelkės ir durpiniai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 80 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> o 55 žemės ūkio paskirties, o 10 kitos paskirties, o 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridoriaus, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas;

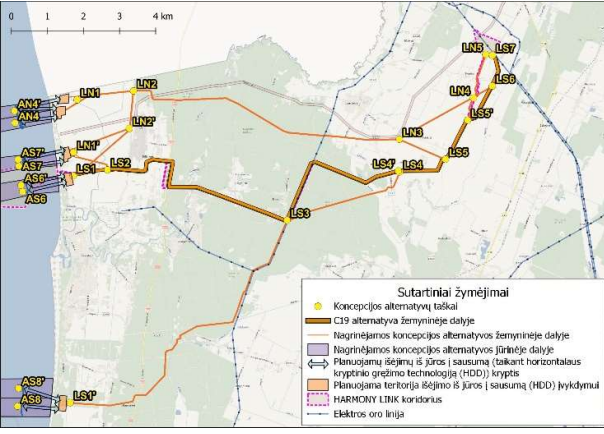
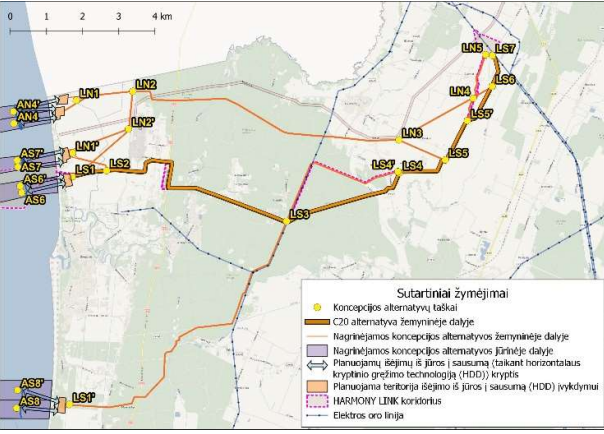
Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> • atkarpos LS5-LN4-LN5 suplanuotos šalia „Harmony Link“ koridoriaus; • 4 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C12	<p>AS6 (AS6⁺)-LS1-LN2⁺-LN3-LS5-LS5⁺-LS6-LS7 15,9 km</p>	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Konceptijos alternatyvų taškai — C12 alternatyva žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje ↔ Planuojama šėlimų iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus krypstinio greičio technologiją (HDD)) kryptis — Planuojama teritorija šėlimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui — HARMONY LINK koridoriaus — Elektros oro linija 	<p>AS6 (AS6⁺)-LS1-LN2⁺-LN3-LS5-LS5⁺-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,9 km; • atkarpa AS6 (AS6⁺)-LS1 priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje - žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vieta; • 3,9 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 1,1 km kerta Palangos m. BP numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • 2 kartus kerta magistralinį nafotiekį; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės (x3) upę, 8 griovius; • kerta 5,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 6,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 3,6 km kitos žemės (pelkės ir durpinai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorių suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 87 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 62 žemės ūkio paskirties, ○ 10 kitos paskirties, ○ 15 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorių, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apsaikauoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • atkarpa LS5-LS5⁺ suplanuota šalia „Harmony Link“ koridoriaus; • 2 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C13	<p>AS7 (AS7⁺)-LN1⁺-LS2-LS3-LS4⁺-LS5-LS5⁺-LN4-LN5 16,6 km</p>	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Konceptijos alternatyvų taškai — C13 alternatyva žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje ↔ Planuojama šėlimų iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus krypstinio greičio technologiją (HDD)) kryptis — Planuojama teritorija šėlimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui — HARMONY LINK koridoriaus — Elektros oro linija 	<p>AS7 (AS7⁺)-LN1⁺-LS2-LS3-LS4⁺-LS5-LS5⁺-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 16,6 km; • atkarpa AS7 (AS7⁺)-LN1⁺ priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • alternatyva C13 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • apie 3,3 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyvią naudojamą įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės, Šaltupio upes, 12 griovių; • kerta 6,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,7 km žemės ūkio paskirties žemės;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> • kerta 4,2 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 86 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 45 žemės ūkio paskirties, ○ 18 kitos paskirties, ○ 23 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • 5 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorijų; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C14	AS7 (AS7')-LN1'-LS2-LS3-LS4-LS5-LS5'-LN4- LN5 15,8 km	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Konceptijos alternatyvų taškai — C14 alternatyva žeminyneje dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyneje dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje — Planuojamą išėjimą iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus krypinio gręžimo technologiją (HDD)) kryptis — Planuojama teritorija išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui — HARMONY LINK koridorius — Elektros oro linija 	<p>AS7 (AS7')-LN1'-LS2-LS3-LS4-LS5-LS5'-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,8 km; • atkarpa AS7 (AS7')-LN1' priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridorijose, žeminyneje dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 3,3 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyviu naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; • alternatyva C14 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje, išskyrus atkarpas LN1'-LS2 ir LS3-LS4; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • apie 2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridoriaus įeina į EPL AZ); • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės upę, 14 griovių; • kerta 5,9 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 4,3 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 75 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 43 žemės ūkio paskirties, ○ 18 kitos paskirties, ○ 14 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • 5 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorijų; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C15	AS7 (AS7')-LN1'-LS2-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7 16,8 km	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Konceptijos alternatyvų taškai — C15 alternatyva žeminyneje dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyneje dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje — Planuojamą išėjimą iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus krypinio gręžimo technologiją (HDD)) kryptis — Planuojama teritorija išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui — HARMONY LINK koridorius — Elektros oro linija 	<p>AS7 (AS7')-LN1'-LS2-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 16,8 km; • atkarpa AS7 (AS7')-LN1' priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridorijose, žeminyneje dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 3,3 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyviu naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; • alternatyva C15 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje, išskyrus atkarpas LN1'-LS2 ir LS5'-LS6-LS7; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • apie 2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridoriaus įeina į EPL AZ); • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> • kerta Kulšės (x3), Šaltupio upes, 13 griovių; • kerta 6,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudenomomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 6,2 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 4,7 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 93 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 52 žemės ūkio paskirties, ○ 18 kitos paskirties, ○ 23 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • 3 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C16	<p>AS7 (AS7')-LN1'-LS2-LS3-LS4-LS5-LS5'-LS6-LS7 16,0 km</p>		<p>AS7 (AS7')-LN1'-LS2-LS3-LS4-LS5-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 16,0 km; • atkarpa AS7 (AS7')-LN1 priekrantėje iš dalies patenka į Būtingės terminalo akvatoriją bei priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje - aukščiau „Harmony Link“ koridoriaus; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 3,3 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyviam naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; • alternatyva C16 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje, išskyrus atkarpas LN1'-LS2, LS3-LS4 ir LS5'-LS6-LS7; • sausumoje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį (uždaru būdu). Išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės upę (x3), 14 griovių; • kerta 5,9 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudenomomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,8 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 4,3 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 82 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 50 žemės ūkio paskirties, ○ 18 kitos paskirties, ○ 14 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • 3 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
C17	AS6 (AS6 ⁶)-LS1-LS2-LS3-LS4 ⁴ -LS5-LS5 ⁵ -LN4-LN5 16,3 km		<p>AS6 (AS6⁶)-LS1-LS2-LS3-LS4⁴-LS5-LS5⁵-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 16,3 km; • atkarpa AS6 (AS6⁶)-LS1 priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žemyninėje dalyje - žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenkusio laivo "L-1" vietą; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 1,8 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyviam naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją, apie 0,6 km kerta numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • alternatyva C17 nuo taško LS1 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje; • išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • apie 2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridorius įeina į EPL AZ); • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės, Šaltupio upes, 12 griovių; • kerta 6,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,7 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 4,7 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 84 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 45 žemės ūkio paskirties, ○ 16 kitos paskirties, ○ 23 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • 4 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C18	AS6 (AS6 ⁶)-LS1-LS2-LS3-LS4-LS5-LS5 ⁵ -LN4-LN5 15,6 km		<p>AS6 (AS6⁶)-LS1-LS2-LS3-LS4-LS5-LS5⁵-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,6 km; • atkarpa AS6 (AS6⁶)-LS1 priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žemyninėje dalyje - žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenkusio laivo "L-1" vietą; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminaras teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 1,8 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyviam naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją, apie 0,6 km kerta numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • alternatyva C18 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje, išskyrus atkarpa LS3-LS4; • išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr.3.2.2.2 pav.); • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės upę, 12 griovių; • kerta 5,9 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,6 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 4,1 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; • kerta 73 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> ○ 43 žemės ūkio paskirties, ○ 16 kitos paskirties, ○ 14 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> • 4 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstytulos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C19	<p>AS6 (AS6')-LS1-LS2-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7 16,6 km</p>	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Konceptijos alternatyvų taškai — C19 alternatyva žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje ↔ Planuojamų išėjimų iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (HDD)) kryptis — Planuojama teritorija išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui — HARMONY LINK koridorius — Elektrios oro linija 	<p>AS6 (AS6')-LS1-LS2-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 16,6 km; • atkarpa AS6 (AS6')-LS1 priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietą; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 1,8 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyviu naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją, apie 0,6 km kerta numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • alternatyva C19 nuo taško LS1 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje, išskyrus atkarpas LS5'-LS7; • išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr. 3.2.2.2 pav.); • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • apie 2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridoriaus įeina į EPL AZ); • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės (x3), Šaltupio upes, 12 griovių; • kerta 6,7 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 6,2 km žemės ūkio paskirties žemės; • kerta 4,5 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); • kerta 91 žemės sklypą: <ul style="list-style-type: none"> ○ 52 žemės ūkio paskirties, ○ 16 kitos paskirties, ○ 23 miškų ūkio paskirties; • žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; • 2 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; • kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; • yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; • atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstytulos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C20	<p>AS6 (AS6')-LS1-LS2-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7 15,8 km</p>	 <p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Konceptijos alternatyvų taškai — C20 alternatyva žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyne dalyje — Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje ↔ Planuojamų išėjimų iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (HDD)) kryptis — Planuojama teritorija išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui — HARMONY LINK koridorius — Elektrios oro linija 	<p>AS6 (AS6')-LS1-LS2-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilgis 15,8 km; • atkarpa AS6 (AS6')-LS1 priekrantėje formuojama iš dalies „Harmony Link“ koridoriuje, žeminyne dalyje - žemiau „Harmony Link“ koridoriaus, patenka į kultūros paveldo vertybės teritoriją - Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietą; • 2,6 km kerta LR BP Kompleksinės infrastruktūros ir teritorijų rezervavimo valstybės poreikiams brėžinyje suformuotas preliminarinis teritorijas, infrastruktūros koridorius, rezervuojamus valstybės poreikiams; • apie 1,8 km kerta Palangos m. BP numatytą ekstensyviu naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją, apie 0,6 km kerta numatytą mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąją teritoriją bei apie 0,4 km kurorto paslaugų ir kompleksų teritorijas su galima gyvenamąja statyba; • alternatyva C20 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus, tiek jūroje, tiek sausumoje, išskyrus atkarpas LS3-LS4 bei LS5'-LS7; • išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymui (žr. 3.2.2.2 pav.); • 1 kartą kerta 110 kV EPL; • kerta 1 magistralinį kelią, 1 rajoninį kelią; • kerta Šventosios upę uždaru būdu; • kerta Kulšės (x3) upę, 14 griovių; • kerta 5,9 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; • kerta 5,8 km žemės ūkio paskirties žemės;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> kerta 4,1 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); infrastruktūros koridorius suplanuotas žemės sklypų pakraščiuose; kerta 80 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> 50 žemės ūkio paskirties, 16 kitos paskirties, 14 miškų ūkio paskirties; žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; 2 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C21	<p>AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4'-LS5'-LN4-LN5 18,5 km</p>	<p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> Konceptijos alternatyvų taškai C21 alternatyva žeminyne dalyje Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyne dalyje Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje Planuojamų šėdžių iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus kryptinio gręžinio technologiją (HDD)) kryptis Planuojama teritorija išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui HARMONY LINK koridorius Elektrios oro linija 	<p>AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4'-LS5'-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 18,5 km; išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymu (žr.3.2.2.3 pav.); sausumoje kerta registruotą kultūros paveldo vertybę - Šventosios senovės gyvenvietę (1813); apie 1,4 km kerta Palangos m. BP pažymėtą ekstensyviu naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; apie 0,2 km kerta Palangos m. BP pažymėtą kurorto paslaugų ir kompleksų teritoriją be gyvenamosios statybos; 2 kartus kerta 110 kV EPL; apie 5,2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridoriaus įeina į EPL AZ); kerta 1 magistralinį kelią, 2 rajoninius kelius; kerta Žibos, Darbos, Kulšės, Šaltupio upes, 7 griovius; kerta 12,2 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 5,7 km žemės ūkio paskirties žemės; kerta 0,6 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); kerta 71 žemės sklypą: <ul style="list-style-type: none"> 45 žemės ūkio paskirties, 3 kitos paskirties, 26 miškų ūkio paskirties; žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; 4 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; tarp taškų LS3-LS4'-LS5'-LN4-LN5 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C22	<p>AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4-LS5'-LN4-LN5 17,7 km</p>	<p>Sutartiniai žymėjimai</p> <ul style="list-style-type: none"> Konceptijos alternatyvų taškai C22 alternatyva žeminyne dalyje Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos žeminyne dalyje Nagrinėjamos konceptijos alternatyvos jūrinėje dalyje Planuojamų šėdžių iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus kryptinio gręžinio technologiją (HDD)) kryptis Planuojama teritorija išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui HARMONY LINK koridorius Elektrios oro linija 	<p>AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4-LS5'-LN4-LN5</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 17,7 km; išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymu (žr.3.2.2.3 pav.); sausumoje kerta registruotą kultūros paveldo vertybę - Šventosios senovės gyvenvietę (1813); apie 1,4 km kerta Palangos m. BP pažymėtą ekstensyviu naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; apie 0,2 km kerta Palangos m. BP pažymėtą kurorto paslaugų ir kompleksų teritoriją be gyvenamosios statybos; 2 kartus kerta 110 kV EPL; apie 3,2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridoriaus įeina į EPL AZ); kerta 1 magistralinį kelią, 2 rajoninius kelius; kerta Žibos, Darbos, Kulšės upes, 7 griovius; kerta 11,5 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 5,6 km žemės ūkio paskirties žemės; kerta 0,6 km kitos žemės (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); kerta 60 žemės sklypų: <ul style="list-style-type: none"> 40 žemės ūkio paskirties, 3 kitos paskirties, 17 miškų ūkio paskirties;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; 4 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; tarp taškų LS4'-LS5'-LS5'-LN4-LN5 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C23	AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7 18,7 km		<p>AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4'-LS5-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 18,7 km; išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymu (žr.3.2.2.3 pav.); sausumoje kerta registruotą kultūros paveldo vertybę - Šventosios senovės gyvenvietę (1813); apie 1,4 km kerta Palangos m. BP pažymėtą ekstensyviam naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; apie 0,2 km kerta Palangos m. BP pažymėtą kurorto paslaugų ir kompleksų teritoriją be gyvenamosios statybos; 2 kartus kerta 110 kV EPL; apie 5,2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridoriaus įeina į EPL AZ); kerta I magistralinį kelią, 2 rajoninius kelius; kerta Žibos, Darbos, Kulšės (x3), Šaltupio upes, 6 griovius; kerta 12,3 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 6,2 km žemės ūkio paskirties žemės; kerta 0,2 km kitos žemės (pelkės ir durpinai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); kerta 78 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> 49 žemės ūkio paskirties, 3 kitos paskirties, 26 miškų ūkio paskirties; žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; 2 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; tarp taškų LS3-LS4'-LS5-LS5'-LN4-LN5 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus; kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.
C24	AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4-LS5-LS5'-LS6-LS7 17,9 km		<p>AS8 (AS8')-LS1'-LS3-LS4-LS5-LS5'-LS6-LS7</p> <ul style="list-style-type: none"> ilgis 17,9 km; išėjimo iš jūros į sausumą vietoje reikalingas laisvas (neužstatytas) 140 m x 140 m pločio ruožas HDD įvykdymu (žr.3.2.2.3 pav.); sausumoje kerta registruotą kultūros paveldo vertybę - Šventosios senovės gyvenvietę (1813); apie 1,4 km kerta Palangos m. BP pažymėtą ekstensyviam naudojimui įrengiamų želdynų ir kurorto miškų teritoriją; apie 0,2 km kerta Palangos m. BP pažymėtą kurorto paslaugų ir kompleksų teritoriją be gyvenamosios statybos; 2 kartus kerta 110 kV EPL; apie 3,2 km suplanuota šalia 110 kV esamos EPL (dalis inžinerinės infrastruktūros koridoriaus įeina į EPL AZ); kerta I magistralinį kelią, 2 rajoninius kelius; kerta Žibos, Darbos, Kulšės (x3) upes, 6 griovius; kerta 11,6 km miškų. Planuojamo jungties koridoriaus vietoje miško žemė bus paversta kitomis naudmenomis įstatymų nustatyta tvarka; kerta 5,8 km žemės ūkio paskirties žemės; kerta 0,5 km kitos žemės (pelkės ir durpinai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.); kerta 67 žemės sklypus: <ul style="list-style-type: none"> 47 žemės ūkio paskirties, 3 kitos paskirties, 17 miškų ūkio paskirties; žemės sklypuose, kuriuos kirs planuojamas jungties koridorius, turės būti nustatyti servitutai ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Nuostoliai žemės sklypų savininkams bus apskaičiuoti ir atlyginti pagal LRV nustatytas metodikas; 2 kartus kerta suplanuotą „Harmony Link“ koridorių; tarp taškų LS4'-LS5-LS5'-LN4-LN5 formuojama šalia „Harmony Link“ koridoriaus;

Altern. Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	Schema	Charakteristikos
			<ul style="list-style-type: none"> kerta tankiai užstatytą VE teritoriją; yra išlaikomi didesni atstumai nuo planuojamo infrastruktūros koridoriaus iki esamų VE negu C1, C3, C5, C7, C9, C11, C13, C14, C17, C18, C21, C22 alternatyvose; atkarpos prie Darbėnų 330 kV skirstyklos suplanuotos per Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo teritorijos dalyje patvirtintame bendrajame plane nurodytą saulės šviesos ir vėjo elektrinių zoną.

Ne visos nagrinėjamos jūrinės dalies ir žemyninės dalies koncepcijos alternatyvos tarpusavyje susijungia. Jūrinių ir žemyninių koncepcijos alternatyvų susiejimo (žymima oranžine spalva) matrica pateikta žemiau.

6.7.2 lentelė. Jūrinių ir žemyninių koncepcijos alternatyvų susiejimo matrica

Alternatyva	Ilgis, km	Alternatyvos sausumoje																							
		C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24
		13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9
„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje	A1	37																							
	A2	38,5			*	*					*	*			*	*	*	*							
	A3	38,5					**	**				**	**					**	**	**	**				
	A4	42																							
	A5	46																							
	A6	50					**	**					**	**				**	**	**	**				
	A7	52			*	*					*	*			*	*	*	*	*	*					
„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje	B1	35,5																							
	B2	37			*	*				*	*			*	*	*	*	*	*	*					
	B3	37					**	**				**	**					**	**	**	**				
	B4	40,5																							

*Pastaba: vystant alternatyvas C3, C4, C9, C10, C13, C14, C15, C16 žemyninėje dalyje dėl „Harmony Link“ koridoriaus galimas tik vienas iš A2, A7 ir B2 jūrinės alternatyvos įgyvendinimas.

**Pastaba: alternatyvų C5, C6, C11, C12, C17, C18, C19, C20 žemyninėje dalyje vystymas kartu su jūrinėmis alternatyvomis A3, A6 ir B3 ribojamas (negalimas) kol nėra įrengta „Harmony Link“ jungtis ir nėra galimybės užtikrinti, kad projektai vienas kitam netrukdys vykdant kryptinį grėžimą iš kranto į jūrą atkarpoje AS6 (AS6⁺) - LS1.

7 TARPTAUTINIŲ, EUROPOS BENDRIJOS IR NACIONALINIŲ LYGMENIŲ NUSTATYTI APLINKOS APSAUGOS TIKSLAI, SUSIJĘ SU VYSTYMO PLANU

Rengiamas ypatingos valstybinės svarbos projektas glaudžiai siejasi su aukštesnio lygmens (regioninio, nacionalinio, Europos bendrijos bei tarptautinio) aplinkosauginiais tikslais ir jiems neprieštarauja.

Pagrindinius bendruosius Europos Sąjungos aplinkos apsaugos tikslus nustato *Europos Bendrijos steigimo* sutartyje pateikta Bendrijos aplinkos politika (EB steigimo sutarties 174 straipsnis):

- išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę;
- saugoti žmonių sveikatą;
- apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius;
- remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti.

Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija (patvirtinta LRS 2015-04-16 nutarimu Nr. XII-1626) parengta siekiant nustatyti prioritėtines aplinkos apsaugos politikos sritis, ilgalaikius tikslus iki 2030 metų ir Lietuvos aplinkos viziją iki 2050 metų. Šioje strategijoje kaip vienas iš esminių aplinkos apsaugos politikos principų siekiant darnaus vystymosi yra nustatytas siekis, kad išsenkantieji ištekliai būtų keičiami netaršiais ar mažiau taršiais atsinaujinančiais. Lietuvos aplinkos vizija numato, kad 2050 metais Lietuvoje bus užtikrintas klimato kaitos švelninimas (išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimas), efektyviai gaminama ir vartojama energija, atsinaujinantys energijos ištekliai naudojami visuose šalies ūkio (ekonomikos) sektoriuose (energetikos, pramonės, transporto, žemės ūkio ir kituose). Šalies ūkio sektoriai ir ekosistemos prisitaikę prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių.

Jūrų teisės konvencija.

Jūrų teisės konvencijoje (JTK) pagal 56 straipsnį pakrantės valstybėms išskirtinėje ekonominėje zonoje (zonoje, esančioje už teritorinės jūros ribų) suteikta suvereni teisė tyrinėti ir eksploatuoti, saugoti ir valdyti gyvuosius išteklius ir negyvosios gamtos turtus, kurie yra vandenyse virš jūros dugno, jūros dugne ir jo gelmėse, bei kitaip tyrinėti ir eksploatuoti išskirtinę ekonominę zoną, pavyzdžiui, gaminti energiją vandens, srovių ir vėjo pagalba.

JTK XII dalyje nustatyta visuotinė valstybių pareiga saugoti jūros aplinką. Jos kartu arba pavieniui turi imtis visų būtinų priemonių siekiant išvengti, sumažinti ir kontroliuoti jūros aplinkos teršimą iš bet kokio šaltinio, o pagal jų jurisdikciją vykdoma veikla dėl taršos nepadarytų žalos kitoms valstybėms ar jų aplinkai. Teršimui, avarijoms iš jūroje esančių įrenginių išvengti pakrantės valstybės turi užtikrinti jūroje atliekamų darbų saugą bei reglamentuoti tokių įrenginių ar įrengimų projektavimą, statybą, įrengimą, eksploatavimą ir darbuotojų komplektavimą (str. 194.3). Vykdydamos veiklą jūroje, kartu su taikomomis taršos prevencijos priemonėmis valstybės taip pat turi saugoti ir išsaugoti retas ar pažeidžiamas ekosistemas, taip pat natūralią terpę nykstančioms ar pavojuje atsidūrusioms rūšims bei kitoms jūros gyvybės formoms, taip pat toms, kurioms gresia išnykimas (194.5), o taip pat pripažintais moksliniais metodais stebėti leistos veiklos poveikį.

Pagal tarptautinę teisę visos su jūra besiribojančios šalys turi teritorijos teises į jūros dalį.

Visoms šalims teritorinė jurisdikcija išsiplečia iki 12 jūrmylių nuo pakrantės. Visos šalys taip pat turi teisę nustatyti savo išskirtinę ekonominę zoną (už teritorinės jūros ribos), kurioje pakrantės valstybės turi tam tikros veiklos jurisdikciją, tarp jų ir vėjo jėgainių (parkų) statybai ir eksploatacijai, išskyrus tai, kad šie „įrenginiai ir statiniai bei saugumo zonos aplink juos negali būti kuriami, jei tai galėtų trukdyti tarptautinei laivybai ypač svarbiais jūrų koridoriais“.

Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje (JSPD) reikalaujama, kad valstybės narės parengtų priemones, skirtas apsaugoti jūrų aplinką, neleisti blogėti jos būklei ir atkurti ją ten, kur įmanoma, tausiai naudojant jūrų išteklius, ir taip pasiekti ir (ar) išlaikyti gerą jūros aplinkos būklę iki 2020 m. Numatyta, kad strategijos turi apimti priemones, kurios padėtų apsaugoti jūrų ekosistemą ir užtikrinti tvarią su jūrų

aplinka susijusią ekonominę veiklą. Pabrėžiama, kad ES šalys turi bendradarbiauti su kaimynais jūrų regionuose (šiaurės rytų Atlanto vandenyno, Baltijos jūros, Viduržemio jūros ir Juodosios jūros), visų pirma rengiant ir įgyvendinant savo jūrų strategijas. Todėl esamų regioninio institucinio bendradarbiavimo struktūrų, kaip antai regioninių jūros konvencijų, naudojimas yra svarbus aspektas, į kurį ES šalys turėtų atsižvelgti.

JSPD numato, jog vykdant ūkinę veiklą jūroje būtų atsižvelgiama į jos savybes, gamtinius procesus, saugomas buveines ir jautrias rūšis bei būtų užkirstas kelias žmogaus sukeltam biologinės įvairovės nykimui. Numatyti veiksmai įpareigoja tobulinti integruotą jūros aplinkos apsaugos valdymą, taikant ekosisteminių požiūrių pagrįstą žmogaus veiklos valdymo metodą bei sukuriant sąlygas darniam jūrų gėrybių ir teikiamų paslaugų naudojimui. JSPD įgyvendinimas taip pat glaudžiai siejasi su kitų ES direktyvų, pvz. Buveinių (92/43/EEB) direktyvos įgyvendinimu.

ES Baltijos jūros regiono strategija.

ES Baltijos jūros regiono strategija (ES BJRS) ES makroregioninė strategija yra politikos programa, padedanti tame pačiame regione esančioms šalims kartu spręsti problemas, veiksmingiau išnaudoti bendrą potencialą, stiprinti regiono integraciją. Įgyvendinant ES BJRS yra siekiama trijų pagrindinių ilgalaikių tikslų – apsaugoti jūrą, sujungti regioną ir padidinti jo gyventojų gerovę. Lietuva, įgyvendindama ES BJRS veiksmų planą, kartu su kitomis valstybėmis koordinuoja trijų politinių sričių – transporto, energetikos ir bioekonomikos įgyvendinimą.

ES BJRS politikos sritis „Energetika“, daugiausia dėmesio skiria konkurencingos, saugios ir tvarios energijos užtikrinimui Baltijos jūros regione.

Regioninis bendradarbiavimas energetikos sektoriuje vykdomas pagal Baltijos energijos rinkos jungčių planą (angl. Baltic Energy Market Interconnection Plan, BEMIP), kurio veiksmai įgyvendinami energetikos infrastruktūros, dujų ir elektros rinkų, energijos gamybos, energijos tiekimo saugumo, energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių srityse. Elektros ir dujų rinkų srityje daugiausia dėmesio skiriama atviros, konkurencingos ir visiškai integruotos regioninės energijos rinkos Baltijos jūros regione sukūrimui.

Energetikos sektoriuje Lietuvai yra patikėta plėtoti energetinio efektyvumo ir atsinaujinančių energijos išteklių sritis, siekiant ES strateginių tikslų energetikos sektoriuje (koordinuojama kartu su Latvija).

Šiuo metu įgyvendinama energetinio efektyvumo platformos įkūrimo iniciatyva, kurios tikslas – paskatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą tarp Baltijos jūros regiono valstybių siekiant ES energetinio efektyvumo. Energetinio efektyvumo gerinimas yra vienas strateginių Lietuvos energetinio saugumo politikos tikslų, todėl Lietuva kartu su partneriais siekia įkurti tarptautinį konsiliumą, sujungiantį Baltijos jūros regiono valstybių institucijas, suinteresuotas organizacijas ir verslus, kad veikla energetinio efektyvumo srityje būtų iškelta į regioninį lygmenį.

Helsinkio konvencija. Baltijos jūros apsauga.

Helsinkio konvencija dėl Baltijos jūros apsaugos tarptautinės teisės dokumentas, reglamentuojantis Baltijos jūros baseino jūrinės aplinkos, apimančios vandenį ir jūros dugną, įskaitant jų gyvuosius išteklius ir kitas jūros gyvybės formas, apsaugą.

2007 m. Helsinkio komisija patvirtino Baltijos jūros veiksmų planą (toliau – BJVP), t. y. programą, skirtą iki 2021 m. pasiekti Baltijos jūros gerą aplinkos būklę. Nuo priėmimo BJVP padėjo pagerinti aplinkos apsaugą, pavyzdžiui, sumažinti maistinių medžiagų kiekį jūroje, pagerinti biologinės įvairovės būklę, sumažinti jūrų incidentų ir išsiliejimų skaičių ir kt. Nors bendras dabartinio BJVP tikslas iki 2021 m. Pasiekti gerą Baltijos jūros aplinkos būklę nebus pasiektas, planas davė precedento neturinčius rezultatus. Todėl 2018 m. HELCOM ministrai nusprendė atnaujinti planą vėliausiai iki 2021 m. pabaigos, suteikdami galimybę jį pakoreguoti ir apsvarstyti anksčiau neišspręstus iššūkius.

BJVP plane suformuluota geros Baltijos jūros būklės vizija: sveika Baltijos jūros aplinka su įvairiais biologiniais komponentais, veikiančiais pusiausvyroje, užtikrinančia gerą aplinkos / ekologinę būklę ir palaikančia įvairią tvarią žmogaus ekonominę ir socialinę veiklą.

Pagrindiniai BJVP tikslai:

- Eutrofikacijos nepaveikta Baltijos jūra;
- Palanki Baltijos jūros biologinės įvairovės būklė;
- Baltijos jūra netrikdoma pavojingų medžiagų;
- Aplinkai draugiškos jūrinės veiklos.

Helsinkio konvencija dėl Baltijos jūros apsaugos patenka į Jūrų strategijos pagrindų direktyvos taikymo sritį.

Lietuvos Respublikos Jūros aplinkos apsauga.

Lietuvos Respublikos Jūros aplinkos apsaugos įstatymas nustato jūros aplinkos apsaugos pagrindinius principus ir priemones, teises ir pareigas asmenų, kurie verčiasi ūkine veikla, darančia ar galinčia daryti tiesioginį ar netiesioginį poveikį jūros aplinkai, taip pat valstybės ir savivaldybių institucijų kompetenciją ir pagrindines funkcijas jūros aplinkos apsaugos valdymo srityje.

Lietuvos Respublikos Pajūrio juostos įstatymas apibūdina pajūrio juostos nustatymo tikslus, jos sudedamąsias dalis, nustato pajūrio kraštovaizdžio žemės ir jūros akvatorijos apsaugą ir naudojimą.

Pajūrio juostai priskiriama:

- 1) ne siauresnė kaip 100 m nuo jūros kranto linijos sausumos teritorija, į kurią įeina kopagūbris, prieškopė, klifas ir paplūdimys, besidriekianti nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo;
- 2) Kuršių nerija iki Rusijos Federacijos valstybės sienos;
- 3) Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų Baltijos jūros akvatorija iki 20 m gylio izobatos.

Saugomų teritorijų ir jose saugomų vertybių apsauga.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas reglamentuoja saugomų teritorijų sistemą ir su ja susijusius visuomeninius santykius, saugomų teritorijų nustatymo ir steigimo, ribų keitimo, statuso pakeitimo, apsaugos, tvarkymo ir kontrolės teisinius pagrindus, reglamentuoja veiklą jose, taip pat nustato tarptautinės svarbos teritorijų, tarp jų Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, bei gamtinio karkaso kūrimą ir veiklos juose reglamentavimą.

Saugomos teritorijos steigiamos siekiant išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę, užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtos išteklių subalansuotą naudojimą ir atkūrimą, sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams, propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes).

Planuojamoje jūrinėje teritorijos dalyje yra išskirtos saugomos teritorijos bei Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos:

- Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės biosferos poligonas, siekiant išsaugoti vertingą Baltijos jūros ekosistemos dalį Klaipėdos – Ventspilio plynaukštėje, ypač siekiant išsaugoti: Europos Bendrijos svarbos natūralios jūrų buveinės – 1170 rifų – plotus ir užtikrinti palankią buveinės apsaugos būklę; saugomų Europos Bendrijos svarbos žiemojančių vandens paukščių – nuodėgulių (*Melanitta fusca*) reguliarių sankauptų vietą ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę; alkų (*Alca torda*), ledinių ančių (*Clangula hyemalis*) populiacijas jų žiemojimo ir migracinių sankauptų vietoje ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę; vykdyti natūralios buveinės ir saugomų rūšių, nurodytų Nuostatų 3.1 punkte, stebėseną (monitoringą), su saugomų vertybių apsauga susijusius mokslinius tyrimus, kaupti informaciją apie jų būklę; analizuoti žmogaus veiklos poveikį jūros ekosistemai;

užtikrinti, kad gamtos ištekliai būtų naudojami tvariai; propaguoti biologinės įvairovės išsaugojimo idėjas ir būdus;

- „Natura 2000“ PAST Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė – žiemojančių nuodėgulių (*Melanitta fusca*) sankauptų vietų apsaugai;
- „Natura 2000“ BAST Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė – 1170 Rifų apsaugai.

Planuojamos teritorijos žemyninėje dalyje išskiriamas:

- Būtingės geomorfologinis draustinis – saugomas pajūrio kopų ruožas;
- „Natura 2000“ BAST Baltijos Šventosios upė – aptinkamos dvi EB svarbos saugomos rūšys, įrašytos į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos II priedą: mažoji nėgė (*Lampetra planeri*), ovalioji geldutė (*Unio crassus*).

Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1526 (Žin. , 2004, Nr. 174-6443), nurodytas Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių tikslas – sudaryti sąlygas išsaugoti įvairaus teritorinio lygmens kraštovaizdžio arealus, užtikrinti tinkamą jų tvarkymą, naudojimą, planavimo ir darnią plėtrą.

Pagrindinės Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptys yra šios:

- užtikrinti Lietuvos kraštovaizdžio formavimo socialines, ekonomines ir ekologines funkcijas;
- užtikrinti kraštovaizdžio apsaugą, naudojimą, tvarkymą, planavimą ir krašto saviraiškos bruožus;
- palaikyti ir didinti turimą šalies biologinę įvairovę, kraštovaizdžio teritorinę erdvinę struktūrą ir jo potencialą;
- optimizuoti kultūrinio kraštovaizdžio kryptingą formavimą;
- suderinti kraštovaizdžio architektūrinę erdvinę kompoziciją.

Svarbiausi Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos kryptių uždaviniai yra:

- nustatyti ir įvertinti įvairių istorinių laikotarpių požymius, išlaikiusius kraštovaizdžio arealus šalies darnios plėtros kontekste, turinčius skirtingą vertę ir plėtros potencialą;
- nustatyti šalies kraštovaizdžio struktūrinę įvairovę;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- užtikrinti kraštovaizdžio ekologinį stabilumą;
- užtikrinti biologinės įvairovės apsaugą ir optimalų kraštovaizdžio tvarkymą;
- numatyti priemones istoriškai susiklosčiusiems kultūrinio kraštovaizdžio erdvinėms struktūroms išsaugoti;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos, technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą;
- įgyvendinti Europos kraštovaizdžio konvencijos nuostatas.

Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos (patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. lapkričio 6 d. Nr. XI-2375) paskirtis – formuoti ir įgyvendinti Lietuvos klimato kaitos valdymo politiką, nustatyti trumpalaikius (iki 2020 m.), indikatyvius vidutinės trukmės (iki 2030 m. ir iki 2040 m.) ir ilgalaikius (iki 2050 m.).

Inžinerinės infrastruktūros vystymo plano sprendinių įgyvendinimas yra svarbus *klimato kaitos prevencijos* kontekste. Lietuvos Respublikos Seimas 2021 m. birželio 30 d. priėmė nutarimą Nr. XIV-490 „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo darbotvarkės patvirtinimo“, kuriuo siekiama nustatyti Lietuvos klimato kaitos valdymo politikos iki 2030 m., iki 2040 m. ir ilgalaikius iki 2050 m. tikslus ir uždavinius klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos padarinių srityse. Klimato kaitos švelninimo politika siekiama mažinti išmetamų ŠESD kieki ir didinti jų absorbciją. Klimato kaitos švelninimas ypač svarbus energetikos, transporto, pramonės, žemės ūkio, atliekų, miškininkystės sektoriuose. Prisitaikymo prie klimato kaitos politika siekiama sustiprinti gebėjimą prisitaikyti, padidinti atsparumą ir sumažinti pažeidžiamumą dėl klimato kaitos poveikio siekiant prisidėti prie darnaus vystymosi, užtikrinti tinkamas atsakomąsias prisitaikymo priemones.

8 GALIMOS REIKŠMINGOS PASEKMĖS APLINKAI IR ĮTAKOJANČIŲ VEIKSNIŲ TARPUSAVIO SĄVEIKA

8.1 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės aplinkos komponentams

Nagrinėjamos atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių jungčių prijungimo elektros perdavimo tinklo sausumoje įgyvendinimo alternatyvos gali turėti tiesiogines, netiesiogines, kaupiamąsias, sąveikaujančias, trumpalaikes, vidutinės trukmės, ilgalaikes, nuolatinės, laikinas, teigiamas ir neigiamas pasekmes aplinkai, įskaitant biologinę įvairovę, visuomenės sveikatą, dirvožemį, vandenį, klimata, kultūros paveldą, saugomas teritorijas ir „Natura 2000“ teritorijas, kraštovaizdį ir šių veiksnių tarpusavio ryšius.

SPAV ataskaitoje tikėtinos Vystymo plano pasekmės vertinamos taip:

- ++ tikėtinos reikšmingos teigiamos pasekmės;
- + tikėtinos nereikšmingos teigiamos pasekmės;
- tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės;
- tikėtinos nereikšmingos neigiamos pasekmės;
- 0 nenumatoma nei teigiamų, nei neigiamų pasekmių;
- + / - tikėtinos tiek teigiamos, tiek neigiamos pasekmės.

Vystymo plano koncepcijos alternatyvos vertinamos darnaus vystymosi aspektu. Darnus vystymasis remiasi trimis pamatinėmis dimensijomis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove bei aplinkos kokybe, užtikrinant subalansuotą visų dimensijų vystymą, neprioretizuojant nei vienos kitų dviejų sąskaita⁴⁵. Koncepcijos alternatyvos tarpusavyje lyginamos atliekant daugiakriterinę analizę vertinant bendrą pasekmių reikšmingumą kiekvienam kriterijui suteikiant individualų svorį (svertį). Bendras pasekmių reikšmingumas nustatomas atsižvelgiant į kiekybinius rodiklius ir kokybinius aspektus, taip:

- 3 reikšmingos teigiamos pasekmės;
- 2 vidutiniškai reikšmingos teigiamos pasekmės;
- 1 mažai reikšmingos teigiamos pasekmės;
- 0 Nėra pasekmių (arba pasekmės vienodai teigiamos ir neigiamos);
- 1 mažai reikšmingos neigiamos pasekmės;
- 2 vidutiniškai reikšmingos neigiamos pasekmės;
- 3 reikšmingos neigiamos pasekmės.

8.1.1 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės visuomenės sveikatai

Jūrinė dalis

VE elektrinių parkai, kurių pajungimui į krante esančią infrastruktūrą rengiamas šis specialusis planas ir SPAV, yra Baltijos jūroje, išskirtinėje Lietuvos Respublikos ekonominėje zonoje ir teritorinėje jūros dalyje (8.1.1.1 pav.).

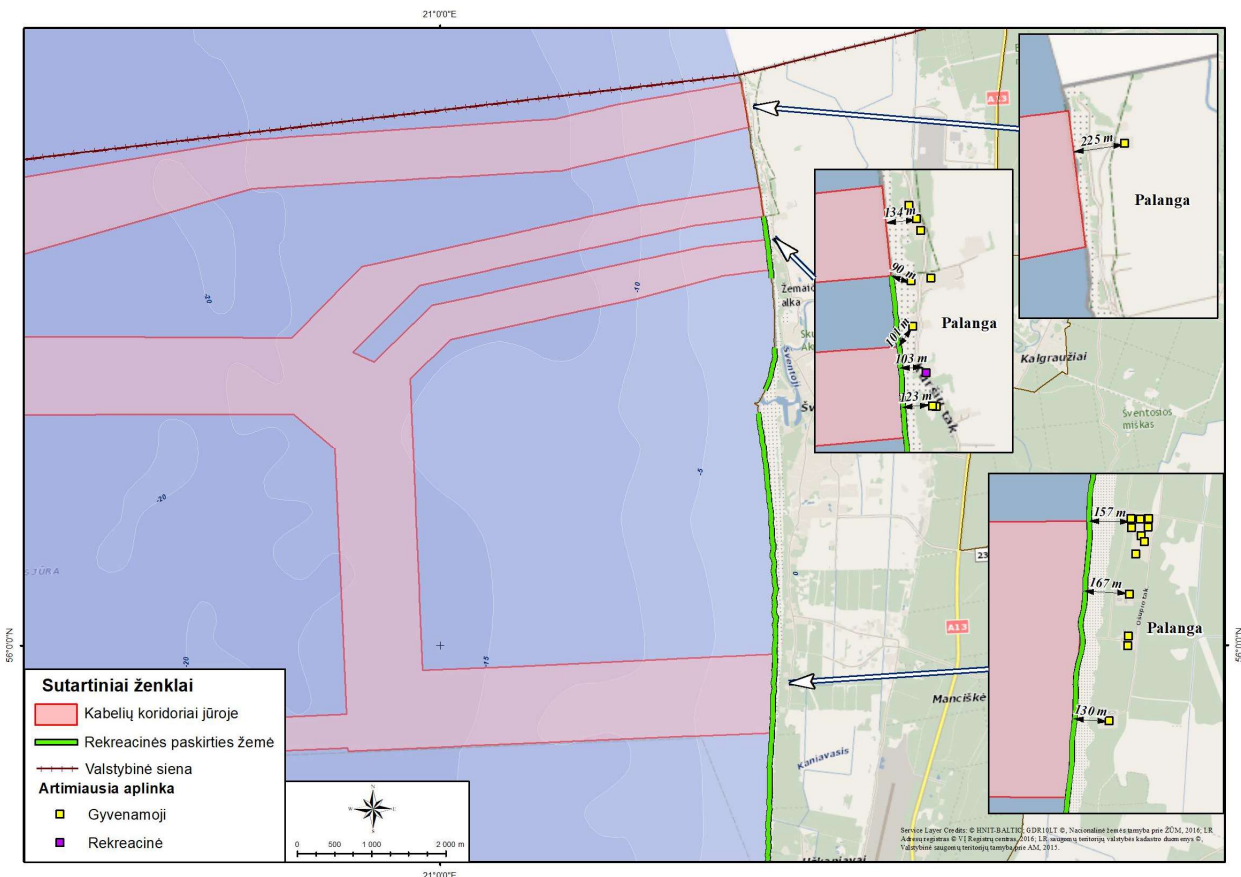
Jungties kabelių trasų koridorių alternatyvos jūrinėje teritorijos dalyje pasekmių visuomenės sveikatai nesukels. Pasekmės analizuotinos jungties išėjimo į krantą zonoje bei žemininėje teritorijos dalyje.

⁴⁵ Darnaus vystymosi tikslų rekomendacijų rinkinys. „Kurk Lietuvai“ projektas „Darnios Lietuvos link: darnaus vystymosi tikslų integravimas į valstybės strateginius dokumentus“
[http://lr.v.lt/uploads/main/documents/files/Darnaus%20vystymosi%20tiksl%C5%B3%20rekomendacij%C5%B3%20rinkinys\(1\).pdf](http://lr.v.lt/uploads/main/documents/files/Darnaus%20vystymosi%20tiksl%C5%B3%20rekomendacij%C5%B3%20rinkinys(1).pdf)

Žemyninė dalis

Artimiausios prie Baltijos jūros gyvenamosios ir visuomeninės paskirties teritorijos yra Palangos miesto savivaldybėje. Atstumai nuo nagrinėjamų jungties trasa koridoriaus alternatyvų iki artimiausių krante esančių gyvenamosios ir visuomeninės paskirties teritorijų nurodyti 8.1.1.1 pav.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. D1-601 patvirtintu Pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planu nustatytos rekreacinės paskirties teritorijos pavaizduotos 8.1.1.1 paveiksle. Nors visos alternatyvos, išskyrus A1 ir B1, atsiremia į aktyvios rekreacijos/paplūdimių zonas, jungties kabelių išėjimui į krantą taikant kryptinio gręžimo (HDD) technologiją rekreacinės teritorijos maudyklos, plažai, kopos - nebus pažeistos.

8.1.1.1 pav. Atstumai iki artimiausios krante esančios gyvenamosios, visuomeninės ir rekreacinės paskirties teritorijos

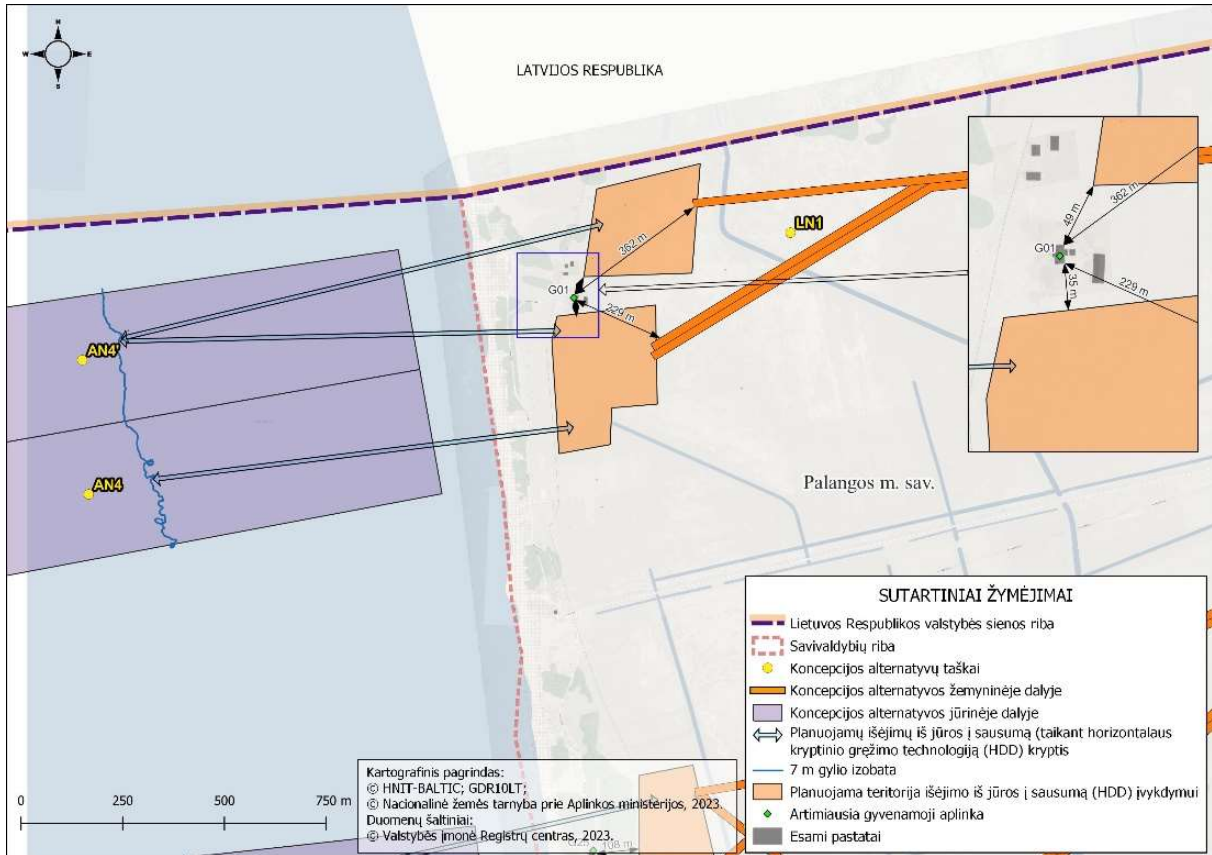
Artimiausi atstumai nuo gyvenamosios aplinkos iki VP alternatyvų koridoriaus žemyninėje dalyje pavaizduoti 8.1.1.1 lentelėje ir 8.1.1.2 - 8.1.1.17 pav.

8.1.1.1 lentelė. Atstumai nuo VP alternatyvų koridoriaus iki gyvenamosios aplinkos

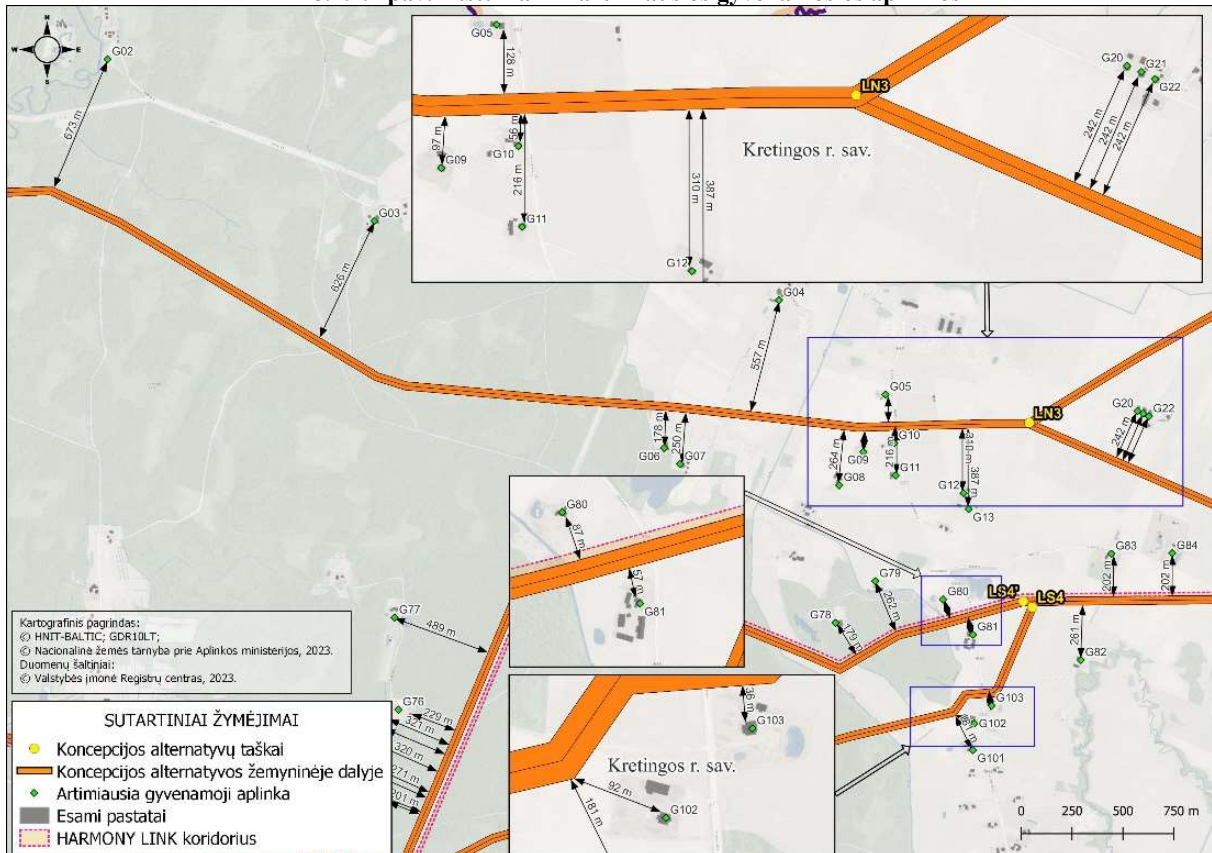
Teritorija	Artimiausias atstumas iki VP alternatyvų koridoriaus
<i>Gyvenamoji aplinka</i>	<i>m</i>
G01	35*
G02	673
G03	626
G04	557
G05	128
G06	178
G07	250
G08	264
G09	97
G10	56
G11	216
G12	310
G13	387
G14	293
G15	334
G16	324
G17	288
G18	207
G19	145
G20	242
G21	242
G22	242
G23	246
G24	93
G25	108*
G26	71*
G27	54*
G28	128*
G29	153*
G30	91*
G31	47*
G32	33*
G33	74*
G34	91*
G35	98*
G36	101*
G37	81*
G38	67*
G39	84*
G40	50*
G41	46*
G42	42*
G43	205
G44	176
G45	48
G46	194
G47	155
G48	227
G49	126
G50	75
G51	38

G52	172
G53	216
G54	244
G55	231
G56	248
G57	135
G58	102
G59	99
G60	127
G61	123
G62	65
G63	150
G64	158
G65	176
G66	163
G67	59
G68	28
G69	127
G70	201
G71	272
G72	271
G73	320
G74	320
G75	321
G76	229
G77	489
G78	179
G79	262
G80	87
G81	57
G82	261
G83	202
G84	202
G85	183*
G86	45*
G87	33*
G88	76*
G89	182
G90	143
G91	281
G92	340
G93	50
G94	119
G95	182
G96	302
G97	382
G98	849
G99	381
G100	59
G101	181
G102	92
G103	36

*Artimiausias atstumas iki planuojamos teritorijos išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymui.

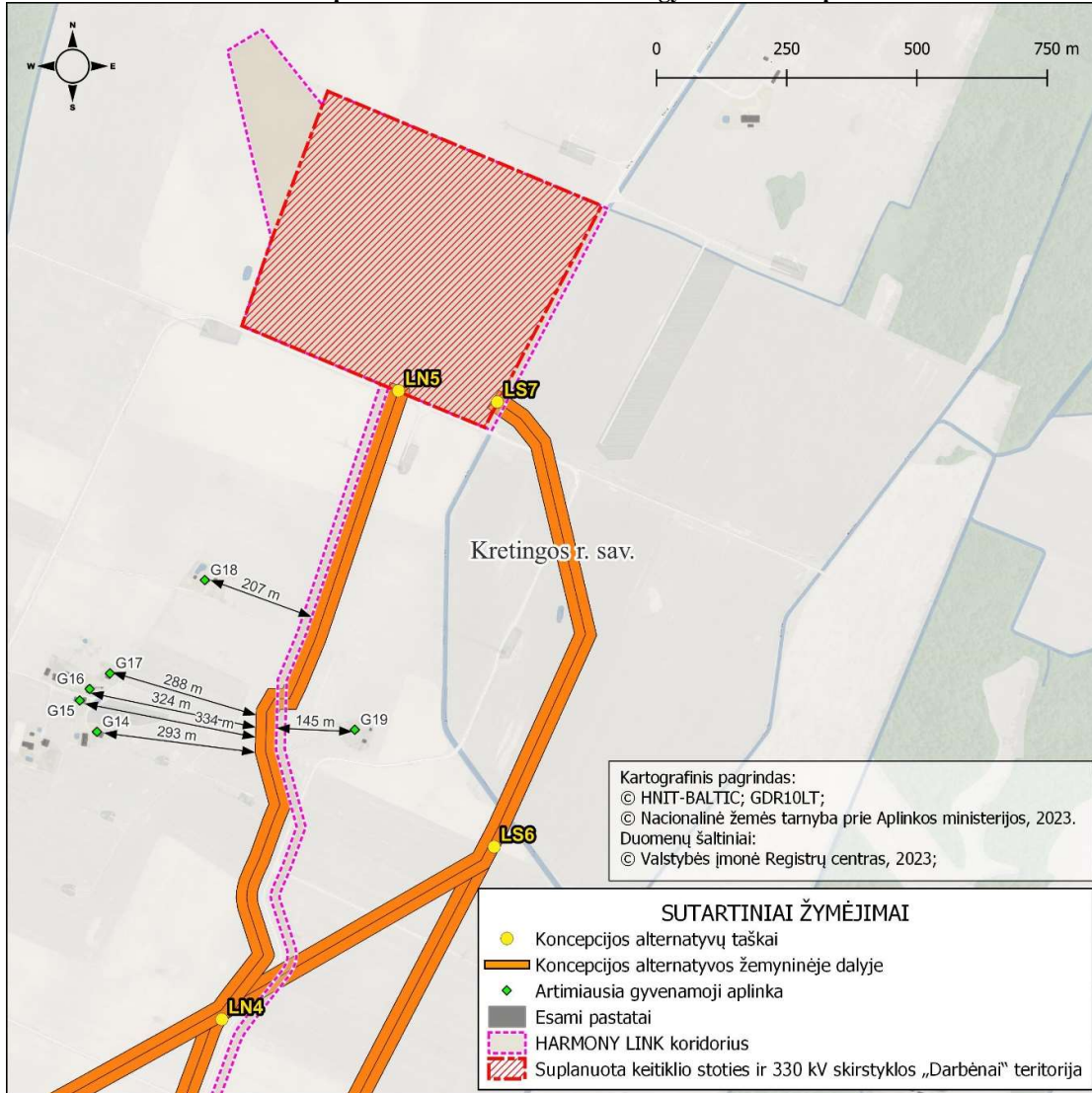

8.1.1.2 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

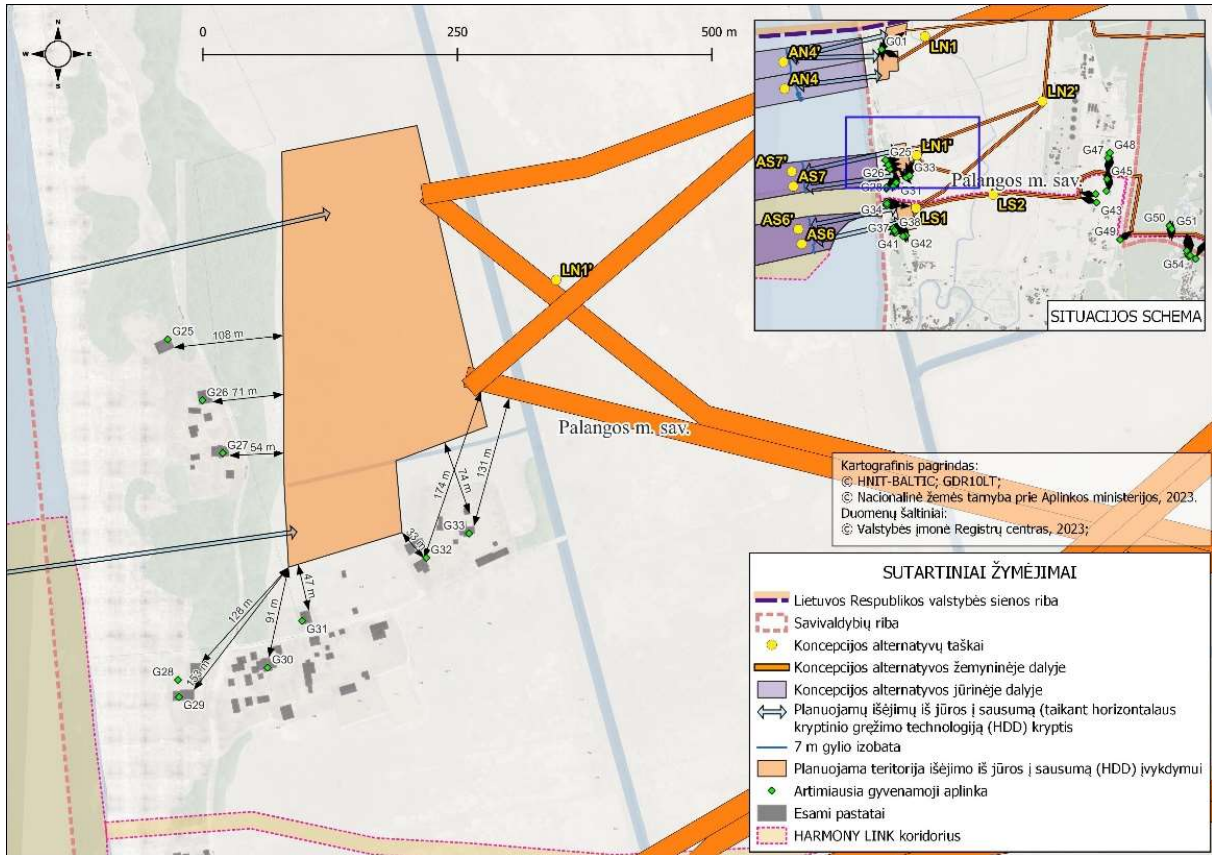

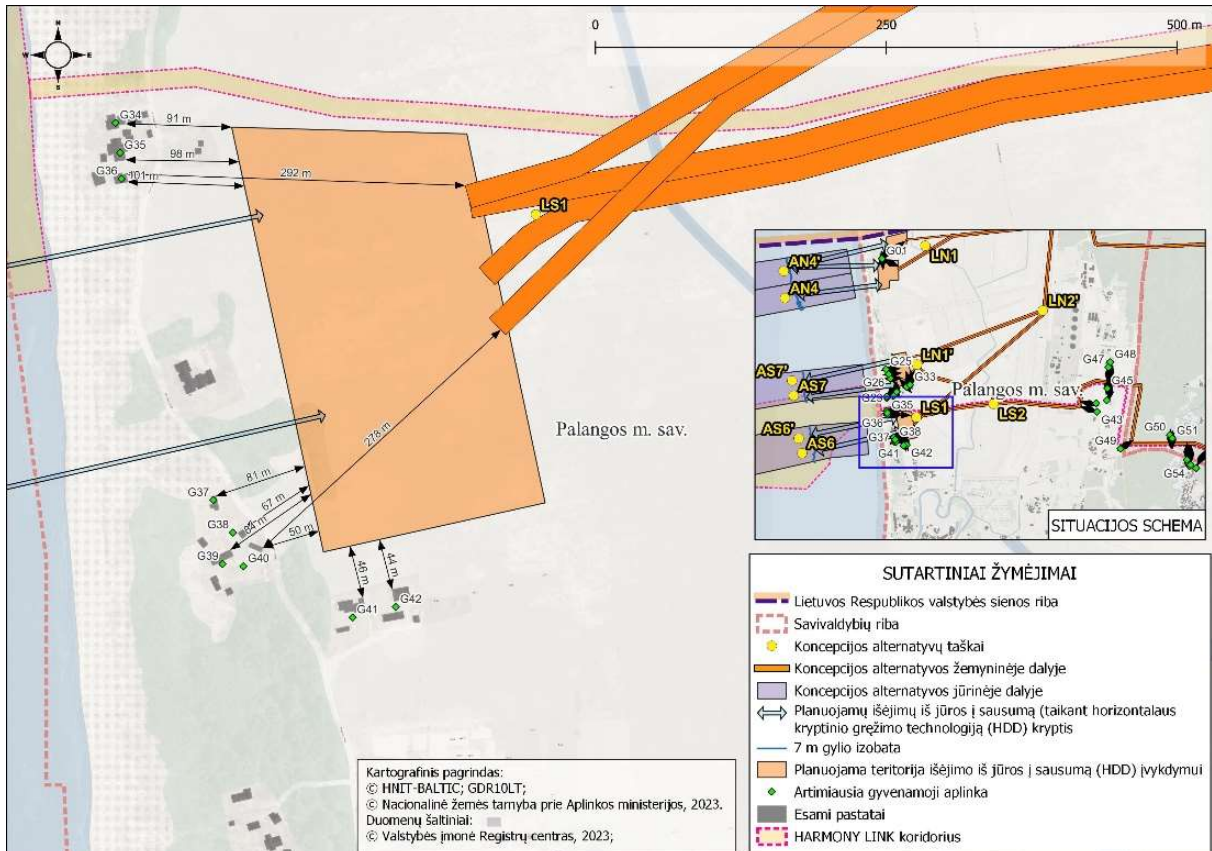
8.1.1.3 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

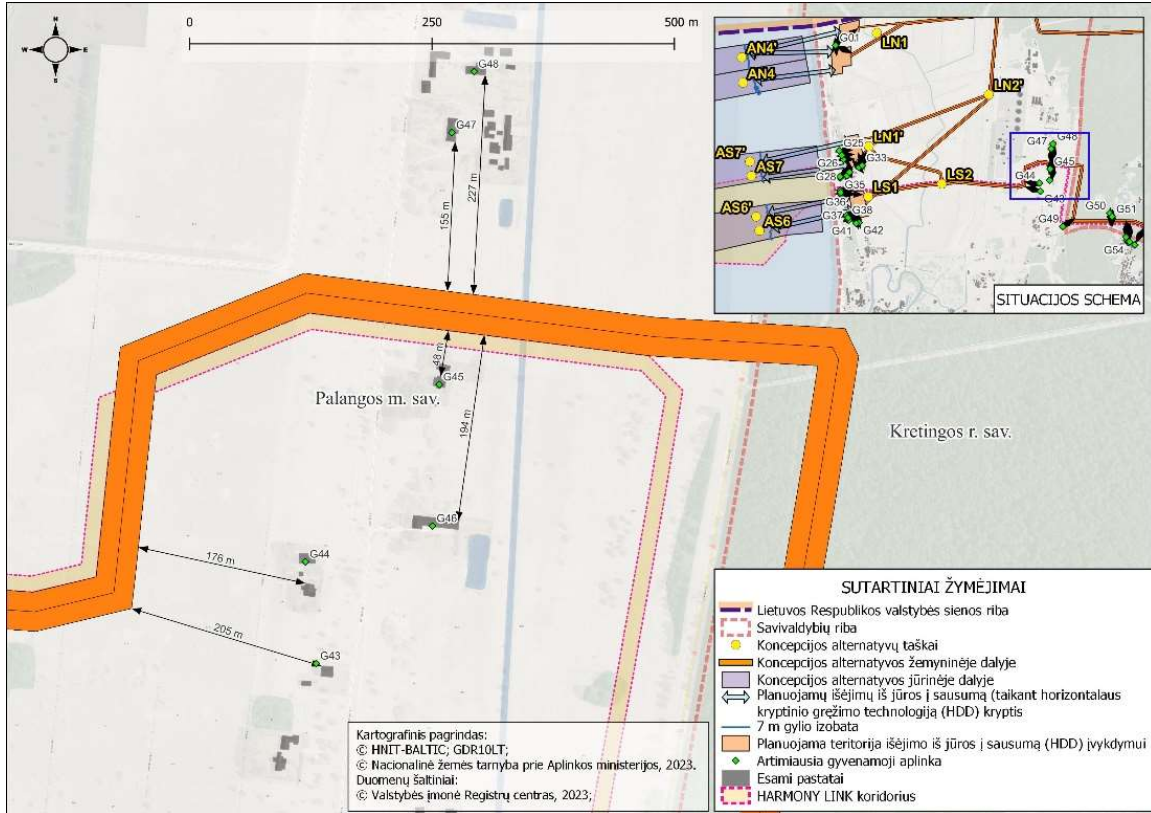
8.1.1.4 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

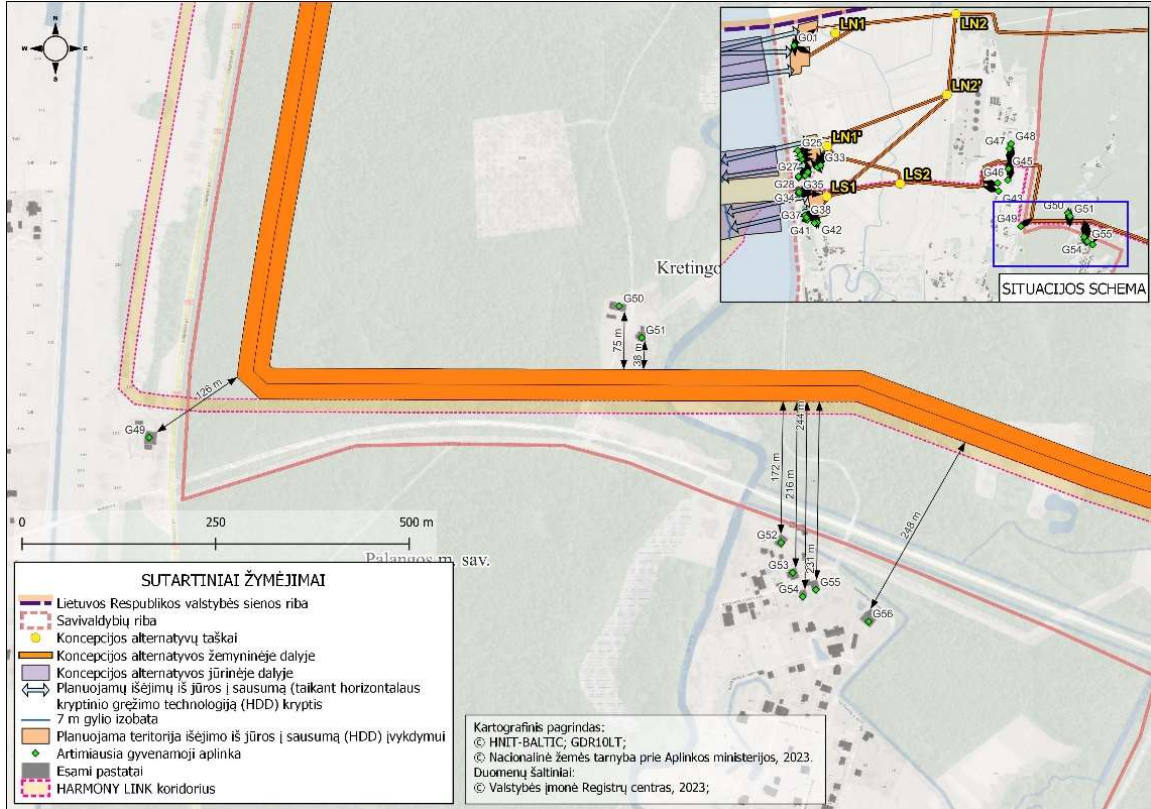
8.1.1.5 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

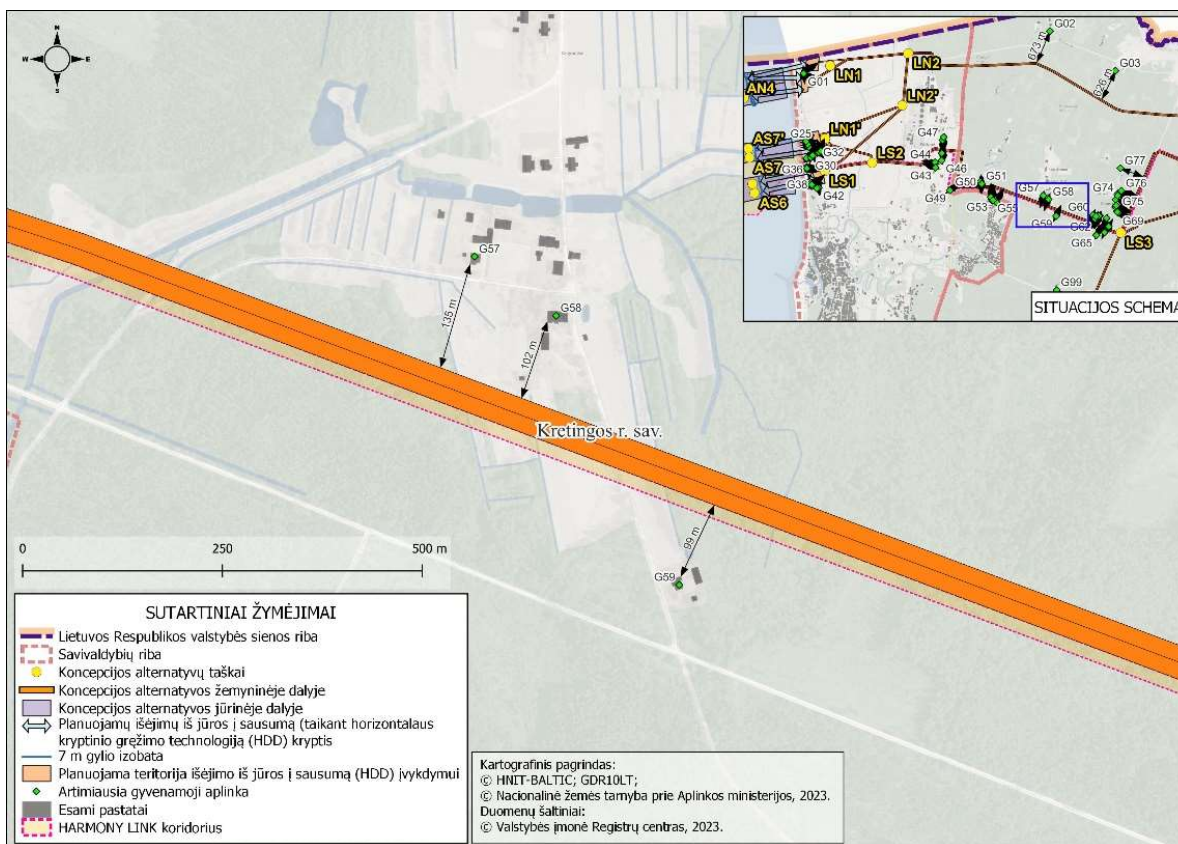
8.1.1.6 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

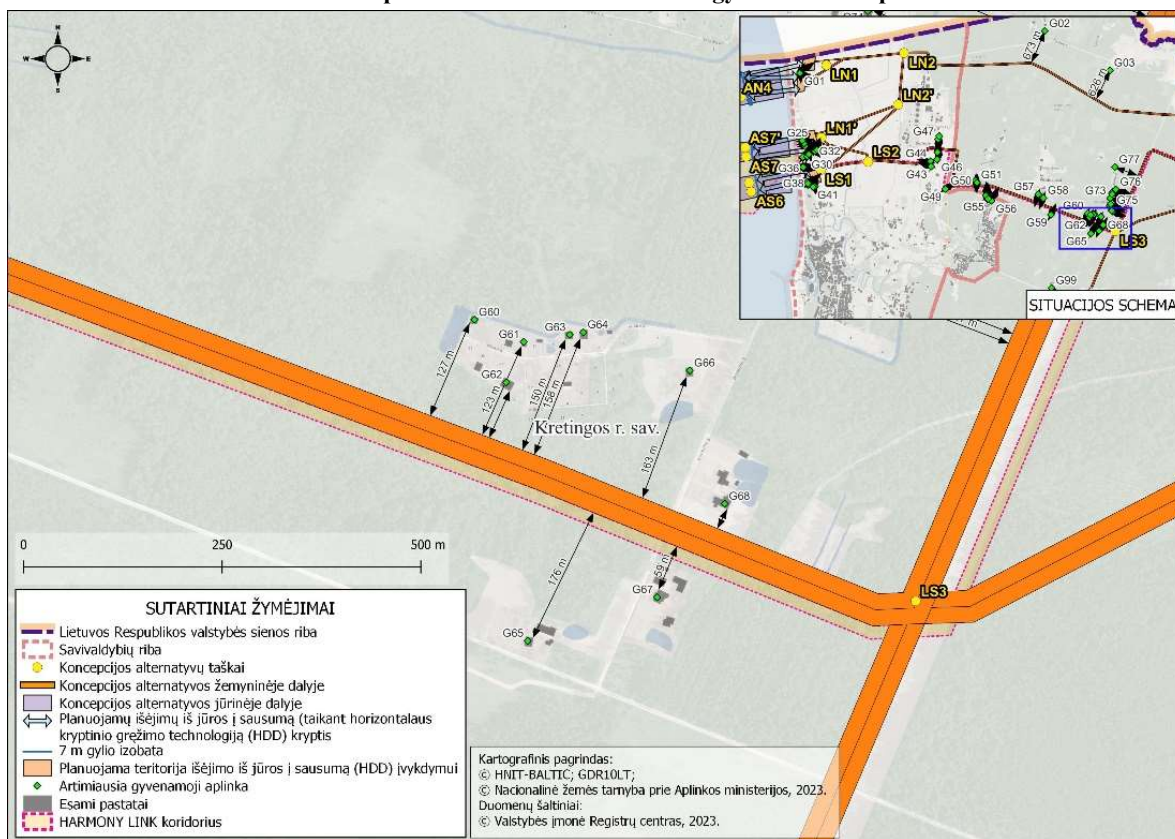
8.1.1.7 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

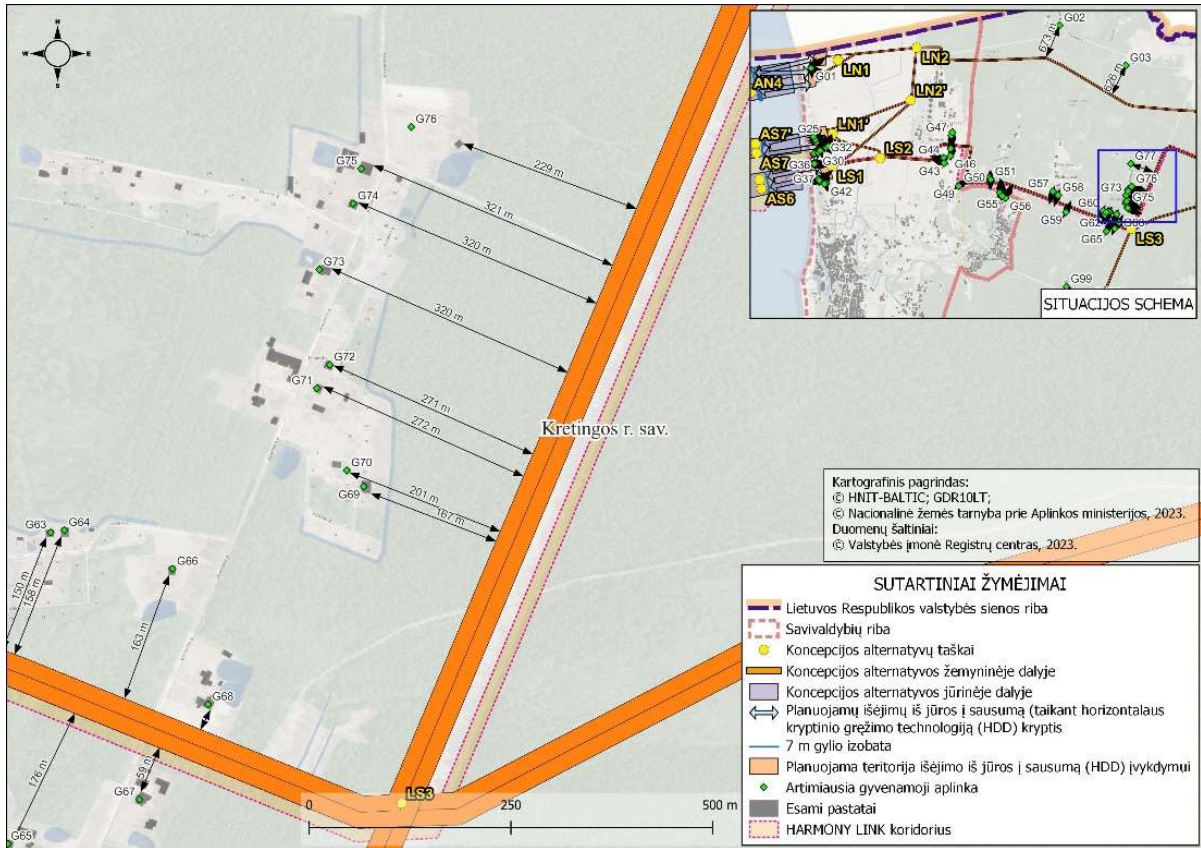
8.1.1.8 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

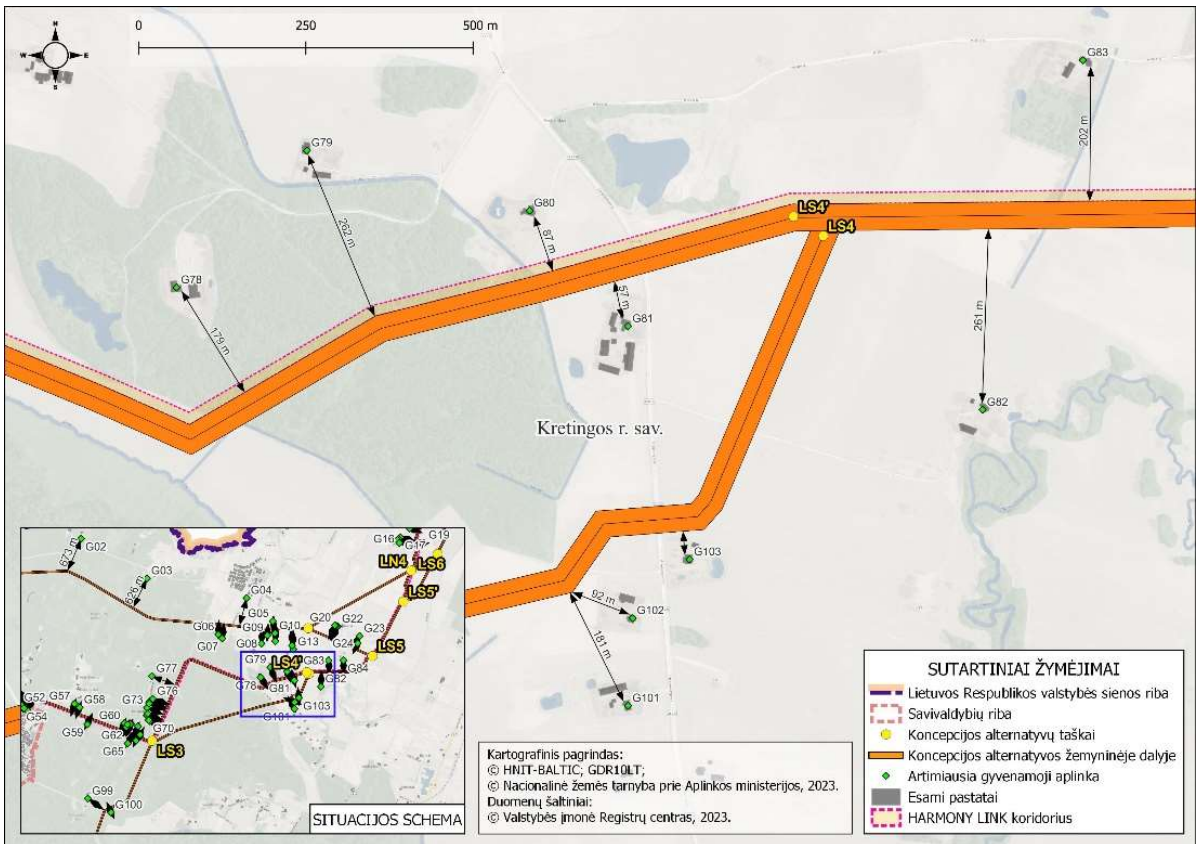
8.1.1.9 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

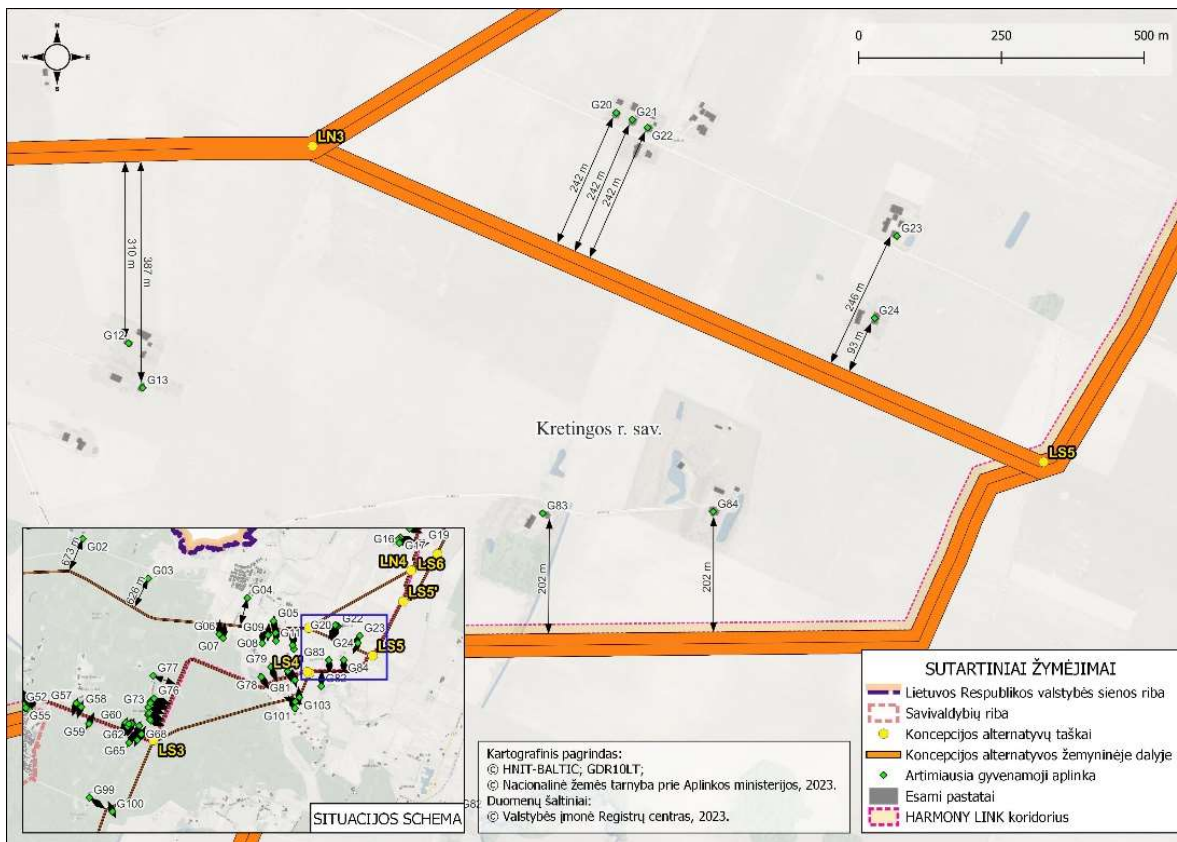
8.1.1.10 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

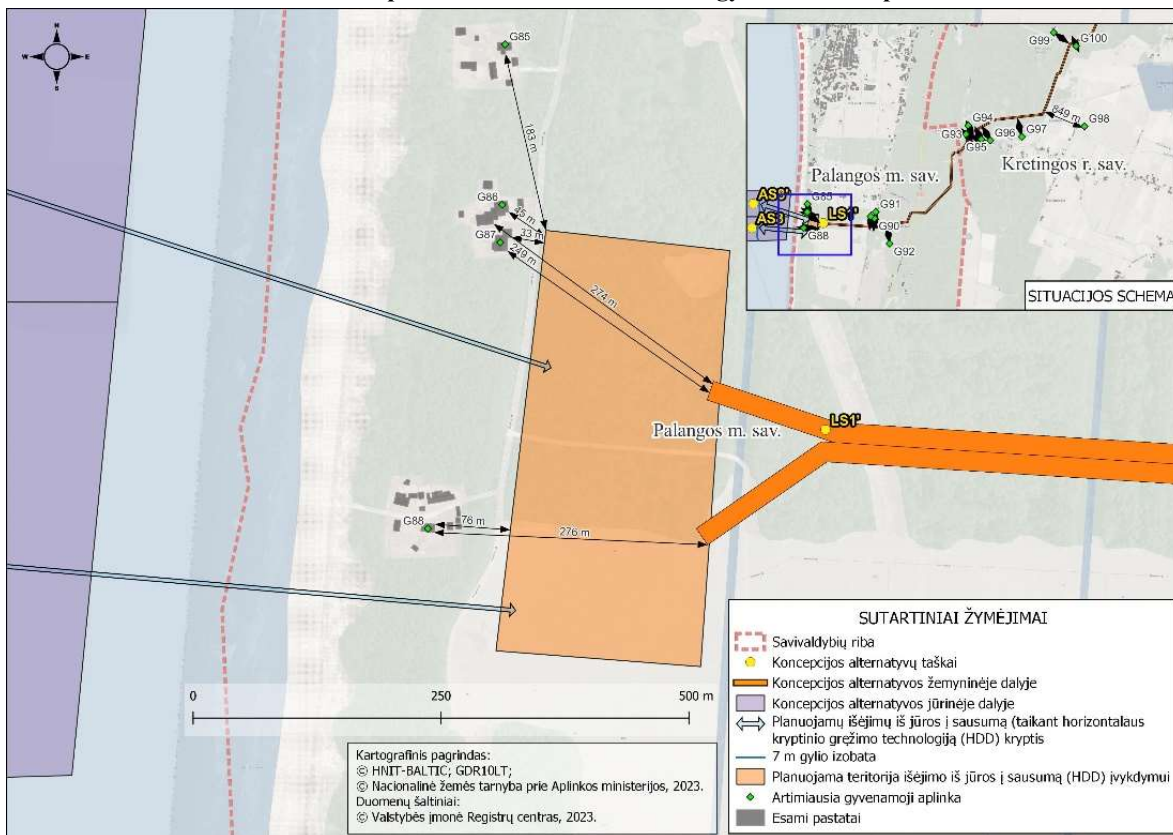
8.1.1.11 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

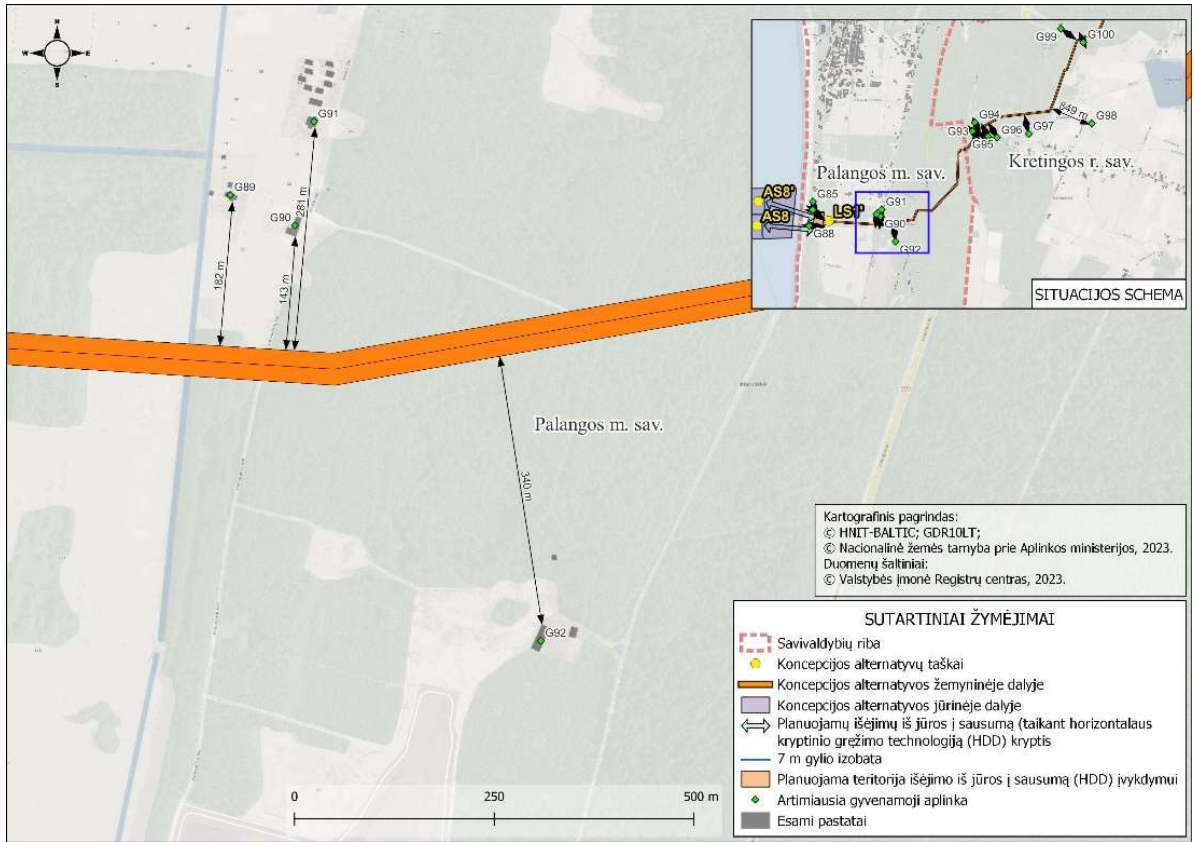
8.1.1.12 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

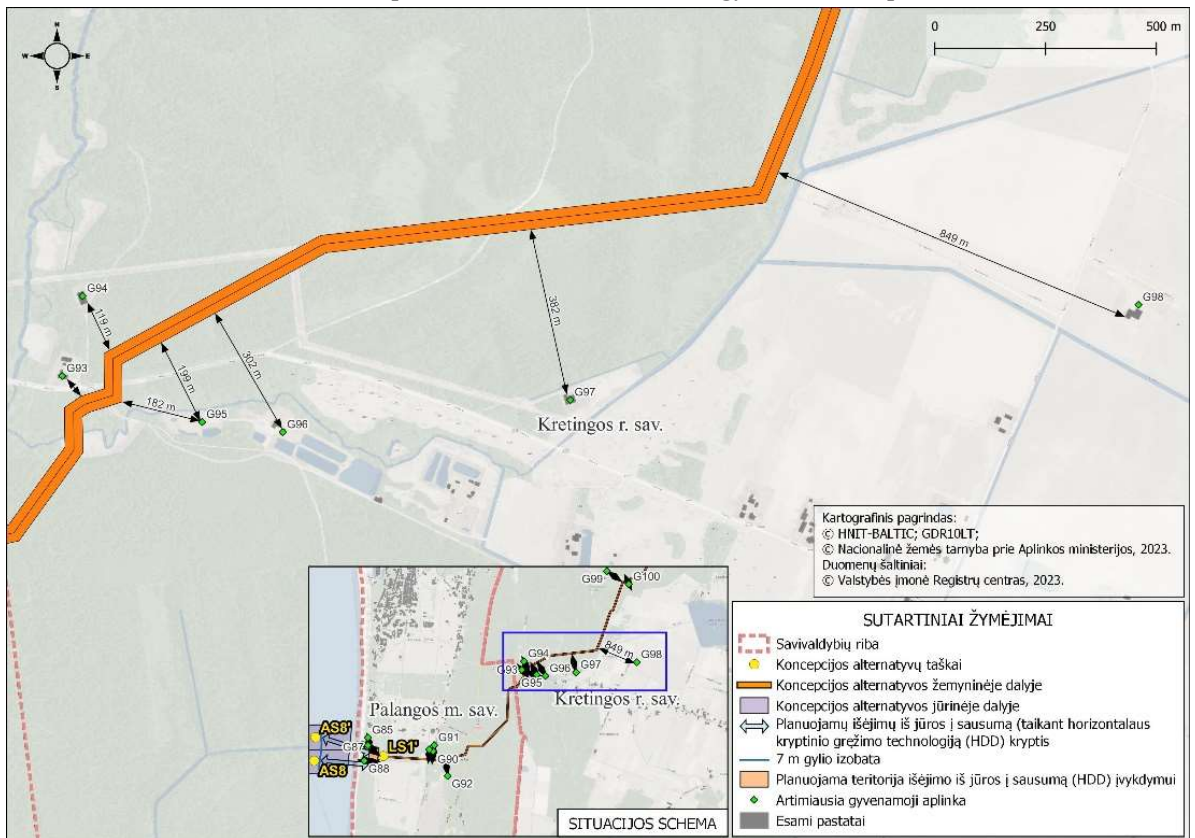
8.1.1.13 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

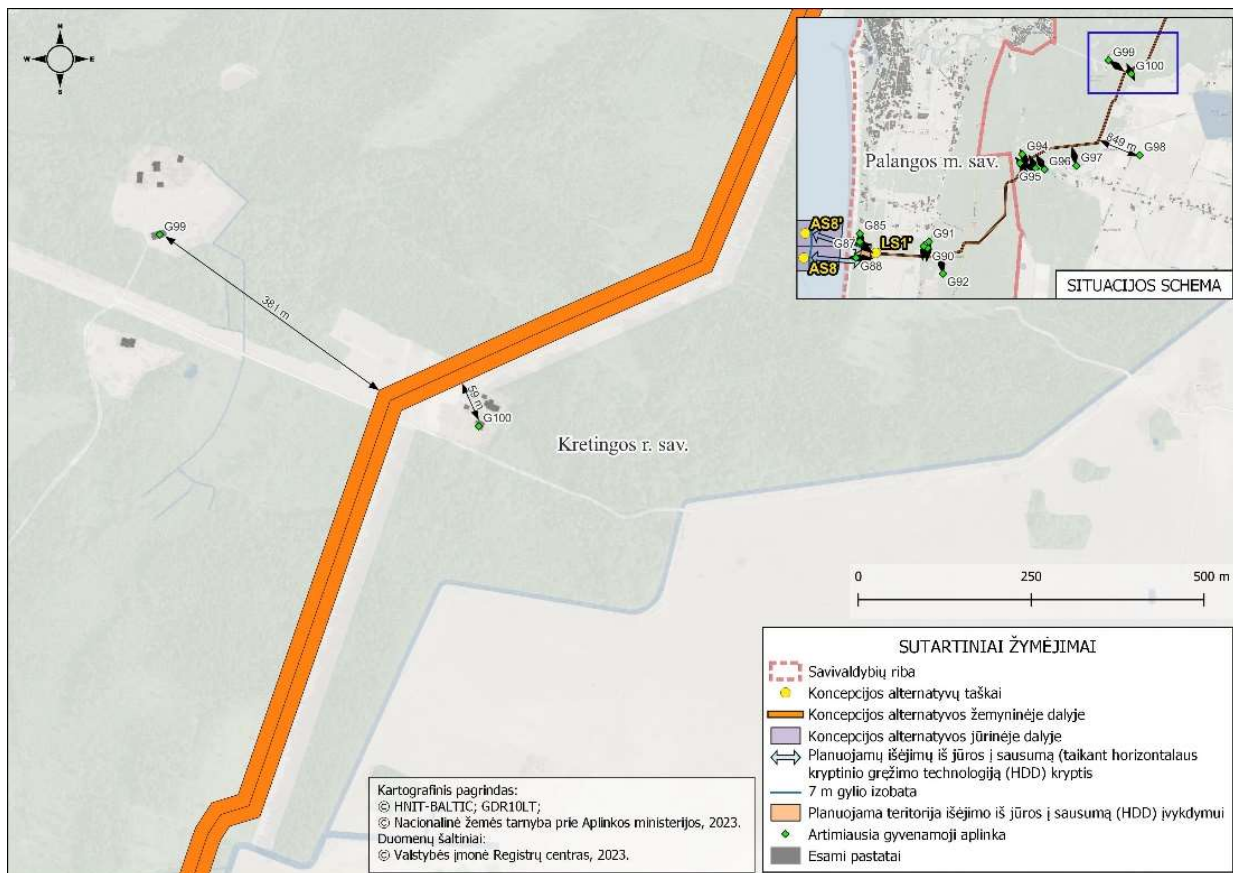
8.1.1.14 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

8.1.1.15 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

8.1.1.16 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

8.1.1.17 pav. Atstumai iki artimiausios gyvenamosios aplinkos

Požeminių elektros kabelių įrengimas numatomas atsitraukiant nuo gyvenamųjų teritorijų. Numatoma, kad planuojamų elektros jungčių koridoriai nekirs gyvenamųjų teritorijų. Siekiant fizinės apsaugos nuo pažeidimų, o taip pat sumažinti elektromagnetinę spinduliuotę bei elektromagnetinių laukų interferenciją požeminiai elektros kabeliai yra ekranuojami. Požeminių elektros kabelių kuriamas EML intensyvumas (stipris) nekelia rimtų sveikatos problemų ir Lietuvoje nėra reglamentuojamas (reglamentuojamas tik aukštos įtampos elektros oro linijų EML⁴⁶). Požeminių elektros kabelių sukuriama elektromagnetinio lauko (EML) intensyvumas yra per mažas, kad sukeltų pasekmes žmonių sveikatai.

Ekspluatuojant kabelį triukšmas negeneruojamas, oro tarša neišsiskiria. Tekant elektros srovei kabelis šyla, tačiau išsiskiriantys šilumos kiekiai nėra reikšmingi ir sveikatai pavojingi.

Vystymo planas ir vėjo energetika yra žaliosios energetikos plėtros dalis, kuri kelia netiesiogines teigiamas pasekmes žmonių sveikatai dėl mažėjančios iškastinio kuro naudojimo dalies elektros energetikos sektoriuje, o taip pat dėl potencialių grėsmių, susijusių su klimato kaita.

Jungčių eksploatacijos metu poveikis visuomenės sveikatai dėl elektromagnetinių laukų, triukšmo ar kitų veiksnių nenumatomas.

Susijusi infrastruktūra – naujai numatyta TP (galios transformatoriai, šunto reaktoriai ir kt.) skleidžia tam tikrą triukšmo lygį, todėl teritorija susijusiai infrastruktūrai JVE parkų vystytojų turės būti

⁴⁶ Pastaba: Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“ (toliau – Higienos norma) nustato 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros oro linijoms ir joms priklausantiems įrenginiams (toliau – elektros linijos), veikiančioms pramoniniu 50 Hz dažniu, taikomas elektromagnetinio lauko parametrų leidžiamas vertes ir elektromagnetinio lauko bendruosius matavimo reikalavimus gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpose bei gyvenamojoje aplinkoje.

parinkta tokioje vietoje, kad neviršytų higienos norma HN 33 : 2011 reglamentuojamų leidžiamų ribinių triukšmo lygių arba triukšmo reikalavimai gali būti užtikrinami pasirenkant mažiau triukšmingą įrangą.

Atlikus preliminarinius triukšmo skaičiavimus⁴⁷, vertinama, kad pagrindinės tipinės įrangos (galios transformatorių ir šunto reaktorių) skleidžiamo viršnorminio triukšmo zona nuo TP gali siekti apie 200 m. Reikia pabrėžti, kad TP skleidžiamas triukšmas, o tuo pačiu viršnorminio triukšmo zona labai priklausys nuo: konkrečios techninės įrangos ir jos skleidžiamo triukšmo spektro, įrenginių kiekio ir jų išdėstymo TP teritorijoje, o taip pat gretimos teritorijos žemės dangos charakteristikų ir reljefo. Viršnorminio triukšmo zoną gali didinti ir greta esantys kiti pramoninio triukšmo šaltiniai (pvz.: vėjo elektrinės). Detalūs ir tikslūs triukšmo skaičiavimai ir reikalingos triukšmo mažinimo priemonės turi būti atliekami techninio (darbo) projekto rengimo metu, žinant TP statybos vietą ir numatomą įdiegti įrangą. Šiame vystymo plane, atsižvelgiant į tipinės įrangos skleidžiamą triukšmą, parenkant galimas teritorijas TP statybai, nuo gyvenamųjų teritorijų atsitraukiama per 200 m.

⁴⁷ Prognozuojamos TP triukšmo sklaida sumodeliuota Datakustik Cadna A programa, naudojant ISO 9613 metodą, įvertinus tipinę tokios TP triukšmą keliančių įrenginių išdėstymą ir kiekį: 4 transformatoriai (garso slėgio lygis 2 m atstumu – 68 dBA) ir 2 šunto reaktoriai (garso galia – 90 dBA). Pagal HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ mažiausia ribinė vertė gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų aplinkoje nakties metu $L_{nakties}$ sudaro 45 dBA. Triukšmo sklaidos skaičiavimai parodė, jog nakties metu 45 dBA izolinija susidaro apie 200 metrų atstumu nuo planuojamos TP triukšmą keliančių įrenginių.

8.1.1.18 pav. Preliminari triukšmo sklaida nuo TP

Statybos metu galimas laikinas dulkėtumo ir triukšmo padidėjimas, kuris turi būti mažinamas imantis poveikio mažinimo priemonių. Priemonės triukšmo ir dulkėtumo mažinimui statybų metu turi būti konkretizuojamos rengiant techninį projektą atsižvelgiant į teritorijos, kur bus įrengiama susijusi infrastruktūra ypatumus, numatomas naudoti technologijas ir atstumus iki gyvenamųjų teritorijų.

Vystymo plano įgyvendinimas gali turėti ir mažai reikšmingas pasekmes dėl galimo psichoemocinio poveikio kai kuriems gyventojams dėl servitutų nustatymo žemės sklypuose, patenkančiuose į planuojamą infrastruktūros koridorių ar žemės sklypuose ir gretimybėse, kur numatomas susijusios infrastruktūros įrengimas.

Psichoemocinis poveikis ir su tuo susijusios tiek teigiamos tiek ir neigiamos netiesioginės pasekmės dalies visuomenės sveikatai gali būti dėl vystomos jūros vėjo energetikos.

Netiesioginės teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai siejamos su švarios atsinaujinančios (vėjo) energetikos išteklių naudojimu, pakeičiančiu taršų iškastių kurą.

Pasekmės

Jūrinėje dalyje jungties kabelių įrengimo pasekmės visuomenės sveikatai nenumatomos.

Vystymo planas visuomenės sveikatai turės tiek teigiamų tiek ir neigiamų pasekmių, tačiau jos vertintinos kaip nereikšmingos.

8.1.1.3 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių visuomenės sveikatai įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																									
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/	+/
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
sąveikaujantios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
trumpalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ilgalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	

8.1.2 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės saugomoms teritorijoms, miškams ir biologinei įvairovei

Jūrinė dalis

Jūrinėje aplinkoje yra svarbu atsižvelgti į esamas saugomas ir „Natura 2000“ teritorijas bei jose saugomas vertybes. Nagrinėjant galimas kabelių trasų alternatyvas bei įrengimo pasekmes saugomoms vertybėms vienas svarbiausių aspektų yra galimas poveikis dugno bendrijoms, saugomiems biorifams. Galimos pasekmės jūros gyvūnijai taip pat susijusios su galimu trikdymu statybos darbų laikotarpiu bei fizikiniais povandeninių kabelių poveikiais.

Saugomos teritorijos

Jungčių koridoriai planuojami siekiant, kad būtų paveikta kuo mažiau gamtiškai vertingų ar jautrių teritorijų, tačiau šiaurinės koncepcijos alternatyvos jūroje neišvengiamai kirs Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės BAST, PAST ir biosferos poligoną, kurie išskirti saugoti 1170 Rifų buveines ir žiemojančius vandens paukščius – nuodėgules, alkas ir ledines antis.

8.1.2.1 lentelė. Konceptijos alternatyvų išsidėstymas saugomų ir „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu

Eil. Nr.	Saugomos teritorijos pavadinimas	Saugomos vertybės, kurioms galimos pasekmės	Artimiausia arba kertanti alternatyvos atkarpa ir atstumas	Galimos pasekmės	Pasekmių mažinimo priemonės
1	Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligonas	1170 rifai Žiemojančių vandens paukščių nuodėgulių (<i>Melanitta fusca</i>) reguliarių sancaupų vieto; alkų (<i>Alca torda</i>), ledinių ančių (<i>Clangula hyemalis</i>) žiemojimo ir migracinių sancaupų vietos	AN1-AN2-AN3 ir AN1'-AN2'-AN3' kerta apie 16 km ilgio ruože AS2-AS3 kerta apie 7,5 km ilgio ruože	Baidymo efektas paukščių žiemojimo metu dėl laivų judėjimo statybos darbų metu. Galimas tiesioginis nereikšmingas (praradimai neviršys 2 % slenksčio vertės) poveikis rifams.	Darbų vykdymui prioritetas laikotarpis balandžio-lapkričio mėnesiai, kuomet nėra žiemojančių paukščių
2	„Natura 2000“ PAST Klaipėdos-Ventspilio plynaukštė	Žiemojančių nuodėgulių (<i>Melanitta fusca</i>) sancaupos	AN1-AN2-AN3 ir AN1'-AN2'-AN3' kerta apie 16 km ilgio ruože AS2-AS3 kerta apie 7,5 km ilgio ruože	Galimas tiesioginis nereikšmingas (praradimai neviršys 2 % slenksčio vertės) poveikis rifams.	Esant technologinei galimybei, taikyti riedulių apėjimą (koridoriaus ribose) vengiant tranšėjų kasimo riedulių vietose
3	„Natura 2000“ BAST Klaipėdos-Ventspilio plynaukštė	1170 Rifai	AN1-AN2-AN3 ir AN1'-AN2'-AN3' kerta apie 15,1 km ilgio ruože	Galimas tiesioginis nereikšmingas (praradimai neviršys 2 % slenksčio vertės) poveikis rifams.	Esant technologinei galimybei, taikyti riedulių apėjimą (koridoriaus ribose) vengiant tranšėjų kasimo riedulių vietose
4	„Natura 2000“ PAST Baltijos jūros priekrantė	Sibirinė gaga (<i>Polysticta stelleri</i>), Klykuolė (<i>Bucephala clangula</i>), Didysis dančiasnapis (<i>Mergus merganser</i>), Mažasis kiras (<i>Larus minutus</i>)	AS2-AS3 kerta 550 m ilgio ruože AS3-AS8 (AS8') ribojasi	Baidymo efektas paukščių žiemojimo metu dėl laivų judėjimo statybos darbų metu.	Darbų vykdymui prioritetas laikotarpis balandžio-lapkričio mėnesiai, kuomet nėra žiemojančių paukščių
5	„Natura 2000“ BAST Baltijos jūros priekrantė	1170 Rifai, Upinė nėgė	AS3-AS8 (AS8') ribojasi	Giliau 7 m izobatos galimas nėgių trikdymas jų maitinimosi Baltijos jūroje metu. Nėgėms maitinantis (parazituojant) ant žuvų, dėl kertamo kabelio EML gali būti paleidžiamas	Kabelių klojimo technologijos numatant kuo didesnę (technologiskai pagrįstą) kabelio įkasimo gylį. Pvz.: maksimalus HDD technologijos panaudojimas; Baltijos jūroje išskirtoje pajūrio

Eil. Nr.	Saugomos teritorijos pavadinimas	Saugomos vertybės, kurioms galimos pasekmės	Artimiausia arba kertanti alternatyvos atkarpa ir atstumas	Galimos pasekmės	Pasekmių mažinimo priemonės
				<p>mitybos objektas. Pakartotiniai mitybos objektų praradimai gali daryti poveikį lokaliai populiacijai dėl nesukauptų energetinių resursų, reikalingų migracijai upėmis ir nerštui. Toks poveikis galimas dėl trumpesnio maitinimosi laiko ant žuvų ir didesnio energetinių resursų naudojimo naujų mitybos objektų paieškoms. Kabelių EML gali veikti kaip barjeras nęgių migracijai priekrantėje Šiaurės–Pietų kryptimi ir dalinai apribotų jų migraciją į veisimosi apsaugai išskistą teritoriją „Natura 2000“ BAST Šventosios upė.</p>	<p>juostoje kabelių įgilinimas ne mažiau kaip 3 m arba kiti technologiniai sprendimai mažinantys EML atsižvelgiant į Vystytojo parinktus kabelių techninius parametrus</p>
6	Baltijos jūros talasologinis draustinis	Išsaugoti rudakaklių narų, sibirinių gagų, klykuolių, didžiųjų dančiasnapių ir mažųjų kirų žiemojimo ir migracinių sankauptų vietą	AS2-AS3 kerta 550 m ilgio ruože AS3-AS8 (AS8') ribojasi	Baidymo efektas paukščių žiemojimo metu dėl laivų judėjimo statybos darbų metu.	Darbų vykdymas balandžio–lapkričio mėnesiais, kuomet nėra žiemojančių paukščių

Galimos pasekmės dugno buveinėms bei pasekmių mažinimo priemonės

Igyvendinant Vystymo plano sprendinius pasekmės dugno buveinėms – asocijuotai florai ir faunai – priklausys nuo kabelių tiesimo technologinių sprendinių, kurie savo ruožtu techninio projektavimo metu bus parenkami atsižvelgiant į gylį, atstumą iki kranto juostos, litologines dugno savybes. Jungties kabelių koridoriai kirs „Natura 2000“ BAST teritoriją ir ES prioritetinę 1170 Rifų buveinę.

Bendras suardytos buveinės plotas priklausys nuo pasirinktos kabelio klojimo technologijos ir kabelio klojimo darbų zonos pločio. Šiame etape vertinamas maksimalus galimas kabelio tranšėjos plotis – 3 m (8.1.2.2, 8.1.2.3 lenteles).

8.1.2.2 lentelė. Preliminarių „Ploto D“ kabelių trasos alternatyvų tranšėjų plotai infralitoralės ir cirkalitoralės rifų teritorijoje

Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	6-ių tranšėjų (po 3 m pločio) plotas, km ²	Infralitoralės rifo ploto dalis, km ²	Cirkalitoralės rifo ploto dalis, km ²	Bendra rifo ploto dalis, km ²
A1	AN1'-AN2'-AN3'-AN4' 37 km	0,666	0,002	0,068	0,07
A2	AN1'-AN2'-AN3'-AS5-AS7 38,5 km	0,693	0,006	0,042	0,048
A3	AN1'-AN2'-AN3'-AS5-AS4-AS6 38,5 km	0,693	–	0,075	0,075
A4	AN1'-AN2'-AN3'-AS5-AS4-AS3-AS8 42 km	0,756	0,052	0,115	0,167
A5	AS1-AS2-AS3-AS8 46 km	0,828	0,052	0,154	0,206
A6	AS1-AS2-AS3-AS4-AS6 50 km	0,9	–	0,234	0,234
A7	AS1-AS2-AS3-AS4-AS7 52 km	0,936	0,006	0,201	0,207

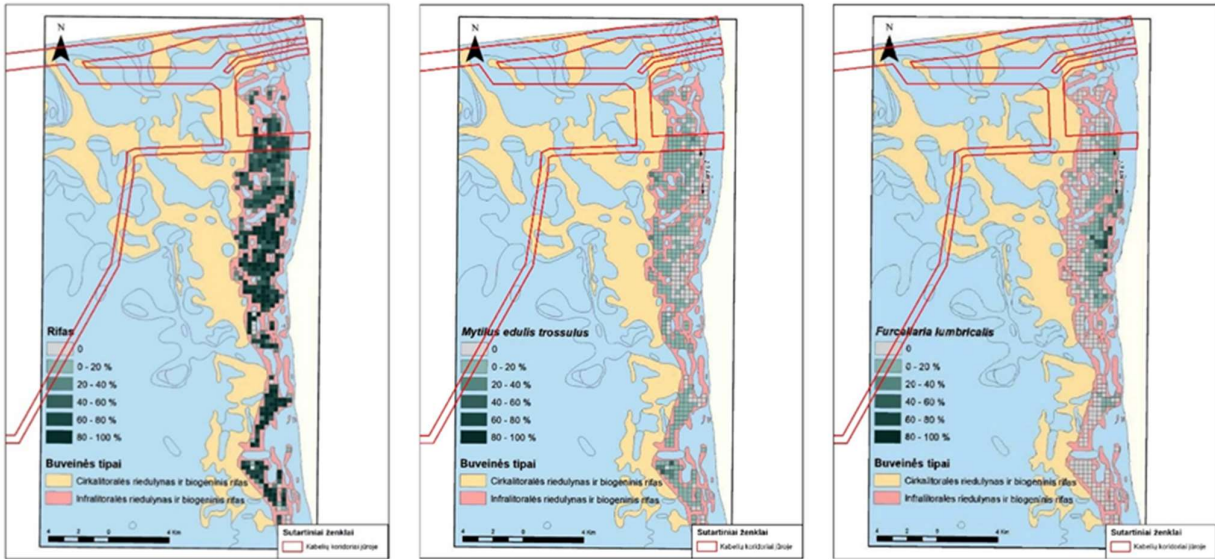
8.1.2.3 lentelė. Preliminarių „Ploto A“ kabelių trasos alternatyvų tranšėjų plotai infralitoralės ir cirkalitoralės rifų teritorijoje

Nr.	Atkarpos numeracija ir ilgis	6-ių tranšėjų (po 3 m pločio) plotas, km ²	Infralitoralės rifo ploto dalis, km ²	Cirkalitoralės rifo ploto dalis, km ²	Bendra rifo ploto dalis, km ²
B1	AN1-AN2-AN3-AN4 35,5 km	0,639	0,002	0,0543	0,0563
B2	AN1-AN2-AN3-AS5'-AS7' 37 km	0,666	0,007	0,0522	0,0592
B3	AN1-AN2-AN3-AS5'-AS4'-AS6' 37 km	0,666	–	0,082	0,082
B4	AN1-AN2-AN3-AS5'-AS4'-AS8' 40,5 km	0,0729	0,050	0,131	0,181

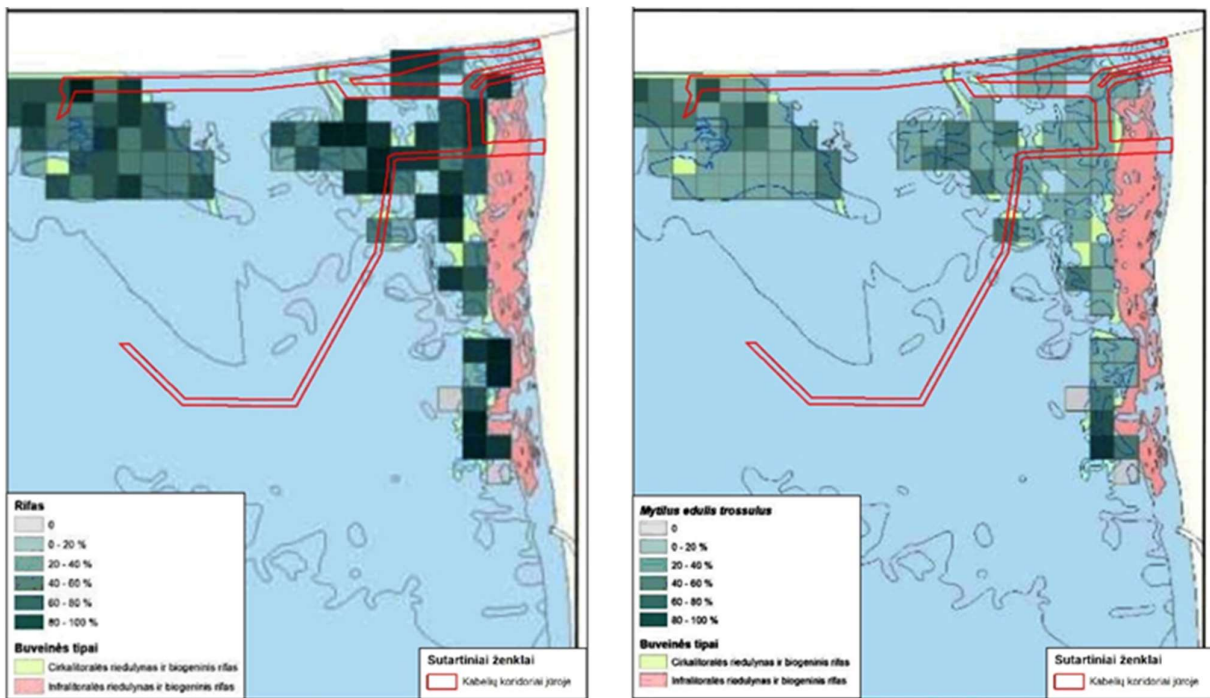
Kabelių linijų statybai pajūrio juostoje išėjimo iš jūros į sausumą ruože numatoma naudoti horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (HDD). Tiesioginio dugno trikdymo vieta galima tik šiaurinėje infralitoralės rifo dalyje (8.1.2.1 pav.).

Tikėtina, kad kabelių klojimo darbai minimaliai palies rifo dugno buveinę fotinėje zonoje (šiauriau Palangos), kur aptinkami didžiausi makrodumblių apaugimai, tame tarpe vienintelio pietryčių Baltijoje buveines formuojančio daugiamečio raudondumblio *Furcellaria lumbricalis*.

Tankūs šio raudondumblio sąžalynai sutampa su žuvų atsigavimo ir mitybos rajonu ir yra natūralus nerštaviečių substratas strimėlei (*Clupea harengus membras*), otui (*Psetta maxima*) ir kitoms žuvis. Tai yra antrinis substratas siūliniams makrodumbliams, dvigeldžiams moliuskams (*Mytilus edulis trossulus*) (AAA, 2023). Tankiausi *F. lumbricalis* sąžalynai stebimi jūroje šiauriau Palangos iki planuojamo kabelių klojimo koridoriaus. *M. edulis trossulus* apaugos infralitoralės rifų zonoje yra skurdžios dėl juodažiočio grundalo invazijos (Skabeikis et al., 2018; AAA, 2023).

8.1.2.1 pav. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų infrastruktūros koridoriai, rifo (stabilus substratas riedulių ir gargždo sancaupos), *Mytilus edulis trossulus* ir *Furcellaria lumbricalis* pasiskirstymas ir procentinis dugno apaugimas infralitoralės rifu monitoringo stotyse (pagal AAA, 2023)

8.1.2.2 pav. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų infrastruktūros koridoriai, rifo (stabilus substratas riedulių ir gargždas sancaupos) ir *Mytilus edulis trossulus* pasiskirstymas ir procentinis dugno apaugimas cirkalitoralės rifu monitoringo stotyse (pagal AAA, 2023)

Tikėtinos trumpalaikės lokals nereikšmingos pasekmės – drumstumo padidėjimas – grėžimo metu. Drumstumo pasklidimo plotas priklausys nuo grėžimo metu vyraujančių hidrometeorologinių sąlygų. Pasekmių mažinimo priemonė – atlikti darbus atsižvelgiant į hidrometeorologines sąlygas, t. y. ramiu oru drumstumo sklaida užims mažesnę plotą.

Cirkalitoralės zonoje kabelių klojimo koridoriai kirs “Natura BAST” apie 15,1 km atkarpa (4.2.4.1 pav.) (AN1-AN2-AN3 ir AN1’-AN2’-AN3’), 8,6 km atkarpos dalis kirs 1170 Rifų buveinės teritoriją. Analizuojamoje teritorijoje pažeidžiamiausia yra *Mytilus edulis trossulus* bendrija, suformuota iš stambių ilgai gyvenančių individų ir asocijuotų makrofaunos rūšių.

Igyvendinant Jūrų strategijos pagrindų direktyvą (MSFD) Jūrų strategijos koordinavimo grupės (MSCG) 2022-12-12 parengtose „Geros aplinkos būklės vertinimo slenkstinių verčių pagal D6C4 ir D6C5 rekomendacijose – Jūros dugno buveinių techninės grupės rekomendacijos ir Jūros dugno vientisumas (TG jūros dugnas)⁴⁸“ nustatytos šios slenkstinės vertės:

- didžiausia bentoso buveinės tipo dalis vertinimo srityje, kuri gali būti prarasta, yra 2 % nuo natūralaus paplitimo ($\leq 2\%$) (D6C4);

- didžiausia bentoso buveinės tipo dalis vertinimo srityje, kuri gali būti neigiamai paveikta (pažeista), yra 25 % nuo natūralaus paplitimo ($\leq 25\%$). Šis skaičius apima prarastos buveinės dalį D6C5.

Kadangi kabelių klojimo technologijos numato riedulių ir kliūčių apėjimą, labai tikėtinas nereikšmingas natūralios dugno buveinės fizinis dugno trikdymas (D6C3). Maksimalus paveiktas plotas priimant, kad tranšėjos plotis sieks iki 3 m, sudarys:

- šiaurinių alternatyvų atveju Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės BAST (plotas - 17948.50 ha) AN1 - AN2 - AN3 ir AN1’ - AN2’ - AN3’ ribose tranšėjos ilgis – 15,1 km, 6-ių tranšėjų (po 3 m pločio) plotas – 27,18 ha, t. y. iki 0,15 % nuo bendro BAST ploto;

- pietinės alternatyvos atveju Baltijos jūros talasologinis draustinio (plotas – 14027,1 ha) AS3-AS8 ir AS3 - AS8’ ribose tranšėjos ilgis – 950 m, 6-ių tranšėjų (po 3 m pločio) plotas – 1,71 ha, t. y. iki 0,01 % nuo bendro draustinio ploto.

Apskaičiuoti galimų dugno pažaidų neviršytų 2 % slenksčio vertės.

Labai tikėtina, kad fizinis jūros dugno trikdymas kabelių klojimo infralitoralės ir cirkalitoralės smėlio atkarpose sukels suspenduotos medžiagos susidarymą ir antrinę dugno nuosėdų sedimentaciją. Padidėjęs drumstumas gali neigiamai paveikti pelagines bestuburių lervas, sukelti padidėjusį mirtingumą. Galimos pasekmės – trumpalaikis mitybos tinklų sutrikimas. Šis poveikis bus lokalus, nereikšmingas ir neigiamų pasekmių dugno buveinėms nesukels.

1170 Rifų buveinę pažeidžiančių tranšėjų plotai mažėjimo tvarka pasiskirstę siūlomose alternatyvose: A2, B1, B2, A1, A3, B3, A4, B4, A5, A7, A6 (8.1.2.2 ir 8.1.2.3 lent.).

Mažiausias pažeidžiantis tranšėjų plotas (0,048 km²) yra A2 alternatyvos koridoriuje, tačiau pažeidžiama triskart didesnė infralitoralės dalis su nerštavietėmis makrofitų sąžalynuose nei A1 ir B1 alternatyvų atveju. Tokiu būdu alternatyvos A1 ir B1 vertinamos kaip palankesnės. Trijų alternatyvų A3, B3 ir A6 atveju infralitoralės rifai neliečiami, tačiau net mažiausias cirkalitoralėje A3 tranšėjų pažeidžiamas plotas nežymiai (0,005 km²) viršija A1 alternatyvos atveju pažeidžiamą plotą.

Atsižvelgiant į dugno bendriųjų galimybę atsikurti, tikėtina, kad Vystymo plano įgyvendinimas neturės reikšmingų neigiamų pasekmių dugno buveinėms ir bentoso organizmams.

Galimos pasekmės iktiofaunai bei pasekmių mažinimo priemonės

Galimos neigiamos pasekmės jūrinėms žuvims yra susijusios su kabelių klojimo darbais, kuomet gali padidėti vandens drumstumas dėl kabelio linijų klojimo ir/ar įgilinimo į dugną. Eksploatacijos metu

⁴⁸ Marine Strategy Framework Directive (MSFD). Common Implementation Strategy Marine Strategy Coordination Group (MSCG). Threshold values for the assessment of good environmental status under D6C4 and D6C5 – Recommendations from the Technical Group on Seabed Habitats and Sea-floor Integrity (TG Seabed). 12/12/2022.

neigiamos pasekmės yra galimos dėl trikdymo, sukeliama kabelių skleidžiamų elektromagnetinių laukų (DONGEnergy *et al.*, 2006; Bergström *et al.*, 2012).

- Nešmenų ir pakibusių dalelių poveikis įrengimo ir statybos metu.

Vandens drumstumą ir padidėjusią nuosėdų koncentraciją vandens stovymėje gali sukelti kasimo darbai, atliekami kabelio įrengimo (įgilinimo į dugną) metu. Dėl to labiausiai gali nukentėti žuvų ikreliai ar juvenilinės žuvis. Drumstumas gali ne tik apsunkinti žuvų mitybą teritorijoje, bet ir gali paveikti žuvų nerštavietes. Tačiau, pakibusios vandenyje nuosėdinės medžiagos laikosi gana trumpą laiko tarpą, o jų paplitimo plotas priklauso nuo nuosėdų rūšies ir srovių režimo. Numatoma, kad poveikis bus lokalus ir laikinas, todėl reikšmingų pasekmių jūrinių žuvų populiacijai neturės. Kai kurie tyrimai rodo (Meager, Batty, 2007; Scott, 2006), kad kabelių įrengimo metu vandens drumstumas gali pritraukti potencialius plėšrūnus (Baltijos menkės ir plekšnės), kurie išnaudoja susidariusias sąlygas medžiodamos planktofagių žuvų jauniklių sankaupas.

- Elektromagnetinio lauko poveikis.

Jūros dugne patiestuose elektros kabeliuose tekanti kintama elektros srovė sukuria elektromagnetinius laukus. Yra manoma, kad šis laukas gali trikdyti žuvų migraciją dėl trikdamos žemės magnetinių linijų detekcijos bei krypties pojūčio (Gill *et al.*, 2012) arba žuvis naudojančioms elektromagnetinio lauko pokyčius trukdyti aptikti mitybos objektus (Gill, 2005). Elektromagnetinio lauko pokyčius ieškant maisto naudoja tokios žuvis kaip elektriniai unguriai, rykliai ir rajos, o iš visų Baltijos jūros Lietuvos vandenyse gyvenančių žuvų šioms žuvų grupėms yra artimiausios nėgės, kurios taip pat pasižymi elektrosreceptija. Kadangi nėgės aptinkamos priedugnyje tikėtina, kad elektros kabeliai didžiausią poveikį gali turėti Lietuvos ekonominėje zonoje aptinkamoms upinei ir jūrinei nėgei. Baltijos lašiša gali būti jautri magnetinio lauko pokyčiams, tačiau tai pelaginė rūšis, kuri migruoja vandens stovymėje ir jūros dugne esantis elektromagnetinio lauko sutrikdymas jai bus sunkiai aptinkamas. Kita vertus, eksperimentiniai tyrimai su ungurių migracijomis ties Švedijos krantais (Westerberg&Lagenfelt, 2008) neįrodė elektros kabeliais tekančios elektros srovės poveikio šių žuvų elgesiui ar plaukiojimui. Bochert&Zettle (2004) atliko tyrimus su upinių plekšnių jaunikliais ir nustatė, kad šios stadijos žuvų vystymuisi elektromagnetinis laukas neturi jokio poveikio. Dauguma tyrimų parodė, kad įprastu atveju elektromagnetinio lauko poveikis žuvis yra minimalus arba jo neigiama įtaka nėra įrodyta (Ohman *et al.*, 2007; Gill& Bartlett, 2010; Normandeau *et al.*, 2011).

Naujausios studijos rodo, kad EML spinduliuotės poveikio žuvis diapazonas aplink elektros kabelius yra gan ribotas – < 20 m. Įkasus elektros kabelius į dugną, elektromagnetinis laukas reikšmingai sumažėja, bet vis dar išlieka juntamas žuvis. Į 1,5 m gylį įkastas elektros kabelis skleidžia žuvis juntamą elektromagnetinę spinduliuotę apie 3 m spinduliu ir yra juntamas apie 1,5 m virš dugno ir apie 2,5 m pločio dugno juostoje virš jo. Realistiškai įvertinti/sumodeliuoti elektromagnetinio lauko poveikiui būtina žinoti klojamų/planuojamų kabelių savybių ir energijos perdavimo duomenis (Hutchison *et al.* 2021). Detalesnis EML įvertinimas galimas tik turint konkretaus gamintojo kabelių techninius duomenis. Remiantis publikuotais duomenimis, EML veikiamas plotas bus ne didesnis nei pasirinktų alternatyvų tranšėjų plotas, todėl vietos žuvų bendrijai poveikis bus minimalus. Vienintelei EML pokyčiams jautri rūšis – upinė nėgė, kurios apsaugai priekrantėje turi būti taikomos tokios pasekmių mažinimo priemonės kaip kabelio tiesimas naudojant HDD technologiją kuo didesnėje priekrantės atkarpos dalyje arba kabelio įgilinimas į dugną ne mažiau 3 m gylio. Šios priemonės ypač aktualios jungties kabelio alternatyvoms einančioms greta nėgių apsaugai išskirtos “Natura 2000” BAST ribos (atkarpos AS3–AS8 (AS8‘), alternatyvos A4, A5, B4).

Galimos pasekmės paukščiams ir šikšnosparniams bei pasekmių mažinimo priemonės

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo metu labiausiai aktualūs poveikiai jūros paukščiams yra dėl galimo trikdymo – kabelių klojimo darbus atliekančių laivų keliamo baidymo – paukščiai gali būti priversti pasitraukti iš maitinimosi/poilsio vietų, esančių laivybos trasose.

Danijos jūriniame VE parke atliktais tyrimais buvo nustatyta, kad jūriniai paukščiai, tokie kaip narai, alkos, laibasnapiai narūnėliai, paprastosios gagos, juodosios antys, vengė VE parko ir daugiau laikėsi aplinkinėse akvatorijose, nors bendras jų gausumas nebuvo sumažėjęs. Reikia paminėti, kad nėra aišku, kodėl minėtos rūšys vengė VE parko. Gali būti, kad jos tiesiog vengė žmonių veiklos – VE aptarnaujančių laivų – įrenginėjant, vėliau prižiūrint objektą (Petersen ir kt., 2004).

Minėtame jūriniame VE parke Danijoje, balnotieji ir mažieji kirai, poliarinės ir upinės žuvėdros mažiau laikėsi teritorijoje VE įrengimo metu, tačiau jau nevengė veikiančių VE ir net priešingai – buvo nustatyta, kad VE teritorija pritraukia minėtas rūšis (Petersen ir kt., 2004). Sidabriniai kirai laikėsi visai šalia įrenginėjamų ir vėlesniais metais jau veikiančių VE bei jas aptarnaujančių laivų, nes juos vilioja žmonių veikla jūriniuose vandenyse (Petersen ir kt., 2004). Panašus kirų elgesys buvo pastebėtas ir Lietuvos priekrantėje ties Palanga smėlio pylimo darbų metu (Palangos paplūdimio papildymo smėliu aplinkos tyrimai ir monitoringas, 2012), kuomet smėlio pylimo arba stumdymo metu sidabriniai, rudagalviai ir paprastieji kirai ieškojo lesalo išpiltame smėlyje arba vandenyje ir nesibaidė dirbančios technikos.

Trikdymo poveikis numatomas tik kabelio klojimo darbų metu, greta jūroje dirbančių laivų, todėl neigiamos pasekmės vertinamos kaip trumpalaikės ir lokaliai. Pažymėtina, kad palankiausias metas darbams jūroje dėl labiausiai tinkamų, ramių hidrometeorologinių sąlygų yra vasara, todėl šiuo metu poveikis žiemojantiems paukščiams neaktualus.

Kuomet paukščiai vienokiu ar kitokiu atstumu vengia tam tikrų objektų, gali būti prarandami jų mitybai ar poilsiui tinkami plotai. Žiemojantys jūriniai paukščiai paprastai yra jautrūs įvairiai antropogeninei veiklai jūroje, įskaitant ir laivų judėjimą, pakrantės gyvenvietes, žvejų valtis ar įvairius darbus jūroje (Žydelis, 2002; Langston, Pullan, 2003), todėl jie gali vengti statybos darbus atliekančių laivų. Žinoma, kad narai ir nuodėgulės vengia laivų kelių kilometrų atstumu ir daugiausiai laikosi vietose, kur nedidelis laivų judėjimas (Exo ir kt., 2003 ir ten cituojami šaltiniai; Žydelis, 2002).

Elektros perdavimo kabelių įrengimas gali turėti įtakos paukščių atžvilgiu dėl poveikio dugno organizmų bendrijoms, kurios gali būti tinkamos jūrinių ančių mitybai. Tačiau reikėtų atsižvelgti ir į infrastruktūros įrengimo gylius, dugno bendrijų struktūrą ir ančių mitybines charakteristikas, nėrimo gylius, mitybinių objektų tipus. Jūros gylis nuo 40 iki 60 metrų – galima teigti, jau per gilus efektyviai maitintis nuodėgulėms, ledinėms antims. Todėl šis dugno bendrijų pokytis labiau aktualus jūros priekrantėje. Dėl sąlyginai mažo kabelio tiesimo metu pažeidžiamo dugno ploto bei greito bendrijų atsikūrimo, šis poveikis neturės reikšmingų neigiamų pasekmių jūriniam paukščiams.

Galimos pasekmės jūros žinduoliams bei pasekmių mažinimo priemonės

Dėl nedidelio užklystančių jūrinių žinduolių gausumo įgyvendinus Vystymo plano sprendinius Lietuvos ekonominėje zonoje nėra tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės jūrinių žinduolių populiacijoms. Su neigiamais poveikiais jūros žinduoliams labiau yra siejami jūriniai VE parkų įrengimo darbai, kuomet į jūros dugną yra kalami poliai (Thompson ir kt., 2013). Kabelio klojimo metu šis poveikis nebus daromas.

Ruoniai ir jūros kiaulės maisto ieško echolokacijos būdu ir bendravimui naudoja garsinius signalus, taigi jie turi ypač jautrią klausą (Snyder, Kaiser, 2009), todėl tikėtina, kad kabelių įrengimo metu vengs darbų zonos dėl padidėjusio statybos darbuose naudojamų laivų eismo intensyvumo, kabelio įgilinimo į dugną darbų bei atliekant kryptinio gręžimo (HDD) darbus priekrantės zonoje.

Galimas garso poveikis žinduoliams priklauso nuo konkrečių darbų, tačiau dėl padidėjusio laivų eismo ir pradėjus triukšmingus darbus VE teritorijose, gyvūnai pasitrauks į gretimas teritorijas, todėl reikšmingos neigiamos pasekmės nenumatomos.

Jūros žinduolių jautrumas dirbtiniams elektromagnetiniams laukams priklauso nuo konkrečiai rūšiai būdingos jutiminės ribos ir konkretaus poveikio. EML nebūtinai daro poveikį žinduoliams, o intensyvesnis elektromagnetinis laukas gali daryti tiek teigiamą, tiek neigiamą poveikį gyvūnui. Remiantis Richardson ir kt. (1995) išskirtais povandeninio triukšmo poveikio tipais, analogiškai galima klasifikuoti EML poveikį jūrų žinduoliams:

- EML šaltinio aptikimas: jūrų žinduolis geba aptikti šaltinio skleidžiamą EML.
- Maskavimo zona: EML šaltinis trukdo gyvūno gebėjimui fiksuoti natūralų elektromagnetinį lauką.
- EML šaltinio vengimas ar trauka: stebimi šaltinio EML sukelti elgsenos pokyčiai, pvz., plaukiant nuo šaltinio, kad būtų išvengta elektromagnetinių laukų poveikio arba atvirkščiai plaukiam link EML šaltinio.
- Traumos dėl EML poveikio: EML sukelia grįžtamus arba negrįžtamus fiziologinius pokyčius.

EML spinduliuotės diapazonas aplink elektros linijas yra ribotas – < 20 m (Hutchison et al. 2020) dėl sparčiai mažėjančio elektromagnetinės spinduliuotės intensyvumo judant nuo šaltinio. Skirtingo poveikio zonos yra nedidelės, o konkrečias ribas tarp jų nustatyti yra sunku.

EML poveikis jūros žinduoliams kol kas yra menkai ištirtas ir perprastas (Gill et al., 2014). Hutchison ir kt. (2020) teigia, kad jūrinės gyvūnų rūšys yra jautrios mažo intensyvumo (nT ar μ T dydžio magnetinio srauto tankio) laukams ir gali aptikti nedidelius pasaulinio magnetinio lauko pokyčius, kurio intensyvumas 25–65 μ T. Šiuo metu trūksta duomenų, kuriais remiantis būtų galima įvertinti EML aptikimo diapazoną, tačiau Tricas & Carlson (2012) teigia, kad jūros kiaulės gali aptikti magnetinius laukus virš 0,05 μ T. Vis dėlto, jie nedetalizavo, kokio tipo poveikį gali sukelti tokio dydžio laukas ir kaip gauta ši vertė. Kirschvink (1990) nustatė ryšį tarp jūrų žinduolių išmetimo į krantą ir Žemės magnetinio lauko intensyvumo padidėjimo 1 %, kuris sudaro 0,5 μ T Šiaurės jūroje.

2022 metais buvo tirti Borssele 1–2 ir 3–4 jūrinių VE parkų elektros linijų poveikis jūros kiaulėms (Geelhoed ir kt. 2022). Šių parkų instaliuota galia analogiška Lietuvoje planuojamam parkui (700 MW). Šiame tyrime išmatuotas elektros linijų EML intensyvumas siekė ne daugiau kaip 5,5 uT (Van der Neut & Brinkkemper, 2022). Tyrimas nerado ryšio tarp pasyviais akustiniais metodais fiksuoto jūros kiaulių aktyvumo teritorijoje ir elektros linijų skleidžiamo EML.

Žemyninė dalis

Visos koncepcijos alternatyvos neišvengiamai jūroje ir pakrantėje kerta saugomą teritoriją „Pajūrio juosta“⁴⁹. Alternatyvos C1–C4, C7–C10, C13–C16 pakrantėje kerta Būtingės geomorfologinį

⁴⁹ Pajūrio juostos nustatymo tikslai yra: 1) racionaliai naudojant išsaugoti Kuršių nerijos, įrašytos į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą, žemyninio pajūrio kraštovaizdį, retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų rūšių buveines ir kitus gamtos išteklius; 2) užtikrinti pajūrio juostos subalansuotą naudojimą valstybės bei visuomenės reikmėms; 3) užtikrinti kraštovaizdžio gamtos ir kultūros vertybių apsaugos priemonių įgyvendinimą; 4) sudaryti sąlygas visuomenei naudotis pajūrio juostos rekreaciniais ištekliais. 1. Pajūrio juostai priskiriama: 1) ne siauresnė kaip 100 m nuo jūros kranto linijos sausumos teritorija, į kurią įeina kopagūbris, prieškopė, klifas ir paplūdimys, besidriekianti nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo; 2) Kuršių nerija iki Rusijos Federacijos valstybės sienos; 3) Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų Baltijos jūros akvatorija iki 20 m gylio izobatos. Pajūrio juostoje draudžiama: 1) padalyti, atidalyti privačios nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus, suteiktus iki Pajūrio juostos įstatymo įsigaliojimo dienos; 2) niokoti gamtos ir kultūros paveldo objektus, ardyti paplūdimius, povandeninį krantą, kopagūbrį, kopas, klifo šlaitus ar kitaip žaloti reljefą, dirvožemį, augmeniją ir gyvūniją; 3) vykdyti žemės gelmių išteklių gavybą, išskyrus požeminį vandenį; 4) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, traktoriais ir savaeigėmis mašinomis pajūrio juostos paplūdimiu, kopagūbriu (kopomis) ir povandeniniu krantu, išskyrus atvejus, kai: f) įgyvendinami valstybei svarbūs projektai.

draustinį⁵⁰. Kabelio klojimas tarp jūros ir žemyninės dalies bus vykdomas kryptinio gręžimo (HDD) būdu noliečiant pajūrio kopų, todėl reikšmingos pasekmės saugomai teritorijai „Pajūrio juosta“ ir Būtingės geomorfologiniam draustiniui nenumatomos.

Žemyninėje dalyje koncepcijos alternatyvos C1-C20 kirs Šventosios upę (upės plotis 10–12 m), kuri išskirta kaip buveinių apsaugai svarbi teritorija „Baltijos Šventosios upė“ kodas LTKRE0006, kuri įsteigta upinės nėgės ir ovaliosios geldutės apsaugai. Upė yra gan stačiais iki 5-6 m aukščio šlaitais.

Atsižvelgiant į šiuos du faktorius elektros kabelis numatomas įrengti kryptinio gręžimo būdu (HDD technologija). Tuo būdu pasekmės saugotinioms vertybėms (upinei nėgei ir ovaliajai geldutei) nenumatomos.

Žemyninėje dalyje, optimaliai parenkant kabelio trasas, visos koncepcijos alternatyvos neišvengiamai kirs tam tikras EB svarbos buveinių teritorijas (9080 – pelkėti lapuočių miškai, 91D0 – pelkiniai miškai, 9010 – vakarų taiga, 6450 – aliuvinės pievos, 6510 – šienaujamų mezofitų pievos, 2180 – medžiais apaugusios pajūrio kopos⁵¹, 2110 – užuomazginės pustomos kopos⁵²). Šiuo aspektu palankiausias bus C1 – C12, o nepalankiausias C13-C24 koncepcijos alternatyvos.

8.1.2.1 lentelė. Koncepcijos alternatyvų (koridorių) kertamų EB svarbos buveinių ilgiai

Alternatyva/ Aspektas	Alternatyvos sausumoje																							
	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24
Alternatyvos koridoriaus ilgis, km	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9
Natūralios EB svarbos buveinės Kertamas ilgis, km	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	5,30	3,62	5,30	3,62	5,30	3,62	5,30	3,62	5,08	3,40	5,08	3,40

Koncepcijos alternatyvos parinktos atsižvelgiant ir į saugomų rūšių sistemos (SRIS) duomenis stengiantis atsitraukti nuo saugomų rūšių radaviečių. Vertinant SRIS duomenis alternatyvos C1, C2, C7, C8 kirs miškinio tikučio radavietę⁵³ (94536), o alternatyvų C21-C24 kryptiniam gręžimui vykdyti reikalinga įrengti aikštelė gali turėti įtakos drėgnose pajūrio pievose 1991 metais stebėtiems besimaitinantiems⁵⁴ drugiams: pajūriniam stiebinukui *Mesoligia literosa* (stebėti 6 vnt.) ir smilčiasprindžiui *Phibalapteryx virgata* (stebėtas 1 vnt.). Alternatyvos C21-C24 praeina 50-100 m atstumu pro 2000 metais eglyne prie kelio į Darbėnus identifiкуotą keturskiaučio žvaidino *Geastrum quadrifidum* (rasti 2 vnt.) preliminarią radavietę (tikslī radavietė nežinoma) - eglyno kirtimas šalia kelio į Darbėnus nenumatomas. Taip pat alternatyvų C21-C24 gretimybėse apie 5 km į vakarus nuo Darbėnų (paklaida apie 2 km) prieš 83 metus (1940 m.) rasta liūninė našlaitė *Viola uliginosa*⁵⁵. Greta visų alternatyvų identifiкуotos baltųjų gandrų lizdavietės - jiems specifinės priemonės nenumatomos.

Įgyvendinant 9 skyriuje numatytas aplinkosaugines priemones, reikšmingos neigiamos pasekmės šioms rūšims nenumatomos.

⁵⁰ Draustinio steigimo tikslas: išsaugoti pajūrio kopų ruožą.

⁵¹ 2180 – medžiais apaugusios pajūrio kopos kertamos kryptinio gręžimo metodu

⁵² 2110 – užuomazginės pustomos kopos kertamos kryptinio gręžimo metodu

⁵³ 2022 m. gegužės 5d. fiksuoti mažiausiai 2 patinų tuoktuviniai skydžiai. Galimai perėjo. Vietovės aprašymas: užliejamos, dumblingos, dalyje ganomos polderinės pievos.

⁵⁴ Smilčiasprindžio ir pajūrinio stiebinuko veisimosi buveinės yra atviros gerai saulės šildomos smėlėtos vietovės su žoline augalija: sausos pievos, pajūrio kopos. Pajūrinio stiebinuko vikšrai minta įvairiais migliniais augalais, o smilčiasprindžio vikšrai – žemažolėse smiltpievėse augančiais augalais. Drėgnose pievose ir miško buveinėse galėjo būti stebimi besimaitinantys drugiai.

⁵⁵ Duomenų šaltinis: BILAS, Nr. 38421. Vieta nustatyta pagal aprašymą. Augalas auga pelkėtuose lapuočių miškuose, bet pasitaiko ir drėgnose pamiškėse, šlapiose pievose ir žemapelkėse. Dirvožemiai – derlingi, nuolat šlapi ar sezoniskai užliejami, daugiau ar mažiau pliki. Nyksta dėl buveinių pokyčių (miškų kirtimas, sausinimas ir kt.) ir hibridizacijos su kitų rūšių našlaitėmis.

Parenkant elektros jungties vietos alternatyvas neišvengiamai bus kertamas miškas. Svarstomų alternatyvų koridoriai parinkti stengiantis kirsti kuo mažiau miškų (įskaitant specialios paskirties bei apsauginius miškus). Konceptijos alternatyvos parinktos taip, kad nekirstų kertinių miško buveinių ir pagal galimybes eitų kvartalinėmis linijomis ar orinių elektros linijų apsaugos zonomis. Svarstomų konceptijos alternatyvų kertamas miškų plotas, suskirstant pagal grupes, pateiktas 8.1.2.2 lentelėje. Beveik visi kertami miškai priskiriami valstybinės reikšmės miškams.

8.1.2.2 lentelė. Konceptijos alternatyvų (koridorių) kertamo miško (pagal grupes) plotai

Alternatyva/ Aspektas	Alternatyvos sausumoje																							
	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24
Alternatyvos koridoriaus ilgis, km	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9
Kertamo miško plotas, ha (IV grupė)	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	12,5	10,9	12,5	10,9	12,5	10,9	12,5	10,9	16,3	15,2	16,3	15,2
Kertamo miško plotas, ha (III grupė)	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0	0	0	0
Kertamo miško plotas, ha (II grupė)	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	0	0	0	0	0	0	0	0	8,1	8,1	8,1	8,1

Miško kirtimo kiekio ir vertės aspektu nepalankiausios C21-C24 alternatyvos, o palankiausios C14, C16, C18 ir C20. Už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis ir miško iškirtimą LR teisės aktų numatyta tvarka turės būti kompensuojama. Vykdamas statybas miške, numatomas statybos darbų laikotarpio ribojimas, atsižvelgiant į miškų kirtimo taisykles, galimą poveikį saugomoms rūšims bei paukščiams perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpiu.

Pasekmės

Elektros jungčių ir susijusios infrastruktūros eksploatavimas neturės reikšmingų neigiamų pasekmių dėl buveinių ar rūšių sunaikinimo, migracijos barjero atsiradimo, buveinių skaidymo, hidrologinio režimo pokyčių ir pan. Įgyvendinant ataskaitoje išnagrinėtas alternatyvas, kuomet bus pritaikomos aplinkosauginės poveikio mažinimo ir kompensacinės priemonės, reikšmingos neigiamos pasekmės saugomoms teritorijoms ir objektams, miškams, EB svarbos buveinėms, saugomoms rūšims ir biologinei įvairovei nenumatomos.

Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės miškams dėl miškų juostos iškirtimo - C1-C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3 – 40,6 proc. visos trasos ilgio, o C21-C24 alternatyvų atveju net 64,8-65,3 proc. visos trasos ilgio.

Už miško iškirtimą ir miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis bus kompensuojama (teisės aktų nustatyta tvarka).

8.1.2.3 lentelė. Nagrinėjamų konceptijos alternatyvų pasekmių miškams įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje							Alternatyvos sausumoje																								
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24				
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9				
Pasekmių pobūdis																																							
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
sąveikaujancios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
trumpalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
ilgalaiškės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Bendras pasekmių reikšmingumas																																							
Bendras pasekmių reikšmingumas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-2	2	-2	-2

Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų trasos parinktos stengiantis nekirsti EB svarbos buveinių. Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų kertamų EB svarbos buveinių plotu) reikšmingos neigiamos pasekmės EB svarbos buveinėms. Jūroje pasekmės nenumatomos.

8.1.2.4 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių EB svarbos buveinėms įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																									
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sąveikaujantys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trumpalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ilgalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1

Jūrinėje dalyje galimos lokalios trumpalaikės mažai reikšmingos neigiamos pasekmės bentosui statybos darbų metu.

Žemyninėje dalyje lokalios trumpalaikės mažai reikšmingos neigiamos pasekmės statybos darbų metu galimos dėl darbų metu atsirandančio trikdymo paukščiams ir vietoms gyvūnams. C21-C24 alternatyvų įgyvendinimo atveju galimos tam tikros pasekmės SRIS sistemoje identifikuotiems drugiams.

Įgyvendinus numatytas aplinkosaugines priemones, pasekmės biologinei įvairovei tiek jūroje tiek ir sausumoje vertintinos kaip mažai reikšmingos.

8.1.2.5 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių biologinei įvairovei įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																										
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24			
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9			
Pasekmių pobūdis																																						
tiesioginės	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
sąveikaujantys	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trumpalaikės	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ilgalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bendras pasekmių reikšmingumas																																						
Bendras pasekmių reikšmingumas	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	

Jūrinėje dalyje alternatyvos A1-A4 ir B1-B4 kerta Klaipėdos-Venspilio plynaukštės biosferos poligoną (ruožo ilgis apie 16 km) ir "Natura 2000" BAST Klaipėdos-Venspilio plynaukštė (15,1 km). Alternatyvos A5, A6 ir A7 kerta Klaipėdos-Venspilio plynaukštės biosferos poligoną (ruožo ilgis apie 7,5 km) ir "Natura 2000" PAST Klaipėdos-Venspilio plynaukštė (ruožo ilgis apie 7,5 km) bei Baltijos jūros talosologinį draustinį (ruožo ilgis apie 900 m). Kadangi darbams jūroje numatoma rinktis vasaros laikotarpį, kuomet jūroje nėra žiemojančių paukščių, neigiamos pasekmės paukščių aspektu nenumatomos.

Preliminariai apskaičiuoti dugno pažaidų plotai BAST (rifai) ribose neviršija slenkstinės 2 proc. vertės, todėl pasekmės saugomoms teritorijoms ir jų saugomoms vertybėms vertinamos kaip mažai

reikšmingos. Įgyvendinus numatytas priemones pasekmės dėl kitų kertamų saugomų teritorijų nenumatomos.

Žemyninėje dalyje nagrinėjamos koncepcijos alternatyvos kerta Būtingės geomorfologinį draustinį ir BAST Baltijos Šventosios upė. Saugomų teritorijų kirtimas numatomas naudojant kryptinio gręžimo technologiją, todėl pasekmės saugomoms teritorijoms ir jų saugomoms vertybėms nenumatomos.

8.1.2.6 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių LR saugomoms ir NATURA 2000 teritorijoms įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje							Alternatyvos sausumoje																						
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
sąveikaujantios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
trumpalaikės	-	-	-	-	0	0	0	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ilgalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	-1	-1	-1	-1	0	0	0	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

8.1.3 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės vandeniui

Jūrinė dalis

Elektros perdavimo kabelių klojimas jūrinėje dalyje įtakos laikiną suspenduotų dalelių kiekio (drumstumo) padidėjimą kabelių trasos vietų vandens stovymėje. Elektros jungčių tiesimo metu didesnis drumstumo padidėjimas tikėtinas tik lokaliai, t. y. klojimo vietoje, todėl darbai nesukels reikšmingų plataus masto drumstumo pokyčių ir suspenduotų dalelių kiekio padidėjimo, lyginant su natūraliomis sąlygomis nagrinėjamoje Baltijos jūros dalyje.

Tiesiant elektros perdavimo kabelius bei atliekant jūros dugno nuosėdų judinimą galima antrinė vandens tarša cheminėmis medžiagomis (sunkiaisiais metalais, organiniais junginiais), susikaupusiomis smulkiadispersinių (dumblingų) nuosėdų sudėtyje. Antrinės vandens taršos tikimybė labiausiai išauga vykdant darbus technogeniškai paveiktose jūros dugno dalyse (grunto gramzdinimo rajonuose, palaidoto cheminio ginklo teritorijoje ir t.t.). Nagrinėjamos kabelių linijų tiesimo alternatyvos nenumato darbų vykdymo potencialiai užterštose Lietuvos Baltijos jūros vietose. Planuojamos tiesimo trasos numatytos jūros dalyje, kur vyrauja ledyninės kilmės moreninės (priesmėlis ir priemolis) nuogulos, smulkaus ir vidutinio rupumo smėliai, žvirgždo, gargždo ir riedulių laukai, nepasižymintys reikšmingu, istoriškai susiformavusiu cheminiu užterštumu, todėl reikšmingų neigiamų pasekmių vandeniui dėl antrinės taršos nenumatoma, pasekmių mažinimo priemonės netaikomos.

Žemyninė dalis

Elektros jungčių trasos alternatyvos parinktos apeinant požeminio vandens vandenvietes ir šiuo aspektu neigiamo poveikio, o tuo pačiu ir pasekmių, nenumatoma.

Žemyninėje dalyje didžioji dauguma kabelio klojimo darbų numatoma vykdyti atviru būdu > 1,5 m gilyje. Įrengus kabelius žemės paviršius bus atstatomas. Atsižvelgiant į kasimo darbų apimtį, reikšmingas poveikis hidrologiniam režimui nenumatomas.

Dėl upės reikšmingumo („Natura 2000“ teritorija), pločio ir šlaito aukščio, per Šventosios upę kabelio tiesimo darbai (alternatyvos C1-C20) bus vykdomi uždaru būdu (naudojant kryptinio gręžimo

ar kitą technologiją). Per kitus (siaurus) kertamus vandentakius, kabelis bus klojamas atviru būdu. Reikšmingas poveikis su vandentakiais susijusiai aplinkai nenumatomas.

Siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio upėms ir jų ekosistemoms, atsižvelgiant į galimą poveikį, numatomos reikšmingų neigiamų pasekmių išvengimo priemonės statybų metu (žr. 9 skyrių).

Pasekmės

Jūroje koncepcijos alternatyvos planuojamos teritorijose, kur vyrauja ledyninės kilmės moreninės nuogulos, smulkaus ir vidutinio rupumo smėliai, žvirgždo, gargždo ir riedulių laukai, nepasižymintys reikšmingu, istoriškai susiformavusiu cheminiu užterštumu, todėl reikšmingų neigiamų pasekmių vandeniui dėl antrinės taršos nenumatoma.

Sausumoje, laikantis numatytų prevencinių priemonių, pasekmės vandeniui nenumatomos.

8.1.3.1 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių vandeniui įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje							Alternatyvos sausumoje																							
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24			
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9			
Pasekmių pobūdis																																						
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
netiesioginės	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
sąveikaujantios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
trumpalaikės	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
ilgalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Bendras pasekmių reikšmingumas																																						
Bendras pasekmių reikšmingumas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

8.1.4 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės žemės gelmėms ir naudingosioms iškasenoms

Jūrinė dalis

Galimos pasekmės jūros dugnui, sedimentacinėms sąlygoms inžinerinės infrastruktūros įrengimo metu

Atsižvelgiant į dugno sandarą, paviršinių nuogulų tipą ir paplitimą bei su tuo susijusių vertingų dugno bendrijų susidarymą, numatoma, kad poveikis dugnui iš esmės gali būti tik lokalus ir santykinai nedidelis. Pagrindė neigiamas poveikis siejamas tik su daliniu dugno suardymu ir antrine sedimentacija kabelių trasų įrengimo vietose, bei galimi pažeidimai vertingoms dugno buveinėms, jeigu projektavimo metu jose būtų planuojami dugno ardymo darbai. Didesnis poveikis galimas teritorijos dalyse, kur paplitusios išplautos ledyninės kilmės nuogulos. Čia esančios žvyringos, įvairaus rupumo smėlio ir riedulių sankaupos yra potencialiai palankus gruntas vertingai *Mytilus - Crustacea* bendrijai (žr. 8.1.2 skyrelyje). Šiame substrate gali būti stebimos gausios *M. edulis trossulus* dvigeldžio moliusko sankaupos, kurios yra svarbios „Natura 2000“ buveinių ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms ir čia besimaitinančių paukščių bendrijoms.

Planuojant kabelių trasų išdėstymą, rekomenduojama vengti vertingiausių (identifikuotų pagal valstybinio monitoringo rezultatus) dugno arealų sunaikinimo arba prieš planuojant tranšėjų kasimą, vertingiausiose zonose atlikti papildomus dugno tyrimus – patikslinti vertingos dugno buveinės paplitimo zoną ir prevenciškai vengti šios zonos pažeidimų.

Lietuvos priekrantėje pagrindinis nešmenų srautas apima 1–1,5 km priekrantės zoną, todėl kabelių trasų klojimas per šią dinamiškai aktyvią zoną gali turėti laikinų, lokalių neigiamų pasekmių smėlio balansui ir atitinkamai kranto ruožo/paplūdimių stabilumui.

Atkreipiame dėmesį, kad klojant aukštos įtampos kabelius jūros dugnu technologiškai naudojami du pagrindiniai būdai – tranšėjoje arba uždengiant tiesiog ant jūros dugno nutiestą kabelį masyviais betono užklotais arba smėlio ar žvyro danga. Priklausomai nuo geologinių sąlygų ir grunto savybių tranšėjos gali būti kasamos specialių jūrinių plūgų arba naudojant suspausto vandens čiurkšlę. Dėl taikomų technologijų, visais atvejais poveikis jūros dugnui yra lokalus ir minimalus. Tranšėjos kasamos iki 2–3 m gylio (priklausomai nuo naudojamos įrangos) ir iki 2–3 m pločio. Jeigu naudojamas kabelį tiesiantis plūgas, poveikis – itin trumpalaikis, kadangi tranšėja yra tuo pat metu užkasama tomis pačiomis nuogulomis, kurios buvo iškastos klojant kabelį. Kabelio užklojimo technologija yra naudojama tik specifinėmis sąlygomis, kuomet tranšėjos kasimas yra neįmanomas arba technologiškai per brangus.

Be to, priekrantės zonoje – jungiant sausumos ir jūros trasos segmentus, dažniausiai naudojama įsigręžimo į dugno technologija (angliškai HDD), t.y. kabeliai vedami ne atviromis tranšėjomis, o prastumiami per gręžskylę giluminiuose sluoksniuose, taip nesuardant ir nepažeidžiant jautriausios – priekrantės zonos jūroje ir paplūdimio.

Galimos pasekmės smėlio, naftos paieškų galimybėms ir gavybos sąlygoms

Kabelių trasos vietomis kerta vieną (D11, žr. 4.2.1.6 b pav.) potencialią naftos struktūrą (alternatyva ties jūrine siena su Latvija), tačiau dėl lokalaus kabelių trasos išsidėstymo charakterio, rimtų kliūčių galimai naftos gavybai šioje teritorijoje neturės.

Lietuvos IEZ smėlio ir žvyro išteklių nėra išžvalgyti ir neįtraukti į valstybinį žemės gelmių registrą kaip naudinga iškasena. Tačiau potencialios šių išteklių sancaupos yra nustatytos atliekant jūros dugno geologinį kartografavimą. Didžiausias smėlio paplitimas yra nustatytas aktyvios hidrodinaminės apykaitos zonoje iki 20 m. Tačiau šios zonos smėlis palaiko kranto dinaminę pusiausvyrą, maitina paplūdimius ir negali būti eksploatuojamas dėl aplinkosauginių ir krantosauginių apribojimų. Kitas smėlio paplitimo arealas nustatytas Liepojos pakilumos pietrytiniame šlaite – Klaipėdos–Ventspilio plynaukštėje ir Kuršių–Sambijos plynaukštėje bei jos šiaurės vakariniame šlaite. Vertinami kabelių koridoriai nekerta nei smėlio, nei kitų vertingų mineralinių iškasenų paplitimo zonų, todėl neigiamo poveikio gamtos ištekliams taip pat nenumatoma.

Galimų neigiamų pasekmių jūros dugnui išvengimo ar sumažinimo priemonės

Siekiant išsaugoti vertingas dugno bendrijas, rekomenduojama prevenciškai vengti kabelių tranšėjas kasti identifikuotose vertingų dugno biotopų sancaupų vietose – riedulių ir gargždo nuogulų paplitimo zonose, kur Valstybinio monitoringo metu nustatytos didelės moliusko *M. edulis trossulus* sancaupos. Tai leistų prevenciškai išvengti tiesioginio neigiamo poveikio šių bendrijų kokybei ir atsistatymui.

Siekiant išvengti per didelio dugno nuogulų fragmentavimo ir naujų litologinių tipų atsiradimo dėl antrinės sedimentacijos pažeisto grunto vietose, rekomenduojama kabelių tranšėjų kasimo metu naudoti aplinkai draugiškas technologijas, leidžiančias minimizuoti poveikį į jūros dugną, bei griovių užkasimui maksimaliai naudoti originalią medžiagą – iš šių tranšėjų iškastą gruntą (jeigu tai leidžia statybų technologijos).

Priekrantės zonoje, kur jūrinis kabelis pereina į sausumą, taikyti įsigręžimo į dugno technologiją, t. y. kabelius kloti ne atvirose tranšėjose, o klojant/perstumiant juos per specialias gilumines gręžskyles (angliškai HDD technologija).

Žemyninė dalis

Žemyninėje dalyje žemės gelmių išteklių telkiniai⁵⁶ nekertami - kertami tik naudingųjų iškasenų parengtinės ir prognozinės žvalgybos plotai, kur elektros jungčių numatymas yra galimas. Naudingųjų žemės iškasenų plotai yra didesni nei planuojami jungčių koridoriai, todėl gamtinių išteklių gavybai ar paieškai reikšmingų neigiamų pasekmių nebus.

Pasekmės

Jūrinėje dalyje pasekmių dugnui ir žemės gelmėms vertinimas svarbus tik prevencine prasme – nekliudyti/neblokuoti, kitų galimų strateginių gamtinių išteklių gavybos ar paieškų. Naudingųjų žemės iškasenų plotai yra didesni nei planuojami jungčių koridoriai, todėl gamtinių išteklių gavybai ar paieškai reikšmingų neigiamų pasekmių nebus. Įgyvendinant ataskaitoje nagrinėjamas alternatyvas reikšmingos neigiamos pasekmės naudingųjų išteklių gavybai ar paieškai nenumatomos.

8.1.4.1 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių žemės gelmėms įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																									
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
sąveikaujancios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
trumpalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ilgalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

8.1.5 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui

Jūrinė dalis

Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas yra susijęs su jūros teritorijų naudojimu, tačiau nekeičia jūrinio kraštovaizdžio funkcinės ar vizualinės struktūros. Jūrinėje dalyje elektros jungties įgyvendinimas pasekmių kraštovaizdžiui nesukels. Jungties kabelių išvedimui į kranto zoną numatoma taikyti HDD technologiją, tai yra jūros priekrantė, kranto zonoje esantys smėlio paplūdimiai bei kopos nebus kasamos atviru būdu, todėl šių elementų reljefas bei kraštovaizdžio struktūra nebus pakeisti, neigiamos pasekmės nenumatomos.

Žemyninė dalis

Parentant elektros jungties vietos alternatyvas žemyninėje dalyje neišvengiamai bus kertamas miškas. C1-C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3 – 40,6 proc. visos trasos ilgio, tuo tarpu C21-C24 alternatyvų atveju net 64,8-65,3 proc. visos trasos ilgio.

Visos alternatyvos žemyninėje dalyje kirs gamtinio karkaso teritorijas (žr. 4.3.8 skyrių). Numatoma, kad planuojamos elektros jungtys nesudarys barjero gyvūnų ir augalų migracijai ir darys mažai reikšmingą įtaką gamtiniam ir rekreaciniams ištekliams bei kraštovaizdžio geologinei pusiausvyrai.

Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui dėl

⁵⁶ Žemės gelmių išteklių telkinys – tiesioginiu žemės gelmių tyrimu nustatytose ribose esančių naudingųjų iškasenų, kurių kiekis ir kokybė yra ištirti ir kurių išgavimas yra ar gali būti ateityje ekonomiškai naudingas, sandauga.

galimo miškų juostos išskirtimo. Už miško išskirtimą ir miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis bus kompensuojama teisės aktų nustatyta tvarka.

Mažai ar vidutiniškai reikšmingas pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui gali turėti transformatorių pastočių įrengimas, priklausomai kurioje planuojamų koncepcijos alternatyvų atkarpoje jos bus įrengtos (žr. 8.6 skyrių).

Pasekmės

Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas yra susijęs su jūros teritorijų naudojimu, tačiau nekeičia jūrinio kraštovaizdžio funkcinės ar vizualinės struktūros. Jūrinėje dalyje elektros jungties įgyvendinimas pasekmių kraštovaizdžiui nesukels.

Parenkant elektros jungties vietas alternatyvas žemyninėje dalyje neišvengiamai bus kertamas miškas. C1-C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3 – 40,6 proc. visos trasos ilgio, tuo tarpu C21-C24 alternatyvų atveju net 64,8-65,3 proc. visos trasos ilgio. Numatoma, kad planuojamos elektros jungtys nesudarys barjero gyvūnų ir augalų migracijai ir darys mažai reikšmingą įtaką gamtiniams ir rekreaciniams ištekliams bei kraštovaizdžio geologinei pusiausvyrai. Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui dėl galimo miškų juostos išskirtimo.

8.1.5.1 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių kraštovaizdžiui įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje							Alternatyvos sausumoje																						
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
sąveikaujantčios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
trumpalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ilgalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	

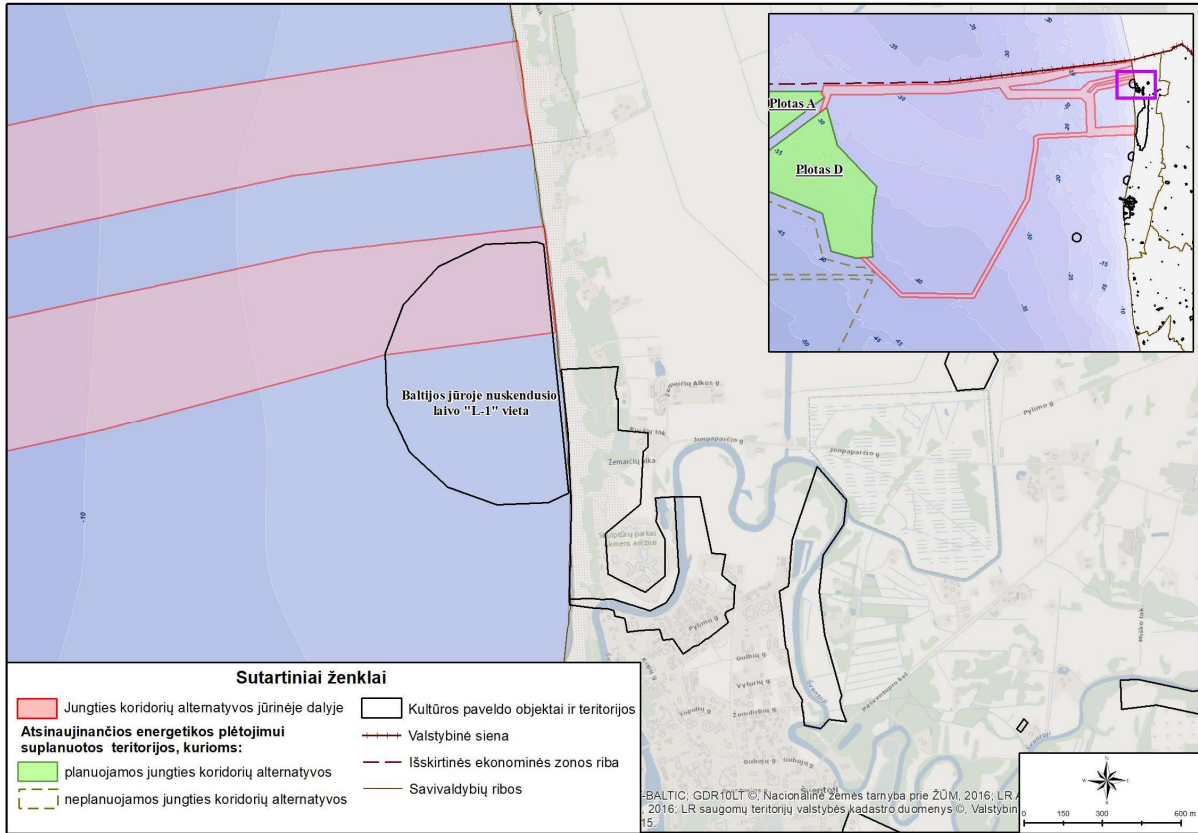
8.1.6 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės kultūros paveldui

Jūrinė dalis

Didžiąją Lietuvos akvatorijoje žinomų nuskendusiu objektų dalį sudaro industrinio tipo laivai, tačiau atrasta ir itin vertingų mokslinių požiūriu medinių laivų liekanų. Taip pat yra rasti keli vertingi kultūrinio kraštovaizdžio po vandeniu arealai su gamtiniais reliktais, medžių liekanomis.

Trys iš nagrinėjamų jūrinės alternatyvos (A3, A6 ir B3) kerta į kultūros paveldo registrą įrašyto Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vietą (38466⁵⁷) (žr. 8.1.6.1 pav.). Ši teritorija būtų kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu, todėl neigiamos pasekmės vertybei nenumatomos.

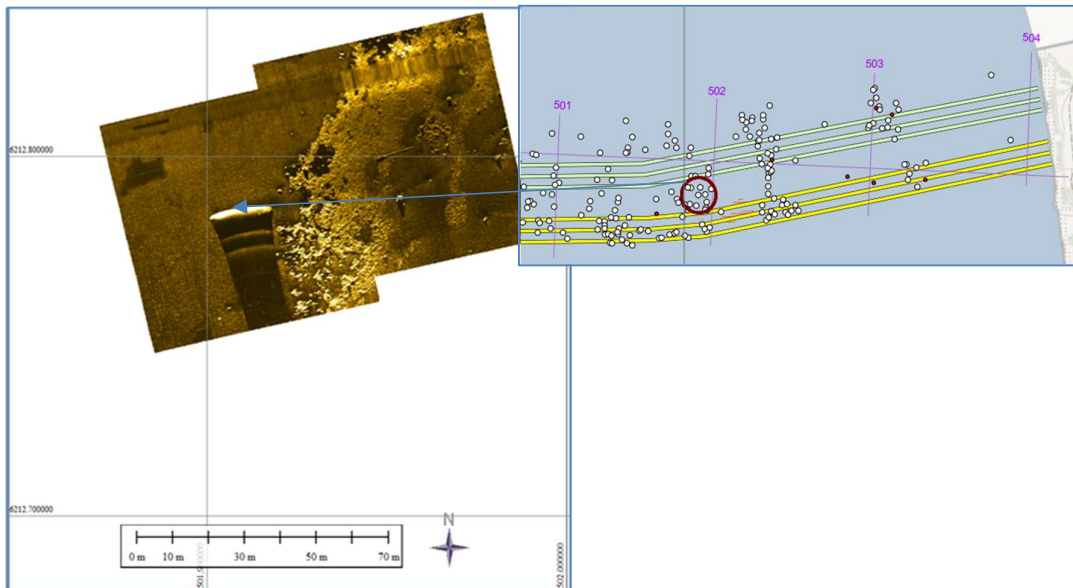
⁵⁷ 7.1.3.2. buvusių komplekso dalių (statinių) liekanos ar jų vietos - **laivo liekanos** (medinio, 23,2 m ilgio ir 7 m pločio laivo liekanos, esančios 2,5-3 m gylyje; korpusas užneštas smėliu; FF Nr. 1-3; TRP; priedas 4; 2019 m.).

8.1.6.1 pav. Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vieta.

Jūrinėje dalyje jungties koridoriai registruoto kultūros paveldo nelies, pasekmės nenumatomos.

Jūros dugne atliktų tyrimų metu priekrantėje ties ~ X502 km atžyma – A1/B1 alternatyvų trasoje aptiktas vienas galimai antropogeninės kilmės objektas (8.1.6.2 pav.), kurio ilgis – 16,5, o plotis apie 3,5 m. Objektas papildomai buvo apžiūrėtas povandeninio kultūros paveldo specialistų-narų komandos ir nustatyta, kad tai natūralus objektas – išplautos morenos gūbrys – t. y. kultūrinės vertės neturintis objektas, todėl apsaugos priemonės nenumatomos.

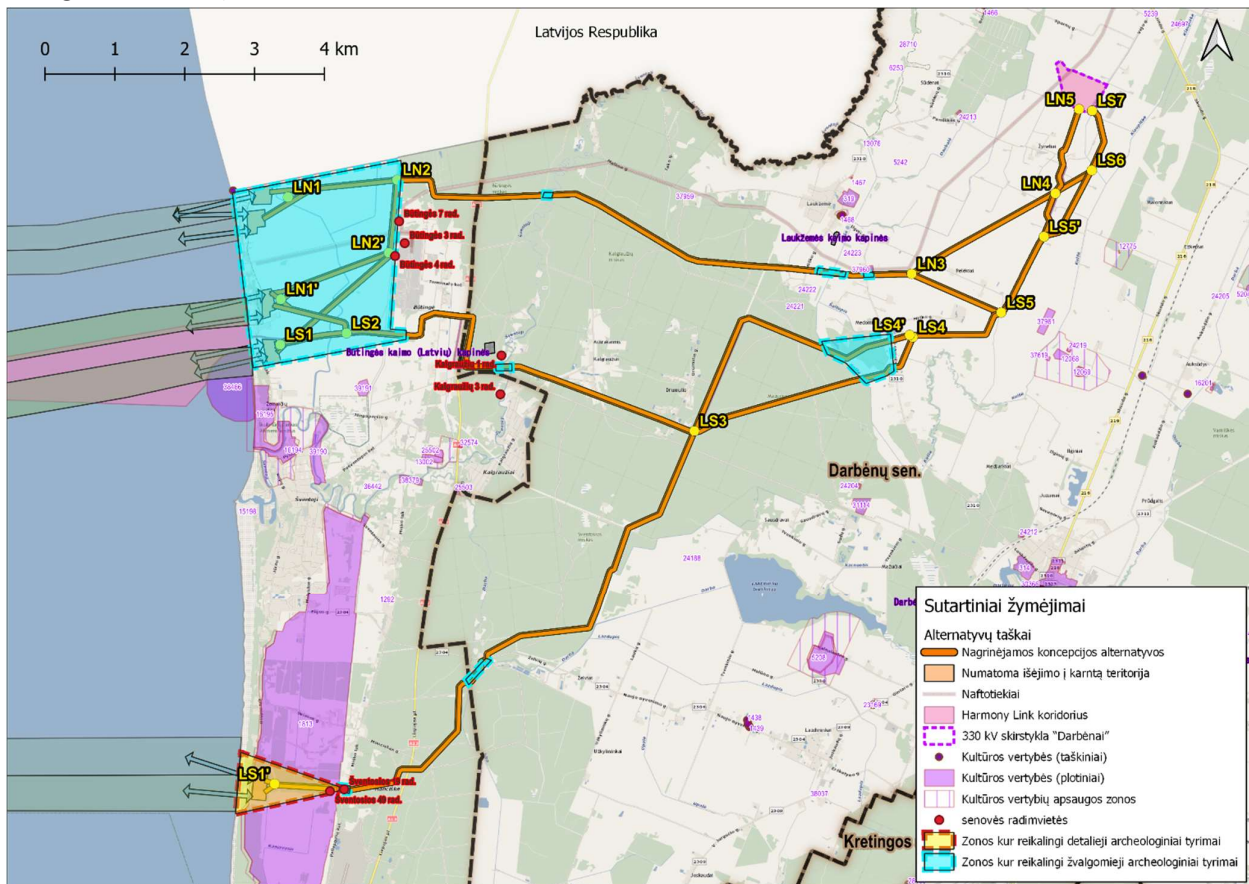
8.1.6.2 pav. Tyrimų metu priekrantėje identifikuoto objekto vieta ir vaizdas.

Jūrinėje dalyje pagal registruotų kultūros vertybių vietas, žinomas nuskendusiu laivų vietas bei atliktų tyrimų duomenis neigiamų pasekmių dėl vertybės sunaikinimo, vertingųjų savybių sumažėjimo kultūros vertybėms nenumatoma. Alternatyvos A3, A6 ir B3 kerta Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vietą (kodas 38466), todėl šios alternatyvos gali turėti mažai reikšmingą neigiamą poveikį, kuris sprendžiamas teritoriją kertama kryptinio grėžimo (HDD) būdu.

Žemyninė dalis

Koncepcijos alternatyvos parinktos stengiantis atsitraukti nuo vertingų, įskaitant ir kultūros paveldą, teritorijų ar objektų, tačiau dėl galimų ribojimų jūroje ir pakrantėje SPAV apimtyje svarstomos ir C21-C24 koncepcijos alternatyvos, kurios kerta registruotą kultūros paveldo vertybę - Šventosios senovės gyvenvietę (1813). Įvertinus visas alternatyvas didžiausias neigiamas pasekmes turėtų piečiausios C21 – C24 koncepcijos alternatyvos, nes jos kirstų šią saugomą archeologijos vertybę (Šventosios senovės gyvenvietę (1813)). Čia reikšmingas pasekmes sumažinti gali tik platūs (tiek detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto sprendinių.

Kitos (C1-C20) numatomomis pasekmėmis kultūros paveldui žymiai mažesnės. Pasirinkus vieną jų jungties projektavimo stadijoje reikia atlikti žvalgomuosius tyrimus Kulšės ir Šventosios pakrantėse ir Būtingės lagūninio ežero ir pakrantės kopų teritorijose. Žvalgomųjų archeologinių tyrimų reikėtų ir ties Laukžemės kapinynu II, jei vystymui būtų pasirinktos C1 – C12 koncepcijos alternatyvos. Šių tyrimų rezultatai apspręs tolesnių tyrimų būtinybę bei apimtis, tačiau pačios jungties tiesimo darbų koreguoti neturėtų.

8.1.6.3 pav. Identifikuotos zonos, kur planuojant elektros jungtis reikalingi žvalgomieji ar detalieji archeologiniai tyrimai, konkrečias darbų apimtis apibrėžiant rengiant techninį projektą

Elektros jungties statybos darbai apims teritorijas, kuriose poveikis reljefui bus didesnes nei 1 ha plote, todėl pasirinkus bet kurią alternatyvą jose reikės vykdyti archeologinius tyrimus, kurių pobūdis, apimtys ir atlikimo laikas priklausys nuo techninio projekto sprendinių (Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, punktai 7.8, 21.2).

Pasekmės

Jūrinėje dalyje pagal registruotų kultūros vertybių vietas, žinomas nuskenusių laivų vietas bei atliktų tyrimų duomenis neigiamų pasekmių dėl vertybės sunaikinimo, vertingųjų savybių sumažėjimo kultūros vertybėms nenumatoma. Alternatyvos A3, A6 ir B3 kerta Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietą (kodas 38466), todėl šios alternatyvos gali turėti mažai reikšmingą neigiamą poveikį, kuris sprendžiamas teritoriją kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu.

Įvertinus nagrinėjamas alternatyvas sausumoje didžiausias neigiamas pasekmes turėtų piečiausios C21 – C24 koncepcijos alternatyvos, nes jos kerta saugomą archeologijos vertybę – Šventosios senovės gyvenvietę (1813). Čia reikšmingas pasekmes sumažinti gali tik platūs (tiek detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto. Atlikus archeologinius tyrimus šių alternatyvų pasekmės kultūros paveldui vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos. Kitos alternatyvos pasekmių kultūros paveldui nesukels.

8.1.6.1 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių kultūros paveldui įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje							Alternatyvos sausumoje																										
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24						
Ilgis, km	37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9						
Pasekmių pobūdis																																									
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
netiesioginės	0	0	-	0	0	-	0	0	0	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0			
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
sąveikaujantčios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
trumpalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
ilgalaikės	0	0	-	0	0	-	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Bendras pasekmių reikšmingumas																																									
Bendras pasekmių reikšmingumas	0	0	-1	0	0	-1	0	0	0	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1

8.1.7 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės klimatui

Jūrinė dalis

Vertinant netiesioginį alternatyvios energetikos poveikį aplinkos orui, būtina pažymėti, kad vėjo energija yra viena iš atsinaujinančių energijos rūšių, kurios naudojimas mažina iškastinio kuro naudojimą, o kartu CO₂ ir kitų medžiagų emisijas į aplinkos orą. Vėjo energijos naudojimas svarbus mažinant šiltnamio dujų emisijas iš energetikos sektoriaus. Atsižvelgiant į tai, jūrinių VE parkų kabelių jungties Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas turės netiesiogines teigiamas pasekmes klimatui.

Kabelių įrengimo metu galima trumpalaikė, lokali aplinkos oro tarša laivų variklių išmetamomis dujomis, kuri dėl gerų sklaidos sąlygų jūroje neturės reikšmingų neigiamų pasekmių klimatui. Dirbantys laivai turi atitikti tarptautinių organizacijų (MARPOL) reikalavimus.

Žemyninė dalis

Atsinaujinančių energijos rūšių naudojimas mažina iškastinio kuro naudojimą, o kartu CO₂ ir kitų medžiagų emisijas į aplinkos orą. Elektros jungties įrengimas, siekiant naudoti atsinaujinančius energijos išteklius, itin palankiai vertinamas poveikio klimatui kontekste, kaip klimato kaitą mažinanti priemonė.

Lyginant alternatyvas tarpusavyje, galima daryti išvadas, kad palankiausias yra trumpiausias bei mažiausiai miško iškirsti reikalaujančios alternatyvos.

Pasekmės

Igyvendinant Vystymo planą numatomos reikšmingos teigiamos pasekmės dėl klimato kaitos ir oro taršos energetikos sektoriuje sumažinimo regioniniu masteliu. Priimant, kad ilgesnės trasos įrengimui tiek jūroje, tiek krante yra būtinos didesnės kuro ir kt. sąnaudos, dėl ko bus išmetama daugiau teršalų į aplinkos orą, mažesnio (nei visų alternatyvų vidurkis) ilgio trasos alternatyvos vertinamos palankiau.

8.1.7.1 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių klimatui įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																									
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
netiesioginės	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
sąveikaujančios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
trumpalaikės	0	0	0	-	-	-	-	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ilgalaikės	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	3	3	3	2	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2	3	2	2	2	

8.1.8 Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės materialiajam turtui, socialinei-ekonominei aplinkai

Parentant jūrinių VE pagamintos elektros energijos perdavimo į krantą inžinerinės infrastruktūros trasas atsižvelgta į jūros akvatorijoje planuojamas ir vykdomas veiklas – jūrinių VE parkų plotų išdėstymą, laivybos trasas, iškasto grunto gramzdinimo vietas, potencialias smėlio kasimo paplūdimių papildymui vietas, jūroje esančius ir planuojamus inžinerinius įrenginius (elektros, ryšių linijos, vamzdynai, kt.), ir jų apsaugos zonas; riboto naudojimo rajonus (kariškių naudojami pratybų poligonai, paskendę laivai, pavojingi objektai, kultūros paveldo vertybės); konservacinės paskirties jūros plotus, perspektyvinius naftos išteklių plotus.

Jūrinė dalis

Galimos pasekmės ūkio ir atskirų sektorių raidos procesams

Jūrinio atsinaujinančios energetikos sektoriaus vystymas

Pagrindinis Lietuvos nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijos tikslas atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) srityje – toliau didinti AEI dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse, taip mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro importo ir didinant vietinės elektros energijos gamybos pajėgumus. Įgyvendinant šį strateginį tikslą, bus siekiama palaipsniui didinti AEI dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu: iki 2020 metų – 30%, iki 2030 metų – 45%, iki 2050 metų – 80%. Energija iš atsinaujinančių energijos išteklių taps pagrindinė visuose – elektros, šilumos ir vėsumos energijos bei transporto – sektoriuose.

Patvirtintas JVEVP sudaro prielaidas Baltijos jūros Lietuvos akvatorijoje įrengti ir eksploatuoti vėjo elektrinių parkus, kurių pajungimui į krantą šiuo Vystymo planu planuojamos būtinos jungtys. Vystymo plano sprendiniai leis užtikrinti „Plote D“ ir „Plote A“ suplanuotų jūrinių VE parkų energijos perdavimą į krante esančius elektros tinklus.

Pasekmės laivybai

Lietuvos jūrinių parkų įrengimui JVEV planu suplanuotos atsitraukiant nuo Lietuvos jūros rajoną kertančių tarptautinių navigacijos kelių. Jungties kabeliai, vedami kranto kryptimi, kerta dvi intensyviai naudojamas laivybos trasas: navigacinės linijos į/iš Klaipėdos uosto ir į/iš Būtingės naftos terminalo. Jungties kabelių įrengimas neturės jokio poveikio laivybai esamais tarptautiniais navigacijos keliais.

Planuojant kabelių trasų koridorius turi būti atsižvelgta į teritorijoje esančius uostų reidus, nustatytas inkaravietes (4.2.1.2 pav.).

Jungties koridorių atkarpos AN3–AS5' ir AN3'–AS5 kirs Būtingės terminalo tanklaivių priplaukimo koridorių, tačiau trasos planuojamos taip, kad kabeliai nepatektų į tanklaivių švartavimuisi prie naftos perdavimo plūduriavimo zonoje, todėl jokių ribojimų Būtingės terminalo tanklaivių laivybai nesudarys.

Jungties koridorių atkarpos AS4–AS6 ir AS4'–AS6' (alternatyvos A3, A7 ir B3) kerta Šventosios uosto reido šiaurinį pakraštį, todėl įrengus jungties kabelius šioje atkarpoje bus reikalingas papildomas šios zonos reglamentavimas/apribojimai inkaruotis ir/arba galimai Šventosios uosto reido ribų koregavimas.

Pasekmės verslinei ir mėgėjų žvejybai

Remiantis laivų Automatinės identifikavimo sistemos (angl. *automatic identification system*, AIS) 2012–2021 m. laikotarpio duomenimis analizuojamos teritorijos jūrinėje dalyje žvejota dugniniais tralais su kėtoklėmis (angl. *bottom otter trawl*, OTB), taip pat mažo intensyvumo žvejyba vykdyta įvairiagyliais tralais su kėtoklėmis (angl. *midwater otter trawl*, OTM) ir statomais žiauniniais tinklais (angl. *set gillnets*, GNS).

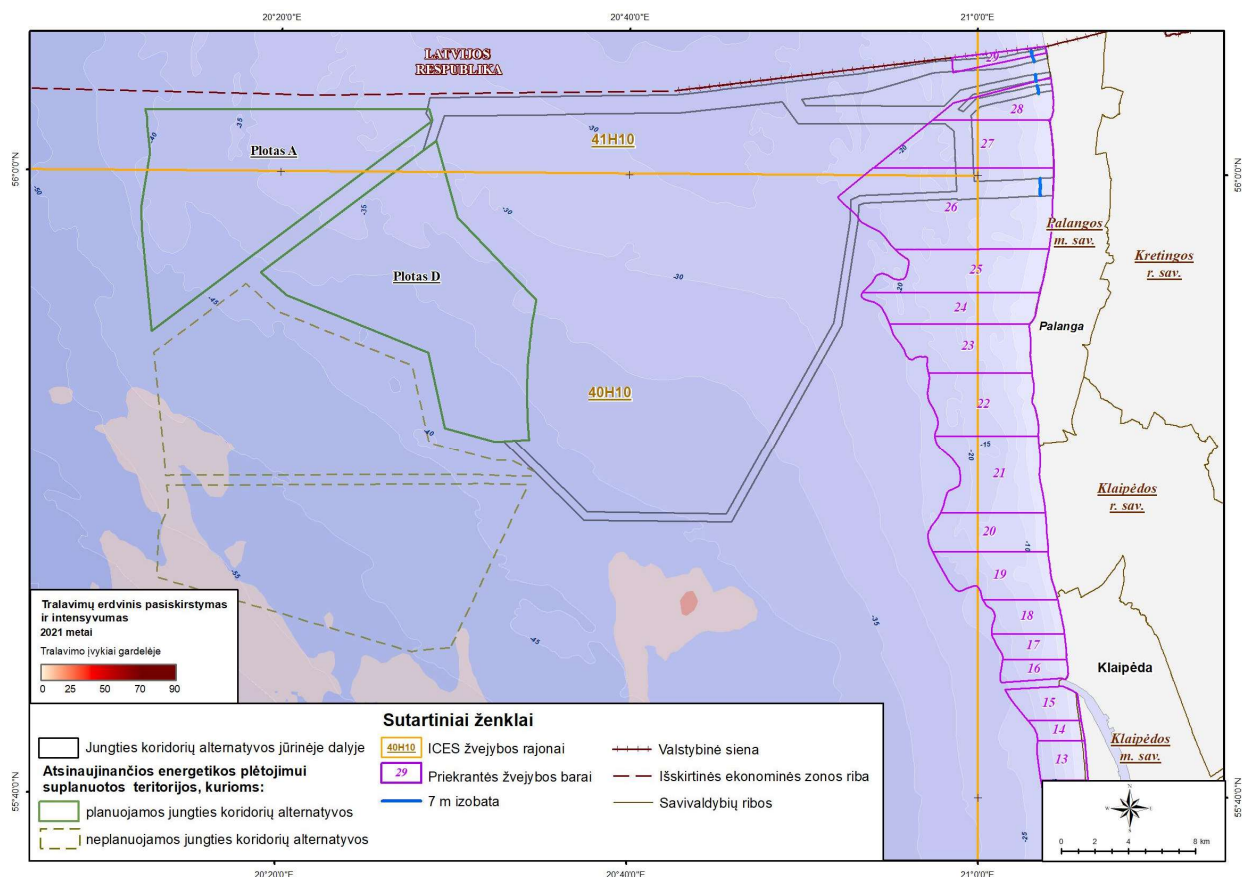
Vis dėlto, nuo 2019 liepos 23 d. Europos Komisijai uždraudus komercinę menkių žvejybą Baltijos jūros dalyje (ICES 24–26 pakvadračiai), žvejybos intensyvumas teritorijoje pakito: tralavimo pastangos sumažėjo nuo 3 iki 90 kartų lyginant 2019–2021 m (13–365 h/metai) su intensyvios žvejybos 2014 m periodu (929 h/metai). 2020 m. žvejybos Baltijos jūroje galimybes Europos Taryboje nustatyta rytinių atlantinių menkių priegaudos kvota, žvejojant kitų rūšių žuvis – 2000 t (Lietuvoje registruotiems laivams – 113 t). Išnaudojus priegaudos kvotą, visa žvejyba, kurioje žinoma menkės priegauda yra stabdoma. 2020 m. žvejybos įmonėms taip pat buvo skirta parama iš Europos jūrinių reikalų fondo laikinam žvejybos veikos nutraukimui pagal žemės ūkio ministro 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymą Nr. 3D-723. Nors 2019-2020 metais teritorijoje vėl registruotas tralavimas, tačiau tiek žvejybos intensyvumas, tiek žvejybos pastangos reikšmingai sumažėjo, lyginant su laikotarpiu prieš žvejybos apribojimus. 2021 m. rytinių atlantinių menkių priegaudos kvota Europos Tarybos sutarimu dar labiau sumažinta iki 595 t (Lietuvoje registruotiems laivams – 36 t), todėl žvejyba dugniniais tralais planuojamoje atviros Baltijos teritorijoje sustojo, o 2021 m. teritorijoje sugautų žuvų laimikyje vyravo tik pelaginės rūšys – Baltijos silkė (strimelė) ir atlantinis šprotas.

2015–2017 m. pagal žvejybos pastangas vyravo užsienio laivai, kurių bendrą žvejybos pastangų dalis sudarė 52–87 %. Nuo 2018 m. tralavimo pastangų santykis persiskirstė, o registruota Lietuvoje registruotų tralerių dalis sudarė 63–100 % bendrą žvejybos pastangų teritorijoje.

Tam tikras ekonominis Vystymo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis žvejybos verslui galimas dėl atsirandančių žvejybos apribojimų jungties kabelių koridoriuje dugniniams ir priedugnio tralais. Verslinės žvejybos ribojimai galimi kabelių klojimo metu, o eksploatacijos metu atnaujinus menkių ir plekšnių žvejybą turėtų būti taikomi žvejybos apribojimai dugniniams ir priedugnio tralams – dėl rizikos pažeisti kabelius.

Pagal 2021 metų žvejybos duomenis, intensyviau traluojami plotai 40H10 rajone yra išsidėstę piečiau (8.1.8.1 pav.) jungties koncepcijos alternatyvų: koncepcijos alternatyvos nepersidengia su intensyvaus tralavimo rajonais, todėl kabelio įrengimas neturės reikšmingų pasekmių verslinei žvejybai. Pažymėtina, kad atviroje jūroje esantys žvejybos plotai nepriskirti atskiroms įmonėms. Todėl, net ir

atsiradus apribojimams traluoti jungties kabelio koridoriuje, paskirstytos ar aukciono būdu įgytos žvejybos galimybės galės būti išnaudotos gretimuose rajonuose.

8.1.8.1 pav. Jungties koncepcijos alternatyvų išsidėstymas tralavimo rajonų ir priekrantės žvejybos barų atžvilgiu.

Priekrantė yra suskirstyta į 29 žvejybos barus, kurių vakarinė riba išvesta ties 20 m izobata. Priekrantėje naudoti tralus, porinius tralus ir kitus tralinius ar velkamuosius įrankius yra draudžiama, paprastai žvejojama tinklais ir strimelių, stintų ir grundalų gaudyklėmis.

Jungties koncepcijos alternatyvos, priklausomai nuo pasirinktos išėjimo į krantą vietos, gali kirsti 26, 27, 28 ir 29 žvejybos barus. Šiose teritorijose priekrantės verslinė ir mėgėjiška žvejyba, turėtų būti ribojama jungties kabelių tiesimo metu. Šiuo metų kertamuose baruose žvejyba vykdoma dviem pagrindiniais įrankiais - statomais žiauniniais tinklais ir tinklinėmis gaudyklėmis. Gaudyklės šioje akvatorijoje dažniausiai statomi gylyje iki 7–8 m, o tinklai – gylyje iki 15 m. Taikant HDD technologiją, priekrantėje, kur gylis yra mažiau nei 7 m kabelio eksploatacijos metu poveikio žvejybai gaudyklėmis ribojimai nėra būtini, todėl neigimo poveikio nebus arba jis bus minimalus.

Vis dėlto priekrantėje fiksuojamas dugno substrato judėjimas iki 18 m, todėl keičiantis dugno profiliui gali kisti įkastų kabelių gylis. Jam sumažėjus iki 0,5 m atsiranda rizika tinklų inkarams naudojamų žvejo tipo inkarų pečiais užkabinti kabelius. Todėl eksploatacijos metu jungties kabelių vietose žvejybos barų dalyse giliau 7 m izobatos turėtų būti taikomi žvejybos tinklais apribojimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 7 straipsnio 1 punktu „Žuvų išteklių naudotojai turi teisę: (...) gauti nuostolių atlyginimą, jeigu galimybės žvejoti netenkama (taip pat ir terminuotai) dėl valdžios institucijų, valstybės ar savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos, taip pat ir dėl atliekamos jų užsakymu (...)“. 2 to paties straipsnio punkte pažymėta, kad „Patirtų nuostolių apskaičiavimo tvarką ir įkainius jūrų vandenyse nustato Žemės ūkio ministerija“.

Žvejams pareiškus pretenziją dėl nuostolių, susijusių su žvejybos plotais praradimu atviroje Baltijos jūroje kompensavimo, nuostolių kompensavimo tvarką, nustato Žemės ūkio ministerija.

Pasekmės naudingų jūros dugno išteklių gavybai

Nafta. Pagal Lietuvos geologijos tarnybos informaciją apie Lietuvos jūrinėje dalyje esančias perspektyvias naftai struktūras, Lietuvos IEZ gali slūgsoti apie 40–80 mln. tonų naftos. Planuojamos jungties alternatyvos kerta potencialios naftos struktūros D11 šiaurinį ir pietinį pakraščius (4.2.1.6 pav.).

Vienas iš naftos paieškos ir gavybos Lietuvoje strategijos įgyvendinimui svarbių tikslų yra „plėsti naftos paiešką ir eksploatuoti naujus telkinius“, tačiau naftos žvalgyba jūroje nėra pradėta. Nepaisant to, kad potencialios naftos struktūros slūgso giliuose geologiniuose sluoksniuose, planavimo metu svarbu numatyti, kad galima naftos gavybos infrastruktūra nekonfliktuotų su VE parko priklausiniais (kabeliais ir pastotėmis).

Ateityje, jeigu būtų planuojama naftos gavyba, naftos gręžiniai turės būti planuojami už kabelio saugos zonos ribų.

Smėlis ir žvyras. LR IEZ smėlio ir žvyro išteklių nėra išžvalgyti ir neįtraukti į valstybinį žemės gelmių registrą kaip naudinga iškasena. Tačiau potencialios šių išteklių sanaujos yra nustatytos atliekant jūros dugno geologinį kartografavimą. Didžiausias smėlio paplitimas yra nustatytas aktyvios hidrodinaminės apykaitos zonoje iki 20 m. Tačiau šios zonos smėlis palaiko kranto dinaminę pusiausvyrą, maitina paplūdimius ir negali būti eksploatuojamas dėl aplinkosauginių ir krantosauginių apribojimų. Kitas aktualus smėlio paplitimo arealas nustatytas Liepojos pakilumos pietrytiniame šlaite – Klaipėdos–Ventspilio plynaukštėje. Smėlio ir stambianuotrupinės medžiagos formavimasis yra siejamas su Baltijos jūros transgresijų–regresijų metu susiformavusiais priekrantiniais dariniais. Dažnai šios senosios nuogulos yra padengtos šiuolaikiniais jūriniais smėliais. Tokių smėlių storis gali siekti 5 ir daugiau metrų. Potencialiai tinkamo krantų papildymui smėlio sluoksnio storis čia gali siekti 1 ir daugiau metro.

Pasekmės rekreacinės paskirties teritorijų vystymui.

Pačiu Baltijos pajūrio pakraščiu tęsiasi jūros formuojamas reljefo ruožas – paplūdimys. Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2010-07-22 įsakymu Nr. A1-559 „Dėl maudyklų teritorijų nustatymo Palangos miesto paplūdimyje“ yra įteisintos Šventosios gyvenvietės ir Palangos miesto paplūdimių maudyklų teritorijos: bendrasis Botanikos parkas, Palangos moterų paplūdimys, Palangos bendrasis paplūdimys Rąžės upės žiotys, Šventosios bendrasis paplūdimys, Šventosios moterų paplūdimys.

Lietuvos pajūryje stebimas jūrinio turizmo paslaugų augimas. Pagal apibrėžimą, tai – savarankiška, už užmokesť turistams teikiama kelionių laivu organizavimo paslauga, kuriai reikalinga tam tikra infrastruktūra (pritaikytos krantinės, automobilių keliai, pėsčiųjų (dviračių) takai, specialiai suplanuota teritorija turistams, pastatai, jų dalys, įranga ir kiti panašios paskirties objektai) atvykstamojo, išvykstamojo ir vietinio turizmo poreikiams tenkinti Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse ir jų prieigose esančiuose jūrinio turizmo infrastruktūros objektuose.

Remiantis šia sąvoka išskirtinos šios dažniausiai LR pajūryje turistams teikiamos jūrinio turizmo paslaugos: kruizinė laivyba, vidaus vandenių turistinė laivyba bei mėgėjiška žvejyba, nardymo paslaugos jūroje.

Baltijos jūroje nardymui patraukliausios vietos – paskendusiu laivų liekanos, ekskursijos po išraiškingų dugno pakilimų (moreniniai gūbriai) laukus. Populiariausios nardymo zonos yra nutolusios nuo planuojamos pietinės jungties alternatyvos koridorias apie 3 km.

Pagrindinės rekreacijai naudojamos teritorijos yra jūros kranto zonoje esantys paplūdimiai, maudyklos, plažai, kopos.

Jungties kabelių išėjimui į krantą bus taikoma kryptinio gręžimo (HDD) technologija, todėl rekreacinės teritorijos – maudyklos, plažai, kopos – nebus pažeistos. Atsižvelgiant į tai, kad visos alternatyvos išskyrus A1 ir B1 atsiremia į aktyvios rekreacijos/paplūdimių zonas, A1 alternatyva vertinama palankiau.

Pasekmės inžinerinei infrastruktūrai

Nagrinėjamoje teritorijoje identifikuotos dvi inžinerinės infrastruktūros įrenginių rūšys – vamzdynų kompleksas su Būtingės terminalo SPM bei esami ir suplanuoti povandeniniai kabeliai.

Alternatyvos A2-A3, A5-A6, B2-B3 patenka į kitos inžinerinės infrastruktūros – Harmony Link – vystymo koridorių, kuriame dėl didelių neapibrėžtumų yra galima didelė konfliktų su kita inžinerine infrastruktūra rizika.

Žemyninė dalis

Žemyninėje dalyje, siekiant sumažinti pasekmes materialiam turtui ir socialinei aplinkai, stengiasi optimaliai parinkti elektros linijų koridorius, atsitraukiant nuo gyvenamųjų ir rekreacinių teritorijų, prioritetą teikiant linijų tiesimui per žemės ūkio paskirties sklypus ir esamus susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridorius.

Už inžineriniam infrastruktūros koridoriui nustatomą servitutą mokamos Vyriausybės tvarka nustatytos kompensacijos.

Svarbu pažymėti, kad jūrinių VE parkų prijungimas prie elektros energijos perdavimo tinklų ženkliai prisidės prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimo.

Prijungus prie sausumos tinklų planuojamus JVE parkus galima prognozuoti teigiamas pasekmes Lietuvos ekonomikai, per industriją, dalyvaujančių jūrinės vėjo energetikos grandinėje vystymą, per teigiamas pasekmes elektros įrangos, mechanizmų, metalo, statybų, inžinerinių paslaugų industrijoms, Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste įsikūrusioms krovos kompanijoms ir laivybos įmonėms.

Pasekmės

Įgyvendinant ataskaitoje išnagrinėtas alternatyvas reikšmingos neigiamos pasekmės materialiam žmonių turtui nenumatomos, tuo tarpu dėl Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimo Lietuvos mastu ir įtaka Lietuvos ekonomikai, numatomos reikšmingos teigiamos pasekmės socialinei-ekonominei aplinkai.

8.1.8.1 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių socialinei aplinkai įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																									
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	28,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	
netiesioginės	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
sąveikaujancios	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
trumpalaikės	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ilgalaikės	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	

8.2 Tarpvalstybinis poveikis

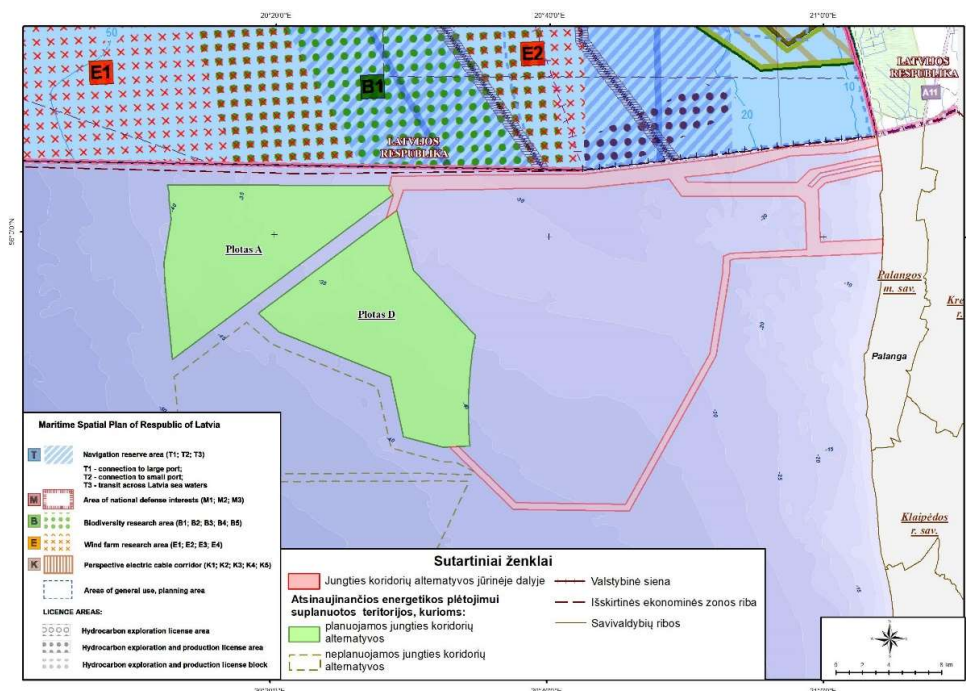
Jūrinė dalis

Lietuvos jūros rajonas ribojasi su trijų kaimyninių šalių teritorijomis: pietuose su Rusijos Federacija, šiaurėje su Latvijos Respublika ir vakaruose su Švedijos Karalyste.

Nuo šiaurinės jungties koridoriaus alternatyvos iki Lietuvos–Latvijos išskirtinės ekonominės zonos ribos yra apie 100–300 m atstumas.

Šiaurinė jungties koridoriaus alternatyva patenka į dar 2015 metais patvirtinto LR teritorijos bendrojo plano papildyme jūrinių teritorijų dalimi⁵⁸ suplanuotą inžinerinės infrastruktūros koridorių jūroje, kuris taip pat yra suplanuotas ir 2021 m. rugsėjo 29 d. patvirtintu Lietuvos Respublikos bendroju planu Lietuva 2030⁵⁹. LR BP sprendinių rengimo metu yra atliktos SPAV procedūros, įskaitant SPAV procedūras tarpvalstybiniu lygmeniu⁶⁰. SPAV metu nustatyta, kad ataskaitoje išnagrinėti konceptualūs sprendiniai neturės neigiamų pasekmių kaimyninių valstybių gamtinės, ekonominės, socialinės aplinkos ir aplinkos kokybės komponentams. Plėtojama jūrinė energetika ir energetinės jungtys yra svarbios tarptautiniu mastu ir turės teigiamas pasekmes šalies ir kaimyninių šalių energetinei nepriklausomybei, ekonomikai, centrų junglumui, bendradarbiavimo socialinėje ir kultūrinėje srityse tiek šalies mastu, tiek regionų lygmenyje.

Latvijos Respublikos Jūrinių teritorijų planas yra patvirtintas 2019 m. gegužės 14 d. Latvijos jūriniame rajone, greta Lietuvos–Latvijos IEZ ribos numatytos vėjo elektrinių parkų E1 ir E2 įrengimo galimybės (8.2.1 pav.). Latvijos Respublikos jūrinių teritorijų pietinėje dalyje, gretimybėje su Lietuvos–Latvijos IEZ riba yra išskirtos teritorijos, skirtos bioįvairovės tyrimams (B1), potencialių naftos išteklių tyrimams bei potencialios laivybos linijos (T3).

8.2.1 pav. Vystymo plano koncepcijos sprendinių išsidėstymas Latvijos Respublikos Jūrinių teritorijų plano sprendinių atžvilgiu.

⁵⁸ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/acabfe0014e411e58569be21ff080a8c>

⁵⁹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/563c5570267011ecad73e69048767e8c>

⁶⁰ Lietuvos respublikos teritorijos bendrojo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas. Ataskaita. 2019. Prieiga internete: <https://www.bendrasisplanas.lt/wp-content/uploads/2019/12/LR-BP-SPAV-ataskaita-2019-11-06.pdf>

Galimų Vystymo plano pasekmių Latvijos Respublikai įvertinimas pateiktas 8.2.1 lentelėje.

8.2.1 lentelė. Galimų Vystymo plano sprendinių įgyvendinimo pasekmių Latvijos Respublikai įvertinimas

Aspektas	Vertinimas	Galimos pasekmės	Pasekmių mažinimo priemonės
Laivyba	Jungties koridorių alternatyvos kerta esamus tarptautinius laivybos koridorius	Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas nesukels jokių ribojimų laivybai, todėl pasekmės nenumatomos	Jungties kabelių koridorių alternatyvos parinktos už tarptautinių jūrų uostų reidų ribų bei Būtingės naftos terminalo vamzdyno saugos zonos ribų.
Žemės gelmių ištekliai	Šiaurinė Jungties koridorių alternatyva Lietuvos jūrinėje teritorija kerta struktūros D11 pakarantį ir praeina žemiau Latvijos jūrinių teritorijų plano sprendiniuose pažymėta naftos gavybai perspektyvios struktūros teritorija.	Jungties kabelio kaip linijinio objekto ribojimai naftos išteklių gavybai nenumatomi	Pasekmės potencialiems naftos ištekliams nenumatomos
Biologinė įvairovė: paukščiai ir šikšnosparniai	Šiaurinė Jungties koridorių alternatyva praeina ties Latvijos jūrinių teritorijų plano sprendiniuose pažymėta biologinės įvairovės tyrimų zona (B1), kuri kaip ir Lietuvos jūrinėje dalyje išskirtos PAST gali būti svarbi žiemojančių paukščių susitelkimo vieta.	Statybos darbų metu galimas ant vandens tupinčių paukščių trikdymas.	Jungties kabelių statybos darbus palankiau yra vykdyti vasaros metu, kuomet vyrauja labiau palankios darbam jūroje oro sąlygos bei nėra žiemojančių paukščių.
Jungties kabelių pajungimo į kranto elektros perdavimo tinklus sprendiniai	Jūrinių VE parkų prisijungimui į krante planuojamą Darbėnų TP pasirinktos dvi kryptys – pietinė alternatyva sugretinant su Harmony Link koridoriumi ir šiaurinė alternatyva – Lietuvos ir Latvijos pasienyje suplanuotas inžinerinis koridorius.	Pasekmės nenumatomos. Harmony Link koridoriaus trasa yra nutolusi nuo Lietuvos–Latvijos valstybinės jūrinės sienos, o Lietuvos ir Latvijos pasienio inžinerinis koridorius yra numatytas LR BP sprendiniuose, kuriems dar 2014 metais buvo atliktas SPAV bei tarpvalstybinės konsultacijos.	Vystymo plano sprendiniuose numatoma, kad Jūrinių VE parkų prisijungimo į kranto elektros perdavimo linijos kabelio koridoriai ir jų apsaugos zonos būtų įrengiamos neišeinant už Lietuvos Respublikos jūrinių teritorijų ribų.

Žemyninė dalis

Nagrinėjamos koncepcijos alternatyvos numatytos atsižvelgiant į patvirtinto JVEVP sprendinius, kuriuose JVE parkų jungtys numatytos LR BP palei šiaurinę Lietuvos IEZ ribą pažymėtame inžineriniame infrastruktūros koridoriuje bei greta planuojamos elektros jungties „Harmony Link“ koridoriaus. LR BP ir JVEVP rengimo metu buvo vykdomos tarpvalstybinės konsultacijos su Latvijos Respublika.

Remiantis LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis yra nustatomos 100 m apsaugos zonos abipus kabelių jūroje ir po 1 m žemyninėje dalyje. Šio įstatymo 137-139 straipsniuose yra apibrėžiamos Valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos reglamentai ir zonos, kurios taip pat siekia iki 100 m. Rengiamu Vystymo planu numatoma, kad elektros kabeliai nebus klojami, o susijusi infrastruktūra įrengiama arčiau kaip 100 m atstumu iki Latvijos-Lietuvos valstybinės sienos ribos tiek jūroje tiek ir žemyninėje dalyje. Kabelių klojimas neturės įtakos Latvijos Respublikos teritorijoje vykdomai ar planuojamai vykdyti veiklai, įskaitant laivybą, žvejybą, atsinaujinančios energetikos infrastruktūros įrengimą ar naudingųjų išteklių gavybą.

Pasekmės

Igyvendinant ataskaitoje išnagrinėtas alternatyvas reikšmingos neigiamos pasekmės tarpvalstybiniame kontekste nenumatomos.

8.2.2 lentelė. Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų pasekmių tarpvalstybiniu aspektu įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje							Alternatyvos sausumoje																								
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24				
Ilgis, km	37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9				
Pasekmių pobūdis																																							
tiesioginės	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	
netiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sąveikaujantios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trumpalaikės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ilgalaikės	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
Bendras pasekmių reikšmingumas																																							
Bendras pasekmių reikšmingumas	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	

8.3 Pasekmės nacionalinio saugumo aspektu

Jūrinė dalis

Nacionalinio saugumo reikalavimai ir apribojimai taikytini tik stacionariems planuojamų JVE parkų infrastruktūros elementams, kurie yra iškilę virš vandens lygio. Kabelių trasų išdėstymui žemiau aptartos nuostatos netaikytinos.

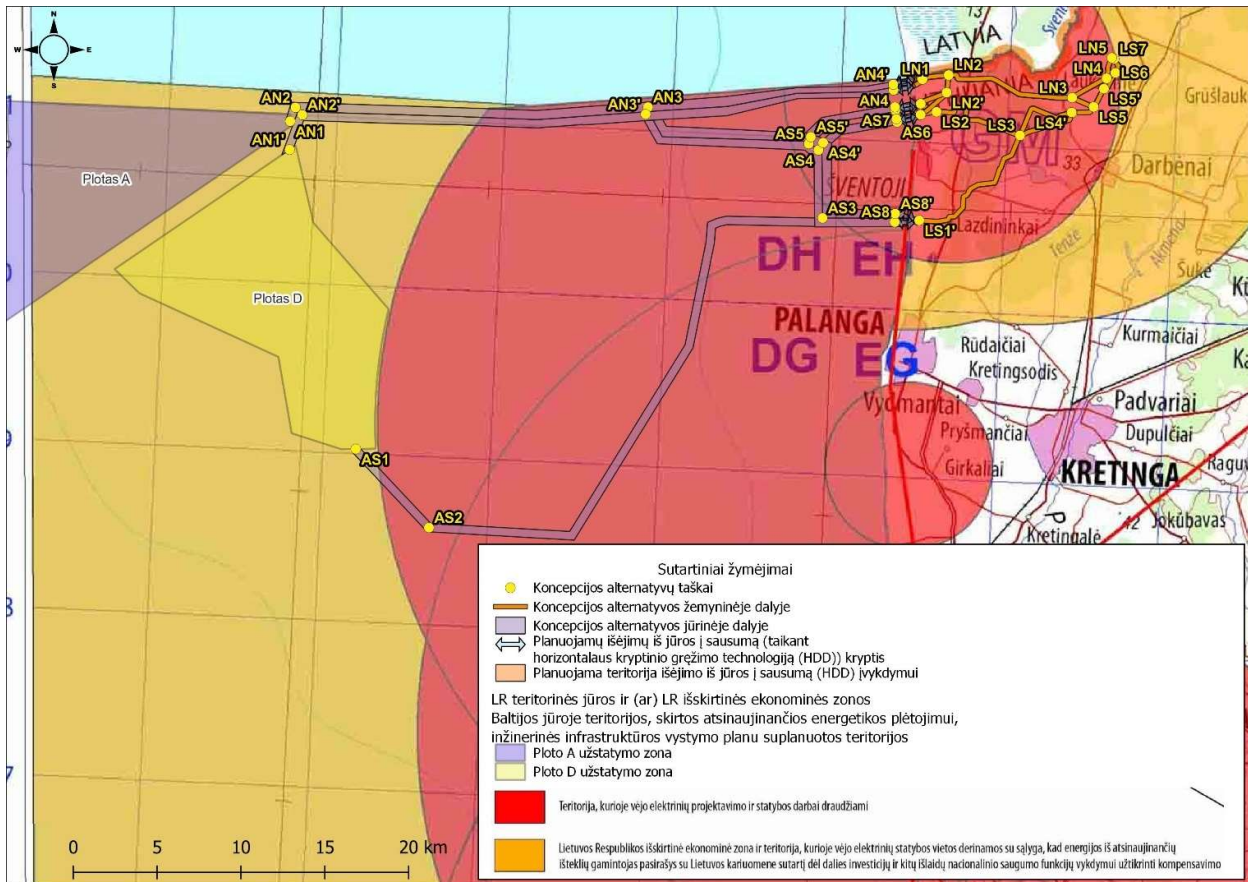
Dalis LR Baltijos jūros teritorijos identifiukuota kaip pavojinga dėl nuo karo laikų galimai likusių sprogmenų ar nuskandinto cheminio ginklo. Kaip potencialiai pavojingi yra išskirti buvę minų laukai. Vieną tokių zonų kerta pietinės jungties kabelių koridoriaus alternatyvos (A5, A6, A7), kurias pasirinkus būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenkšminimo darbus.

Žemyninė dalis

Lietuvos kariuomenės vadas 2016 m. vasario 15 d. patvirtino įsakymą Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapiu patvirtinimo“.

Pagal šį žemėlapi⁶¹ žemyninėje dalyje planuojama teritorija patenka į teritoriją, kurioje vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami bei į teritoriją, kurioje VE statybos vietos derinamos su sąlyga, jog energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas pasirašys su Lietuvos kariuomene sutartį dėl dalies investicijų ir kitų išlaidų (8.3.1 pav.).

⁶¹ patvirtintas Lietuvos kariuomenės vado 2016 m. vasario 15 d. įsakymu Nr. V-217 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapiu patvirtinimo“.

8.3.1 pav. Nustatyti nacionalinio saugumo reikalavimai (pagrindas: Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami VE (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapis)

Vystymo plane planuojamos dviejų VE parkų jūroje jungtys su elektros perdavimo tinklu sausumoje ir susijusi infrastruktūra. Žemyninėje dalyje planuojami inžinerinės infrastruktūros (požeminių kabelių trasų) koridoriai JVE prijungimui prie sausumos tinklų bei preliminarios teritorijos TP ir susisiekimo infrastruktūros statybai. VE neplanuojamos.

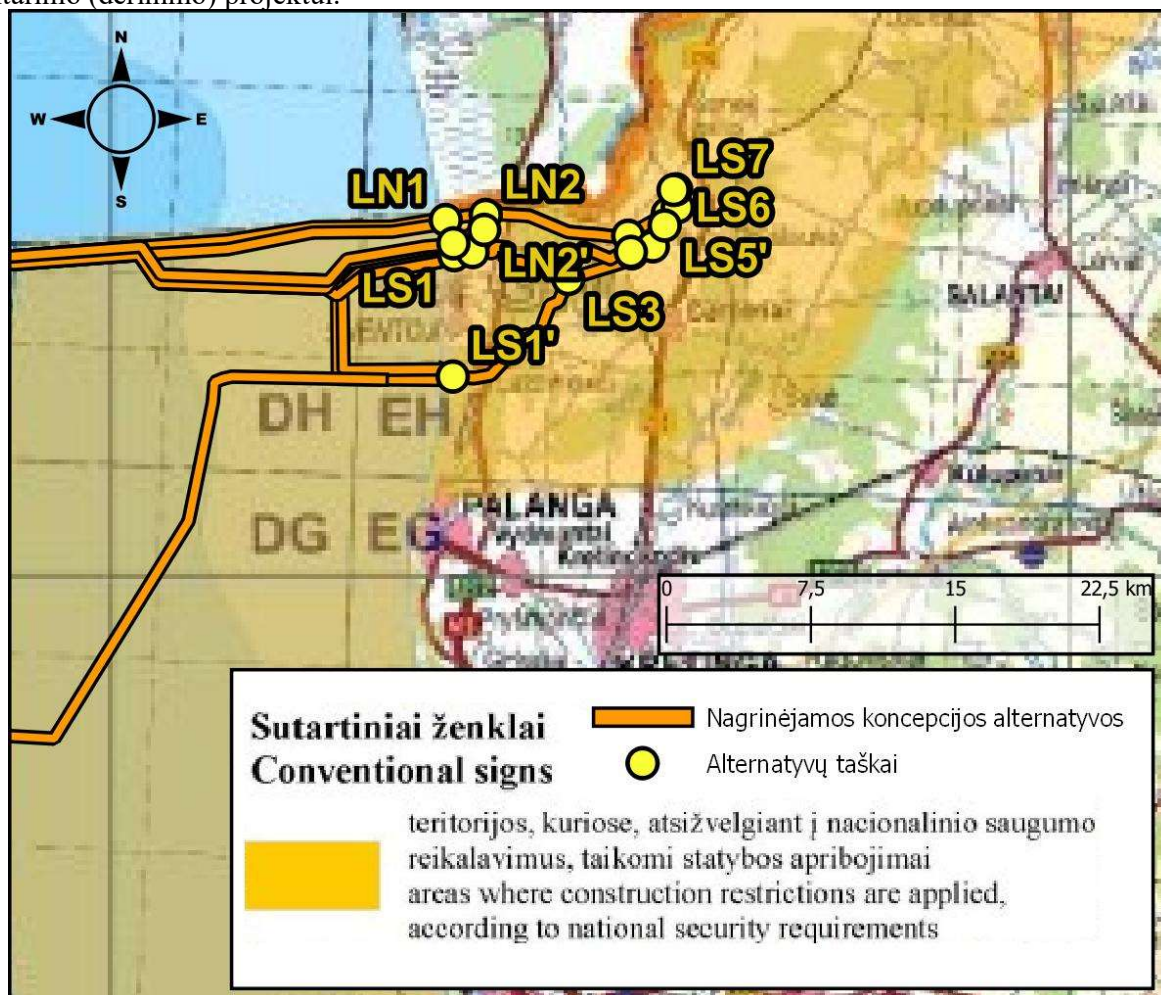
2022 metų lapkričio mėnesį parengtas Lietuvos kariuomenės vado įsakymo „Dėl teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, ir karinių radiolokatorių apsaugos zonų žemėlapių patvirtinimo“ projektas⁶², kuriuo numatoma tvirtinti teritorijų, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, ir karinių radiolokatorių apsaugos zonų žemėlapius. Pagal nurodytą įsakymo projektą nagrinėjamos alternatyvos patenka į teritorijas, kuriose atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai (8.3.2 pav.), taip pat patenka į specialiąją radiolokatoriaus apsaugos zoną (8.3.3 pav.).

Vadovaujantis LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 120 str. specialiojoje radiolokatoriaus apsaugos zonoje statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 50 metrų ir daugiau, statyba ir rekonstravimas ar įrengimas turi būti derinami Vyriausybės patvirtintame Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka su Lietuvos kariuomenės vadu.

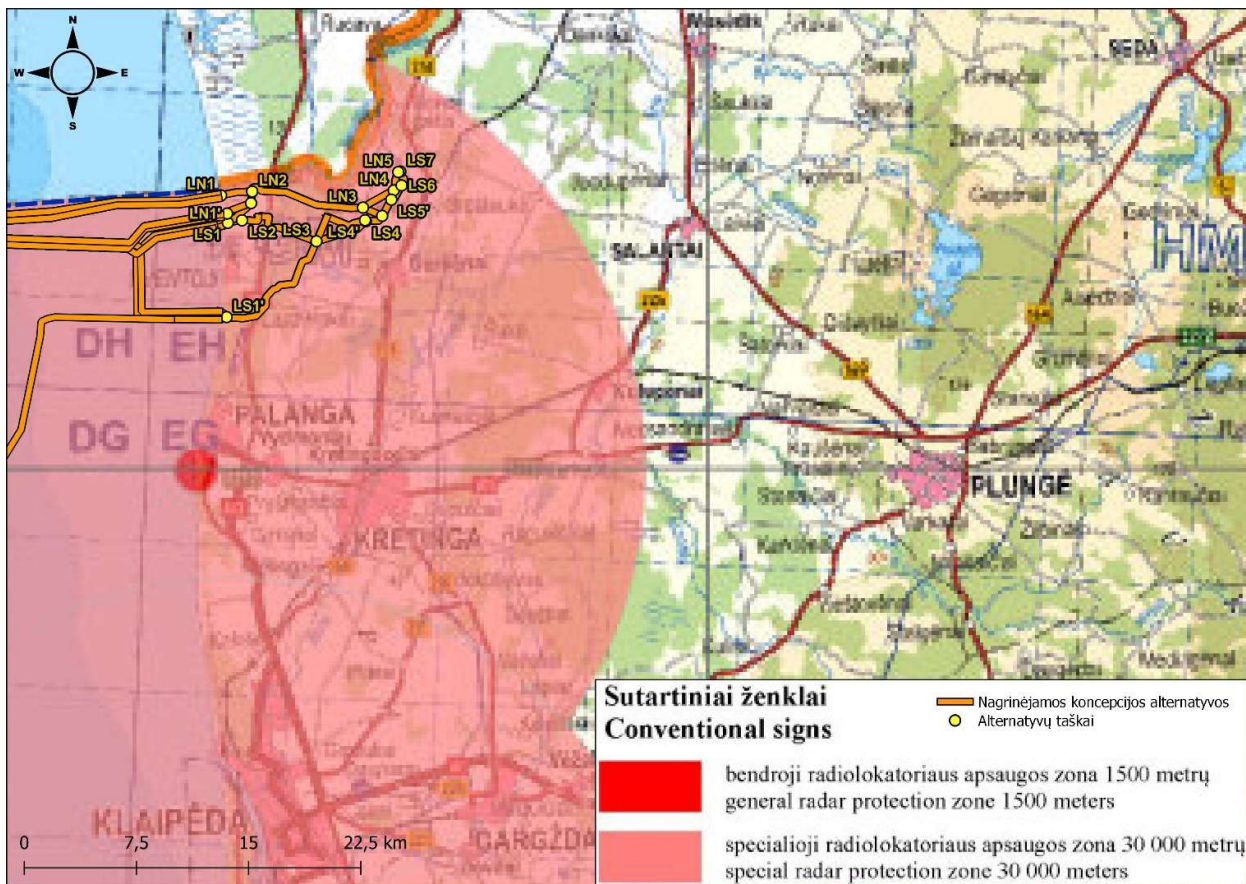
Šio įstatymo 135 str. draudžia statyti, rekonstruoti ar įrengti vėjo elektrines teritorijose, kuriose, atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai, Vyriausybės nustatyta

⁶² <https://kariuomene.lt/teisine-informacija/apribojimu-statyboms-zemelapiai/zemelapiai/25027>

tvarka negavus Lietuvos kariuomenės vado ir kitų nacionalinių saugumą užtikrinančių institucijų pritarimo (derinimo) projektui.

8.3.2 pav. Nagrinėjamos teritorijos išsidėstymas numatomų teritorijų, kuriose atsižvelgiant į nacionalinio saugumo reikalavimus, taikomi statybos apribojimai

8.3.3 pav. Nagrinėjamos teritorijos išsidėstymas numatomų radiolokatorių apsaugos zonų atžvilgiu

Pasienio ruožas. Planuojami infrastruktūros koridoriai nepatenka į valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonas. Kabelių trasų alternatyvų atkarpos AN2-AN3-AN4-LN1-LN2 suplanuotos lygiagrečiai Lietuvos-Latvijos valstybių sienai > 100 m atstumu nuo sienos ir į sienos apsaugos zoną nepatenka.

Planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai patenka į pasienio ruožo teritoriją. Siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą, pasienio ruože galioja pasienio teisinis režimas. Pasienio teisinis režimas užtikrina valstybės sienos apsaugos pasienio ruože ir teritorinėje jūroje, nustatyto asmenų buvimo, veiklos ir elgesio taisyklės, šių asmenų teisių įgyvendinimo tvarką.

Oro uostai. Planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai C21-C24 patenka į Palangos tarptautinio oro uosto A, D ir E apsaugos zonas. Pagal SŽNS įstatymo 16 str. nuostatas, nesuderinus su viešąja įstaiga Transporto kompetencijų agentūra (toliau – Transporto kompetencijų agentūra) ir (ar) Lietuvos kariuomenės vadu Vyriausybės patvirtintame Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos apraše nustatyta tvarka, toliau nurodytose aerodromo apsaugos zonose draudžiama:

- apsaugos zonose A ir B – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, nepriklausomai nuo jų aukščio;
- apsaugos zonoje D – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio kilimo ir tūpimo tako slenksčio altitudės atžvilgiu yra 45 metrai ir didesnis;
- apsaugos zonoje E – statyti ir (ar) rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, kurių aukštis aerodromo žemiausio kilimo ir tūpimo tako slenksčio altitudės atžvilgiu yra 100 metrų ir didesnis.

Atsižvelgiant į SŽNS įstatymo 16 str. nuostatas, teritorijos, kuriose būtų galima TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, Palangos oro uosto apsaugos zonose A, B, C ir D neplanuojamos.

Pasekmės

Vystymo plano įgyvendinimas prisidės prie energetinės nepriklausomybės didinimo, o tuo pačiu ir prie nacionalinio Lietuvos saugumo. Pasekmės nacionaliniam saugumui vertinamos kaip vidutiniškai reikšmingos teigiamos.

Lyginant alternatyvas tarpusavyje matoma, kad alternatyvos A5, A6, A kerta teritorijas, kuriose yra buvę minų laukai, todėl pasirinkus šias alternatyvas būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus. Šios alternatyvos vertinamos kaip mažiausiai palankios nacionalinio saugumo aspektu.

8.3.1 lentelė. Nagrinėjamo koncepcijos alternatyvų pasekmių saugumo aspektu įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje							Alternatyvos sausumoje																						
	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km	37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15,0	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16,0	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Pasekmių pobūdis																																					
tiesioginės	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
netiesioginės	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
kaupiamosios	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
sąveikaujantios	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
trumpalaikės	0	0	0	0	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
ilgalaikės	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Bendras pasekmių reikšmingumas																																					
Bendras pasekmių reikšmingumas	2	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		

8.4 Kaštų naudos analizė

Kabelio tiesimo alternatyvų kaštų analizės metodologija

Projekto apimtyje nagrinėjamos elektros kabelio tiesimo alternatyvos vertintos pasitelkiant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 347/2013 5 priede „Energetikos sistemą apimanti sąnaudų ir naudos analizė“ pateikiamos kaštų analizės metodologijos principais. Atliekamoje analizėje vertinami elektros kabelių įrengimo kaštų finansiniai aspektai, siekiant palyginti nagrinėjamas koncepcijos alternatyvas ekonominiu aspektu. Kaštų analizės aprėptis yra apibrėžiama žemiau išvardintų faktorių.

- Kaštų analizėje nėra atsižvelgiama į vėjo elektrinių parko įrengimo bei eksploatacijos kaštus. Vėjo elektrinių parko įrengimas bei eksploatacija nėra sąlygoti analizėje vertinamų alternatyvų pasirinkimu, t.y. minėti veiksmai bus vykdomi nepriklausomai nuo pasirinktos alternatyvos. Dėl šios priežasties, vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos kaštai nėra laikomi aktualia kaštų analizės aprėpties dalimi.
- Kaštų analizėje nėra atsižvelgiama į TP jūroje ir žemyninėje dalyje įrengimo bei eksploatacijos ar 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ išplėtimo kaštus - šie kaštai yra analogiški visoms alternatyvoms ir į kaštų vertinimą, lyginant koncepcijos alternatyvas, nėra įtraukiami.
- Kaštų analizėje svarstomų elektros jungčių alternatyvų ilgiai skaičiuojami nuo JVE parkų ribos iki 330 kV skirstyklos „Darbėnai“. JVE parkų viduje elektros jungčių ilgiai nevertinami, nes TP jūroje vietos bus pasirenkamos parkų vystytojų ir jungties ilgis parko ribose nėra žinomas⁶³.
- Analizėje atliekamuose skaičiavimuose nėra atsižvelgiama į infliacijos efektą.

⁶³ Darant prielaidą, kad TP jūroje bus įrengiama JVE parko centrinėje dalyje, jungties ilgis parko ribose gali būti 9 - 12 km.

- Pasirinktas analizės laiko horizontas – 30 metų.
- Kaštų analizėje (kitaip nei parenkant jungčių koridorių pločius) vertinamas būtinas įrengti kabelių kiekis, nevertinant rezervinių kabelių. T. y. vertinama, kad vieno JVE parko pajungimui reikės 2 kabelių jūroje ir 2 kabelių žemyninėje dalyje.

Analizėje naudotos kaštų eilutės yra suskirstytos į tris pagrindines grupes: Kabelio tiesimo kaštai, Kompensacijos bei Palaikymo kaštai. Kaštų grupės bei jų sudėtiniai komponentai detalizuojami žemiau.

- **Kabelio tiesimo kaštai.** Kaštų grupė aprėpia kertinius su kabelio tiesimu susijusius kaštus, tokius kaip, elektros kabelio ir susijusių medžiagų įsigijimo kaštai, tiesimo ir kitų darbų (HDD jungčių kertant Šventosios upę bei infrastruktūros jungčių inkorporavimo) bei archeologinių tyrinėjimų kaštai. Kaštų grupę sudarantys komponentai:
  - Kabelio medžiagų kaštai;
  - Kabelio tiesimo darbų kaštai;
  - Kabelio tiesimo kaštai, susiję su HDD jungčių tiesimu;
  - Kabelio tiesimo kaštai, susiję su infrastruktūros jungtimis;
  - Archeologinių tyrinėjimų kaštai.
- **Kompensacijos.** Kaštų grupė aprėpia skirtingas kompensacijas, mokamas žemės sklypų, per kuriuos yra tiesiami kabeliai, savininkams. Mokamos kompensacijos dydis priklauso nuo konkretaus žemės sklypo žemės paskirties. Išskiriamos trys kompensacijų kategorijos:
  - Už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis;
  - Už servitutus žemės sklypų savininkams už miško žemę;
  - Už servitutus žemės sklypų savininkams už žemės ūkio paskirties ir kitą žemę;
- **Palaikymo kaštai.** Nutiestų elektros kabelių palaikymo ir priežiūros kaštai. Dydis pateikiamas atsižvelgiant į visą analizės laiko horizontą, t. y. 30 metų.

Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų kaštų įvertinimas pateiktas 8.4.1 lentelėje.

8.4.1 lentelė. Nagrinėjamo koncepcijos alternatyvų preliminarinių kaštų įvertinimas

Alternatyva/ Aspektas	Įvertis/ dydis	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																									
		A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km		37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Kertamų ž. ū. paskirties žemės sklypų ilgis, km													5,6	5,8	5,6	5,8	5,6	5,6	6,6	6,7	6,6	6,6	6,6	6,6	5,7	5,6	6,2	5,8	5,7	5,6	6,2	5,8	5,7	5,6	6,2	5,8		
Kertamo miško ilgis, km													5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	6,7	5,9	6,7	5,9	6,7	5,9	6,7	5,9	12,3	11,6	12,3	11,6		
Kertamos kitos žemės ilgis (pelkės ir durpynai ne miško žemėje, laisva valstybinė žemė ir kt.), km													2,2	2,3	3,1	3,2	3,4	3,7	2,2	2,3	3,1	3,3	3,4	3,6	4,2	4,3	4,7	4,3	4,7	4,1	4,5	4,1	0,6	0,6	0,2	0,5		
Kertamo miško plotas, ha (IV grupė)													7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	12,5	10,9	12,5	10,9	12,5	10,9	12,5	10,9	16,3	15,2	16,3	15,2			
Kertamo miško plotas, ha (III grupė)													1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0	0	0	0		
Kertamo miško plotas, ha (II grupė)													2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8,1	8,1	8,1	8,1
HDD ilgis jūra-krantas, km		1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3																										
HDD ilgis žemyninėje dalyje, km													0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2		
Susikirtimų su inžinerine infrastruktūra ilgis, km		0,5	0,5	0,75	1,25	0,25	0,75	1	0,5	0,5	0,75	1,25	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,5	0,4	0,6	0,5	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,6	0,6	0,5	0,5		
Jūros kabelių (be rezervinių), įskaitant reikalingą įrangą (plokštės, jungikliai, laikikliai ir kt.) kaina vienam JVE parkui, mln. Eur./ km	3,95	146,15	152,08	152,08	165,90	181,70	197,50	205,40	140,23	146,15	146,15	159,98																										
Sausumos kabelių (be rezervinių), įskaitant reikalingą įrangą (plokštės, jungikliai, laikikliai ir kt.) kaina vienam JVE parkui, mln. Eur./ km	6,72												90,72	92,74	96,77	98,78	98,78	100,80	97,44	98,78	103,49	104,83	105,50	106,85	111,55	106,18	112,90	107,52	109,54	104,83	111,55	106,18	124,32	118,94	125,66	120,29		
Kabelio tiesimo darbų jūroje kaina, mln. Eur/ km	0,75	27,75	28,88	28,88	31,50	34,50	37,50	39,00	26,63	27,75	27,75	30,38																										
Kabelio tiesimo darbų miško žemėje kaina, mln. Eur/ km	0,64												3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	3,65	4,29	3,78	4,29	3,78	4,29	3,78	4,29	3,78	4,29	3,78	7,87	7,42	7,87	7,42
Kabelio tiesimo darbų žemės ūkio paskirties žemėje kaina, mln. Eur/ km	0,56												3,14	3,25	3,14	3,25	3,14	3,14	3,70	3,75	3,70	3,70	3,70	3,70	3,19	3,14	3,47	3,25	3,19	3,14	3,47	3,25	3,19	3,14	3,47	3,25		
HDD darbų kaina, mln. Eur/ km	8,40	10,92	10,92	10,92	10,92	10,92	10,92	10,92	10,92	10,92	10,92	10,92	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68	0,00	0,00	0,00	0,00
Infrastruktūros objektų kirtimo uždaru būdu kaina, mln. Eur/ km	8,40	4,20	4,20	6,30	10,50	2,10	6,30	8,40	4,20	4,20	6,30	10,50	2,52	3,36	3,36	4,20	4,20	5,04	4,20	3,36	5,04	4,20	5,88	5,04	5,04	5,04	4,20	4,20	4,20	4,20	3,36	3,36	5,04	5,04	4,20	4,20		
Kompensacija už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, mln. Eur/ha	0,0103 0,0081 0,0062												0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,027	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,083	0,083	0,083	0,083
Kompensacija už servitutus žemės sklypų savininkams už miško žemę, mln. Eur/ ha	0,009												0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,104	0,121	0,106	0,121	0,106	0,121	0,106	0,121	0,106	0,220	0,210	0,220	0,210		
Kompensacija už servitutus žemės sklypų savininkams už žemės ūkio paskirties ir kitą žemę, mln. Eur/ ha	0,0045 0,0014												0,057	0,059	0,059	0,061	0,060	0,061	0,066	0,067	0,068	0,069	0,069	0,069	0,063	0,062	0,069	0,064	0,064	0,062	0,069	0,064	0,053	0,052	0,056	0,054		
Archeologiniai tyrinėjimai													0,08	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	3,98	3,97	3,98	3,97
Kabelių palaikymo kaštai 30 m laikotarpyje	0,002 (0,003 jūroje) /km/per metus	3,33	3,47	3,47	3,78	4,14	4,50	4,68	3,20	3,33	3,33	3,65	0,81	0,83	0,86	0,88	0,88	0,90	0,87	0,88	0,92	0,94	0,94	0,95	1,00	0,95	1,01	0,96	0,98	0,94	1,00	0,95	1,11	1,06	1,12	1,07		
Kabelio tiesimo kaštai, mln. Eur		189,02	196,07	198,17	218,82	229,22	252,22	263,72	181,97	189,02	191,12	211,77	101,79	104,76	108,68	111,65	111,54	114,39	110,75	111,31	117,64	118,15	120,50	121,00	125,85	119,90	126,63	120,52	122,99	117,71	124,45	118,33	144,40	138,52	145,19	139,13		
Kompensacijos, mln. Eur		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,27	0,24	0,27	0,25	0,27	0,24	0,27	0,24	0,46	0,44	0,46	0,44		
Palaikymo kaštai, mln. Eur		3,33	3,47	3,47	3,78	4,14	4,50	4,68	3,20	3,33	3,33	3,65	0,81	0,83	0,86	0,88	0,88	0,90	0,87	0,88	0,92	0,94	0,94	0,95	1,00	0,95	1,01	0,96	0,98	0,94	1,00	0,95	1,11	1,06	1,12	1,07		
VISO: mln. Eur		192,35	199,54	201,64	222,60	233,36	256,72	268,40	185,17	192,35	194,45	215,42	102,84	105,83	109,79	112,78	112,67	115,54	111,88	112,45	118,82	119,34	121,70	122,22	127,11	121,09	127,91	121,72	124,24	118,89	125,72	119,52	145,97	140,02	146,77	140,65		

Išvados

Atlikus nagrinėjamų alternatyvų kaštų analizę, galima daryti išvadas, kad:

- Mažiausius asocijuotus kaštus turinti „Ploto D“ pajungimo jūrinėje dalyje alternatyva yra alternatyva A1, kurios asocijuoti kaštai – 192,35 mln. Eur.
- Mažiausius asocijuotus kaštus turinti „Ploto A“ pajungimo jūrinėje dalyje alternatyva yra alternatyva B1, kurios asocijuoti kaštai – 185,17 mln. Eur.
- Mažiausius asocijuotus kaštus turinti koncepcijos alternatyva sausumoje yra alternatyva C1, kurios, asocijuoti kaštai yra 102,84 mln. Eur.
- Antrus mažiausius asocijuotus kaštus turinti koncepcijos alternatyva sausumoje yra alternatyva C2, kurios, asocijuoti kaštai yra 105,83 mln. Eur.

Reikia pastebėti, kad kaštų prasme palankiausias yra trumpiausias ir šiauriausiai lokalizuojamos koncepcijos alternatyvos, o nepalankiausias yra piečiausias alternatyvos (A7, B4 ir C21-C24 alternatyvos). Skirtumas tarp mažiausius ir didžiausius asocijuotus kaštus turinčių alternatyvų yra 16,3 – 42,7 proc. Kitos, per vidurį esančios alternatyvos (A2, B2, C3-C8), bus neženkliai – 3,7-9,7 proc. brangesnės nei mažiausius asocijuotus kaštus turinčios alternatyvos.

8.5 Daugiakriterinė analizė ir prioritetinių alternatyvų išskyrimas

LR BP sprendiniuose numatytos vėjo energetikai vystyti potencialios teritorijos bei šių teritorijų prijungimas prie sausumos tinklų: „Vystyti vėjo elektrinių parko jūroje įrengimą ir elektros perdavimo tinklo plėtrą šio parko prijungimui prie sausumos tinklų. Perdavimo tinklo, susijusio su vėjo elektrinių jūroje statyba plėtrą vystyti atsižvelgiant į konkrečių statomų vėjo elektrinių galingumus, techninius ir elektros rinkos skaičiavimus, perdavimo tinklo stiprinimo alternatyvų analizę“. Energijai, gautai iš atsinaujinančių energijos šaltinių, perduoti formuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai, prioritetiškai panaudojant jau esamos infrastruktūros trasas ir teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus infrastruktūros koridorius. Teritorijos vėjo elektrinių parkų riboms, prijungimo kabeliams, susisiekimo, statybos, aptarnavimo koridoriams ir kitiems infrastruktūros objektams rezervuotos JVEVP, dviejų JVE parkų jungčių Baltijos jūroje ir sausumoje inžinerinės infrastruktūros koridoriai planuojami rengiamame „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plane, įvertinus esamą ir planuojamą jūros naudojimą ir aplinkosauginius reikalavimus.

Šioje ataskaitoje suformuotos teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines prie elektros perdavimo tinklų (vėjo elektrinių parkų jungčių ir kitos susijusios infrastruktūros) vietos parinkimo alternatyvos.

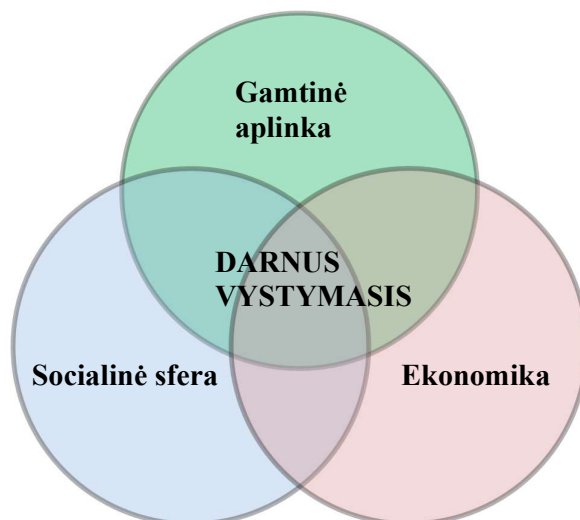
Alternatyvos parinktos išnagrinėjus ir įvertinus galiojančius teisės aktus, savivaldybių ir plėtros planus, parengtus ir rengiamus teritorijų planavimo dokumentus, gamtines sąlygas, laivybos plėtrą, nacionalinio saugumo reikalavimus.

Iš JVE parkų povandeniniais kabeliais bus tiekiama 220 kV įtampos kintamos srovės elektros energija. Žemyninėje dalyje, įrengus transformatorių pastotes, įtampa bus pakelta iki 330 kV įtampos ir kabeliai prijungti prie elektros perdavimo tinklo 330 kV skirstykloje „Darbėnai“.

Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plane bei šioje SPAV ataskaitoje išnagrinėtos palankiausios teritorijos TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybai prie planuojamų alternatyvų. Išskiriant TP statybai ir kitai susijusiai infrastruktūrai reikalingas teritorijas, žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros nebus vykdomos. JVE parkų vystytojai, šiose teritorijose pasirinkę TP statybai vietas, turės sudaryti sandorius su žemės savininkais bei atlikti visus kitus veiksmus dėl TP statybos teisės aktų nustatyta tvarka (žr. 8.6 sk.).

Siekiant įvertinti Vystymo plano įtaką šalies vystymuisi ir palyginti tarpusavyje nagrinėjamas koncepcijos alternatyvas, strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas darnaus vystymosi aspektu. Darnus vystymasis remiasi trimis pamatinėmis dimensijomis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove bei aplinkos kokybe, užtikrinant subalansuotą visų dimensijų vystymą, neprioretizuojant nei vienos kitų dviejų sąskaita⁶⁴.

⁶⁴ Darnaus vystymosi tikslų rekomendacijų rinkinys. „Kurk Lietuvai“ projektas „Darnios Lietuvos link: darnaus vystymosi tikslų integravimas į valstybės strateginius dokumentus“
[http://lr.v.lt/uploads/main/documents/files/Darnaus%20vystymosi%20tiksl%C5%B3%20rekomendacij%C5%B3%20rinkinys\(1\).pdf](http://lr.v.lt/uploads/main/documents/files/Darnaus%20vystymosi%20tiksl%C5%B3%20rekomendacij%C5%B3%20rinkinys(1).pdf)

8.5.1 pav. Darnaus vystymosi principinė schema.

Pasekmės vertintos atsižvelgiant į jų reikšmingumą bei į nagrinėjamo kriterijaus svertį (svarbą) proc. Pasekmių reikšmingumas nustatomas atsižvelgiant į kiekybinius rodiklius ir kokybinius aspektus bei lyginant koncepcijos alternatyvas tarpusavyje.

8.5.1 lentelė. Vertinamų pasekmių reikšmingumo kriterijai

Pasekmių reikšmingumas	Teigiamos pasekmės	Neigiamos pasekmės
Reikšmingas	3	-3
Vidutiniškai reikšmingas	2	-2
Mažai reikšmingas	1	-1
Nėra pasekmių (arba pasekmės vienodai teigiamos ir neigiamos)	0	

Apibendrintas rodiklis darnaus vystymosi aspektu apskaičiuojamas susumuojant gamtinės, socialinės ir ekonominės aplinkos rodiklius, kuriems suteikiama 1/3 svertis (toku būdu juos įvertinant lygiaverčiai).

8.5.2 lentelė. Nagrinėjamo elektros jungties alternatyvų įvertinimas darnaus vystymosi aspektu

Alternatyva/ Aspektas	Svoris, proc.	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																Aprašymas									
		A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16		C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24	
Ilgis, km		37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9		
Gamtinė aplinka																																						
Kraštovaizdis ir gamtinis karkasas		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas yra susijęs su jūros teritorijų naudojimu, tačiau nekeičia jūrinio kraštovaizdžio funkcinės ar vizualinės struktūros. Jūrinėje dalyje elektros jungties įgyvendinimas pasekmių kraštovaizdžiui nesukels. Parenkant elektros jungties vietas alternatyvas žemyninėje dalyje neišvengiamai bus kertamas miškas. C1-C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3 – 40,6 proc. visos trasos ilgio, tuo tarpu C21-C24 alternatyvų atveju net 64,8-65,3 proc. visos trasos ilgio. Numatoma, kad planuojamos elektros jungtys nesudarys barjero gyvūnų ir augalų migracijai ir darys mažai reikšmingą įtaką gamtiniais ir rekreaciniams ištekliams bei kraštovaizdžio geologinei pusiausvyrai. Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamo alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui dėl galimo miškų juostos iškirtimo.
	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	
Miškai		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	C1-C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3 – 40,6 proc. visos trasos ilgio, o C21-C24 alternatyvų atveju net 64,8-65,3 proc. visos trasos ilgio. Už miško iškirtimą ir miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis bus kompensuojama (teisės aktų nustatyta tvarka). Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamo alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės miškams dėl miškų juostos iškirtimo. Jūroje pasekmės nenumatomos.
	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,1	0,1	-0,1	-0,1		
EB svarbos natūralios buveinės		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	Nagrinėjamo koncepcijos alternatyvų trasos parinktos stengiantis nekirsti EB svarbos buveinių. Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamo alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės EB svarbos buveinių plotų reikšmingos neigiamos pasekmės EB svarbos buveinėms. Jūroje pasekmės nenumatomos.
	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	
Biologinė įvairovė		-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	Jūrinėje dalyje galimos lokalias trumpalaikės mažai reikšmingos neigiamos pasekmės bentosui statybos darbų metu. Žemyninėje dalyje lokalias trumpalaikės mažai reikšmingos neigiamos pasekmės statybos darbų metu galimos dėl darbų metu atsirandančio trikdymo paukščiams ir vietoms gyvūnams. C21-C24 alternatyvų įgyvendinimo atveju galimos tam tikros pasekmės SRIS sistemoje identifikuotiems drugiams. Įgyvendinus numatytas aplinkosaugines priemones, pasekmės biologinei įvairovei tiek jūroje tiek ir sausumoje vertintinos kaip mažai reikšmingos neigiamos.
	20	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2		
LR saugomos ir NATURA 2000 teritorijos		-1	-1	-1	-1	0	0	0	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Jūrinėje dalyje alternatyvos A1-A4 ir B1-B4 kerta Klaipėdos-Venspilio plynaukštės biosferos poligoną (ruožo ilgis apie 16 km) ir "Natura 2000" BAST Klaipėdos-Venspilio plynaukštė (15,1 km). Alternatyvos A5, A6 ir A7 kerta Klaipėdos-Venspilio plynaukštės biosferos poligoną (ruožo ilgis apie 7,5 km) ir "Natura 2000" PAST Klaipėdos-Venspilio plynaukštė (ruožo ilgis apie 7,5 km) bei Baltijos jūros talasologinį draustinį (ruožo ilgis apie 900 m). Kadangi darbams jūroje numatoma rinktis vasaros laikotarpį, kuomet jūroje nėra žiemojančių paukščių, neigiamos pasekmės paukščių aspektu nenumatomos. Preliminariai apskaičiuoti dugno pažaidų plotai BAST (rifai) ribose neviršija slenkstinės 2 proc. vertės, todėl pasekmės saugomoms teritorijoms ir jų saugomoms vertybėms vertinamos kaip mažai reikšmingos. Įgyvendinus numatytas priemones pasekmės dėl kitų kertamų saugomų teritorijų nenumatomos. Žemyninėje dalyje nagrinėjamos koncepcijos alternatyvos kerta Būtingės geomorfologinį draustinį ir BAST Baltijos Šventosios upė. Saugomų teritorijų kirtimas numatomas naudojant kryptinio gręžimo technologiją, todėl pasekmės saugomoms teritorijoms ir jų saugomoms vertybėms nenumatomos.
	20	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0	0	0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Dirvožemis ir reljefas		-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Elektros jungties klojimas per dinamiškai aktyvią priekrantės nešmenų pernešimo zoną (1-1,5 km) gali turėti tam tikrą lokalių neigiamų pasekmių smėlio balansui ir atitinkamai kranto ruožo/paplūdimių
	10	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Alternatyva/ Aspektas	Svoris, proc.	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje														Aprašymas												
		A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14		C15	C16	C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24		
Ilgis, km		37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9	stabilumui. Pasekmės vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos. Sausumoje tiesiant elektros jungtį reljefas keičiamas nebus. Vykdytą statybos darbus dirvožemis išsaugomas ir rekultivuojamas. Pasekmės nenumatomos.		
Požeminio ir paviršinio vandens telkiniai	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Jūroje koncepcijos alternatyvos planuojamos teritorijose, kur vyrauja ledyninės kilmės moreninės nuogulos, smulkaus ir vidutinio rupumo smėliai, žvirgždo, gargždo ir riedulių laukai, nepasizymintys reikšmingu, istoriškai susiformavusiu cheminiu užterštumu, todėl reikšmingų neigiamų pasekmių vandeniui dėl antrinės taršos nenumatoma. Sausumoje, laikantis numatytų prevencinių priemonių, pasekmės vandeniui nenumatomos.	
Oro tarša ir klimato kaita	20	0,6	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,4	0,6	0,6	0,4	0,6	0,4	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	Igyvendinant Vystymo planą numatomos reikšmingos teigiamos pasekmės dėl klimato kaitos ir oro taršos energetikos sektoriuje sumažinimo regioniniu masteliu. Trumpesnių alternatyvų pasekmės vertinamos kaip reikšmingai teigiamos, o ilgesnių kaip vidutiniškai reikšmingai teigiamos.		
Balai	100	0,10	0,10	0,10	-0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	-0,10	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,15	0,15	0,15	-0,05	0,15	-0,05	0,15	-0,20	0,00	-0,20	-0,20	Elektros jungties įgyvendinimas gamtinėje aplinkoje lokaliai turės nereikšmingų neigiamų pasekmių gamtinei aplinkai, kita vertus atsinaujinanti energetika turės teigiamas pasekmes dėl klimato kaitos	
Socialinė sfera																																							
Ūkinės veiklos (įskaitant žvejybą ir žemės ūkį) apribojimai socialiniu aspektu	20	-0,2	-0,4	-0,4	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2	-0,4	-0,4	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	Jūrinėje dalyje galimi ribojimai priekrantės žvejybos baruose tinklų statymui gyliuose nuo 7 m iki 20 m izobatos. Alternatyvos A2-A3, A5-A6, B2-B3 patenka į kitos inžinerinės infrastruktūros (Harmony Link) vystymo koridorių, kuriame dėl didelių neapibrėžtumų yra didelė konfliktų su kita inžinerine infrastruktūra rizika. Alternatyvos A3, A7 ir B3 kerta Šventosios uosto reido šiaurinį pakraštį, todėl norint įrengti jungties kabelius būtų reikalingas Šventosios uosto reido ribų koregavimas. Pasekmės dėl ūkinės veiklos apribojimų, priklausomai nuo alternatyvų, vertinamos kaip vidutiniškai arba mažai reikšmingos neigiamos. Įrengiant kabelius sausumoje jungties koridoriaus plotyje atsirastų apribojimai miškų ūkiui, žemės ūkiui, statybai. Už inžineriniam infrastruktūros koridoriui nustatoma servitutą bus sumokamos Vyriausybės tvarka nustatytos kompensacijos. Pasekmės dėl atsirandančių apribojimų sausumoje vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos.	
Kultūros paveldas	10	0	0	-0,1	0	0	-0,1	0	0	0	-0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	Jūrinėje dalyje pagal registruotų kultūros vertybių vietas, žinomas nusikendusių laivų vietas bei atliktų tyrimų duomenis neigiamų pasekmių dėl vertybės sunaikinimo, vertingųjų savybių sumažėjimo kultūros vertybėms nenumatoma. Alternatyvos A3, A6 ir B3 kerta Baltijos jūroje nusikendusio laivo "L-1" vietą (kodas 38466), todėl šios alternatyvos gali turėti mažai reikšmingą neigiamą poveikį, kuris sprendžiamas teritoriją kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu. Įvertinus nagrinėjamas alternatyvas sausumoje didžiausias neigiamas pasekmes turėtų piečiausias C21 – C24 koncepcijos alternatyvos, nes jos kerta saugomą archeologijos vertybę – Šventosios senovės gyvenvietę (1813). Čia reikšmingas pasekmes sumažinti gali tik platus (tik detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto. Atlikus archeologinius tyrimus šių alternatyvų pasekmės kultūros paveldui vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos. Kitos alternatyvos pasekmių kultūros paveldui nesukels.
Naudingųjų iškasenų išteklių panaudojimas	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Jūrinėje dalyje jungties alternatyvos kerta potencialios naftos struktūros D11 šiaurinį ir pietinį pakraščius, ateityje, Vystymo plano sprendiniai neužkirs kelio naftos gavybai. Žeminyne dalyje žemės gelmių išteklių telkiniai nekertami - kertami tik naudingųjų iškasenų parengtinės ir prognozinės žvalgybos plotai, kur elektros jungčių numatymas yra galimas. Vertinama, kad pasekmių dėl naudingųjų iškasenų gavybos jūroje ir sausumoje dėl vystymo plano įgyvendinimo nebus	
Rekreacija		0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Alternatyva/ Aspektas	Svoris, proc.	„Ploto D“ pajungimo alternatyvos jūroje							„Ploto A“ pajungimo alternatyvos jūroje				Alternatyvos sausumoje																Aprašymas											
		A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	B1	B2	B3	B4	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15	C16		C17	C18	C19	C20	C21	C22	C23	C24			
Ilgis, km		37	38,5	38,5	42	46	50	52	35,5	37	37	40,5	13,5	13,8	14,4	14,7	14,7	15	14,5	14,7	15,4	15,6	15,7	15,9	16,6	15,8	16,8	16	16,3	15,6	16,6	15,8	18,5	17,7	18,7	17,9				
5		0	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	0	-0,05	-0,05	-0,05	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Jungties kabelių išėjimui į krantą bus taikoma kryptinio gręžimo (HDD) technologija, todėl rekreacinės teritorijos - maudyklos, plažai, kopos - nebus pažeistos. Visos alternatyvos išskyrus A1 ir B1 atsiremia į aktyvijos rekreacijos/paplūdimių zonas, todėl jos vertinamos kaip mažai reikšmingai neigiamai arba, kad pasekmių nebus (Alternatyvos A1 ir B1). Sausumoje numatytos alternatyvos rekreacinių teritorijų nekerta. Pasekmės nenumatomos.
Psichoemocinis, fizinis ir cheminis poveikis žmonių sveikatai		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	Jūrinėje dalyje jungties kabelių įrengimo pasekmės visuomenės sveikatai nenumatomos. Vystymo plano įgyvendinimas gali turėti mažai reikšmingas pasekmes dėl galimo psichoemocinio poveikio kai kuriems gyventojams dėl atsirandančių servitutų kabeliu kertamuose sklypuose ar sklypuose ir gretimybėse, kur numatomas susijusios infrastruktūros įrengimas.		
10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	Vystymo plano įgyvendinimas prisidės prie energetinės nepriklausomybės didinimo, o tuo pačiu ir prie nacionalinio Lietuvos saugumo. Pasekmės nacionaliniam saugumui vertinamos kaip vidutiniškai reikšmingos teigiamos. Lyginant alternatyvas tarpusavyje matoma, kad alternatyvos A5, A6, A7 kerta teritorijas, kuriose yra buvę minų laukai, todėl pasirinkus šias alternatyvas būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus. Šios alternatyvos vertinamos kaip mažiausiai palankios nacionalinio saugumo aspektu.	
Nacionalinis saugumas		2	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Vystymo plano įgyvendinimas prisidės prie energetinės nepriklausomybės didinimo, o tuo pačiu ir prie nacionalinio Lietuvos saugumo. Pasekmės nacionaliniam saugumui vertinamos kaip vidutiniškai reikšmingos teigiamos. Lyginant alternatyvas tarpusavyje matoma, kad alternatyvos A5, A6, A7 kerta teritorijas, kuriose yra buvę minų laukai, todėl pasirinkus šias alternatyvas būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus. Šios alternatyvos vertinamos kaip mažiausiai palankios nacionalinio saugumo aspektu.		
10		0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2			
Energetinis saugumas, elektros energijos perdavimo sistemos subalansavimas		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Energetinio saugumo ir energetinės nepriklausomybės įgyvendinimo aspektu visos alternatyvos vertinamos kaip galinčios turėti reikšmingai teigiamas pasekmes.	
40		1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2			
Balai		100	1,2	0,95	0,85	1,15	0,85	0,75	0,85	1,2	0,95	0,85	1,15	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	*Kabelių tiesimas teritorijose kur vykdoma tam tikra veikla lokaliai turės neigiamų pasekmių, kita vertus Lietuvos mastu Vystymo planas padės įgyvendinti energetinės nepriklausomybės strategiją ir užtikrins subalansuotą žaliosios energetikos plėtrą	
Ekonomika																																								
Statybos ir eksploataciniai kaštai		-2	-2	-2	-2	-3	-3	-3	-2	-2	-2	-3	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	Vieno JVE parko jungties kabelių įrengimo ir eksploatacijos kaštai (nevertinant TP įrengimo ir eksploatacijos kaštų) sieks 295-415 mln. eur. Trumpesnių alternatyvų kaštai vertinami kaip vidutinio reikšmingumo, o ilgesnių kaip reikšmingi neigiami.		
10		-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2			
Ūkinės veiklos (įskaitant laivybą, žvejybą ir žemės ūkį) apribojimai ekonominiu aspektu		-1	-2	-2	-1	-2	-2	-2	-1	-2	-2	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	Kaip ir vertinant socialiniu aspektu, atsirandantys apribojimai ūkinei veiklai iššauks tam tikrus ekonominius nuostolius, kurie pagal reikšmingumą gali būti skirstomi į mažai reikšmingus arba vidutiniškai reikšmingus neigiamus.	
20		-0,2	-0,4	-0,4	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4	-0,2	-0,4	-0,4	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2		
Darbo vietų sukūrimas ir pasekmės Lietuvos ekonomikai		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Vystymo plano ir jūrinės vėjo energetikos plėtra turės teigiamas (vidutinio reikšmingumo) pasekmes darbo vietų sukūrimui, tam tikrų industrijų ir paslaugų plėtrai, o tuo pačiu ir Lietuvos ekonomikai		
20		0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4			
Energetinė nepriklausomybė, elektros rinka ir sinchronizavimas su ES		3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Žaliosios energetikos plėtra, prie kurios prisideda ir Vystymo plano įgyvendinimas, darys reikšmingai teigiamą įtaką elektros energijos rinkai ir prekybos elektrą plėtrai per sinchronizuotus Lietuvos ir ES elektros tinklus	
50		1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5			
Balai		100	1,5	1,3	1,3	1,5	1,2	1,2	1,2	1,5	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	Vieno JVE parko jungties, neskaitant TP įrengimo, kaštai sieks > 300 mln.Eur taip pat kabelių apsaugos zonos atsiradus nedideli apribojimai žvejybai ir tam tikrai ūkinei veiklai sausumoje, kita vertus jūrinės energetikos plėtra sukurs daug darbo vietų, didins Lietuvos BVP, generuos žalią energiją, sudarys prielaidas vystyti žaliajo vandenilio pramonės plėtrai.	
100		1,5	1,3	1,3	1,5	1,2	1,2	1,2	1,5	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5			
Viso (apibendrintas rodiklis darnaus vystymosi aspektu)		0,93	0,78	0,75	0,85	0,72	0,68	0,72	0,93	0,78	0,75	0,82	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	Darna vystymosi aspektu: • Palankiausia „Ploto D“ JVE parko prijungimo jūrinė alternatyva A1; • Palankiausia „Ploto A“ JVE parko prijungimo jūrinė alternatyva B1; • Palankiausia sausumos alternatyvos C1-C12.		
0,93		0,78	0,75	0,85	0,72	0,68	0,72	0,93	0,78	0,75	0,82	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93			

Remiantis darnaus vystymosi aspektu atliktu įvertinimu:

- Palankiausia „Ploto D“ JVE parko prijungimo jūrinė alternatyva A1;
- Palankiausia „Ploto A“ JVE parko prijungimo jūrinė alternatyva B1;
- Palankiausios sausumos alternatyvos C1-C12.

8.6 Teritorijų, kuriose galima transformatorių pastočių ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, įvertinimas

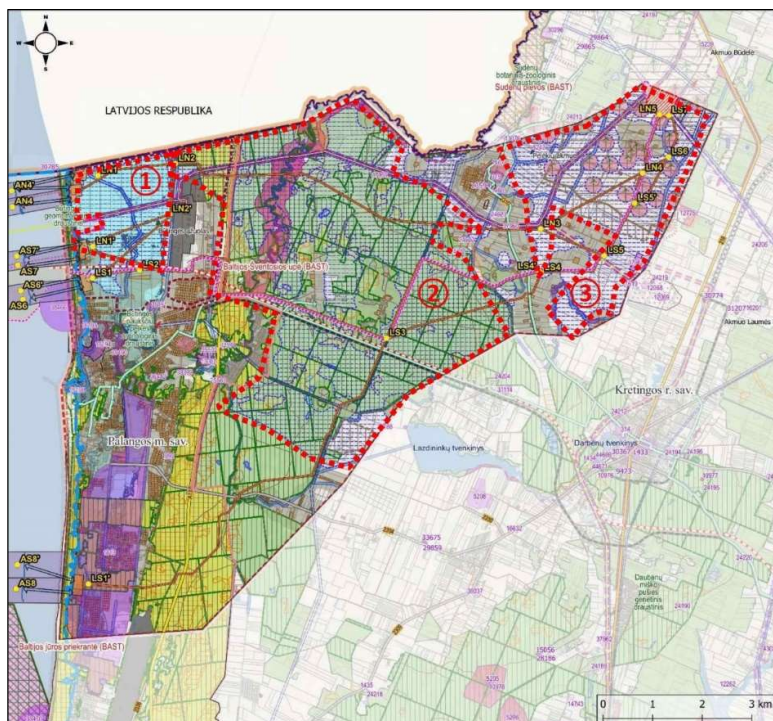
Šiame Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plane prie suformuotų koncepcijos alternatyvų parenkamos teritorijos, galimos TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybai (žr. 6.5 skyrių).

Kaip parodyta 6.5.3 paveiksle, galima išskirti 3 zonas (teritorijas), kur naujos TP statyba galima:

1. Pajūrio teritoriją;
2. Miškų masyvą, kuris kertamas planuojamos jungties trasomis tarp pajūrio teritorijos ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“;
3. Žemės ūkio teritorijas, esančias greta (iki 5 km atstumu) 330 kV skirstyklos „Darbėnai“.

Konkretizuojant Vystymo plano sprendinius, teritorijos, kuriose galima TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, bus tikslinamos atsižvelgiant į Planavimo organizatoriaus patvirtintą koncepcijos alternatyvą.

Vystymo plane numatytos teritorijos, kuriose galima dviejų JVE parkų^{65,66} ,prijungimui prie elektros perdavimo tinklo sausumoje reikalingos TP ir/ar kitos (išimtinai tik su JVE parkais susijusios) infrastruktūros statyba.

8.6.1. pav. Išskirtos 3 zonos, kuriose transformatorių pastočių ir kitos susijusios infrastruktūros statyba galima

⁶⁵ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr>;

⁶⁶ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

1. Pajūrio teritorija

Palangos m. sav. teritorijoje galimos TP statybos vietos numatytos teritorijose, kurios Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatytos valstybei svarbiems objektams. Bendrajame plane šiaurinėje savivaldybės teritorijos dalyje yra išskirta teritorija krašto apsaugos poreikiams. Šioje teritorijoje TP statyba nenumatoma.

Planuojant teritorijas galimas TP statybai atsižvelgta į Palangos oro uosto apsaugos zonas (oro uosto A, B, C, D apsaugos zonose, atsižvelgiant į galimą statinių aukštį, TP statyba nenumatoma).

Teritorijos, kuriose galima TP statyba, Palangos miesto bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritетines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, sprendiniuose nustatytos kaip neprioritetinės plėtros, neurbanizuojamos, nevystomos teritorijos.

Palangos miesto bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritетines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, sprendiniuose nurodyta, kad šių teritorijų vystymui reikalinga parengti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus masteliu 1:2000, numatant esančių žemės sklypų pertvarkymą (atliekant žemės sklypų pertvarkymą apjungiami visi teritorijoje esantys žemės sklypai). Kompleksiniuose teritorijų planavimo dokumentuose turi būti išskirti inžinerinės infrastruktūros koridoriai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų teritorijos. Kol teritorijoms nebus parengti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai masteliu 1:2000, teritorijos nevystomos.

Valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai privalomi valstybės lygmens ir žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams. Taikant valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, valstybės lygmens ir žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai galioja tiek, kiek jie neprieštarauja valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

Patvirtinus Vystymo planą su suplanuotomis teritorijomis TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybai, vystytojas dėl TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybos turės parengti teritorijų planavimo dokumentus (detalų planą ar žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą) pakeičiant žemės naudojimo paskirtį bei nustatant planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo ir apsaugos priemones.

Vystytojui pasirinkus Pajūrio teritoriją šioje teritorijoje TP ir privažiavimo kelius gali būti nepalanku statyti ir dėl geologinių sąlygų (žemapelkė, durpių sluoksnio gylis nėra žinomas) bei dėl potvynių rizikos (vidutinės tikimybės (1 proc.) potvynių teritorija)

2. Miškų masyvas

Planuojamos trasų alternatyvos kerta esamus II B grupės Rekreacinius miškus, III grupės Apsauginius miškus bei IV grupės Ūkinius miškus. Planuojant TP vietas prie alternatyvų miško žemėje, miško žemė turės būti paversta kitomis naudmenomis teisės aktų nustatyta tvarka.

Vadovaujantis LR Miškų įstatymo 11 straipsniu, miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais. Vienas iš atvejų – valstybei svarbiems objektams įgyvendinti. Taip pat šių objektų statyba ar atitinkamų teritorijų formavimas turi būti numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose arba šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose.

Koncepcijos brėžinyje yra pažymėtos teritorijos, kuriose, patvirtinus Vystymo planą, būtų galimybė paversti miško žemę kitomis naudmenomis Vystymo plano tikslams įgyvendinti - statyti transformatorių pastotes bei įrengti reikalingą susijusią infrastruktūrą.

Patvirtinus Vystymo planą projekto vystytojas teritorijoje, kurioje galima TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, turėtų suplanuoti miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis vietovės

lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose, arba žemės valdos projektuose.

Jeigu miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis valstybinės reikšmės miško sklype, kurį patikėjimo teise valdo Valstybės įmonės Valstybinė miškų urėdija, reikalinga LRV nutarimu nutraukti patikėjimo teisę į šį sklypą bei parengti vieną iš LR Miškų įstatyme nurodytų teritorijų planavimo dokumentų suplanuojant miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis ir performuojant sklypą taip, kad jame būtų galima įgyvendinti TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybą.

Patvirtinus parengtą teritorijų planavimo dokumentą, kuriame suplanuotas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis, bus reikalinga patikslinti valstybinės reikšmės miškų plotų schemą. Patikslinus valstybinės reikšmės miškų plotų schemą, LRV priims nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų.

Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų tikslinimas atliekamas vadovaujantis Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų rengimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 1369.

Valstybinės reikšmės miškų plotų schemų tikslinimą organizuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, o jų derinimą atlieka Valstybinė miškų tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos.

Asmenys, inicijuojantys valstybinės miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis, privalo į valstybės biudžetą sumokėti piniginę kompensaciją. Piniginę kompensaciją privaloma sumokėti prieš teikiant prašymą iškirsti mišką ir/ar tikslinti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro duomenis. Sumokėta piniginė kompensacija įtraukiama į Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pajamas, taip pat į Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programą ir naudojama naujiems miškams įveisti skirtingai žemei įsigyti, miškams įveisti ir kitoms su miškų priežiūra, apsauga ir tvarkymu susijusioms Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nurodytoms priemonėms finansuoti.

Aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriu TP statyba iškertant mišką ir paverčiant miško žemę kitomis naudmenomis nėra tinkamiausias sprendimas ir jis siūlytinas tik tuo atveju, jei nėra galimybės TP vietą rinktis ne mišku apaugusiose teritorijose.

3. Žemės ūkio teritorijos greta 330 kV skirstyklos „Darbėnai“.

Nagrinėjamoje teritorijoje aplink 330 kV skirstyklą „Darbėnai“ vyrauja žemės ūkio paskirties žemė.

Prie 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ yra įrengta vėjo ir saulės elektrinių infrastruktūra, šioje teritorijoje *Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo suplanuotos teritorijos dalyje* yra išskirtos zonos, skirtos vėjo, vėjo/saulės bei saulės elektrinių statybai.

Teritorijos TP statybai parinktos įvertinus saugomas teritorijas, kultūros paveldo vertybių teritorijas, vandens telkinių apsaugos zonas, esamas vėjo elektrines, atstumus iki jų (atsitraukiama nuo esamų vėjo elektrinių per saugos zonos atstumą (bendras VE aukštis padaugintas iš 1,2)), esamą infrastruktūrą.

Valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai privalomi valstybės lygmens ir žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams. Taikant valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, valstybės lygmens ir žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai galioja tiek, kiek jie neprieštarauja valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

Patvirtinus Vystymo planą su suplanuotomis teritorijomis, kuriose galima TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, vystytojas TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybai turės parengti teritorijų

planavimo dokumentus pakeičiant žemės paskirtį bei nustatant planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo ir apsaugos priemones.

Pasekmės

TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybos vietą pasirinks plano vystytojas teritorijose, kurios bus patvirtintos Vystymo plane kaip teritorijos, kuriose TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba galima.

9 PRIEMONĖS VYSTYMO PLANO ĮGYVENDINIMO REIKŠMINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI.

9.1 lentelė. Priemonės vystymo plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Aplinkos komponentas	Pasekmių aplinkai mažinimo priemonės
<p>Saugomos teritorijos ir jose saugomos vertybės</p>	<p><u>Jūrinė dalis</u> Siekiant sumažinti pasekmes žiemojantiems paukščiams dėl išbaidymo Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligono ribose jungties kabelių tiesimo darbus rekomenduojama vykdyti balandžio–lapkričio mėnesiais, kuomet nėra žiemojančių paukščių.</p> <p>Esant technologinei galimybei, taikyti riedulių apėjimą (koridoriaus ribose) vengiant tranšėjų kasimo riedulių vietose</p> <ul style="list-style-type: none"> • siaurinių alternatyvų atveju Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligono ribose; • pietinių alternatyvų atveju Baltijos jūros talasologinio draustinio ribose. <p>Alternatyvų jūroje A4, A5 ir B4 įgyvendinimo atveju, atkarpoje AS3–AS8 (AS8'), besiribojančioje su nėgių apsaugai išskirta „Natura 2000“ BAST Baltijos jūros priekrantės dalyje, rinktis kabelių klojimo technologijas, numatant kuo didesnį (technologiskai pagrįstą) kabelio įkasimo gylį. Pvz.: maksimalus HDD technologijos panaudojimas ir/arba Baltijos jūroje išskirtoje pajūrio juostoje kabelių įgilinimas ne mažiau kaip 3 m arba kiti technologiniai sprendimai mažinantys EML atsižvelgiant į Vystytojo parinktus kabelių techninius parametrus. Priemonės konkretizuojamos techninio (darbo) projekto rengimo metu.</p> <p><u>Sausumos dalis</u> HDD technologijos taikymas tiesiant kabelį per šias saugomas teritorijas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pajūrio juosta; • Būtingės geomorfologinis draustinis; • BAST „Baltijos Šventosios upė“.
<p>Biologinė įvairovė</p>	<p><u>Jūrinė dalis</u> Planuojant kabelių trasų išdėstymą, pagal technines galimybes numatoma vengti vertingiausių (identifikuotų pagal valstybinio monitoringo rezultatus) dugno arealų sunaikinimo.</p> <p>Siekiant sumažinti pasekmes žiemojantiems paukščiams dėl išbaidymo Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligono ribose jungties kabelių tiesimo darbus rekomenduojama vykdyti balandžio–lapkričio mėnesiais, kuomet nėra žiemojančių paukščių.</p> <p><u>Sausumos dalis</u> Už miško išskirtimą turi būti sumokamos kompensacijos Vyriausybės nustatyta tvarka.</p> <p>Siekiant sumažinti galimas reikšmingas neigiamas pasekmes miškuose perintiems paukščiams būtina:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevykdyti miško kirtimo ir ištraukimo darbų visų grupių miškuose (išskyrus IV grupės miškų jaunuolynus ir kirtavietes) nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d.; • esant galimybei triukšmingų statybos darbų miškingose teritorijose nevykdyti intensyviausiu paukščių veisimosi periodu, t. y. nuo balandžio 1 d iki liepos 1 d., taip sumažinant galimas pasekmes dėl perinčių paukščių išbaidymo, lizdų apleidimo ir tikėtino dėčių žuvimo.

Aplinkos komponentas	Pasekmių aplinkai mažinimo priemonės
	<p>Prieš statybos darbus, kai bus pasirinkta alternatyva, turi būti biologinės įvairovės ekspertų patikrinta visa numatoma kloti trasa ar ten nėra saugomų jautrių rūšių. Radus saugomas jautrias rūšis numatyti poveikį mažinančias priemones.</p> <p>C1, C2, C7, C8 alternatyvų įrengimo atveju, siekiant nepakenkti į Lietuvos raudonąją knygą įrašytam miškiniam tikučiui, darbų nevykdyti ties Būtinge esančiose melioruotos žemapelkės šlapiose pievose (radavietė 94536) veisimosi metu nuo balandžio 1 d. iki liepos 15 d. paukščių veisimosi metu. Darbai gali būti vykdomi tik tuo atveju, jei prieš tai biologinės įvairovės ekspertų neidentifikuojama miškinio tikučio ar kitų saugomų paukščių (pvz.: kritiškai nykstančios didžiosios kuolingos) lizdų planuojamai jungčiai gretimoje aplinkoje bei nustatoma, kad jiems reikšmingas poveikis dėl statybos darbų nenumatomas.</p> <p>C21-C24 alternatyvų įrengimo atveju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drėgnose pajūrio pievose, kur, pagal SRIS, rasta besimaitinančių saugomų drugių rūšių (pajūrinis stiebinukas ir smilčiasprindis), po kabelio paklojimo atsiradusiose pažaidose pievas palikti savaiminiam atsikūrimui. Atsiradus dideliems pažaidų plotams (pvz.: HDD aikštelės teritorijoje) atsėti vietines žolių rūšis (parenka biologinės įvairovės ekspertas techninio (darbo) projekto rengimo arba įgyvendinimo metu). • Statybos metu jungties koridoriaus vietoje identifikavus liūninę našlaitę vykdyti jų perkėlimą ir/ar kitas biologinės įvairovės ekspertų numatomas priemones. <p>Paklojus kabelius, kultūrinių pievų teritorijose, kad išvengti dirvožemio erozijos, darbų zonoje turi būti pasėjami pašariniai giliašakniai daugiamečiai žoliniai augalai (parenka biologinės įvairovės ekspertas techninio (darbo) projekto rengimo arba įgyvendinimo metu). Rekomenduojama (tipinė) sėklų mišinio sudėtis: daugiamečių svidrių 30%, raudonųjų eraičinų 30%, kramtytųjų eraičinų 30%, pievinių miglių 10% sėklų. Žolių mišinio parinkimas gali būti keičiamas, svarbu, kad vyrautų giliašakniai daugiamečiai žoliniai augalai (tokie kaip: įvairios smilgos, beginklė dirsė, eraičinai, daugiametė svidrė, nendrinis dryžutis, motiejukai, paprastoji, vienmetė ir pievinės miglės). Mišiniuose gali būti dobilų, tačiau jų ne daugiau kaip 20 proc. Siekiant žolių sėklas apsaugoti nuo lietaus išplovimo ir paukščių, pasėjus žolių mišinius dirvožemis turi būti suvoluojamas.</p>
<p>Jūros dugnas, žemės gelmės, dirvožemis</p>	<p><u>Jūrinė dalis</u></p> <p>Priekrantės zonoje – jungiant sausumos ir jūros trasos segmentus, numatoma naudoti kryptinio gręžimo technologiją (HDD), t. y. kabeliai vedami ne atviromis tranšėjomis, o prastumiami per gręžskylę giluminiuose sluoksniuose, taip nesuardant ir nepažeidžiant jautriausios – priekrantės zonos jūroje ir paplūdimio.</p> <p>Siekiant išsaugoti vertingas dugno bendrijas, rekomenduojama prevenciškai vengti kabelių tranšėjas kasti valstybinio dugno buveinių monitoringo metu identifikuotose vertingų dugno biotopų sancaupų vietose – riedulių ir gargždo nuogulų paplitimo zonose, kur Valstybinio 1170 Rifų monitoringo metu nustatytos didelės moliusko <i>M. edulis trossulus</i> sancaupos. Tai leistų prevenciškai išvengti tiesioginio neigiamo poveikio šių bendrijų kokybei ir atsistatymui.</p> <p>Siekiant išvengti per didelio dugno nuogulų fragmentavimo ir naujų litologinių tipų atsiradimo dėl antrinės sedimentacijos pažeisto grunto vietose, rekomenduojama kabelių tranšėjų kasimo metu naudoti aplinkai draugiškas technologijas, leidžiančias minimizuoti poveikį į jūros dugną, bei griovių užkasimui maksimaliai naudoti originalią – iš šių tranšėjų iškastą gruntą (jeigu tai leidžia statybų technologijos).</p> <p><u>Sausumos dalis</u></p> <p>Siekiant sumažinti neigiamą įtaką dirvožemiui dėl erozijos:</p>

Aplinkos komponentas	Pasekmių aplinkai mažinimo priemonės
	<ul style="list-style-type: none"> • Derlingas dirvožemis darbų zonoje prieš pradėdant kasimo darbus turi būti nustumiamas, o darbų pabaigoje darbų zonoje turi būti atstatytas (paskleistas) derlingo dirvožemio sluoksnis. Siekiant atstatyti dirvožemio derlingumą, darbų zona su atstatytu dirvožemiu turi būti sekliai suariama. • Pievų teritorijose, kad išvengtų dirvožemio erozijos, darbų zonoje turi būti pasėjami pašariniai giliašakniai daugiamečiai žoliniai augalai parenkami biologinės įvairovės eksperto. • Miškų teritorijose miško paklotė prieš kasimo darbus turi būti nustumijama, o vėliau (baigus darbus) paskleidžiama darbų zonoje. • Statesniuose šlaituose, pagal poreikį (poreikis nustatomas rengiant techninį (darbo) projektą turint topografinę nuotrauką) naudojami organiniai ar sintetiniai geotinklai ir visoje darbų zonoje rekomenduojama užsėti giliašakniais daugiamečiais žoliniais augalais. • Siekiant žolių sėklas apsaugoti nuo lietaus išplovimo ir paukščių, pasėjus žolių mišinius, dirvožemis turi būti suvoluojamas. <p>Susidariusios statybinės atliekos turi būti pašalintos, taip minimizuojant galimą cheminį poveikį dirvožemiui.</p> <p>Statybos darbai turi būti vykdomi tik techniškai tvarkingomis priemonėmis, taip išvengiant galimos cheminės (avarinės) taršos iš mobiliųjų transporto priemonių ir įrenginių.</p>
<p>Kultūros paveldas</p>	<p><u>Jūrinė dalis</u></p> <p>Siekiant išvengti neigiamų pasekmių kultūros vertybei Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietai (38466), kurią kerta trys iš nagrinėjamų jungties kabelių trasų alternatyvų ši teritorija bus kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu.</p> <p><u>Sausumos dalis</u></p> <p>C21 – C24 koncepcijos alternatyvų pasirinkimo atveju Šventosios senovės gyvenvietėje (1813) reikalingi platūs (tiek detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto.</p> <p>Pasirinkus vieną iš C1-C20 alternatyvų projektavimo stadijoje reikalinga atlikti žvalgomuosius tyrimus Kulšės ir Šventosios pakrantėse ir Būtingės lagūninio ežero ir pakrantės kopų teritorijose.</p> <p>Žvalgomųjų archeologinių tyrimų reikėtų ir ties Laukžemės kapinyne II, jei vystymui būtų pasirinktos C1 – C12 koncepcijos alternatyvos.</p> <p>Elektros jungties statybos darbai apims teritorijas, kuriose poveikis reljefui bus didesnis nei 1 ha plote, todėl pasirinkus bet kurią alternatyvą jose reikės vykdyti archeologinius tyrimus, kurių pobūdis, apimtis ir atlikimo laikas priklausys nuo techninio projekto sprendinių (Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, punktai 7.8, 21.2).</p>
<p>Socialinė-ekonominė aplinka</p>	<p><u>Jūrinė dalis</u></p> <p>Jungties koridorių atkarpos AN3–AS5⁺ ir AN3⁺–AS5 Būtingės terminalo tanklaivių priplaukimo koridorių, tačiau trasos planuojamos taip, kad kabeliai nepatektų į tanklaivių švartavimuisi prie naftos perdavimo plūdūro jūroje zoną, todėl jokių ribojimų Būtingės terminalo tanklaivių laivybai nesudarys.</p> <p>Jungties koridorių atkarpos AS4–AS6 ir AS4⁺–AS6⁺ kerta Šventosios uosto reido šiaurinį pakraštį, todėl įrengiant jungties kabelius šioje atkarpoje būtų reikalingas papildomas šios zonos</p>

Aplinkos komponentas	Pasekmių aplinkai mažinimo priemonės
	<p>reglamentavimas draudžiantis inkaruotis kabelio saugos zonoje ir/arba Šventosios uosto reido ribų koregavimas.</p> <p>Jungties koncepcijos alternatyvos, priklausomai nuo pasirinktos išėjimo į krantą vietos gali kirsti 26, 27, 28 ir 29 žvejybos barus. Šiose teritorijose priekrantės verslinė ir mėgėjiška žvejyba, turėtų būti ribojama jungties kabelių tiesimo metu. Eksploatacijos metu jungties kabelių vietose priekrantės žvejybos barų dalyse giliau 7 m izobatos turėtų būti taikomi žvejybos tinklais apribojimai dėl rizikos tinklų inkarams pažeisti kabelį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 7 straipsnio 1 punktu „Žuvų išteklių naudotojai turi teisę: (...) gauti nuostolių atlyginimą, jeigu galimybės žvejoti netenkama (taip pat ir terminuotai) dėl valdžios institucijų, valstybės ar savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos, taip pat ir dėl atliekamos jų užsakymu (...)“. 2 to paties straipsnio punkte pažymėta, kad „Patirtų nuostolių apskaičiavimo tvarką ir įkainius jūrų vandenyse nustato Žemės ūkio ministerija“.</p> <p>Dalis LR Baltijos jūros teritorijos identifikuota kaip pavojinga. Kaip potencialiai pavojingi yra išskirti buvę minų laukai. Vieną tokių zonų kerta pietinės jungties kabelių koridoriaus alternatyvos (A5, A6, A7), kurias pasirinkus būtina sąlyga yra prieš pradedant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus.</p> <p>Techninio projekto rengimo metu esamos ir suplanuotos (esamų EPL apsaugos zonų ir „Harmony Link“ koridoriaus ribose) infrastruktūros vietose, į kurias pateks JVE infrastruktūros koridoriai, reikalinga gauti LITGRID technines sąlygas ir pasirašyti susitarimus dėl tam tikrų techninių sprendinių.</p> <p><u>Sausumos dalis</u></p> <p>Žemės sklypams, patenkantiems į planuojamus elektros jungčių koridoriai už servitutus turi būti sumokamos kompensacijos Vyriausybės nustatyta tvarka.</p>
<p>Oras</p>	<p>Planuojamų statybų metu, įrengiant statybos ir technikos sandėliavimo aikšteles, rekomenduojama išlaikyti kuo didesnę atstumą nuo gyvenamųjų namų.</p>
<p>Vandens telkiniai</p>	<p>Statybų metu nepažeisti nusistovėjusio paviršinio vandens telkinių (ypač tai aktualu mažiems sumelioruotiems upeliams, hidrologinio režimo;</p> <p>Siekiant išvengti galimų statybos darbų pasekmių paviršinio vandens telkiniams, statybinės technikos aikštelės ir laikini privažiavimo keliai neturi būti įrengti vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose ir arčiau kaip 25 m iki vandens telkinio kranto.</p> <p>Vykdamas statybos darbus vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose būtina laikytis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsniuose nustatytų reikalavimų.</p>

10 VERTINIMO, ĮSKAITANT VISUS SUNKUMUS (TECHNINIUS TRŪKUMUS ARBA NEPAKANKAMAS PRAKTINES ŽINIAS IR ĮGŪDŽIUS), SU KURIAIS SUSIDURTA KAUPIANT REIKIAMĄ INFORMACIJĄ, APRAŠYMAS

Atliekant Vystymo plano strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, iš esmės nebuvo susidurta su problemomis, kurios neleistų įvertinti Vystymo plano koncepcijos ir jos alternatyvų pasekmių aplinkai ar atskiriems aplinkos komponentams.

Parengtoje SPAV ataskaitoje pasekmės aplinkai vertinamos strategiškai atsižvelgiant į galimus pokyčius aplinkoje, neatliekant tikslaus kiekybinio vertinimo kiekvieno aplinkos komponento atžvilgiu.

Pagal nustatytas Vystymo plano koncepcijos ir alternatyvų įgyvendinimo galimas pasekmes aplinkos komponentams pasiūlytos poveikio mažinimo, prevencinės ir kompensacinės priemonės detalizuotinos vėlesniame etape rengiant techninį projektą.

11 NUMATYTŲ TAIKYTI STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ APRAŠYMAS.

Pagal planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašą, planų ir programų įgyvendinimo pasekmių aplinkai monitoringas vykdomas valstybiniu, savivaldybių ir ūkio subjektų lygmenimis Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo nustatyta tvarka.

Planuojamos atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių, planuojamų plėtoti LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos dalyje (dalyse), prijungimo prie elektros perdavimo tinklo sausumoje jungtys ir susijusi infrastruktūra neišvengiamai turės poveikį aplinkos komponentams, todėl aplinkos monitoringas yra būtinas. Monitoringo vykdymas turi būti užtikrintas abiem svarbiausiais planuojamos ūkinės veiklos etapais:

- statybos etape;
- eksploatacijos etape.

Monitoringo tikslas – vykdyti sistemingus aplinkos komponentų pokyčių stebėjimus jungčių ir susijusios infrastruktūros statybos ir eksploatacijos metu, siekiant maksimaliai išvengti neigiamo poveikio gamtinei ir socialinei aplinkai.

Jungčių ir susijusios infrastruktūros statybos ir eksploatacijos etapais galimas poveikis aplinkai pasireikš skirtingai, todėl monitoringo programa turi būti rengiama atsižvelgiant į specifinių veiklų trumpalaikį ir ilgalaikį poveikį aplinkos komponentams, pasikeitusias aplinkos sąlygas bei technogeninio objekto invazijos į urbanizuotą, agrarinį ar gamtinį kraštovaizdį reikšmingumą.

Statybos laikotarpiu prognozuojamas trumpalaikis ir ilgalaikis neigiamas poveikis dėl privažiavimo kelių įrengimo, sunkios technikos darbo, medžių ir krūmų išskirtimo planuojamame infrastruktūros koridoriuje. Dėl šių priežasčių gali būti pažeistas viršutinis dirvožemio sluoksnis, keisis kraštovaizdis. Eksploatacijos laikotarpiu, pastačius transformatorių pastotes ir pradėjus jas eksploatuoti reikalinga įvertinti/ stebėti fizikinę taršą.

Stebėsena reikalinga šiems komponentams:

- Bentosui
  - Tyrimai po statybos - statybų poveikio vertinimui po 2-5 vietas smėlėtoje, 2-3 akmenuotoje vietose ir 2 referentiniai taškai
  - Po 1 metu - rekolonizacijos (akmenuotoje dalyje) ir poveikio įvertinimui.
- Triukšmui
  - Vienkartiniai triukšmo matavimai po TP statybos, greta TP teritorijos bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje.
- Elektromagnetinei spinduliuotei
  - Vienkartiniai triukšmo matavimai po TP statybos, greta TP teritorijos bei artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje.

12 IŠVADOS

Pagal atliktą analizę ir detales pasirinktų elektros jungties alternatyvų koridorių jūros dugno tyrimus galima konstatuoti, kad:

- jūros gylių ir dugno morfologijos atžvilgiu, visos siūlomos alternatyvos (išskyrus A5, A6 ir A7, kurios šių tyrimų apimtyje detaliau nebuvo tirtos) yra gana panašios, t. y. kabelio klojimo trajektorija visose pasirinktose trasose turės kirsti galimai kieto grunto laukus (moreniniai dariniai, fluvioglacialinės rupaus smėlio, žvirgždo ir gargždo su gausiais rieduliais), sudėtingų moreninių gūbrių sangrūdas ir riedulynus. Renkantis HDD technologiją kabelių tiesimui jūros-sausumos sankirtoje svarbus kritinių 7 ir 10 m gylio izobatos atstumas nuo kranto. Iš šitos perspektyvos, tinkamiausios būtų A4, A5 ir B4 alternatyvos, kadangi atstumas iki kranto nuo šios gylio atskaitos būtų mažiausias⁶⁷;
- nustatytų linijinių objektų atžvilgiu (esantys telekomunikaciniai kabeliai ir suplanuotas koridorius „Harmony Link“ jungčiai) mažiausiai komplikotos yra šiaurinės A1 ir B1 alternatyvos, kadangi jų atveju planuoti reiktų tik po du susikirtimus su kabeliais jūroje. Tuo tarpu kitos alternatyvos reikalautų nuo trijų (A2, B2 ir A3, B3 alternatyvos) iki penkių (A4 ir B4 alternatyvos) susikirtimų su dugne esančiais ir/arba planuojamais kabeliais. A5, A6 ir A7 alternatyvų atveju susikirtimų su povandeniniais kabeliais atvejų būtų 1 (A5 alternatyvos atveju), 3 (A6 alternatyva) arba 4 (A7 alternatyva). Remiantis atliktais vertinimais, renkantis A2, A7 ir B2 jūrines alternatyvas tarp taškų AS7(AS7') - LN1 kryptinio gręžimo būdu įrengiami elektros kabeliai kirstų „Harmony Link“ koridorių, todėl šioje atkarpoje galimas tik vienos iš šių koncepcijos alternatyvų įgyvendinimas. Jūrinių alternatyvų A3, A6 ir B3 įrengimas, kol nėra įrengta „Harmony Link“ linija ir nėra galimybės užtikrinti, kad projektai vienas kitam netrukdytų vykdant kryptinį gręžimą iš kranto į jūrą atkarpoje AS6 (AS6') - LS1, nėra galimas.
- keturios iš septynių (A1-A4) ir visos keturios *ploto A* jungties alternatyvos (B1-B4) jūroje kerta „Natura 2000“ BAST Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė, kurioje saugomi 1170 Rifai, o taip pat Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligoną, kurio vienas iš steigimo tikslų išsaugoti vertingą Baltijos jūros ekosistemos dalį Klaipėdos – Ventspilio plynaukštėje, ypač siekiant išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralios jūrų buveinės – 1170 rifų – plotus ir užtikrinti palankią buveinės apsaugos būklę. Planuojant elektros kabelių įrengimą per rifus, reikšmingas dugno reljefo keitimas nenumatomas, hidrologinis režimas ar vandens cheminė sudėtis nebus pakeisti, o jokia tarša nenumatoma, t. y. poveikis rifams bus lokalus ir trumpalaikis;
- trys (A3, A6 ir B3) iš nagrinėjamų jūrinių alternatyvų kerta į kultūros paveldo registrą įrašyto Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vietą (38466). Ši teritorija būtų kertama kryptinio gręžimo būdu. Jūrinėje dalyje jungties koridoriai kitų registruoto kultūros paveldo vertybių ar nuskendusiu laivų nelies;
- objektų dugne atžvilgiu, detaliais tyrimais nustatyta gana tolygus riedulių pasiskirstymas išdūlėjusios morenos laukuose, visų alternatyvų jūrinėje dalyje atveju prioritizavimas neatliekamas;
- žemyninėje dalyje alternatyvos C1-C24 kerta magistralinį kelią A13 Klaipėda-Liepoja, 110 kV orinę EPL, o C1-C20 alternatyvos - Šventosios upę (HDD būdu). C1-C12 alternatyvos kerta magistralinį naftotiekį. „Harmony Link“ jungčiai suplanuotą koridorių daugiausiai kartų (5 kartus)

⁶⁷ Jūrinių elektros jungčių 7m/10 m gylio izobatų atstumai iki kranto linijos (atstumai atskiruose taškuose):

- AN4 (AN4') [Alternatyvos A1 ir B1]: 890 m/1.25 km
- AS7 (AS7') [Alternatyvos A2, A7 ir B2]: 900 m/ 1.19 km
- AS6 (AS6') [Alternatyvos A3, A6 ir B3]: 840 m/ 1.23 km
- AS8 (AS8') [Alternatyvos A4, A5 ir B4]: 760 m/ 1 km

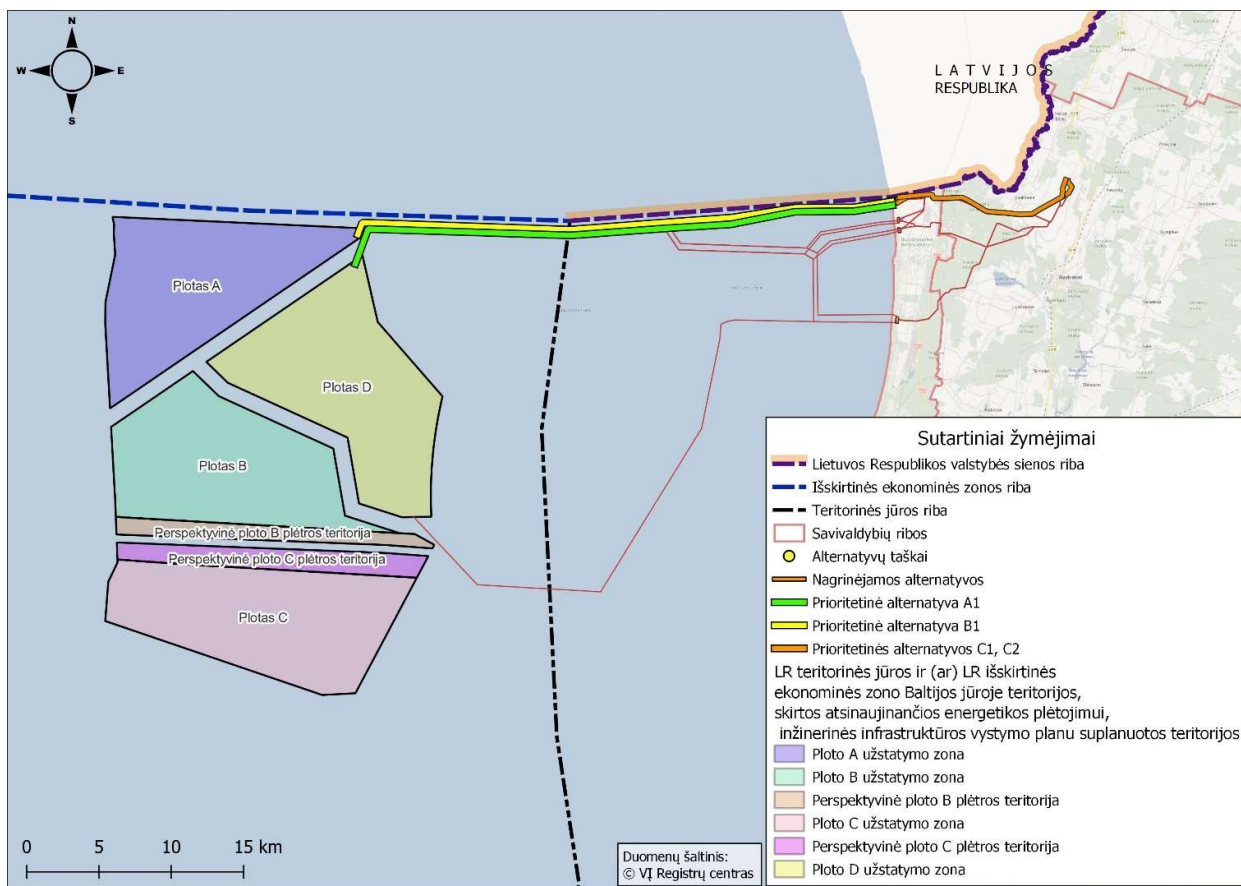
kerta C13 ir C14 alternatyvos. C1, C2, C3, C4, C8 ir C10 alternatyvos su „Harmony Link“ koridoriumi susikerta po 1 kartą. Numatoma, kad planuojami atskirų JVE parkų jungčių koridoriai tarpusavyje nesikirs;

- žemyninėje dalyje pietinės alternatyvos (C21-C24) kerta registruotą kultūros paveldo vertybę Šventosios senovės gyvenvietė (1813), kur visame ~ 1,35 km ilgio ruože bus reikalinga atlikti archeologinius tyrimus. Jei būtų rasta vertingų radinių, gali tekti vykdyti detalesnius archeologinius tyrimus, kurių pobūdis, apimtys ir atlikimo laikas priklausys nuo techninio projekto sprendinių (archeologiniai tyrimai gali papildomai daryti įtaką projekto įgyvendinimo terminams);
- daugiausia žemės sklypų kerta C15 (93 žemės sklypai) ir C19 (91 žemės sklypai) alternatyvos, mažiausiai - C22 (60 žemės sklypų) alternatyva;
- trumpiausios alternatyvos, o tuo pačiu pigiausios jūrinės jungties alternatyvos – A1 ir B1;
- dėl galimo didesnio neigiamo poveikio biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui, kultūros paveldui bei atsižvelgiant į elektros kabelių nutiesimo kaštus, mažiausiai palankios yra C21 - C24 alternatyvos;
- aplinkos komponentams labiausiai palankios C1 ir C2 alternatyvos;
- trumpiausios žemyninėje dalyje yra C1 ir C2 alternatyvos;
- kryptiniam gręžimui iš kranto į jūrą palankiausios teritorijos ir sąlygos yra įgyvendinant C1 ir C2 alternatyvas.
- Remiantis įvertinimu darnaus vystymosi aspektu:
  - Palankiausia „Ploto D“ JVE parko prijungimo alternatyva A1;
  - Palankiausia „Ploto A“ JVE parko prijungimo alternatyva B1;
  - Palankiausios sausumos alternatyvos C1-C12;

Atsižvelgiant į aukščiau išvardintą, palankiausios |(prioritetinės) Vystymo plano koncepcijos alternatyvos, kurios tarpusavyje sudaro vieningą jungtį, yra:

- **„Ploto D“ JVE parko prijungimui A1-C1 arba A1-C2;**
- **„Ploto A“ prijungimui B1-C1 arba B1-C2.**

Vystymo plane išskirtos teritorijos, kuriose galima transformatorių pastočių ir kitos susijusios infrastruktūros statyba.

12.1 pav. Atlikus SPAV išskirtos prioritetingos alternatyvos

13 VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

Apie projektą LR teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (TPDRIS) informacija skelbiama adresu:

www.tpdri.lt, TPD Nr. S-NC-00-22-585.

Apie teritorijų planavimo dokumento – specialiojo plano įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai vertinimo procesą visuomenė informuojama ir jame dalyvauja Teritorijų planavimo įstatymo ir LRV nustatyta tvarka.

Remiantis LRV 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 (2013 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1267 redakcija) patvirtintais Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimančiais sprendimais dėl teritorijų planavimo nuostatais teritorijų planavimo dokumentų rengimo viešiniama sudaro šios procedūros:

- informacijos teikimas visuomenei apie teritorijų planavimo pradžią ir planavimo tikslus, planavimo darbų programą, kurioje nurodoma, ar bus atliekamas SPAV;
- informacijos teikimas visuomenei apie parengtą teritorijų planavimo dokumentą, susipažinimo su parengto teritorijų planavimo dokumento sprendiniais (tame tarpe ir SPAV ataskaita) vietą ir tvarką;
- informacijos teikimas visuomenei apie viešą svarstymą;
- pasiūlymų teikimas ir nagrinėjimas;
- pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumentų planavimo organizatoriui teikiami raštu ir (ar) LR teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje visą teritorijų planavimo dokumentų rengimo laiką iki viešo svarstymo pabaigos, viešo svarstymo metu pasiūlymai teikiami ir žodžiu;
- visus gautus pasiūlymus planavimo organizatorius registruoja ir kartu su teritorijų planavimo dokumento rengėju išnagrinėja, apsveria, įvertina ir priima arba atmets;
- planavimo organizatorius, išnagrinėjęs visuomenės pateiktus pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumentų, parengia priimtų ir motyvuotai atmestų pasiūlymų apibendrinimo medžiagą su paaiškinimais, kaip atsižvelgta į visuomenės nuomonę; visuomenės dalyvavimo ataskaitą, visuomenės pasiūlymų ir atsakymų į juos kopijas kartu su parengtais teritorijų planavimo dokumentais planavimo organizatorius teikia teritorijų planavimo dokumentą tikrinančiai institucijai.

14 NETECHNINĖ SANTRAUKA

Rengiamo teritorijų planavimo dokumento pavadinimas

Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas.

Planavimo pagrindas

LRV 2022 m. birželio 15 d. nutarimas Nr. 640 „Dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“;

Planavimo darbų programa patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2022 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. 1-233 „Dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano planavimo darbų programos patvirtinimo“.

Planavimo tikslai

- Nustatyti teritorijas, reikalingas atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių, planuojamų plėtoti LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos dalyje (dalyse), prijungimo prie elektros perdavimo tinklo sausumoje jungtims (toliau - Jungtys) ir susijusiai infrastruktūrai.
- Užtikrinti elektros energijos, pagamintos atsinaujinančius energijos išteklius naudojančiose elektrinėse, planuojamose plėtoti LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos dalyje (dalyse), perdavimo į elektros perdavimo tinklą sausumoje galimybes, siekiant įgyvendinti strateginį tikslą – didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse ir mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro importo.

Planavimo uždaviniai

- identifikuoti Jungčių ir susijusios inžinerinės infrastruktūros įrengimui reikalingas teritorijas;
- parengti inžinerinės infrastruktūros vystymo koncepciją. Parengti ne mažiau kaip 2 koncepcijos alternatyvas (viena iš jų turi vertinti inžinerinės infrastruktūros koridoriaus (Jungtims) gretinimo su tarpvalstybinei nuolatinės srovės elektros jungčiai tarp Lietuvos ir Lenkijos „Harmony Link“ suplanuotu koridoriumi galimybes) atsižvelgiant į esamos būklės analizės rezultatus, Planavimo organizatoriaus, planavimo subjektų, visuomenės siūlymus ir remiantis geofiziniais jūros dugno paviršiaus tyrimais, kurių tikslas – nustatyti jūros dugno reljefo ypatumus (parengti jūros dugno batimetriją ir identifikuoti objektus, galinčius turėti įtakos inžinerinių infrastruktūros koridorių vietos parinkimui), atliekant juos apimtimi, kuri reikalinga parengti Planui ir (arba) jo strateginį pasekmių aplinkai vertinimą;
- koncepcijos alternatyvas įvertinti nacionalinio saugumo, gamtinės, socialinės ir ekonominės aplinkos aspektais;
- siekiant parinkti optimalią alternatyvą, atlikti koncepcijos alternatyvų palyginimą naudojant kaštų ir naudos analizės metodus, tačiau neapsiribojant jais;

- vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto LRV 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka atlikti Plano koncepcinėms alternatyvoms SPAV ir konkretizuoti optimalius plano sprendinius;
- numatyti inžinerinei infrastruktūrai funkcionuoti reikalingus servitusus;
- numatyti inžinerinės infrastruktūros statinių ir (ar) teritorijų apsaugos zonas, nurodyti specialiąsias žemės naudojimo sąlygas;
- numatyti motyvuotai pagrįstas teritorijas, kuriose žemė turi būti paimama visuomenės poreikiams;
- numatyti motyvuotai (t. y. projekciniais pasiūlymais) pagrįstas teritorijas esamos inžinerinės infrastruktūros rekonstravimui, kurių trasas kirstų Jungtims ir susijusiai infrastruktūrai planuojamos teritorijos;
- numatyti teritorijas miško žemės pavertimui kitomis naudmenomis ir valstybinės reikšmės miškų plotų schemų tikslinimui.

Nagrinėjama teritorija

Nagrinėjama teritorija – LR išskirtinė ekonominė zona (toliau – IEZ) ir teritorinės jūros dalis Baltijos jūroje, Palangos miesto savivaldybė, Kretingos rajono savivaldybė.

Nagrinėjamos koncepcijos alternatyvos

Vystymo plano koncepcijoje jūrinėje dalyje planuojamos A ir B alternatyvos, žemyninėje dalyje – C alternatyva (žr. 6.2.1 pav.). Alternatyvų aprašymas pateiktas 6.6 ir 6.7 skyriuose.

Jūrinės dalies teritorijos aprašymas

Vystymo plano koncepcijoje analizuojamos LRV nutarimuose^{68,69} dėl elektrinių plėtos vietų ir galių numatytų dviejų jūrinių vėjo elektrinių (toliau – JVE) parkų jungčių ir kitos susijusios infrastruktūros vietos įrengimo alternatyvos. JVEVP pažymėti planuojami „Ploto D“ ir „Ploto A“ JVE parkai (žr. 4.1.1 pav.) bei numatomi infrastruktūros koridoriai (elektros perdavimo kabelių trasos) užima dalį Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės ir pereina į Gdanko įdaubos šlaitą.

Esamos teritorijos naudojimas

Nagrinėjamoje jūrinėje teritorijoje praeina tarptautiniai laivybos keliai į/iš Klaipėdos ir Šventosios uostus ir Būtingės naftos terminalą, didelę dalį teritorijos užima uostų reidai ir juose esančios inkaravietės, vykdoma priekrantės ir atviros jūros verslinė žvejyba.

Nagrinėjamoje teritorijoje identifikuotos dvi inžinerinės infrastruktūros įrenginių rūšys – vamzdynų kompleksas su Būtingės terminalo plūduru (toliau – SPM) bei povandeniniai kabeliai. Planuojamą teritoriją kerta ir „Harmony Link“ – Lietuvos ir Lenkijos jūrinio aukštos įtampos nuolatinės srovės (HVDC) kabelio koridorius: LRV 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimu Nr. 720⁷⁰ patvirtino ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planą, kuriame yra suplanuota „Harmony Link“ jūrinės jungties trasa.

Planuojamoje teritorijoje nustatyti riboto naudojimo rajonai, susiję su buvusiais minų laukais ir paskendusiais laivais. Remiantis istoriniais duomenų šaltiniais apie II pasaulinio karo amuniciją, didelė LR Baltijos jūros dalis identifikuota kaip pavojinga. Kaip potencialiai pavojingi yra išskirti buvę minų

⁶⁸ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr>

⁶⁹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

⁷⁰ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2021 m. rugsėjo 1 d. nutarimas Nr. 720 dėl ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „Harmony Link jungties ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano patvirtinimo. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/876d697011ff11ec9f09e7df20500045>

laukai. Išskiriamos esamos ir potencialios konfliktinės zonos, kuriose net po valymo išlieka nesprogsių sprogmenų aptikimo tikimybė. Vieną tokių zonų kerta pietinė jungties kabelių koridoriaus alternatyva, kurią pasirinkus būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus išskant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus.

Nagrinėjamoje teritorijoje nustatyta potencialių naftos struktūrų, dalis teritorijos rezervuota smėlio kasimui (išskirtinai paplūdimių papildymui).

Lietuvos Baltijos jūros kranto zona, kaip Pajūrio arealas, priskirta labai didelio potencialo rekreacinių arealų grupei. Kranto zonos rekreaciniai išteklių saugomi Pajūrio juostos įstatymu. Siekiant kuo efektyviau išnaudoti Baltijos jūros potencialą, būtina plėtoti vandens turizmą Baltijos jūroje. Galima išskirti šias tinkamas plėtoti pramogų formas: iškylos jūroje; rekreacinę žvejybą; nardymą; sporto pramogas jūroje; paukščių stebėjimą ir kt.

Jūros dugnas, reljefas, gyliai

Planuojamoje teritorijoje didelę dugno ploto dalį užima Klaipėdos-Ventspilio plynaukštė bei Gdanko įdaubos link besileidžiantys jos šlaitai. Klaipėdos-Ventspilio plynaukštė prasideda nuo Rygos įlankos ir driekiasi išilgai kranto, o maždaug Liepojos platumoje pasuka į pietvakarius, įsiterpdama tarp Gotlando ir Gdanko įdaubų. Įsiterpimo vietoje yra ir ryškesnių pakilimų. Vienas iš labiausiai suskaidyto reljefo rajonų yra Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės pietinė dalis, ties Šventaja – Palanga pasiekianti priekrantės zoną ir ties Giruliais prisišliejanti prie kranto. Šiame rajone yra daug skirtingo reljefo sąskaidos plotų. Atskirų formų santykinis aukštis čia dažniausiai siekia 4–5 m, o kartais 6–8 m aukščio.

Žemyninio kranto priekrantės reljefas yra sudėtingas. Kranto povandeniniame šlaite esanti bangų perklostomo smėlio zona čia yra siaura ir suskaidyta ledyninės kilmės reljefu, kurio gūbriai vietomis iškyla 5–7 m virš vidutinės dugno profilio linijos.

Planuojamoje teritorijoje jūros gylis kinta nuo 55–60 m pietvakarinėje dalyje, kur stebimas teritorijos nuolydis Gdanko įdaubos link (šlaitas), Klaipėdos-Ventspilio plynaukštėje gyliai nesiekia 30–40 m, o priekrantėje turim plačiai išreikštą dinaminę, iki 20 m gylių zoną su susiformavusių sėklių sistema. 10 m izobata nuo kranto nutolusi nuo 1,5 km šiaurėje ir 4,5 km ties Palanga.

Atlikus detalius jūros dugno tyrimus pasirinktuose trasų šiaurinių alternatyvų koridoriuose, buvo detalizuotas jūros dugno reljefas ir gyliai - sudaryta jūros gylių (batimetrijos) schema). Tyrimams pasirinktuose koridoriuose jūros gylis svyruoja nuo 0 (sąlytyje su krantu) iki ~39 m giliausioje (centrinėje) zonos dalyje.

Hidrometeorologinės sąlygos

Vėjas Pajūryje dažniausi vakarų rumbų, t. y. ŠV–V–PV vėjai. Remiantis apibendrintais duomenimis, vidutinis vėjo greitis jūroje (Lietuvos IEZ) stiprėja tolstant nuo kranto ir keičiasi nuo 7 iki 10 m/s.

Baltijos jūroje vyrauja vėjinės bangos, todėl bangavimo režimas tapatus vėjų režimui. Priekrantėje vyrauja vakarų krypčių bangos. Atviroje jūroje, kur taip pat kaip ir priekrantėje didžiausias bangas formuoja vyraujantys vakarų krypčių vėjai, o vidutinis vyraujančių PV–ŠR krypties bangų aukštis nagrinėjamoje teritorijoje vidutiniškai gali siekti 0,8–0,9 m ir daugiau metrų.

Lietuvos akvatorijai būdinga “cikloninė” Baltijos jūros tėkmių kryptis (prieš laikrodžio rodyklę), formuojanti vyraujančią vandens masių pernašą išilgai kranto iš pietų į šiaurę. Lietuvos Baltijos jūros akvatorija yra palyginti sekli, todėl jos vandens terminis režimas labai greitai reaguoja į sezoninę klimatinių sąlygų kaitą. Vanduo labiausiai atvėsta vasario mėnesį (iki –0,5 °C žemiau nulio), o daugiausiai išyla liepos–rugpjūčio mėnesiais (iki 28,2 °C).

Lietuvos Baltijos jūros dalyje pastovi ledo danga nesusidaro. Jūros priekrantėje vidutinėmis ir šaltomis žiemomis susiformuoja nuo kelių metrų iki kelių kilometrų pločio priešalas. Jį dažniausiai sudaro prie kranto vėjo ir vandens srovių suneštos ir sugrūstos ledo lytys, kurios stabilios išlieka tik vyraujant ramiems ir šaltiems orams. Ledo danga gali susiformuoti iki 1,5 km nuo kranto atstumu.

Saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos

Planuojamoje teritorijoje yra išskirtos saugomos teritorijos bei Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos. Nagrinėjamos alternatyvos kerta Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės biosferos poligono teritoriją, „Natura 2000“ BAST ir PAST Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė, „Natura 2000“ PAST Baltijos jūros priekrantė bei Baltijos jūros talasologinį draustinį, be to ribojasi su „Natura 2000“ BAST Baltijos jūros priekrantė.

Biologinė įvairovė

Dugno buveinės

Dugno faunos rūšių skaičius, gausumas ir biomasės dėsningai mažėja Rytų Baltijos povandeniniame šlaite didėjant gyliui. Iki 30 m gylio būdinga didžiausia rūšių įvairovė. Giliau, 30–50 m gyliuose, sąlygos jau nėra tinkamos seklių vandenų rūšims, tačiau dar nepalankios ir giliavandeniams organizmams – ledynmečio reliktais. Pastarieji, dažniausiai judrūs, priedugniniame sluoksnyje gebantys laisvai plaukioti organizmai, nuolat sutinkami tik didesniuose nei 60 m gyliuose, kur vandens druskingumas didesnis⁷¹.

Žuvis. Vienos iš gausiausių žuvų Lietuvos ekonominėje zonoje, kurios yra intensyviai žvejojamos – Baltijos strimelė, Baltijos menkė ir upinė plekšnė. Baltijos strimelių nerštas stebimas šiaurinėje Lietuvos priekrantėje akmenuotame dugne su povandenine augmenija, taip pat ant Klaipėdos uosto vartų bangolaužių 2–5 m gylyje.

Tiek Klaipėdos valstybinio jūrų uosto rajone, tiek nuo jo į šiaurę iki Šventosios gausios praeivės ir gėlavandenės žuvis. Praeivėms priskiriamos stintos, žiobriai, lašišos, šlakiai, sykai, perpelės, unguriai ir upinės nėgės. Dauguma praeivių žuvų rūšių laikosi netoli krantų, dažniausiai iki 20 m gylio, tačiau lašišos migruoja labai dideliais atstumais. Dažniausiai tik priekrantėje sužvejojamos gėlavandenės žuvis – karšiai, storkiai, plakiai, meknės, kuojos, aukšlės, salačiai, ešeriai, pūgžliai ir trispyglės dyglės.

Jūros žinduoliai Baltijos jūroje gyvena ir veisiasi trys ruonių rūšys, dvi skirtingos paprastųjų jūrų kiaulių populiacijos. Į Lietuvos faunos sąrašą įtraukta tik viena rūšis – ilgasnukis ruonis. Ši gyvūnų rūšis yra įtraukta ir į Lietuvos raudonąją knygą. Lietuvos teritorinėje jūroje ruoniai aptinkami reguliariai, dažniausiai registruojami šaltuoju metų laiku ir atplaukia kartu su migruojančiomis žuvimis, tačiau tikslus gyvūnų skaičius nėra žinomas.

Paukščiai ir šikšnosparniai Lietuvos Baltijos jūros priekrantėje ir dalyje Lietuvos teritorinių vandenų reguliariai sutinkama virš 20 jūros paukščių rūšių. Lietuvos Baltijos jūra svarbiausia yra žiemojantiems jūros paukščiams, taip pat migruojantiems paukščiams, kurie skrenda į žiemojimo ar perėjimo vietas. Lietuvoje yra aptinkamos skaitlingos nuodėgulių, ledinių ančių, alkų, laibasnapių narūnėlių, rudakaklių narų, ausuotojų kragų ir kitų rūšių paukščių sankaupos tiek priekrantės vandenyse, tiek atviroje jūroje. Virš Lietuvos teritorinių vandenų intensyviai migruoja žąsiniai, gerviniai, nariniai, žvirbliniai ir kiti paukščiai.

Rudeninės migracijos metu virš pakrantės ir vakarų Lietuvos žemyninėje dalyje iki ~70 km į sausumą nuo jūros yra nustatyta intensyvi šikšnosparnių migracija.

Kraštovaizdis

Pagal LR BP Jūrinės teritorijos dalį, jūrinio gamtinio karkaso, formuojamo atsižvelgiant į akvalinių kraštovaizdžių ypatumus, vertingiausių biologinės įvairovės rajonų pasiskirstymą, sedimentacines ir hidrodinamines sąlygas, pagrindą sudaro 3 geomorfologiškai skirtingos zonos, pasižyminčios savitu gamtinių procesų pobūdžiu, gamtinių vertybių pasiskirstymu ir jautrumu ir iš viso užimančios 38 % Lietuvos akvatorijos ploto:

⁷¹ Daunys D., Šiaulytė A., Zaika A. 2012. Lietuvos Baltijos jūros aplinkos būklė: preliminarus vertinimas. Lietuvos Baltijos jūros aplinkos apsaugos valdymo stiprinimo dokumentų parengimas. Sudarytojai Olenin. S, Daunys D., Bučas M., Bagdanavičiūtė I. KU leidykla, Klaipėda.

4. Žemyninio kranto priekrantė – povandeninis šlaitas ir sekioji jūros akvatorijos dalis (iki 20 m gylio) yra svarbi jūros ir sausumos sąveikos zona, aktyvūs hidrodinaminiai procesai, išsidėstę pagrindinės gamtinės vertybės;
5. Klaipėdos Ventspilio pakiluma, kur santykinai mažesnis jūros gylis atokesnėse nuo kranto jūros akvatorijos dalyse. Čia palankios gamtinės sąlygos vertingoms dugno buveinėms formuotis;
6. Gdanko įdaubos šlaitas – giliausia planuojamos teritorijos dalis.

Pagal kraštovaizdžio morfologinį rajonavimą nagrinėjama teritorija patenka į Rytų Baltijos sekliosios jūros ruožo (A) Pietryčių Baltijos jūros povandeninių plynaukščių srities (I) Kuršių-Vakarų Žemaičių Baltijos jūros priekrantės povandeninių plynaukščių ir luomų rajoną.

Kultūros paveldas

Pagal esamą informaciją apie nuskendusius laivus (oficialūs šaltiniai – Lietuvos saugios laivybos administracija, Kultūros paveldo departamentas) LR IEZ yra pažymėtos keliasdešimt nuskendusiu objektų radimvietės. Didžiąją nuskendusiu objektų dalį sudaro industrinio tipo laivai, tačiau atrasta ir itin vertingų moksliniu požiūriu medinių laivų liekanų. Taip pat yra rasti keli vertingi kultūrinio kraštovaizdžio po vandeniu arealai su gamtiniais reliktais, medžių liekanomis dalis jų yra įrašytos į kultūrinių vertybių registrą. Kultūros paveldo vertybių yra ir pajūrio juostoje.

Į planuojamą teritoriją ar jos artimą aplinką patenkantis kultūros paveldo objektas: Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vieta (kodas 38466).

Informacija apie aplinkinėse teritorijose vykdomą ir numatomą analogišką veiklą

Vystymo planu jungtys planuojamos LRV nutarimais^{72, 73} numatytų vystyti VE parkų teritorijoms. Dar dvi teritorijos yra AEI plėtrai suplanuotos JVEVP, todėl tikėtina, jog bus siekiama vystyti ir kitas JVEVP numatytas AEI objektų plėtrai skirtas teritorijas. Be to, AAA 2022 m. balandžio 4 d. priėmė sprendimą Nr. (30.2)-A4E-3820 dėl VE parko įrengimo ir eksploatacijos Baltijos jūros Lietuvos akvatorijoje galimybių poveikio aplinkai vertinimo sprendimo galiojimo pratęsimo UAB AVEC planuojamam VE parkui gretimoje jūrinėje teritorijoje (neišeinančioje iš JVEVP apimtyje suplanuotos VE plėtros teritorijos ribų).

Planuojamą teritoriją kerta ir „Harmony Link“ – Lietuvos ir Lenkijos jūrinio aukštos įtampos nuolatinės srovės (HVDC) kabelio koridorius.

Žemyninės dalies teritorijos aprašymas

Atsižvelgiant į planuojamus Jungčių išėjimo į krantą taškus ir Darbėnų skirstyklos geografinę padėtį, Jungčių alternatyvos žemyninėje dalyje planuojamos Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijoje, todėl Klaipėdos r. sav. teritorijos analizė neatliekama.

Palangos miesto savivaldybė nusidriekusi palei Baltijos jūros pakrantę nuo Palangos pietinių priemiesčių iki Latvijos sienos šiaurėje. Per savivaldybę iš pietų į šiaurę eina kelias A13 (Klaipėda–Liepoja). Palangos miesto savivaldybė yra Pajūrio žemumoje.

Palangos miesto savivaldybės teritorijos plotas sudaro 10976 ha. Iš šio ploto sausumos teritorijos dalis (neįskaitant Baltijos jūros) – 7950 ha. 2008 m. parengto bendrojo plano sprendimais numatytas bendras urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos plotas sudaro 3061 ha. Iš bendro urbanizuoto ir galimo urbanizuoti teritorijų ploto 65 % teritorijų dalis jau yra užstatyta ar suplanuota užstatymui, kuris galimas pagal parengtus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus

Planuojamos alternatyvos kerta mažo užstatymo intensyvumo gyvenamąsias teritorijas bei ekstensyviai naudojimui įrengiamų želdynų teritorijas, taip pat valstybinės reikšmės miškus. Palangos

⁷² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

⁷³ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr>

miesto bendrojo plano koregavimo, nustatant prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, plano sprendiniuose šios teritorijos pažymėtos kaip neprioritetinės plėtros bei neurbanizuojamos teritorijos.

Kretingos rajono savivaldybės vakarinė dalis yra Pajūrio žemumoje, rytinė – Vakarų Žemaičių plynaukštėje. Per savivaldybės teritoriją eina geležinkelis Vilnius – Klaipėda.

Kretingos rajono savivaldybės teritorijos plotas sudaro 98,9 tūkst. ha. Didžiausią rajono savivaldybės teritorijos dalį sudaro žemės ūkio paskirties žemė – 57 % ir miškų ūkio paskirties žemė – 36 %. Prioritetine žemės naudojimo veikla rajono savivaldybės teritorijoje išlieka žemės ūkis ir miškų ūkis.

Kretingos rajono savivaldybės teritorija bendrajame plane skirstoma į neurbanizuojamas teritorijas, urbanizuotas ir urbanizuojamas teritorijas bei kitas teritorijas. Šios teritorijos zonuojamos nustatant atskiras funkcines zonas. Funkcinės zonos išskirtos pagal vyraujančią pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį bei konkrečius teritorijos panaudojimo tikslus.

Planuojamos alternatyvos numatytos miško žemėje bei Kretingos miesto bendrojo plano sprendiniuose pažymėtose funkcinėse zonose, kuriose galima planuoti susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros objektų, inžinerinių tinklų koridorių, energijos tiekimo infrastruktūros objektų teritorijos.

Inžinerinė infrastruktūra

Palangos miesto savivaldybės teritorijos susisiekimo tinklo struktūrą sudaro valstybinės reikšmės bei vietinės reikšmės kelių tinklas. Esamų geležinkelių savivaldybės teritorijoje nėra, tačiau yra numatomas naujas geležinkelis Būtingėje, kuris būtų atvestas į perspektyvinį giliavandenį uostą. Palangoje susikerta 3 nacionalinio lygmens autoturizmo trasos, pro miestą praeina dviračių takai. Centrinėje Palangos savivaldybės teritorijos dalyje ties Kunigiškių ir Užkanavės gyvenvietėmis yra išsidėstęs tarptautinis Palangos oro uostas, šiaurinėje dalyje Šventosios upės žiotyse, prie Baltijos jūros – Šventosios valstybinis jūrų uostas. Visoje Palangos miesto teritorijoje veikia išvystytos viešojo vandentiekio ir centralizuoto buitinių nuotekų tvarkymo sistemos, elektros energijos tiekimo sistema, gamtinių dujų skirstomojo dujotiekio sistema. Šiaurinėje Palangos miesto savivaldybės teritorijos dalyje, netoli Latvijos Respublikos sienos yra nutiesti naftos terminalo vamzdynai, jungiantys jūrinį vamzdyną su naftos talpyklų parku Būtingėje. Be to, šiaurės rytinėje šios teritorijos dalyje yra paklota magistralinio naftotiekio į Mažeikų naftos produktų perdirbimo įmonę dalis. Šis objektas nėra susijęs su Palangos miestą aptarnaujančia inžinerine infrastruktūra.

Kretingos r. sav. teritorijoje susisiekimo infrastruktūrą sudaro valstybinės reikšmės, magistraliniai, krašto ir rajoniniai keliai. Visoje Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje yra labai gerai išvystyta elektros energijos tiekimo sistema, užtikrinanti patikimą ir kokybišką elektros tiekimą vartotojams. Pro Kretingos r. sav. teritoriją praeina du plačios vėžės geležinkelio ruožai, įrengtas Kartenos aerodromas.

Kretingos rajono teritorijoje įrengta centralizuoto vandens tiekimo ir buitinių nuotekų tvarkymo sistema, elektros energijos tiekimo sistema, išplėta ryšių infrastruktūra, magistralinio dujotiekio tinklai.

Paviršiniai ir požeminiai vandens telkiniai

Per planuojamą teritoriją tekančios upės priklauso Šventosios baseinui (Šventoji), Lietuvos pajūrio upių baseinui (Danė-Akmena), Nemuno upių pabaseiniui (Minija).

Saugomos teritorijos

Nagrinėjamoje teritorijoje ar jos artimoje aplinkoje yra išskirtos Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ ir kitos saugomos teritorijos. Palangos m. sav. teritorijoje į nagrinjamą teritoriją patenka buveinių apsaugai svarbios teritorijos Baltijos jūros priekrantė ir Baltijos Šventosios upė bei paukščių apsaugai svarbi teritorija Baltijos jūros priekrantė, taip pat Būtingės geomorfologinis draustinis ir Būtingės paukščių pelkės ornitologinis draustinis,

Kretingos r. sav. teritorijoje į nagrinėjamą teritoriją patenka buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) Baltijos Šventosios upė ir Sudėnų pievos bei Sudėnų botaninis-zoologinis draustinis.

Mišakai

Palangos teritorijoje miškai ir miško žemė pagal miesto žemėnaudas sudaro apie 41 % miesto savivaldybės ploto ir apie 90 % visų saugomų teritorijų. Visi miškai yra valstybinės reikšmės ir priklauso II grupės specialiosios paskirties miškams.

Kretingos r. sav. teritorijoje miško žemės plotas užima 35 % viso rajono teritorijos, pagal miškų grupes vyrauja IV grupės ūkiniai miškai, dalis jų valstybiniai, kiti miškai – privatūs.

Nagrinėjamos Jungčių alternatyvos kerta specialios paskirties, apsauginius bei ūkinius miškus.

Kraštovaizdis ir gamtinis karkasas

Gamtinį karkasą Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje sudaro regioninės svarbos Pamario geoekologinė takoskyra, rajoninės reikšmės Šventosios migracijos koridorius, vietinės reikšmės mažųjų upelių migraciniai koridoriai, kuriuose vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija, tai pat rajoninės reikšmės Laužemės, Darbėnų vidinio stabilizavimo arealai bei vietinės reikšmės vidinio stabilizavimo arealai.

Gamtinį karkasą Palangos miesto savivaldybės teritorijoje sudaro regioninės svarbos Pamario geoekologinė takoskyra, apimanti visą savivaldybės teritoriją, išskyrus jau urbanizuotas ir numatomas urbanizuoti teritorijas, taip pat migraciniai koridoriai, esantys Šventosios, Rąžės slėniuose ir kitose teritorijose, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija. Šventosios upės slėnyje esantis migracinis koridorius – regioninės svarbos.

Naudingų iškasenų telkiniai

Palangos m. sav. ir Kretingos r. sav. teritorijose vyrauja smėlio, žvyro, durpių ir naftos telkiniai.

Nagrinėjamos alternatyvos patenka į Šventosios naftos ir Vanagupės (Pajūrio) durpių prognoziųjų naudingųjų iškasenų išteklių plotų ribas.

Kultūros paveldas

Iš kultūros paveldo objektų, kaip kultūriniam kraštovaizdžiui reikšmingiausi, išskiriamos buvusių dvarų sodybų, piliakalnių teritorijos. Itin reikšmingas yra Kretingos dvaro sodybos kompleksas.

Kretingos rajone yra daug archeologinio paveldo objektų, alkviečių, akmenų. Čia nemažai istorinės pagarbos vietų paveldo – senųjų kapinių, mažosios architektūros objektų – koplytėlių.

Prioritetiniai Palangos miesto nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorinės apsaugos objektai yra miesto istorinė dalis – urbanizuotos vietos teritorija, Palangos dvaro sodyba, senovės gyvenvietės, vilų kompleksai ir dominuojančios medinės architektūros paveldo teritorijos centrinėje miesto dalyje.

Rekreacija, turizmas

Palanga yra vienas svarbiausių Lietuvos kurortų, kuris priskiriamas nacionalinio lygmens rekreacijos aptarnavimo centrui.

Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje, įvertinant jos geografinę situaciją, gali būti formuluojami du svarbiausi rekreaciniai tikslai. Pirmasis – žemyninės rajono savivaldybės dalies pažinimas bei jos teikiamų rekreacinių išteklių naudojimas, antrasis – pajūrio zonos panaudojimas kurortinio pobūdžio aplinkos formavimui.

Informacija apie vėjo elektrinių parkų jungčių ir kitos susijusios infrastruktūros vietos įrengimo alternatyvų pasirinkimą. Pasirinktų Vystymo plano alternatyvų aprašymas

Jungties koncepcijos alternatyvų pradžia, išėjimas į krantą ir pabaiga

Vystymo plano koncepcijoje planuojamos ir analizuojamos atsinaujinančių išteklius naudojančių elektrinių, LRV nutarimuose numatytų dviejų JVE parkų jungčių ir kitos susijusios infrastruktūros vietos įrengimo alternatyvos.

Atsižvelgiant į patvirtinto JVEVP sprendinius, Vystymo plano koncepcijos alternatyvos numatytos LR BP palei siaurinę Lietuvos IEZ ribą pažymėtame inžineriniame infrastruktūros koridoriuje bei greta planuojamos elektros jungties „Harmony Link“ koridoriaus.

Atsižvelgiant į patvirtinto JVEVP sprendinius, horizontalaus kryptinio gręžimo technologijos (žr. 6.3 skyrių) ypatumus bei situaciją priekrantėje ir krante (esamą ir planuojamą infrastruktūrą, saugomas teritorijas, kultūros paveldą, užstatymą ir pan.), ataskaitoje numatytos keturios VE parkų jungčių išėjimo iš jūros vietos.

Trys vietos numatytos šiaurinėje Palangos miesto savivaldybės dalyje: viena prie Būtingės, kita – prie suplanuoto tarpvalstybinės nuolatinės srovės elektros jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos „Harmony Link“ infrastruktūros koridoriaus. Trečia vieta numatyta pietinėje Harmony Link kabelio koridoriaus dalyje ir žemiau Šventosios uosto išorinio reido. Ketvirta Jungčių išėjimo į sausumą vieta nutolusi apie 6 km į pietus nuo trečios vietos (į Palangos m. pusę), išėjimo taškas planuojamas priešais Šventosios kultūrinio paveldo zoną.

Povandeninių kabelių išėjimo taškai sausumoje numatomi preliminariai 200–350 m atstumu nuo jūros kranto.

JVE parkai bus prijungti prie esamo elektros perdavimo tinklo sausumoje sistemos – 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ teritorijoje, Kretingos r. sav., Darbėnų sen., Žynelių k. 9. Abiejų JVE parkų jungtys suplanuotos taip, kad vieno parko jungtis netrukdytų kito parko prijungimui skirtų įrenginių statybai.

Jungties koncepcijos alternatyvų žymėjimas

Jūrinėje dalyje „Ploto D“ JVE parko sujungimui su elektros perdavimo tinklais nagrinėjamos alternatyvos (žr. 6.2.1 pav.) žymimos kaip A alternatyvos (A1–A7 alternatyvos), o „Ploto A“ sujungimui žymimos kaip B alternatyvos (B1–B4 alternatyvos). Žemyninėje dalyje visos alternatyvos įvardintos kaip C alternatyvos (C1–C24 alternatyvos).

Jūrinėje dalyje suformuoti septyni vieno JVE parko (žr. 6.6.1 pav. „Plotas D“) jungčių prie elektros perdavimo tinklų kabelių trasų koridoriaus A alternatyvos variantai ir keturi kito JVE parko (6.6.1 pav. „Plotas A“) jungčių prie elektros perdavimo tinklų koridoriaus B alternatyvos variantai.

Žemyninėje dalyje nagrinėjami dvidešimt keturi C alternatyvos variantai.

Elektros linijų trasų technologiniai sprendiniai ir pločiai jūroje

Planuojama, kad iš atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių parkų bus tiesiami 220 kV įtampos kintamos srovės tiekimo elektros kabeliai. Kiekvienam JVE parkui prijungti prie Lietuvos elektros perdavimo tinklų suformuojamas trims 350 MW (ar didesnės galios) kabeliams (tikslų elektros kabelių skaičių nustatys JVE parko vystytojas) nutiesti ir eksploatuoti reikalingo pločio infrastruktūros koridorius.

Minimalūs atstumai tarp jūrinių elektros kabelių labai priklauso nuo kabelio tipo, dugno geofizikinių savybių ir reljefo, naudojamos klojimo technologijos ir kt. Numatoma, kad kabeliai ne mažiau nei 1 m į dugną. Kabelių įgilinimo/apsaugos būdas priklausys nuo tokių faktorių kaip žvejybos zonos, laivybos keliai, nuo jūros dugno geologinių savybių, dugno reljefo ypatumų ir gylio. Sankirtose

su jūros dugne esančiais kabeliais gali būti naudojama apsauga užpilant skaldą arba klojant apsauginį sluoksnį, t. y. apsaugines plokštes ir kt.

Atsižvelgiant į esamus gylius, galimą kabelių skaičių, skirtingas galimas kabelio jūroje klojimo technologijas, numatoma, kad vieno JVE parko prijungimo prie sausumos tinklų kabelių koridoriaus plotis bus 340 m (žr. 6.3.5 pav.).

Kabelių tiesimui Lietuvos pajūrio zonoje (iš jūros išėjimui į sausumą) planuojama naudoti horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (žr. 6.3.6 pav.). Toks technologinis būdas vadinamas HDD (horizontal directional drilling) Numatoma, kad HDD technologija bus naudojama ir žemyninėje dalyje kertant Šventosios upę ir jos slėnį, bei pagal poreikį linijinius infrastruktūros objektus (naftotiekį ir valstybinės reikšmės kelius). Bendras (sausumoje ir jūroje) HDD numatomas gręžinių ilgis priklausys nuo naudojamos technologinės įrangos ir gali siekti apie 1,5 km ir daugiau.

Elektros linijų trasų technologiniai sprendiniai ir pločiai žemyninėje dalyje

Kabelių tiesimui naudojant HDD būdą Lietuvos pajūrio zonoje (išėjimui iš jūros į sausumą) vieno JVE parko kabelių paklojimui reikalingas apie 140 m x 140 m sklypo/teritorijos plotas. Preliminarūs galimi kryptiniam gręžimui reikalingų aikštelių plotai siekia nuo 6,2 ha iki 8,3 ha (žr. 6.4.1, 6.4.2 ir 6.4.3 pav.). Įvertinta situacija, kuomet klojami 3 jūriniai kabeliai⁷⁴, tarp kurių atstumas žemyninėje dalyje bus 20 m, o jūrinėje (ties 7 m gylio izobata) - 70 m.

HDD technologija taip pat bus naudojama klojant elektros kabelius per Šventosios upę bei magistralinį kelią A13 Klaipėda–Liepoja. Per kitus kelius ir kitus vandens telkinius (upes, upelius, griovius) kabeliai, tikėtina, būtų įrengiami atviru būdu kasant tranšėją.

Planuojama, kad iš VE parkų jūroje iki naujos sausumoje įrengiamos TP bus tiesiami požeminiai 220 kV įtampos kintamos srovės tiekimo elektros kabeliai. Nuo naujai įrengiamos TP iki Darbėnų skirstyklos elektros energija bus perduodama 330 kV įtampos kintamos srovės požemine kabelių linija. Ataskaitoje vertinama, kad linija bus sudaryta iš keturių grandžių po 350 MW, kurių dvi bus darbinės ir dvi rezervinės. Kiekvieną grandį sudarys trys viengysliai kabeliai.⁷⁵

Atsižvelgiant į galimą kabelių linijų skaičių, reikalinga išlaikyti atstumą tarp kabelių bei reikalingą aptarnavimo zonos plotį, o taip pat atsižvelgiant į kabelių sujungimui reikalingų jungčių įrengimą bei galimas netipines sąlygas, kur bus reikalingas koridoriaus išplatinimas, ataskaitoje numatoma, kad vieno JVE parko koridoriaus plotis, klojant 220 kV įtampos elektros kabelius ir klojant 330 kV įtampos elektros kabelius, bus 20 m (gali būti tikslinamas sprendinių konkretizavimo metu).

Transformatorių pastočių ir kitų reikalingų įrenginių vietos įrengimo alternatyvos

Atsižvelgiant į atstumą iki žemyninės dalies, pasaulyje esamas technologijas ir vyraujančią praktiką, numatoma, kad iš vėjo elektrinių parkų povandeniniais kabeliais bus tiekiamas 220 kV įtampos kintamos srovės elektros energija. Žemyninėje dalyje ji, įrengus transformatorių pastotes, turės būti pakelta iki 330 kV įtampos ir tik po to bus galima prijungti prie elektros perdavimo tinklo 330 kV skirstykloje “Darbėnai”.

JVE parkų pajungimo į Darbėnų skirstyklą schema pateikta 6.5.1 pav.

Atskirus JVE parkus gali valdyti skirtingi valdytojai, todėl kiekvieno iš dviejų VE parko prijungimui turės būti numatomos atskiros transformatorių pastotės su reikalinga įranga. Preliminariai numatoma, kad TP užims ~ 3 ha teritoriją (abiem VE parkams būtų reikalinga ~ 6 ha teritorija).

Pažymėtina, kad tikslūs plotai, reikalingi TP ir kitai reikalingai inžinerinei infrastruktūrai įrengti bei privažiavimo keliams nutiesti priklausys nuo konkrečios vietovės ir numatomų Vystytojų parenkamų techninių sprendinių. Šiuo Vystymo planu išskirtos teritorijos, kur statyba galima.

⁷⁴ Pastaba: Vystytojas gali pasirinkti ir kitą kabelių skaičių

⁷⁵ Pastaba: kabelių skaičių ir techninius parametrus pasirinks Vystytojas. Ataskaitoje 4 kabelių sprendinys parinktas siekiant optimaliai parinkti jungties koridoriaus plotį ir įvertinti galimus jungties įrengimo kaštus.

TP statybai galimos teritorijos išskirtos (žr. 6.5.2 pav.), atsižvelgiant į parengtus ir rengiamus teritorijų planavimo dokumentus, esamą ir planuojamą infrastruktūrą⁷⁶, saugomas teritorijas⁷⁷, gyvenamąsias teritorijas⁷⁸, kultūros ir gamtos paveldo objektus⁷⁹, vandens telkinius⁸⁰, miškus⁸¹ bei kitus TP statybą ribojančius veiksnius.

Nagrinėjamos infrastruktūros koridorių vietos alternatyvos jūrinėje dalyje

Planuojant atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių parkų prijungimo prie 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ jungtis, nėra žinomi tikslūs techniniai sprendiniai, todėl elektros linijų koridorių pločiai jūroje parenkami atsižvelgiant į planuojamų - VE parkų leistiną generuoti galią⁸²,⁸³ JVEVP patvirtintus sprendinius (kabelius į žemyninę dalį tiesti greta Harmony Link kabelio ir/ arba šiaurinių infrastruktūros koridorių), esamas kabelių ir jų įrengimo technologijas, o taip į maksimalų tikėtiną kabelių (įskaitant rezervinius kabelius) skaičių.

Preliminarios jungties koridorių alternatyvos jūroje pateiktos 6.6.1 paveiksle.

Parinkant alternatyvas jūrinių kabelių klojimui, atsižvelgiama į kelis esminius planavimo principus bei techninės specifikacijos reikalavimus:

- Planuojamo vieno parko infrastruktūros koridoriaus minimalus plotis jūroje (pajungimui naudojant 3 elektros kabelius) – 340 m ;
- Jūros dugnas ištirtas taip, kad vieno parko koridoriaus parinkimui būtų išžvalgyta apie 500 m pločio trasa, o gretinant abiejų kabelių koridorius – maksimalus tyrimų trasos plotis (kur įmanoma) būtų 1000 m;
- Maksimaliai išnaudoti LR BP⁸⁴ siūlomų infrastruktūros koridorių trasas bei kitų esamų kabelių jūroje koridorius;
- Įvertinti galimybę kabelius kloti greta „Harmony Link“ (aukštos įtampos nuolatinės srovės (High-voltage direct current, toliau – HVDC) kabelio) jungčiai suplanuoto koridoriaus;
- Vengti kabelių trasų formavimo JVEVP suplanuotose atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorijose, išnaudojant tik planuojamų JVE parkų aptarnavimo/buferines zonas;
- Minimizuoti galimų kitų kabelių/vamzdynų susikirtimų skaičių;
- Vengti žinomų ir potencialių povandeninio kultūrinio paveldo objektų zonų ir kitų žinomų kliūčių bei jų saugos zonų;
- Kadangi planuojami dviejų potencialių JVE parkų pajungimai, alternatyvos taip pat formuojamos taip, kad pagal technines ir erdvines galimybes, gretimai būtų galima sutalpinti abiejų planuojamų JVE parkų elektros kabelių trasas.

Atsižvelgiant į aukščiau paminėtus principus, suformuotos septynios vieno JVE parko (6.6.1 pav., „Plotas D“) prijungimo kabelių trasų koridoriaus alternatyvos ir keturios kito JVE parko (6.6.1 pav., „Plotas A“) koridoriaus alternatyvos.

⁷⁶ Be pačios inžinerinės infrastruktūros (naftotiekis, vėjo ir saulės elektrinės, įvairūs statiniai) išskirtos 50 m zonos nuo naftotiekio ir 168 m saugos zonos nuo esamų iki 140 m aukščio vėjo elektrinių. Pastaba: planuojant TP teritoriją Vystytojas turėtų įsivertinti ir specialiąsias žemės naudojimo sąlygas nuo linijinių objektų (pvz. kelių ir elektros linijų).

⁷⁷ Saugomose teritorijose TP statyba negalima

⁷⁸ atsižvelgiant į galimą triukšmo poveikį TP eksploataavimo metu išskirtos 300 m zonos aplink gyvenamąsias teritorijas ir sodybas.

⁷⁹ TP statyba gamtos ar kultūros paveldo teritorijose ar jų apsaugos zonose negalima (ar kai kuriais atvejais nepageidaujama).

⁸⁰ Remiantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, draudžiama važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis ir jas statyti arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio kranto, todėl išskirtos 25 m pločio juostos aplink juos

⁸¹ Ribojimų ūkinei veiklai lygmuo miško žemėje priklauso ir nuo grupės, kuriai miškas yra priskirtas.

⁸² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a0c9fb80b6bc11eab9d9cd0c85e0b745/asr>;

⁸³ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/39556540c6ed11ed9978886e85107ab2>

⁸⁴ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/563c5570267011ecad73e69048767e8c> .

Nagrinėjamos infrastruktūros koridorių vietos alternatyvos žemyninėje dalyje

JVE parkų prijungimui prie 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ sausumoje planuojami 220 kV (iki naujai įrengiamos TP) ir 330 kV kintamos srovės elektros linijų inžinerinės infrastruktūros koridoriai. Į 330 kV skirstyklą „Darbėnai“ planuojama jungti du VE parkus, kurių kiekvieno maksimali į tinklą perduodamos elektros energijos galia sieks 700 MW.

Preliminarios elektros linijų trasos alternatyvos žemyninėje dalyje pateiktos 6.7.1 pav.

Planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai nuo Baltijos jūros pakrantės iki Darbėnų 330 kV skirstyklos kirs šalia Palangos miesto ir Kretingos rajono savivaldybių ribos augantį mišką, taip pat upes, upelius ir melioracijos griovius. Prieš klojant tinklus miškuose, miško žemė turės būti paverčiama kitomis naudmenomis teises aktų nustatyta tvarka. Planuojant inžinerinės infrastruktūros koridorius pirmenybė teikiama tai miško žemei, kuri neapaugusi mišku ar joje yra išretėję medynai. Visais atvejais atsižvelgiama į grupę, kuriai miškas yra priskirtas.

Elektros linijų trasų alternatyvos planuojamos stengiantis apeiti kultūros paveldo vertybių teritorijas, saugomas teritorijas ar kitas gamtiškai ir socialiai jautrias teritorijas. Esant neišvengiamumui planuoti inžinerinės infrastruktūros koridorius per saugomas teritorijas ar kitas jautrias teritorijas, SPAV ataskaitoje yra numatytos priemonės reikšmingų neigiamų pasekmių išvengimui, sumažinimui ar kompensavimui.

Alternatyvų parinkimo metu atsižvelgiama į esamas ir suplanuotas gyvenamąsias teritorijas, t. y. siekiama išlaikyti kuo didesnę atstumą nuo esamų gyvenviečių bei pavienių sodybų, taip pat naujai suplanuotų gyvenamųjų teritorijų.

Renkant alternatyvų trasas, vertinami planuojamų elektros linijų trasų ilgiai, susikirtimai su esamais ir planuojamais inžineriniais tinklais ir susisiekimo komunikacijų objektais, taip pat vertinamas kertamų žemės sklypų skaičius.

Nuo povandeninių kabelių išėjimo į sausumą vietų, elektros linijų trasų alternatyvos planuojamos atsižvelgiant į Palangos miesto bendrojo plano sprendinius, Kretingos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius, kitus parengtus bei rengiamus teritorijų planavimo dokumentus.

Povandeninių kabelių išėjimo į sausumą trasa šiaurinėje Palangos miesto savivaldybės dalyje (prie Būtingės) uždaru būdu (naudojant HDD technologiją) kirstų Būtingės geomorfologinį draustinį, o taip pat turėtų būti kertamos ties Būtinge išsidėsčiusios melioruotos žemapelkės.

Labiausiai į pietus nutolusi kabelių išėjimo į sausumą alternatyva kirs registruotą kultūros paveldo vertybę – Šventosios senovės gyvenvietę (1813), kur bus reikalinga atlikti archeologinius tyrimus.

Šiauriausia elektros linijų trasų alternatyva, pagal AB „Orlen Lietuva“ sąlygas, numatoma atsitraukiant ne mažiau nei 50 m atstumu nuo magistralinio naftotiekio (magistralinio naftotiekio apsaugos zona yra po 25 m į abi puses nuo vamzdyno ašies). Šia jungtimi siekiama suformuoti trumpiausią įmanomą ir gamtinei bei socialinei aplinkai palankią jungties alternatyvą, kuri neturėtų įtakos esamo ir planuojamo⁸⁵ magistralinių naftotiekių saugai dėl klaidžiojančių srovių atsiradimo.

Kita trasos alternatyva numatyta šalia „Harmony Link“ koridoriaus. Trasa parenkama valstybinės reikšmės magistralinio kelio A13 Klaipėda - Liepoja gretimybėje, toliau - lygiagrečiai Pylimo g. tęsiniai iš Šventosios link Darbėnų miestelio. Šioje vietoje Kretingos rajono savivaldybės bendrojo plano

⁸⁵ Kretingos r. sav. teritorijos bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros brėžinyje yra numatyta naftotiekio - produktotiekio plėtra - nuo Mažeikių naftos perdirbimo produktų gamyklos iki Būtingės terminalo naftotiekis - produktotiekis numatytas į šiaurę nuo esamo magistralinio naftotiekio vamzdyno. VE parkų jūroje prijungimui prie esamo elektros perdavimo tinklo trasa planuojama pietinėje esamo magistralinio naftotiekio pusėje, tokiu būdu neužkertant naftos produktų ir / ar naftos transportavimo vamzdyno plėtos ir nedarant įtakos jo saugumui dėl klaidžiojančių srovių atsiradimui.

sprendiniuose numatytas kelio su asfalto danga įrengimas, geležinkelio atšakos iš Darbėnų mstl. plėtra, taip pat lygiagrečiai esamai gatvei yra nutiestas plačiajuosčio interneto tinklas.

Prie Darbėnų 330 kV skirstyklos elektros linijų alternatyvos patenka į esamą VE parką. Esamos VE yra nuo 50 m iki 140 m aukščio. Pagal tuo metu galiojusius teisės aktus VE statybai parengtuose detaliuose planuose buvo numatytos sanitarinės apsaugos zonos nuo 38 m iki 90 m.

Alternatyvos parenkamos, kad kuo mažiau darytų įtaką elektros linijos ir VE veiklai ir būtų užtikrinami visi teisės aktų ir saugumo reikalavimai. Elektros linijų koridoriai parenkami atsižvelgiant į esamą žemės sklypų ribas, esamus lauko keliukus.

Planuojant infrastruktūros koridorių miškuose esamų orinių linijų apsaugos zonų ribose, miškuose jau yra proskynos ir yra galimybė pasinaudoti šių proskynų dalimi, taip sumažinant kertamo miško plotą.

Galimos reikšmingos pasekmės aplinkai ir įtakojančių veiksnių tarpusavio sąveika Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės aplinkos komponentams

Nagrinėjamų alternatyvų pasekmės visuomenės sveikatai

Jūrinė dalis

Jungties kabelių trasų koridorių alternatyvos jūrinėje teritorijos dalyje pasekmių visuomenės sveikatai nesukels. Pasekmės analizuotinos jungties išėjimo į krantą zonoje bei žemininėje teritorijos dalyje.

Žemyninė dalis

Artimiausios prie Baltijos jūros gyvenamosios ir visuomeninės paskirties teritorijos yra Palangos miesto savivaldybėje.

Požeminių elektros kabelių įrengimas numatomas atsitraukiant nuo gyvenamųjų teritorijų. Numatoma, kad planuojamų elektros jungčių koridoriai nekirs gyvenamųjų teritorijų. Siekiant fizinės apsaugos nuo pažeidimų, o taip pat sumažinti elektromagnetinę spinduliuotę bei elektromagnetinių laukų interferenciją požeminiai elektros kabeliai yra ekranuojami. Požeminių elektros kabelių kuriamas EML intensyvumas (stipris) nekelia rimtų sveikatos problemų ir Lietuvoje nėra reglamentuojamas (reglamentuojamas tik aukštos įtampos elektros oro linijų EML⁸⁶). Požeminių elektros kabelių sukuriama elektromagnetinio lauko (EML) intensyvumas yra per mažas, kad sukeltų pasekmes žmonių sveikatai.

Eksplatuojant kabelį triukšmas negeneruojamas, oro tarša neišsiskiria. Tekant elektros srovei kabelis šyla, tačiau išsiskiriantys šilumos kiekiai nėra reikšmingi ir sveikatai pavojingi.

Vystymo planas ir vėjo energetika yra žaliosios energetikos plėtros dalis, kuri kelia netiesiogines teigiamas pasekmes žmonių sveikatai dėl mažėjančios iškastinio kuro naudojimo dalies elektros energetikos sektoriuje, o taip pat dėl potencialių grėsmių, susijusių su klimato kaita.

Jungčių eksploatacijos metu poveikis visuomenės sveikatai dėl elektromagnetinių laukų, triukšmo ar kitų veiksnių nenumatomas.

Susijusi infrastruktūra – naujai numatyta transformatorių pastotė ar šunto reaktoriai skleidžia tam tikrą triukšmo lygį, todėl teritorija susijusiai infrastruktūrai JVE parkų vystytojų turės būti parinkta

⁸⁶ Pastaba: Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriama elektromagnetinio lauko“ (toliau – Higienos norma) nustato 330 kV ir aukštesnės įtampos elektros oro linijoms ir joms priklausantiems įrenginiams (toliau – elektros linijos), veikiantiems pramoniniu 50 Hz dažniu, taikomas elektromagnetinio lauko parametru leidžiamas vertes ir elektromagnetinio lauko bendruosius matavimo reikalavimus gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpose bei gyvenamojoje aplinkoje.

tokioje vietoje, kad neviršytų higienos norma HN33:2011 reglamentuojamų leidžiamų ribinių triukšmo lygių arba triukšmo reikalavimai gali būti užtikrinami pasirenkant mažiau triukšmingą įrangą.

Atlikus preliminarius triukšmo skaičiavimus⁴⁸, vertinama, kad pagrindinės tipinės įrangos (galios transformatorių ir šunto reaktorių) skleidžiamo viršnorminio triukšmo zona nuo TP gali siekti apie 200 m. Reikia pabrėžti, kad TP skleidžiamas triukšmas, o tuo pačiu viršnorminio triukšmo zona labai priklausys nuo: konkrečios techninės įrangos ir jos skleidžiamo triukšmo spektro, įrenginių kiekio ir jų išdėstymo TP teritorijoje, o taip pat gretimos teritorijos žemės dangos charakteristikų ir reljefo. Viršnorminio triukšmo zoną gali didinti ir greta esantys kiti pramoninio triukšmo šaltiniai (pvz.: vėjo elektrinės). Detalūs ir tikslūs triukšmo skaičiavimai ir reikalingos triukšmo mažinimo priemonės turi būti atliekami techninio (darbo) projekto rengimo metu, žinant TP statybos vietą ir numatomą įdiegti įrangą. Šiame vystymo plane atsižvelgus į tipinės įrangos skleidžiamą triukšmą parenkant galimas teritorijas TP statybai nuo gyvenamųjų namų atitraukiama per 200 m.

Statybos metu galimas laikinas dulcėtumo ir triukšmo padidėjimas, kuris turi būti mažinamas imantis poveikio mažinimo priemonių. Priemonės triukšmo ir dulcėtumo mažinimui statybų metu turi būti konkretizuojamos rengiant techninį projektą atsižvelgus į teritorijos, kur bus įrengiama susijusi infrastruktūra ypatumus, numatomas naudoti technologijas ir atstumus iki gyvenamųjų teritorijų.

Vystymo plano įgyvendinimas gali turėti ir mažai reikšmingas pasekmes dėl galimo psichoemocinio poveikio kai kuriems gyventojams dėl servitutų nustatymo žemės sklypuose, patenkančiuose į planuojamą infrastruktūros koridorių ar žemės sklypuose ar sklypuose ir gretimybėse, kur numatomas susijusios infrastruktūros įrengimas.

Netiesioginės teigiamos pasekmės visuomenės sveikatai siejamos su švarios atsinaujinančios (vėjo) energetikos išteklių naudojimu, pakeičiančiu taršų iškastinį kurą.

Pasekmės

Jūrinėje dalyje jungties kabelių įrengimo pasekmės visuomenės sveikatai nenumatomos.

Vystymo planas visuomenės sveikatai turės tiek teigiamų tiek ir neigiamų pasekmių, tačiau jos vertintinos kaip nereikšmingos.

Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės saugomoms teritorijoms, miškams ir biologinei įvairovei

Jūrinė dalis

Jūrinėje aplinkoje yra svarbu atsižvelgti į esamas saugomas ir „Natura 2000“ teritorijas bei jose saugomas vertybes. Nagrinėjant galimas kabelių trasų alternatyvas bei įrengimo pasekmes saugomoms vertybėms vienas svarbiausių aspektų yra galimas poveikis dugno bendrijoms, saugomiems biorifams. Galimos pasekmės jūros gyvūnijai taip pat susijusios su galimu trikdymu statybos darbų laikotarpiu bei fizikiniais povandeninių kabelių poveikiais.

Jungčių koridoriai planuojami siekiant, kad būtų paveikta kuo mažiau gamtiškai vertingų ar jautrių teritorijų, tačiau šiaurinės koncepcijos alternatyvos jūroje neišvengiamai kirs Klaipėdos–Ventspilio plynaukštės BAST, PAST ir biosferos poligoną, kurie išskirti saugoti 1170 Rifų buveinės ir žiemojančius vandens paukščius – nuodėgules, alkas ir ledines antis.

Galimos pasekmės dugno buveinėms bei pasekmių mažinimo priemonės

Įgyvendinant Vystymo plano sprendinius pasekmės dugno buveinėms – asocijuotai florai ir faunai – priklausys nuo kabelių tiesimo technologinių sprendinių, kurie savo ruožtu techninio projektavimo metu bus parenkami atsižvelgiant į gylį, atstumą iki kranto juostos, litologines dugno savybes. Jungties kabelių koridoriai kirs „Natura 2000“ BAST teritoriją ir ES prioritetinę 1170 Rifų buveinę. Bendras suardytos buveinės plotas priklausys nuo pasirinktos kabelio klojimo technologijos ir kabelio klojimo darbų zonos pločio. Šiame etape vertinamas maksimalus galimas kabelio tranšėjos plotis – 3 m.

Kabelių linijų statybai pajūrio juostoje išėjimo iš jūros į sausumą ruože numatoma naudoti horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (HDD). Tiesioginio dugno trikdymo vieta galima tik šiaurinėje infralitoralės rifo dalyje.

Tikėtinos trumpalaikės lokalsios nereikšmingos pasekmės – drumstumo padidėjimas – gręžimo metu. Drumstumo pasklidimo plotas priklausys nuo gręžimo metu vyraujančių hidrometeorologinių sąlygų. Pasekmių mažinimo priemonė – atlikti darbus atsižvelgiant į hidrometeorologines sąlygas, t. y. ramiu oru drumstumo sklaida užims mažesnę plotą.

Kadangi kabelių klojimo technologijos numato riedulių ir kliūčių apėjimą, labai tikėtinas nereikšmingas natūralios dugno buveinės fizinis dugno trikdymas.

Atsižvelgiant į dugno bendrijų galimybę atsikurti, tikėtina, kad Vystymo plano įgyvendinimas neturės reikšmingų neigiamų pasekmių dugno buveinėms ir bentoso organizmams.

Galimos pasekmės ichtiofaunai bei pasekmių mažinimo priemonės

Galimos neigiamos pasekmės jūrinėms žuvims yra susijusios su kabelių klojimo darbais, kuomet gali padidėti vandens drumstumas dėl kabelio linijų klojimo ir/ar įgilinimo į dugną. Eksploatacijos metu neigiamos pasekmės yra galimos dėl trikdymo, sukeliama kabelių skleidžiamų elektromagnetinių laukų

Vandens drumstumą ir padidėjusių nuosėdų koncentraciją vandens stovymėje gali sukelti kasimo darbai, atliekami kabelio įrengimo (įgilinimo į dugną) metu. Tačiau, pakibusios vandenyje nuosėdinės medžiagos laikosi gana trumpą laiko tarpą, o jų paplitimo plotas priklauso nuo nuosėdų rūšies ir srovių režimo. Numatoma, kad poveikis bus lokalus ir laikinas, todėl reikšmingų pasekmių jūrinių žuvų populiacijai neturės.

Jūros dugne patiestuose elektros kabeliuose tekanti kintama elektros srovė sukuria elektromagnetinius laukus. Yra manoma, kad šis laukas gali trikdyti žuvų migraciją dėl trikdamos žemės magnetinių linijų detekcijos bei krypties pojūčio arba žuvims naudojančioms elektromagnetinio lauko pokyčius trukdyti aptikti mitybos objektus.

Dauguma tyrimų parodė, kad įprastu atveju elektromagnetinio lauko poveikis žuvims yra minimalus arba jo neigiama įtaka nėra įrodyta.

Galimos pasekmės paukščiams ir šikšnosparniams bei pasekmių mažinimo priemonės

Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo metu labiausiai aktualūs poveikiai jūros paukščiams yra dėl galimo trikdymo – kabelių klojimo darbus atliekančių laivų keliamo baidymo – paukščiai gali būti priversti pasitraukti iš maitinimosi/poilsio vietų, esančių laivybos trasose.

Trikdymo poveikis numatomas tik kabelio klojimo darbų metu, greta jūroje dirbančių laivų, todėl neigiamos pasekmės vertinamos kaip trumpalaikės ir lokalsios. Pažymėtina, kad palankiausias metas darbams jūroje dėl labiausiai tinkamų, ramių hidrometeorologinių sąlygų yra vasara, todėl šiuo metu poveikis žiemojantiems paukščiams neaktualus.

Kuomet paukščiai vienokiu ar kitokiu atstumu vengia tam tikrų objektų, gali būti prarandami jų mitybai ar poilsiui tinkami plotai.

Elektros perdavimo kabelių įrengimas gali turėti įtakos paukščių atžvilgiu dėl poveikio dugno organizmų bendrijoms, kurios gali būti tinkamos jūrinių ančių mitybai. Jūros gylis nuo 40 iki 60 metrų – galima teigti, jau per gilus efektyviai maitintis nuodėgulėms, ledinėms antims. Todėl šis dugno bendrijų pokytis labiau aktualus jūros priekrantėje. Dėl sąlyginai mažo kabelio tiesimo metu pažeidžiamo dugno ploto bei greito bendrijų atsikūrimo, šis poveikis neturės reikšmingų neigiamų pasekmių jūrinėms paukščiams.

Galimos pasekmės jūros žinduoliams bei pasekmių mažinimo priemonės

Dėl nedidelio užklystančių jūrinių žinduolių gausumo įgyvendinus Vystymo plano sprendinius Lietuvos ekonominėje zonoje nėra tikėtinos reikšmingos neigiamos pasekmės jūrinių žinduolių populiacijoms.

Galimas garso poveikis žinduoliams priklauso nuo konkrečių darbų, tačiau dėl padidėjusio laivų eismo ir pradėjus triukšmingus darbus VE teritorijose, gyvūnai pasitrauks į gretimas teritorijas, todėl reikšmingos neigiamos pasekmės nenumatomos.

Jūros žinduolių jautrumas dirbtiniams elektromagnetiniams laukams priklauso nuo konkrečiai rūšiai būdingos jutiminės ribos ir konkretaus poveikio. EML nebūtinai daro poveikį žinduoliams, o intensyvesnis elektromagnetinis laukas gali daryti tiek teigiamą, tiek neigiamą poveikį gyvūnui.

Žemyninė dalis

Visos koncepcijos alternatyvos neišvengiamai jūroje ir pakrantėje kerta saugomą teritoriją „Pajūrio juosta“⁸⁷. Kai kurios Alternatyvos pakrantėje kerta Būtingės geomorfologinį draustinį⁸⁸. Kabelio klojimas tarp jūros ir žemyninės dalies bus vykdomas kryptinio gręžimo (HDD) būdu neliečiant pajūrio kopų, todėl reikšmingos pasekmės saugomai teritorijai „Pajūrio juosta“ ir Būtingės geomorfologiniam draustiniiui nenumatomos.

Žemyninėje dalyje elektros kabelis per Šventosios upę (BAST „Baltijos Šventosios upė“) kuri įsteigta upinės nėgės ir ovaliosios geldutės apsaugai, numatomas įrengti kryptinio gręžimo būdu (HDD technologija). Tuo būdu pasekmės saugotinioms vertybėms (upinei nėgei ir ovaliajai geldutei) nenumatomos.

Žemyninėje dalyje, optimaliai parenkant kabelio trasas, visos koncepcijos alternatyvos neišvengiamai kirs tam tikras EB svarbos buveinių teritorijas. Koncepcijos alternatyvos parinktos atsižvelgiant ir į saugomų rūšių sistemos (SRIS) duomenis stengiantis atsitraukti nuo saugomų rūšių radaviečių.

Įgyvendinant numatytas aplinkosaugines priemones, reikšmingos neigiamos pasekmės šioms rūšims nenumatomos.

Parinkant elektros jungties vietos alternatyvas neišvengiamai bus kertamas miškas. Svarstomų alternatyvų koridoriai parinkti stengiantis kirsti kuo mažiau miškų (įskaitant specialios paskirties bei apsauginius miškus). Koncepcijos alternatyvos parinktos taip, kad nekirstų kertinių miško buveinių ir pagal galimybes eitų kvartalinėmis linijomis ar orinių elektros linijų apsaugos zonomis.

Už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis ir miško išskirtimą LR teisės aktų numatyta tvarka turės būti kompensuojama. Vykdamas statybas miške, numatomas statybos darbų laikotarpio ribojimas, atsižvelgiant į miškų kirtimo taisyklės, galimą poveikį saugomoms rūšims bei paukščiams perėjimo ir jauniklių auginimo laikotarpiu.

⁸⁷ Pajūrio juostos nustatymo tikslai yra: 1) racionaliai naudojant išsaugoti Kuršių nerijos, įrašytos į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą, žemyninio pajūrio kraštovaizdį, retų bei nykstančių augalų ir gyvūnų rūšių buveines ir kitus gamtos išteklius; 2) užtikrinti pajūrio juostos subalansuotą naudojimą valstybės bei visuomenės reikmėms; 3) užtikrinti kraštovaizdžio gamtos ir kultūros vertybių apsaugos priemonių įgyvendinimą; 4) sudaryti sąlygas visuomenei naudotis pajūrio juostos rekreaciniais ištekliais. 1. Pajūrio juostai priskiriama: 1) ne siauresnė kaip 100 m nuo jūros kranto linijos sausumos teritorija, į kurią įeina kopagūbris, prieškopė, klifas ir paplūdimys, besidriekianti nuo Latvijos Respublikos valstybės sienos iki Klaipėdos uosto šiaurinio molo; 2) Kuršių nerija iki Rusijos Federacijos valstybės sienos; 3) Lietuvos Respublikos teritorinių vandenų Baltijos jūros akvatorija iki 20 m gylio izobatos. Pajūrio juostoje draudžiama: 1) padalyti, atidalyti privačios nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus, suteiktus iki Pajūrio juostos įstatymo įsigaliojimo dienos; 2) niokoti gamtos ir kultūros paveldo objektus, ardyti paplūdimius, povandeninį krantą, kopagūbrį, kopas, klifo šlaitus ar kitaip žaloti reljefą, dirvožemį, augmeniją ir gyvūniją; 3) vykdyti žemės gelmių išteklių gavybą, išskyrus požeminį vandenį; 4) važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, traktoriais ir savaeigėmis mašinomis pajūrio juostos paplūdimiu, kopagūbriu (kopomis) ir povandeniniu krantu, išskyrus atvejus, kai: f) įgyvendinami valstybei svarbūs projektai.

⁸⁸ Draustinio steigimo tikslas: išsaugoti pajūrio kopų ruožą.

Pasekmės

Elektros jungčių ir susijusios infrastruktūros eksploatavimas neturės reikšmingų neigiamų pasekmių dėl buveinių ar rūšių sunaikinimo, migracijos barjero atsiradimo, buveinių skaidymo, hidrologinio režimo pokyčių ir pan. Įgyvendinant ataskaitoje išnagrinėtas alternatyvas, kuomet bus pritaikomos aplinkosauginės poveikio mažinimo ir kompensacinės priemonės, reikšmingos neigiamos pasekmės saugomoms teritorijoms ir objektams, miškams, EB svarbos buveinėms, saugomoms rūšims ir biologinei įvairovei nenumatomos.

Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės vandeniui

Jūrinė dalis

Elektros perdavimo kabelių tiesimo jūrinėje dalyje metu tikėtinas didesnis drumstumo padidėjimas tik lokaliai, t. y. klojimo vietoje. Todėl darbai nesukels reikšmingų plataus masto drumstumo pokyčių ir suspenduotų dalelių kiekio padidėjimo, lyginant su natūraliomis sąlygomis nagrinėjamoje Baltijos jūros dalyje.

Tiesiant elektros perdavimo kabelius bei atliekant jūros dugno nuosėdų judinimą galima antrinė vandens tarša cheminėmis medžiagomis (sunkiaisiais metalais, organiniais junginiais), susikaupusiomis smulkiadispersinių (dumblingų) nuosėdų sudėtyje. Nagrinėjamos kabelių linijų tiesimo alternatyvos nenumato darbų vykdymo potencialiai užterštose Lietuvos Baltijos jūros vietose. Reikšmingų neigiamų pasekmių vandeniui dėl antrinės taršos nenumatoma, pasekmių mažinimo priemonės netaikomos.

Žemyninė dalis

Elektros jungčių trasos alternatyvos parinktos apeinant požeminio vandens vandenvietes ir šiuo aspektu neigiamo poveikio, o tuo pačiu ir pasekmių nenumatoma. Atsižvelgiant į kabelių klojimo metu vykdomų kasimo darbų apimtį, reikšmingas poveikis hidrologiniam režimui nenumatomas.

Per Šventosios upę kabelio tiesimo darbai bus vykdomi uždaru būdu (naudojant kryptinio gręžimo ar kitą technologiją), todėl reikšmingo poveikio nebus.

Siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio upėms ir jų ekosistemoms, atsižvelgiant į galimą poveikį, numatomos reikšmingų neigiamų pasekmių išvengimo priemonės statybų metu.

Pasekmės

Jūroje koncepcijos alternatyvos planuojamos teritorijose, kur vyrauja ledyninės kilmės moreninės nuogulos, smulkaus ir vidutinio rupumo smėliai, žvirgždo, gargždo ir riedulių laukai, nepasižymintys reikšmingu, istoriškai susiformavusiu cheminiu užterštumu, todėl reikšmingų neigiamų pasekmių vandeniui dėl antrinės taršos nenumatoma.

Sausumoje, laikantis numatytų prevencinių priemonių, pasekmės vandeniui nenumatomos.

Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės žemės gelmėms ir naudingosioms iškasenoms

Jūrinė dalis

Galimos pasekmės jūros dugnui, sedimentacinėms sąlygoms inžinerinės infrastruktūros įrengimo metu

Atsižvelgiant į dugno sandarą, paviršinių nuogulų tipą ir paplitimą bei su tuo susijusių vertingų dugno bendrųjų susidarymą, numatoma, kad poveikis dugnui iš esmės gali būti tik lokalus ir santykinai nedidelis. Pagrindė neigiamas poveikis siejamas tik su daliniu dugno suardymu ir antrine sedimentacija kabelių trasų įrengimo vietose, bei galimi pažeidimai vertingoms dugno buveinėms, jeigu projektavimo metu jose būtų planuojami dugno ardymo darbai. Didesnis poveikis galimas teritorijos dalyse, kur paplitusios išplautos ledyninės kilmės nuogulos.

Planuojant kabelių trasų išdėstymą, rekomenduojama vengti vertingiausių (identifikuotų pagal valstybinio monitoringo rezultatus) dugno arealų sunaikinimo arba prieš planuojant tranšėjų kasimą, vertingiausiose zonose atlikti papildomus dugno tyrimus – patikslinti vertingos dugno buveinės paplitimo zoną ir prevenciškai vengti šios zonos pažeidimų.

Lietuvos priekrantėje pagrindinis nešmenų srautas apima 1–1,5 km priekrantės zoną, todėl kabelių trasų klojimas per šią dinamiškai aktyvią zoną gali turėti lokalių neigiamų pasekmių smėlio balansui ir atitinkamai kranto ruožo/paplūdimių stabilumui.

Klojant aukštos įtampos kabelius jūros dugnu technologiškai naudojami du pagrindiniai būdai – tranšėjoje arba uždengiant tiesiog ant jūros dugno nutiestą kabelį masyviais betono užklotais arba smėlio ar žvyro danga. Priklausomai nuo geologinių sąlygų ir grunto savybių tranšėjos gali būti kasamos specialių jūrinių plūgų arba naudojant suspausto vandens čiurkšlę. Dėl taikomų technologijų, visais atvejais poveikis jūros dugnui yra lokalus ir minimalus. Kabelio užklojimo technologija yra naudojama tik specifinėmis sąlygomis, kuomet tranšėjos kasimas yra neįmanomas arba technologiškai per brangus.

Be to, priekrantės zonoje – jungiant sausumos ir jūros trasos segmentus, dažniausiai naudojama įsigręžimo į dugno technologija (angliškai HDD), t. y. kabeliai vedami ne atviromis tranšėjomis, o prastumiami per gręžskylę giluminiuose sluoksniuose, taip nesuardant ir nepažeidžiant jautriausios – priekrantės zonos jūroje ir paplūdimio.

Galimos pasekmės smėlio, naftos paieškų galimybėms ir gavybos sąlygoms

Kabelių trasos vietomis kerta vieną (žr. 4.2.1.6 b pav.) potencialią naftos struktūrą (alternatyva ties jūrine siena su Latvija), tačiau dėl lokalaus kabelių trasos išsidėstymo charakterio, rimtų kliūčių galimai naftos gavybai šioje teritorijoje neturės.

Lietuvos IEZ smėlio ir žvyro išteklių nėra išžvalgyti ir neįtraukti į valstybinį žemės gelmių registrą kaip naudinga iškasena. Tačiau potencialios šių išteklių sankaupos yra nustatytos atliekant jūros dugno geologinį kartografavimą. Vertinami kabelių koridoriai nekerta nei smėlio, nei kitų vertingų mineralinių iškasenų paplitimo zonų, todėl neigiamo poveikio gamtos ištekliams taip pat nenumatoma.

Žemyninė dalis

Žemyninėje dalyje žemės gelmių išteklių telkiniai⁸⁹ nekertami – kertami tik naudingųjų iškasenų parengtinės ir prognozinės žvalgybos plotai, kur elektros jungčių numatymas yra galimas. Naudingųjų žemės iškasenų plotai yra didesni nei planuojami jungčių koridoriai, todėl gamtinių išteklių gavybai ar paieškai reikšmingų neigiamų pasekmių nebus.

Pasekmės

Jūrinėje dalyje pasekmių dugnui ir žemės gelmėms vertinimas svarbus tik prevencine prasme – nekliudyti/neblokuoti, kitų galimų strateginių gamtinių išteklių gavybos ar paieškų. Naudingųjų žemės iškasenų plotai yra didesni nei planuojami jungčių koridoriai, todėl gamtinių išteklių gavybai ar paieškai reikšmingų neigiamų pasekmių nebus. Įgyvendinant ataskaitoje nagrinėjamas alternatyvas reikšmingos neigiamos pasekmės naudingųjų išteklių gavybai ar paieškai nenumatomos.

Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui

Jūrinė dalis

Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas yra susijęs su jūros teritorijų naudojimu, tačiau nekeičia jūrinio kraštovaizdžio funkcinės ar vizualinės struktūros. Jūrinėje dalyje elektros jungties įgyvendinimas pasekmių kraštovaizdžiui nesukels. Jungties kabelių išvedimui į kranto zoną numatoma taikyti HDD

⁸⁹ Žemės gelmių išteklių telkinys – tiesioginiu žemės gelmių tyrimu nustatytose ribose esančių naudingųjų iškasenų, kurių kiekis ir kokybė yra ištirti ir kurių išgavimas yra ar gali būti ateityje ekonomiškai naudingas, sankaupa.

technologija, tai yra jūros priekrantė, kranto zonoje esantys smėlio paplūdimiai bei kopos nebus kasamos atviru būdu, todėl šių elementų reljefas bei kraštovaizdžio struktūra nebus pakeisti, neigiamos pasekmės nenumatomos.

Žemyninė dalis

Parenkant elektros jungties vietos alternatyvas žemyninėje dalyje neišvengiamai bus kertamas miškas. Visos alternatyvos žemyninėje dalyje kirs gamtinio karkaso teritorijas. Numatoma, kad planuojamos elektros jungtys nesudarys barjero gyvūnų ir augalų migracijai ir darys mažai reikšmingą įtaką gamtiniams ir rekreaciniams ištekliams bei kraštovaizdžio geologinei pusiausvyrai.

Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui dėl galimo miškų juostos išskirtimo. Už miško išskirtimą ir miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis bus kompensuojama teisės aktų nustatyta tvarka.

Mažai ar vidutiniškai reikšmingas pasekmes kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui gali turėti transformatorių pastočių įrengimas, priklausomai kurioje planuojamų koncepcijos alternatyvų atkarpoje jos bus įrengtos.

Pasekmės

Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas yra susijęs su jūros teritorijų naudojimu, tačiau nekeičia jūrinio kraštovaizdžio funkcinės ar vizualinės struktūros. Jūrinėje dalyje elektros jungties įgyvendinimas pasekmių kraštovaizdžiui nesukels.

Parenkant elektros jungties vietos alternatyvas žemyninėje dalyje neišvengiamai bus kertamas miškas. C1-C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3 – 40,6 proc. visos trasos ilgio, tuo tarpu C21-C24 alternatyvų atveju net 64,8-65,3 proc. visos trasos ilgio. Numatoma, kad planuojamos elektros jungtys nesudarys barjero gyvūnų ir augalų migracijai ir darys mažai reikšmingą įtaką gamtiniams ir rekreaciniams ištekliams bei kraštovaizdžio geologinei pusiausvyrai. Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui dėl galimo miškų juostos išskirtimo

Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės kultūros paveldui

Jūrinė dalis

Didžiąją Lietuvos akvatorijoje žinomų nuskendusių objektų dalį sudaro industrinio tipo laivai, tačiau atrasta ir itin vertingų mokslinių požiūriu medinių laivų liekanų. Taip pat yra rasti keli vertingi kultūrinio kraštovaizdžio po vandeniu arealai su gamtiniais reliktais, medžių liekanomis.

Teritorija, kurioje nustatyta į kultūros paveldo registrą įrašyto Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vieta, būtų kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu, todėl neigiamos pasekmės vertybei nenumatomos.

Jūros dugne atliktų tyrimų metu priekrantėje aptiktas vienas galimai antropogeninės kilmės objektas. Atlikus archeologinius tyrimus nustatyta, kad tai natūralus objektas – išplautos morenos gūbrys – t. y. kultūrinės vertės neturintis objektas, todėl apsaugos priemonės nenumatomos.

Jūrinėje dalyje pagal registruotų kultūros vertybių vietas, žinomas nuskendusių laivų vietas bei atliktų tyrimų duomenis neigiamų pasekmių dėl vertybės sunaikinimo, vertingųjų savybių sumažėjimo kultūros vertybėms nenumatoma.

Žemyninė dalis

Koncepcijos alternatyvos parinktos stengiantis atsitraukti nuo vertingų, įskaitant ir kultūros paveldą, teritorijų ar objektų, tačiau dėl galimų ribojimų jūroje ir pakrantėje SPAV apimtyje svarstomos koncepcijos alternatyvos, kurios kerta registruotą kultūros paveldo vertybę - Šventosios senovės

gyvenvietę (1813). Čia reikšmingas pasekmes sumažinti gali tik platūs (tiek detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto).

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai numatomi Kulšės ir Šventosios pakrantėse ir Būtingės lagūninio ežero ir pakrantės kopų teritorijose bei ties Laukžemės kapinynu II, pasirinkus alternatyvas, kertančias šias teritorijas.

Šių tyrimų rezultatai apspręs tolesnių tyrimų būtinybę bei apimtis, tačiau pačios jungties tiesimo darbų koreguoti neturėtų.

Elektros jungties statybos darbai apims teritorijas, kuriose poveikis reljefui bus didesnes nei 1 ha plote, todėl pasirinkus bet kurią alternatyvą jose reikės vykdyti archeologinius tyrimus, kurių pobūdis, apimtys ir atlikimo laikas priklausys nuo techninio projekto sprendinių.

Pasekmės

Jūrinėje dalyje pagal registruotų kultūros vertybių vietas, žinomas nuskendusių laivų vietas bei atliktų tyrimų duomenis neigiamų pasekmių dėl vertybės sunaikinimo, vertingųjų savybių sumažėjimo kultūros vertybėms nenumatoma. Alternatyvos A3, A6 ir B3 kerta Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vietą (kodas 38466), todėl šios alternatyvos gali turėti mažai reikšmingą neigiamą poveikį, kuris sprendžiamas teritoriją kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu.

Įvertinus nagrinėjamas alternatyvas sausumoje didžiausias neigiamas pasekmes turėtų piečiausios C21 – C24 koncepcijos alternatyvos, nes jos kerta saugomą archeologijos vertybę – Šventosios senovės gyvenvietę (1813). Čia reikšmingas pasekmes sumažinti gali tik platūs (tiek detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto. Atlikus archeologinius tyrimus šių alternatyvų pasekmės kultūros paveldui vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos. Kitos alternatyvos pasekmių kultūros paveldui nesukels.

Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės klimatui

Jūrinė dalis

Vertinant netiesioginį alternatyvios energetikos poveikį aplinkos orui, būtina pažymėti, kad vėjo energija yra viena iš atsinaujinančių energijos rūšių, kurios naudojimas mažina iškastinio kuro naudojimą, o kartu CO₂ ir kitų medžiagų emisijas į aplinkos orą. Vėjo energijos naudojimas svarbus mažinant šiltnamio dujų emisijas iš energetikos sektoriaus. Atsižvelgiant į tai, jūrinių VE parkų kabelių jungties Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas turės netiesiogines teigiamas pasekmes klimatui.

Kabelių įrengimo metu galima trumpalaikė, lokali aplinkos oro tarša laivų variklių išmetamomis dujomis, kuri dėl gerų sklaidos sąlygų jūroje neturės reikšmingų neigiamų pasekmių klimatui. Dirbantys laivai turi atitikti tarptautinių organizacijų (MARPOL) reikalavimus.

Žemyninė dalis

Atsinaujinančių energijos rūšių naudojimas mažina iškastinio kuro naudojimą, o kartu CO₂ ir kitų medžiagų emisijas į aplinkos orą. Elektros jungties įrengimas, siekiant naudoti atsinaujinančius energijos išteklius, itin palankiai vertinamas poveikio klimatui kontekste, kaip klimato kaitą mažinanti priemonė. Lyginant alternatyvas tarpusavyje, galima daryti išvadas, kad palankiausias yra trumpiausias bei mažiausiai miško iškirsti reikalaujančios alternatyvos.

Pasekmės

Įgyvendinant Vystymo planą numatomos reikšmingos teigiamos pasekmės dėl klimato kaitos ir oro taršos energetikos sektoriuje sumažinimo regioniniu masteliu. Priimant, kad ilgesnės trasos įrengimui tiek jūroje, tiek krante yra būtinos didesnės kuro ir kt. sąnaudos, dėl ko bus išmetama daugiau teršalų į aplinkos orą, mažesnio (nei visų alternatyvų vidurkis) ilgio trasos alternatyvos vertinamos palankiau.

Nagrinėjamų alternatyvų įgyvendinimo pasekmės materialiajam turtui, socialinei-ekonominei aplinkai

Jūrinė dalis

Galimos pasekmės ūkio ir atskirų sektorių raidos procesams

Jūrinio atsinaujinančios energetikos sektoriaus vystymas

Pagrindinis Lietuvos nacionalinės energetikos nepriklausomybės strategijos tikslas atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) srityje – toliau didinti AEI dalį Lietuvos vidaus energijos gamyboje ir galutiniame energijos suvartojimo balanse, taip mažinant priklausomybę nuo iškastinio kuro importo ir didinant vietinės elektros energijos gamybos pajėgumus. Įgyvendinant šį strateginį tikslą, bus siekiama palaipsniui didinti AEI dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu: iki 2020 metų – 30%, iki 2030 metų – 45%, iki 2050 metų – 80%. Energija iš atsinaujinančių energijos išteklių taps pagrindinė visuose – elektros, šilumos ir vėsumos energijos bei transporto – sektoriuose.

Patvirtintas JVEVP sudaro prielaidas Baltijos jūros Lietuvos akvatorijoje įrengti ir eksploatuoti vėjo elektrinių parkus, kurių pajungimui į krantą šiuo Vystymo planu planuojamos būtinos jungtys. Vystymo plano sprendiniai leis užtikrinti „Plote D“ ir „Plote A“ suplanuotų jūrinių VE parkų energijos perdavimą į krante esančius elektros tinklus.

Pasekmės laivybai

Lietuvos jūrinių parkų įrengimui JVEV planu suplanuotos atsitraukiant nuo Lietuvos jūros rajoną kertančių tarptautinių navigacijos kelių. Jungties kabeliai, vedami kranto kryptimi, kerta dvi intensyviai naudojamas laivybos trasas: navigacines linijas į/iš Klaipėdos uosto ir į/iš Būtingės naftos terminalo. Jungties kabelių įrengimas neturės jokio poveikio laivybai esamais tarptautiniais navigacijos keliais.

Planuojant kabelių trasų koridorius turi būti atsižvelgta į teritorijoje esančius uostų reidus, nustatytas inkaravietes.

Būtingės terminalo tanklaivių priplaukimo koridoriuje jungties trasos planuojamos taip, kad kabeliai nepatektų į tanklaivių švartavimuisi prie naftos perdavimo plūduru jūroje zoną, todėl jokių ribojimų Būtingės terminalo tanklaivių laivybai nesudarys.

Jungties koridorių atkarpose, kurios kerta Šventosios uosto reido šiaurinį pakraštį, reikalingas Šventosios uosto reido ribų koregavimas.

Pasekmės verslinei ir mėgėjų žvejybai

Tam tikras ekonominis Vystymo plano sprendinių įgyvendinimo poveikis žvejybos verslui galimas dėl atsirandančių žvejybos apribojimų jungties kabelių koridoriuje dugniniams ir priedugnio tralais. Verslinės žvejybos ribojimai galimi kabelių klojimo metu, o eksploatacijos metu atnaujinus menkių ir plekšnių žvejybą turėtų būti taikomi žvejybos apribojimai dugniniams ir priedugnio tralais – dėl rizikos pažeisti kabelius.

Pagal 2021 metų žvejybos duomenis koncepcijos alternatyvos nepersidengia su intensyvaus tralavimo rajonais, todėl kabelio įrengimas neturės reikšmingų pasekmių verslinei žvejybai. Pažymėtina, kad atviroje jūroje esantys žvejybos plotai nepriskirti atskiroms įmonėms. Todėl, net ir atsiradus apribojimams traluoti jungties kabelio koridoriuje, paskirstytos ar aukciono būdu įgytos žvejybos galimybės galės būti išnaudotos gretimuose rajonuose.

Jungties koncepcijos alternatyvos, priklausomai nuo pasirinktos išėjimo į krantą vietos, gali kirsti žvejybos barus, kur priekrantės verslinė ir mėgėjiška žvejyba, turėtų būti ribojama jungties kabelių tiesimo metu. Šiuo metu kertamuose baruose žvejyba vykdoma dviem pagrindiniais įrankiais - statomais žiauniniais tinklais ir tinklinėmis gaudyklėmis. Gaudyklės šioje akvatorijoje dažniausiai statomi gylje iki 7–8 m, o tinklai – gylje iki 15 m. Taikant HDD technologiją, priekrantėje, kur gylis yra mažiau nei 7 m kabelio eksploatacijos metu poveikio žvejybai gaudyklėmis ribojimai nėra būtini, todėl neigimo

poveikio nebus arba jis bus minimalus. Eksploatacijos metu jungties kabelių vietose žvejybos barų dalyse giliau 7 m izobatos turėtų būti taikomi žvejybos tinklais apribojimai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 7 straipsnio 1 punktu „Žuvų išteklių naudotojai turi teisę: (...) gauti nuostolių atlyginimą, jeigu galimybės žvejoti netenkama (taip pat ir terminuotai) dėl valdžios institucijų, valstybės ar savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos, taip pat ir dėl atliekamos jų užsakymu (...)“. 2 to paties straipsnio punkte pažymėta, kad „Patirtų nuostolių apskaičiavimo tvarką ir įkainius jūrų vandenyse nustato Žemės ūkio ministerija“.

Žvejams pareiškus pretenziją dėl nuostolių, susijusių su žvejybos plotais praradimu atviroje Baltijos jūroje kompensavimo, nuostolių kompensavimo tvarką turi nustatyti Žemės ūkio ministerija.

Pasekmės naudingų jūros dugno išteklių gavybai

Nafta. Pagal Lietuvos geologijos tarnybos informaciją apie Lietuvos jūrinėje dalyje esančias perspektyvias naftai struktūras, Lietuvos IEZ gali slūgsoti apie 40–80 mln. tonų naftos. Planuojamos jungties alternatyvos kerta potencialios naftos struktūros D11 šiaurinį ir pietinį pakraščius (4.2.1.6 pav.).

Vienas iš naftos paieškos ir gavybos Lietuvoje strategijos įgyvendinimui svarbių tikslų yra „plėsti naftos paiešką ir eksploatuoti naujus telkinius“, tačiau naftos žvalgyba jūroje nėra pradėta. Nepaisant to, kad potencialios naftos struktūros slūgso giliuose geologiniuose sluoksniuose, planavimo metu svarbu numatyti, kad galima naftos gavybos infrastruktūra nekonfliktuotų su VE parko priklausiniais (kabeliais ir pastotėmis).

Ateityje, jeigu būtų planuojama naftos gavyba, naftos gręžiniai turės būti planuojami už kabelio saugos zonos ribų.

Smėlis ir žvyras. LR IEZ smėlio ir žvyro išteklių nėra išžvalgyti ir neištraukti į valstybinį žemės gelmių registrą kaip naudinga iškasena. Tačiau potencialios šių išteklių sancaupos yra nustatytos atliekant jūros dugno geologinį kartografavimą.

Pasekmės rekreacinės paskirties teritorijų vystymui.

Dažniausiai LR pajūryje turistams teikiamos jūrinio turizmo paslaugos: kruizinė laivyba, vidaus vandenų turistinė laivyba bei mėgėjiška žvejyba, nardymo paslaugos jūroje. Baltijos jūroje nardymui patraukliausios vietos – paskendusiu laivų liekanos, ekskursijos po išraiškingų dugno pakilumų (moreniniai gūbriai) laukus. Populiariausios nardymo zonos yra nutolusios nuo planuojamos pietinės jungties alternatyvos koridoriaus apie 3 km.

Pagrindinės rekreacijai naudojamos teritorijos yra jūros kranto zonoje esantys paplūdimiai, maudyklos, pliažai, kopos. Jungties kabelių išėjimui į krantą bus taikoma kryptinio gręžimo (HDD) technologija, todėl rekreacinės teritorijos – maudyklos, pliažai, kopos – nebus pažeistos.

Pasekmės inžinerinei infrastruktūrai

Nagrinėjamoje teritorijoje identifikuotos dvi inžinerinės infrastruktūros įrenginių rūšys – vamzdynų kompleksas su Būtingės terminalo SPM bei esami ir suplanuoti povandeniniai kabeliai.

Kai kurios Alternatyvos į kitos inžinerinės infrastruktūros – Harmony Link – vystymo koridorių, kuriame dėl didelių neapibrėžtumų yra galima didelė konfliktų su kita inžinerine infrastruktūra rizika.

Žemyninė dalis

Žemyninėje dalyje, siekiant sumažinti pasekmes materialiam turtui ir socialinei aplinkai, stengtasi optimaliai parinkti elektros linijų koridorius, atsitraukiant nuo gyvenamųjų ir rekreacinių teritorijų, prioritetą teikiant linijų tiesimui per žemės ūkio paskirties sklypus ir esamus susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros koridorius.

Už inžineriniam infrastruktūros koridoriui nustatomą servitutą mokamos Vyriausybės tvarka nustatytos kompensacijos.

Svarbu pažymėti, kad jūrinių VE parkų prijungimas prie elektros energijos perdavimo tinklų ženkliai prisidės prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimo.

Prijungus prie sausumos tinklų planuojamus JVE parkus galima prognozuoti teigiamas pasekmes Lietuvos ekonomikai, per industriją, dalyvaujančių jūrinės vėjo energetikos grandinėje vystymą, per teigiamas pasekmes elektros įrangos, mechanizmų, metalo, statybų, inžinerinių paslaugų industrijoms, Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste įsikūrusioms krovos kompanijoms ir laivybos įmonėms.

Pasekmės

Įgyvendinant ataskaitoje išnagrinėtas alternatyvas reikšmingos neigiamos pasekmės materialiam žmonių turtui nenumatomos, tuo tarpu dėl Lietuvos energetinės nepriklausomybės strategijos tikslų įgyvendinimo Lietuvos mastu ir įtaka Lietuvos ekonomikai, numatomos reikšmingos teigiamos pasekmės socialinei-ekonominei aplinkai.

Tarpvalstybinis poveikis

Jūrinė dalis

Lietuvos jūros rajonas ribojasi su trijų kaimyninių šalių teritorijomis: pietuose su Rusijos Federacija, šiaurėje su Latvijos Respublika ir vakaruose su Švedijos Karalyste.

Nuo šiaurinės jungties koridoriaus alternatyvos iki Lietuvos–Latvijos išskirtinės ekonominės zonos ribos yra apie 100–300 m atstumas.

Šiaurinė jungties koridoriaus alternatyva patenka į dar 2015 metais patvirtinto LR teritorijos bendrojo plano papildyme jūrinių teritorijų dalimi⁹⁰ suplanuotą inžinerinės infrastruktūros koridorių jūroje, kuris taip pat yra suplanuotas ir 2021 m. rugsėjo 29 d. patvirtintu Lietuvos Respublikos bendrojo planu Lietuva 2030⁹¹. LR BP sprendinių rengimo metu yra atliktos SPAV procedūros, įskaitant SPAV procedūras tarpvalstybiniu lygmeniu⁹². SPAV metu nustatyta, kad ataskaitoje išnagrinėti konceptualūs sprendiniai neturės neigiamų pasekmių kaimyninių valstybių gamtinės, ekonominės, socialinės aplinkos ir aplinkos kokybės komponentams. Plėtojama jūrinė energetika ir energetinės jungtys yra svarbios tarptautiniu mastu ir turės teigiamas pasekmes šalies ir kaimyninių šalių energetinei nepriklausomybei, ekonomikai, centrų junglumui, bendradarbiavimo socialinėje ir kultūrinėje srityse tiek šalies mastu, tiek regionų lygmenyje.

Latvijos Respublikos Jūrinių teritorijų planas yra patvirtintas 2019 m. gegužės 14 d. Latvijos jūriniame rajone, greta Lietuvos–Latvijos IEZ ribos numatytos vėjo elektrinių parkų E1 ir E2 įrengimo galimybės (8.2.1 pav.). Latvijos Respublikos jūrinių teritorijų pietinėje dalyje, gretimybėje su Lietuvos–Latvijos IEZ riba yra išskirtos teritorijos, skirtos bioįvairovės tyrimams (B1), potencialių naftos išteklių tyrimams bei potencialios laivybos linijos (T3).

Galimos pasekmės Latvijos Respublikai

Jungties koridorių alternatyvos kerta esamus tarptautinius laivybos koridorius. Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas nesukels jokių ribojimų laivybai, todėl pasekmės nenumatomos. Jungties kabelių koridorių alternatyvos parinktos už tarptautinių jūrų uostų reidų ribų bei Būtingės naftos terminalo vamzdyno saugos zonos ribų.

Statybos darbų metu galimas ant vandens tupinčių paukščių trikdymas. Jungties kabelių statybos darbus palankiau yra vykdyti vasaros metu, kuomet vyrauja labiau palankios darbams jūroje oro sąlygos bei nėra žiemojančių paukščių.

Vystymo plano sprendiniuose numatoma, kad Jūrinių VE parkų prisijungimo į kranto elektros perdavimo linijos kabelio koridoriai ir jų apsaugos zonos būtų įrengiamos neišeinant už Lietuvos Respublikos jūrinių teritorijų ribų. „Harmony Link“ koridoriaus trasa yra nutolusi nuo Lietuvos–Latvijos valstybinės jūrinės sienos, o Lietuvos ir Latvijos pasienio inžinerinis koridorius yra numatytas LR BP sprendiniuose, kuriems dar 2014 metais buvo atliktas SPAV bei tarpvalstybinės konsultacijos. Pasekmės nenumatomos.

Žemyninė dalis

Nagrinėjamos koncepcijos alternatyvos numatytos atsižvelgiant į patvirtinto JVEVP sprendinius, kuriuose JVE parkų jungtys numatytos LR BP palei šiaurinę Lietuvos IEZ ribą pažymėtame inžineriniame infrastruktūros koridoriuje bei greta planuojamos elektros jungties „Harmony Link“ koridoriaus. LR BP ir JVEVP rengimo metu buvo vykdomos tarpvalstybinės konsultacijos su Latvijos Respublika.

⁹⁰ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/acabfe0014e411e58569be21ff080a8c>

⁹¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/563c5570267011ecad73e69048767e8c>

⁹² Lietuvos respublikos teritorijos bendrojo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas. Ataskaita. 2019. Prieiga internete: <https://www.bendrasisplanas.lt/wp-content/uploads/2019/12/LR-BP-SPAV-ataskaita-2019-11-06.pdf>

Remiantis LR Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo nuostatomis yra nustatomos 100 m apsaugos zonos abipus kabelių jūroje ir po 1 m žemyninėje dalyje. Šio įstatymo 137-139 straipsniuose yra apibrėžiamos Valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos reglamentai ir zonos, kurios taip pat siekia iki 100 m. Rengiamu Vystymo planu numatoma, kad elektros kabeliai nebus klojami, o susijusi infrastruktūra įrengiama arčiau kaip 100 m atstumu iki Latvijos-Lietuvos valstybinės sienos ribos tiek jūroje tiek ir žemyninėje dalyje. Kabelių klojimas neturės įtakos Latvijos Respublikos teritorijoje vykdomai ar planuojamai vykdyti veiklai, įskaitant laivybą, žvejybą, atsinaujinančios energetikos infrastruktūros įrengimą ar naudingųjų išteklių gavybą.

Pasekmės

Įgyvendinant ataskaitoje išnagrinėtas alternatyvas reikšmingos neigiamos pasekmės tarpvalstybiniame kontekste nenumatomos.

Pasekmės nacionalinio saugumo aspektu

Jūrinė dalis

Nacionalinio saugumo reikalavimai ir apribojimai taikytini tik stacionariems planuojamų JVE parkų infrastruktūros elementams, kurie yra iškilę virš vandens lygio. Kabelių trasų išdėstymui žemiau aptartos nuostatos netaikytinos.

Dalis LR Baltijos jūros teritorijos identifikuota kaip pavojinga dėl nuo karo laikų galimai likusių sprogmėnų ar nuskandinto cheminio ginklo. Kaip potencialiai pavojingi yra išskirti buvę minų laukai. Vieną tokių zonų kerta pietinės jungties kabelių koridoriaus alternatyvos (A5, A6, A7), kurias pasirinkus būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus.

Žemyninė dalis

Žemyninėje dalyje planuojama teritorija patenka į teritoriją, kurioje vėjo elektrinių projektavimo ir statybos darbai draudžiami bei į teritoriją, kurioje VE statybos vietos derinamos su sąlyga, jog energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas pasirašys su Lietuvos kariuomene sutartį dėl dalies investicijų ir kitų išlaidų.

Vystymo plane planuojamos dviejų VE parkų jūroje jungtys su elektros perdavimo tinklu sausumoje ir susijusi infrastruktūra. Žemyninėje dalyje planuojami inžinerinės infrastruktūros (požeminių kabelių trasų) koridoriai JVE prijungimui prie sausumos tinklų bei preliminarios teritorijos TP ir susisiekimo infrastruktūros statybai. VE neplanuojamos.

Planuojami infrastruktūros koridoriai nepatenka į valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonas. Planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai patenka į pasienio ruožo teritoriją. Siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą, pasienio ruože galioja pasienio teisinis režimas. Pasienio teisinis režimas užtikrina valstybės sienos apsaugos pasienio ruože ir teritorinėje jūroje, nustatyto asmenų buvimo, veiklos ir elgesio taisyklės, šių asmenų teisių įgyvendinimo tvarką.

Planuojami inžinerinės infrastruktūros koridoriai patenka į Palangos tarptautinio oro uosto A ir D apsaugos zonas. Pagal SŽNS įstatymo 16 str. nuostatas, apsaugos zonose A ir D statyti statinius ir įrengti įrenginius galima tik suderinus su viešąja įstaiga Transporto kompetencijų agentūra. TP ir susisiekimo infrastruktūros teritorijos Palangos oro uosto apsaugos zonose neplanuojamos.

Pasekmės

Vystymo plano įgyvendinimas prisidės prie energetinės nepriklausomybės didinimo, o tuo pačiu ir prie nacionalinio Lietuvos saugumo. Pasekmės nacionaliniam saugumui vertinamos kaip vidutiniškai reikšmingos teigiamos.

Lyginant alternatyvas tarpusavyje matoma, kad alternatyvos A5, A6, A kerta teritorijas, kuriose yra buvę minų laukai, todėl pasirinkus šias alternatyvas būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų

objektų nukenksminimo darbus. Šios alternatyvos vertinamos kaip mažiausiai palankios nacionalinio saugumo aspektu.

Kaštų naudos analizė

Projekto apimtyje nagrinėjamos elektros kabelio tiesimo alternatyvos vertintos pasitelkiant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 347/2013 5 priede „Energetikos sistemą apimanti sąnaudų ir naudos analizė“ pateikiamos kaštų analizės metodologijos principais. Atliekamoje analizėje vertinami elektros kabelių įrengimo kaštų finansiniai aspektai, siekiant palyginti nagrinėjamas koncepcijos alternatyvas ekonominiu aspektu.

Kaštų analizės aprėptis yra apibrėžiama žemiau išvardintų faktorių.

- Kaštų analizėje nėra atsižvelgiama į vėjo elektrinių parko įrengimo bei eksploatacijos kaštus. Vėjo elektrinių parko įrengimas bei eksploatacija nėra sąlygoti analizėje vertinamų alternatyvų pasirinkimu, t.y. minėti veiksmai bus vykdomi nepriklausomai nuo pasirinktos alternatyvos. Dėl šios priežasties, vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos kaštai nėra laikomi aktualia kaštų analizės aprėpties dalimi.
- Kaštų analizėje nėra atsižvelgiama į TP jūroje ir žemyninėje dalyje įrengimo bei eksploatacijos ar 330 kV skirstyklos „Darbėnai“ išplėtimo kaštus - šie kaštai yra analogiški visoms alternatyvoms ir į kaštų vertinimą, lyginant koncepcijos alternatyvas, nėra įtraukiami.
- Kaštų analizėje svarstomų elektros jungčių alternatyvų ilgiai skaičiuojami nuo JVE parkų ribos iki 330 kV skirstyklos „Darbėnai“. JVE parkų viduje elektros jungčių ilgiai nevertinami, nes TP jūroje vietos bus pasirenkamos parkų vystytojų ir jungties ilgis parko ribose nėra žinomas⁹³.
- Analizėje atliekamuose skaičiavimuose nėra atsižvelgiama į infliacijos efektą.
- Pasirinktas analizės laiko horizontas – 30 metų.
- Kaštų analizėje (kitai nei parenkant jungčių koridorių pločius) vertinamas būtinas įrengti kabelių kiekis, nevertinant rezervinių kabelių. T. y. vertinama, kad vieno JVE parko pajungimui reikės 2 kabelių jūroje ir 2 kabelių žemyninėje dalyje.

Atlikus nagrinėjamų alternatyvų kaštų analizę, galima daryti išvadas, kad:

- Mažiausius asocijuotus kaštus turinti „Ploto D“ pajungimo jūrinėje dalyje alternatyva yra alternatyva A1, kurios asocijuoti kaštai – 192,35 mln. Eur.
- Mažiausius asocijuotus kaštus turinti „Ploto A“ pajungimo jūrinėje dalyje alternatyva yra alternatyva B1, kurios asocijuoti kaštai – 185,17 mln. Eur.
- Mažiausius asocijuotus kaštus turinti koncepcijos alternatyva sausumoje yra alternatyva C1, kurios, asocijuoti kaštai yra 102,84 mln. Eur.
- Antrus mažiausius asocijuotus kaštus turinti koncepcijos alternatyva sausumoje yra alternatyva C2, kurios, asocijuoti kaštai yra 105,83 mln. Eur.

Apibendrinant kaštų naudos analizės išvadas galima teigti, kad kaštų prasme palankiausias yra trumpiausias ir šiauriausiai lokalizuojamas koncepcijos alternatyvos, o nepalankiausias yra piečiausias alternatyvos. Skirtumas tarp mažiausius ir didžiausius asocijuotus kaštus turinčių alternatyvų yra 16,3 – 42,7 proc. Kitos, per vidurį esančios alternatyvos, bus neženkliai – 3,7-9,7 proc. brangesnės nei mažiausius asocijuotus kaštus turinčios alternatyvos.

⁹³ Darant prielaidą, kad TP jūroje bus įrengiama JVE parko centrinėje dalyje, jungties ilgis parko ribose gali būti 9 - 12 km.

Daugiakriterinė analizė ir prioritetinių alternatyvų išskyrimas

Siekiant įvertinti Vystymo plano įtaką šalies vystymuisi ir palyginti tarpusavyje nagrinėjamas koncepcijos alternatyvas, strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas darnaus vystymosi aspektu. Darnus vystymasis remiasi trimis pamatinėmis dimensijomis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove bei aplinkos kokybe, užtikrinant subalansuotą visų dimensijų vystymą, neprioretizuojant nei vienos kitų dviejų sąskaita⁹⁴.

Koncepcijos alternatyvų įvertinimas gamtinės aplinkos aspektu

Kraštovaizdis ir gamtinis karkasas Vystymo plano sprendinių įgyvendinimas yra susijęs su jūros teritorijų naudojimu, tačiau nekeičia jūrinio kraštovaizdžio funkcinės ar vizualinės struktūros. Jūrinėje dalyje elektros jungties įgyvendinimas pasekmių kraštovaizdžiui nesukels.

Parenkant elektros jungties vietos alternatyvas žemyninėje dalyje neišvengiamai bus kertamas miškas. C1–C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3–40,6 proc. visos trasos ilgio, tuo tarpu C21–C24 alternatyvų atveju net 64,8–65,3 proc. visos trasos ilgio. Numatoma, kad planuojamos elektros jungtys nesudarys barjero gyvūnų ir augalų migracijai ir darys mažai reikšmingą įtaką gamtiniams ir rekreaciniams ištekliams bei kraštovaizdžio geologinei pusiausvyrai. Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui ir gamtiniam karkasui dėl galimo miškų juostos išskirtimo.

Miškai C20 alternatyvų atveju miškas sudarys 35,3–40,6 proc. visos trasos ilgio, o C21–C24 alternatyvų atveju net 64,8–65,3 proc. visos trasos ilgio. Už miško išskirtimą ir miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis bus kompensuojama (teisės aktų nustatyta tvarka).

Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų) reikšmingos neigiamos pasekmės miškams dėl miškų juostos išskirtimo. Jūroje pasekmės nenumatomos.

Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės Nagrinėjamų koncepcijos alternatyvų trasos parinktos stengiantis nekirsti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių (toliau – EB svarbos buveinės). Vertinama, kad žemyninėje dalyje numatomos mažai ar vidutiniškai (priklausomai nuo nagrinėjamų alternatyvų kertamų EB svarbos buveinių plotų) reikšmingos neigiamos pasekmės EB svarbos buveinėms. Jūroje pasekmės nenumatomos.

Biologinė įvairovė Jūrinėje dalyje galimos lokaliai trumpalaikės mažai reikšmingos neigiamos pasekmės bentosui statybos darbų metu.

Žemyninėje dalyje lokaliai trumpalaikės mažai reikšmingos neigiamos pasekmės statybos darbų metu galimos dėl darbų metu atsirandančio trikdymo paukščiams ir vietoms gyvūnams. C21–C24 alternatyvų įgyvendinimo atveju galimos tam tikros pasekmės SRIS identifikuotiems drugiams.

Įgyvendinus numatytas aplinkosaugines priemones, pasekmės biologinei įvairovei tiek jūroje tiek ir sausumoje vertintinos kaip mažai reikšmingos.

LR saugomos ir „Natura 2000“ teritorijos Jūrinėje dalyje alternatyvos A1–A4 ir B1–B4 kerta Klaipėdos-Venstpilio plynaukštės biosferos poligoną (ruožo ilgis apie 16 km) ir "Natura 2000" BAST Klaipėdos-Venstpilio plynaukštė (15,1 km). Alternatyvos A5, A6 ir A7 kerta Klaipėdos-Venstpilio plynaukštės biosferos poligoną (ruožo ilgis apie 7,5 km) ir "Natura 2000" PAST Klaipėdos-Venstpilio plynaukštė (ruožo ilgis apie 7,5 km) bei Baltijos jūros talosologinį draustinį (ruožo ilgis apie 900 m). Kadangi darbams jūroje numatoma rinktis vasaros laikotarpį, kuomet jūroje nėra žiemojančių paukščių, neigiamos pasekmės paukščių aspektu nenumatomos.

⁹⁴ Darnaus vystymosi tikslų rekomendacijų rinkinys. „Kurk Lietuvai“ projektas „Darnios Lietuvos link: darnaus vystymosi tikslų integravimas į valstybės strateginius dokumentus“

[http://lr.lt/uploads/main/documents/files/Darnaus%20vystymosi%20tiksl%C5%B3%20rekomendacij%C5%B3%20rinkinys\(1\).pdf](http://lr.lt/uploads/main/documents/files/Darnaus%20vystymosi%20tiksl%C5%B3%20rekomendacij%C5%B3%20rinkinys(1).pdf)

Preliminariai apskaičiuoti dugno pažaidų plotai BAST (rifai) ribose neviršija slenkstinės 2 proc. vertės, todėl pasekmės saugomoms teritorijoms ir jų saugomoms vertybėms vertinamos kaip mažai reikšmingos. Įgyvendinus numatytas priemones pasekmės dėl kitų kertamų saugomų teritorijų nenumatomos.

Žemyninėje dalyje nagrinėjamos koncepcijos alternatyvos kerta Būtingės geomorfologinį draustinį ir BAST Baltijos Šventosios upė. Saugomų teritorijų kirtimas numatomas naudojant kryptinio gręžimo technologiją, todėl pasekmės saugomoms teritorijoms ir jų saugomoms vertybėms nenumatomos.

Dirvožemis ir reljefas Elektros jungties klojimas per dinamiškai aktyvią priekrantės nešmenų pernešimo zoną (1-1,5 km) gali turėti tam tikrų lokalių neigiamų pasekmių smėlio balansui ir atitinkamai kranto ruožo/paplūdimių stabilumui. Pasekmės vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos.

Sausumoje tiesiant elektros jungtį reljefas keičiamas nebus. Vykdamas statybos darbus dirvožemis išsaugomas ir rekultivuojamas. Pasekmės nenumatomos.

Požeminio ir paviršinio vandens telkiniai Jūroje koncepcijos alternatyvos planuojamos teritorijose, kur vyrauja ledyninės kilmės moreninės nuogulos, smulkaus ir vidutinio rupumo smėliai, žvirgždo, gargždo ir riedulių laukai, nepasižymintys reikšmingu, istoriškai susiformavusiu cheminiu užterštumu, todėl reikšmingų neigiamų pasekmių vandeniui dėl antrinės taršos nenumatoma.

Sausumoje, laikantis numatytų prevencinių priemonių, pasekmės vandeniui nenumatomos.

Oro tarša ir klimato kaita Įgyvendinant Vystymo plano sprendinius numatomos reikšmingos teigiamos pasekmės dėl klimato kaitos ir oro taršos energetikos sektoriuje sumažinimo regioniniu masteliu. Trumpesnių alternatyvų pasekmės vertinamos kaip reikšmingai teigiamos, o ilgesnių kaip vidutiniškai reikšmingai teigiamos

Apibendrinanti pasekmių gamtinei aplinkai išvada

Elektros jungties įgyvendinimas gamtinėje aplinkoje lokaliai turės nereikšmingų neigiamų pasekmių gamtinei aplinkai, kita vertus atsinaujinanti energetika turės teigiamas pasekmes dėl klimato kaitos

Koncepcijos alternatyvų įvertinimas socialinės aplinkos aspektu

Ūkinės veiklos (įskaitant žvejojimą ir žemės ūkį) apribojimai socialiniu aspektu Jūrinėje dalyje galimi ribojimai priekrantės žvejojimo baruose tinklų statymui gyliuose nuo 7 m iki 20 m izobatos. Alternatyvos A2-A3, A5-A6, B2-B3 patenka į kitos inžinerinės infrastruktūros (Harmony Link) vystymo koridorių, kuriame dėl didelių neapibrėžtumų yra didelė konfliktų su kita inžinerine infrastruktūra rizika. Alternatyvos A3, A7 ir B3 kerta Šventosios uosto reido šiaurinį pakraštį, todėl norint įrengti jungties kabelius būtų reikalingas Šventosios uosto reido ribų koregavimas. Pasekmės dėl ūkinės veiklos apribojimų, priklausomai nuo alternatyvų, vertinamos kaip vidutiniškai arba mažai reikšmingos neigiamos.

Įrengiant kabelius sausumoje jungties koridorias plotyje atsiranda apribojimai miškų ūkiui, žemės ūkiui, statybai. Žemės sklypams, kurie pateks į infrastruktūros koridorių, bus nustatomi servitutai, už kuriuos bus sumokamos Vyriausybės tvarka nustatytos kompensacijos. Pasekmės dėl atsirandančių apribojimų sausumoje vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos.

Kultūros paveldas Jūrinėje dalyje pagal registruotų kultūros vertybių vietas, žinomas nuskendusiu laivų vietas bei atliktų tyrimų duomenis neigiamų pasekmių dėl vertybės sunaikinimo, vertingųjų savybių sumažėjimo kultūros vertybėms nenumatoma. Alternatyvos A3, A6 ir B3 kerta Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vietą (kodas 38466), todėl šios alternatyvos gali turėti mažai reikšmingą neigiamą poveikį, kuris sprendžiamas teritoriją kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu.

Įvertinus nagrinėjamas alternatyvas sausumoje didžiausias neigiamas pasekmes turėtų piečiausios C21–C24 koncepcijos alternatyvos, nes jos kerta saugomą archeologijos vertybę – Šventosios senovės

gyvenvietę (1813). Čia reikšmingas pasekmes sumažinti gali tik platūs (tiek detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto. Atlikus archeologinius tyrimus šių alternatyvų pasekmės kultūros paveldui vertinamos kaip mažai reikšmingos neigiamos. Kitos alternatyvos pasekmių kultūros paveldui nesukels.

Naudingų iškasenų išteklių panaudojimas Jūrinėje dalyje jungties alternatyvos kerta potencialios naftos struktūros D11 šiaurinį ir pietinį pakraščius, ateityje, Vystymo plano sprendiniai neužkirs kelio naftos gavybai. Žemyninėje dalyje žemės gelmių išteklių telkiniai nekertami - kertami tik naudingųjų iškasenų parengtinės ir prognozinės žvalgybos plotai, kur elektros jungčių numatymas yra galimas.

Vertinama, kad pasekmių dėl naudingųjų iškasenų gavybos jūroje ir sausumoje dėl vystymo plano įgyvendinimo nebus.

Rekreacija Jungties kabelių išėjimui į krantą bus taikoma kryptinio gręžimo (HDD) technologija, todėl rekreacinės teritorijos – maudyklos, pliažai, kopos – nebus pažeistos. Visos alternatyvos išskyrus A1 ir B1 atsiremia į aktyvios rekreacijos/paplūdimių zonas, todėl jos vertinamos kaip mažai reikšmingai neigiamai arba, kad pasekmių nebus (Alternatyvos A1 ir B1). Sausumoje numatytos alternatyvos rekreacinių teritorijų nekerta. Pasekmės nenumatomos.

Psichoemocinis, fizinis ir cheminis poveikis žmonių sveikatai Jūrinėje dalyje jungties kabelių įrengimo pasekmės visuomenės sveikatai nenumatomos. Vystymo plano įgyvendinimas gali turėti mažai reikšmingas pasekmes dėl galimo psichoemocinio poveikio kai kuriems gyventojams dėl atsirandančių servitutų kabeliu kertamuose sklypuose ar sklypuose ir gretimybėse, kur numatomas susijusios infrastruktūros įrengimas.

Nacionalinis saugumas Vystymo plano įgyvendinimas prisidės prie energetinės nepriklausomybės didinimo, o tuo pačiu ir prie nacionalinio Lietuvos saugumo. Pasekmės nacionaliniam saugumui vertinamos kaip vidutiniškai reikšmingos teigiamos.

Lyginant alternatyvas tarpusavyje matoma, kad alternatyvos A5, A6, A kerta teritorijas, kuriose yra buvę minų laukai, todėl pasirinkus šias alternatyvas būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus. Šios alternatyvos vertinamos kaip mažiausiai palankios nacionalinio saugumo aspektu.

Energetinis saugumas, elektros energijos perdavimo sistemos subalansavimas Energetinio saugumo ir energetinės nepriklausomybės įgyvendinimo aspektu visos alternatyvos vertinamos kaip galinčios turėti reikšmingai teigiamas pasekmes.

Apibendrinanti pasekmių socialinei aplinkai išvada

Kabelių tiesimas teritorijose kur vykdoma tam tikra veikla lokaliai turės neigiamų pasekmių, kita vertus Lietuvos mastu Vystymo planas padės įgyvendinti energetinės nepriklausomybės strategiją ir užtikrins subalansuotą žaliosios energetikos plėtrą.

Koncepcijos alternatyvų įvertinimas ekonominiu aspektu

Statybos ir eksploataciniai kaštai Vieno JVE parko jungties kabelių įrengimo ir eksploatacijos kaštai (nevertinant TP įrengimo ir eksploatacijos kaštų) sieks 295–415 mln. Eur. Trumpesnių alternatyvų kaštai vertinami kaip vidutinio reikšmingumo, o ilgesnių kaip reikšmingi neigiami.

Ūkinės veiklos (įskaitant laivybą, žvejybą ir žemės ūkį) apribojimai ekonominiu aspektu Kaip ir vertinant socialiniu aspektu, atsirandantys apribojimai ūkinei veiklai iššauks tam tikrus ekonominius nuostolius, kurie pagal reikšmingumą gali būti skirstomi į mažai reikšmingus arba vidutiniškai reikšmingus neigiamus.

Darbo vietų sukūrimas ir pasekmės Lietuvos ekonomikai Vystymo plano ir jūrinės vėjo energetikos plėtra turės teigiamas (vidutinio reikšmingumo) pasekmes darbo vietų sukūrimui, tam tikrų industrijų ir paslaugų plėtrai, o tuo pačiu ir Lietuvos ekonomikai.

Energetinė nepriklausomybė, elektros rinka ir sinchronizavimas su ES Žaliosios energetikos plėtra, prie kurios prisideda ir Vystymo plano įgyvendinimas, darys reikšmingai teigiamą įtaką elektros energijos rinkai ir prekybos elektra plėtrai per sinchronizuotus Lietuvos ir ES elektros tinklus.

Apibendrinanti pasekmių ekonominei aplinkai išvada

Vieno JVE parko jungties, neskaitant TP įrengimo, kaštai sieks > 300 mln. Eur taip pat kabelių apsaugos zonos atsiradimas nedideli apribojimai žvejybai ir tam tikrai ūkinei veiklai sausumoje, kita vertus jūrinės energetikos plėtra sukurs daug darbo vietų, didins Lietuvos BVP, generuos žalią energiją, sudarys prielaidas vystyti žaliojo vandenilio pramonės plėtrai.

Apibendrinanti išvada remiantis įvertinimu darnaus vystymosi aspektu :

- **Palankiausia „Ploto D“ JVE parko prijungimo jūrinė alternatyva A1;**
- **Palankiausia „Ploto A“ JVE parko prijungimo jūrinė alternatyva B1;**
- **Palankiausias sausumos alternatyvos C1–C12.**

Teritorijų, kuriose galima transformatorių pastočių ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, įvertinimas

Vystymo plano koncepcijoje galima išskirti 3 zonas (teritorijas), kur naujos TP statyba galima (žr. 6.5.3 pav.):

1. Pajūrio teritorija
2. Miškų masyvas, kuris kertamas planuojamos jungties trasomis tarp pajūrio teritorijos ir 330 kV skirstyklos „Darbėnai“
3. Žemės ūkio teritorijos, esančios greta (iki 5 km atstumu) 330 kV skirstyklos „Darbėnai“.

Konkretizuojant Vystymo plano sprendinius, teritorijas, kuriose galima TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, bus tikslinamos atsižvelgiant į Planavimo organizatoriaus patvirtintą koncepcijos alternatyvą.

Valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai privalomi valstybės lygmens ir žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams. Taikant valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, valstybės lygmens ir žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai galioja tiek, kiek jie neprieštarauja valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

Patvirtinus Vystymo planą su suplanuotomis teritorijomis TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybai, vystytojas dėl TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybos turės parengti teritorijų planavimo dokumentus (detalų planą ar žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą) pakeičiant žemės naudojimo paskirtį bei nustatant planuojamos teritorijos naudojimo, tvarkymo ir apsaugos priemones.

Vadovaujantis LR Miškų įstatymo 11 straipsniu, miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis tik šiame įstatyme nustatytais išimtiniais atvejais. Vienas iš atvejų – valstybei svarbiems objektams įgyvendinti. Taip pat šių objektų statyba ar atitinkamų teritorijų formavimas turi būti numatytas bendruosiuose planuose ar valstybei svarbių projektų teritorijų planavimo dokumentuose arba šių saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose.

Koncepcijos brėžinyje yra pažymėtos teritorijos, kuriose, patvirtinus Vystymo planą, būtų galimybė paversti miško žemę kitomis naudmenomis Vystymo plano tikslams įgyvendinti – statyti transformatorių pastotes bei įrengti reikalingą susijusią infrastruktūrą. Patvirtinus Vystymo planą projekto vystytojas teritorijoje, kurioje galima TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba, turėtų suplanuoti miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis vietovės lygmens bendruosiuose planuose arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, arba detaliuosiuose planuose, arba žemės valdos projektuose. Patvirtinus parengtą teritorijų planavimo dokumentą, kuriame suplanuotas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis, bus reikalinga patikslinti valstybinės reikšmės miškų plotų schemą.

Patikslinus valstybinės reikšmės miškų plotų schemą, LRV priims nutarimą dėl tam tikrų valstybinės reikšmės miškų plotų išbraukimo iš valstybinės reikšmės miškų plotų.

Pastaba: Aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriu TP statyba iškertant mišką ir paverčiant miško žemę kitomis naudmenomis nėra tinkamiausias sprendimas ir jis siūlytinas tik tuo atveju, jei nėra galimybės TP vietą rinktis ne mišku apaugusiose teritorijose.

TP ir kitos susijusios infrastruktūros statybos vietą pasirinks plano vystytojas teritorijose, kurios bus patvirtintos Vystymo plane kaip teritorijos, kuriose TP ir kitos susijusios infrastruktūros statyba galima.

Priemonės Vystymo plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Saugomos teritorijos ir jose saugomos vertybės

Jūrinė dalis

Siekiant sumažinti pasekmes žiemojantiems paukščiams dėl išbaidymo Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligono ribose jungties kabelių tiesimo darbų vykdymui rekomenduojamas laikotarpis yra balandžio–lapkričio mėnesiai, kuomet nėra žiemojančių paukščių.

Esant technologinei galimybei, taikyti riedulių apėjimą (koridoriaus ribose) vengiant tranšėjų kasimo riedulių vietose:

- šiaurinės alternatyvos atveju Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligono ribose;
- pietinės alternatyvos atveju Baltijos jūros talasologinis draustinio ribose.

Alternatyvų jūroje A4, A5 ir B4 įgyvendinimo atveju, atkarpoje AS3–AS8 (AS8'), besiribojančioje su negių apsaugai išskirta „Natura 2000“ BAST Baltijos jūros priekrantės dalyje, rinktis kabelių klojimo technologijos numatant kuo didesnę (technologiskai pagrįstą) kabelio įkasimo gylį. Pvz.: maksimalus HDD technologijos panaudojimas ir/arba Baltijos jūroje išskirtoje pajūrio juostoje kabelių įgilinimas ne mažiau kaip 3 m arba kiti technologiniai sprendimai mažinantys EML atsižvelgiant į Vystytojo parinktus kabelių techninius parametrus. Priemonės konkretizuojamos techninio (darbo) projekto rengimo metu.

Sausumos dalis

HDD technologijos taikymas tiesiant kabelį per šias saugomas teritorijas:

- Pajūrio juosta;
- Būtingės geomorfologinis draustinis;
- BAST „Baltijos Šventosios upė“.

Biologinė įvairovė

Jūrinė dalis

Planuojant kabelių trasų išdėstymą, pagal technines galimybes numatoma vengti vertingiausių (identifikuotų pagal valstybinio monitoringo rezultatus) dugno arealų sunaikinimo.

Siekiant sumažinti pasekmes žiemojantiems paukščiams dėl išbaidymo Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligono ribose jungties kabelių tiesimo darbus rekomenduojama vykdyti balandžio–lapkričio mėnesiais, kuomet nėra žiemojančių paukščių.

Sausumos dalis

Už miško išskirtimą turi būti sumokamos kompensacijos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Siekiant sumažinti galimas reikšmingas neigiamas pasekmes miškuose perintiems paukščiams būtina:

- nevykdyti miško kirtimo ir ištraukimo darbų visų grupių miškuose (išskyrus IV grupės miškų jaunuolynus ir kirtavietes) nuo kovo 15 d. iki rugpjūčio 1 d.;
- esant galimybei triukšmingų statybos darbų miškingose teritorijose nevykdyti intensyviausiu paukščių veisimosi periodu, t. y. nuo balandžio 1 d. iki liepos 1 d., taip sumažinant galimas pasekmes dėl perinčių paukščių išbaidymo, lizdų apleidimo ir tikėtino dėčių žuvimo.

Prieš statybos darbus, kai bus pasirinkta alternatyva, turi būti biologinės įvairovės ekspertų patikrinta visa numatoma kloti trasa ar ten nėra saugomų jautrių rūšių. Radus saugomas jautrias rūšis numatyti poveikį mažinančias priemones.

C1, C2, C7, C8 alternatyvų įrengimo atveju, siekiant nepakenkti į Lietuvos raudonąją knygą įrašytam miškiniam tikučiui, darbų nevykdyti ties Būtinge esančiose melioruotos žemapelkės šlapiose pievose (radavietė 94536) veisimosi metu nuo balandžio 1 d. iki liepos 15 d. paukščių veisimosi metu. Darbai gali būti vykdomi tik tuo atveju, jei prieš tai biologinės įvairovės ekspertų neidentifikuojama miškinio tikučio ar kitų saugomų paukščių (pvz.: kritiškai nykstančios didžiosios kuolingos) lizdų planuojamai jungčiai gretimoje aplinkoje bei nustatoma, kad jiems reikšmingas poveikis dėl statybos darbų nenumatomas.

C21-C24 alternatyvų įrengimo atveju:

- Drėgnose pajūrio pievose, kur, pagal SRIS, rasta besimaitinančių saugomų drugių rūšių (pajūrinis stiebinukas ir smilčiasprindis), po kabelio paklojimo atsiradusiose pažaidose pievas palikti savaiminiam atsikūrimui. Atsiradus dideliems pažaidų plotams (pvz.: HDD aikštelės teritorijoje) atsėti vietines žolių rūšis (parenka biologinės įvairovės ekspertas techninio (darbo) projekto rengimo arba įgyvendinimo metu).

- Statybos metu jungties koridoriaus vietoje identifikavus liūninę našlaitę vykdyti jų perkėlimą ir/ar kitas biologinės įvairovės ekspertų numatomas priemones

- Paklojus kabelius, kultūrinių pievų teritorijose, kad išvengtų dirvožemio erozijos, darbų zonoje turi būti pasėjami pašariniai giliašakniai daugiamečiai žoliniai augalai (parenka biologinės įvairovės ekspertas techninio (darbo) projekto rengimo arba įgyvendinimo metu). Rekomenduojama (tipinė) sėklų mišinio sudėtis: daugiamečių svidrių 30 %, raudonųjų eraičinų 30 %, kramtytųjų eraičinų 30 %, pievinių miglių 10 % sėklų. Žolių mišinio parinkimas gali būti keičiamas, svarbu, kad vyrautų giliašakniai daugiamečiai žoliniai augalai (tokie kaip: įvairios smilgos, beginklė dirsė, eraičinai, daugiametė svidrė, nendrinis dryžutis, motiejukai, paprastoji, vienmetė ir pievinės miglės). Mišiniuose gali būti dobilų, tačiau jų ne daugiau kaip 20 proc. Siekiant žolių sėklas apsaugoti nuo lietaus išplovimo ir paukščių, pasėjus žolių mišinius dirvožemis turi būti suvoluojamas.

Jūros dugnas, žemės gelmės, dirvožemis

Jūrinė dalis

Priekrantės zonoje – jungiant sausumos ir jūros trasos segmentus, numatoma naudoti kryptinio gręžimo technologiją (HDD), t. y. kabeliai vedami ne atviromis tranšėjomis, o prastumiami per gręžskylę giluminiuose sluoksniuose, taip nesuardant ir nepažeidžiant jautriausios – priekrantės zonos jūroje ir paplūdimio.

Siekiant išsaugoti vertingas dugno bendrijas, rekomenduojama prevenciškai vengti kabelių tranšėjas kasti identifikuotose vertingų dugno biotopų sancaupų vietose – riedulių ir gargždo nuogulų paplitimo zonoje, kur Valstybinio 1170 Rifų monitoringo metu nustatytos didelės moliusko *M. edulis* trossulus sancaupos. Tai leistų prevenciškai išvengti tiesioginio neigiamo poveikio šių bendrijų kokybei ir atsistatymui.

Siekiant išvengti per didelio dugno nuogulų fragmentavimo ir naujų litologinių tipų atsiradimo dėl antrinės sedimentacijos pažeisto grunto vietose, rekomenduojama kabelių tranšėjų kasimo metu naudoti aplinkai draugiškas technologijas, leidžiančias minimizuoti poveikį į jūros dugną, bei griovių užkasimui maksimaliai naudoti originalią – iš šių tranšėjų iškastą gruntą (jeigu tai leidžia statybų technologijos).

Sausumos dalis

Siekiant sumažinti neigiamą įtaką dirvožemiui dėl erozijos:

- Derlingas dirvožemis darbų zonoje prieš pradėdant kasimo darbus turi būti nustumiamas, o darbų pabaigoje darbų zonoje turi būti atstatytas (paskleistas) derlingo dirvožemio sluoksniu. Siekiant atstatyti dirvožemio derlingumą, darbų zona su atstatytu dirvožemiu turi būti sekliai suariama.
- Pievų teritorijose, kad išvengtų dirvožemio erozijos, darbų zonoje turi būti pasėjami pašariniai giliašakniai daugiamečiai žoliniai augalai parenkami biologinės įvairovės eksperto.
- Miškų teritorijose miško paklotė prieš kasimo darbus turi būti nustumiamas, o vėliau (baigus darbus) paskleidžiama darbų zonoje.
- Statesniuose šlaituose, pagal poreikį (poreikis nustatomas rengiant techninį (darbo) projektą turint topografinę nuotrauką) naudojami organiniai ar sintetiniai geotinklai ir visoje darbų zonoje rekomenduojama užsėti giliašakniais daugiamečiais žoliniais augalais.
- Siekiant žolių sėklas apsaugoti nuo lietaus išplovimo ir paukščių, pasėjus žolių mišinius dirvožemis turi būti suvoluojamas.

Susidariusios statybinės atliekos turi būti pašalintos, taip minimizuojant galimą cheminį poveikį dirvožemiui.

Statybos darbai turi būti vykdomi tik techniškai tvarkingomis priemonėmis, taip išvengiant galimos cheminės (avarinės) taršos iš mobiliųjų transporto priemonių ir įrenginių.

Kultūros paveldas

Jūrinė dalis

Siekiant išvengti neigiamų pasekmių kultūros vertybei Baltijos jūroje nuskenusio laivo "L-1" vietai (38466), kurią kerta trys iš nagrinėjamų jungties kabelių trasų alternatyvų ši teritorija bus kertama kryptinio gręžimo (HDD) būdu.

Sausumos dalis

C21–C24 koncepcijos alternatyvų pasirinkimo atveju Šventosios senovės gyvenvietėje (1813) reikalingi platūs (tiek detalūs tiek ir žvalgomieji) archeologiniai tyrimai, kurių pobūdis ir apimtis priklausys nuo jungties techninio projekto.

Pasirinkus vieną iš C1–C20 alternatyvų projektavimo stadijoje reikalinga atlikti žvalgomuosius tyrimus Kulšės ir Šventosios pakrantėse ir Būtingės lagūninio ežero ir pakrantės kopų teritorijose.

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų reikėtų ir ties Laukžemės kapinynu II, jei vystymui būtų pasirinktos C1 – C12 koncepcijos alternatyvos.

Elektros jungties statybos darbai apims teritorijas, kuriose poveikis reljefui bus didesnis nei 1 ha plote, todėl pasirinkus bet kurią alternatyvą jose reikės vykdyti archeologinius tyrimus, kurių pobūdis, apimtis ir atlikimo laikas priklausys nuo techninio projekto sprendinių (Paveldo tvarkybos reglamentas PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, punktai 7.8, 21.2).

Socialinė-ekonominė aplinka

Jūrinė dalis

Planuojant kabelių trasų koridorius turi būti atsižvelgta į teritorijoje esančius uostų reidus, nustatytas inkaravietes.

Jungties koridorių atkarpos AN3–AS5⁶ ir AN3⁶–AS5⁶ Būtingės terminalo tanklaivių priplaukimo koridorių, tačiau trasos planuojamos taip, kad kabeliai nepatektų į tanklaivių švartavimuisi prie naftos perdavimo plūduru jūroje zoną, todėl jokių ribojimų Būtingės terminalo tanklaivių laivybai nesudarys.

Jungties koridorių atkarpos AS4–AS6 ir AS4⁶–AS6⁶ kerta Šventosios uosto reido šiaurinį pakraštį, todėl norint įrengti jungties kabelius šioje atkarpoje bus reikalingas papildomas šios zonos reglamentavimas draudžiantis inkaruotis kabelio saugos zonoje ir/arba Šventosios uosto reido ribų koregavimas.

Jungties koncepcijos alternatyvos, priklausomai nuo pasirinktos išėjimo į krantą vietos gali kirsti 26, 27, 28 ir 29 žvejybos barus. Šiose teritorijose priekrantės verslinė ir mėgėjiška žvejyba, turėtų būti ribojama jungties kabelių tiesimo metu. Eksploatacijos metu jungties kabelių vietose priekrantės žvejybos barų dalyse giliau 7 m izobatos turėtų būti taikomi žvejybos tinklais apribojimai dėl rizikos tinklų inkarams pažeisti kabelį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo 7 straipsnio 1 punktu „Žuvų išteklių naudotojai turi teisę: (...) gauti nuostolių atlyginimą, jeigu galimybės žvejoti netenkama (taip pat ir terminuotai) dėl valdžios institucijų, valstybės ar savivaldybės įmonių ar įstaigų ūkinės veiklos, taip pat ir dėl atliekamos jų užsakymu (...)“. 2 to paties straipsnio punkte pažymėta, kad „Patirtų nuostolių apskaičiavimo tvarką ir įkainius jūrų vandenyse nustato Žemės ūkio ministerija“.

Nepaisant to, kad potencialios naftos struktūros slūgso giliuose geologiniuose sluoksniuose, planavimo metu svarbu numatyti, kad galima naftos gavybos infrastruktūra nekonfliktuotų su VE parko priklausiniais (kabeliais ir pastotėmis). Ateityje, jeigu būtų planuojama naftos gavyba, naftos gręžiniai turės būti planuojami už kabelio saugos zonos ribų.

Dalis LR Baltijos jūros teritorijos identifikuota kaip pavojinga. Kaip potencialiai pavojingi yra išskirti buvę minų laukai. Vieną tokių zonų kerta pietinės jungties kabelių koridoriaus alternatyvos (A5, A6, A7), kurias pasirinkus būtina sąlyga yra prieš pradėdant projektavimo darbus atlikti detalius dugno tyrimus ieškant pavojingų objektų ir, esant būtinybei, atlikti pavojingų objektų nukenksminimo darbus.

Sausumos dalis

Žemės sklypams, patenkantiems į planuojamus elektros jungčių koridorius už servitutus turi būti sumokamos kompensacijos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Oras

Planuojamų statybų metu, įrengiant statybos ir technikos sandėliavimo aikšteles, rekomenduojama išlaikyti kuo didesnę atstumą nuo gyvenamųjų namų

Vandens telkiniai

Statybų metu nepažeisti nusistovėjusio paviršinio vandens režimo ypač mažų sumelioruotų upelių, dėl to gali būti paveiktas vandens hidrocheminis režimas;

Siekiant išvengti galimų statybos darbų pasekmių paviršinio vandens telkiniams, statybinės technikos aikštelės ir laikini privažiavimo keliai neturi būti įrengti vandens telkinių pakrantės apsaugos juostose ir arčiau kaip 25 m iki vandens telkinio kranto.

Vykdamas statybos darbus vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose būtina laikytis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsniuose nustatytų reikalavimų.

Išvados

Pagal atliktą analizę ir detalius pasirinktų elektros jungties alternatyvų koridorių jūros dugno tyrimus galima konstatuoti, kad:

- jūros gylių ir dugno morfologijos atžvilgiu, visos siūlomos alternatyvos (išskyrus A5, A6 ir A7, kurios šių tyrimų apimtyje detaliau nebuvo tirtos) yra gana panašios, t. y. kabelio klojimo trajektorija visose pasirinktose trasose turės kirsti galimai kieto grunto laukus (moreniniai dariniai, fluvio-glacialinės rupaus smėlio, žvirgždo ir gargždo su gausiais rieduliais), sudėtingų moreninių gūbrių sangrūdas ir riedulynus. Renkantis HDD technologiją kabelių tiesimui jūros-sausumos sankirtoje svarbus kritinių 7 ir 10 m gylio izobatos atstumas nuo kranto. Iš šitos perspektyvos, tinkamiausios būtų A4, A5 ir B4 alternatyvos, kadangi atstumas iki kranto nuo šios gylio atskaitos būtų mažiausias⁹⁵;

⁹⁵ Jūrinių elektros jungčių 7m/10 m gylio izobatų atstumai iki kranto linijos (atstumai atskiruose taškuose):

- nustatytų linijinių objektų atžvilgiu (esantys telekomunikaciniai kabeliai ir suplanuotas koridorius „Harmony Link“ jungčiai) mažiausiai komplikuotos yra šiaurinės A1 ir B1 alternatyvos, kadangi jų atveju planuoti reiktų tik po du susikirtimus su kabeliais jūroje. Tuo tarpu kitos alternatyvos reikalautų nuo trijų (A2, B2 ir A3, B3 alternatyvos) iki penkių (A4 ir B4 alternatyvos) susikirtimų su dugne esančiais ir/arba planuojamais kabeliais. A5, A6 ir A7 alternatyvų atveju susikirtimų su povandeniniais kabeliais atvejų būtų 1 (A5 alternatyvos atveju) arba 3 (A6 alternatyva) arba 4 (A7 alternatyva). Remiantis atliktais vertinimais, renkantis A2, A7 ir B2 jūrines alternatyvas tarp taškų AS7(AS7') - LN1 kryptinio gręžimo būdu įrengiami elektros kabeliai kirstų „Harmony Link“ koridorių, todėl šioje atkarpoje galimas tik vienos iš šių koncepcijos alternatyvų įgyvendinimas. Jūrinių alternatyvų A3, A6 ir B3 įrengimas, kol nėra įrengta „Harmony Link“ linija ir nėra galimybės užtikrinti, kad projektai vienas kitam netrukdytų vykdant kryptinį gręžimą iš kranto į jūrą, atkarpoje AS6 (AS6') - LS1 nėra galimas;
- keturios iš septynių (A1-A4) „Ploto D“ ir visos keturios „Ploto A“ jungties alternatyvos (B1-B4) jūroje kerta „Natura 2000“ BAST Klaipėdos–Ventspilio plynaukštė, kurioje saugomi 1170 Rifai, o taip pat Klaipėdos-Ventspilio plynaukštės biosferos poligoną, kurio vienas iš steigimo tikslų išsaugoti vertingą Baltijos jūros ekosistemos dalį Klaipėdos-Ventspilio plynaukštėje, ypač siekiant išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralios jūrų buveinės – 1170 rifų – plotus ir užtikrinti palankią buveinės apsaugos būklę. Planuojant elektros kabelių įrengimą per rifus, reikšmingas dugno reljefo keitimas nenumatomas, hidrologinis režimas ar vandens cheminė sudėtis nebus pakeisti, o jokia tarša nenumatoma, t. y. poveikis rifams bus lokalus ir trumpalaikis;
- trys (A3, A6 ir B3) iš nagrinėjamų jūrinių alternatyvų kerta į kultūros paveldo registrą įrašyto Baltijos jūroje nuskendusio laivo "L-1" vietą (38466). Ši teritorija būtų kertama kryptinio gręžimo būdu. Jūrinėje dalyje jungties koridoriai kitų registruoto kultūros paveldo vertybių ar nuskendusiu laivų nelies;
- objektų dugne atžvilgiu, detaliais tyrimais nustatyta gana tolygus riedulių pasiskirstymas išdūlėjusios morenos laukuose, visų alternatyvų jūrinėje dalyje atveju prioritetas neišskiriamas nei vienai iš alternatyvų;
- žemyninėje dalyje alternatyvos C1-C24 kerta magistralinį kelią A13 Klaipėda - Liepoja, 110 kV orinę EPL, o C1-C20 alternatyvos - Šventosios upę (HDD būdu). C1-C12 alternatyvos kerta magistralinį naftotiekį. „Harmony Link“ jungčiai suplanuotą koridorių daugiausiai kartų (5 kartus) kerta C13 ir C14 alternatyvos. C1, C2, C3, C4, C8 ir C10 alternatyvos su „Harmony Link“ koridoriumi susikerta po 1 kartą. Numatoma, kad planuojami atskirų JVE parkų jungčių koridoriai tarpusavyje nesikirs;
- žemyninėje dalyje pietinės alternatyvos (C21-C24) kerta registruotą kultūros paveldo vertybę Šventosios senovės gyvenvietę (1813), kur visame ~ 1,35 km ilgio ruože bus reikalinga atlikti archeologinius tyrimus. Jei būtų rasta vertingų radinių, gali tekti vykdyti detalesnius archeologinius tyrimus, kurių pobūdis, apimtys ir atlikimo laikas priklausys nuo techninio projekto sprendinių (archeologiniai tyrimai gali papildomai daryti įtaką projekto įgyvendinimo terminams);
- daugiausia žemės sklypų kerta C15 (93 žemės sklypai) ir C19 (91 žemės sklypai) alternatyvos, mažiausiai - C22 (60 žemės sklypų) alternatyva;
- trumpiausios alternatyvos, o tuo pačiu pigiausios jūrinės jungties alternatyvos – A1 ir B1;

-
- AN4 (AN4') [Alternatyvos A1 ir B1]: 890 m/1.25 km
  - AS7 (AS7') [Alternatyvos A2, A7 ir B2]: 900 m/ 1.19 km
  - AS6 (AS6') [Alternatyvos A3, A6 ir B3]: 840 m/ 1.23 km
  - AS8 (AS8') [Alternatyvos A4, A5 ir B4]: 760 m/ 1 km

- dėl galimo didesnio neigiamo poveikio biologinei įvairovei, kraštovaizdžiui, kultūros paveldui bei atsižvelgiant į elektros kabelių nutiesimo kaštus, mažiausiai palankios yra C21 - C24 alternatyvos;
- aplinkos komponentams labiausiai palankios C1 ir C2 alternatyvos;
- trumpiausios žemyninėje dalyje yra C1 ir C2 alternatyvos;
- kryptiniam gręžimui iš kranto į jūrą palankiausias teritorijos ir sąlygos yra įgyvendinant C1 ir C2 alternatyvas.
- Remiantis įvertinimu darnaus vystymosi aspektu:
  - Palankiausia „Ploto D“ JVE parko prijungimo alternatyva A1;
  - Palankiausia „Ploto A“ JVE parko prijungimo alternatyva B1;
  - Palankiausios sausumos alternatyvos C1-C12;

Atsižvelgiant į aukščiau išvardintą, palankiausias (prioritetinės) Vystymo plano koncepcijos alternatyvos, kurios tarpusavyje sudaro vieningą jungtį, yra:

- „Ploto D“ JVE parko prijungimui A1-C1 arba A1-C2;
- „Ploto A“ prijungimui B1-C1 arba B1-C2.

Vystymo plane išskirtos teritorijos, kuriose galima transformatorių pastočių ir kitos susijusios infrastruktūros statyba.

15 PRIEDAI

1 Priedas Žemyninės dalies ir jūrinės dalies koncepcijos alternatyvų brėžiniai

2 priedas Numatomų priemonių reikšmingoms neigiamoms pasekmėms išvengti lokalizacija

3 priedas SPAV subjektų išvados dėl SPAV apimties nustatymo dokumento

4 Priedas SPAV subjektų išvados dėl SPAV ir šių išvadų įvertinimo pažyma (pildoma gavus išvadas)

5 Priedas Visuomenės pasiūlymų įvertinimo pažyma, viešo svarstymo protokolas (pildoma po viešo svarstymo)

6 Priedas Tarpvalstybinės konsultacijos. Raštai

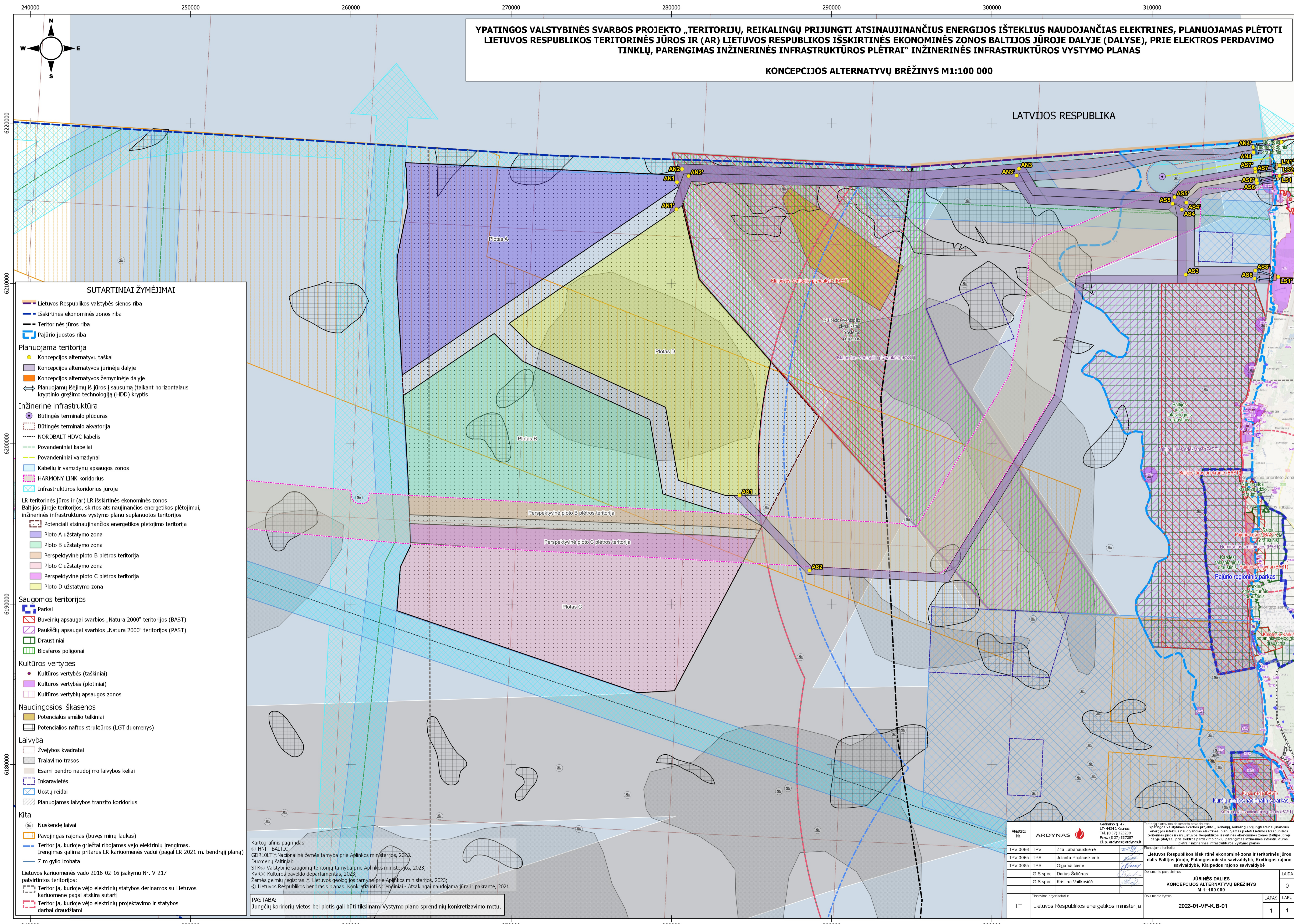
1 Priedas

Žemyninės dalies ir jūrinės dalies koncepcijos alternatyvų brėžiniai

YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTO „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUOJAMAS PLĖTITI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRAI“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANAS

KONCEPCIJOS ALTERNATYVŲ BRĖŽINYS M1:100 000

LATVIJOS RESPUBLIKA

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

- Lietuvos Respublikos valstybės sienos riba
- Išskirtinės ekonominės zonos riba
- Teritorinės jūros riba
- Pajūrio juostos riba
- Planuojama teritorija
  - Koncepcijos alternatyvų taškai
  - Koncepcijos alternatyvos jūrinėje dalyje
  - Koncepcijos alternatyvos žemyninėje dalyje
  - Planuojamų išėjimų iš jūros ir sausumą (taikant horizontalaus kryptinio gręžimo technologiją (HDD) kryptis)
- Inžinerinė infrastruktūra
  - Būtingės terminalo pilduras
  - Būtingės terminalo akvatorija
  - NORDBALT HDVC kabelis
  - Povandeniniai kabeliai
  - Povandeniniai vamzdynai
  - Kabelių ir vamzdynų apsaugos zonos
  - HARMONY LINK koridorius
  - Infrastruktūros koridorius jūroje
- LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planu suplanuotos teritorijos
  - Potenciali atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorija
  - Ploto A užstatymo zona
  - Ploto B užstatymo zona
  - Perspektyvinė ploto B plėtos teritorija
  - Ploto C užstatymo zona
  - Perspektyvinė ploto C plėtos teritorija
  - Ploto D užstatymo zona
- Saugomos teritorijos
  - Parkai
  - Buveinių apsaugai svarbios „Natura 2000“ teritorijos (BAST)
  - Paukščių apsaugai svarbios „Natura 2000“ teritorijos (PAST)
  - Draustiniai
  - Biosferos poligonai
- Kultūros vertybės
  - Kultūros vertybės (taškiniai)
  - Kultūros vertybės (plotiniai)
  - Kultūros vertybių apsaugos zonos
- Naudingosios iškasenos
  - Potencialūs smėlio telkiniai
  - Potencialios naftos struktūros (LGT duomenys)
- Laivyba
  - Žvejybos kvadratai
  - Tralavimo trasos
  - Esami bendro naudojimo laivybos keliai
  - Inkaravietės
  - Uostų reidai
  - Planuojamas laivybos tranzito koridorius
- Kita
  - Nuskendę laivai
  - Pavojingas rajonas (buvęs minų laukas)
  - Teritorija, kurioje griežtai ribojamas vėjo elektrinių įrengimas. Įrengimas galima pritaikyti karčiuomenės vadui (pagal LR 2021 m. bendrąjį planą)
  - 7 m gylio izobata

Kartografinis pagrindas:
© HNIT-BALTIC;
GDR10LT © Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2023.
Duomenų šaltiniai:
STK © Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2023;
KVR © Kultūros paveldo departamentas, 2023;
Žemės gelmių registras © Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2023;
© Lietuvos Respublikos bendrasis planas. Konkretizuoti sprendiniai - Atsakingai naudojama jūra ir pakrantė, 2021.

PASTABA:
Jungčių koridorių vietos bei plotis gali būti tikslinami Vystymo plano sprendinių konkretizavimo metu.

Abištato Nr.	ARĐYNAS	Geodinio g. 47 LT-44242 Kaunas Tel. (8 37) 323209 Faks. (8 37) 337257 El. p. ardynas@ardynas.lt	Teritorinio dokumento dokumento pavadinimas ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas	
TPV 0066	TPV	Zita Labanauskienė	Planuojama teritorija Lietuvos Respublikos išskirtinė ekonominė zona ir teritorinės jūros dalis Baltijos jūroje, Palangos miesto savivaldybė, Kretingos rajono savivaldybė, Klaipėdos rajono savivaldybė	
TPV 0065	TPS	Jolanta Pačlauškiene		
TPV 0085	TPS	Olga Vaičiienė		
	GIS spec.	Darius Salūnas	Dokumento pavadinimas JŪRINĖS DALIES KONCEPCIJOS ALTERNATYVŲ BRĖŽINYS M 1: 100 000	
	GIS spec.	Kristina Vaitkevičė		
LT	Planavimo organizacijos	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	Dokumentu žymus	LAIDA 0 LAPAS LAPU 1 1

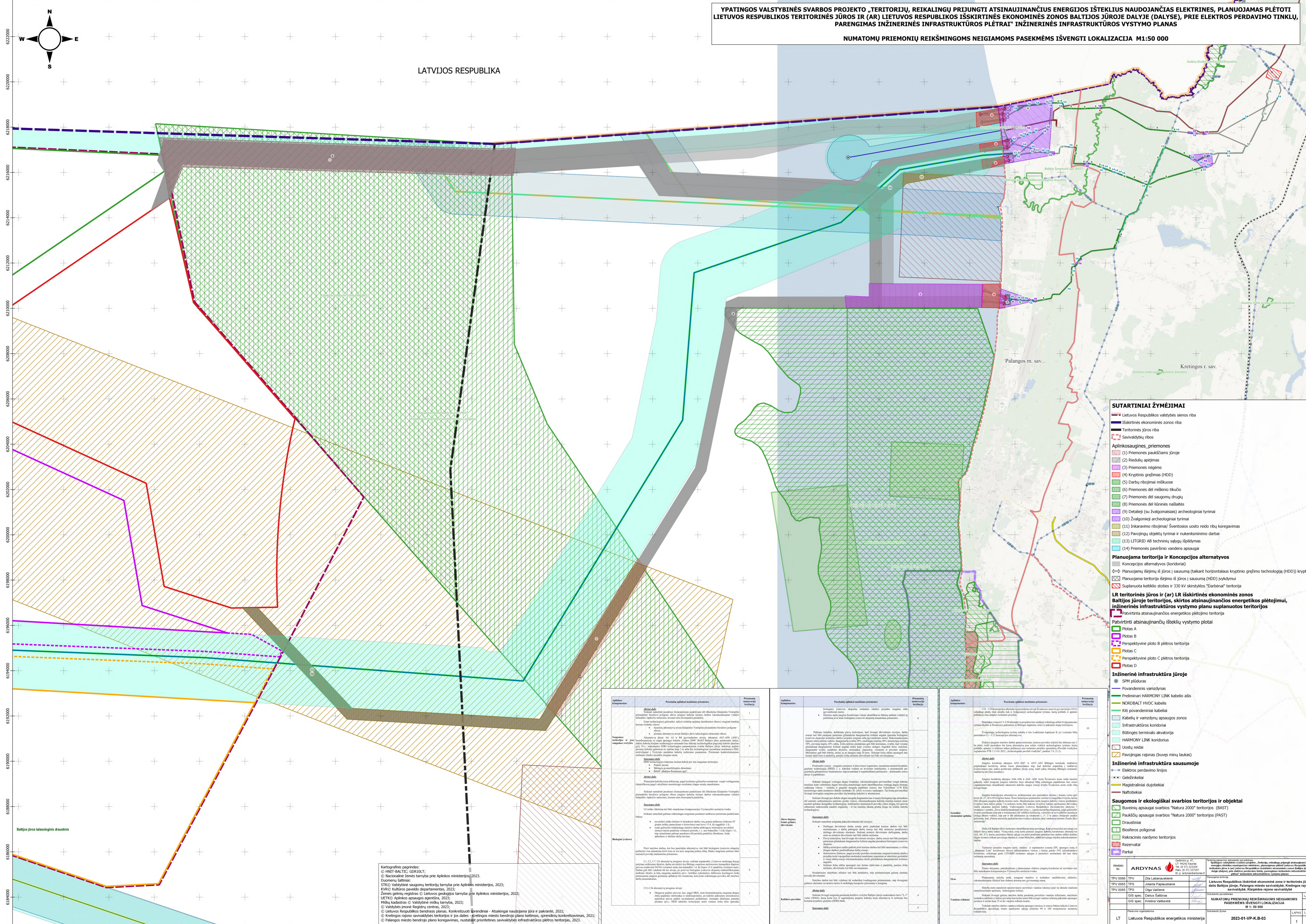

2 Priedas

Numatomų priemonių reikšmingoms neigiamoms pasekmėms išvengti
lokalizacija

YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTAS „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUJAMAS PLEŠTI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLETRAI“ INŽINERINIS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANAS

NUMATOMŲ PRIEMONIŲ REIŠKŠINGOMS NEIGIAMOMS PASEKMĖMS IŠVENGTI LOKALIZACIJA M1:50 000

LATVIJOS RESPUBLIKA

Palangos m. sav.

Kretingos r. sav.

- ### SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI
- Lietuvos Respublikos valstybės sienos riba
  - Išskirtinės ekonominės zonos riba
  - Teritorinės jūros riba
  - Savivaldybių ribos
- ### Aplinkosauginės priemonės
- (1) Priemonės paukščiams jūroje
  - (2) Riedulių apėjimas
  - (3) Priemonės nūgėms
  - (4) Kryptinis grėžimas (HDD)
  - (5) Darbų ribojimai miškuose
  - (6) Priemonės dėl mėkinio tūbių
  - (7) Priemonės dėl saugumų drugių
  - (8) Priemonės dėl lūnines naštalių
  - (9) Detalėji (su žvalgaisiais) archeologiniai tyrimai
  - (10) Žvalgomieji archeologiniai tyrimai
  - (11) Inkaravimo ribojimai/ šventosios uosto reido ribų korogavimas
  - (12) Pavojingų objektų tyrimai ir nukreipinimo darbai
  - (13) LITGRID AB techninių sąlygų įgyvendinimas
  - (14) Priemonės paviršinio vandens apsaugai
- ### Planuojama teritorija ir koncepcijos alternatyvos
- Koncepcijos alternatyvos (kordoniai)
- Planuojamų išėjimų iš jūros į sausumą (taikant horizontalaus kryptinio grėžimo technologiją (HDD)) kryptis
  - Planuojama teritorija išėjimo iš jūros į sausumą (HDD) įvykdymas
  - Suplanuota ketinamoji stoties ir 330 kV slėstyklės "Darbėna" teritorija
- ### LR teritorinės jūros ir (ar) LR išskirtinės ekonominės zonos Baltos jūroje teritorijos, skirtos atsinaujinančios energetikos plėtojimui, inžinerinės infrastruktūros vystymo planu supianuotos teritorijos
- Patvirtinta atsinaujinančios energetikos plėtojimo teritorija
- ### Patvirtinti atsinaujinančių išteklių vystymo plotai
- Plotas A
  - Plotas B
  - Perspektyvinis plotas B plotas teritorija
  - Plotas C
  - Perspektyvinis plotas C plotas teritorija
  - Plotas D
- ### Inžinerinė infrastruktūra jūroje
- Povandeninis vamzdynas
  - Preliminari HARMONY LINK kabelio ašis
  - NORDBALT HVDC kabelis
  - Kiti povandeniniai kabeliai
  - Kabelių ir vamzdžių apsaugos zonos
  - Infrastruktūros kondoriai
  - Būtinės terminalo akvatorija
  - HARMONY LINK kondoriai
  - Uostų reidi
  - Pavojingas rajonas (buvęs mių laukas)
- ### Inžinerinė infrastruktūra sausumoje
- Elektrės perdavimo linijos
  - Geležinkeliai
  - Magistraliniai dujotiekiai
  - Nuotekietikiai
- ### Saugomos ir ekologškai svarbios teritorijos ir objektai
- Būtinųjų apsaugos svarbios "Natura 2000" teritorijos (BAST)
  - Pavojingi apsaugos svarbios "Natura 2000" teritorijos (PAST)
  - Druskininkai
  - Biosferos poligonai
  - Rekreacinės nardymo teritorijos
  - Rezervatai
  - Parki

Apibūdinimas	Pasiekiamas tikslas / uždavinys	Priemonės svarbumas / reikšmė
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	1
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	2
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	3
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	4
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	5
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	6
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	7
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	8
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	9
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	10
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	11
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	12
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	13
Uždavinys Uždavinys: ... Atsargos Atsargos: ... Suvestiniai duomenys Suvestiniai duomenys: ...	Uždavinys: ... Pasiekiamas tikslas: ... Atsargos: ... Suvestiniai duomenys: ...	14

Cartografinis pagrindas:
© HNF-BALTEC GDR/ILIT;
© Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2023;
Duomenų šaltiniai:
STK/ Valstybinė saugumų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2023;
KVR/ Kultūros paveldo departamentas, 2023;
Žemės pelnių registras/ Lietuvos geografinė tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2023;
UETK/ Aplinkos apsaugos agentūra, 2023;
Mūsų kadastras/ Valstybinė miškų tarnyba, 2023;
© Valstybinė įmonių Registrų centras, 2023;
© Lietuvos Respublikos bendrasis planas. Konkretizacijos šprendiniai - Atskirųjų naudojama jūra ir pakrantė, 2021;
© Kretingos rajono savivaldybės teritorijos ir jos dalies - Kretingos miesto bendrojo plano kėliniai, sprendimų konkretizavimas, 2021;
© Palangos miesto bendrojo plano korogavimas, nustatant prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtros teritorijas, 2023.

ARDYNAS

2023-01-VP-K-B-03

LAPAS LAPŲ

1 1

3 Priedas

SPAV subjektų išvados dėl SPAV apimties nustatymo dokumento

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

UAB „Ardynas“

2023-05-

Nr.

į 2023-04-26

Nr. 7-55

**DĖL STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO
DOKUMENTO**

Išnagrinėjome Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) apimties nustatymo dokumentą ir jam pritariame.

Aplinkos viceministrė

Monika Juodvalkė

Aistė Vidžienė, mob. 8 695 71392, el. p. aiste.vidziene@am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTO „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUOJAMAS PLĖTOTI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRAI“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-05-18 Nr. D8(E)-3022
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Monika Juodvalkė, Viceministras
Sertifikatas išduotas	MONIKA JUODVALKĖ, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-05-18 13:52:17 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-05-18 13:52:25 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-10-13 11:15:38 – 2025-10-12 11:15:38
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.72.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-05-18 13:59:11)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-05-18 13:59:11 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

UAB „ARDYNAS“
El. p. ardynas@ardynas.lt

2023-05- Nr. S2-
I 2023-04-26 Nr. 7 - 55

DĖL STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija pagal kompetenciją susipažino su pateiktu išvadoms gauti Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) apimties nustatymo dokumentu ir informuoja, kad jam, iš esmės, pritaria.

Kultūros viceministras

Rimantas Mikaitis

Gintaras Džiovenas, tel. 860846011, el. p. Gintaras.Dziovenas@lrkm.lt

Siunčiamasis dokumentas

Registracijos duomenys	
Būsena	Registruota
Registracijos data	2023-05-02
Registracijos numeris	S2-882
Dalinys	Kultūros paveldo politikos grupė
Registras	S2: Siunčiamų dokumentų valstybės institucijoms ir fiziniams asmenims registras
Byla	1.24 E: Susirašinėjimo su Lietuvos Respublikos institucijomis, įstaigomis ir kitais juridiniais asmenimis kultūros paveldo apsaugos klausimais dokumentai
Bylos forma	Elektroniniai dokumentai
Elektroninis dokumentas	Taip
Darbų eiga	templ.snakeProcess.default
Nuoroda į dokumentą kitoje DVS	
Dokumento informacija	
Siuntėjai	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
Gavėjai	Uždaroji akcinė bendrovė "Ardynas", 133884372
Gavėjas (pristatymo būdas)	Uždaroji akcinė bendrovė "Ardynas", 133884372
Dokumentą parengė	Patarėjas Gintaras Džiovėnas
Dokumentą derino	Grupės vadovas Indrė Ambrazienė
Dokumentą pasirašė	Viceministras Rimantas Mikaitis
Antraštė	DĖL STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO
Dokumento rūšis	RAŠTAS
Laikinas Nr.	22236592
Susieti dokumentai	
Pradinis dokumentas (1)	
G2-3429	2023-04-27 Dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento
	RAŠTAS Įvykdyta Patarėjas Gintaras Džiovėnas 2023-05-02
Užduotys (1)	
21851693	2023-04-27 Baigta Patarėjas Gintaras Džiovėnas 2023-05-02
ADOC	
KM rastas Ardynui dėl SPAV apimties nustatymo dokumento.adoc	
KM rastas Ardynui dėl SPAV apimties nustatymo dokumento.docx	
Priedai	
Pridedami dokumentai	
Pasibaigę darbai	
Grupės vadovas Indrė Ambrazienė	2023-05-02 15:37:43 Teigiamai derinta versija 1.0. Pastabos:
Viceministras Rimantas Mikaitis	2023-05-02 15:44:00 Pasirašyta versija 1.0. Pastabos:
Viceministras Rimantas Mikaitis	2023-05-02 15:44:00 Registruotas dokumentas: S2: Siunčiamų dokumentų valstybės institucijoms ir fiziniams asmenims registras 1.24 E: Susirašinėjimo su Lietuvos Respublikos institucijomis, įstaigomis ir kitais juridiniais asmenimis kultūros paveldo apsaugos klausimais dokumentai

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

UAB „Ardynas“
ardynas@ardynas.lt

2023-05-   Nr. (10.2.1.1Mr -411)10-
į 2023-04-26   Nr. 7 - 55

DĖL YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTO „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUOJAMAS PLĖTOTI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRAI“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO VERTINIMO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, susipažinusi su pateiktu Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) apimties nustatymo dokumentu, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dokumentui neturi.

Sveikatos apsaugos viceministrė

Danguolė Jankauskienė

Dalia Žukienė, tel. (8 5) 205 5293, el. p. dalia.zukiene@sam.lt

Pagrindinis Paslaugos

ADOC dokumentai

[ ] ADOC dokumentas

- Turinys
- Metaduomenys
- Parašai
- Tikrinimas

Pavadinimas: Dėl ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius ene...
 Rinkmena: SAM UAB Ardynas del Jūros VE prijungimo infrastruktūros SPAV AND.adoc (ADOC-V1.0, GeDOC)

Dokumento parašai

Parašai

Danguolė
 Jankauskienė,
 Viceministras
 (19/05/202...
 Andrius
 Lukminas,
 patarėjas
 (19/05/2023
 14:36:49)

Parašo informacija

Signature details

This signature is valid.

Signature

Signing time: 19/05/2023 14:32:33
 Purpose: signature
 Format: Short term validity (XAdES-T)
 Timestamp: 19/05/2023 14:32:44

Signer

Name: Danguolė Jankauskienė
 Position: Viceministras
 Subdivision: Vadovybė

Certificate

Owner: DANGUOLĖ JANKAUSKIENĖ
 Issuer: ADIC CA-A
 Valid from 10/05/2023 to 09/05/2026

Entries signed with signature "Danguolė Jankauskienė"

- CONTENT
  - SAM UAB Ardynas del Jūros VE prijungimo infrast...
- METADATA
  - Document title: Dėl ypatingos valstybinės svarb...
  - Authors
    - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministe...
  - Creation date: 2023-05-19
  - Recipients
    - UAB Ardynas. Code: 133884372. Address: -
  - Signatures
    - Signing time: 2023-05-19, Signature purpose: si...

[Grįžti į paslaugos pagrindinį puslapį](#)

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, faks. (8 5) 272 2572, el. p. vsst@vsst.lt, <http://www.vsst.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

UAB „Ardynas“

2023-

Nr.

Į 2023-04-26

Nr. 7-55

DĖL YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTO „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUOJAMAS PLĖTOTI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRAI“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos pagal kompetenciją nacionalinių saugomų teritorijų ir jose saugomų gamtinių vertybių bei Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų aspektu išnagrinėjo Jūsų pateiktą Ypatingos valstybinės svarbos projekto „Teritorijų, reikalingų prijungti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines, planuojamas plėtoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyje (dalyse), prie elektros perdavimo tinklų, parengimas inžinerinės infrastruktūros plėtrai“ inžinerinės infrastruktūros vystymo plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą ir jam pritaria.

Direktorė

Agnė Jasinavičiūtė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 188724381, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL YPATINGOS VALSTYBINĖS SVARBOS PROJEKTO „TERITORIJŲ, REIKALINGŲ PRIJUNGTI ATSINAUJINANČIUS ENERGIJOS IŠTEKLIUS NAUDOJANČIAS ELEKTRINES, PLANUOJAMAS PLĖTOTI LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORINĖS JŪROS IR (AR) LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠSKIRTINĖS EKONOMINĖS ZONOS BALTIJOS JŪROJE DALYJE (DALYSE), PRIE ELEKTROS PERDAVIMO TINKLŲ, PARENGIMAS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTRAI“ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-05-17 Nr. V3-822
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Jasinavičiūtė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	AGNĖ JASINAVIČIŪTĖ, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-05-17 16:52:56 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-05-17 16:53:04 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-01-16 09:36:17 – 2026-01-15 09:36:17
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.72.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-05-20 13:04:17)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-05-20 13:04:17 DBSIS

6 Priedas

Tarpvalstybinės konsultacijos. Raštai

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL INFORMACIJOS APIE RENGIAMĄ PLANĄ PATEIKIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-06-26 Nr. D8(E)-3864
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2023-06-26 Nr. 2-3025
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Daiva Matusevičė, Viceministras
Sertifikatas išduotas	DAIVA VELIČKAITĖ-MATUSEVIČĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-06-23 15:31:44 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-06-23 15:31:59 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Certifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-09-08 18:05:26 – 2026-09-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.72.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-06-26 16:54:57)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-06-26 16:54:57 DBSIS